ಸಸ್ವರ

ಋಗ್ವೇದಸಂಹಿತಾ

ಸಂಪುಟ–2

ದ್ವಿತೀಯಂ, ತೃತೀಯಂ, ಚತುರ್ಥಂ
ಪಂಚಮಂ ಮಂಡಲಮ್

ಪರಿಷ್ಕರ್ತರು
ಸ್ವಾಮಿ ಚಿದಾನಂದ

ಶ್ರೀರಾಮಕೃಷ್ಣಾಶ್ರಮ
ಬೆಂಗಳೂರು

ಸಸ್ವರ

ಋಗ್ವೇದಸಂಹಿತಾ

ಸಂಪುಟ–2

ದ್ವಿತೀಯಂ ತೃತೀಯಂ ಚತುರ್ಥಂ
ಪಂಚಮಂ ಮಂಡಲವನ್

ಪರಿಷ್ಕರ್ತರು
ಸ್ವಾಮಿ ಚಿದಾನಂದ

Vol 1607598
Vedantha Book House
Near Uma Talkies
Chamrajpet, Bangalore-18

ಶ್ರೀರಾಮಕೃಷ್ಣಾಶ್ರಮ
ಬೆಂಗಳೂರು

Saswara Rigveda Samhita—Vol. 2—Dvitiyam, Trutiyam, Chaturtham, Panchamam Mandalam in Kannada Script.
Edited and Published by Swami Chidananda, President,
Sri Ramakrishna Ashrama, Bangalore-560 019.
First Edition: December 1985.

ಮೊದಲನೆಯ ಮುದ್ರಣ: ಡಿಸೆಂಬರ್ 1985
2000 ಪ್ರತಿಗಳು

ಬೆಲೆ: ರೂ. 45/-

ಮುದ್ರಕರು:
ಶ್ರೀ ನಿತ್ಯಾನಂದ ಪ್ರಿಂಟರ್ಸ್
ಬೆಂಗಳೂರು-560 050.

ಮುನ್ನುಡಿ

"ಸಸ್ವರ ಋಗ್ವೇದ ಸಂಹಿತಾ" ಸಂಪುಟ–2 ಗ್ರಂಥವನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಲು ಸಂತೋಷಿಸುತ್ತೇವೆ. ಈ ಸಂಪುಟದಲ್ಲಿ ಮಂಡಲ 2, 3, 4, 5 ಬರುತ್ತವೆ. ದ್ವಿತೀಯ ಮಂಡಲದ ದ್ರಷ್ಟಾರರು ಗೃತ್ಸಮದ ಋಷಿಗಳು. ಈ ಮಂಡಲವನ್ನು ಗಾರ್ತ್ಸಮದಮಂಡಲವೆಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಈ ದ್ವಿತೀಯ ಮಂಡಲದಲ್ಲಿ 4 ಅನುವಾಕಗಳೂ, 43 ಸೂಕ್ತಗಳೂ ಇವೆ.

ತೃತೀಯ ಮಂಡಲದ ದ್ರಷ್ಟಾರರು ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರ ಋಷಿಗಳು. ಇವರು ಸಪ್ತರ್ಷಿಗಳಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರು. ಈ ಮಂಡಲವನ್ನು ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರಮಂಡಲವೆಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ 5 ಅನುವಾಕಗಳೂ, 62 ಸೂಕ್ತಗಳೂ ಇವೆ.

ಚತುರ್ಥ ಮಂಡಲದ ದ್ರಷ್ಟಾರರು ವಾಮದೇವ ಋಷಿಗಳು. ಇದನ್ನು ವಾಮದೇವಮಂಡಲವೆಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ 5 ಅನುವಾಕಗಳೂ, 58 ಸೂಕ್ತಗಳೂ ಇವೆ.

ಪಂಚಮಮಂಡಲದ ದ್ರಷ್ಟಾರರು ಅತ್ರಿ ಋಷಿಗಳು. ಸಪ್ತರ್ಷಿಗಳಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ಅತ್ರಿಮಂಡಲವೆಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ 6 ಅನುವಾಕಗಳೂ, 87 ಸೂಕ್ತಗಳೂ ಇವೆ.

ಪವಿತ್ರ ವೇದವನ್ನು ಅನುದಿನ ಪಾರಾಯಣ ಮಾಡಿ ವೇದಪುರುಷನ ಅನುಗ್ರಹಕ್ಕೆ ಪಾತ್ರರಾಗಬೇಕೆಂದು ಹಾರೈಸುತ್ತೇವೆ.

ನಮಃ ಪರಮಋಷಿಭ್ಯೋ ನಮಃ ಪರಮಋಷಿಭ್ಯಃ ॥

ಸ್ವಾಮಿ ಚಿದಾನಂದ
ಅಧ್ಯಕ್ಷ
ಶ್ರೀರಾಮಕೃಷ್ಣಾಶ್ರಮ
ಬೆಂಗಳೂರು

ಪರಿವಿಡಿ

ಮಂಡಲ — 2

ಅಷ್ಟಕ–2, ಅಧ್ಯಾಯ–5.			ಪುಟ
1.	ತ್ವಮಗ್ನೇ ದ್ಯುಭಿಃ	....	1
2.	ಯಜ್ಞೇನ ವರ್ಧತ	....	4
3.	ಸಮಿದ್ಧೋ ಅಗ್ನಿಃ	....	7
4.	ಹುವೇ ವಃ	....	9
5.	ಹೋತಾಜನಿಷ್ಟ	....	11
ಅಷ್ಟಕ–2, ಅಧ್ಯಾಯ–6.			
6.	ಇಮಾಂ ಮೇ ಅಗ್ನೇ	....	13
7.	ಶ್ರೇಷ್ಠಂ ಯವಿಷ್ಠ	....	14
8.	ವಾಜಯನ್ನಿವ	....	15
9.	ನಿ ಹೋತಾ ಹೋತೃಷದನೇ	....	16
10.	ಜೋಹೂತ್ರೋ ಅಗ್ನಿಃ	....	17
11.	ಶ್ರುಧೀ ಹವಂ	....	18
12.	ಯೋ ಜಾತ ಏವ	....	22
13.	ಋತುರ್ಜನಿತ್ರೀ	....	25
14.	ಅಧ್ವರ್ಯವೋ ಭರತ	....	28
15.	ಪ್ರ ಘಾ ನ್ವಸ್ಯ	....	30
16.	ಪ್ರ ವಃ ಸತಾಂ	....	32
17.	ತದಸ್ಮೈ ನವ್ಯಂ	....	34
18.	ಪ್ರಾತಾ ರಥಃ	....	36
19.	ಅಪಾಯ್ಯಸ್ಯ	....	38
20.	ವಯಂ ತೇ ವಯಃ	....	40

21. ವಿಶ್ವಜಿತೇ 42
22. ತ್ರಿಕದ್ರುಕೇಷು 43
23. ಗಣಾನಾಂ ತ್ವಾ 45

ಅಷ್ಟಕ–2, ಅಧ್ಯಾಯ–7.

24. ಸೋಮಾಮವಿಡ್ಧಿ 49
25. ಇಂಧಾನೋ ಅಗ್ನಿಂ 52
26. ಋಜುರಿಚ್ಛಂಸಃ 53
27. ಇಮಾ ಗಿರ 54
28. ಇದಂ ಕವೇರಾದಿತ್ಯಸ್ಯ 58
29. ಧೃತವ್ರತಾ 60
30. ಋತಂ ದೇವಾಯ 62
31. ಅಸ್ಮಾಕಂ ಮಿತ್ರಾವರುಣಾ 64
32. ಅಸ್ಯ ಮೇ 66
33. ಆ ತೇ ಪಿತಃ 68
34. ಧಾರಾವರಾ 71
35. ಉಪೇಮಸೃಕ್ಷಿ 74
36. ತುಭ್ಯಂ ಹಿನ್ವಾನಃ 77

ಅಷ್ಟಕ–2, ಅಧ್ಯಾಯ–8.

37. ಮಂದಸ್ವ ಹೋತ್ರಾತ್ 78
38. ಉದು ಷ್ಯ ದೇವಃ 80
39. ಗ್ರಾವಾಣೇವ 82
40. ಸೋಮಾಪೂಷಣಾ 84
41. ವಾಯೋ ಯೇ ತೇ 85
42. ಕನಿಕ್ರದಜ್ಜನುಷಮ್ 88
43. ಪ್ರದಕ್ಷಿಣಿತ್ 89

ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಮಂತ್ರಾಃ.

1. ಕುಹೂಮಹಂ 90
2. ಭದ್ರಂ ವದ 92

ಮಂಡಲ – 3.

ಅಷ್ಟಕ–2, ಅಧ್ಯಾಯ–8.

1. ಸೋಮಸ್ಯ ಮಾ ತವಸವ್ 95
2. ವೈಶ್ವಾನರಾಯ 99
3. ವೈಶ್ವಾನರಾಯ ಪೃಥುಪಾಜಸೇ 102
4. ಸಮಿತ್ಸಮಿತ್ 105
5. ಪ್ರತ್ಯಗ್ನಿರುಷಸಃ 107
6. ಪ್ರಕಾರವೋ ಮನನಾ 109

ಅಷ್ಟಕ–3, ಅಧ್ಯಾಯ–1.

7. ಪ್ರ ಯ ಆರುಃ ಶಿತಿಪೃಷ್ಠಸ್ಯ 112
8. ಆಂಜಂತಿ ತ್ವಾ ಮಧ್ವರೇ 114
9. ಸಖಾಯಸ್ತ್ವಾ ವವೃಮಹೇ 116
10. ತ್ವಾಮಗ್ನೇ ಮನೀಷಿಣಃ 118
11. ಅಗ್ನಿರ್ಹೋತಾ ಪುರೋಹಿತಃ 119
12. ಇಂದ್ರಾಗ್ನೀ ಆ ಗತಂ 120
13. ಪ್ರ ವೋ ದೇವಾಯ 122
14. ಆ ಹೋತಾ ಮಂದ್ರಃ 123
15. ವಿ ಪಾಜಸಾ ಪೃಥುನಾ 125
16. ಅಯಮಗ್ನಿಃ ಸುವೀರ್ಯಸ್ಯ 126
17. ಸಮಿಧ್ಯಮಾನಃ 128
18. ಭವಾನೋ ಅಗ್ನೇ 129
19. ಅಗ್ನಿಂ ಹೋತಾರಂ 130

20. ಅಗ್ನಿಮುಷಸಮುಶ್ವಿನಾ 131
21. ಇಮಂ ನೋ ಯಜ್ಞಂ 133
22. ಅಯಂ ಸೋ ಅಗ್ನಿಃ 134
23. ನಿರ್ಮಥಿತಃ ಸುಧಿತ 135
24. ಅಗ್ನೇ ಸಹಸ್ವ ಪೃತನಾ 136
25. ಅಗ್ನೇ ದಿವಃ ಸೂನುರಸಿ 137
26. ವೈಶ್ವಾನರಂ ಮನಸಾ 138
27. ಪ್ರ ವೋ ವಾಜಾ ಅಭಿದ್ಯವಃ 140
28. ಅಗ್ನೇ ಜುಷಸ್ವ 142
29. ಅಸ್ತೀದಮಧಿಮಂಥನಮ್ 143

ಅಷ್ಟಕ–3, ಅಧ್ಯಾಯ–2.

30. ಇಚ್ಛಂತಿ ತ್ವಾ 146
31. ಶಾಸದ್ವಹ್ನಿರ್ದುಹಿತುಃ 150
32. ಇಂದ್ರ ಸೋಮಂ ಸೋಮಪತೇ 154
33. ಪ್ರ ಪರ್ವತಾನಾಮ್ 158
34. ಇಂದ್ರಃ ಪೂರ್ಭಿತ್ 160
35. ತಿಷ್ಠಾ ಹರೀ 163
36. ಇಮಾಮೂ ಷು ಪ್ರಭೃತಿಮ್ 165
37. ವಾತ್ರ್ರಹತ್ಯಾಯ ಶವಸೇ 168
38. ಅಭಿ ತಷ್ಟೇವ ದೀಧಯಾ 169
39. ಇಂದ್ರಂ ಮತಿರ್ಹೃದ 171

ಅಷ್ಟಕ–3, ಅಧ್ಯಾಯ–3.

40. ಇಂದ್ರ ತ್ವಾ ವೃಷಭಮ್ 173
41. ಆ ತೂ ನ ಇಂದ್ರ 175
42. ಉಪ ನಃ ಸುತಮ್ 176
43. ಆ ಯಾಹ್ಯರ್ವಾಙ್ 177

44. ಅಯಂ ತೇ ಅಸ್ತು 179
45. ಆ ಮಂದ್ರೈರಿಂದ್ರ 180
46. ಯುಧ್ಮಸ್ಯ ತೇ ವೃಷಭಸ್ಯ 181
47. ಮರುತ್ವಾಂ ಇಂದ್ರ ವೃಷಭಃ 182
48. ಸದ್ಯೋ ಹ ಜಾತಃ 184
49. ಶಂಸಾ ಮಹಮಿಂದ್ರಮಂ 185
50. ಇಂದ್ರಃ ಸ್ವಾಹಾ ಪಿಬತು 186
51. ಚರ್ಷಣೀಧೃತಂ 188
52. ಧಾನಾವಂತಮ್ 190
53. ಇಂದ್ರಾಪರ್ವತಾ 192
54. ಇಮಂ ಮಹೇ 196
55. ಉಷಸಃ ಪೂರ್ವಾ 201

ಅಷ್ಟಕ–3, ಅಧ್ಯಾಯ–4.

56. ನ ತಾ ಮಿನಂತಿ 205
57. ಪ್ರ ಮೇ ವಿವಿಕ್ವಾನ್ 207
58. ಧೇನುಃ ಪ್ರತ್ನಸ್ಯ 208
59. ಮಿತ್ರೋ ಜನಾನ್ ಯಾತಯತಿ 210
60. ಇಹೇಹ ವೋ ಮನಸಾ 212
61. ಉಷೋ ವಾಜೇನ 214
62. ಇಮಾ ಉ ವಾಂ 216

ಮಂಡಲ – 4.

ಅಷ್ಟಕ–3, ಅಧ್ಯಾಯ–4.

1. ತ್ವಾಂ ಹ್ಯಗ್ನೇ ಸದಮಿತ್ 221
2. ಯೋ ಮರ್ತ್ಯೇಷ್ವಮೃತಃ 225
3. ಆ ಪ್ರೋ ರಾಜಾನಮ್ 229
4. ಕೃಣುಷ್ವ ಪಾಜಃ 232

ಅಷ್ಟಕ–3, ಅಧ್ಯಾಯ–5.

5.	ವೈಶ್ವಾನರಾಯ ಮಿಳ್ಹುಷೇ	....	....	235
6.	ಊಧ್ವ್ ಊ ಷು ಣಃ	....	....	238
7.	ಅಯಮಿಹ ಪ್ರಥಮಃ	....	....	240
8.	ದೂತಂ ವೋ ವಿಶ್ವವೇದಸಮ್	....	....	242
9.	ಅಗ್ನೇ ಮೃಳ	....	....	243
10.	ಅಗ್ನೇ ತವಿದ್ಯ	....	....	244
11.	ಭದ್ರಂ ತೇ ಅಗ್ನೇ	....	....	246
12.	ಯಸ್ತ್ವಾಮಗ್ನೇ	....	....	247
13.	ಪ್ರತ್ಯಗ್ನಿರುಷಸಾ ತುಗ್ರಮ್	....	....	248
14.	ಪ್ರತ್ಯಗ್ನಿರುಷಸೋ ಜಾತವೇದಾಃ	....	....	250
15.	ಅಗ್ನಿರ್ಹೋತಾ ನೋ	....	....	251
16.	ಆ ಸತ್ಯೋ ಯಾತು	....	....	252
17.	ತ್ವಂ ಮಹಾ ಇಂದ್ರ	....	....	256
18.	ಅಯಂ ಪಂಥಾ	....	....	260

ಅಷ್ಟಕ–3, ಅಧ್ಯಾಯ–6.

19.	ಏವಾ ತ್ವಾಮಿಂದ್ರ	....	....	263
20.	ಆ ನ ಇಂದ್ರಃ	....	....	265
21.	ಆ ಯಾತ್ವಿಂದ್ರಃ	....	....	267
22.	ಯನ್ನ ಇಂದ್ರೋ ಜುಜುಷೇ	....	....	269
23.	ಕಥಾ ಮಹಾಮವೃಧತ್	....	....	272
24.	ಕಾ ಸುಷ್ಟುತಿಃ ಶವಸಃ	....	....	274
25.	ಕೋ ಅದ್ಯ ನರ್ಯಃ	....	....	276
26.	ಅಹಂ ಮನುರಭವಮ್	....	....	278
27.	ಗರ್ಭೇ ನು ಸನ್	....	....	280
28.	ತ್ವಾ ಯುಜಾ ತವ	....	....	281

29. ಆ ನಃ ಸ್ತುತಃ 282
30. ನಕಿರಿಂದ್ರ ತ್ವತ್ 284
31. ಕಯಾ ನಶ್ಚಿತ್ರಃ 287
32. ಆ ತೂ ನ ಇಂದ್ರ 289

ಅಷ್ಟಕ–3, ಅಧ್ಯಾಯ–7.

33. ಪ್ರ ಋಭುಭ್ಯೋ ದೂತವತ್ 292
34. ಋಭುರ್ವಿಭ್ವಾ 294
35. ಇಹೋಪ ಯಾತ 296
36. ಅನಶ್ವೋ ಜಾತಃ 298
37. ಉಪ ನೋ ವಾಜಾಃ 300
38. ಉತೋ ಹಿ ವಾವತ್ 302
39. ಆಶುಂ ದಧಿಕ್ರಾವತ್ 304
40. ದಧಿಕ್ರಾವ್ಣ್ಣ 305
41. ಇಂದ್ರಾ ಕೋ ವಾವತ್ 306
42. ಮಮ ದ್ವಿತಾ ರಾಷ್ಟ್ರವತ್ 309
43. ಕ ಉ ಶ್ರವತ್ಕತಮಃ 311
44. ತಂ ವಾಂ ರಥವತ್ 312
45. ಏಷ ಸ್ಯ ಭಾನುಃ 314
46. ಆಗ್ರಂ ಪಿಬಾ ಮಧೂನಾವತ್ 316
47. ವಾಯೋ ಶುಕ್ರೋ ಅಯಾಮಿ 317
48. ವಿಹಿ ಹೋತ್ರಾ ಅವೀತಾ 318
49. ಇದಂ ವಾಮಾಸ್ಯೇ 319
50. ಯಸ್ತ ಸ್ತಂಭ ಸಹಸಾ 320

ಅಷ್ಟಕ–3, ಅಧ್ಯಾಯ–8.

51. ಇದಮು ತ್ಯತ್ಪುರುತಮಮವತ್ 322
52. ಪ್ರತಿ ಷ್ಯಾ ಸೂನರೀ 324

53. ತದ್ದೇವಸ್ಯ ಸವಿತುಃ 325
54. ಅಭೂದ್ದೇವಃ 327
55. ಕೋ ವಸ್ತ್ರಾತಾ 328
56. ಮಹೀ ದ್ಯಾವಾಪೃಥಿವೀ 330
57. ಕ್ಷೇತ್ರಸ್ಯ ಪತಿನಾ ವಯಮ್ 331
58. ಸಮುದ್ರಾದೂರ್ಮಿಃ 333

ಮಂಡಲ – 5.

ಅಷ್ಟಕ–3, ಅಧ್ಯಾಯ–8.

1. ಅಬೋಧ್ಯಗ್ನಿಃ 339
2. ಕುಮಾರಂ ಮಾತಾ ಯುವತಿಃ 341
3. ತ್ವಮಗ್ನೇ ವರುಣೋ ಜಾಯಸೇ 344
4. ತ್ವಾಮಗ್ನೇ ವಸುಪತಿಮ್ 346
5. ಸುಸಮಿದ್ಧಾಯ 349
6. ಅಗ್ನಿಂ ತಂ ಮನ್ಯೇ 350
7. ಸಖಾಯಃ ಸಂ ವಃ 352
8. ತ್ವಾಮಗ್ನ ಋತಾಯವಃ 354

ಅಷ್ಟಕ–4, ಅಧ್ಯಾಯ–1.

9. ತ್ವಾಮಗ್ನೇ ಹವಿಷ್ಮಂತಃ 355
10. ಅಗ್ನಿ ಓಜಿಷ್ಠಂ 357
11. ಜನಸ್ಯ ಗೋಪಾ ಅಜನಿಷ್ಟ 358
12. ಪ್ರಾಗ್ನಯೇ ಬೃಹತೇ 360
13. ಅರ್ಚಂತಸ್ತ್ವಾ 361
14. ಅಗ್ನಿಂ ಸ್ತೋಮೇನ ಬೋಧಯ 362
15. ಪ್ರ ವೇಧಸೇ ಕವಯೇ 363
16. ಬೃಹದ್ವಯೋ ಹಿ ಭಾನವೇ 364

17. ಆ ಯಜ್ಞೈರ್ದೇವ 365
18. ಪ್ರಾತರಗ್ನಿಃ ಪುರುಪ್ರಿಯಃ 366
19. ಅಭ್ಯವಸ್ಥಾಃ 367
20. ಯಮಗ್ನೇ ವಾಜಸಾತಮ 368
21. ಮನುಷ್ವತ್ತ್ವಾ ನಿ ಧೀಮಹಿ 369
22. ಪ್ರ ವಿಶ್ವಸಾಮನ್ 370
23. ಅಗ್ನೇ ಸಹಂತಮಾ ಭರ 371
24. ಅಗ್ನೇ ತ್ವಂ ನಃ 372
25. ಅಚ್ಛಾ ವೋ ಅಗ್ನಿಮ್ 373
26. ಅಗ್ನೇ ಪಾವಕ ರೋಚಿಷಾ 374
27. ಅನಸ್ವಂತಾ ಸತ್ಪತಿಃ 375
28. ಸಮಿದ್ಧೋ ಅಗ್ನಿರ್ದಿವಿ 377
29. ತ್ರ್ಯಯ್ಯರ್ಯಮಾ 378
30. ಕ್ವ (ಅ) ಸ್ಯ ವೀರಃ 381
31. ಇಂದ್ರೋ ರಥಾಯ 384
32. ಅದರ್ದರುತ್ಸಮುಸೃಜಃ 386

ಅಷ್ಟಕ–4, ಅಧ್ಯಾಯ–2.

33. ಮಹೀ ಮಹೇ ತವಸೇ 389
34. ಅಜಾತಶತ್ರುಮಜರಾ 391
35. ಯಸ್ತೇ ಸಾಧಿಷ್ಠಃ 393
36. ಸ ಆ ಗಮದಿಂದ್ರಃ 394
37. ಸಂ ಭಾನುನಾ ಯತತೇ 396
38. ಉರೋಷ್ಟ ಇಂದ್ರ 397
39. ಯದಿಂದ್ರ ಚಿತ್ರ 398
40. ಆ ಯಾಹ್ಯದ್ರಿಭಿಃ 399
41. ಕೋ ನು ವಾಂ ಮಿತ್ರಾವರುಣೌ 401

42. ಪ್ರ ಶಂತಮಾ ವರುಣಮ್ 405
43. ಆ ಧೇನವಃ ಪಯಸಾ 408
44. ತಂ ಪ್ರತ್ನಥಾ ಪೂರ್ವಥಾ 412
45. ವಿದಾ ದಿವೋ ವಿಷ್ಯನ್ 415
46. ಹಯೋ ನ ವಿದ್ವಾನ್ 417

ಅಷ್ಟಕ–4, ಅಧ್ಯಾಯ–3.

47. ಪ್ರಯುಂಜತೀ ದಿವ ಏತಿ 419
48. ಕದು ಪ್ರಿಯಾಯ ಧಾಮ್ನೋ 421
49. ದೇವಂ ವೋ ಅದ್ಯ 422
50. ವಿಶ್ವೋ ದೇವಸ್ಯ ನೇತುಃ 423
51. ಅಗ್ನೇ ಸುತಸ್ಯ ಪೀತಯೇ 424
52. ಪ್ರ ಶ್ಯಾವಾಶ್ವ 426
53. ಕೋ ವೇದ ಜಾನಮ್ 429
54. ಪ್ರ ಶರ್ಧಾಯ ಮಾರುತಾಯ 431
55. ಪ್ರಯಜ್ಯವೋ ಮರುತಃ 435
56. ಅಗ್ನೇ ಶರ್ಧಂತಮ್ 437
57. ಆ ರುದ್ರಾಸ ಇಂದ್ರವಂತಃ 439
58. ತಮು ನೂನಂ ತವಿಷೀಮ್ 441
59. ಪ್ರ ವಃ ಸ್ಪಳಕ್ರನ್ 443
60. ಈಳೇ ಅಗ್ನಿಂ ಸ್ವವಸಮ್ 445
61. ಕೇ ಷ್ಠಾ ನರಃ 447
62. ಋತೇನ ಋತಮಪಿಹಿತಮ್ 449

ಅಷ್ಟಕ–4, ಅಧ್ಯಾಯ–4.

63. ಋತಸ್ಯ ಗೋಪಾವಧಿ 451
64. ವರುಣಂ ವೋ ರಿಶಾದಸಂ 453
65. ಯಶ್ಚಿಕೇತ 454

66.	ಆ ಚಿಕಿತಾನ	....	....	455
67.	ಬಳಿತ್ಥಾ ದೇವ	....	....	456
68.	ಪ್ರ ವೋ ಮಿತ್ರಾಯ	....	....	457
69.	ತ್ರೀ ರೋಚನಾ	....	....	458
70.	ಪುರೂರುಣಾ	....	....	459
71.	ಆ ನೋ ಗಂತಮ್	....	....	460
72.	ಆ ಮಿತ್ರೇ ವರುಣೇ	....	....	461
73.	ಯದದ್ಯ ಸ್ಥಃ	....	....	462
74.	ಕೂಷ್ಮೋ ದೇವೌ	....	....	464
75.	ಪ್ರತಿ ಪ್ರಿಯತಮಮ್	....	....	466
76.	ಆ ಭಾತ್ಯಗ್ನಿಃ	....	....	468
77.	ಪ್ರಾತರ್ಯಾವಾಣಾ	....	....	469
78.	ಅಶ್ವಿನಾವೇಹ ಗಚ್ಛತಮ್	....	....	470
79.	ಮಹೇ ನೋ ಅದ್ಯ	....	....	472
80.	ದ್ಯುತದ್ಯಾಮಾನಮ್	....	....	474
81.	ಯುಂಜತೇ ಮನಃ	....	....	475
82.	ತತ್ಸವಿತುರ್ವರೇಣೀಮಹೇ	....	....	477
83.	ಅಚ್ಛಾ ವದ ತವಸಮ್	....	....	478
84.	ಬಳಿತ್ಥಾ ಪರ್ವತಾನಾಮ್	....	....	480
85.	ಪ್ರ ಸಮ್ರಾಜೇ	....	....	481
86.	ಇಂದ್ರಾಗ್ನೀ ಯವಮ್	....	....	483
87.	ಪ್ರ ವೋ ಮಹೇ	....	....	484

ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಮಂತ್ರಾಃ

1. ಜಾಗರ್ಷಿ ತ್ವಂ ಭುವನೇ 489
(5ನೆಯ ಮಂಡಲ–44ನೆಯ ಸೂಕ್ತದ ನಂತರ ಪಠಿಸುವುದು)

2. ಸೂಕ್ತಾಂತೇsಸ್ಯೇತ್ತೃಣಾನ್ಯಗ್ನಾವಿರಿಣೇ 489
(5ನೆಯ ಮಂಡಲ–49ನೆಯ ಸೂಕ್ತದನಂತರ ಪಠಿಸುವುದು)

3. ಸ್ವಸ್ತ್ಯಯನಂ ತಾರ್ಕ್ಷ್ಯಮರಿಷ್ಟನೇಮಿಮ್ 489
(5ನೆಯ ಮಂಡಲ–51ನೆಯ ಸೂಕ್ತದನಂತರ ಪಠಿಸುವುದು)

4. ವರ್ಷಂತು ತೇ 490
(5ನೆಯ ಮಂಡಲ–84ನೆಯ ಸೂಕ್ತದನಂತರ ಪಠಿಸುವುದು)

5. ಆ ತೇ ಗರ್ಭೋ 490
(5ನೆಯ ಮಂಡಲದ ಅಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ಪಠಿಸುವುದು)

6. ಅಗ್ನಿರೈತು ಪ್ರಥಮೋ 491
(5ನೆಯ ಮಂಡಲದ ಅಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ಪಠಿಸುವುದು)

7. ಶ್ರೀಸೂಕ್ತಮ್ 492
(5ನೆಯ ಮಂಡಲದ ಅಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ಪಠಿಸುವುದು)

8. ವಿಶ್ವೇಶ್ವರ ವಿರೂಪಾಕ್ಷ 499
(5ನೆಯ ಮಂಡಲದ ಅಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ಪಠಿಸುವುದು)

ಸೂಕ್ತ 1

ಅಷ್ಟಕ 2 ಮಂಡಲ 2 ಅಧ್ಯಾಯ 5

ಋಷಿಃ ಗೃತ್ಸಮದ ಆಂಗಿರಸಃ ಶೌನಹೋತ್ರಃ ಪಶ್ಚಾದ್ಭಾರ್ಗವಃ ಶೌನಕಃ ॥

ದೇವತಾ : ಅಗ್ನಿಃ ॥ ಛಂದಃ : ಜಗತೀ ॥

ತ್ವಮ॑ಗ್ನೇ ದ್ಯು॒ಭಿಸ್ತ್ವ॑ಮಾಶು॒ಶು॒ಕ್ಷ॒ಣಿ॒ಸ್ತ್ವ॒ಮದ್ಭ್ಯ॒ಸ್ತ್ವ॒ಮಶ್ಮ॒ನ॒ಸ್ಪರಿ ।
ತ್ವಂ ವನೇ॑ಭ್ಯ॒ಸ್ತ್ವ॒ಮೋ॒ಷ॒ಧೀ॒ಭ್ಯ॒ಸ್ತ್ವಂ ನೃ॒ಣಾಂ ನೃ॒ಪ॒ತೇ
ಜಾ॒ಯ॒ಸೇ॒ ಶು॒ಚಿಃ ॥ 1 ॥ ತವಾ॑ಗ್ನೇ ಹೋ॒ತ್ರಂ ತವ॑ ಪೋ॒ತ್ರಮೃ॒ತ್ವಿ॒-
ಯ॒ಂ ತವ॑ ನೇ॒ಷ್ಟ್ರಂ ತ್ವಮ॒ಗ್ನಿದೃ॑ತಾಯತಃ । ತವ॑ ಪ್ರ॒ಶಾಸ್ತ್ರಂ ತ್ವಮ॑-
ಧ್ವ॒ರೀ॒ಯ॒ಸಿ॒ ಬ್ರ॒ಹ್ಮಾ ಚಾ॑ಸಿ ಗೃ॒ಹ॒ಪ॒ತಿಶ್ಚ॑ ನೋ॒ ದಮೇ॑ ॥ 2 ॥
ತ್ವಮ॑ಗ್ನ ಇಂ॒ದ್ರೋ॑ ವೃ॒ಷ॒ಭಃ ಸ॒ತಾಮ॑ಸಿ॒ ತ್ವಂ ವಿಷ್ಣು॑ರುರುಗಾ॒ಯೋ॑
ನ॒ಮ॒ಸ್ಯಃ । ತ್ವಂ ಬ್ರ॒ಹ್ಮಾ ರ॑ಯಿವಿ॒ದ್ಬ್ರ॑ಹ್ಮ॒ಣ॒ಸ್ಪ॒ತೇ॑ ತ್ವಂ ವಿ॒ಧ॒ರ್ತ॒ಃ
ಸ॒ಚ॒ಸೇ॒ ಪು॒ರಂ॒ಧ್ಯಾ ॥ 3 ॥ ತ್ವಮ॑ಗ್ನೇ ರಾ॒ಜಾ ವರು॑ಣೋ॒ ಧೃ॒ತ-
ವ್ರ॒ತ॒ಸ್ತ್ವಂ ಮಿ॒ತ್ರೋ॑ ಭವಸಿ ದ॒ಸ್ಮ॒ ಈ॒ಡ್ಯಃ । ತ್ವಮ॑ರ್ಯ॒ಮಾ
ಸ॒ತ್ಪ॒ತಿರ್ಯಸ್ಯ॑ ಸಂ॒ಭುಜ॒ಂ ತ್ವಮಂ॑ಶೋ॒ ವಿದ॑ಥೇ ದೇವ ಭಾ॒ಜ॒ಯು॒ಃ
॥ 4 ॥ ತ್ವಮ॑ಗ್ನೇ ತ್ವ॒ಷ್ಟಾ ವಿ॒ದ॒ಥೇ॒ ಸು॒ವೀ॒ರ್ಯಂ॑ ತವ॑ ಗ್ನಾ॒ವೋ॑

ವಿತ್ರವುಹಃ ಸಜಾತ್ಯವ್ ।। ತ್ವವೂಶುಹೇವೂ ರರಿಷ್ಟೇ ಸ್ವಶ್ವ್ಯಂ
ತ್ವಂ ನರಾಂ ಶರ್ಧೋ ಅಸಿ ಪುರೂವಸುಃ ।। 5 ।। ತ್ವವುಗ್ನೇ ರುದ್ರೋ
ಅಸುರೋ ವುಹೋ ದಿವಸ್ತ್ವಂ ಶರ್ಧೋ ವೂರುತಂ ಪೃಕ್ಷ ಈ-
ಶಿಷೇ । ತ್ವಂ ವಾತೈರರುಣೈರ್ಯಾಸಿ ಶಂಗಯಸ್ತ್ವಂ ಪೂಷಾ ವಿಧತಃ
ಪಾಸಿ ನು ತ್ಮನಾ ।। 6 ।। ತ್ವವುಗ್ನೇ ದ್ರವಿಣೋದಾ ಅರಂಕೃತೇ ತ್ವಂ
ದೇವಃ ಸವಿತಾ ರತ್ನಧಾ ಅಸಿ । ತ್ವಂ ಭಗೋ ನೃಪತೇ ವಸ್ವ ಈ-
ಶಿಷೇ ತ್ವಂ ಪಾಯುರ್ದಮೇ ಯಸ್ತೇಽವಿಧತ್ ।। 7 ।। ತ್ವಾವುಗ್ನೇ
ದವು ಆ ವಿಶ್ಪತಿಂ ವಿಶಸ್ತ್ವಾಂ ರಾಜಾನಂ ಸುವಿದತ್ರವ್ಯಂಜತೇ ।
ತ್ವಂ ವಿಶ್ವಾನಿ ಸ್ವನೀಕ ಪತ್ಯಸೇ ತ್ವಂ ಸಹಸ್ರಾಣಿ ಶತಾ ದಶ ಪ್ರತಿ
।। 8 ।। ತ್ವಾವುಗ್ನೇ ಪಿತರಮಿಷ್ಟಿಭಿರ್ನರಸ್ತ್ವಂ ಭ್ರಾತ್ರಾಯ ಶವ್ಯಾ
ತನೂರುಚವ್ । ತ್ವಂ ಪುತ್ರೋ ಭವಸಿ ಯಸ್ತೇಽವಿಧತ್ತ್ವಂ ಸಖಾ
ಸುಶೇವಃ ಪಾಸ್ಯಾಧೃಷಃ ।। 9 ।। ತ್ವವುಗ್ನ ಋಭುರಾಕೇ ನವುಸ್ಯ
(ಅ)ಽ ಸ್ತ್ವಂ ವಾಜಸ್ಯ ಕ್ಷುವುತೋ ರಾಯ ಈಶಿಷೇ । ತ್ವಂ ವಿ
ಭಾಸ್ಯನು ದಕ್ಷ ದಾವನೇ ತ್ವಂ ವಿಶಿಕ್ಷುರಸಿ ಯಜ್ಞವೂತನಿಃ ।। 10 ।।
ತ್ವವುಗ್ನೇ ಅದಿತಿರ್ದೇವ ದಾಶುಷೇ ತ್ವಂ ಹೋತ್ರಾಭಾರತೀ ವರ್ಧಸೇ

ಗಿರಾ । ತ್ವಮಿಳಾ ಶತಹಿಮಾಸಿ ದಕ್ಷಸೇ ತ್ವಂ ವೃತ್ರಹಾ ವಸುಪತೇ
ಸರಸ್ವತೀ ॥ 11 ॥ ತ್ವಮಗ್ನೇ ಸುಭೃತ ಉತ್ತಮಂ ವಯಸ್ತವ
ಸ್ಪಾರ್ಹೇ ವರ್ಣ ಆ ಸಂದೃಶಿ ಶ್ರಿಯಃ । ತ್ವಂ ವಾಜಃ ಪ್ರತರಣೋ
ಬೃಹನ್ನಸಿ ತ್ವಂ ರಯಿರ್ಬಹುಲೋ ವಿಶ್ವತಸ್ಪೃಥುಃ ॥12॥ ತ್ವಾಮಗ್ನ
ಆದಿತ್ಯಾಸ ಆಸ್ಯ (ಅಂ) ಂ ತ್ವಾಂ ಜಿಹ್ವಾಂ ಶುಚಯಶ್ಚಕ್ರಿರೇ
ಕವೇ । ತ್ವಾಂ ರಾತಿಷಾಚೋ ಅಧ್ವರೇಷು ಸಶ್ಚಿರೇ ತ್ವೇ ದೇವಾ ಹವಿ-
ರದಂತ್ಯಾಹುತಮ್ ॥ 13 ॥ ತ್ವೇ ಅಗ್ನೇ ವಿಶ್ವೇ ಅಮೃತಾಸೋ
ಅದ್ರುಹ ಆಸಾ ದೇವಾ ಹವಿರದಂತ್ಯಾಹುತಮ್ । ತ್ವಯಾ ಮು-
ರ್ತಾಸಃ ಸ್ವದಂತ ಆಸುತಿಂ ತ್ವಂ ಗರ್ಭೋ ವೀರುಧಾಂ ಜಜ್ಞಿಷೇ
ಶುಚಿಃ ॥ 14 ॥ ತ್ವಂ ತಾನ್ತ್ಸಂ ಚ ಪ್ರತಿ ಚಾಸಿ ಮಜ್ಮನಾಗ್ನೇ
ಸುಜಾತ ಪ್ರ ಚ ದೇವ ರಿಚ್ಯಸೇ । ಪೃಕ್ಷೋ ಯದತ್ರ ಮಹಿನಾ
ವಿ ತೇ ಭುವದನು ದ್ಯಾವಾಪೃಥಿವೀ ರೋದಸೀ ಉಭೇ ॥ 15 ॥
ಯೇ ಸ್ತೋತೃಭ್ಯೋ ಗೋಅಗ್ರಾಮಶ್ವಪೇಶಸಮಗ್ನೇ ರಾತಿಮು-
ಪಸೃಜಂತಿ ಸೂರಯಃ । ಅಸ್ಮಾಞ್ಚ ತಾಂಶ್ಚ ಪ್ರ ಹಿ ನೇಷಿ ವಸ್ಯ
ಆ ಬೃಹದ್ವದೇಮ ವಿದಥೇ ಸುವೀರಾಃ ॥ 16 ॥

ಸೂಕ್ತ 2

ಅಷ್ಟಕ 2 ಮಂಡಲ 2 ಅಧ್ಯಾಯ 5

ಋಷಿಃ ಗೃತ್ಸಮದಃ ।

ದೇವತಾ : ಅಗ್ನಿಃ ॥ ಛಂದಃ : ಜಗತೀ ॥

ಯುಜ್ಞೇನ ವರ್ಧತ ಜಾತವೇದಸಮಗ್ನಿಂ ಯಜಧ್ವಂ ಹವಿಷಾ
ತನಾ ಗಿರಾ । ಸಮಿಧಾನಂ ಸುಪ್ರಯಸಂ ಸ್ವರ್ಣರಂ ಡ್ಯುಕ್ಷಂ ಹೋ-
ತಾರಂ ವೃಜನೇಷು ಧೂರ್ಷದವ್ ॥ 1 ॥ ಅಭಿ ತ್ವಾ ನಕ್ತೀರುಷಸೋ
ವವಾಶಿರೇಽಗ್ನೇ ವತ್ಸಂ ನ ಸ್ವಸರೇಷು ಧೇನವಃ । ದಿವ ಇವೇದರತಿ-
ರ್ಮಾನುಷಾ ಯುಗಾ ಕ್ಷಪೋ ಭಾಸಿ ಪುರುವಾರ ಸಂಯತಃ ॥ 2 ॥
ತಂ ದೇವಾ ಬುಧ್ನೇ ರಜಸಃ ಸುದಂಸಸಂ ದಿವಸ್ಪೃಥಿವ್ಯೋರರತಿಂ
ನ್ಯೇರಿರೇ । ರಥಮಿವ ವೇದ್ಯಂ ಶುಕ್ರಶೋಚಿಷಮಗ್ನಿಂ ಮಿತ್ರಂ ನ
ಕ್ಷಿತಿಷು ಪ್ರಶಂಸ್ಯಮ್ ॥ 3 ॥ ತನೂಕ್ಷ್ನಮಾಣಂ ರಜಸಿ ಸ್ವ ಆ ದಮೇ
ಚಂದ್ರಮಿವ ಸುರುಚಂ ಹ್ವಾರ ಆ ದಧುಃ । ಹೃಶ್ಯಾಃ ಪತರಂ ಚಿತ-
ಯಂತಮುಕ್ಷಭಿಃ ಪಾಥೋ ನ ಪಾಯುಂ ಜನಸೀ ಉಭೇ ಅನು ॥ 4 ॥
ಸ ಹೋತಾ ವಿಶ್ವಂ ಪರಿ ಭೂತ್ವಧ್ವರಂ ತನು ಹವ್ಯೈರ್ವನುಷ

ಋಂಜತೇ ಗಿರಾ । ಹಿರಿಶಿಪ್ರೋ ವೃಧಸಾನಾಸು ಜಭ್ರುರದ್ದ್ಯೌರ್ನ
ಸ್ತೃಭಿಶ್ಚಿತಯದ್ದೋದಸೀ ಅನು ॥ 5 ॥ ಸ ನೋ ರೇವತ್ಸಮಿಧಾನಃ
ಸ್ವಸ್ತಯೇ ಸಂದದಸ್ವಾನ್ರಯಿಮಸ್ಮಾಸು ದೀದಿಹಿ । ಆ ನಃ ಕೃಣುಷ್ವ
ಸುವಿತಾಯ ರೋದಸೀ ಅಗ್ನೇ ಹವ್ಯಾ ಮನುಷೋ ದೇವ ವೀತಯೇ ॥ 6 ॥ ದಾ ನೋ ಅಗ್ನೇ ಬೃಹತೋ ದಾಃ ಸಹಸ್ರಿಣೋ
ದುರೋ ನ ವಾಜಂ ಶ್ರುತ್ಯಾ ಅಪಾ ವೃಧಿ । ಪ್ರಾಚೀ ದ್ಯಾವಾ-
ಪೃಥಿವೀ ಬ್ರಹ್ಮಣಾ ಕೃಧಿ ಸ್ವ (ಅ) ೧ ರ್ಣ ಶುಕ್ರಮುಷಸೋ ವಿ
ದಿದ್ಯುತುಃ ॥ 7 ॥ ಸ ಇಧಾನ ಉಷಸೋ ರಾಮ್ಯಾ ಅನು ಸ್ವ (ಅ)
೧ ರ್ಣ ದೀದೇದರುಷೇಣ ಭಾನುನಾ । ಹೋತ್ರಾಭಿರಗ್ನಿರ್ಮನುಷಃ
ಸ್ವಧ್ವರೋ ರಾಜಾ ವಿಶಾಮತಿಥಿಶ್ಚಾರುರಾಯವೇ ॥ 8 ॥ ಏವಾ
ನೋ ಅಗ್ನೇ ಅವೃತೇಷು ಪೂರ್ವ್ಯ ಧೀಷ್ಣೀಪಾಯ ಬೃಹದ್ದಿವೇಷು
ಮಾನುಷಾ । ದುಹಾನಾ ಧೇನುರ್ವ್ಯಜನೇಷು ಕಾರವೇ ತ್ಮನಾ ಶ-
ತಿನಂ ಪುರುರೂಪಮಿಷಣಂ ॥ 9 ॥ ವಯಮಗ್ನೇ ಅರ್ವತಾ ವಾ
ಸುವೀರ್ಯಂ ಬ್ರಹ್ಮಣಾ ವಾ ಚಿತಯೇಮಾ ಜನಾಁ ಅತಿ । ಅಸ್ಮಾಕಂ
ದ್ಯುಮ್ನಮುಧಿ ಪಂಚ ಕೃಷ್ಟಿಷೂಚ್ಚಾ ಸ್ವ (ಅ) ೧ ರ್ಣ ಶುಶುಚೀತ

ದ್ದುಷ್ಟರಮ್ ॥ 10 ॥ ಸ ನೋ ಬೋಧಿ ಸಹಸ್ಯ ಪ್ರಶಂಸ್ಯೋ
ಯಸ್ಮಿನ್ತ್ಸಜಾತಾ ಇಷಯಂತ ಸೂರಯಃ । ಯಮಗ್ನೇ ಯಜ್ಞ-
ಮುಪಯಂತಿ ವಾಜಿನೋ ನಿತ್ಯೇ ತೋಕೇ ದೀದಿವಾಂಸಂ ಸ್ವೇ
ದಮೇ ॥ 11 ॥ ಉಭಯಾಸೋ ಜಾತವೇದಃ ಸ್ಯಾಮ ತೇ ಸ್ತೋತಾ-
ರೋ ಅಗ್ನೇ ಸೂರಯಶ್ಚ ಶರ್ಮಣಿ । ವಸ್ವೋ ರಾಯಃ
ಪುರುಶ್ಚಂದ್ರಸ್ಯ ಭೂಯಸಃ ಪ್ರಜಾವತಃ ಸ್ವಪತ್ಯಸ್ಯ ಶಗ್ಧಿ ನಃ
॥ 12 ॥ ಯೇ ಸ್ತೋತೃಭ್ಯೋ ಗೋ ಅಗ್ರಾಮಶ್ವಪೇಶಸಮಗ್ನೇ
ರಾತಿಮುಪಸೃಜಂತಿ ಸೂರಯಃ । ಅಸ್ಮಾಞ್ಚ ತಾಂಶ್ಚ ಪ್ರ ಹಿ
ನೇಷಿ ವಸ್ಯ ಆ ಬೃಹದ್ವದೇಮ ವಿದಥೇ ಸುವೀರಾಃ ॥ 13 ॥

****

ಸೂಕ್ತ 3

ಅಷ್ಟಕ 2 ಮಂಡಲ 2 ಅಧ್ಯಾಯ 5

ಋಷಿಃ ಗೃತ್ಸಮದ (ಆಂಗಿರಸಃ ಶೌಸಹೋತ್ರಃ ಪಶ್ಚಾತ್) ಭಾರ್ಗವ
ಶೌನಕಃ ಆಪ್ರೀ ಸೂಕ್ತಂ ॥

ದೇವತಾ : 1 ಇಧ್ಮಃ ಸಮಿಧೋऽಗ್ನಿರ್ವಾ । 2 ನರಾಶಂಸಃ । 3 ಇಳಃ ।
4 ಬರ್ಹಿಃ । 5 ದೇವೀರ್ದ್ವಾರಃ । 6 ಉಷಾಸಾನಕ್ತಾ । 7 ದೈವ್ಯೌ ಹೋತಾರೌ
ಪ್ರಚೇತಸೌ । 8 ತಿಸ್ರೋ ದೇವ್ಯಃ ಸರಸ್ವತೀಳಾ ಭಾರತ್ಯಃ । 9 ತ್ವಷ್ಟಾ ।
10 ವನಸ್ಪತಿಃ । 11 ಸ್ವಾಹಾಕೃತಯಃ ॥

ಛಂದಃ : 1-6, 8-11 ತ್ರಿಷ್ಟುಪ್ । 7-ಜಗತೀ ॥

ಸಮಿದ್ಧೋ ಅಗ್ನಿರ್ನಿಹಿತಃ ಪೃಥಿವ್ಯಾಂ ಪ್ರತ್ಯಙ್ ವಿಶ್ವಾನಿ
ಭುವನಾನ್ಯಸ್ಥಾತ್ । ಹೋತಾ ಪಾವಕಃ ಪ್ರದಿವಃ ಸುಮೇಧಾ ದೇ-
ವೋ ದೇವಾನ್, ಯಜತ್ವಗ್ನಿರರ್ಹನ್ ॥ 1 ॥ ನರಾಶಂಸಃ ಪ್ರತಿ
ಧಾಮಾನ್ಯಂಜನ್ ತಿಸ್ರೋ ದಿವಃ ಪ್ರತಿ ಮಹ್ನಾ ಸ್ವರ್ಚಿಃ । ಘೃತ-
ಪ್ರುಷಾ ಮನಸಾ ಹವ್ಯ ಮುಂದನ್ಮೂರ್ಧನ್, ಯಜ್ಞಸ್ಯ ಸಮ-
ನಕ್ತು ದೇವಾನ್ ॥ 2 ॥ ಈಳಿತೋ ಅಗ್ನೇ ಮನಸಾ ನೋ ಅರ್ಹ-
ನ್ದೇವಾನ್, ಯಕ್ಷಿ ಮಾನುಷಾತ್ಪೂರ್ವೋ ಅದ್ಯ । ಸ ಆ ವಹ
ಮರುತಾಂ ಶರ್ಧೋ ಅಚ್ಯುತಮಿಂದ್ರಂ ನರೋ ಬರ್ಹಿಷದಂ ಯ-

ಜಧ್ವಮ್ ॥ 3 ॥ ದೇವ ಬರ್ಹಿರ್ವರ್ಧಮಾನಂ ಸುವೀರಂ ಸ್ತೀರ್ಣಂ
ರಾಯೇ ಸುಭರಂ ವೇದ್ಯಸ್ಯಾಮ್ । ಘೃತೇನಾಕ್ತಂ ವಸವಃ ಸೀದ-
ತೇದಂ ವಿಶ್ವೇ ದೇವಾ ಆದಿತ್ಯಾ ಯಜ್ಞಿಯಾಸಃ ॥ 4 ॥ ವಿ ಶ್ರ-
ಯಂತಾಮುರ್ವಿಯಾ ಹೂಯಮಾನಾ ದ್ವಾರೋ ದೇವೀಃ ಸು-
ಪ್ರಾಯಣಾ ನಮೋಭಿಃ । ವ್ಯಚಸ್ವತೀರ್ವಿ ಪ್ರಥಂತಾಮಜುರ್ಯಾ
ವರ್ಣಂ ಪುನಾನಾ ಯಶಸಂ ಸುವೀರಮ್ ॥ 5 ॥ ಸಾಧ್ವಪಾಂಸಿ
ಸನತಾ ನ ಉಕ್ಷಿತೇ ಉಷಾಸಾನಕ್ತಾ ವಯ್ಯೇವ ರಣ್ವಿತೇ । ತಂತುಂ
ತತಂ ಸಂವಯಂತೀ ಸವೀಮಚೀ ಯಜ್ಞಸ್ಯ ಪೇಶಃ ಸುದುಘೇ
ಪಯಸ್ವತೀ ॥ 6 ॥ ದೈವ್ಯಾ ಹೋತಾರಾ ಪ್ರಥಮಾ ವಿದುಷ್ಟರ
ಋಜು ಯಕ್ಷತಃ ಸಮ್ಯಚಾ ವಪುಷ್ಟರಾ । ದೇವಾನ್, ಯಜಂ-
ತಾವೃತುಥಾ ಸಮಂಜತೋ ನಾಭಾ ಪೃಥಿವ್ಯಾ ಅಧಿ ಸಾನುಷು
ತ್ರಿಷು ॥ 7 ॥ ಸರಸ್ವತೀ ಸಾಧಯಂತೀ ಧಿಯಂ ನ ಇಳಾ ದೇವೀ
ಭಾರತೀ ವಿಶ್ವತೂರ್ತಿಃ । ತಿಸ್ರೋ ದೇವೀಃ ಸ್ವಧಯಾ ಬರ್ಹಿರೇ-
ದಮಚ್ಛಿದ್ರಂ ಪಾಂತು ಶರಣಂ ನಿಷದ್ಯ ॥ 8 ॥ ಪಿಶಂಗರೂಪಃ ಸು-
ಭರೋ ವಯೋಧಾಃ ಶ್ರುಷ್ಟೀ ವೀರೋ ಜಾಯತೇ ದೇವಕಾಮಃ ।

ಪ್ರಜಾಂ ತ್ವಷ್ಟಾ ವಿ ಷ್ಯತು ನಾಭಿಮಸ್ಮೇ ಅಥಾ ದೇವಾನಾಮು-
ಷ್ಯೇತು ಪಾಥಃ ॥ 9 ॥ ವನಸ್ಪತಿರವಸೃಜನ್ನು ಪ ಸ್ಥಾದಗ್ನಿರ್ಹವಿಃ
ಸೂದಯಾತಿ ಪ್ರ ಧೀಭಿಃ । ತ್ರಿಧಾ ಸಮುಕ್ತಂ ನಯತು ಪ್ರಜಾ-
ನನ್ದೇವೇಭ್ಯೋ ದೈವ್ಯಃ ಶಮಿತೋಪ ಹವ್ಯಮ್ ॥ 10 ॥ ಘೃತಂ
ವಿವಿಷ್ಟೇ ಘೃತಮಸ್ಯ ಯೋನಿರ್ಘೃತೇ ಶ್ರಿತೋ ಘೃತಮ್ವಸ್ಯ
ಧಾಮ । ಅನುಷ್ವಧಮಾ ವಹ ಮಾದಯಸ್ವ ಸ್ವಾಹಾಕೃತಂ ವೃಷಭ
ವಷ್ಟಿ ಹವ್ಯಮ್ ॥ 11 ॥

ಸೂಕ್ತ 4

ಅಷ್ಟಕ 2 ಮಂಡಲ 2 ಅಧ್ಯಾಯ 5

ಋಷಿಃ ಸೋಮಾಹುತಿರ್ಭಾರ್ಗವಃ ॥

ದೇವತಾ : ಅಗ್ನಿಃ ॥ ಛಂದಃ : ತ್ರಿಷ್ಟುಪ್ ॥

ಹುವೇ ವಃ ಸುದ್ಯೋತ್ಮಾನಂ ಸುವೃಕ್ತಿಂ ವಿಶಾಮಗ್ನಿಮ-
ತಿಥಿಂ ಸುಪ್ರಯಸಮ್ । ಮಿತ್ರ ಇವ ಯೋ ದಿಧಿಷಾಯ್ಯೋ ಭೂ-
ದ್ದೇವ ಆದೇವೇ ಜನೇ ಜಾತವೇದಾಃ ॥ 1 ॥ ಇಮಂ ವಿಧಂತೋ

ಅಪಾಂ ಸಧಸ್ಥೇ ದ್ವಿತಾದಧುರ್ಭೃಗವೋ ವಿಕ್ಷ್ವಾ (ಆ) ಋ ಯೋಃ ।
ಏಷ ವಿಶ್ವಾನ್ಯಭ್ಯಸ್ತು ಭೂಮಾ ದೇವಾನಾಮಗ್ನಿರತಿರ್ಜಿರಾಶ್ವಃ
॥ 2 ॥ ಅಗ್ನಿಂ ದೇವಾಸೋ ಮಾನುಷೀಷು ವಿಕ್ಷು ಪ್ರಿಯಂ ಧುಃ,
ಕ್ಷೇಷ್ಯಂತೋ ನ ಮಿತ್ರಮ್ । ಸ ದೀದಯದುಶತೀರೂರ್ಮ್ಯಾ ಆ
ದಕ್ಷಾಯ್ಯೋ ಯೋ ದಾಸ್ವತೇ ದಮು ಆ ॥ 3 ॥ ಅಸ್ಯ ರಣ್ವಾ ಸ್ವ-
ಸ್ಯೇವ ಪುಷ್ಟಿಃ ಸಂದೃಷ್ಟಿರಸ್ಯ ಹಿಯಾನಸ್ಯ ಧಕ್ಷೋಃ । ವಿ ಯೋ
ಭರಿಭ್ರದೋಷಧೀಷು ಜಿಹ್ವಾಮತ್ಯೋ ನ ರಥ್ಯೋ ದೋಧವೀತಿ
ವಾರಾನ್ ॥ 4 ॥ ಆ ಯನ್ಮೇ ಅಭ್ವಂ ವನದಃ ಪನಂತೋಶಿಗ್ಭ್ಯೋ
ನಾಮಿಮೀತ ವರ್ಣಮ್ । ಸ ಚಿತ್ರೇಣ ಚಿಕಿತೇ ರಂಸು ಭಾಸಾ
ಜುಜುರ್ವಾ ಯೋ ಮುಹುರಾ ಯುವಾ ಭೂತ್ ॥ 5 ॥ ಆ ಯೋ
ವನಾ ತಾತೃಷಾಣೋ ನ ಭಾತಿ ವಾರ್ಣ ಪಥಾ ರಥ್ಯೇವ ಸ್ವಾನೀತ್ ।
ಕೃಷ್ಣಧ್ವಾ ತಪೂ ರಣ್ವಶ್ಚಿಕೇತ ದ್ಯೌರಿವ ಸ್ಮಯಮಾನೋ ನ-
ಭೋಭಿಃ ॥ 6 ॥ ಸ ಯೋ ವ್ಯಸ್ಥಾದಭಿ ದಕ್ಷದುರ್ವೀಂ ಪಶುರ್ನೈತಿ
ಸ್ವಯುರಗೋಪಾಃ । ಅಗ್ನಿಃ ಶೋಚಿಷ್ಮಾ ಅತಸಾನ್ಯುಷ್ಣನ್ಕೃಷ್ಣ-
ವ್ಯಥಿರಸ್ವದಯನ್ನ ಭೂಮ ॥ 7 ॥ ನೂ ತೇ ಪೂರ್ವಸ್ಯಾವಸೋ

ಅಧೀತೌ ತೃತೀಯೇ ವಿದಥೇ ಮನ್ಮ ಶಂಸಿ । ಅಸ್ಮೇ ಅಗ್ನೇ ಸಂ-
ಯದ್ವೀರಂ ಬೃಹಂತಂ ಕ್ಷುಮಂತಂ ವಾಜಂ ಸ್ವಪತ್ಯಂ ರಯಿಂ
ದಾಃ ॥ 8 ॥ ತ್ವಯಾ ಯಥಾ ಗೃತ್ಸಮದಾಸೋ ಅಗ್ನೇ ಗುಹಾ
ವನ್ವಂತ ಉಪರಾ ಅಭಿ ಷ್ಯುಃ । ಸುವೀರಾಸೋ ಅಭಿಮಾತಿಷಾಹಃ
ಸ್ಮತ್ಸೂರಿಭ್ಯೋ ಗೃಣತೇ ತದ್ವಯೋ ಧಾಃ ॥ 9 ॥

ಸೂಕ್ತ 5

ಅಷ್ಟಕ 2 ಮಂಡಲ 2 ಅಧ್ಯಾಯ 5

ಋಷಿಃ ಸೋಮಾಹುತಿರ್ಭಾರ್ಗವಃ ॥

ದೇವತಾ : ಅಗ್ನಿಃ । ಛಂದಃ : ಅನುಷ್ಟುಪ್ ।

ಹೋತಾಜನಿಷ್ಟ ಚೇತನಃ ಪಿತಾ ಪಿತೃಭ್ಯ ಊತಯೇ । ಪ್ರ-
ಯಕ್ಷಜ್ಞಾಜ್ಜೇನ್ಯಂ ವಸು ಶಕೇಮ ವಾಜಿನೋ ಯಮಮ್ ॥ 1 ॥
ಆ ಯಸ್ಮಿನ್ತ್ಸಪ್ತ ರಶ್ಮಯಸ್ತತಾ ಯಜ್ಞಸ್ಯ ನೇತರಿ । ಮನು-
ಷ್ವದ್ದೈವ್ಯಮಷ್ಟವಂ ಪೋತಾ ವಿಶ್ವಂ ತದಿನ್ವತಿ ॥ 2 ॥ ದಧನ್ವೇ
ವಾ ಯದೀಮನು ವೋಚದ್ಬ್ರಹ್ಮಾಣಿ ವೇರು ತತ್ । ಪರಿ ವಿಶ್ವಾನಿ

ಕಾವ್ಯಾ ನೇವಿಶ್ಚಕ್ರವಿನಾಭವತ್ ॥ 3 ॥ ಸಾಕಂ ಹಿ ಶುಚಿನಾ
ಶುಚಿಃ ಪ್ರಶಾಸ್ತಾ ಕ್ರತುನಾಜನಿ । ವಿದ್ವಾ ಅಸ್ಯ ವ್ರತಾ ಧ್ರುವಾ
ವಯೂ ಇವಾನು ರೋಹತೇ ॥ 4 ॥ ತಾ ಅಸ್ಯ ವರ್ಣವಾಯವು-
ವೋ ನೇಷ್ಟುಃ ಸಚಂತ ಧೇನವಃ । ಕ್ರುವಿತ್ತಿಸೃಭ್ಯ ಆ ವರಂ
ಸ್ವಸಾರೋ ಯೂ ಇದಂ ಯಯುಃ ॥ 5 ॥ ಯದೀ ವಾತುರುಪ
ಸ್ವಸಾ ಘೃತಂ ಭರಂತ್ಯಸ್ಥಿತ । ತಾಸಾಮುಧ್ವರ್ಯುರಾಗತ್ ಯವೋ
ವೃಷ್ಟೀವ ಮೋದತೇ ॥ 6 ॥ ಸ್ವಃ ಸ್ವಾಯ ಧಾಯಸೇ ಕೃಣುತಾ-
ವೃತ್ವಿಗೃತ್ವಿಜಮ್ । ಸ್ತೋಮಂ ಯಜ್ಞಂ ಚಾದರಂ ವನೇವಾ
ರರಿವಾ ವಯವಮ್ ॥ 7 ॥ ಯಥಾ ವಿದ್ವಾ ಅರಂ ಕರದ್ವಿಶ್ವೇಭ್ಯೋ
ಯಜತೇಭ್ಯಃ । ಅಯವಾಗ್ನೇ ತ್ವೇ ಅಪಿ ಯಂ ಯಜ್ಞಂ ಚಕೃ-
ವಾ ವಯವಮ್ ॥ 8 ॥

****

ಸೂಕ್ತ 6

ಅಷ್ಟಕ 2 ಮಂಡಲ 2 ಅಧ್ಯಾಯ 5

ಋಷಿಃ ಸೋಮಾಹುತಿರ್ಭಾರ್ಗವಃ ॥

ದೇವತಾ : ಅಗ್ನಿಃ ॥ ಛಂದಃ : ಗಾಯತ್ರೀ ॥

ಇವಾಂ ಮೇ ಅಗ್ನೇ ಸಮಿಧಮಿವಾಮುಪಸದಂ ವನೇಃ ।
ಇವಾ ಉ ಷು ಶ್ರುಧೀ ಗಿರಃ ॥ 1 ॥ ಅಯಾ ತೇ ಅಗ್ನೇ ವಿಧೇ-
ಮೋಜಿರ್ಠಾ ನಪಾದಶ್ವಮಿಷ್ಟೀ । ಏನಾ ಸೂಕ್ತೇನ ಸುಜಾತ ॥ 2 ॥
ತಂ ತ್ವಾ ಗೀರ್ಭಿರ್ಗಿರ್ವಣಸಂ ದ್ರವಿಣಸ್ಯಂ ದ್ರವಿಣೋದಃ । ಸಪ-
ರ್ಯೇಮ ಸಪರ್ಯವಃ ॥ 3 ॥ ಸ ಬೋಧಿ ಸೂರಿರ್ಮಘವಾ ವಸು-
ಪತೇ ವಸುದಾವನ್ । ಯುಯೋಧ್ಯ (ಅ) ಸ್ಮದ್ದ್ವೇಷಾಂಸಿ
॥ 4 ॥ ಸ ನೋ ವೃಷ್ಟಿಂ ದಿವಸ್ಪರಿ ಸ ನೋ ವಾಜಮನರ್ವಾಣಮ್ ।
ಸ ನಃ ಸಹಸ್ರಿಣೀರಿಷಃ ॥ 5 ॥ ಈಳಾನಾಯಾವಸ್ಯವೇ ಯವಿಷ್ಠ
ದೂತ ನೋ ಗಿರಾ । ಯಜಿಷ್ಠ ಹೋತರಾ ಗಹಿ ॥ 6 ॥ ಅಂತ-
ರ್ಹ್ಯಗ್ನ ಈಯಸೇ ವಿದ್ವಾಞ್ಜನ್ಮೋಭಯಾ ಕವೇ । ದೂತೋ
ಜನ್ಯೇವ ಮಿತ್ರ್ಯಃ ॥ 7 ॥ ಸ ವಿದ್ವಾ ಆ ಚ ಪಿಪ್ರಯೋ ಯಕ್ಷಿ
ಚಿಕಿತ್ವ ಆನುಷಕ್ । ಆ ಚಾಸ್ಮಿನ್ತ್ಸತ್ಸಿ ಬರ್ಹಿಷಿ ॥ 8 ॥

ಸೂಕ್ತ 7

ಅಷ್ಟಕ 2 ಮಂಡಲ 2 ಅಧ್ಯಾಯ 5

ಋಷಿಃ ಸೋಮಾಹುತಿರ್ಭಾರ್ಗವಃ ॥

ದೇವತಾ : ಅಗ್ನಿಃ ॥ ಛಂದಃ : ಗಾಯತ್ರೀ ॥

ಶ್ರೇಷ್ಠಂ ಯವಿಷ್ಠ ಭಾರತಾಗ್ನೇ ದ್ಯುಮಂತಮಾ ಭರ । ವಸೋ
ಪುರುಸ್ಪೃಹಂ ರಯಿಂ ॥ 1 ॥ ಮಾ ನೋ ಅರಾತಿರೀಶತ ದೇವಸ್ಯ
ಮರ್ತ್ಯಸ್ಯ ಚ । ಪರ್ಷಿ ತಸ್ಯಾ ಉತ ದ್ವಿಷಃ ॥ 2 ॥ ವಿಶ್ವಾ ಉತ
ತ್ವಯಾ ವಯಂ ಧಾರಾ ಉದನ್ಯಾ ಇವ । ಅತಿ ಗಾಹೇಮಹಿ ದ್ವಿಷಃ
॥ 3 ॥ ಶುಚಿಃ ಪಾವಕ ವಂದ್ಯೋಽಗ್ನೇ ಬೃಹದ್ವಿ ರೋಚಸೇ । ತ್ವಂ
ಘೃತೇಭಿರಾಹುತಃ ॥ 4 ॥ ತ್ವಂ ನೋ ಅಸಿ ಭಾರತಾಗ್ನೇ ವಶಾಭಿ-
ರುಕ್ಷಭಿಃ । ಅಷ್ಟಾಪದೀಭಿರಾಹುತಃ ॥ 5 ॥ ದ್ರ್ವನ್ನಃ ಸರ್ಪಿರಾಸುತಿಃ
ಪ್ರತ್ನೋ ಹೋತಾ ವರೇಣ್ಯಃ । ಸಹಸಸ್ಪುತ್ರೋ ಅದ್ಭುತಃ ॥ 6 ॥

****

ಸೂಕ್ತ 8

ಅಷ್ಟಕ 2 ಮಂಡಲ 2 ಅಧ್ಯಾಯ 5

ಋಷಿಃ ಗೃತ್ಸಮದಃ ॥

ದೇವತಾ : ಅಗ್ನಿಃ ॥ ಛಂದಃ : 1-5 ಗಾಯತ್ರೀ । 6 ಅನುಷ್ಟುಪ್ ॥

ವಾಜಯನ್ನಿವ ನೂ ರಥಾನ್, ಯೋಗಾ॑ ಅಗ್ನೇರುಪ ಸ್ತುಹಿ ।
ಯಶಸ್ತಮಸ್ಯ ವಿಾಳ್ಹುಷಃ ॥ 1 ॥ ಯಃ ಸುನೀಥೋ ದದಾಶುಷೇ-
ಜುರ್ಯೋ ಜರಯನ್ನರಿವ್ ।ಚಾರುಪ್ರತೀಕ ಆಹುತಃ ॥ 2 ॥
ಯು ಉ ಶ್ರಿಯಾ ದಮೇಷಾ ದೋಷೋಷಸಿ ಪ್ರಶಸ್ಯತೇ । ಯಸ್ಯ
ವ್ರತಂ ನ ವಿಾಯತೇ ॥ 3 ॥ ಆ ಯಃ ಸ್ವ (ಅ) ರ್ಣ ಭಾನುನಾ
ಚಿತ್ರೋ ವಿಭಾತ್ಯರ್ಚಿಷಾ । ಅಂಜಾನೋ ಅಜರೈರಭಿ ॥ 4 ॥ ಅತ್ರಿ-
ವನು ಸ್ವರಾಜ್ಯಮುಗ್ನಿಮುಕ್ಥಾನಿ ವಾವೃಧುಃ । ವಿಶ್ವಾ ಅಧಿ ಶ್ರಿ-
ಯೋ ದಧೇ ॥ 5 ॥ ಅಗ್ನೇರಿಂದ್ರಸ್ಯ ಸೋಮಸ್ಯ ದೇವಾನಾಮೂ-
ತಿಭಿರ್ವಯಮ್ । ಅರಿಷ್ಯಂತಃ ಸಚೇಮಹ್ಯಭಿ ಷಾಮು ಪೃತನ್ಯತಃ
॥ 6 ॥

****

ಸೂಕ್ತ 9

ಅಷ್ಟಕ 2 ಮಂಡಲ 2 ಅಧ್ಯಾಯ 6

ಋಷಿಃ ಗೃತ್ಸಮದಃ ॥

ದೇವತಾ : ಅಗ್ನಿಃ ॥ ಛಂದಃ : ತ್ರಿಷ್ಟುಪ್ ॥

ನಿ ಹೋತಾ ಹೋತೃಷದನೇ ವಿದಾನಸ್ತ್ವೀಷೋ ದೀದಿವಾಁ
ಅಸದತ್ಸುದಕ್ಷಃ । ಅದಬ್ಧವ್ರತಪ್ರಮತಿರ್ವಸಿಷ್ಠಃ ಸಹಸ್ರಂಭರಃ
ಶುಚಿಜಿಹ್ವೋ ಅಗ್ನಿಃ ॥ 1 ॥ ತ್ವಂ ದೂತಸ್ತ್ವಮು ನಃ ಪರಸ್ಪಾ-
ಸ್ತ್ವಂ ವಸ್ಯ ಆ ವೃಷಭ ಪ್ರಣೇತಾ । ಅಗ್ನೇ ತೋಕಸ್ಯ ನಸ್ತನೇ
ತನೂನಾವುಪ್ರಯುಚ್ಛನ್ದೀದ್ಯದ್ಬೋಧಿ ಗೋಪಾಃ ॥ 2 ॥ ವಿಧೇಮು
ತೇ ಪರಮೇ ಜನ್ಮನ್ನಗ್ನೇ ವಿಧೇಮು ಸ್ತೋಮೈರವರೇ ಸಧಸ್ಥೇ ।
ಯಸ್ಮಾದ್ಯೋನೇರುದಾರಿಥಾ ಯಜೇ ತಂ ಪ್ರ ತ್ವೇ ಹವೀಂಷಿ
ಜುಹುರೇ ಸಮಿದ್ಧೇ ॥ 3 ॥ ಅಗ್ನೇ ಯಜಸ್ವ ಹವಿಷಾ ಯಜೀಯಾ-
ಞ್ಛ್ರುಷ್ಟೀ ದೇವಞ್ಋತಮಭಿ ಗೃಣೀಹಿ ರಾಧಃ । ತ್ವಂ ಹ್ಯಸಿ ರಯಿಪತೀ
ರಯೀಣಾಂ ತ್ವಂ ಶುಕ್ರಸ್ಯ ವಚಸೋ ವನೋತಾ ॥ 4 ॥ ಉಭಯಂ
ತೇ ನ ಕ್ಷೇಯತೇ ವಸವ್ಯಂ ದಿವೇದಿವೇ ಜಾಯಮಾನಸ್ಯ ದಸ್ಮ ।

ಕೃಧಿ ಕ್ಷುಮಂತಂ ಜರಿತಾರಮಗ್ನೇ ಕೃಧಿ ಪತಿಂ ಸ್ವಪತ್ಯಸ್ಯ ರಾಯಃ ॥ 5 ॥ ಸೈನಾನೀಕೇನ ಸುವಿದತ್ರೋ ಅಸ್ಮೇ ಯಷ್ಟಾ ದೇವಾ ಆಯಜಿಷ್ಠಃ ಸ್ವಸ್ತಿ । ಅದಬ್ಧೋ ಗೋಪಾ ಉತ ನಃ ಪರಸ್ಪಾ ಅಗ್ನೇ ದ್ಯುಮದುತ ರೇವದ್ದಿದೀಹಿ ॥ 6 ॥

ಸೂಕ್ತ 10

ಅಷ್ಟಕ 2 ಮಂಡಲ 2 ಅಧ್ಯಾಯ 6

ಋಷಿಃ ಗೃತ್ಸಮದಃ ॥

ದೇವತಾ : ಅಗ್ನಿಃ ॥ ಛಂದಃ : ತ್ರಿಷ್ಟುಪ್ ॥

ಜೋಹೂತ್ರೋ ಅಗ್ನಿಃ ಪೃಥಮಃ ಪಿತೇನೇಳಸ್ಪದೇ ಮನುಷಾ ಯತ್ಸಮಿದ್ಧಃ । ಶ್ರಯಂ ವಸಾನೋ ಅಮೃತೋ ವಿಚೇತಾ ಮರ್ಮೃಜೇನ್ಯಃ ಶ್ರವಸ್ಯ (ಅ)ಃ ಸ ವಾಜೀ ॥ 1 ॥ ಶ್ರೇಯೋ ಅಗ್ನಿಶ್ಚಿತ್ರಭಾನುರ್ಹವಂ ಮೇ ವಿಶ್ವಾಭಿರ್ಗೀರ್ಭಿರಮೃತೋ ವಿಚೇತಾಃ । ಶ್ಯಾವಾ ರಥಂ ವಹತೋ ರೋಹಿತಾ ವೋತಾರುಷಾಹ ಚಕ್ರೇ ವಿಭೃತ್ರಃ ॥ 2 ॥ ಉತ್ತಾನಾಯಾಮಜನಯನ್ತ್ಸಸೂತಂ ಭುವದಗ್ನಿಃ ಪುರುಪೇಶಾಸು ಗರ್ಭಃ । ಶಿರಿಣಾಯಾಂ ಚಿದಕ್ತುನಾ ಮಹೋಭಿರ-

ಪರೀವೃತೋ ವಸತಿ ಪ್ರಚೇತಾಃ ॥ 3 ॥ ಜಿಘ್ರ್ಯಗ್ನಿಂ ಹವಿಷಾ
ಘೃತೇನ ಪ್ರತಿಕ್ಷಿಯಂತಂ ಭುವನಾನಿ ವಿಶ್ವಾ । ಪೃಥುಂ ತಿರಶ್ಚಾ
ವಯಸಾ ಬೃಹಂತಂ ವ್ಯಚಿಷ್ಠಮನ್ನೈ ರಭಸಂ ದೃಶಾನವ್ ॥ 4 ॥
ಆ ವಿಶ್ವತಃ ಪ್ರತ್ಯಂಚಂ ಜಿಘ್ರ್ಯಗ್ರಕ್ಷಸಾ ಮನಸಾ ತಜ್ಜುಷೇತ ।
ಮರ್ಯಶ್ರೀಃ ಸ್ಪೃಹಯದ್ವರ್ಣೋ ಅಗ್ನಿರ್ನಾಭಿಮೃಶೇ ತನ್ವಾ-
(ಆ) ಽ ಜಭ್ರುರಾಣಃ ॥ 5 ॥ ಜ್ಯೋಗಯಾ ಭಾಗಂ ಸಹಸಾನೋ ವರೇಣ
ತ್ವಾದೂತಾಸೋ ಮನುವದ್ವದೇಮ । ಅನೂನಮಗ್ನಿಂ ಜುಹ್ವಾ
ವಚಸ್ಯಾ ಮಧುಪೃಚಂ ಘನಸಾ ಜೋಹವೀಮಿ ॥ 6 ॥

ಸೂಕ್ತ 11

ಅಷ್ಟಕ 2 ಮಂಡಲ 2 ಅಧ್ಯಾಯ 6

ಋಷಿಃ ಗೃತ್ಸಮದಃ ॥

ದೇವತಾ: ಇಂದ್ರಃ ॥ ಛಂದಃ: 1-20 ವಿರಾಟ್‌ಸ್ಥಾನಾ ತ್ರಿಷ್ಟುಪ್ । 21-ತ್ರಿಷ್ಟುಪ್

ಶ್ರುಧೀ ಹವಮಿಂದ್ರ ಮಾ ರಿಷಣ್ಯಃ ಸ್ಯಾಮ ತೇ ದಾವನೇ
ವಸೂನಾಮ್ । ಇಮಾ ಹಿ ತ್ವಾಮೂಜೋ ವರ್ಧಯಂತಿ
ವಸೂಯವಃ ಸಿಂಧವೋ ನ ಕ್ಷರಂತಃ ॥ 1 ॥ ಸೃಜೋ ಮಹೀರಿಂದ್ರ

ಯಾ ಅಪಿನ್ವಃ ಪರಿಷ್ಠಿತಾ ಅಹಿನಾ ಶೂರ ಪೂರ್ವೀಃ । ಅನರ್ತ್ಯಂ
ಚಿದ್ವಾಸಂ ಮನ್ಯಮಾನಮವಾಭಿನದುಕ್ಥೈರ್ವಾವೃಧಾನಃ ॥ 2 ॥
ಉಕ್ಥೇಷ್ವಿನ್ನು ಶೂರ ಯೇಷು ಚಾಕನೋ ನೇಮೇಷ್ವಿಂದ್ರ ರುದ್ರಿ-
ಯೇಷು ಚ । ತುಭ್ಯೇದೇತಾ ಯಾಸು ಮಂದಸಾನಃ ಪ್ರ ವಾಯವೇ
ಸಿಸ್ರತೇ ನ ಶುಭ್ರಾಃ ॥ 3 ॥ ಶುಭ್ರಂ ನು ತೇ ಶುಷ್ಮಂ ವರ್ಧಯಂತಃ
ಶುಭ್ರಂ ವಜ್ರಂ ಬಾಹ್ವೋರ್ದಧಾನಾಃ । ಶುಭ್ರಸ್ತ್ವಮಿಂದ್ರ ವಾವೃ-
ಧಾನೋ ಅಸ್ಮೇ ದಾಸೀರ್ವಿಶಃ ಸೂರ್ಯೇಣ ಸಹ್ಯಾಃ ॥ 4 ॥ ಗುಹಾ
ಹಿತಂ ಗುಹ್ಯಂ ಗೂಳ್ಹಮಪ್ಸ್ವಪೀವೃತಂ ಮಾಯಿನಂ ಕ್ಷಿಯಂತಮ್ ।
ಉತೋ ಅಪೋ ದ್ಯಾಂ ತಸ್ತಭ್ವಾಂಸಮಹನ್ನಹಿಂ ಶೂರ ವೀರ್ಯೇಣ
॥ 5 ॥ ಸ್ತವಾ ನು ತ ಇಂದ್ರ ಪೂರ್ವ್ಯ ಮಹಾನ್ಯುತ ಸ್ತವಾಮ
ನೂತನಾ ಕೃತಾನಿ । ಸ್ತವಾ ವಜ್ರಂ ಬಾಹ್ವೋರುಶಂತಂ ಸ್ತವಾ ಹರೀ
ಸೂರ್ಯಸ್ಯ ಕೇತೂ ॥ 6 ॥ ಹರೀ ನು ತ ಇಂದ್ರ ವಾಜಯಂತಾ
ಘೃತಶ್ಚುತಂ ಸ್ವಾರಮಸಾಷ್ಟಾವಮ್ । ವಿ ಸಮನಾ ಭೂಮಿರಪ್ರಥಿ-
ಷ್ಟಾರಂಸ್ತ ಪರ್ವತಶ್ಚಿತ್ಸರಿಷ್ಯನ್ ॥ 7 ॥ ನಿ ಪರ್ವತಃ ಸಾದ್ಯಪ್ರ-
ಯುಚ್ಛನ್ತ್ಸಂ ವಾತೃಭಿರ್ವಾವಶಾನೋ ಅಕ್ರಾನ್ । ದೂರೇ ಪಾರೇ

ವಾಣೀಂ ವರ್ಧಯಂತ ಇಂದ್ರೇಷಿತಾಂ ಧನುನಿಂ ಪಪ್ರಥನ್ನಿ ॥ 8 ॥
ಇಂದ್ರೋ ಮಹಾಂ ಸಿಂಧುಮಾಶಯಾನಂ ಮಾಯಾವಿನಂ ವೃತ್ರ-
ಮಸ್ಫುರನ್ನಿಃ । ಅರೇಜೇತಾಂ ರೋದಸೀ ಭಿಯಾನೇ ಕನಿಕ್ರದತೋ
ವೃಷ್ಣೋ ಅಸ್ಯ ವಜ್ರಾತ್ ॥ 9 ॥ ಅರೋರವೀದ್ವೃಷ್ಣೋ ಅಸ್ಯ
ವಜ್ರೋಽವಾನುಷ್ಠಂ ಯನಾ ಮನುಷೋ ನಿಜೂರ್ವಾತ್ । ನಿ ಮಾ-
ಯಿನೋ ದಾನವಸ್ಯ ಮಾಯಾ ಅಪಾದಯತ್ಪಪಿವಾನ್ತ್ಸುತಸ್ಯ
॥ 10 ॥ ಪಿಬಾಪಿಬೇದಿಂದ್ರ ಶೂರ ಸೋಮಂ ಮಂದಂತು ತ್ವಾ
ಮಂದಿನಃ ಸುತಾಸಃ । ಪೃಣಂತಸ್ತೇ ಕುಕ್ಷೀ ವರ್ಧಯಂತ್ವಾತ್ಮಾ
ಸುತಃ ಪೌರ ಇಂದ್ರಮಾವ ॥ 11 ॥ ತ್ವೇ ಇಂದ್ರಾಪ್ಯಭೂಮ ವಿಪ್ರಾ
ಧಿಯಂ ವನೇಮ ಋತಯಾ ಸಪಂತಃ । ಅವಸ್ಯವೋ ಧೀಮಹಿ
ಪ್ರಶಸ್ತಿಂ ಸದ್ಯಸ್ತೇ ರಾಯೋ ದಾವನೇ ಸ್ಯಾಮ ॥ 12 ॥ ಸ್ಯಾಮ
ತೇ ತ ಇಂದ್ರ ಯೇ ತ ಊತೀ ಅವಸ್ಯವ ಊರ್ಜಂ ವರ್ಧಯಂತಃ ।
ಶುಷ್ಮಿಂತಮಂ ಯಂ ಚಾಕನಾಮ ದೇವಾಸ್ಮೇ ರಯಿಂ ರಾಸಿ ವೀರ-
ವಂತಮ್ ॥ 13 ॥ ರಾಸಿ ಕ್ಷಯಂ ರಾಸಿ ಮಿತ್ರಮಸ್ಮೇ ರಾಸಿ ಶರ್ಧ
ಇಂದ್ರ ಮಾರುತಂ ನಃ । ಸಜೋಷಸೋ ಯೇ ಚ ಮಂದಸಾನಾಃ

ಪ್ರ ವಾಯವಃ ಪಾಂತ್ಯಗ್ರಣೀತಿಮ್ ॥ 14 ॥ ವ್ಯಂತ್ವಿನ್ನು ಯೇಷು ಮಂದಸಾನಸ್ತೃಪತೋ್ಸಮಂ ಪಾಹಿ ದ್ರಹ್ಯದಿಂದ್ರ । ಅಸ್ಮಾನ್ತ್ಸು ಪೃತ್ಸ್ವ ತರುತ್ರಾವರ್ಧಯೋ ದ್ಯಾಂ ಬೃಹದ್ಭಿರರ್ಕೈಃ ॥ 15 ॥ ಬೃಹಂತ ಇನ್ನು ಯೇ ತೇ ತರುತ್ರೋಕ್ಥೇಭಿರ್ವಾ ಸುವ್ನಮಾವಿವಾಸಾನ್ । ಸ್ತೃಣಾನಾಸೋ ಬರ್ಹಿಃ ಪಸ್ತ್ಯಾವತೊ್ವೀತಾ ಇಂದ್ರ ವಾಜಮುಗ್ಮನ್ ॥ 16 ॥ ಉಗ್ರೇಷ್ವಿನ್ನು ಶೂರ ಮಂದಸಾನಸ್ತ್ರಿಕದ್ರುಕೇಷು ಪಾಹಿ ಸೋಮಮಿಂದ್ರ । ಪ್ರದೋಧುವಚ್ಛ್ಮಶ್ರುಷು ಪ್ರೀಣಾನೋ ಯಾಹಿ ಹರಿಭ್ಯಾಂ ಸುತಸ್ಯ ಪೀತಿಮ್ ॥ 17 ॥ ಧಿಷ್ವಾ ಶವಃ ಶೂರ ಯೇನ ವೃತ್ರಮವಾಭಿನದ್ದಾನುಮೌರ್ಣವಾಭವಮ್ । ಅಪಾವೃಣೋರಜ್ಯೋತಿರಾರ್ಯಾಯ ನಿ ಸವ್ಯತಃ ಸಾದಿ ದಸ್ಯುರಿಂದ್ರ ॥ 18 ॥ ಸನೇಮ ಯೇ ತ ಊತಿಭಿಸ್ತರಂತೋ ವಿಶ್ವಾಃ ಸ್ಪೃಧ ಆರ್ಯೇಣ ದಸ್ಯೂನ್ । ಅಸ್ಮಭ್ಯಂ ತತ್ತ್ವಷ್ಟಂ ವಿಶ್ವರೂಪಮರಂಧಯೋಃ ಸಾಖ್ಯಸ್ಯ ತ್ರಿತಾಯ ॥ 19 ॥ ಅಸ್ಯ ಸುವಾನಸ್ಯ ವಂದಿನಸ್ತ್ರಿತಸ್ಯ ನ್ಯರ್ಬುದಂ ವಾವೃಧಾನೋ ಅಸ್ತಃ । ಅವರ್ತಯತ್ಸೂರ್ಯೋ ನ ಚಕ್ರಂ ಭಿನದ್ವಲಮಿಂದ್ರೋ ಅಂಗಿರಸ್ವಾನ್

॥ 20 ॥ ನೂನಂ ಸಾ ತೇ ಪ್ರತಿ ವರಂ ಜರಿತ್ರೇ ದುಹೀಯದಿಂದ್ರ-
ದಕ್ಷಿಣಾ ಮಘೋನೀ । ಶಿಕ್ಷಾ ಸ್ತೋತೃಭ್ಯೋ ಮಾತಿ ದಗ್ಭಗೋ
ನೋ ಬೃಹದ್ವದೇಮ ವಿದಥೇ ಸುವೀರಾಃ ॥ 21 ॥

ಸೂಕ್ತ 12

ಅಷ್ಟಕ 2 ಮಂಡಲ 2 ಅಧ್ಯಾಯ 6

ಋಷಿಃ ಗೃತ್ಸಮದಃ ॥

ದೇವತಾ : ಇಂದ್ರಃ ॥ ಛಂದಃ : ತ್ರಿಷ್ಟುಪ್ ॥

ಯೋ ಜಾತ ಏವ ಪ್ರಥಮೋ ಮನಸ್ವಾನ್ದೇವೋ ದೇವಾ-
ನ್ಕ್ರತುನಾ ಪರ್ಯಭೂಷತ್ । ಯಸ್ಯ ಶುಷ್ಮಾದ್ರೋದಸೀ ಅಭ್ಯ-
ಸೇತಾಂ ನೃಮ್ಣಸ್ಯ ಮಹ್ನಾ ಸ ಜನಾಸ ಇಂದ್ರಃ ॥ 1 ॥ ಯಃ
ಪೃಥಿವೀಂ ವ್ಯಥಮಾನಾಮದೃಂಹದ್ಯಃ ಪರ್ವತಾನ್ಪ್ರಕುಪಿತಾ ಅರ-
ಮ್ಣಾತ್ । ಯೋ ಅಂತರಿಕ್ಷಂ ವಿಮಮೇ ವರೀಯೋ ಯೋ
ದ್ಯಾಮಸ್ತಭ್ನಾತ್ಸ ಜನಾಸ ಇಂದ್ರಃ ॥ 2 ॥ ಯೋ ಹತ್ವಾಹಿಮರಿ-
ಣಾತ್ಸಪ್ತ ಸಿಂಧೂನ್, ಯೋಗಾ ಉದಾಜದಪಧಾ ವಲಸ್ಯ । ಯೋ

ಅಶ್ಮನೋರಂತರಗ್ನಿಂ ಜಜಾನ ಸಂವೃಕ್ಸಮತ್ಸು ಸ ಜನಾಸ ಇಂದ್ರಃ ॥ 3 ॥ ಯೇನೇಮಾ ವಿಶ್ವಾ ಚ್ಯವನಾ ಕೃತಾನಿ ಯೋ ದಾಸಂ ವರ್ಣಮಧರಂ ಗುಹಾಕಃ । ಶ್ವಘ್ನೀವ ಯೋ ಜಿಗೀವಾಂ ಲಕ್ಷ-ಮಾದದರ್ಯಃ ಪುಷ್ಟಾನಿ ಸ ಜನಾಸ ಇಂದ್ರಃ ॥ 4 ॥ ಯಂ ಸ್ಮಾ ಪೃಚ್ಛಂತಿ ಕುಹ ಸೇತಿ ಘೋರಮುತೇಮಾಹುರ್ನೈಷೋ ಅಸ್ತೀ-ತ್ಯೇನಮ್ । ಸೋ ಅರ್ಯಃ ಪುಷ್ಟೀರ್ವಿಜ ಇವಾ ಮಿನಾತಿ ಶ್ರದಸ್ಮೈ ಧತ್ತ ಸ ಜನಾಸ ಇಂದ್ರಃ ॥ 5 ॥ ಯೋ ರಥ್ಯಸ್ಯ ಚೋದಿತಾ ಯಃ ಕೃಶಸ್ಯ ಯೋ ಬ್ರಹ್ಮಣೋ ನಾಧಮಾನಸ್ಯ ಕೀರೇಃ । ಯುಕ್ತ-ಗ್ರಾವ್ಣೋ ಯೋಽವಿತಾ ಸುಶಿಪ್ರಃ ಸುತಸೋಮಸ್ಯ ಸ ಜನಾಸ ಇಂದ್ರಃ ॥ 6 ॥ ಯಸ್ಯಾಶ್ವಾಸಃ ಪ್ರದಿಶಿ ಯಸ್ಯ ಗಾವ್ಯೋ ಯಸ್ಯ ಗ್ರಾಮಾ ಯಸ್ಯ ವಿಶ್ವೇ ರಥಾಸಃ । ಯಃ ಸೂರ್ಯಂ ಯ ಉಷಸಂ ಜಜಾನ ಯೋ ಅಪಾಂ ನೇತಾ ಸ ಜನಾಸ ಇಂದ್ರಃ ॥ 7 ॥ ಯಂ ಕ್ರಂದಸೀ ಸಂಯತೀ ವಿಹ್ವಯೇತೇ ಪರೇಽವರ ಉಭಯಾ ಅಮಿ-ತ್ರಾಃ । ಸಮಾನಂ ಚಿದ್ರಥಮಾತಸ್ಥಿವಾಂಸಾ ನಾನಾ ಹವೇತೇ ಸ ಜನಾಸ ಇಂದ್ರಃ ॥ 8 ॥ ಯಸ್ಮಾನ್ನ ಋತೇ ವಿಜಯಂತೇ ಜನಾಸೋ

ಯುಂ ಯುಧ್ಯಮಾನಾ ಅವಸೇ ಹವಂತೇ । ಯೋ ವಿಶ್ವಸ್ಯ ಪ್ರತಿ-
ಮಾನಂ ಬಭೂವ ಯೋ ಅಚ್ಯುತಚ್ಯುತ್ಸ ಜನಾಸ ಇಂದ್ರಃ ॥ 9 ॥
ಯಃ ಶಶ್ವತೋ ಮಹ್ಯೇನೋ ದಧಾನಾನಮನ್ಯಮಾನಾಞ್ಛರ್ವಾ
ಜಘಾನ । ಯಃ ಶರ್ಧತೇ ನಾನುದದಾತಿ ಶೃಧ್ಯಾಂ ಯೋ ದಸ್ಯೋ-
ರ್ಹಂತಾ ಸ ಜನಾಸ ಇಂದ್ರಃ ॥ 10 ॥ ಯಃ ಶಂಬರಂ ಪರ್ವತೇಷು
ಕ್ಷಿಯಂತಂ ಚತ್ವಾರಿಂಶ್ಯಾಂ ಶರದ್ಯನ್ವವಿಂದತ್ । ಓಜಾಯಮಾನಂ
ಯೋ ಅಹಿಂ ಜಘಾನ ದಾನುಂ ಶಯಾನಂ ಸ ಜನಾಸ ಇಂದ್ರಃ
॥ 11 ॥ ಯಃ ಸಪ್ತರಶ್ಮಿರ್ವೃಷಭಸ್ತುವಿಷ್ಮಾನವಾಸೃಜತ್ಸರ್ತವೇ ಸಪ್ತ
ಸಿಂಧೂನ್ । ಯೋ ರೌಹಿಣಮಸ್ಫುರದ್ವಜ್ರಬಾಹುದ್ಯಾಮಮಾರೋ-
ಹಂತಂ ಸ ಜನಾಸ ಇಂದ್ರಃ ॥ 12 ॥ ದ್ಯಾವಾ ಚಿದಸ್ಮೈ ಪೃಥಿವೀ
ನಮೇತೇ ಶುಷ್ಮಾಚ್ಚಿದಸ್ಯ ಪರ್ವತಾ ಭಯಂತೇ । ಯಃ ಸೋಮಪಾ
ನಿಚಿತೋ ವಜ್ರಬಾಹುರ್ಯೋ ವಜ್ರಹಸ್ತಃ ಸ ಜನಾಸ ಇಂದ್ರಃ
॥ 13 ॥ ಯಃ ಸುನ್ವಂತಮವತಿ ಯಃ ಪಚಂತಂ ಯಃ ಶಂಸಂತಂ
ಯಃ ಶಶಮಾನಮೂತೀ । ಯಸ್ಯ ಬ್ರಹ್ಮ ವರ್ಧನಂ ಯಸ್ಯ ಸೋ-
ಮೋ ಯಸ್ಯೇದಂ ರಾಧಃ ಸ ಜನಾಸ ಇಂದ್ರಃ ॥ 14 ॥ ಯಃ

ಸುನ್ವತೇ ಪಚತೇ ದುಧ್ರ ಆ ಚಿದ್ವಾಜಂ ದರ್ದರ್ಷಿ ಸ ಕಿಲಾಸಿ ಸತ್ಯಃ । ವಯಂ ತ ಇಂದ್ರ ವಿಶ್ವಹ ಪ್ರಿಯಾಸಃ ಸುವೀರಾಸೋ ವಿದಥಮಾ ವದೇಮ ॥ 15 ॥

ಸೂಕ್ತ 13

ಅಷ್ಟಕ 2 ಮಂಡಲ 2 ಅಧ್ಯಾಯ 6

ಋಷಿಃ ಗೃತ್ಸಮದಃ ॥

ದೇವತಾ : ಇಂದ್ರಃ ॥ ಛಂದಃ : 1-12 ಜಗತೀ । 13-ತ್ರಿಷ್ಟುಪ್ ॥

ಋತುರ್ಜನಿತ್ರೀ ತಸ್ಯಾ ಅಪಸ್ಪರಿ ವಕ್ಷೂ ಜಾತ ಆವಿಶದ್ಯಾಸು ವರ್ಧತೇ । ತದಾಹನಾ ಅಭವತ್ಪಿಪ್ಯುಷೀ ಪಯೋಽಂಶೋಃ ಪೀಯೂಷಂ ಪ್ರಥಮಂ ತದುಕ್ಥ್ಯಮ್ ॥ 1 ॥ ಸಧ್ರೀಮಾ ಯಂತಿ ಪರಿ ಬಿಭ್ರತೀಃ ಪಯೋ ವಿಶ್ವಸ್ಮಾನ್ನ್ಯಯ ಪ್ರ ಭರಂತ ಭೋಜನಮ್ । ಸನೀಳಾನೋ ಅಧ್ವಾ ಪ್ರವತಾಮನುಷ್ಯದೇ ಯಸ್ತಾ ಕೃಣೋಃ ಪ್ರಥಮಂ ಸಾಸ್ಯುಕ್ಥ್ಯಃ ॥ 2 ॥ ಅನ್ವೇಕೋ ವದತಿ ಯದ್ದದಾತಿ ತದ್ಗೂಸಾ ವಿನನ್ತದಸಾ ಏಕ ಈಯತೇ । ವಿಶ್ವಾ ಏಕಸ್ಯ ವಿನುದಸ್ತಿತಿಕ್ಷತೇ ಯಸ್ತಾ ಕೃಣೋಃ ಪ್ರಥಮಂ ಸಾಸ್ಯುಕ್ಥ್ಯಃ

॥ 3 ॥ ಪ್ರಜಾಭ್ಯಃ ಪುಷ್ಟಿಂ ವಿಭಜಂತ ಆಸತೇ ರಯಿವಿವ ಪೃಷ್ಠಂ
ಪ್ರಭವಂತವಾಯತೇ । ಅಸಿನ್ವನ್ದಂಷ್ಟ್ರೈಃ ಪಿತುರತ್ತಿ ಭೋಜನಂ
ಯಸ್ತಾಕೃಣೋಃ ಪ್ರಥಮಂ ಸಾಸ್ಯುಕ್ಥ್ಯಃ ॥ 4 ॥ ಅಧಾಕೃಣೋಃ
ಪೃಥಿವೀಂ ಸಂದೃಶೇ ದಿವೇ ಯೋ ಧೌತೀನಾಮಹಿಹನ್ನಾರಿಣಕ್ಪಥಃ । ತಂ ತ್ವಾ ಸೋತೇಮೇಭಿರುದಭಿರ್ನ ವಾಜಿನಂ ದೇವಂ
ದೇವಾ ಅಜನನ್ತ್ಸಾಸ್ಯುಕ್ಥ್ಯಃ ॥ 5 ॥ ಯೋ ಭೋಜನಂ ಚ ದಯಸೇ ಚ ವರ್ಧನಮಾದಾರ್ದಾ ಶುಷ್ಕಂ ಮಧುಮದ್ದುದೋಹಿಥ । ಸ ಶೇವಧಿಂ ನಿ ದಧಿಷೇ ವಿವಸ್ವತಿ ವಿಶ್ವಸ್ಯೈಕ ಈಶಿಷೇ
ಸಾಸ್ಯುಕ್ಥ್ಯಃ ॥ 6 ॥ ಯಃ ಪುಷ್ಪಿಣೀಶ್ಚ ಪ್ರಸ್ವಶ್ಚ ಧರ್ಮಣಾಧಿ
ದಾನೇ ವ್ಯ (ಅ) ೧ ವನೀರಧಾರಯಃ । ಯಶಾಸಮಾ ಅಜನೋ
ದಿದ್ಯುತೋ ದಿವ ಉರುರೂರ್ವಾ ಅಭಿತಃ ಸಾಸ್ಯುಕ್ಥ್ಯಃ ॥ 7 ॥
ಯೋ ನಾರ್ಮರಂ ಸಹವಸುಂ ನಿಹಂತವೇ ಪೃಕ್ಷಾಯ ಚ ದಾಸವೇಶಾಯ ಚಾವಹಃ । ಊರ್ಜಯಂತ್ಯಾ ಅಪರಿವಿಷ್ಟಮಾಸ್ಯಮುತೈವಾದ್ಯ ಪುರುಕೃತ್ತಾಸ್ಯುಕ್ಥ್ಯಃ ॥ 8 ॥ ಶತಂ ವಾ ಯಸ್ಯ ದಶ
ಸಾಕಮಾದ್ಯ ಏಕಸ್ಯ ಶ್ರುಷ್ಟೌ ಯದ್ಧ ಚೋದಮಾವಿಥ । ಅರಜ್ಜೌ

ದಸ್ಯೂನ್ತ್ಸಮುನಬ್ಧಭೀತಯೇ ಸುಪ್ರಾವ್ಯೋ ಅಭವಃ ಸಾಸ್ಯುಕ್ಥ್ಯಃ ॥ 9 ॥ ವಿಶ್ವೇದನು ರೋಧನಾ ಅಸ್ಯ ಪೌಂಸ್ಯಂ ದದುರಸ್ಮೈ ದಧಿರೇ ಕೃತ್ನವೇ ಧನಮ್ । ಷಳಸ್ತಭ್ನಾ ವಿಷ್ಟಿರಃ ಪಂಚ ಸಂದೃಶಃ ಪರಿ ಪರೋ ಅಭವಃ ಸಾಸ್ಯುಕ್ಥ್ಯಃ ॥ 10 ॥ ಸುಪ್ರವಾಚನಂ ತವ ವೀರ ವೀರ್ಯಂ (ಅಂ) ೧ ಯದೇಕೇನ ಕ್ರತುನಾ ವಿಂದಸೇ ವಸು । ಜಾತೂಷ್ಠಿರಸ್ಯ ಪ್ರ ವಯಃ ಸಹಸ್ವತೋ ಯಾ ಚಕರ್ಥ ಸೇಂದ್ರ ವಿಶ್ವಾಸ್ಯುಕ್ಥ್ಯಃ ॥ 11 ॥ ಅರವಯುಃ ಸರಪಸಸ್ತರಾಯ ಕಂ ತುರ್ವೀತಯೇ ಚ ವಯ್ಯಾಯ ಚ ಸ್ರುತಿಮ್ । ನೀಚಾ ಸಂತಮುದನಯಃ ಪರಾವೃಜಂ ಪ್ರಾನ್ಧಂ ಶ್ರೋಣಂ ಶ್ರವಯನ್ತ್ಸಾಸ್ಯುಕ್ಥ್ಯಃ ॥ 12 ॥ ಅಸ್ಮಭ್ಯಂ ತದ್ವಸೋ ದಾನಾಯ ರಾಧಃ ಸಮರ್ಥಯಸ್ವ ಬಹು ತೇ ವಸವ್ಯಮ್ । ಇಂದ್ರ ಯಚ್ಚಿತ್ರಂ ಶ್ರವಸ್ಯಾ ಅನುದ್ಯೂನ್ಪೃಹದ್ವದೇಮ ವಿದಥೇ ಸುವೀರಾಃ ॥ 13 ॥

****

ಸೂಕ್ತ 14

ಅಷ್ಟಕ 2 ಮಂಡಲ 2 ಅಧ್ಯಾಯ 6

ಋಷಿಃ ಗೃತ್ಸಮದಃ ॥

ದೇವತಾ : ಇಂದ್ರಃ ॥ ಛಂದಃ : ತ್ರಿಷ್ಟುಪ್ ॥

ಅಧ್ವರ್ಯವೋ ಭರತೇಂದ್ರಾಯ ಸೋಮಮೂಮತ್ರೇಭಿಃ
ಸಿಂಚತಾ ಮದ್ಯಮಂಧಃ । ಕಾವಿರ್ಹಿ ವೀರಃ ಸದಮಸ್ಯ ಪೀತಿಂ
ಜುಹೋತ ವೃಷ್ಣೇ ತದಿದೇಷ ವಷ್ಟಿ ॥ 1 ॥ ಅಧ್ವರ್ಯವೋ ಯೋ
ಅಪೋ ವವ್ರಿವಾಂಸಂ ವೃತ್ರಂ ಜಘಾನಾಶನ್ಯೇವ ವೃಕ್ಷಮ್ । ತಸ್ಮಾ
ಏತಂ ಭರತ ತದ್ವಶಾಯ ಏಷ ಇಂದ್ರೋ ಅರ್ಹತಿ ಪೀತಿಮಸ್ಯ ॥ 2 ॥
ಅಧ್ವರ್ಯವೋ ಯೋ ದೃಭೀಕಂ ಜಘಾನ ಯೋ ಗಾ ಉದಾಜದಪ
ಹಿ ವಲಂ ವಃ । ತಸ್ಮಾ ಏತಮಂತರಿಕ್ಷೇ ನ ವಾತಮಿಂದ್ರಂ ಸೋಮ್ಯೈ-
ರೋಣ್ವತ ಜೂರ್ನ ವಸ್ತ್ರೈಃ ॥ 3 ॥ ಅಧ್ವರ್ಯವೋ ಯ ಉರಣಂ
ಜಘಾನ ನವ ಚಖ್ವಾಂಸಂ ನವತಿಂ ಚ ಬಾಹೂನ್ । ಯೋ ಅರ್ಬು-
ದಮವ ನೀಚಾ ಬಬಾಧೇ ತಮಿಂದ್ರಂ ಸೋಮಸ್ಯ ಭೃಥೇ ಹಿನೋತ
॥ 4 ॥ ಅಧ್ವರ್ಯವೋ ಯಃ ಸ್ವಶ್ನಂ ಜಘಾನ ಯಃ ಶುಷ್ಣಮುಶುಷ್ಣಂ

ಯೋ ವ್ಯಂಸಂ । ಯುಃ ಪಿಪ್ರುಂ ನಮುಚಿಂ ಯೋ ರುಧಿಕ್ರಾಂ ತಸ್ಮಾ
ಇಂದ್ರಾಯಾಂಧಸೋ ಜುಹೋತ ॥ 5 ॥ ಅಧ್ವರ್ಯವೋ ಯುಃ ಶತಂ
ಶಂಬರಸ್ಯ ಪುರೋ ಬಿಭೇದಾಶ್ಮನೇವ ಪೂರ್ವೀಃ । ಯೋ ವರ್ಚಿನಃ
ಶತವಿಂದ್ರಃ ಸಹಸ್ರಮುಪಾವಪದ್ಭರತಾ ಸೋಮಮಸ್ಮೈ ॥ 6 ॥
ಅಧ್ವರ್ಯವೋ ಯುಃ ಶತಮಾ ಸಹಸ್ರಂ ಭೂಮ್ಯಾ ಉಪಸ್ಥೇs-
ವಪಜ್ಜಘನ್ವಾನ್ । ಕುತ್ಸಸ್ಯಾಯೋರತಿಥಿಗ್ವಸ್ಯ ವೀರಾನ್ಹ್ಯವೃಣಗ್ಭರ-
ತಾ ಸೋಮಮಸ್ಮೈ ॥ 7 ॥ ಅಧ್ವರ್ಯವೋ ಯನ್ನರಃ ಕಾಮ-
ಯಾಧ್ವೇ ಶ್ರುಷ್ಟೀ ವಹಂತೋ ನಶಥಾ ತದಿಂದ್ರೇ । ಗಭಸ್ತಿಪೂತಂ
ಭರತ ಶ್ರುತಾಯೇಂದ್ರಾಯ ಸೋಮಂ ಯಜ್ಯವೋ ಜುಹೋತ
॥ 8 ॥ ಅಧ್ವರ್ಯವಃ ಕರ್ತನಾ ಶ್ರುಷ್ಟಿಮಸ್ಮೈ ವನೇ ನಿಪೂತಂ ವನ
ಉನ್ನಯಧ್ವಮ್ । ಜುಷ್ಟಾಣೋ ಹಸ್ತ್ಯಮಭಿ ವಾವಶೇ ವ ಇಂದ್ರಾಯ
ಸೋಮಂ ಮದಿರಂ ಜುಹೋತ ॥ 9 ॥ ಅಧ್ವರ್ಯವಃ ಪಯಸೋಧ-
ರ್ಯಥಾ ಗೋಃ ಸೋಮೇಭಿರೀಂ ಪೃಣತಾ ಭೋಜಮಿಂದ್ರಮ್ ।
ವೇದಾಹಮಸ್ಯ ನಿಭೃತಂ ಮ ಏತದ್ದಿತ್ಸಂತಂ ಭೂಯೋ ಯಜತ-
ಶ್ಚಿಕೇತ ॥ 10 ॥ ಅಧ್ವರ್ಯವೋ ಯೋ ದಿವ್ಯಸ್ಯ ವಸ್ವೋ ಯುಃ

ಪಾರ್ಥಿವಸ್ಯೈಷ್ಮ್ಯಸ್ಯ ರಾಜಾ। ತವೂರ್ದರಂ ನ ಪೃಣತಾ ಯುವೇ-
ನೇಂದ್ರಂ ಸೋಮೇಭಿಸ್ತದಪೋ ವೋ ಅಸ್ತು ॥ 11 ॥ ಅಸ್ಮಭ್ಯಂ
ತದ್ವಸೋ ದಾನಾಯ ರಾಧಃ ಸಮರ್ಥಯಸ್ವ ಬಹು ತೇ ವಸವ್ಯಮ್ ।
ಇಂದ್ರ ಯಚ್ಛತ್ರಂ ಶ್ರವಸ್ಯಾ ಅನು ದ್ಯೂನ್ಬೃಹದ್ವದೇಮ ವಿದಥೇ
ಸುವೀರಾಃ ॥ 12 ॥

ಸೂಕ್ತ 15

ಅಷ್ಟಕ 2 ಮಂಡಲ 2 ಅಧ್ಯಾಯ 6

ಋಷಿಃ ಗೃತ್ಸಮದಃ ॥

ದೇವತಾ : ಇಂದ್ರಃ । ಛಂದಃ : ತ್ರಿಷ್ಟುಪ್ ।

ಪ್ರ ಘಾ ನ್ವಸ್ಯ ಮಹತೋ ಮಹಾನಿ ಸತ್ಯಾ ಸತ್ಯಸ್ಯ ಕರಣಾನಿ
ವೋಚಮ್ । ತ್ರಿಕದ್ರುಕೇಷ್ವಪಿಬತ್ಸುತಸ್ಯಾಸ್ಯ ಮದೇ ಅಹಿಮಿಂದ್ರೋ
ಜಘಾನ ॥ 1 ॥ ಅವಂಶೇ ದ್ಯಾಮಸ್ತಭಾಯದ್ಬೃಹಂತಮಾ ರೋದಸೀ
ಅಪೃಣದಂತರಿಕ್ಷಮ್ । ಸ ಧಾರಯತ್ಪೃಥಿವೀಂ ಪಪ್ರಥಚ್ಚ ಸೋಮಸ್ಯ
ತಾ ಮದ ಇಂದ್ರಶ್ಚಕಾರ ॥ 2 ॥ ಸದ್ಮೇವ ಪ್ರಾಚೋ ವಿ ಮಿಮಾಯ ಮಾನೈ-
ರ್ವಜ್ರೇಣ ಖಾನ್ಯತೃಣನ್ನದೀನಾಮ್ । ವೃಥಾಸೃಜತ್ಪಥಿಭಿ-

ರ್ದೀರ್ಘಯೋಥೈಃ ಸೋಮಸ್ಯ ತಾ ಮದ ಇಂದ್ರಶ್ಚಕಾರ ॥ 3 ॥
ಸ ಪ್ರವ್ಲೋಳ್ಹೃನ್ಪರಿಗತ್ಯಾ ದಭೀತೇರ್ವಿಶ್ವಮಧಾಗಾಯುಧಮಿದ್ಧೇ
ಅಗ್ನೌ । ಸಂ ಗೋಭಿರಶ್ವೈರಸೃಜದ್ರಥೇಭಿಃ ಸೋಮಸ್ಯ ತಾ ಮದ
ಇಂದ್ರಶ್ಚಕಾರ ॥ 4 ॥ ಸ ಈಂ ಮಹೀಂ ಧುನಿಮೇತೋರರಮ್ಣಾತ್ಸ್ನೋ
ಅಸ್ನಾತೃಣಪಾರಯತ್ಸ್ವಸ್ತಿ । ತ ಉತ್ಸ್ನಯ ರಯಿಮಭಿ ಪ್ರ
ತಸ್ಥುಃ ಸೋಮಸ್ಯ ತಾ ಮದ ಇಂದ್ರಶ್ಚಕಾರ ॥ 5 ॥ ಸೋದಂಚಂ
ಸಿಂಧುಮರಿಣಾನ್ಮಹಿತ್ವಾ ವಜ್ರೇಣಾನ ಉಷಸಃ ಸಂ ಪಿಪೇಷ ।
ಅಜವಸೋ ಜವಿನೀಭಿರ್ವೃಶ್ಚನ್ಸ್ನೋಸೋಮಸ್ಯ ತಾ ಮದ ಇಂದ್ರ-
ಶ್ಚಕಾರ ॥ 6 ॥ ಸ ವಿದ್ವಾ ಅಪಗೋಹಂ ಕನೀನಾನಾವಿರ್ಭವನ್ನು-
ದತಿಷ್ಠತ್ಪರಾವೃಕ್ । ಪ್ರತಿ ಶ್ರೋಣಃ ಸ್ಥಾದ್ವ್ಯ (ಅ) ೧ ನಗಚಷ್ಟ
ಸೋಮಸ್ಯ ತಾ ಮದ ಇಂದ್ರಶ್ಚಕಾರ ॥ 7 ॥ ಭಿನದ್ವಲಮಂಗಿರೋ-
ಭಿರ್ಗೃಣಾನೋ ವಿ ಪರ್ವತಸ್ಯ ದೃಂಹಿತಾನ್ಯೈರತ್ । ರಿಣಗ್ರೋಧಾಂಸಿ
ಕೃತ್ರಿಮಾಣ್ಯೇಷಾಂ ಸೋಮಸ್ಯ ತಾ ಮದ ಇಂದ್ರಶ್ಚಕಾರ ॥ 8 ॥
ಸ್ವಪ್ನೇನಾಭ್ಯಪ್ಯಾ ಚುಮುರಿಂ ಧುನಿಂ ಚ ಜಘಂಥ ದಸ್ಯುಂ ಪ್ರ
ವಭೀತಿಮಾವಃ । ರಂಭೀ ಚಿದತ್ರ ವಿವಿದೇ ಹಿರಣ್ಯಂ ಸೋಮಸ್ಯ ತಾ

ಮದ ಇಂದ್ರಶ್ಚಕಾರ ॥ 9 ॥ ನೂನಂ ಸಾ ತೇ ಪ್ರತಿ ವರಂ ಜರಿತ್ರೇ
ದುಹೀಯದಿಂದ್ರ ದಕ್ಷಿಣಾ ವಘೋನೀ । ಶಿಕ್ಷಾ ಸ್ತೋತೃಭ್ಯೋ
ಮಾತಿ ಧಗ್ಭಗೋ ನೋ ಬೃಹದ್ವದೇಮ ವಿದಥೇ ಸುವೀರಾಃ ॥ 10 ॥

ಸೂಕ್ತ 16

ಅಷ್ಟಕ 2 ಮಂಡಲ 2 ಅಧ್ಯಾಯ 6

ಋಷಿಃ ಗೃತ್ಸಮದಃ ॥

ದೇವತಾ : ಇಂದ್ರಃ ॥ ಛಂದಃ : 1-8 ಜಗತೀ । 9-ತ್ರಿಷ್ಟುಪ್ ॥

ಪ್ರ ವಃ ಸತಾಂ ಜ್ಯೇಷ್ಠತಮಾಯ ಸುಷ್ಟುತಿಮಗ್ನಾವಿವ
ಸಮಿಧಾನೇ ಹವಿರ್ಭರೇ । ಇಂದ್ರಮಜುರ್ಯಂ ಜರಯಂತಮುಕ್ಥಿನಂ
ಸನಾದ್ಯುವಾನಮವಸೇ ಹವಾಮಹೇ ॥ 1 ॥ ಯಸ್ಮಾದಿಂದ್ರಾ-
ದ್ಬೃಹತಃ ಕಂ ಚನೇಮೃತೇ ವಿಶ್ವಾನ್ಯಸ್ಮಿನ್ಸಂಭೃತಾಧಿ ವೀರ್ಯಾ ।
ಜಠರೇ ಸೋಮಂ ತನ್ವೀ (ಈ) ೩ ಸಹೋ ಮಹೋ ಹಸ್ತೇ ವಜ್ರಂ
ಭರತಿ ಶೀರ್ಷಣಿ ಕ್ರತುಮ್ ॥ 2 ॥ ನ ಕ್ರೋಣಿಭ್ಯಾಂ ಪರಿಭ್ವೇ ತ
ಇಂದ್ರಿಯಂ ನ ಸಮುದ್ರೈಃ ಪರ್ವತೈರಿಂದ್ರ ತೇ ರಥಃ । ನ ತೇ ವಜ್ರ-

ಮನ್ವಶ್ನೋತಿ ಕಶ್ಚನ ಯದಾಶುಭಿಃ ಪತಸಿ ಯೋಜನಾ ಪುರು ॥ 3 ॥
ವಿಶ್ವೇ ಹ್ಯಸ್ಮೈ ಯಜತಾಯ ಧೃಷ್ಣವೇ ಕ್ರತುಂ ಭರಂತಿ ವೃಷಭಾಯ ಸಶ್ಚತೇ । ವೃಷಾ ಯಜಸ್ವ ಹವಿಷಾ ವಿದುಷ್ಟರಃ ಪಿಬೇಂದ್ರ ಸೋಮಂ ವೃಷಭೇಣ ಭಾನುನಾ ॥ 4 ॥ ವೃಷ್ಣಃ ಕೋಶಃ ಪವತೇ ಮಧ್ವ ಊರ್ಮಿರ್ವೃಷಭಾನ್ನಾಯ ವೃಷಭಾಯ ಪಾತವೇ । ವೃಷಣ್ವ-ಧ್ವಯುರ್ವೃಷಭಾಸೋ ಅದ್ರಯೋ ವೃಷಣಂ ಸೋಮಂ ವೃಷಭಾ-ಯ ಸುಷ್ವತಿ ॥ 5 ॥ ವೃಷಾ ತೇ ವಜ್ರ ಉತ ತೇ ವೃಷಾ ರಥೋ ವೃಷಣಾ ಹರೀ ವೃಷಭಾಣ್ಯಾಯುಧಾ । ವೃಷ್ಣೋ ಮದಸ್ಯ ವೃಷಭ ತ್ವಮೀಶಿಷ ಇಂದ್ರ ಸೋಮಸ್ಯ ವೃಷಭಸ್ಯ ತೃಪ್ಣುಹಿ ॥ 6 ॥ ಪ್ರ ತೇ ನಾವಂ ನ ಸಮನೇ ವಚಸ್ಯವಂ ಬ್ರಹ್ಮಣಾ ಯಾಮಿ ಸವನೇಷು ದಾಧೃಷಿಃ । ಕುವಿನ್ನೋ ಅಸ್ಯ ವಚಸೋ ನಿಬೋಧಿಷದಿಂದ್ರಮುತ್ಸಂ ನ ವಸುನಃ ಸಿಚಾಮಹೇ ॥ 7 ॥ ಪುರಾ ಸಂಬಾಧಾದಭ್ಯಾ ವವೃತ್ಸ್ವ ನೋ ಧೇನುರ್ನ ವತ್ಸಂ ಯವಸಸ್ಯ ಪಿಪ್ಯುಷೀ । ಸಕೃತ್ಸು ತೇ ಸುಮತಿಭಿಃ ಶತಕ್ರತೋ ಸಂ ಪತ್ನೀಭಿರ್ನ ವೃಷಣೋ ನಸೀಮಹಿ ॥ 8 ॥ ನೂನಂ ಸಾ ತೇ ಪ್ರತಿ ವರಂ ಜರಿತ್ರೇ ದುಹೀಯದಿಂದ್ರ

ದಕ್ಷಿಣಾ ವಮಘೋನೀ । ಶಿಕ್ಷಾ ಸ್ತೋತೃಭ್ಯೋ ಮಾತಿ ಧಗ್ಭಗೋ
ನೋ ಬೃಹದ್ವದೇಮ ವಿದಥೇ ಸುವೀರಾಃ ॥ 9 ॥

ಸೂಕ್ತ 17

ಅಷ್ಟಕ 2 ಮಂಡಲ 2 ಅಧ್ಯಾಯ 6

ಋಷಿಃ ಗೃತ್ಸಮದಃ ॥

ದೇವತಾ : ಇಂದ್ರಃ ॥ ಛಂದಃ : ತ್ರಿಷ್ಟುಪ್ । 1-7 ಜಗತೀ 8-9 ತ್ರಿಷ್ಟುಪ್

ತದಸ್ಮೈ ನವ್ಯಮಙ್ಗಿರಸ್ವದರ್ಚತ ಶುಷ್ಮಾ ಯದಸ್ಯ ಪ್ರತ್ನ-
ಥೋದೀರತೇ । ವಿಶ್ವಾ ಯದ್ಗೋತ್ರಾ ಸಹಸಾ ಪರೀವೃತಾ ಮದೇ
ಸೋಮಸ್ಯ ದೃಂಹಿತಾನ್ಯೈರಯತ್ ॥ 1 ॥ ಸ ಭೂತು ಯೋ ಹ
ಪ್ರಥಮಾಯ ಧಾಯಸ ಓಜಿಷ್ಠೋ ವಿಮಾನೋ ಮಹಿಮಾನಮಾ-
ಭಿರತ್ । ಶೂರೋ ಯೋ ಯುತ್ಸು ತನ್ವಂ ಪರಿವ್ಯತ ಶೀರ್ಷಣಿ ದ್ಯಾಂ
ಮಹಿನಾ ಪ್ರತ್ಯಮುಷ್ಣತ ॥ 2 ॥ ಅಧಾಕೃಣೋಃ ಪ್ರಥಮಂ ವೀರ್ಯಂ
ಮಹದ್ಯದಸ್ಯಾಗ್ರೇ ಬ್ರಹ್ಮಣಾ ಶುಷ್ಮಮೈರಯಃ । ರಥೇಷ್ಠೇನ
ಹರ್ಯಶ್ವೇನ ವಿಚ್ಯುತಾಃ ಪ್ರ ಜೀರಯಃ ಸಿಸ್ರತೇ ಸಧ್ರ್ಯ(ಅ)ಞ್ಚಕ್
ಪೃಥಕ್ ॥ 3 ॥ ಅಧಾ ಯೋ ವಿಶ್ವಾ ಭುವನಾಭಿ ಮಜ್ಮನೇಶಾನ-

ಕೃತ್ನ್ವಯಾ ಅಭ್ಯವರ್ದತ । ಆದೊ್ರೀದಸೀ ಜ್ಯೋತಿಷಾ ವಹ್ನಿರಾ-
ತನೋತ್ಸೀವ್ಯನ್ತ್ಮೋಂಸಿ ದುಧಿತಾ ಸಮುವ್ಯಯತ್ ॥ 4 ॥ ಸ
ಪ್ರಾಚೇನಾನ್ಸರ್ವತಾನ್ದ್ಯಂಹದೋಜಸಾಧರಾಚೀನಮಕೃಣೋದ-
ಪಾಮುಪಃ । ಅಧಾರಯತ್ಪೃಥಿವೀಂ ವಿಶ್ವಧಾಯಸಮಸ್ತಭ್ನಾನ್ಮಾ-
ಯಮ್ಯಾ ದ್ಯಾಮವಸ್ರಸಃ ॥ 5 ॥ ಸಾಸ್ಮಾ ಅರಂ ಭಾಹುಭ್ಯಾಂ ಯಂ
ಪಿತಾಕೃಣೋದ್ವಿಶ್ವಸ್ಮಾದಾ ಜನುಷೋ ವೇದಸಸ್ಪರಿ । ಯೇನಾ ಪೃಥಿ-
ವ್ಯಾಂ ನಿ ಕ್ರಿವಿಂ ಶಯಧ್ಯೈ ವಜ್ರೇಣ ಹತ್ವ್ಯಾವೃಣಕ್ತ್ವಿಷ್ಣವೇ ॥ 6 ॥
ಅನ್ವಾಜೂರಿವ ಪಿತೊ್ರಃ ಸಚಾ ಸತೀ ಸಮಾನಾದಾ ಸದಸಸ್ತ್ವಿ-
ಮಿಯೇ ಭಗವ್ । ಕೃಧಿ ಪ್ರಕೇತಮುಪ ಮಾಸ್ಯಾ ಭರ ದದ್ಧಿ
ಭಾಗಂ ತನೊ್ವೀ (ಓ) ಷಿ ಯೇನ ಮಾಮಹಃ ॥ 7 ॥ ಭೋಜಂ
ತ್ವಾವಿಂದ್ರ ವಯಂ ಹುವೇಮ ದದಿಷ್ವಿಮಿನ್ದ್ರಾಂಸಿ ವಾಜಾನ್ ।
ಅವಿಡ್ಢೀನದ್ರಿತ್ರಯಾ ನ ಊತೀ ಕೃಧಿ ವೃಷನ್ನಿನ್ದ್ರ ವಸ್ಯಸೋ
ನಃ ॥ 8 ॥ ನೂನಂ ಸಾ ತೇ ಪ್ರತಿ ವರಂ ಜರಿತ್ರೇ ದುಹೀಯದಿಂದ್ರ
ದಕ್ಷಿಣಾ ಮಘೋನೀ । ಶಿಕ್ಷಾ ಸ್ತೋತೃಭ್ಯೋ ಮಾತಿ ಧಗ್ಭಗೋ
ನೋ ಬೃಹದ್ವದೇಮ ವಿದಥೇ ಸುವೀರಾಃ ॥ 9 ॥

ಸೂಕ್ತ 18

ಅಷ್ಟಕ 2 ಮಂಡಲ 2 ಅಧ್ಯಾಯ 6

ಋಷಿಃ ಗೃತ್ಸಮದಃ ॥

ದೇವತಾ : ಇಂದ್ರಃ ॥ ಛಂದಃ : ತ್ರಿಷ್ಟುಪ್ ॥

ಪ್ರಾತಾ ರಥೋ ನವೋ ಯೋಜಿ ಸಸ್ಮಿಶ್ಚತುರ್ಯುಗಸ್ತ್ರಿಕಶಃ
ಸಪ್ತರಶ್ಮಿಃ । ದಶಾರಿತ್ರೋ ಮನುಷ್ಯಃ ಸ್ವರ್ಷಾಃ ಸ ಇಷ್ಟಿಭಿರ್ಮತಿಭೀ
ರಂಹ್ಯೋ ಭೂತ್ ॥ 1 ॥ ಸಾಸ್ಮಾ ಅರಂ ಪ್ರಥಮಂ ಸ ದ್ವಿತೀಯ-
ಮುತೋ ತೃತೀಯಂ ಮನುಷಃ ಸ ಹೋತಾ । ಅನ್ಯಸ್ಯಾ ಗರ್ಭಮನ್ಯ
ಊ ಜನಂತ ಸೋ ಅನ್ಯೇಭಿಃ ಸಚತೇ ಜೇನ್ಯೋ ವೃಷಾ ॥ 2 ॥
ಹರೀ ನು ಕಂ ರಥ ಇನ್ದ್ರಸ್ಯ ಯೋಜಮಾಯ್ಯೈ ಸೂಕ್ತೇನ ವಚಸಾ
ನವೇನ । ಮೋ ಷು ತ್ವಾವಮತ್ರ ಬಹವೋ ಹಿ ವಿಪ್ರಾ ನಿ ರೀರಮನ್,
ಯಜಮಾನಾಸೋ ಅನ್ಯೇ ॥ 3 ॥ ಆ ದ್ವಾಭ್ಯಾಂ ಹರಿಭ್ಯಾಮಿನ್ದ್ರ
ಯಾಹ್ಯಾ ಚತುರ್ಭಿರಾ ಷಡ್ಭಿರ್ಹೂಯಮಾನಃ । ಅಷ್ಟಾಭಿರ್ದಶಭಿಃ
ಸೋಮಪೇಯಮಯಂ ಸುತಃ ಸುಮಖ ಮಾ ಮೃಧಸ್ಕಃ ॥ 4 ॥
ಆ ವಿಂಶತ್ಯಾ ತ್ರಿಂಶತಾ ಯಾಹ್ಯರ್ವಾಙ್ ಚತ್ವಾರಿಂಶತಾ ಪರಿಭಿ-

ಯ್ಯುರ್ಜಾನಃ । ಆ ಪಞ್ಚಾಶತಾ ಸುರಥೇಭಿರಿನ್ದ್ರ ಷಷ್ಟ್ಯಾ ಸಪ್ತತ್ಯಾ
ಸೋಮಪೇಯಮ್ ॥ 5 ॥ ಆಶೀತ್ಯಾ ನವತ್ಯಾ ಯಾಹ್ಯರ್ವಾಙಾ
ಶತೇನ ಹರಿಭಿರುಪ್ಯಮಾನಃ । ಅಯಂ ಹಿ ತೇ ಶುನಹೋತ್ರೇಷು
ಸೋಮ ಇನ್ದ್ರ ತ್ವಾಯಾ ಪರಿಷಿಕ್ತೋ ಮದಾಯ ॥ 6 ॥ ಮಮ
ಬ್ರಹ್ಮೇನ್ದ್ರ ಯಾಹ್ಯಚ್ಛಾ ವಿಶ್ವಾ ಹರೀ ಧುರಿ ಧಿಷ್ವಾ ರಥಸ್ಯ ।
ಪುರುತ್ರಾ ಹಿ ವಿಹವ್ಯೋ ಬಭೂಥಾಸ್ಮಿಞ್ಛ್ಚರ ಸವನೇ ಮಾದಯಸ್ವ
॥ 7 ॥ ನ ಮ ಇನ್ದ್ರೇಣ ಸಖ್ಯಂ ವಿ ಯೋಷದಸ್ಮಭ್ಯಮಸ್ಯ ದಕ್ಷಿಣಾ
ದುಹೀತ । ಉಪ ಜ್ಯೇಷ್ಠೇ ವರೂಥೇ ಗಭಸ್ತೌ ಪ್ರಾಯೇಪ್ರಾಯೇ
ಜಿಗೀವಾಂಸಃ ಸ್ಯಾಮ ॥ 8 ॥ ನೂನಂ ಸಾ ತೇ ಪ್ರತಿ ವರಂ ಜರಿತ್ರೇ
ದುಹೀಯದಿನ್ದ್ರ ದಕ್ಷಿಣಾ ಮಘೋನೀ । ಶಿಕ್ಷಾ ಸ್ತೋತೃಭ್ಯೋ
ಮಾತಿ ಧಗ್ಭಗೋ ನೋ ಬೃಹದ್ವದೇಮ ವಿದಥೇ ಸುವೀರಾಃ ॥ 9 ॥

****

ಸೂಕ್ತ 19

ಅಷ್ಟಕ 2 ಮಂಡಲ 2 ಅಧ್ಯಾಯ 6

ಋಷಿಃ ಗೃತ್ಸಮದಃ ॥

ದೇವತಾ : ಇಂದ್ರಃ ॥ ಛಂದಃ : ತ್ರಿಷ್ಟುಪ್ ॥

ಅಪಾಯ್ಯಸ್ಯಾನ್ಧಸೋ ಮದಾಯ ಮನೀಷಿಣಃ ಸುವಾನಸ್ಯ
ಪ್ರಯಸಃ । ಯಸ್ಮಿನ್ನಿನ್ದ್ರಃ ಪ್ರದಿವಿ ವಾವೃಧಾನ ಓಕೋ ದಧೇ
ಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯನ್ತಶ್ಚ ನರಃ ॥ 1 ॥ ಅಸ್ಯ ಮನ್ದಾನೋ ಮಧ್ವೋ ವಜ್ರಹ-
ಸ್ತೋಽಹಿಮಿನ್ದ್ರೋ ಅರ್ಣೋವೃತಂ ನಿ ವೃಶ್ಚತ್ । ಪ್ರ ಯದ್ವಯೋ
ನ ಸ್ವಸರಾಣ್ಯಚ್ಛಾ ಪ್ರಯಾಂಸಿ ಚ ನದೀನಾಂ ಚಕ್ರಮನ್ತ ॥ 2 ॥
ಸ ಮಾಹಿನ ಇನ್ದ್ರೋ ಅರ್ಣೋ ಅಪಾಂ ಪ್ರೈರಯದಹಿ-
ಹಾಚ್ಛಾ ಸಮುದ್ರಮ್ । ಅಜನಯತ್ಸೂರ್ಯಂ ವಿದದ್ಗಾ ಅಕ್ತು-
ನಾಹ್ನಾಂ ವಯುನಾನಿ ಸಾಧತ್ ॥ 3 ॥ ಸೋ ಅಪ್ರತೀನಿ ಮನವೇ
ಪುರೂಣೀಂದ್ರೋ ದಾಶದ್ದಾಶುಷೇ ಹನ್ತಿ ವೃತ್ರಮ್ । ಸದ್ಯೋ
ಯೋ ನೃಭ್ಯೋ ಅತಸಾಯ್ಯೋ ಭೂತ್ಪಸ್ಪೃಧಾನೇಭ್ಯಃ ಸೂರ್ಯಸ್ಯ
ಸಾತೌ ॥ 4 ॥ ಸ ಸುನ್ವತ ಇನ್ದ್ರಃ ಸೂರ್ಯಮಾ ದೇವೋ ರಿಣ-

ಜ್ಮತಾರ್ಯಯೇ ಸ್ತವಾನ್ । ಆ ಯದ್ರಯಿಂ ಗುಹದವದ್ಯಮುಸ್ರಿಯ
ಭರದಂಶಂ ನೈತಶೋ ದಶಸ್ಯನ್ ॥ 5 ॥ ಸ ರನ್ಧಯತ್ಸುದಿವಃ ಸಾರ-
ಥಯೇ ಶುಷ್ಣಮಶುಷ್ಣಂ ಕುಯವಂ ಕುತ್ಸಾಯ । ದಿವೋದಾಸಾಯ
ನವತಿಂ ಚ ನವೇನ್ದ್ರಃ ಪುರೋ ವೈರಚ್ಛಮ್ಬರಸ್ಯ ॥ ಏವಾ ತ
ಇನ್ದ್ರೋಚಥಮಹೇಮ ಶ್ರವಸ್ಯಾ ನ ತ್ಮನಾ ವಾಜಯನ್ತಃ ।
ಅಶ್ಯಾಮ ತತ್ಸಪ್ತಮಾಶುಷಾಣಾ ನನಮೋ ವಧರದೇವಸ್ಯ
ಪೀಯೋಃ ॥ 7 ॥ ಏವಾ ತೇ ಗೃತ್ಸಮದಾಃ ಶೂರ ಮನ್ಮಾವಸ್ಯವೋ
ನ ವಯುನಾನಿ ತಕ್ಷುಃ । ಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯನ್ತ ಇನ್ದ್ರ ತೇ ನವೀಯ
ಇಷಮೂರ್ಜಂ ಸುಕ್ಷಿತಿಂ ಸುಮ್ನಮಶ್ಯುಃ ॥ 8 ॥ ನೂನಂ ಸಾ ತೇ
ಪ್ರತಿ ವರಂ ಜರಿತ್ರೇ ದುಹೀಯದಿಂದ್ರ ದಕ್ಷಿಣಾ ಮಘೋನೀ ।
ಶಿಕ್ವಾ ಸ್ತೋತೃಭ್ಯೋ ಮಾತಿ ಧಗ್ಭಗೋ ನೋ ಬೃಹದ್ವದೇಮ
ವಿದಥೇ ಸುವೀರಾಃ ॥ 9 ॥

****

ಸೂಕ್ತ 20

ಅಷ್ಟಕ 2 ಮಂಡಲ 2 ಅಧ್ಯಾಯ 6

ಋಷಿಃ ಗೃತ್ಸಮದಃ ॥

ದೇವತಾ : ಇಂದ್ರಃ ॥ ಛಂದಃ : ತ್ರಿಷ್ಟುಪ್ ॥

ವಯಂ ತೇ ವಯ ಇನ್ದ್ರ ವಿದ್ಧಿ ಷು ಣಃ ಪ್ರ ಭರಾಮಹೇ
ವಾಜಯುರ್ನ ರಥಂ । ವಿಪನ್ಯವೋ ದೀದ್ಯತೋ ಮನೀಷಾ ಸುಮ್ನ-
ಮಿಯಕ್ಷನ್ತ್ಸಾ ತ್ವಾವತೋ ನೂನ್ ॥ 1 ॥ ತ್ವಂ ನ ಇನ್ದ್ರ ತ್ವಾಭಿ-
ರೂತೀ ತ್ವಾಯತೋ ಅಭಿಷ್ಟಿಪಾಸಿ ಜನಾನ್ । ತ್ವಮಿನೋ
ದಾಶುಷೋ ವರೂತೇತಾಧೀರಭಿ ಯೋ ನಕ್ಷತಿ ತ್ವಾ ॥ 2 ॥ ಸ ನೋ
ಯುವೇನ್ದ್ರೋ ಜೋಹೂತ್ರಃ ಸಖಾ ಶಿವೋ ನರಾಮುಸ್ತ
ಪ್ರಾತಾ । ಯಃ ಶಂಸನ್ತಂ ಯಃ ಶಶಮಾನಮೂತೀ ಪಚನ್ತಂ ಚ
ಸ್ತುವನ್ತಂ ಚ ಪ್ರಣೇಷತ್ ॥ 3 ॥ ತಮು ಸ್ತುಷ ಇನ್ದ್ರಂ ತಂ
ಗೃಣೀಷೇ ಯಸ್ಮಿನ್ಪುರಾ ವಾವೃಧುಃ ಶಾಶದುಶ್ಚ । ಸ ವಸ್ವಃ
ಕಾಮಂ ಪೀಪರದಿಯಾನೋ ಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯತೋ ನೂತನಸ್ಯಾಯೋಃ
॥ 4 ॥ ಸೋ ಅಙ್ಗಿರಸಾಮುಚಥಾ ಜುಜುಷ್ವಾನ್ಬ್ರಹ್ಮಾ ತೂತೋ-

ದಿನೊ್ರೀ ಗಾತುಮಿಷ್ಣನ್ । ಮುಷ್ಣನ್ನುಷಸಃ ಸೂರ್ಯೋಣ
ಸ್ತವಾನಶ್ನಸ್ಯ ಚಿಚ್ಛಿಶ್ನಥತ್ಪೂರ್ವ್ಯಾಣಿ ॥ 5 ॥ ಸ ಹ ಶ್ರುತ
ಇನೊ್ರೀ ನಾಮ ದೇವ ಊಧೊ್ರೀ ಭುವನ್ಮನುಷೇ ದಸ್ಮ-
ತಮಃ । ಅವ ಪ್ರಿಯಮರ್ಶಸಾನಸ್ಯ ಸಾಹ್ವಾಞ್ಛಿರೋ ಭರದ್ವಾ-
ಸಸ್ಯ ಸ್ವಧಾವಾನ್ ॥ 6 ॥ ಸ ವೃತ್ರಹೇನ್ದ್ರಃ ಕೃಷ್ಣಯೋನೀಃ
ಪುರಂದರೋ ದಾಸೀರೈರಯದ್ವಿ । ಅಜನಯನ್ಮನವೇ ಕ್ಷಾಮಪಶ್ಚಾ
ಸತ್ಪ್ರಶಂಸಂ ಯಜಮಾನಸ್ಯ ತೂತೋತ್ ॥ 7 ॥ ತಸ್ಮೈ ತವಸ್ಯ
(ಅ) ಏ ಮನು ದಾಯಿ ಸತ್ರೇನ್ದ್ರಾಯ ದೇವೇಭಿರರ್ಣಸಾತೌ ।
ಪ್ರತಿ ಯದಸ್ಯ ವಜ್ರಂ ಬಾಹ್ವೋರ್ಧರ್ತ್ವೀ ದಸ್ಯ್ಯೂನ್ಪುರ
ಆಯಸೀರ್ನಿ ತಾರೀತ್ ॥ 8 ॥ ನೂನಂ ಸಾ ತೇ ಪ್ರತಿ ವರಂ ಜರಿತ್ರೇ
ದುಹೀಯದಿನ್ದ್ರ ದಕ್ಷಿಣಾ ಮಘೋನೀ । ಶಿಕ್ಷಾ ಸ್ತೋತೃಭ್ಯೋ
ಮಾತಿ ಧಗ್ಭಗೋ ನೋ ಬೃಹದ್ವದೇಮ ವಿದಥೇ ಸುವೀರಾಃ ॥ 9 ॥

****

ಸೂಕ್ತ 21

ಅಷ್ಟಕ 2 ಮಂಡಲ 2 ಅಧ್ಯಾಯ 6

ಋಷಿಃ ಗೃತ್ಸಮದಃ ॥

ದೇವತಾ : ಇಂದ್ರಃ ॥ ಛಂದಃ : 1-5 ಜಗತೀ । 6 ತ್ರಿಷ್ಟುಪ್ ॥

ವಿಶ್ವಜಿತೇ ಧನಜಿತೇ ಸ್ವರ್ಜಿತೇ ಸತ್ರಾಜಿತೇ ನೃಜಿತ ಉರ್ವರಾಜಿತೇ । ಅಶ್ವಜಿತೇ ಗೋಜಿತೇ ಅಬ್ಜಿತೇ ಭರೇನ್ದ್ರಾಯ ಸೋಮಂ ಯಜತಾಯ ಹರ್ಯತಮ್ ॥ 1 ॥ ಅಭಿಭುವೇऽಭಿಭ-ಜ್ವಾನಾಯ ವನ್ವತೇऽಷಾಳ್ಹಾಯ ಸಹಮಾನಾಯ ವೇಧಸೇ । ತುವಿ-ಗ್ರಯೇ ವಹ್ನಯೇ ದುಷ್ಟರೀತವೇ ಸತ್ರಾಸಾಹೇ ನಮ ಇಂದ್ರಾಯ ವೋಚತ ॥ 2 ॥ ಸತ್ರಾಸಾಹೋ ಜನಭಕ್ಷೋ ಜನಂಸಹಶ್ಚ್ಯವನೋ ಯುಧ್ಮೋ ಅನು ಜೋಷಮುಕ್ಷಿತಃ । ವೃತಂಚಯಃ ಸುಹುರಿರ್ವಿ-ಕ್ಷ್ವರಿತ ಇನ್ದ್ರಸ್ಯ ವೋಚಂ ಪ್ರ ಕೃತಾನಿ ವೀರ್ಯಾ ॥ 3 ॥ ಅನಾ-ನುದೋ ವೃಷಭೋ ದೋಧತೋ ವಧೋ ಗವ್ಯಾಚರ ಋಷ್ವೋ ಅಸಮುಷ್ಟಕಾವ್ಯಃ । ರಧ್ರಚೋದಃ ಶ್ನಥನೋ ವೀಳಿತಸ್ಪೃಥು-ರಿನ್ದ್ರಃ ಸುಯಜ್ಞ ಉಷಸಃ ಸ್ವರ್ಜನತ್ ॥ 4 ॥ ಯಜ್ಞೇನ ಗಾತು-

ವ್ಯಪು॒ರೋ ವಿವಿದ್ರಿರೇ ಧಿಯೋ॒ ಹಿನ್ವಾ॒ನಾ ಉ॒ಶಿಜೋ॑ ವನಿ॒ನೀ-
ಷಿ॑ಣಃ । ಅ॒ಭಿಸ್ವ॑ರಾ॒ ನಿಷ॑ದಾ॒ ಗಾ ಅ॑ವ॒ಸ್ಯವ॒ ಇನ್ದ್ರ॑ೇ ಹಿನ್ವಾ॒ನಾ
ದ್ರವಿ॑ಣಾನ್ಯಾಶತ ॥ 5 ॥ ಇನ್ದ್ರ॒ ಶ್ರೇಷ್ಠಾ॑ನಿ ದ್ರವಿ॑ಣಾನಿ ಧೇ॒ಹಿ
ಚಿತ್ತಿಂ ದ॒ಕ್ಷಸ್ಯ॑ ಸುಭಗತ್ವಮ॒ಸ್ಮೇ । ಪೋ॒ಷಂ ರ॒ಯೀಣಾ॑ಮರಿಷ್ಟಿಂ
ತ॒ನೂನಾಂ॑ ಸ್ವಾದ್ಮಾ॑ನಂ ವಾ॒ಚಃ ಸು॑ದಿನ॒ತ್ವಮ॑ಹ್ನಾ॑ಮ್ ॥ 6 ॥

ಸೂಕ್ತ 22

ಅಷ್ಟಕ 2 ಮಂಡಲ 2 ಅಧ್ಯಾಯ 6

ಋಷಿಃ ಗೃತ್ಸಮ॑ದಃ ॥

ದೇವತಾ : ಇಂದ್ರಃ ॥

ಛಂದಃ : 1 ಅಷ್ಟಿಃ । 2-3 ಅತಿಶಕ್ವರೀ । 4 ಅತಿಶಕ್ವರ್ಯಷ್ಟಿರ್ವಾ ॥

ತ್ರಿಕ॒ದ್ರುಕೇ॑ಷು ಮಹಿ॒ಷೋ ಯವಾ॑ಶಿರಂ ತುವಿ॒ಶುಷ್ಮ॑ಸ್ತೃ॒-
ಪತ್ಸೋ॑ಮಮಪಿಬ॒ದ್ವಿಷ್ಣು॑ನಾ ಸು॒ತಂ ಯ॑ಥಾವ॒ಶತ್ । ಸ ಈಂ॑
ಮಮಾ॒ದ ಮ॑ಹಿ ಕ॒ರ್ಮ ಕ॑ರ್ತ॒ವೇ ಮ॒ಹಾಮು॑ರುಂ ಸೈ॒ನಂ ಸ॑ಸ್ಚ॒-
ದ್ದೇ॒ವೋ ದೇ॒ವಂ ಸ॒ತ್ಯಮಿ॑ನ್ದ್ರ॒ ಸತ್ಯ॒ ಇನ್ದುಃ॑ ॥ 1 ॥ ಅಧ॒
ತ್ವಿಷೀ॑ಮಾ॒ ಅಭ್ಯೋ॑ಜಸಾ॒ ಕ್ರಿವಿಂ॑ ಯು॒ಧಾಭವ॒ದಾ ರೋ॑ದಸೀ

ಅಪೃಣದಸ್ಯ ವಜ್ರಿಣಾ ಪ್ರ ವಾವೃಧೇ । ಅಧತ್ತಾನ್ಯಂ ಜಠರೇ
ಪ್ರೇಮರಿಚ್ಯತ ಸೈನಂ ಸಶ್ಚದ್ದೇವೋ ದೇವಂ ಸತ್ಯಮಿನ್ದ್ರಂ ಸತ್ಯ
ಇನ್ದುಃ ॥ 2 ॥ ಸಾಕಂ ಜಾತಃ ಕ್ರತುನಾ ಸಾಕಮೋಜಸಾ ವವಕ್ಷಿಥ
ಸಾಕಂ ವೃದ್ಧೋ ವೀರ್ಯೈಃ ಸಾಸಹಿರ್ಮೃಧೋ ವಿಚರ್ಷಣಿಃ ।
ದಾತಾ ರಾಧಃ ಸ್ತುವತೇ ಕಾಮ್ಯಂ ವಸು ಸೈನಂ ಸಶ್ಚದ್ದೇವೋ
ದೇವಂ ಸತ್ಯಮಿನ್ದ್ರಂ ಸತ್ಯ ಇನ್ದುಃ ॥ 3 ॥ ತವ ತ್ಯನ್ನಯ್ರ್ಯಂ
ನೃತೋಽಪ ಇನ್ದ್ರ ಪ್ರಥಮಂ ಪೂರ್ವ್ಯಂ ದಿವಿ ಪ್ರವಾಚ್ಯಂ
ಕೃತಮ್ । ಯದ್ದೇವಸ್ಯ ಶವಸಾ ಪ್ರಾರಿಣಾ ಅಸುಂ ರಿಣನ್ನಪಃ ।
ಭುವದ್ವಿಶ್ವಮುಭ್ಯಾದೇವಮೋಜಸಾ ವಿದಾದೂರ್ಜಂ ಶತಕ್ರತುರ್ವಿ-
ದಾದಿಷಮ್ ॥ 4 ॥

****

ಸೂಕ್ತ 23

ಅಷ್ಟಕ 2 ಮಂಡಲ 2 ಅಧ್ಯಾಯ 6

ಋಷಿಃ ಗೃತ್ಸಮದಃ ॥

ದೇವತಾ : 1,5,9,11,17,19 ಬ್ರಹ್ಮಣಸ್ಪತಿಃ । 2-4, 6-8, 10, 12-16, 18 ಬೃಹಸ್ಪತಿಃ ॥

ಛಂದಃ : 1-14, 16-18 ಜಗತೀ । 15, 19 ತ್ರಿಷ್ಟುಪ್ ॥

ಗಣಾನಾಂ ತ್ವಾ ಗಣಪತಿಂ ಹವಾಮಹೇ ಕವಿಂ ಕವೀನಾ-
ಮುಪಮಶ್ರವಸ್ತಮಮ್ । ಜ್ಯೇಷ್ಠರಾಜಂ ಬ್ರಹ್ಮಣಾಂ ಬ್ರಹ್ಮಣ-
ಸ್ಪತ ಆ ನಃ ಶೃಣ್ವನ್ನೂತಿಭಿಃ ಸೀದ ಸಾದನಮ್ ॥ 1 ॥ ದೇವಾ-
ಶ್ಚಿತ್ತೇ ಅಸುರ್ಯೇ ಪ್ರಚೇತಸೋ ಬೃಹಸ್ಪತೇ ಯಜ್ಞಿಯಂ ಭಾಗ-
ಮಾನಶುಃ । ಉಸ್ರಾ ಇವ ಸೂರ್ಯೋ ಜ್ಯೋತಿಷಾ ಮಹೋ
ವಿಶ್ವೇಷಾಮಿಜ್ಜನಿತಾ ಬ್ರಹ್ಮಣಾಮಸಿ ॥ 2 ॥ ಆ ವಿಬಾಧ್ಯಾ ಪರಿ-
ರಾಪಸ್ತಮಾಂಸಿ ಚ ಜ್ಯೋತಿಷ್ಮಂತಂ ರಥಮೃತಸ್ಯ ತಿಷ್ಠಸಿ ।
ಬೃಹಸ್ಪತೇ ಭೀಮಮಮಿತ್ರದಮ್ಭನಂ ರಕ್ಷೋಹಣಂ ಗೋತ್ರಭಿದಂ
ಸ್ವರ್ವಿದಮ್ ॥ 3 ॥ ಸುನೀತಿಭಿರ್ನಯಸಿ ತ್ರಾಯಸೇ ಜನಂ
ಯಸ್ತುಭ್ಯಂ ದಾಶಾನ್ನ ತಮಂಹೋ ಅಶ್ನವತ್ । ಬ್ರಹ್ಮದ್ವಿಷ-

ಸ್ತಪನೋ ಮನ್ಯುವೀರಸಿ ಬೃಹಸ್ಪತೇ ಮಹಿ ತತ್ತೇ ಮಹಿತ್ವನಮ್
॥ 4 ॥ ನ ತಮಂಹೋ ನ ದುರಿತಂ ಕುತಶ್ಚನ ನಾರಾತಯಸ್ತಿ-
ತಿರುರ್ನ ದ್ವಯಾವಿನಃ । ವಿಶ್ವಾ ಇದಸ್ಮಾದ್ಧ್ವರಸೋ ವಿ ಬಾಧಸೇ
ಯಂ ಸುಗೋಪಾ ರಕ್ಷಸಿ ಬ್ರಹ್ಮಣಸ್ಪತೇ ॥ 5 ॥ ತ್ವಂ ನೋ
ಗೋಪಾಃ ಪಥಿಕೃದ್ವಿಚಕ್ಷಣಸ್ತವ ವ್ರತಾಯ ಮತಿಭಿರ್ಜರಾಮಹೇ ।
ಬೃಹಸ್ಪತೇ ಯೋ ನೋ ಅಭಿ ಹ್ವರೋ ದಧೇ ಸ್ವಾ ತಂ
ಮರ್ಮರ್ತು ದುಚ್ಛುನಾ ಹರಸ್ವತೀ ॥ 6 ॥ ಉತ ವಾ ಯೋ ನೋ
ಮರ್ಚಯಾದನಾಗಸೋಽರಾತೀವಾ ಮರ್ತಃ ಸಾನುಕೋ ವೃಕಃ ।
ಬೃಹಸ್ಪತೇ ಅಪ ತಂ ವರ್ತಯಾ ಪಥಃ ಸುಗಂ ನೋ ಅಸ್ಯೈ
ದೇವವೀತಯೇ ಕೃಧಿ ॥ 7 ॥ ತ್ರಾತಾರಂ ತ್ವಾ ತನೂನಾಂ ಹವಾ-
ಮಹೇಽವಸ್ಪರ್ತರಧಿವಕ್ತ್ರಮಸ್ಮಯುಮ್ । ಬೃಹಸ್ಪತೇ ದೇವ-
ನಿದೋ ನಿ ಬರ್ಹಯ ಮಾ ದುರೇವಾ ಉತ್ತರಂ ಸುಮ್ನಮುನ್ನ-
ಶನ್ ॥ 8 ॥ ತ್ವಯಾ ವಯಂ ಸುವೃಧಾ ಬ್ರಹ್ಮಣಸ್ಪತೇ ಸ್ಪಾರ್ಹಾ
ವಸು ಮನುಷ್ಯಾ ದದೀಮಹಿ । ಯಾ ನೋ ದೂರೇ ತಳಿತೋ
ಯಾ ಅರಾತಯೋಽಭಿ ಸನ್ತಿ ಜಮ್ಭಯಾ ತಾ ಅನಪ್ನಸಃ ॥ 9 ॥

ತ್ವಯಾ ವಯಮುತ್ತಮಂ ಧೀಮಹೇ ವಯೋ ಬೃಹಸ್ಪತೇ
ಪಪ್ರಿಣಾ ಸಸ್ನಿನಾ ಯುಜಾ । ಮಾ ನೋ ದುಃಶಂಸೋ ಅಭಿದಿ-
ಪ್ಸುರೀಶತ ಪ್ರ ಸುಶಂಸಾ ಮತಿಭಿಸ್ತಾರಿಷೀಮಹಿ ॥ 10 ॥ ಅನಾ-
ನುದೋ ವೃಷಭೋ ಜಗ್ಮಿರಾಹವಂ ನಿಷ್ಟಪ್ತಾ ಶತ್ರುಂ ಪೃತನಾಸು
ಸಾಸಹಿಃ । ಅಸಿ ಸತ್ಯ ಋಣಯಾ ಬ್ರಹ್ಮಣಸ್ಪತ ಉಗ್ರಸ್ಯ ಚಿದ್ವ-
ಮಿತಾ ವೀಳುಹರ್ಷಿಣಃ ॥ 11 ॥ ಅದೇವೇನ ಮನಸಾ ಯೋ
ರಿಷಣ್ಯತಿ ಶಾಸಾಮುಗ್ರೋ ಮನ್ಯಮಾನೋ ಜಿಘಾಂಸತಿ । ಬೃಹ-
ಸ್ಪತೇ ಮಾ ಪ್ರಣಕ್ತಸ್ಯ ನೋ ವಧೋ ನಿಕರ್ಮ ಮನ್ಯುಂ ದುರೇ-
ವಸ್ಯ ಶರ್ಧತಃ ॥ 12 ॥ ಭರೇಷು ಹವ್ಯೋ ನಮಸೋಪಸದ್ಯೋ
ಗನ್ತಾ ವಾಜೇಷು ಸನಿತಾ ಧನಂಧನಮ್ । ವಿಶ್ವಾ ಇದರ್ಯೋ
ಅಭಿದಿಪ್ಸ್ವೋ (ಓ) ಽ ಮೃಧೋ ಬೃಹಸ್ಪತಿರ್ವಿ ವವರ್ಹಾ ರಥಾಁ
ಇವ ॥ 13 ॥ ತೇಜಿಷ್ಠಯಾ ತಪನೀ ರಕ್ಷಸಸ್ತಪ ಯೇ ತ್ವಾ ನಿದೇ
ದಧಿರೇ ದೃಷ್ಟವೀರ್ಯಮ್ । ಆವಿಸ್ತತ್ಕೃಷ್ವ ಯದಸತ್ತ ಉಕ್ಥ್ಯಂ
(ಅಂ) ಗಿರೋ ಬೃಹಸ್ಪತೇ ವಿ ಪರಿರಾಪೋ ಅರ್ದಯ ॥ 14 ॥ ಬೃಹ-
ಸ್ಪತೇ ಅತಿ ಯದರ್ಯೋ ಅರ್ಹಾದ್ದ್ಯುಮದ್ವಿಭಾತಿ ಕ್ರತುಮಜ್ಜ-

ನೇಷು । ಯದ್ದೀದಯಚ್ಛವಸ ಋತಪ್ರಜಾತ ತದಸ್ಮಾಸು ದ್ರವಿಣಂ
ಧೇಹಿ ಚಿತ್ರಂ ॥ 15 ॥ ಮಾ ನಃ ಸ್ತೇನೇಭ್ಯೋ ಯೇ ಅಭಿ ದ್ರುಹ-
ಸ್ಪದೇ ನಿರಾವಿಣ್ಣೋ ರಿಪವೋऽನ್ನೇಷು ಜಾಗೃಧುಃ । ಆ ದೇವಾ-
ನಾವೋಹತೇ ವಿ ವ್ರಯೋ ಹೃದಿ ಬೃಹಸ್ಪತೇ ನ ಪರಃ ಸಾವ್ಮೋ
ವಿದುಃ ॥ 16 ॥ ವಿಶ್ವೇಭ್ಯೋ ಹಿ ತ್ವಾ ಭುವನೇಭ್ಯಸ್ಪರಿ ತ್ವಷ್ಟಾ-
ಜನತ್ಸಾಮ್ನಃ ಸಾಮ್ನಃ ಕವಿಃ । ಸ ಋಣಚಿದೃಣಯಾ ಬ್ರಹ್ಮಣಸ್ಪತಿ-
ರ್ದ್ರುಹೋ ಹನ್ತಾ ಮಹ ಋತಸ್ಯ ಧರ್ತರಿ ॥ 17 ॥ ತವ ಶ್ರಿಯೇ
ವ್ಯಜಿಹೀತ ಪರ್ವತೋ ಗವಾಂ ಗೋತ್ರಮುದಸೃಜೋ ಯದಙ್ಗಿರಃ ।
ಇನ್ದ್ರೇಣ ಯುಜಾ ತಮುಸಾ ಪರೀವೃತಂ ಬೃಹಸ್ಪತೇ ನಿರಪಾ-
ವೌಬ್ಜೋ ಅರ್ಣವಮ್ ॥ 18 ॥ ಬ್ರಹ್ಮಣಸ್ಪತೇ ತ್ವಮಸ್ಯ ಯನ್ತಾ
ಸೂಕ್ತಸ್ಯ ಬೋಧಿ ತನಯಂ ಚ ಜಿನ್ವ । ವಿಶ್ವಂ ತದ್ಭದ್ರಂ ಯದ-
ವನ್ತಿ ದೇವಾ ಬೃಹದ್ವದೇಮ ವಿದಥೇ ಸುವೀರಾಃ ॥ 19 ॥

****

ಸೂಕ್ತ 24

ಅಷ್ಟಕ 2 ಮಂಡಲ 2 ಅಧ್ಯಾಯ 7

ಋಷಿಃ ಗೃತ್ಸಮದಃ ॥

ದೇವತಾ : 1-11, 13-16 ಬ್ರಹ್ಮಣಸ್ಪತಿಃ । 12 ಬ್ರಹ್ಮಣಸ್ಪತಿರಿಂದ್ರಶ್ಚ ।
ಛಂದಃ : 1-11, 13-15 ಜಗತೀ । 12-16 ತ್ರಿಷ್ಟುಪ್ ॥

ಸೇಮಾಮವಿಡ್ಢಿ ಪ್ರಭೃತಿಂ ಯ ಈಶಿಷೇಽಯಾ ವಿಧೇಮ ನವಯಾ ಮಹಾ ಗಿರಾ । ಯಥಾ ನೋ ಮೀಢ್ವಾನ್ಸ್ತವತೇ ಸಖಾ ತವ ಬೃಹಸ್ಪತೇ ಸೀಷಧಃ ಸೋತ ನೋ ಮತಿಮ್ ॥ 1 ॥ ಯೋ ನನ್ತ್ವಾನ್ಯನಮನ್ನ್ಯೋಜಸೋತಾದರ್ದರ್ಮನ್ಯುನಾ ಶಂಬರಾಣಿ ವಿ । ಪ್ರಾಚ್ಯಾವಯದಚ್ಯುತಾ ಬ್ರಹ್ಮಣಸ್ಪತಿರಾ ಚಾವಿಶದ್ವಸುಮಂತಂ ವಿ ಪರ್ವತಮ್ ॥ 2 ॥ ತದ್ದೇವಾನಾಂ ದೇವತಮಾಯ ಕರ್ತ್ವಮ-ಶ್ರಥ್ನನ್ದೃಳ್ಹಾವ್ರದಂತ ವೀಳಿತಾ । ಉದ್ಗಾ ಆಜದಭಿನದ್ಬ್ರಹ್ಮಣಾ ವಲಮಗೂಹತ್ತಮೋ ವ್ಯಚಕ್ಷಯತ್ಸ್ವಃ ॥ 3 ॥ ಅಶ್ಮಾಸ್ಯಮವತಂ ಬ್ರಹ್ಮಣಸ್ಪತಿರ್ಮಧುಧಾರಮಭಿ ಯಮೋಜಸಾತೃಣತ್ । ತಮೇವ ವಿಶ್ವೇ ಪಪಿರೇ ಸ್ವರ್ದೃಶೋ ಬಹು ಸಾಕಂ ಸಿಸಿಚುರುತ್ಸಮುದ್ರಿ-

ಣಮ್ ॥ 4 ॥ ಸನಾ ತಾ ಕಾ ಚಿದ್ಭುವನಾ ಭವೀತ್ವಾ ವ್ಯಾದ್ಭಿಃ
ಶರದ್ಭಿರ್ದುರೋ ವರಂತ ವಃ । ಅಯಂತಂತಾ ಚರತೋ ಅನ್ಯದನ್ಯ-
ದಿದ್ಯಾ ಚಕಾರ ವಯುನಾ ಬ್ರಹ್ಮಣಸ್ಪತಿಃ ॥ 5 ॥ ಅಭಿನಕ್ಷಂತೋ
ಅಭಿ ಯೇ ತಮಾನಶುರ್ನಿಧಿಂ ಪಣೀನಾಂ ಪರಮಂ ಗುಹಾ ಹಿತಮ್।
ತೇ ವಿದ್ವಾಂಸಃ ಪ್ರತಿಚಕ್ಷ್ಯಾನೃತಾ ಪುನರ್ಯತ ಉ ಆಯಂತ-
ದುದೀಯುರಾವಿಶಮ್ ॥ 6 ॥ ಋತಾವಾನಃ ಪ್ರತಿಚಕ್ಷ್ಯಾನೃತಾ
ಪುನರಾತ ಆ ತಸ್ಥುಃ ಕವಯೋ ಮಹಸ್ಪಥಃ । ತೇ ಬಾಹುಭ್ಯಾಂ
ಧಮಿತಮಗ್ನಿಮಶ್ಮನಿ ನಕಿಃ ಷೋ ಅಸ್ತ್ಯರಣೋ ಜಹುರ್ಹಿ ತಮ್
॥ 7 ॥ ಋತಜ್ಯೇನ ಕ್ಷಿಪ್ರೇಣ ಬ್ರಹ್ಮಣಸ್ಪತಿರ್ಯತ್ರ ವಷ್ಟಿ ಪ್ರ ತ-
ದಶ್ನೋತಿ ಧನ್ವನಾ । ತಸ್ಯ ಸಾಧ್ವೀರಿಷವ್ಯೋ ಯಾಭಿರಸ್ಯತಿ ನೃಚ-
ಕ್ಷಸೋ ದೃಶಯೇ ಕರ್ಣಯೋನಯಃ ॥ 8 ॥ ಸ ಸಂನಯಃ ಸ
ವಿನಯಃ ಪುರೋಹಿತಃ ಸ ಸುಷ್ಟುತಃ ಸ ಯುಧಿ ಬ್ರಹ್ಮಣಸ್ಪತಿಃ ।
ಚಾಕ್ಲೃಪ್ತೋ ಯದ್ವಾಜಂ ಭರತೇ ಮತೀ ಧನಾದಿತ್ಸೂರ್ಯಸ್ತಪತಿ
ತಪ್ಯತುರ್ವೃಥಾ ॥ 9 ॥ ವಿಭು ಪ್ರಭು ಪ್ರಥಮಂ ಮೇಹನಾವತೋ
ಬೃಹಸ್ಪತೇಃ ಸುವಿದತ್ರಾಣಿ ರಾಧ್ಯಾ । ಇಮಾ ಸಾತಾನಿ ವೇನ್ಯಸ್ಯ

ವಾಜಿನೋ ಯೇನ ಜನಾ ಉಭಯೇ ಭುಂಜತೇ ವಿಶಃ ॥ 10 ॥ ಯೋಽವರೇ ವೃಜನೇ ವಿಶ್ವಥಾ ವಿಭುರ್ಮಹಾಮು ರಣ್ವಃ ಶವಸಾ ವವಕ್ಷಿಥ । ಸ ದೇವೋ ದೇವಾನ್ಪ್ರತಿ ಪಪ್ರಥೇ ಪೃಥು ವಿಶ್ವೇದು ತಾ ಪರಿಭೂರ್ಬ್ರಹ್ಮಣಸ್ಪತಿಃ ॥ 11 ॥ ವಿಶ್ವಂ ಸತ್ಯಂ ಮಘವಾನಾ ಯುವೋರಿದಾಪಶ್ಚನ ಪ್ರಮಿನಂತಿ ವ್ರತಂ ವಾಮ್ । ಅಚ್ಛೇಂದ್ರಾ-ಬ್ರಹ್ಮಣಸ್ಪತೀ ಹವಿರ್ನೋಽನ್ನಂ ಯುಜೇವ ವಾಜಿನಾ ಜಿಗಾತನಮ್ ॥ 12 ॥ ಉತಾಶಿಷ್ಠಾ ಅನು ಶೃಣ್ವಂತಿ ವಹ್ನಯಃ ಸಭೇಯೋ ವಿಪ್ರೋ ಭರತೇ ಮತೀ ಧನಾ । ವೀಳುದ್ವೇಷಾ ಅನು ವಶ ಋಣ-ಮಾದದಿಃ ಸ ಹ ವಾಜೀ ಸಮಿಥೇ ಬ್ರಹ್ಮಣಸ್ಪತಿಃ ॥ 13 ॥ ಬ್ರಹ್ಮ-ಣಸ್ಪತೇರಭವದ್ಯಥಾವಶಂ ಸತ್ಯೋ ಮನ್ಯುರ್ಮಹಿ ಕರ್ಮಾ ಕರಿ-ಷ್ಯತಃ । ಯೋ ಗಾ ಉದಾಜತ್ಸದಿವೇ ವಿ ಚಾಭಜನ್ಮಹೀವ ರೀತಿಃ ಶವಸಾಸರತ್ಪೃಥಕ್ ॥ 14 ॥ ಬ್ರಹ್ಮಣಸ್ಪತೇ ಸುಯಮಸ್ಯ ವಿಶ್ವಹಾ ರಾಯಃ ಸ್ಯಾಮ ರಥ್ಯೋ (ಓ) ಽಹಿ ವಯಸ್ವತಃ । ವೀರೇಷು ವೀರಾಁ ಉಪ ಪಂಙ್ಧಿ ನಸ್ತ್ವಂ ಯದೀಶಾನೋ ಬ್ರಹ್ಮಣಾ ವೇಷಿ ಮೇ ಹವಮ್ ॥ 15 ॥ ಬ್ರಹ್ಮಣಸ್ಪತೇ ತ್ವಮಸ್ಯ ಯಂತಾ ಸೂಕ್ತಸ್ಯ

ಬೋಧಿ ತನಯಂ ಚ ಜಿನ್ವ । ವಿಶ್ವಂ ತದ್ಭದ್ರಂ ಯದವಂತಿ ದೇವಾ
ಬೃಹದ್ವದೇಮ ವಿದಥೇ ಸುವೀರಾಃ ॥ 16 ॥

ಸೂಕ್ತ 25

ಅಷ್ಟಕ 2 ಮಂಡಲ 2 ಅಧ್ಯಾಯ 7

ಋಷಿಃ ಗೃತ್ಸಮದಃ ॥

ದೇವತಾ : ಬ್ರಹ್ಮಣಸ್ಪತಿಃ ॥ ಛಂದಃ : ಜಗತೀ ॥

ಇಂಧಾನೋ ಅಗ್ನಿಂ ವನವದ್ವನುಷ್ಯತಃ ಕೃತಬ್ರಹ್ಮಾ ಶೂಶು-
ವದ್ರಾತಹವ್ಯ ಇತ್ । ಜಾತೇನ ಜಾತಮತಿ ಸ ಪ್ರ ಸರ್ಸೃತೇ
ಯಂಯಂ ಯುಜಂ ಕೃಣುತೇ ಬ್ರಹ್ಮಣಸ್ಪತಿಃ ॥ 1 ॥ ವೀರೇಭಿ-
ರ್ವೀರಾನ್, ವನವದ್ವನುಷ್ಯತೋ ಗೋಭಿ ರಯಿಂ ಪಪ್ರಥದ್ಬೋ-
ಧತಿ ತ್ಮನಾ । ತೋಕಂ ಚ ತಸ್ಯ ತನಯಂ ಚ ವರ್ಧತೇ ಯಂಯಂ
ಯುಜಂ ಕೃಣುತೇ ಬ್ರಹ್ಮಣಸ್ಪತಿಃ ॥ 2 ॥ ಸಿಂಧುರ್ನ ಕ್ಷೋದಃ
ಶಿಮೀವಾಂ ಋಘಾಯತೋ ವೃಷೇವ ವಧ್ರೀರಭಿ ವಷ್ಟ್ಯೋಜಸಾ ।
ಅಗ್ನೇರಿವ ಪ್ರಸಿತಿರ್ನಾಹ ವರ್ತವೇ ಯಂಯಂ ಯುಜಂ ಕೃಣುತೇ

ಬ್ರಹ್ಮಣಸ್ಪತಿಃ ॥ 3 ॥ ತಸ್ಮಾ ಅರ್ಷಂತಿ ದಿವ್ಯಾ ಅಸಶ್ಚತಃ ಸ ಸತ್ವಭಿಃ ಪ್ರಥಮೋ ಗೋಷು ಗಚ್ಛತಿ । ಅನಿಭೃಷ್ಟತವಿಷಿರ್ಹಂತ್ಯೋಜಸಾ ಯುಂಯುಂ ಯುಜಂ ಕೃಣುತೇ ಬ್ರಹ್ಮಣಸ್ಪತಿಃ ॥ 4 ॥ ತಸ್ಮಾ ಇದ್ವಿಶ್ವೇ ಧುನಯಂತ ಸಿಂಧವೋಽಚ್ಛಿದ್ರಾ ಶರ್ಮ ದಧಿರೇ ಪುರೂಣಿ । ದೇವಾನಾಂ ಸುಮ್ನೇ ಸುಭಗಃ ಸ ಏಧತೇ ಯುಂಯುಂ ಯುಜಂ ಕೃಣುತೇ ಬ್ರಹ್ಮಣಸ್ಪತಿಃ ॥ 5 ॥

ಸೂಕ್ತ 26

ಅಷ್ಟಕ 2 ಮಂಡಲ 2 ಅಧ್ಯಾಯ 7

ಋಷಿಃ ಗೃತ್ಸಮದಃ ॥

ದೇವತಾ : ಬ್ರಹ್ಮಣಸ್ಪತಿಃ ॥ ಛಂದಃ : ಜಗತೀ ॥

ಋಜುರಿಚ್ಛಂಸೋ ವನವದ್ವನುಷ್ಯತೋ ದೇವಯನ್ನಿದ-
ದೇವಯಂತಮಭ್ಯಸತ್ । ಸುಪ್ರಾವೀರಿದ್ವನವತ್ಪೃತ್ಸು ದುಷ್ಟರಂ
ಯಜ್ವೇದಯಜ್ಯೋರ್ವಿ ಭಜಾತಿ ಭೋಜನಮ್ ॥ 1 ॥ ಯುಜಸ್ವ
ವೀರ ಪ್ರ ವಿಹಿ ಮನಾಯತೋ ಭದ್ರಂ ಮನಃ ಕೃಣುಷ್ವ ವೃತ್ರ-

ತೂರ್ಯೇ । ಹವಿಷ್ಕೃಣುಷ್ವ ಸುಭಗೋ ಯಥಾಸಸಿ ಬ್ರಹ್ಮಣಸ್ಪ-
ತೇರವ ಆ ವೃಣೇವಮಹೇ ॥ 2 ॥ ಸ ಇಜ್ಜನೇನ ಸ ವಿಶಾ ಸ
ಜನ್ಮನಾ ಸ ಪುತ್ರೈರ್ವಾಜಂ ಭರತೇ ಧನಾ ನೃಭಿಃ । ದೇವಾನಾಂ
ಯಃ ಪಿತರಮಾವಿವಾಸತಿ ಶ್ರದ್ಧಾಮನಾ ಹವಿಷಾ ಬ್ರಹ್ಮಣ
ಸ್ಪತಿಮ್ ॥ 3 ॥ ಯೋ ಅಸ್ಮೈ ಹವ್ಯೈರ್ಘೃತವದ್ಭಿರವಿಧತ್ಪ್ರ ತಂ
ಪ್ರಾಚಾ ನಯತಿ ಬ್ರಹ್ಮಣಸ್ಪತಿಃ । ಉರುಷ್ಯತೀಮಂಹಸೋ
ರಕ್ಷತೀ ರಿಷೋ (ಓಂ) ಷ ಹೋಶ್ಚಿದಸ್ಮಾ ಉರುಚಕ್ರ-
ರದ್ಭುತಃ ॥ 4 ॥

ಸೂಕ್ತ 27

ಅಷ್ಟಕ 2 ಮಂಡಲ 2 ಅಧ್ಯಾಯೆ 7

ಋಷಿಃ ಕೂರ್ಮೋ ಗಾತ್ಸಮರ್ದೋ ಗೃತ್ಸಮದೋ ವಾ ॥

ದೇವತಾ : ಆದಿತ್ಯಾಃ ॥ ಛಂದಃ : ತ್ರಿಷ್ಟುಪ್ ॥

ಇಮಾ ಗಿರ ಆದಿತ್ಯೇಭ್ಯೋ ಘೃತಸ್ನಾಃ ಸನಾದ್ರಾಜಭ್ಯೋ
ಜುಹ್ವಾ ಜುಹೋಮಿ । ಶೃಣೋತು ಮಿತ್ರೋ ಅರ್ಯಮಾ
ಭಗೋ ನಸ್ತುವಿಜಾತೋ ವರುಣೋ ದಕ್ಷೋ ಅಂಶಃ ॥ 1 ॥

ಇಮಂ ಸ್ತೋಮಂ ಸಕ್ರತವೋ ಮೇ ಅದ್ಯ ಮಿತ್ರೋ ಅರ್ಯಮಾ
ವರುಣೋ ಜುಷನ್ತ । ಆದಿತ್ಯಾಸಃ ಶುಚಯೋ ಧಾರಪೂತಾ ಅವೃ-
ಜಿನಾ ಅನವದ್ಯಾ ಅರಿಷ್ಟಾಃ ॥ 2 ॥ ತ ಆದಿತ್ಯಾಸ ಉರವೋ
ಗಭೀರಾ ಅದಬ್ಧಾಸೋ ದಿಪ್ಸನ್ತೋ ಭೂರ್ಯಕ್ಷಾಃ । ಅನ್ತಃ
ಪಶ್ಯನ್ತಿ ವೃಜಿನೋತ ಸಾಧು ಸರ್ವಂ ರಾಜಭ್ಯಃ ಪರಮಾ ಚಿದನ್ತಿ
॥ 3 ॥ ಧಾರಯನ್ತ ಆದಿತ್ಯಾಸೋ ಜಗತ್ಸ್ಥಾ ದೇವಾ ವಿಶ್ವಸ್ಯ
ಭುವನಸ್ಯ ಗೋಪಾಃ । ದೀರ್ಘಾಧಿಯೋ ರಕ್ಷಮಾಣಾ ಅಸುರ್ಯ-
ಮೃತಾವಾನಶ್ಚಯಮಾನಾ ಋಣಾನಿ ॥ 4 ॥ ವಿದ್ಯಾಮಾದಿತ್ಯಾ
ಅವಸೋ ವೋ ಅಸ್ಯ ಯದರ್ಯಮನ್ಭಯ ಆ ಜಿನ್ಮಯೋಭು ।
ಯುಷ್ಮಾಕಂ ಮಿತ್ರಾವರುಣಾ ಪ್ರಣೀತೌ ಪರಿ ಶ್ವಭ್ರೇವ ದುರಿ-
ತಾನಿ ವೃಜ್ಯಾಮ್ ॥ 5 ॥ ಸುಗೋ ಹಿ ವೋ ಅರ್ಯಮನ್ಮಿತ್ರ
ಪನ್ಥಾ ಅನೃಕ್ಷರೋ ವರುಣ ಸಾಧುರಸ್ತಿ । ತೇನಾದಿತ್ಯಾ ಅಧಿ
ವೋಚತಾ ನೋ ಯಚ್ಛತಾ ನೋ ದುಷ್ಪರಿಹನ್ತು ಶರ್ಮ ॥ 6 ॥
ಪಿಪರ್ತು ನೋ ಅದಿತೀ ರಾಜಪುತ್ರಾತಿ ದ್ವೇಷಾಂಸ್ಯರ್ಯಮಾ
ಸುಗೇಭಿಃ । ಬೃಹನ್ಮಿತ್ರಸ್ಯ ವರುಣಸ್ಯ ಶರ್ಮೋಪ ಸ್ಯಾಮ ಪುರು-

ವೀರಾ ಅರಿಷ್ಟಾಃ ॥ 7 ॥ ತಿಸ್ರೋ ಭೂಮಿರ್ಧಾರಯನ್ ತ್ರೀರುತ
ದ್ಯೂನ್ತ್ರೀಣಿ ವ್ರತಾ ವಿದಥೇ ಅನ್ತರೇಷಾಮ್ । ಋತೇನಾದಿತ್ಯಾ
ಮಹಿ ವೋ ಮಹಿತ್ವಂ ತದರ್ಯಮನ್ವರುಣ ಮಿತ್ರ ಚಾರು ॥ 8 ॥
ತ್ರೀ ರೋಚನಾ ದಿವ್ಯಾ ಧಾರಯನ್ತ ಹಿರಣ್ಯಯಾಃ ಶುಚಯೋ
ಧಾರಪೂತಾಃ । ಅಸ್ವಪ್ನಜೋ ಅನಿಮಿಷಾ ಅದಬ್ಧಾ ಉರುಶಂಸಾ
ಋಜನೇ ಮರ್ತ್ಯಾಯ ॥ 9 ॥ ತ್ವಂ ವಿಶ್ವೇಷಾಂ ವರುಣಾಸಿ ರಾಜಾ
ಯೇ ಚ ದೇವಾ ಅಸುರಾ ಯೇ ಚ ಮರ್ತಾಃ । ಶತಂ ನೋ ರಾಸ್ವ
ಶರದೋ ವಿಚಕ್ಷೇಽಶ್ಯಾಮಾಯೂಂಷಿ ಸುಧಿತಾನಿ ಪೂರ್ವಾ ॥ 10 ॥
ನ ದಕ್ಷಿಣಾ ವಿ ಚಿಕಿತೇ ನ ಸವ್ಯಾ ನ ಪ್ರಾಚೀನಮಾದಿತ್ಯಾ ನೋತ
ಪಶ್ಚಾ । ಪ್ರಾಕ್ಯಾ ಚಿದ್ವಸವೋ ಧೀರ್ಯಾ ಚಿದ್ಯುಷ್ಮಾನೀತೋ
ಅಭಯಂ ಜ್ಯೋತಿರಶ್ಯಾಮ್ ॥ 11 ॥ ಯೋ ರಾಜಭ್ಯ ಋತ-
ನಿಭ್ಯೋ ದದಾಶ ಯಂ ವರ್ಧಯನ್ತಿ ಪುಷ್ಟಯಶ್ಚ ನಿತ್ಯಾಃ । ಸ
ರೇವಾನ್, ಯಾತಿ ಪ್ರಥಮೋ ರಥೇನ ವಸುದಾವಾ ವಿದಥೇಷು
ಪ್ರಶಸ್ತಃ ॥ 12 ॥ ಶುಚಿರಪಃ ಸೂಯವಸಾ ಅದಬ್ಧ ಉಪ ಕ್ಷೇತಿ
ವೃದ್ಧವಯಾಃ ಸುವೀರಃ । ನಕಿಷ್ಟಂ ಘ್ನನ್ತ್ಯನ್ತಿತೋ ನ

ದೂರಾದ್ಯ ಆದಿತ್ಯಾನಾಂ ಭವತಿ ಪ್ರಣೀತೌ ॥ 13 ॥ ಅದಿತೇ ಮಿತ್ರ
ವರುಣೋತ ಮೃಳ ಯದ್ವೋ ವಯಂ ಚಕೃಮಾ ಕಚ್ಚಿದಾಗಃ ।
ಊರ್ವಶ್ಯಾಮುಭಯಂ ಜ್ಯೋತಿರಿನ್ದ್ರ ಮಾ ನೋ ದೀರ್ಘಾ
ಅಭಿ ನಶನ್ತಮಿಸ್ರಾಃ ॥ 14 ॥ ಉಭೇ ಅಸ್ಮೈ ಪೀಪಯತಃ ಸಮಿಾಚೀ
ದಿವೋ ವೃಷ್ಟಿಂ ಸುಭಗೋನಾಮು ಪುಷ್ಯನ್ । ಉಭಾ ಕ್ಷಯಾ-
ವಾಜಯನ್, ಯಾತಿ ಪೃತ್ಸೂಭಾವರ್ಧೌ ಭವತಃ ಸಾಧೂ ಅಸ್ಮೈ
॥ 15 ॥ ಯಾ ವೋ ಮಾಯಾ ಅಭಿದ್ರುಹೇ ಯಜತ್ರಾಃ ಪಾಶಾ
ಆದಿತ್ಯಾ ರಿಪವೇ ವಿಚೃತ್ತಾಃ । ಅಶ್ವೀವ ತಾಂ ಅತಿ ಯೇಷಂ ರಥೇ-
ನಾರಿಷ್ಟಾ ಉರಾವಾ ಶರ್ಮನಾತ್ಸ್ಯಾಮ ॥ 16 ॥ ಮಾಹಂ
ಮಘೋನೋ ವರುಣ ಪ್ರಿಯಸ್ಯ ಭೂರಿದಾವ್ನ ಆ ವಿದಂ
ಶೂನಮಾಪೇಃ । ಮಾ ರಾಯೋ ರಾಜನ್ತ್ಸುಯಮಾದವ ಸ್ಥಾಂ
ಬೃಹದ್ವದೇಮ ವಿದಥೇ ಸುವೀರಾಃ ॥ 17 ॥

****

ಸೂಕ್ತ 28

ಅಷ್ಟಕ 2 ಮಂಡಲ 2 ಅಧ್ಯಾಯ 7

ಋಷಿಃ ಕೂರ್ಮೋ ಗಾರ್ತ್ಸಮದೋ ಗೃತ್ಸಮದೋ ವಾ ॥

ದೇವತಾ : ವರುಣಃ ॥ ಛಂದಃ : ತ್ರಿಷ್ಟುಪ್ ॥

ಇದಂ ಕವೇರಾದಿತ್ಯಸ್ಯ ಸ್ವರಾಜೋ ವಿಶ್ವಾನಿ ಸಾನ್ತ್ಯಭ್ಯಸ್ತು
ಮಹ್ನಾ । ಅತಿ ಯೋ ಮನ್ಯೂ ಯುಜಥಾಯ ದೇವಃ ಸುಕೀರ್ತಿಂ
ಭಿಕ್ಷೇ ವರುಣಸ್ಯ ಭೂರೇಃ ॥ 1 ॥ ತವ ವ್ರತೇ ಸುಭಗಾಸಃ ಸ್ಯಾಮ
ಸ್ತ್ವಾಧ್ಯೋ ವರುಣ ತುಷ್ಟುವಾಂಸಃ । ಉಪಾಯನ ಉಷಸಾಂ
ಗೋಮತೀನಾಮಗ್ನಯೋ ನ ಜರಮಾಣಾ ಅನು ದ್ಯೂನ್ ॥ 2 ॥
ತವ ಸ್ಯಾಮ ಪುರುವೀರಸ್ಯ ಶರ್ಮನ್ನುರುಶಂಸಸ್ಯ ವರುಣ ಪ್ರಣೇತಃ ।
ಯೂಯಂ ನಃ ಪುತ್ರಾ ಅದಿತೇರದಬ್ಧಾ ಅಭಿ ಕ್ಷಮಧ್ವಂ
ಯುಜ್ಯಾಯ ದೇವಾಃ ॥ 3 ॥ ಪ್ರ ಸೀಮಾದಿತ್ಯೋ ಅಸೃಜದ್ವಿ-
ಧರ್ತಾ ಋತಂ ಸಿಂಧವೋ ವರುಣಸ್ಯ ಯಂತಿ । ನ ಶ್ರಾಮ್ಯಂತಿ ನ ವಿ
ಮುಚಂತ್ಯೇತೇ ವಯೋ ನ ಪಪ್ತೀ ರಘುಯೋ ಪರಿಜ್ಮನ್ ॥ 4 ॥ ವಿ
ಮಚ್ಛ್ರಥಾಯ ರಶನಾವಿವಾಗ ಋಧ್ಯಾಮ ತೇ ವರುಣ ಖಾಮೃ-

ತಸ್ಯ । ಮಾ ತಂತುಶ್ಛೇದಿ ವಯತೋ ಧಿಯಂ ಮೇ ಮಾ ಮಾತ್ರಾ
ಶಾರ್ದಪಸಃ ಪುರ ಋತೋಃ ॥ 5 ॥ ಅಪೋ ಸು ಮ್ಯಕ್ಷ ವರುಣ
ಭಿಯಸಂ ಮತ್ಸಮ್ರಾಳೃತಾವೋsನು ಮಾ ಗೃಭಾಯ । ದಾಮೇವ
ವತ್ಸಾದ್ವಿ ಮುಮುಗ್ಧ್ಯಂಹೋ ನಹಿ ತ್ವದಾರೇ ನಿಮಿಷಶ್ಚನೇಶೇ
॥ 6 ॥ ಮಾ ನೋ ವಧೈರ್ವರುಣ ಯೇ ತ ಇಷ್ಟಾವೇನಃ ಕೃಣ್ವಂತ-
ಮಸುರ ಭ್ರೀಣಂತಿ । ಮಾ ಜ್ಯೋತಿಷಃ ಪ್ರವಸಥಾನಿ ಗನ್ಮ ವಿ ಷೂ
ಮೃಧಃ ಶಿಶ್ರಥೋ ಜೀವಸೇ ನಃ ॥ 7 ॥ ನಮಃ ಪುರಾ ತೇ ವರು-
ಣೋತ ನೂನಮುತಾಪರಂ ತುವಿಜಾತ ಬ್ರವಾಮ । ತ್ವೇ ಹಿ ಕಂ
ಪರ್ವತೇ ನ ಶ್ರಿತಾನ್ಯಪ್ರಚ್ಯುತಾನಿ ದೂಳಭ ವ್ರತಾನಿ ॥ 8 ॥
ಪರ ಋಣಾ ಸಾವೀರಧ ಮತ್ಕೃತಾನಿ ಮಾಹಂ ರಾಜನ್ನನ್ಯಕೃತೇನ
ಭೋಜಮ್ । ಅವ್ಯುಷ್ಟಾ ಇನ್ನು ಭೂಯಸೀರುಷಾಸ ಆ ನೋ
ಜೀವಾನ್, ವರುಣ ತಾಸು ಶಾಧಿ ॥ 9 ॥ ಯೋ ಮೇ ರಾಜನ್,
ಯುಜ್ಯೋ ವಾ ಸಖಾ ವಾ ಸ್ವಪ್ನೇ ಭಯಂ ಭೀರವೇ ಮಹ್ಯಮಾಹ ।
ಸ್ತೇನೋ ವಾ ಯೋ ದಿಪ್ಸತಿ ನೋ ವೃಕೋ ವಾ ತ್ವಂ ತಸ್ಮಾ-
ದ್ವರುಣ ಪಾಹ್ಯಸ್ಮಾನ್ ॥ 10 ॥ ಮಾಹಂ ಮಘೋನೋ ವರುಣ

ಪ್ರಿಯಸ್ಯ ಭೂರಿದಾವ್ನ ಆ ವಿದಂ ಶೂನವಾಪೇಃ । ಮಾ ರಾಯೋ
ರಾಜನ್ತ್ಸ್ಯವಾದವ ಸ್ಥಾಂ ಬೃಹದ್ವದೇಮ ವಿದಥೇ
ಸುವೀರಾಃ ॥ 11 ॥

ಸೂಕ್ತ 29

ಅಷ್ಟಕ 2 ಮಂಡಲ 2 ಅಧ್ಯಾಯ 7

ಋಷಿಃ ಕೂರ್ಮೋ ಗಾರ್ತ್ಸಮದೋ ಗೃತ್ಸಮದೋ ವಾ ॥

ದೇವತಾ : ವಿಶ್ವೇದೇವಾಃ । ಛಂದಃ : ತ್ರಿಷ್ಟುಪ್ ॥

ಧೃತವ್ರತಾ ಆದಿತ್ಯಾ ಇಷಿರಾ ಅರೇ ಮತ್ಕರ್ತ ರಹಸೂರಿ-
ವಾಗಃ । ಶೃಣ್ವತೋ ವೋ ವರುಣ ಮಿತ್ರ ದೇವಾ ಭದ್ರಸ್ಯ ವಿದ್ವಾ
ಅವಸೇ ಹುವೇ ವಃ ॥ 1 ॥ ಯೂಯಂ ದೇವಾಃ ಪ್ರಮತಿ-
ಯೂರ್ಯವೋಜೋ ಯೂಯಂ ದ್ವೇಷಾಂಸಿ ಸನುತರ್ಯುಯೋತ ।
ಅಭಿಕ್ಷತ್ತಾರೋ ಅಭಿ ಚ ಕ್ಷಮಧ್ವಮದ್ಯಾ ಚ ನೋ
ಮೃಳಯತಾಪರಂ ಚ ॥ 2 ॥ ಕಿಮೂ ನು ವಃ ಕೃಣವಾಮಾಪರೇಣ
ಕಂ ಸನೇನ ವಸವ ಆಪ್ಯೇನ । ಯೂಯಂ ನೋ ಮಿತ್ರಾವರುಣಾ-
ದಿತೇ ಚ ಸ್ವಸ್ತಿಮಿಂದ್ರಾಮರುತೋ ದಧಾತ ॥ 3 ॥ ಹಯೇ

ದೇವಾ ಯೂಯವಿದಾಪಯಃ ಸ್ಥ ತೇ ಮೃಳತ ನಾಧಮಾನಾಯು
ಮಹ್ಯಮ್ । ಮಾ ವೋ ರಥೋ ಮಧ್ಯಮವಾಳೃತೇ ಭೂನ್ಮಾ
ಯುಷ್ಮಾವತ್ಸ್ವಪಿಷು ಶ್ರವಿಷ್ಮ ॥ 4 ॥ ಪ್ರ ವ ಏಕೋ ವಿವಯು
ಭೂರ್ಯಾಗೋ ಯನ್ಮಾ ಪಿತೇವ ಕಿತವಂ ಶಶಾಸ । ಆರೇ ಪಾಶಾ
ಆರೇ ಅಘಾನಿ ದೇವಾ ಮಾ ಮಾಧಿ ಪುತ್ರೇ ವಿವಿವ ಗ್ರಭೀಷ್ಟ
॥ 5 ॥ ಅರ್ವಾಂಚೋ ಅದ್ಯಾ ಭವತಾ ಯಜತ್ರಾ ಆ ವೋ
ಹಾರ್ದಿ ಭಯಮಾನೋ ವ್ಯಯೇಯಮ್ । ತ್ರಾಧ್ವಂ ನೋ ದೇವಾ
ನಿಜುರೋ ವೃಕಸ್ಯ ತ್ರಾಧ್ವಂ ಕರ್ತಾದವಪದೋ ಯಜತ್ರಾಃ ॥ 6 ॥
ಮಾಹಂ ಮಘೋನೋ ವರುಣ ಪ್ರಿಯಸ್ಯ ಭೂರಿದಾವ್ನ ಆ
ವಿದಂ ಶೂನಮಾಪೇಃ । ಮಾ ರಾಯೋ ರಾಜನ್ತ್ಸ್ವಯಮಾದವ
ಸ್ಥಾಂ ಬೃಹದ್ವದೇಮ ವಿದಥೇ ಸುವೀರಾಃ ॥ 7 ॥

****

ಸೂಕ್ತ 30

ಅಷ್ಟಕ 2 ಮಂಡಲ 2 ಅಧ್ಯಾಯ 7

ಋಷಿಃ ಗೃತ್ಸಮದಃ ॥

ದೇವತಾ : 1-5, 7,8, ರಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಾರ್ಧ, 10 ಛಂದಃ । 6 ಇಂದ್ರಾಸೋಮೌ । 8 ರಲ್ಲಿ ಪೂರ್ವಾರ್ಧ ಸರಸ್ವತೀ । 9 ಬೃಹಸ್ಪತಿಃ । 11 ಮರುತಃ ।

ಛಂದಃ : 1-10 ತ್ರಿಷ್ಟುಪ್ । 11 ಜಗತೀ ।

ಋ॒ತಂ ದೇ॒ವಾಯ॑ ಕೃಣ್ವ॒ತೇ ಸ॑ವಿ॒ತ್ರ ಇಂದ್ರಾ॑ಯಾಹಿ॒ಘ್ನೇ ನ ರ॑ಮಂತ॒ ಆಪ॑ಃ । ಅಹ॑ರಹರ್ಯಾತ್ಯ॒ಕ್ತುರ॒ಪಾಂ ಕಿಯಾ॒ತ್ಯಾ ಪ್ರ॑ಥ॒ಮಃ ಸರ್ಗ॑ ಆಸಾಮ್ ॥ 1 ॥ ಯೋ ವ॒ೃತ್ರಾಯ॒ ಸಿನ॒ಮತ್ರಾ-ಭ॑ರಿಷ್ಯ॒ತ್ಪ್ರತಂ ಜನಿತ್ರೀ ವಿ॒ದುಷ॑ ಉವಾಚ । ಪ॒ಥೋ ರದಂತೀ॒ರನು॒ ಜೋಷ॑ಮಸ್ಮೈ ದಿ॒ವೇದಿವೇ॒ ಧುನ॑ಯೋ ಯ॒ಂತ್ಯರ್ಥಮ್ ॥ 2 ॥ ಊ॒ರ್ಧ್ವೋ ಹ್ಯಸ್ಥಾ॒ದಧ್ಯ॒ಂತರಿ॒ಕ್ಷೇಽಧಾ ವ॒ೃತ್ರಾಯ॒ ಪ್ರ ವ॒ಧಂ ಜ॑ಭಾರ । ಮಿಹ॒ಂ ವಸಾ॑ನ॒ ಉಪ॒ ಹೀಮದು॑ದ್ರೋತ್ತಿ॒ಗ್ಮಾಯು॑ಧೋ ಅಜಯ॒ಚ್ಛತ್ರು॒ಮಿಂದ್ರ॑ಃ ॥ 3 ॥ ಬೃಹ॑ಸ್ಪತೇ॒ ತಪು॒ಷಾಶ್ನೇ॑ವ ವಿಧ್ಯ॒ ವೃಕ॑ದ್ವರಸೋ॒ ಅಸು॑ರಸ್ಯ ವೀ॒ರಾನ್ । ಯಥಾ॑ ಜ॒ಘಂಥ॑ ಧೃಷ॒ತಾ ಪು॒ರಾ ಚಿ॑ದೇ॒ವಾ ಜ॑ಹಿ॒ ಶತ್ರು॑ಮ॒ಸ್ಮಾಕ॑ಮಿಂದ್ರ ॥ 4 ॥ ಅವ॑ ಕ್ಷಿಪ

ದಿವೋ ಅಶ್ಮಾನಮುಚ್ಚಾ ಯೇನ ಶತ್ರುಂ ಮಂದಸಾನೋ
ನಿಜೂರ್ವಾಃ । ತೋಕಸ್ಯ ಸಾತೌ ತನಯಸ್ಯ ಭೂರೇರಸ್ಮಾ ಅರ್ಧಂ
ಕೃಣುತಾದಿಂದ್ರ ಗೋನಾಮ್ ॥ 5 ॥ ಪ್ರ ಹಿ ಕ್ರತುಂ ವೃಹ-
ಥೋ ಯಂ ವನುಥೋ ರಧ್ರಸ್ಯ ಸ್ತೋ ಯಜಮಾನಸ್ಯ
ಚೋದೌ । ಇಂದ್ರಾಸೋಮಾ ಯುವಮಸ್ಮಾ ಅವಿಷ್ಟಮುಸ್ಮಿನ್ಭ-
ಯಸ್ಥೇ ಕೃಣುತಮು ಲೋಕಮ್ ॥ 6 ॥ ನ ಮಾ ತಮುನ್ನ ಶ್ರಮು-
ನ್ನೋತ ತಂದ್ರನ್ನ ವೋಚಾಮು ಮಾ ಸುನೋತೇತಿ ಸೋಮಮ್ ।
ಯೋ ಮೇ ಪೃಣಾದ್ಯೋ ದದದ್ಯೋ ನಿಬೋಧಾದ್ಯೋ ಮಾ
ಸುನ್ವಂತಮುಪ ಗೋಭಿರಾಯತ್ ॥ 7 ॥ ಸರಸ್ವತಿ ತ್ವಮುಸ್ಮಾ
ಅವಿಡ್ಢಿ ಮರುತ್ವತೀ ಧೃಷತೀ ಜೇಷಿ ಶತ್ರೂನ್ । ತ್ಯಂ ಚಿಚ್ಛ-
ರ್ಧಂತಂ ತವಿಷೀಯಮಾಣಮಿಂದ್ರೋ ಹಂತಿ ವೃಷಭಂ ಶಂಡಿಕಾ-
ನಾಮ್ ॥ 8 ॥ ಯೋ ನಃ ಸನುತ್ಯ ಉತ ವಾ ಜಿಘತ್ನುರಭಿ-
ಖ್ಯಾಯ ತಂ ತಿಗಿತೇನ ವಿಧ್ಯ । ಬೃಹಸ್ಪತ ಆಯುಧೈರ್ಜೇಷಿ
ಶತ್ರೂನ್ರ್ದಹೇ ರೀಷಂತಂ ಪರಿ ಧೇಹಿ ರಾಜನ್ ॥ 9 ॥ ಅಸ್ಮಾ-
ಕೇಭಿಃ ಸತ್ವಭಿಃ ಶೂರ ಶೂರೈರ್ವೀರ್ಯಾ ಕೃಧಿ ಯಾನಿ ತೇ

ಕರ್ತ್ವಾನಿ । ಜ್ಯೋಗಭೂವನ್ನನುಧೂಪಿತಾಸೋ ಹವ್ಯೇ ತೇಷಾಮಾ
ಭರಾ ನೋ ವಸೂನಿ ॥ 10 ॥ ತಂ ವಃ ಶರ್ಧಂ ಮಾರುತಂ
ಸುಮ್ನಯುರ್ಗಿರೋಪ ಬ್ರುವೇ ನಮಸಾ ದೈವ್ಯಂ ಜನಮ್ ।
ಯಥಾ ರಯಿಂ ಸರ್ವವೀರಂ ನಶಾಮಹಾ ಅಪತ್ಯಸಾಚಂ ಶ್ರುತ್ಯಂ
ದಿವೇದಿವೇ ॥ 11 ॥

ಸೂಕ್ತ 31

ಅಷ್ಟಕ 2 ಮಂಡಲ 2 ಅಧ್ಯಾಯ 7

ಋಷಿಃ . ಗೃತ್ಸಮದಃ ॥

ದೇವತಾ : ವಿಶ್ವೇದೇವಾಃ ॥ ಛಂದಃ : 1-6 ಜಗತೀ । 7 ತ್ರಿಷ್ಟುಪ್ ॥

ಅಸ್ಮಾಕಂ ಮಿತ್ರಾವರುಣಾವತಂ ರಥಮಾದಿತ್ಯೈ ರುದ್ರೈ-
ರ್ವಸುಭಿಃ ಸಚಾಭುವಾ । ಪ್ರ ಯದ್ವಯೋ ನ ಪಪ್ತನ್ವಸ್ಮನಸ್ಪರಿ
ಶ್ರವಸ್ಯವೋ ಹವಿಷ್ಮಂತೋ ವನರ್ಷದಃ ॥ 1 ॥ ಅಧ ಸ್ಮಾ ನ
ಉದವತಾ ಸಜೋಷಸೋ ರಥಂ ದೇವಾಸೋ ಅಭಿ ವಿಕ್ಷು ವಾಜ-
ಯುವ್ । ಯದಾಶವಃ ಪದ್ಯಾಭಿಸ್ತಿತ್ರತೋ ರಜಃ ಪೃಥಿವ್ಯಾಃ

ಸಾನೌ ಜಂಘನಂತ ಪಾಣಿಭಿಃ ॥ 2 ॥ ಉತ ಸ್ಯ ನ ಇಂದ್ರೋ ವಿಶ್ವಚರ್ಷಣಿರ್ದಿವಃ ಶರ್ಧೇನ ಮಾರುತೇನ ಸುಕ್ರತುಃ । ಅನು ನು ಸ್ಥಾತ್ಯವೃಕಾಭಿರೂತಿಭೀ ರಥಂ ಮಹೇ ಸನಯೇ ವಾಜಸಾತಯೇ ॥ 3 ॥ ಉತ ಸ್ಯ ದೇವೋ ಭುವನಸ್ಯ ಸಕ್ಷಣಿಸ್ತ್ವಷ್ಟಾ ಗ್ನಾಭಿಃ ಸಜೋಷಾ ಜೂಜುವದ್ರಥಮ್ । ಇಳಾ ಭಗೋ ಬೃಹದ್ದಿವೋತ ರೋದಸೀ ಪೂಷಾ ಪುರಂಧಿರಶ್ವಿನಾವಧಾ ಪತೀ ॥ 4 ॥ ಉತ ತ್ಯೇ ದೇವೀ ಸುಭಗೇ ವಿಷ್ಪೂದೃಶೋಷಾಸಾನಕ್ತಾ ಜಗತಾಮುಪೀ-ಜುವಾ । ಸ್ತುಷೇ ಯದ್ವಾಂ ಪೃಥಿವಿ ನವ್ಯಸಾ ವಚಃ ಸ್ಥಾತುಶ್ಚ ವಯ್ಯುಸ್ರಿವಯೂ ಉಪಸ್ತಿರೇ ॥ 5 ॥ ಉತ ವಃ ಶಂಸಮುಶಿಜಾವಿವ ಶ್ಮಸ್ಯಹಿರ್ಬುಧ್ನ್ಯೋ (ಓ) ಷಿ ಜ ಏಕಪಾದುತ । ತ್ರಿತ ಋಭುಕ್ಷಾಃ ಸವಿತಾ ಚನೋ ದಧೇಽಪಾಂ ನಪಾದಾಶುಹೇಮಾ ಧಿಯಾ ಶಮಿ ॥ 7 ॥ ಏತಾ ವೋ ವಶ್ಮ್ಯುದ್ಯತಾ ಯಜತ್ರಾ ಅತಕ್ಷನ್ನಾಯವೋ ನವ್ಯಸೇ ಸವಮ್ । ಶ್ರವಸ್ಯವೋ ವಾಜಂ ಚಕ್ರಾನಾಃ ಸಪ್ತಿರ್ನ ರಥ್ಯೋ ಅಹ ಧೀತಿಮಶ್ಯಾಃ ॥ 7 ॥

ಸೂಕ್ತ 32

ಅಷ್ಟಕ 2 ಮಂಡಲ 2 ಅಧ್ಯಾಯ 7

ಋಷಿಃ ಗೃತ್ಸಮದಃ ॥

ದೇವತಾ : 1 ದ್ಯಾವಾಪೃಥಿವೀ । 2-3 ಇಂದ್ರ ಸ್ತ್ವಷ್ಟಾ ವಾ । 4-5 ರಾಕಾ । 6-7 ಸಿನೀವಾಲೀ । 8 ಲಿಂಗೋಕ್ತ ದೇವತಾಃ ॥

ಛಂದಃ : 1-5 ಜಗತೀ । 6-8 ಅನುಷ್ಟುಪ್ ॥

ಅಸ್ಯ ಮೇ ದ್ಯಾವಾಪೃಥಿವೀ ಋತಾಯತೋ ಭೂತಮವಿತ್ರೀ ವಚಸಃ ಸಿಷಾಸತಃ । ಯಯೋರಾಯುಃ ಪ್ರತರಂ ತೇ ಇದಂ ಪುರ ಉಪಸ್ತುತೇ ವಸೂಯುರ್ವಾಂ ಮಹೋ ದಧೇ ॥ 1 ॥ ಮಾ ನೋ ಗುಹ್ಯಾ ರಿಪ ಆಯೋರಹನ್ದಭನ್ಮಾ ನ ಆಭ್ಯೋರೀರಧೋ ದುಚ್ಛುನಾಭ್ಯಃ । ಮಾ ನೋ ವಿ ಯೌಃ ಸಖ್ಯಾ ವಿದ್ಧಿ ತಸ್ಯ ನಃ ಸುಮ್ನಾಯತಾ ಮನಸಾ ತತ್ತ್ವೀಮಹೇ ॥ 2 ॥ ಅಹೇಳತಾ ಮನಸಾ ಶ್ರುಷ್ಟಿಮಾ ವಹ ದುಹಾನಾಂ ಧೇನುಂ ಪಿಪ್ಯುಷೀಮಸಶ್ಚತಮ್ । ಪದ್ಯಾಭಿರಾಶುಂ ವಚಸಾ ಚ ವಾಜಿನಂ ತ್ವಾಂ ಹಿನೋಮಿ ಪುರುಹೂತ ವಿಶ್ವಹಾ ॥ 3 ॥ ರಾಕಾಮಹಂ ಸುಹವಾಂ ಸುಷ್ಟುತೀ ಹುವೇ ಶೃಣೋತು ನಃ ಸುಭಗಾ ಬೋಧತು ತ್ಮನಾ ।

ಸೀವ್ಯತ್ವಪಃ ಸೂಚ್ಯಾಚ್ಛಿದ್ಯಮಾನಯಾ ದದಾತು ವೀರಂ ಶತದಾ-
ಯಮುಕ್ಥ್ಯಮ್ ॥ 4 ॥ ಯಾಸ್ತೇ ರಾಕೇ ಸುಮತಯಃ ಸುಪೇ-
ಶಸೋ ಯಾಭಿರ್ದದಾಸಿ ದಾಶುಷೇ ವಸೂನಿ । ತಾಭಿರ್ನೋ ಅದ್ಯ
ಸುಮನಾ ಉಪಾಗಹಿ ಸಹಸ್ರಪೋಷಂ ಸುಭಗೇ ರರಾಣಾ ॥ 5 ॥
ಸಿನೀವಾಲಿ ಪೃಥುಷ್ಟುಕೇ ಯಾ ದೇವಾನಾಮಸಿ ಸ್ವಸಾ । ಜುಷಸ್ವ
ಹವ್ಯಮಾಹುತಂ ಪ್ರಜಾಂ ದೇವಿ ದಿದಿಡ್ಢಿ ನಃ ॥ 6 ॥ ಯಾ
ಸುಬಾಹುಃ ಸ್ವಂಗುರಿಃ ಸುಷೂವಮಾ ಬಹುಸೂವರೀ । ತಸ್ಯೈ
ವಿಶ್ಪತ್ನ್ಯೈ ಹವಿಃ ಸಿನೀವಾಲ್ಯೈ ಜುಹೋತನ ॥ 7 ॥ ಯಾ
ಗುಂಗೂರ್ಯಾ ಸಿನೀವಾಲೀ ಯಾ ರಾಕಾ ಯಾ ಸರಸ್ವತೀ ।
ಇಂದ್ರಾಣೀಮಹ್ವ ಊತಯೇ ವರುಣಾನೀಂ ಸ್ವಸ್ತಯೇ ॥ 8 ॥

****

ಸೂಕ್ತ 33

ಅಷ್ಟಕ 2 ಮಂಡಲ 2 ಅಧ್ಯಾಯ 7

ಋಷಿಃ ಗೃತ್ಸಮದಃ ॥

ದೇವತಾ : ರುದ್ರಃ ॥ ಛಂದಃ : ತ್ರಿಷ್ಟುಪ್ ॥

ಆ ತೇ॑ ಪಿತರ್ಮರುತಾಂ ಸುಮ್ನಮೇ॑ತ್ತು ಮಾ ನ॒ಃ ಸೂರ್ಯ॑ಸ್ಯ
ಸಂದೃಶೋ॑ಯುಯೋಥಾಃ । ಅಭಿ ನೋ॑ ವೀ॒ರೋ॑ ಅರ್ವತಿ
ಕ್ಷಮೇ॑ತ್ತ ಪ್ರ ಜಾ॑ಯೇಮಹಿ ರುದ್ರ ಪ್ರ॒ಜಾಭಿ॑ಃ ॥ 1 ॥ ತ್ವಾದ॒-
ತ್ತೇಭಿ॑ ರುದ್ರ ಶಂತ॒ಮೇಭಿ॑ಃ ಶ॒ತಂ ಹಿಮಾ॑ ಅಶೀಯ ಭೇಷ॒ಜೇಭಿ॑ಃ ।
ವ್ಯ॑ (ಅ) ೧ ಸ್ಮದ್ದ್ವೇ॑ಷೋ ವಿತ॒ರಂ ವ್ಯಂಹೋ॑ ವ್ಯಮೀ॑ವಾಶ್ಚ॒-
ತಯೇ॑ಸ್ಪಾ ವಿಷೂ॒ಚೀಃ ॥ 2 ॥ ಶ್ರೇಷ್ಠೋ॑ ಜಾ॒ತಸ್ಯ॑ ರುದ್ರ ಶ್ರಿ॒ಯಾಸಿ
ತ॒ವಸ್ತ॒ಮಸ್ತ॒ವಸಾಂ ವಜ್ರಬಾಹೋ । ಪರ್ಷಿ॑ ಣಃ ಪಾ॒ರಮಂಹ॑ಸಃ
ಸ್ವ॒ಸ್ತಿ ವಿಶ್ವಾ॑ ಅ॒ಭೀತೀ॑ ರಪ॒ಸೋ ಯು॑ಯೋಧಿ ॥ 3 ॥ ಮಾ ತ್ವಾ
ರುದ್ರ ಚುಕ್ರುಧಾಮಾ॑ ನಮೋ॒ಭಿರ್ಮಾ॑ ದುಷ್ಟು॑ತೀ ವೃಷಭ ಮಾ॑
ಸಹೂ॑ತೀ । ಉನ್ನೋ॑ ವೀ॒ರಾಁ ಅ॑ರ್ಪಯ ಭೇಷ॒ಜೇಭಿ॒ರ್ಭಿಷ॑ಕ್ತಮಂ
ತ್ವಾ॒ ಭಿಷ॑ಜಾಂ ಶೃಣೋಮಿ ॥ 4 ॥ ಹವೀ॑ಮಭಿರ್ಹವತೇ॑ ಯೋ

ಹವಿರ್ಭಿರವ ಸ್ತೋಮೇಭೀ ರುದ್ರಂ ದಿಷೀಯ । ಋದೂದರಃ
ಸುಹವೋ ಮಾ ನೋ ಅಸ್ಯೈ ಬಭ್ರುಃ ಸುಶಿಪ್ರೋ ರೀರಧನ್ಮ-
ನಾಯೈ ॥ 5 ॥ ಉನ್ಮಾ ಮಮುಂದ ವೃಷಭೋ ಮರುತ್ವಾನ್ತ್ವ-
ಕ್ಷೀಯಸಾ ವಯಸಾ ನಾಧಮಾನಮ್ । ಘೃಣೀವ ಚ್ಛಾಯಾ-
ಮರಪಾ ಅಶೀಯಾ ವಿವಾಸೇಯಂ ರುದ್ರಸ್ಯ ಸುಮ್ನಮ್ ॥ 6 ॥
ಕ್ವ (ಅ) ೧ ಸ್ಯ ತೇ ರುದ್ರ ಮೃಳಯಾಕುರ್ಹಸ್ತೋ ಯೋ
ಅಸ್ತಿ ಭೇಷಜೋ ಜಲಾಷಃ । ಅಪಭರ್ತಾ ರಪಸೋ ದ್ವೈವ್ಯಸ್ಯಾಭೀ
ನು ಮಾ ವೃಷಭ ಚಕ್ಷವಿಮಾಥಾಃ ॥ 7 ॥ ಪ್ರ ಬಭ್ರವೇ ವೃಷಭಾಯ
ಶ್ವೇತೀಚೇ ಮಹೋ ಮಹೀಂ ಸುಷ್ಟುತಿಮೀರಯಾಮಿ । ನಮಸ್ಯಾ
ಕಲ್ಮಲೀಕಿನಂ ನಮೋಭಿರ್ಗೃಣೀಮಸಿ ತ್ವೇಷಂ ರುದ್ರಸ್ಯ ನಾಮ
॥ 8 ॥ ಸ್ಥಿರೇಭಿರಂಗೈಃ ಪುರುರೂಪ ಉಗ್ರೋ ಬಭ್ರುಃ ಶುಕ್ರೇಭಿಃ
ಪಿಪಿಶೇ ಹಿರಣ್ಯೈಃ । ಈಶಾನಾದಸ್ಯ ಭುವನಸ್ಯ ಭೂರೇರ್ನ ವಾ
ಉ ಯೋಷದ್ರುದ್ರಾದಸುರ್ಯಮ್ ॥ 9 ॥ ಅರ್ಹನ್ಬಿಭರ್ಷಿ ಸಾಯ-
ಕಾನಿ ಧನ್ವಾರ್ಹನ್ನಿಷ್ಕಂ ಯಜತಂ ವಿಶ್ವರೂಪಮ್ । ಅರ್ಹನ್ನಿದಂ
ದಯಸೇ ವಿಶ್ವಮಭ್ವಂ ನ ವಾ ಓಜೀಯೋ ರುದ್ರ ತ್ವದಸ್ತಿ ॥ 10 ॥

ಸ್ತುಹಿ ಶ್ರುತಂ ಗರ್ತಸದಂ ಯುವಾನಂ ಮೃಗಂ ನ ಭೀಮುಪ-
ಹತ್ನುಮುಗ್ರಮ್ । ಮೃಳಾ ಜರಿತ್ರೇ ರುದ್ರ ಸ್ತವಾನೋಽನ್ಯಂ
ತೇ ಅಸ್ಮನ್ನಿ ವಪಂತು ಸೇನಾಃ ॥ 11 ॥ ಕುಮಾರಶ್ಚಿತ್ಪಿತರಂ
ವಂದಮಾನಂ ಪ್ರತಿ ನಾನಾಮ ರುದ್ರೋಪಯಂತಂ । ಭೂರೇ-
ರ್ದಾತಾರಂ ಸತ್ಪತಿಂ ಗೃಣೀಷೇ ಸ್ತುತಸ್ತ್ವಂ ಭೇಷಜಾ ರಾಸ್ಯಸ್ಮೇ
॥ 12 ॥ ಯಾ ವೋ ಭೇಷಜಾ ಮರುತಃ ಶುಚೀನಿ ಯಾ ಶಂತಮಾ
ವೃಷಣೋ ಯಾ ಮಯೋಭು । ಯಾನಿ ಮನುರವೃಣೀತಾ ಪಿತಾ
ನಸ್ತಾ ಶಂ ಚ ಯೋಶ್ಚ ರುದ್ರಸ್ಯ ವಶ್ಮಿ ॥ 13 ॥ ಪರಿ ಣೋ ಹೇತೀ
ರುದ್ರಸ್ಯ ವೃಜ್ಯಾಃ ಪರಿ ತ್ವೇಷಸ್ಯ ದುರ್ಮತಿರ್ಮಹೀ ಗಾತ್ ।
ಅವ ಸ್ಥಿರಾ ಮಘವದ್ಭ್ಯಸ್ತನುಷ್ವ ಮೀಢ್ವಸ್ತೋಕಾಯ ತನ-
ಯಾಯ ಮೃಳ ॥ 14 ॥ ಏವಾ ಬಭ್ರೋ ವೃಷಭ ಚೇಕಿತಾನ
ಯಥಾ ದೇವ ನ ಹೃಣೀಷೇ ನ ಹಂಸಿ । ಹವನಶ್ರುನ್ನೋ
ರುದ್ರೇಹ ಬೋಧಿ ಬೃಹದ್ವದೇಮ ವಿದಥೇ ಸುವೀರಾಃ ॥ 15 ॥

****

ಸೂಕ್ತ 34

ಅಷ್ಟಕ 2 ಮಂಡಲ 2 ಅಧ್ಯಾಯ 7

ಋಷಿಃ ಗೃತ್ಸಮದಃ ॥

ದೇವತಾ : ಮರುತಃ ॥ ಛಂದಃ : 1-14 ಜಗತೀ । 15 ತ್ರಿಷ್ಟುಪ್ ॥

ಧಾರಾವರಾ ಮರುತೋ ಧೃಷ್ಣ್ವೋಜಸೋ ಮೃಗಾ ನ
ಭೀಮಾಸ್ತವಿಷೀಭಿರರ್ಚಿನಃ । ಅಗ್ನಯೋ ನ ಶುಶುಚಾನಾ ಋಜೀ-
ಷಿಣೋ ಭೃಮಿಂ ಧಮಂತೋ ಅಪ ಗಾ ಅವೃಣ್ವತ ॥ 1 ॥
ದ್ಯಾವ್ಯೋ ನ ಸ್ತೃಭಿಶ್ಚಿತಯಂತ ಖಾದಿನೋ ವ್ಯ (ಅ) ೧ ಭ್ರಿಯಾ
ನ ದ್ಯುತಯಂತ ವೃಷ್ಟಯಃ । ರುದ್ರೋ ಯದ್ರೋ ಮರುತೋ
ರುಕ್ಮವಕ್ಷಸೋ ವೃಷಾಜನಿ ಪೃಶ್ನ್ಯಃ ಶುಕ್ರ ಊಧನಿ ॥ 2 ॥
ಉಷ್ಟಂತೇ ಅಶ್ವಾ ಅತ್ಯಾ ಇವಾಜಿಷು ನದಸ್ಯ ಕರ್ಣೈಸ್ತುರಯಂತ
ಆಶುಭಿಃ । ಹಿರಣ್ಯಶಿಪ್ರಾ ಮರುತೋ ದವಿಧ್ವತಃ ಪೃಷ್ಟಂ ಯಾಥ
ಪೃಷತೀಭಿಃ ಸಮನ್ಯವಃ ॥ 3 ॥ ಪೃಷ್ಟೇ ತಾ ವಿಶ್ವಾ ಭುವನಾ
ವವಕ್ಷಿರೇ ವಿತ್ರ್ಯಂ ವಾ ಸದಮಾ ಜೀರದಾನವಃ । ಪೃಷದ-
ಶ್ವಾಸೋ ಅನವಭ್ರರಾಧಸ ಋಜಿಪ್ಯಾಸೋ ನ ವಯುನೇಷು

ಧೂರ್ಷದಃ ॥ 4 ॥ ಇಂಧನ್ವಭಿರ್ದೇನುಭೀ ರಪ್ಸದೂಧಭಿರಧ್ವಸ್ಮಭಿಃ
ಪಥಿಭಿರ್ಭಾರ್ಜ ದೃಷ್ಟಯುಃ । ಆ ಹಂಸಾಸೋ ನ ಸ್ವಸರಾಣಿ ಗಂತನ
ಮಧ್ವೋರ್ಮದಾಯ ಮರುತಃ ಸಮನ್ಯವಃ ॥ 5 ॥ ಆ ನ್ಯೋ
ಬ್ರಹ್ಮಾಣೆ ಮರುತಃ ಸಮನ್ಯವೋ ನರಾಂ ನ ಶಂಸಃ ಸವನಾನಿ
ಗಂತನ । ಅಶ್ವಾಮಿವ ಪಿಪ್ಯತ ಧೇನುಮೂಧನಿ ಕರ್ತಾ ಧಿಯಂ
ಜರಿತ್ರೇ ವಾಜಪೇಶಸಮ್ ॥ 6 ॥ ತಂ ನೋ ದಾತ ಮರುತೋ
ವಾಜಿನಂ ರಥ ಆಪಾನಂ ಬ್ರಹ್ಮ ಚಿತಯದ್ದಿವೇದಿವೇ । ಇಷಂ
ಸ್ತೋತೃಭ್ಯೋ ವೃಜನೇಷು ಕಾರವೇ ಸನಿಂ ಮೇಧಾಮರಿಷ್ಟಂ
ದುಷ್ಟರಂ ಸಹಃ ॥ 7 ॥ ಯದ್ಯುಂಜತೇ ಮರುತೋ ರುಕ್ಮವಕ್ಷಸ-
ಸೋಽಶ್ವಾನ್ರಥೇಷು ಭಗ ಆ ಸುದಾನವಃ । ಧೇನುರ್ನ ಶಿಶ್ವೇ
ಸ್ವಸರೇಷು ಪಿನ್ವತೇ ಜನಾಯ ರಾತಹವಿಷೇ ಮಹೀಮಿಷಮ್
॥ 8 ॥ ಯೋ ನೋ ಮರುತೋ ವೃಕತಾತಿ ಮತ್ಯೋ ರಿಪು-
ರ್ದಧೇ ವಸವೋ ರಕ್ಷತಾ ರಿಷಃ । ವರ್ತಯತ ತಪುಷಾ ಚಕ್ರ-
ಯಾಭಿ ತಮವ ರುದ್ರಾ ಅಶಸೋ ಹಂತನಾ ವಧಃ ॥ 9 ॥ ಚಿತ್ರಂ
ತದ್ವೋ ಮರುತೋ ಯಾಮ ಚೇಕಿತೇ ಪೃಶ್ನಾ ಯದೂಧರ-

ಪ್ಯಾಪಯೋ ದುಹುಃ । ಯದ್ವಾ ನಿದೇ ನವಮಾನಸ್ಯ ರುದ್ರಿಯಾ-
ಸ್ತ್ರಿತಂ ಜರಾಯು ಜುರತಾವುದಾಭ್ಯಃ ॥ 10 ॥ ತಾನ್, ವೋ
ವುಹೋ ವುರುತ ಏವಯಾವ್ನೋ ವಿಷ್ಣೋರೇಷಸ್ಯ ಪ್ರಭೃಥೇ
ಹವಾವುಹೇ । ಹಿರಣ್ಯವರ್ಣಾನ್ಕುಹಾನ್, ಯುತಸ್ರುಚೋ ಬ್ರಹ್ಮ-
ಣ್ಯಂತಃ ಶಂಸ್ಯಂ ರಾಧ ಈ ವುಹೇ ॥ 11 ॥ ತೇ ದಶಗ್ವಾಃ
ಪ್ರಥವಾ ಯುಜ್ಞವೂಹಿರೇ ತೇ ನೋ ಹಿನ್ವಂತೂಷಸೋ
ವ್ಯುಷ್ಟಿಷು । ಉಷಾ ನ ರಾವಿವಾರರುಣೈರಪೋರ್ಣುತೇ ವುಹೋ
ಜ್ಯೋತಿಷಾ ಶುಚತಾ ಗೋಅರ್ಣಸಾ ॥ 12 ॥ ತೇ ಕ್ಷೋಣೀಭಿ-
ರರುಣೇಭಿರ್ವಾಂಜಿಭೀ ರುದ್ರಾ ಋತಸ್ಯ ಸದನೇಷು ವಾವೃಧುಃ ।
ನಿವೇಷವಾನಾ ಅತ್ಯೇನ ಪಾಜಸಾ ಸುಶ್ಚಂದ್ರಂ ವರ್ಣಂ ದಧಿರೇ
ಸುಪೇಶಸವ್ ॥ 13 ॥ ತಾ ಇಯಾನೋ ವುಹಿ ವರೂಥವೂ-
ತಯು ಉಪ ಘೇದೇನಾ ನವುಸಾ ಗೃಣೇವುಸಿ । ತ್ರಿತೋ ನ
ಯಾನ್ಪಂಚ ಹೋತೄನಭಿಷ್ಟಯು ಆವವರ್ತದವರಾಜ್ಞಾ ಗೃ-
ಯಾವಸೇ ॥ 14 ॥ ಯುಯಾ ರಥ್ರಂ ಪಾರಯುಥಾತ್ಯಂಹೋ
ಯುಯಾ ನಿದೋ ವುಂಚಥ ವಂದಿತಾರವ್ । ಅವಾಚೀ ಸಾ

ಮರುತೋ ಯಾ ವ ಊತಿರೋ ಷು ವಾಶ್ರೇವ ಸುಮತಿರ್ಜಿ-

ಗಾತು ॥ 15 ॥

ಸೂಕ್ತ 35

ಅಷ್ಟಕ 2 ಮಂಡಲ 2 ಅಧ್ಯಾಯ 7

ಋಷಿಃ ಗೃತ್ಸಮದಃ ॥

ದೇವತಾ : ಅಪಾಂನಪಾತ್ ॥ ಛಂದಃ : ತ್ರಿಷ್ಟುಪ್ ॥

ಉಪೇಮಸೃಕ್ಷ ವಾಜಯುರ್ವಚಸ್ಯಾಂ ಚನೋ ದಧೀತ

ನಾದ್ಯೋ ಗಿರೋ ಮೇ । ಅಪಾಂ ನಪಾದಾಶುಹೇಮಾ ಕುವಿತ್ಸ

ಸುಪೇಶಸಸ್ಕರತಿ ಜೋಷಿಷದ್ಧಿ ॥ 1 ॥ ಇಮಂ ಸ್ವಸ್ಮೈ ಹೃದ ಆ

ಸುತಷ್ಟಂ ಮಂತ್ರಂ ವೋಚೇಮ ಕುವಿದಸ್ಯ ವೇದತ್ । ಅಪಾಂ

ನಪಾದಸುರ್ಯಸ್ಯ ಮಹ್ನಾ ವಿಶ್ವಾನ್ಯರ್ಯೋ ಭುವನಾ ಜಜಾನ

॥ 2 ॥ ಸಮನ್ಯಾ ಯಂತ್ಯುಪ ಯಂತ್ಯನ್ಯಾಃ ಸಮಾನಮೂರ್ವಂ

ನದ್ಯಃ ಪೃಣಂತಿ । ತಮೂ ಶುಚಿಂ ಶುಚಯೋ ದೀದಿವಾಂಸಮಪಾಂ

ನಪಾತಂ ಪರಿ ತಸ್ಥುರಾಪಃ ॥ 3 ॥ ತಮಸ್ಮೇರಾ ಯುವತಯೋ

ಯುವಾನಂ ಮರ್ಮೃಜ್ಯಮಾನಾಃ ಪರಿ ಯಂತ್ಯಾಪಃ । ಸ

ಶುಕ್ರೇಭಿಃ ಶಿಕ್ವಭೀ ರೇವದಸ್ಮೇ ದೀದಾಯಾನಿಧ್ಮೋ ಘೃತನಿ-
ರ್ಣಿಗಪ್ಸು ॥ 4 ॥ ಅಸ್ಮೈ ತಿಸ್ರೋ ಅವ್ಯಥ್ಯಾಯ ನಾರೀರ್ದೇ-
ವಾಯ ದೇವೀರ್ದಿಧಿಷನ್ತ್ಯನ್ನಮ್ । ಕೃತಾ ಇವೋಪ ಹಿ
ಪ್ರಸರ್ಸ್ರೇ ಅಪ್ಸು ಸ ಪೀಯೂಷಂ ಧಯತಿ ಪೂರ್ವಸೂನಾಮ್
॥ 5 ॥ ಅಶ್ವಸ್ಯಾತ್ರ ಜನಿಮಾಸ್ಯ ಚಸ್ವದ್ರುಹೋ ರಿಷಃ ಸಂಪೃಚಃ
ಪಾಹಿ ಸೂರೀನ್ । ಆಮಾಸು ಪೂಷ್ಣ ಪರೋ ಅಪ್ರಮೃಷ್ಯಂ
ನಾರಾತಯೋ ವಿ ನಶನ್ನಾನೃತಾನಿ ॥ 6 ॥ ಸ್ವ ಆ ದಮೇ ಸುದುಘಾ
ಯಸ್ಯ ಧೇನುಃ ಸ್ವಧಾಂ ಪೀಪಾಯ ಸುಭ್ವನ್ನಮತ್ತಿ । ಸೋ
ಅಪಾಂ ನಪಾದೂರ್ಜಯನ್ನಪ್ಸ್ವ (ಅ) ೧ ನ್ತರ್ವಸುದೇಯಾಯ
ವಿಧತೇ ವಿ ಭಾತಿ ॥ 7 ॥ ಯೋ ಅಪ್ಸ್ವ ಶುಚಿನಾ ದೈವ್ಯೇನ
ಋತಾವಾಜಸ್ರ ಉರ್ವಿಯಾ ವಿಭಾತಿ । ವಯಾ ಇದನ್ಯಾ ಭುವ-
ನಾನ್ಯಸ್ಯ ಪ್ರ ಜಾಯಂತೇ ವೀರುಧಶ್ಚ ಪ್ರಜಾಭಿಃ ॥ 8 ॥ ಅಪಾಂ
ನಪಾದಾ ಹ್ಯಸ್ಥಾದುಪಸ್ಥಂ ಜಿಹ್ಮಾನಾಮೂಧ್ರ್ವೋ ವಿದ್ಯುತಂ
ವಸಾನಃ । ತಸ್ಯ ಜ್ಯೇಷ್ಠಂ ಮಹಿಮಾನಂ ವಹಂತೀರ್ಹಿರಣ್ಯವರ್ಣಾಃ
ಪರಿ ಯಂತಿ ಯಹ್ವೀಃ ॥ 9 ॥ ಹಿರಣ್ಯರೂಪಃ ಸ ಹಿರಣ್ಯಸಂದೃ-

ಗಪಾಂ ನಪಾತ್ಸೇದು ಹಿರಣ್ಯವರ್ಣಃ । ಹಿರಣ್ಯಯಾತ್ಪರಿ ಯೋನೇ-
ರ್ನಿಷದ್ಯಾ ಹಿರಣ್ಯದಾ ದದತ್ಯನ್ನಮಸ್ಮೈ ॥ 10 ॥ ತದಸ್ಯಾನೀಕ-
ಮುತ ಚಾರು ನಾಮಾಪೀಚ್ಯಂ ವರ್ಧತೇ ನಪ್ತುರಪಾಮ್ ।
ಯಮಿಂಧತೇ ಯುವತಯಃ ಸಮಿತ್ಯಾ ಹಿರಣ್ಯವರ್ಣಂ ಘೃತಮು-
ನ್ನಮಸ್ಯ ॥ 11 ॥ ಅಸ್ಮೈ ಬಹೂನಾಮವಯಾಮಯೇ ಸಖ್ಯೇ
ಯಜ್ಞೈರ್ವಿಧೇಮ ನಮಸಾ ಹವಿರ್ಭಿಃ । ಸಂ ಸಾನು ಮಾರ್ಜ್ಮಿ
ದಿಧಿಷಾಮಿ ಬಿಲ್ಮೈರ್ದಧಾಮ್ಯನ್ನೈಃ ಪರಿ ವಂದ ಋಗ್ಮಿಃ ॥ 12 ॥
ಸ ಈಂ ವೃಷಾಜನಯತ್ತಾಸು ಗರ್ಭಂ ಸ ಈಂ ಶಿಶುರ್ಧಯತಿ ತಂ
ರಿಹಂತಿ । ಸೋ ಅಪಾಂ ನಪಾದನಭಿಮ್ಲಾತವರ್ಣೋ ಅನ್ಯಸ್ಯೇವೇಹ
ತನ್ವಾ ವಿವೇಷ ॥ 13 ॥ ಅಸ್ಮಿನ್ಪದೇ ಪರಮೇ ತಸ್ಥಿವಾಂಸಮಘ್ನ್ಯಾ-
ಸ್ಮಭಿರ್ವಿಶ್ವಹಾ ದೀದಿವಾಂಸಮ್ । ಆಪ್ರೋ ನಪ್ತ್ರೇ ಘೃತಮನ್ನಂ
ವಹಂತೀಃ ಸ್ವಯಮತ್ಕೈಃ ಪರಿ ದೀಯಂತಿ ಯಹ್ವೀಃ ॥ 14 ॥
ಅಯಾಂಸಮಗ್ನೇ ಸುಕ್ಷಿತಿಂ ಜನಾಯಾಯಾಂಸಮು ಮಘ-
ವದ್ಭ್ಯಃ ಸುವೃಕ್ತಿಮ್ । ವಿಶ್ವಂ ತದ್ಭದ್ರಂ ಯದವಂತಿ ದೇವಾ
ಬೃಹದ್ವದೇಮ ವಿದಥೇ ಸುವೀರಾಃ ॥ 15 1

ಸೂಕ್ತ 36

ಅಷ್ಟಕ 2 ಮಂಡಲ 2 ಅಧ್ಯಾಯ 7

ಋಷಿಃ ಗೃತ್ಸಮದಃ ॥

ದೇವತಾ : 1 ಇಂದ್ರೋ ಮಧುಶ್ಚ । 2 ಮರುತೋ ಮಾಧವಶ್ಚ । 3 ತ್ವಷ್ಟಾ ಶುಕ್ರಶ್ಚ । 4 ಆಗ್ನಿಃ ಶುಚಿಶ್ಚ । 5 ಇಂದ್ರೋ ನಭಶ್ಚ । 6 ಮಿತ್ರಾವರುಣೌ ನಭಸ್ಯಶ್ಚ ॥

ಛಂದಃ : ಜಗತೀ ॥

ತುಭ್ಯಂ ಹಿನ್ವಾನೋ ವಸಿಷ್ಟ ಗಾ ಅಪೋಽಧುಕ್ಷನ್ತ್ಸೀಮ-
ವಿಭಿರದ್ರಿಭಿರ್ನರಃ । ಪಿಬೇಂದ್ರ ಸ್ವಾಹಾ ಪ್ರಹುತಂ ವಷಟ್ಕೃತಂ
ಹೋತ್ರಾದಾ ಸೋಮಂ ಪ್ರಥಮೋ ಯ ಈಶಿಷೇ ॥ 1 ॥
ಯಜ್ಞೈಃ ಸಂಮಿಶ್ಲಾಃ ಪೃಷತೀಭಿರ್ಋಷ್ಟಿಭಿರ್ಯಾಮಞ್ಛ-
ಭ್ರಾಸೋ ಅಂಜಿಷು ಪ್ರಿಯಾ ಉತ । ಆಸದ್ಯಾ ಬರ್ಹಿರ್ಭರತಸ್ಯ
ಸೂನವಃ ಪ್ರೋತ್ರಾದಾ ಸೋಮಂ ಪಿಬತಾ ದಿವೋ ನರಃ ॥ 2 ॥
ಅಮೇವ ನಃ ಸುಹವಾ ಆ ಹಿ ಗಂತನ ನಿ ಬರ್ಹಿಷಿ ಸದತನಾ
ರಣಿಷ್ಟನ । ಅಥಾ ಮಂದಸ್ವ ಜುಜುಷಾಣೋ ಅಂಧಸಸ್ತ್ವಷ್ಟ-
ರ್ದೇವೇಭಿರ್ಜನಿಭಿಃ ಸುಮದ್ಗಣಃ ॥ 3 ॥ ಆ ವಕ್ಷಿ ದೇವಾಁ ಇಹ
ವಿಪ್ರ ಯಕ್ಷಿ ಚೋಶನ್,ಹೋತರ್ನಿ ಷದಾ ಯೋನಿಷು ತ್ರಿಷು ।

ಪ್ರತಿ ವೀಹಿ ಪ್ರಸ್ಥಿತಂ ಸೋಮ್ಯಂ ಮಧು ಪಿಬಾಗ್ನೀಧ್ರಾತ್ತವ
ಭಾಗಸ್ಯ ತೃಪ್ಣುಹಿ ॥ 4 ॥ ಏಷ ಸ್ಯ ತೇ ತನೂನೃ ನೃಮ್ಣವರ್ಧನಃ
ಸಹ ಓಜಃ ಪ್ರದಿವಿ ಬಾಹ್ವೋರ್ಹಿತಃ । ತುಭ್ಯಂ ಸುತೋ
ಮಘವನ್ತುಭ್ಯಮಾಭೃತಸ್ತವಸ್ಯ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾದಾ ತೃಪತ್ಪಿಬ
॥ 5 ॥ ಜುಷೇಥಾಂ ಯಜ್ಞಂ ಬೋಧತಂ ಹವಸ್ಯ ಮೇ ಸತ್ತೋ
ಹೋತಾ ನಿವಿದಃ ಪೂರ್ವ್ಯ ಅನು । ಅಚ್ಛಾ ರಾಜಾನಾ ನಮ
ಏತ್ಯಾವೃತಂ ಪ್ರಶಾಸ್ತ್ರಾದಾ ಪಿಬತಂ ಸೋಮ್ಯಂ ಮಧು ॥ 6 ॥

ಸೂಕ್ತ 37

ಅಷ್ಟಕ 2 ಮಂಡಲ 2 ಅಧ್ಯಾಯ 8

ಋಷಿಃ ಗೃತ್ಸಮದಃ ॥

ದೇವತಾ : 1-4 ದ್ರವಿಣೋದಾಃ । 5 ಅಶ್ವಿನೌ । 6 ಅಗ್ನಿಃ ॥

ಛಂದಃ : ತ್ರಿಷ್ಟುಪ್ ।

ಮಂದಸ್ವ ಹೋತ್ರಾದನು ಜೋಷಮಂಧಸೋಽಧ್ವರ್ಯವಃ
ಸ ಪೂರ್ಣಾಂ ವಷ್ಟ್ಯಸಿಚಮ್ । ತಸ್ಮಾ ಏತಂ ಭರತ ತದ್ವಶೋ
ದದಿರ್ಹೋತ್ರಾತ್ಸೋಮಂ ದ್ರವಿಣೋದಃ ಪಿಬ ಋತುಭಿಃ ॥ 1 ॥

ಯುವಮು ಪೂರ್ವಮುಹುವೇ ತವಿದಂ ಹುವೇ ಸೇದು ಹವ್ಯೋ
ದಿಯೋ ನಾವು ಪತ್ಯತೇ । ಅಧ್ವಯ್ಯುಭಿಃ ಪ್ರಸ್ಥಿತಂ ಸೋಮ್ಯಂ
ಮಧು ಪೋತ್ರಾತ್ಸೋಮಂ ದ್ರವಿಣೋದಃ ಪಿಬ ಋತುಭಿಃ ॥ 2 ॥
ಮೋಮ್ಯಂತು ತೇ ವಹ್ನಯೋ ಯೇಭಿರೀಯುಸೇಽರಿಷಣ್ಯನ್ವೀಳ-
ಯುಸ್ವಾ ವನಸ್ಪತೇ । ಆಯುಷಾಯೂ ಧೃಷ್ಣೋ ಅಭಿಗೂರ್ಯಾ
ತ್ವಂ ನೇಷ್ಟ್ರಾತ್ಸೋಮಂ ದ್ರವಿಣೋದಃ ಪಿಬ ಋತುಭಿಃ ॥ 3 ॥
ಅಪಾದ್ಧೋತ್ರಾದುತ ಪೋತ್ರಾದಮತ್ತೋತ ನೇಷ್ಟ್ರಾದಜುಷತ
ಪ್ರಯೋ ಹಿತಮ್ । ತುರೀಯಂ ಪಾತ್ರಮಮೃಕ್ತಮಮರ್ತ್ಯಂ
ದ್ರವಿಣೋದಾಃ ಪಿಬತು ದ್ರಾವಿಣೋದಸಃ ॥ 4 ॥ ಅರ್ವಾಂಚಮದ್ಯ
ಯಯ್ಯಂ ನೃವಾಹಣಂ ರಥಂ ಯುಂಜಾಥಾಮಿಹ ವಾಂ ವಿಮೋ-
ಚನಮ್ । ಪೃಂಕ್ತಂ ಹವೀಂಷಿ ಮಧುನಾ ಹಿ ಕಂ ಗತಮಥಾ
ಸೋಮಂ ಪಿಬತಂ ವಾಜಿನೀವಸೂ ॥ 5 ॥ ಜೋಷ್ಯಗ್ನೇ ಸಮಿಧ್ದಂ
ಜೋಷ್ಯಾಹುತಿಂ ಜೋಷಿ ಬ್ರಹ್ಮ ಜನ್ಯಂ ಜೋಷಿ ಸುಷ್ಟುತಿಮ್ ।
ವಿಶ್ವೇಭಿರ್ವಿಶ್ವಾ ಋತುನಾ ವಸೋ ಮಹ ಉಶನ್ದೇವಾ ಉಶತಃ
ಪಾಯುಯಾ ಹವಿಃ ॥ 6 ॥

ಸೂಕ್ತ 38

ಅಷ್ಟಕ 2 ಮಂಡಲ 2 ಅಧ್ಯಾಯ 8

ಋಷಿಃ ಗೃತ್ಸಮದಃ ॥

ದೇವತಾ : ಸವಿತಾ ॥ ಛಂದಃ : ತ್ರಿಷ್ಟುಪ್ ॥

ಉದ್ವು ಷ್ಯ ದೇವಃ ಸವಿತಾ ಸವಾಯ ಶಶ್ವತ್ತಮಂ ತದಪಾ
ವಹ್ನಿರಸ್ಥಾತ್ । ನೂನಂ ದೇವೇಭ್ಯೋ ವಿ ಹಿ ಧಾತಿ ರತ್ನಮ-
ಥಾಭಜದ್ವೀತಿಹೋತ್ರಂ ಸ್ವರ್ತಿ ॥ 1 ॥ ವಿಶ್ವಸ್ಯ ಹಿ ಶ್ರುಷ್ಟಯೇ
ದೇವ ಊರ್ಧ್ವಃ ಪ್ರ ಬಾಹವಾ ಪೃಥುಪಾಣಿಃ ಸಿಸರ್ತಿ । ಆಪ-
ಶ್ಚಿದಸ್ಯ ವ್ರತ ಆ ನಿಮೃಗ್ರಾ ಅಯಂ ಚಿದ್ವಾತೋ ರಮತೇ ಪರಿ-
ಜ್ಮನ್ ॥ 2 ॥ ಆಶುಭಿಶ್ಚಿದ್ಯಾನ್, ವಿ ಮುಚಾತಿ ನೂನಮುರೀರಮದ-
ತಮಾನಂ ಚಿದೇತೋಃ । ಅಹ್ಯಷ್ಟೂರ್ಣಾಂ ಚಿನ್ನ್ಯಯಂ ಅವಿಷ್ಯಾ-
ಮನು ವ್ರತಂ ಸವಿತುರ್ದೈವ್ಯಸ್ಯ ಗಾತ್ ॥ 3 ॥ ಪುನಃ ಸಮವ್ಯ-
ದ್ವಿತತಂ ವಯಂತೀ ಮಧ್ಯಾ ಕರ್ತೋರ್ನ್ಯದ್ಧಾಚ್ಛಕ್ಮ ಧೀರಃ ।
ಉತ್ಸಂಹಾಯೋಸ್ರಾ ಹರ್ಯತ್ಯಲ (ಖು) ಂ ತೂರದರ್ಧರಮತಿಃ ಸವಿತಾ
ದೇವ ಆಗಾತ್ ॥ 4 ॥ ನಾನೌಕಾಂಸಿ ದುರ್ಯೋ ವಿಶ್ವಮಾ-

ಯುರ್ವಿ ತಿಷ್ಮತೇ ಪ್ರಭವಃ ಶೋಕೋ ಅಗ್ನೇಃ । ಜ್ಯೇಷ್ಮಂ
ಮಾತಾ ಸೂನವೇ ಭಾಗಮೂಧಾದನ್ವಸ್ಯ ಕೇತವಿಷಿತಂ ಸವಿತ್ರಾ
॥ 5 ॥ ಸಮೂವವರ್ತಿ ವಿಷಿತೋ ಜಿಗೀಷುರ್ವಿಶ್ವೇಷಾಂ ಕಾಮುಶ್ಚ-
ರತಾಮುಮೂಭೂತ್ । ಶಶ್ವಾ ಅಪ್ಸೋ ವಿಕೃತಂ ಹಿತ್ವ್ಯಗಾದನು-
ವ್ರತಂ ಸವಿತುರ್ದೈವ್ಯಸ್ಯ ॥ 6 ॥ ತ್ವಯಾ ಹಿತಮಪ್ಯಮುಪ್ಸು ಭಾಗಂ
ಧನ್ವಾನ್ವಾ ಮೃಗಯಸೋ ವಿ ತಸ್ಥುಃ । ವನಾನಿ ವಿಭ್ಯೋ ನಕಿ-
ರಸ್ಯ ತಾನಿ ವ್ರತಾ ದೇವಸ್ಯ ಸವಿತುರ್ಮಿನಂತಿ ॥ 7 ॥ ಯಾದ್ರಾಧ್ಯ
(ಅಂ) ಗ ವರುಣೋ ಯೋನಿಮಪ್ಯಮನಿಶಿತಂ ನಿಮಿಷಿ ಜರ್ಭು-
ರಾಣಃ । ವಿಶ್ವೋ ಮಾರ್ತಾಂಡೋ ವ್ರಜಮಾ ಪಶುರ್ಗಾತ್ಸ್ಥಶೋ
ಜನ್ಮಾನಿ ಸವಿತಾ ವ್ಯಾಕಃ ॥ 8 ॥ ನ ಯಸ್ಯೇಂದ್ರೋ ವರುಣೋ
ನ ಮಿತ್ರೋ ವ್ರತಮರ್ಯಮಾ ನ ಮಿನಂತಿ ರುದ್ರಃ । ನಾರಾತ-
ಯಸ್ತಮಿದಂ ಸ್ವಸ್ತಿ ಹುವೇ ದೇವಂ ಸವಿತಾರಂ ನಮೋಭಿಃ ॥ 9 ॥
ಭಗಂ ಧಿಯಂ ವಾಜಯಂತಃ ಪುರಂಧಿಂ ನರಾಶಂಸೋ ಗ್ನಾಸ್ಪ-
ತಿರ್ನೋ ಅವ್ಯಾಃ । ಆಯೋ ವಾಮಸ್ಯ ಸಂಗಥೇ ರಯೀಣಾಂ
ಪ್ರಿಯಾ ದೇವಸ್ಯ ಸವಿತುಃ ಸ್ಯಾಮ ॥ 10 ॥ ಅಸ್ಮಭ್ಯಂ ತದ್ದಿವೋ

ಅದ್ಭ್ಯಃ ಪೃಥಿವ್ಯಾಸ್ತ್ವಯೌ ದತ್ತಂ ಕಾಮ್ಯಂ ರಾಧ ಆ ಗಾತ್ ।
ಶಂ ಯತ್ಸ್ತೋತೃಭ್ಯ ಆಪಯೇ ಭವಾತ್ಯುರುಶಂಸಾಯ ಸವಿತ-
ರ್ಜರಿತ್ರೇ ॥ 11 ॥

ಸೂಕ್ತ 39

ಅಷ್ಟಕ 2 ಮಂಡಲ 2 ಅಧ್ಯಾಯ 8

ಋಷಿಃ ಗೃತ್ಸಮದಃ ॥

ದೇವತಾ : ಅಶ್ವಿನೌ ॥ ಛಂದಃ : ತ್ರಿಷ್ಟುಪ್ ॥

ಗ್ರಾವಾಣೇವ ತದಿದರ್ಥಂ ಜರೇಥೇ ಗೃಧ್ನೇವ ವೃಕ್ಷಂ
ನಿಧಿಮಂತಮುಚ್ಚಾ । ಬ್ರಹ್ಮಾಣೇವ ವಿದಥ ಉಕ್ಥಶಾಸಾ ದೂತೇವ
ಹವ್ಯಾ ಜನ್ಯಾ ಪುರುತ್ರಾ ॥ 1 ॥ ಪ್ರಾತರ್ಯಾವಾಣಾ ರಥ್ಯೇವ
ವೀರಾಜೇವ ಯುವಮಾ ವರಮಾ ಸಚೇಥೇ । ಮೇನೇಇವ ತನ್ವಾ
(ಆ) ಽ ಶುಂಭಮಾನೇ ದಂಪತೀವ ಕ್ರತುವಿದಾ ಜನೇಷು ॥ 2 ॥
ಶೃಂಗೇವ ನಃ ಪ್ರಥಮಾ ಗಂತಮರ್ವಾಕ್ಖಸಾವಿವ ಜಭ್ರುರಾಣಾ
ತರೋಭಿಃ । ಚಕ್ರವಾಕೇವ ಪ್ರತಿ ವಸ್ತೋರುಸ್ರಾರ್ವಾಂಚಾ
ಯಾತಂ ರಥ್ಯೇವ ಶಕ್ರಾ ॥ 3 ॥ ನಾವೇವ ನಃ ಪಾರಯತಂ

ಯುಗೇವ ನಭ್ಯೇವ ನ ಉಪಧೀವ ಪ್ರಧೀವ । ಶ್ವಾನೇವ ನೋ
ಅರಿಷಣ್ಯಾ ತನೂನಾಂ ಖೃಗಲೇವ ವಿಸ್ರಸಃ ಪಾತಮುಸ್ಮಾನ್ ॥ 4 ॥
ವಾತೇವಾಜುರ್ಯಾ ನದ್ಯೇವ ರೀತಿರಕ್ಷೀ ಇವ ಚಕ್ಷ್ಮಷಾ ಯಾತ-
ಮುರ್ವಾಕ್ । ಹಸ್ತಾವಿವ ತನ್ವೇ (ಏ) ಽ ಶಂಭವಿಷ್ಠಾ ಪಾದೇವ
ನೋ ನಯತಂ ವಸ್ಯೋ ಅಚ್ಛ ॥ 5 ॥ ಓಷ್ಠಾವಿವ ಮಧ್ವಾಸ್ನೇ
ವದಂತಾ ಸ್ತನಾವಿವ ಪಿಪ್ಯತಂ ಜೀವಸೇ ನಃ । ನಾಸೇವ ನಸ್ತನ್ವೋ
ರಕ್ಷ್ಮತಾರಾ ಕರ್ಣಾವಿವ ಸುಶ್ರುತಾ ಭೂತಮುಸ್ಮೇ ॥ 6 ॥ ಹಸ್ತೇವ
ಶಕ್ತಿಮುಭಿ ಸಂದದೀ ನಃ, ಕ್ಷ್ಮೇವ ನಃ ಸಮುಜತಂ ರಜಾಂಸಿ ।
ಇವಾ ಗಿರೋ ಅಶ್ವಿನಾ ಯುಷ್ಮಯಂತೀಃ, ಕ್ಷ್ಣೋತ್ರೇಣೇವ
ಸ್ವಧಿತಿಂ ಸಂ ಶಿಶೀತಮ್ ॥ 7 ॥ ಏತಾನಿ ವಾಮಶ್ವಿನಾ ವರ್ಧನಾನಿ
ಬ್ರಹ್ಮ ಸ್ತೋಮಂ ಗೃತ್ಸಮದಾಸೋ ಅಕ್ರನ್ । ತಾನಿ ನರಾ
ಜುಜುಷಾಣೋಪ ಯಾತಂ ಬೃಹದ್ವದೇಮ ವಿದಥೇ ಸುವೀರಾಃ
॥ 8 ॥

****

ಸೂಕ್ತ 40

ಅಷ್ಟಕ 2 ಮಂಡಲ 2 ಅಧ್ಯಾಯ 8

ಋಷಿಃ ಗೃತ್ಸಮದಃ ॥

ದೇವತಾ : 1–5,6ರಲ್ಲಿ ಪೂರ್ವಾರ್ಧ ಸೋಮಾಪೂಷಣೌ ।

6 ರಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಾರ್ಧ ಅದಿತಿಃ ॥ ಛಂದಃ : ತ್ರಿಷ್ಟುಪ್ ॥

ಸೋ॒ಮಾ॒ಪೂ॒ಷ॒ಣಾ ಜ॒ನ॒ನಾ ರ॒ಯೀ॒ಣಾಂ ಜ॒ನ॒ನಾ ದಿ॒ವೋ ಜ॒ನ॒ನಾ ಪೃ॒ಥಿ॒ವ್ಯಾಃ । ಜಾ॒ತೌ ವಿ॒ಶ್ವಸ್ಯ॑ ಭುವನಸ್ಯ ಗೋ॒ಪೌ ದೇ॒ವಾ ಅ॑ಕೃಣ್ವ॒ನ್ನ॒ಮೃ॒ತಸ್ಯ॒ ನಾಭಿ॑ಮ್ ॥ 1 ॥ ಇ॒ಮೌ ದೇ॒ವೌ ಜಾ॒ಯ॒ಮಾ॒ನೌ ಜು॒ಷಂ॒ತೇ॒ಮೌ ತ॒ನೂಂಸಿ॑ ಗೂಹತಾ॒ಮು॒ ಜು॒ಷ್ಟಾ । ಆ॒ಭ್ಯಾ॒ಮಿಂ॒ದ್ರಃ॑ ಪ॒ಕ್ವ॒ಮಾ॒ಮಾ॒ಸ್ವಂ॒ತಃ॒ ಸೋ॒ಮಾ॒ಪೂ॒ಷ॒ಭ್ಯಾಂ॑ ಜನದುಸ್ರಿಯಾಸು ॥ 2 ॥ ಸೋ॒ಮಾ॒ಪೂ॒ಷ॒ಣಾ ರ॒ಜ॒ಸೋ ವಿ॒ಮಾ॒ನಂ ಸ॒ಪ್ತ॒ಚ॒ಕ್ರಂ ರ॒ಥ॒ಮ॒ವಿ॒ಶ್ವ॒ಮಿ॒ನ್ವ॒ಮ್ । ವಿ॒ಷೂ॒ವೃ॒ತಂ ಮ॒ನಸಾ॑ ಯು॒ಜ್ಯ॒ಮಾ॒ನಂ॒ ತಂ ಜಿ॑ನ್ವಥೋ ವೃಷಣಾ ಪಂ॒ಚ॒ರ॒ಶ್ಮಿ॒ಮ್ ॥ 3 ॥ ದಿ॒ವ್ಯ (ಅ) ಂ ನ್ಯಃ ಸದನಂ ಚ॒ಕ್ರ ಉ॒ಚ್ಚಾ ಪೃ॑ಥಿ॒ವ್ಯಾಮ॒ನ್ಯೋ ಅಧ್ಯಂತರಿ॑ಕ್ಷೇ । ತಾವ॒ಸ್ಮಭ್ಯಂ॑ ಪುರು॒ವಾ॒ರಂ॑ ಪುರು॒ಕ್ಷುಂ

ರಾಯಸ್ಪೋಷಂ ವಿ ಷ್ಯತಾಂ ನಾಭಿಮಸ್ಮೇ ॥ 4 ॥ ವಿಶ್ವಾನ್ಯನ್ಯೋ ಭುವನಾ ಜಜಾನ ವಿಶ್ವಮನ್ಯೋ ಅಭಿಚಕ್ಷಾಣ ಏತಿ । ಸೋಮಾ-ಪೂಷಣ್ಣಾವವತಂ ಧಿಯಂ ಮೇ ಯುವಾಭ್ಯಾಂ ವಿಶ್ವಾಃ ಪೃತನಾ ಜಯೇಮ ॥ 5 ॥ ಧಿಯಂ ಪೂಷಾ ಜಿನ್ವತು ವಿಶ್ವಮಿನ್ವೋ ರಯಿಂ ಸೋಮೋ ರಯಿಪತಿರ್ದಧಾತು । ಅವತು ದೇವ್ಯದಿತಿರನರ್ವಾ ಬೃಹದ್ವದೇಮ ವಿದಥೇ ಸುವೀರಾಃ ॥ 6 ॥

ಸೂಕ್ತ 41

ಅಷ್ಟಕ 2 ಮಂಡಲ 2 ಅಧ್ಯಾಯ 8

ಋಷಿಃ ಗೃತ್ಸಮದಃ ॥

ದೇವತಾ : 1,2 ವಾಯುಃ । 3 ಇಂದ್ರವಾಯೂ । 4-6 ಮಿತ್ರಾವರುಣೌ । 7-9 ಅಶ್ವಿನೌ । 10-12 ಇಂದ್ರಃ । 13-15 ವಿಶ್ವೇದೇವಾಃ । 16-18 ಸರಸ್ವತೀ । 19ನೇ ಋಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ 1,2,4ನೇ ಪಾದಗಳು, 20,21 ದ್ಯಾವಾಪೃಥಿವ್ಯೌ ಹವಿರ್ಧಾನೇ ವಾ । 19ನೇ ಋಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ 3ನೇ ಪಾದ, ದ್ಯಾವಾಪೃಥಿವ್ಯೌ ಹವಿರ್ಧಾನೇ ವಾಗ್ನಿರ್ವಾ ॥

ಛಂದಃ : 1-15, 19-21 ಗಾಯತ್ರೀ । 16-17 ಅನುಷ್ಟುಪ್ । 18 ಬೃಹತೀ ॥

ವಾಯೋ ಯೇ ತೇ ಸಹಸ್ರಿಣೋ ರಥಾಸಸ್ತೇಭಿರಾ ಗಹಿ । ನಿಯುತ್ವಾನ್ತ್ಸೋಮಪೀತಯೇ ॥ 1 ॥ ನಿಯುತ್ವಾನ್, ವಾಯವಾ ಗಹ್ಯಯಂ ಶುಕ್ರೋ ಅಯಾಮಿ ತೇ । ಗಂತಾಸಿ ಸುನ್ವತೋ

ಗೃಹಮ್ ॥ 2 ॥ ಶುಕ್ರಸ್ಯಾದ್ಯ ಗವಾಶಿರ ಇಂದ್ರವಾಯೂ ನಿಯುತ್ವತಃ । ಆ ಯಾತಂ ಪಿಬತಂ ನರಾ ॥ 3 ॥ ಅಯಂ ವಾಂ ಮಿತ್ರಾವರುಣಾ ಸುತಃ ಸೋಮ ಋತಾವೃಧಾ । ಮಮೇದಿಹ ಶ್ರುತಂ ಹವಮ್ ॥ 4 ॥ ರಾಜಾನಾವನಭಿದ್ರುಹಾ ಧ್ರುವೇ ಸದಸ್ಯುತ್ತಮೇ । ಸಹಸ್ರಸ್ಥೂಣ ಆಸಾತೇ ॥ 5 ॥ ತಾ ಸಮ್ರಾಜಾ ಘೃತಾಸುತೀ ಆದಿತ್ಯಾ ದಾನುನಸ್ಪತೀ । ಸಚೇತೇ ಅನವಹ್ವರಮ್ ॥ 6 ॥ ಗೋಮದೂ ಷು ನಾಸತ್ಯಾಶ್ವಾವದ್ಯಾತಮುಶ್ವಿನಾ । ವರ್ತಿರ್ರುದ್ರಾ ನೃಪಾಯ್ಯಮ್ ॥ 7 ॥ ನ ಯತ್ಪರೋ ನಾಂತರ ಆದಧರ್ಷದ್ವೃಷಣ್ವಸೂ । ದುಃಶಂಸೋ ಮರ್ತ್ಯೋ ರಿಪುಃ ॥ 8 ॥ ತಾ ನ ಆ ವೋಳ್ಹಮುಶ್ವಿನಾ ರಯಿಂ ಪಿಶಂಗಸಂದೃಶಮ್ । ಧಿಷ್ಣ್ಯಾ ವರಿವೋವಿದಮ್ ॥ 9 ॥ ಇಂದ್ರೋ ಅಂಗ ಮಹದ್ಭಯಮಭೀ ಷದಪಚುಚ್ಯವತ್ । ಸ ಹಿ ಸ್ಥಿರೋ ವಿಚರ್ಷಣಿಃ ॥ 10 ॥ ಇಂದ್ರಶ್ಚ ಮೃಳಯಾತಿ ನೋ ನ ನಃ ಪಶ್ಚಾದಘಂ ನಶತ್ । ಭದ್ರಂ ಭವಾತಿ ನಃ ಪುರಃ ॥ 11 ॥ ಇಂದ್ರ ಆಶಾಭ್ಯಸ್ಪರಿ ಸರ್ವಾಭ್ಯೋ ಅಭಯಂ ಕರತ್ । ಜೇತಾ ಶತ್ರೂನ್, ವಿಚರ್ಷಣಿಃ ॥ 12 ॥ ವಿಶ್ವೇದೇವಾಸ ಆ

ಗತ ಶೃಣುತಾ ಮ ಇಮಂ ಹವಮ್ । ಏದಂ ಬರ್ಹಿರ್ನಿ ಷೀದತ
॥ 13 ॥ ತೀವ್ರೋ ವೋ ಮಧುಮಾ ಅಯಂ ಶುನಹೋತ್ರೇಷು
ಮತ್ಸರಃ । ಏತಂ ಪಿಬತ ಕಾಮ್ಯಮ್ ॥ 14 ॥ ಇಂದ್ರಜ್ಯೇಷ್ಠಾ
ಮರುದ್ಗಣಾ ದೇವಾಸಃ ಪೂಷರಾತಯಃ । ವಿಶ್ವೇ ಮಮ ಶ್ರುತಾ
ಹವಮ್ ॥ 15 ॥ ಅಂಬಿತಮೇ ನದೀತಮೇ ದೇವಿತಮೇ ಸರಸ್ವತಿ ।
ಅಪ್ರಶಸ್ತಾ ಇವ ಸ್ಮಸಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿಮಂಬ ನಸ್ಕೃಧಿ ॥ 16 ॥ ತ್ವೇ
ವಿಶ್ವಾ ಸರಸ್ವತಿ ಶ್ರಿತಾಯೂಂಷಿ ದೇವ್ಯಾಮ್ । ಶುನಹೋತ್ರೇಷು
ಮತ್ಸ್ವ ಪ್ರಜಾಂ ದೇವಿ ದಿದಿಡ್ಢಿ ನಃ ॥ 17 ॥ ಇಮಾ ಬ್ರಹ್ಮ ಸರಸ್ವತಿ
ಜುಷಸ್ವ ವಾಜಿನೀವತಿ । ಯಾ ತೇ ಮನ್ಮ ಗೃತ್ಸಮದಾ ಋತಾವರಿ
ಪ್ರಿಯಾ ದೇವೇಷು ಜುಹ್ವತಿ ॥ 18 ॥ ಪ್ರೇತಾಂ ಯಜ್ಞಸ್ಯ
ಶಂಭುವಾ ಯುವಾವಿದಾ ವೃಣೀಮಹೇ । ಅಗ್ನಿಂ ಚ ಹವ್ಯವಾ-
ಹನಮ್ ॥ 19 ॥ ದ್ಯಾವಾ ನಃ ಪೃಥಿವೀ ಇಮಂ ಸಿಧ್ರಮದ್ಯ
ದಿವಿಸ್ಪೃಶಮ್ । ಯಜ್ಞಂ ದೇವೇಷು ಯಚ್ಛತಾಮ್ ॥ 20 ॥
ಆ ನಾಮುಪಸ್ಥಮದ್ರುಹಾ ದೇವಾಃ ಸೀದಂತು ಯಜ್ಞಿಯಾಃ ।
ಇಹಾದ್ಯ ಸೋಮಪೀತಯೇ ॥ 21 ॥

ಸೂಕ್ತ 42

ಅಷ್ಟಕ 2 ಮಂಡಲ 2 ಅಧ್ಯಾಯ 8

ಋಷಿಃ ಗೃತ್ಸಮದಃ ॥

ದೇವತಾ : ಇಂದ್ರಃ ಕಪಿಂಜಲ ರೂಪೀ ॥ ಛಂದಃ : ತ್ರಿಷ್ಟುಪ್ ॥

ಕನಿಕ್ರದಜ್ಜನುಷಂ ಪ್ರಬ್ರುವಾಣ ಇಯರ್ತಿ ವಾಚಮರಿತೇವ
ನಾವಮ್ । ಸುಮಂಗಲಶ್ಚ ಶಕುನೇ ಭವಾಸಿ ಮಾ ತ್ವಾ ಕಾ ಚಿದಭಿಭಾ
ವಿಶಾ ವಿದತ್ ॥ 1 ॥ ಮಾ ತ್ವಾ ಶ್ಯೇನ ಉದ್ವಧೀನ್ಮಾ ಸುಪರ್ಣೋ
ಮಾ ತ್ವಾ ವಿದದಿಷುಮಾನ್, ವೀರೋ ಅಸ್ತಾ । ಪಿತ್ರ್ಯಾಮನು
ಪ್ರದಿಶಂ ಕನಿಕ್ರದತ್ಸುಮಂಗಲೋ ಭದ್ರವಾದೀ ವದೇಹ ॥ 2 ॥ ಅವ
ಕ್ರಂದ ದಕ್ಷಿಣತೋ ಗೃಹಾಣಾಂ ಸುಮಂಗಲೋ ಭದ್ರವಾದೀ
ಶಕುಂತೇ । ಮಾ ನಃ ಸ್ತೇನ ಈಶತ ಮಾಘಶಂಸೋ ಬೃಹದ್ವದೇಮ
ವಿದಥೇ ಸುವೀರಾಃ ॥ 3 ॥

****

ಸೂಕ್ತ 43

ಅಷ್ಟಕ 2 ಮಂಡಲ 2 ಅಧ್ಯಾಯ 8

ಋಷಿಃ ಗೃತ್ಸಮದಃ ॥

ದೇವತಾ : ಇಂದ್ರಃ ಕಪಿಂಜಲ ರೂಪೀ ।

ಛಂದಃ : 1,3 ಜಗತೀ । 2 ಅತಿಶಕ್ವರ್ಯಷ್ಟಿರ್ವಾ ।

ಪ್ರದಕ್ಷಿಣಿದಭಿ ಗೃಣಂತಿ ಕಾರವೋ ವಯೋ ವದಂತ ಋತುಥಾ ಶಕುಂತಯಃ । ಉಭೇ ವಾಚೌ ವದತಿ ಸಾಮಗಾ ಇವ ಗಾಯತ್ರಂ ಚ ತ್ರೈಷ್ಟುಭಂ ಚಾನು ರಾಜತಿ ॥ 1 ॥ ಉದ್ಗಾತೇವ ಶಕುನೇ ಸಾಮು ಗಾಯಸಿ ಬ್ರಹ್ಮಪುತ್ರ ಇವ ಸವನೇಷು ಶಂಸಸಿ । ವೃಷೇವ ವಾಜೀ ಶಿಶುಮತೀರಪೀತ್ಯಾ ಸರ್ವತೋ ನಃ ಶಕುನೇ ಭದ್ರಮಾ ವದ ವಿಶ್ವತೋ ನಃ ಶಕುನೇ ಪುಣ್ಯಮಾ ವದ ॥ 2 ॥ ಆವದಂಸ್ತ್ವಂ ಶಕುನೇ ಭದ್ರಮಾ ವದ ತೂಷ್ಣೀಮಾಸೀನಃ ಸುಮತಿಂ ಚಿಕಿದ್ಧಿ ನಃ । ಯದುತ್ಪತನ್ವದಸಿ ಕರ್ಕರಿರ್ಯಥಾ ಬೃಹದ್ವದೇಮ ವಿದಥೇ ಸುವೀರಾಃ ॥ 3 ॥

****

ಪರಿಶಿಷ್ಟಮಂತ್ರಾಃ

ಮಂಡಲ–2 (32ನೆಯ ಸೂಕ್ತದ ನಂತರ ಪಠಿಸುವುದು)

ಋಷಿಃ ಹಿರಣ್ಯಗರ್ಭಃ ॥

ದೇವತಾ : 1–2 ಕುಹೂಃ । 3–4 ಅನುಮತಿಃ । 5–8 ಧಾತಾ ॥

ಛಂದಃ : 1,2,6,8 ತ್ರಿಷ್ಟುಪ್ । 5 ಗಾಯತ್ರೀ । 3,4,7 ಅನುಷ್ಟುಪ್ ॥

ಕುಹೂಮಹಂ ಸುವೃತಂ ವಿದ್ಮನಾಪಸಮಸ್ಮಿನ್, ಯಜ್ಞೇ
ಸುಹವಾಂ ಜೋಹವೀಮಿ । ಸಾ ನೋ ದದಾತು ಶ್ರವಣಂ
ಪಿತೃಣಾಂ ತಸ್ಯೈ ತೇ ದೇವಿ ಹವಿಷಾ ವಿಧೇಮ ॥ 1 ॥ ಕುಹೂ–
ರ್ದೇವಾನಾಮಮೃತಸ್ಯ ಪತ್ನೀ ಹವ್ಯಾ ನೋ ಅಸ್ಯ ಹವಿಷಃ
ಶೃಣೋತು । ಸಂ ದಾಶುಷೇ ಕರತು ಭೂರಿ ವಾಮಂ ರಾಯೋ–
ಸ್ಪೋಷಂ ಯಜಮಾನೇ ದಧಾತು ॥ 2 ॥ ಅನು ನೋsದ್ಯಾನು–
ಮತಿರ್ಯಜ್ಞಂ ದೇವೇಷು ಮನ್ಯತಾಮ್ । ಅಗ್ನಿಶ್ಚ ಹವ್ಯ–
ವಾಹನೋ ಭವತಂ ದಾಶುಷೇ ಮಯಃ ॥ 3 ॥ ಅನ್ವಿದನುಮತೇ
ತ್ವಂ ಮನ್ಯಾಸೈ ಶಂ ಚ ನಸ್ಕೃಧಿ । ಕ್ರತ್ವೇ ದಕ್ಷಾಯ ನೋ
ಹಿನು ಪ್ರ ಣ ಆಯೂಂಷಿ ತಾರಿಷತ್ ॥ 4 ॥ ಧಾತಾ ದದಾತು

ನೋ ರಯಿವಿಶಾನೋ ಜಗತಸ್ಪತಿಃ । ನ ನಃ ಪೂರ್ಣೇನ ವಾವ-
ನತ್ ॥ 5 ॥ ಧಾತಾ ದದಾತು ದಾಶುಷೇ ವಸೂನಿ ಪ್ರಜಾ-
ಕಾಮಾಯ ವಿಳ್ಹುಷೇ ದುರೋಣೇ । ತಸ್ಮೈ ದೇವಾ ಅಮೃತಾಃ
ಸಂ ವ್ಯಯಂತಾಂ ವಿಶ್ವೇ ದೇವಾಸೋ ಅದಿತಿಃ ಸಜೋಷಾಃ ॥ 6 ॥
ಧಾತಾ ದದಾತು ದಾಶುಷೇ ಪ್ರಾಚೀಂ ಜೀವಾತುಮುಕ್ಷಿತಾಮ್ ।
ವಯಂ ದೇವಸ್ಯ ಧೀಮಹಿ ಸುಮತಿಂ ವಾಜಿನೀವತಃ ॥ 7 ॥ ಧಾತಾ
ಪ್ರಜಾನಾಮುತ ರಾಯ ಈಶೇ ಧಾತೇದಂ ವಿಶ್ವಂ ಭುವನಂ
ಜಜಾನ । ಧಾತಾ ಕೃಷ್ಟೀರನಿಮಿವಾಭಿಚಷ್ಟೇ ಧಾತ್ರ ಇದ್ಧವ್ಯಂ
ಘೃತವಜ್ಜುಹೋತ ॥ 8 ॥

****

ಎರಡನೆಯ ಮಂಡಲದ ಅಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ಪಠಿಸುವುದು

ಭದ್ರಂ ವದ ದಕ್ಷಿಣತೋ ಭದ್ರಮುತ್ತರತೋ ವದ । ಭದ್ರಂ
ಪುರಸ್ತಾನ್ನೋ ವದ ಭದ್ರಂ ಪಶ್ಚಾತ್ ಕಪಿಂಜಲ ॥ 1 ॥ ಭದ್ರಂ
ವದ ಪುತ್ರೈರ್ಭದ್ರಂ ವದ ಗೃಹೇಷು ಚ । ಭದ್ರಮುಸ್ಮಾಕಂ ನೋ
ವದ ಭದ್ರಂ ನೋ ಅಭಯಂ ವದ ॥ 2 ॥ ಭದ್ರಮುಧಸ್ತಾನ್ನೋ
ವದ ಭದ್ರಮುಪರಿಷ್ಟಾನ್ನೋ ವದ । ಭದ್ರಂಭದ್ರಂ ನ ಆ ವದ
ಭದ್ರಂ ನಃ ಸರ್ವತೋ ವದ ॥ 3 ॥ ಅಸಪತ್ನಃ ಪುರಸ್ತಾನ್ನಃ ಶಿವಂ
ದಕ್ಷಿಣತಸ್ಕೃಧಿ । ಅಭಯಂ ಸತತಂ ಪಶ್ಚಾದ್ಭದ್ರಮುತ್ತರತೋ
ಗೃಹೇ ॥ 4 ॥ ಯತ್ತೌವನಾನಿ ಮುಹಯಸಿ ಜಿಗ್ಯುಷಾಮಿವ ದುಂದುಭಿಃ ।
ಶಕುಂತಕ ಪ್ರದಕ್ಷಿಣಂ ಶತಪತ್ರಾಭಿ ನೋ ವದ ॥ 5 ॥ ಆವ-
ದಂಸ್ತ್ವಂ ಶಕುನೇ ಭದ್ರಮಾ ವದ ತೂಷ್ಣೀಮಾಸೀನಃ ಸುಮತಿಂ
ಚಿಕಿದ್ಧಿ ನಃ । ಯದುತ್ಪತನ್ ವದಸಿ ಕರ್ಕರಿರ್ಯಥಾ ಬೃಹದ್ವ-
ದೇಮ ವಿದಥೇ ಸುವೀರಾಃ ॥ 6 ॥

॥ ಇತಿ ದ್ವಿತೀಯಂ ಮಂಡಲಂ ಸಮಾಪ್ತಮ್ ॥

****

ತೃತೀಯಂ ಮಂಡಲಮ್

ಸೂಕ್ತ 1

ಅಷ್ಟಕ 2 ಮಂಡಲ 3 ಅಧ್ಯಾಯ 8

ಋಷಿಃ ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರೋ ಗಾಥಿನಃ ॥

ದೇವತಾ : ಅಗ್ನಿಃ । ಛಂದಃ : ತ್ರಿಷ್ಟುಪ್ ।

ಸೋಮಸ್ಯ ಮಾ ತವಸಂ ವಕ್ಷ್ಯಗ್ನೇ ವಹ್ನಿಂ ಚಕರ್ಥ ವಿದಥೇ ಯಜಧ್ಯೈ । ದೇವಾಂ ಅಚ್ಛಾ ದೀದ್ಯದ್ಯುಂಜೇ ಅದ್ರಿಂ ಶಮಾಯೇ ಅಗ್ನೇ ತನ್ವಂ ಜುಷಸ್ವ ॥ 1 ॥ ಪ್ರಾಂಚಂ ಯಜ್ಞಂ ಚಕೃಮ ವರ್ಧತಾಂ ಗೀಃ ಸಮಿದ್ಭಿರಗ್ನಿಂ ನಮಸಾ ದುವಸ್ಯನ್ । ದಿವಃ ಶಶಾಸುರ್ವಿದಥಾ ಕವೀನಾಂ ಗೃತ್ಸಾಯ ಚಿತ್ತವಸೇ ಗಾತುವಿದಾಷುಃ ॥ 2 ॥ ಮಯೋ ದಧೇ ಮೇಧಿರಃ ಪೂತದಕ್ಷೋ ದಿವಃ ಸುಬಂಧುರ್ಜನುಷಾ ಪೃಥಿವ್ಯಾಃ । ಅವಿಂದನ್ನು ದರ್ಶತಮಪ್ಸ್ವ (ಅ) ಂತರ್ದೇವಾಸೋ ಅಗ್ನಿಮಪಸಿ ಸ್ವಸೄಣಾಮ್ ॥ 3 ॥ ಅವರ್ಧಯನ್ಸುಭಗಂ ಸಪ್ತ ಯಹ್ವೀಃ ಶ್ವೇತಂ ಜಜ್ಞಾನಮರುಷಂ ಮಹಿತ್ವಾ । ಶಿಶುಂ ನ ಜಾತಮಭ್ಯಾರುರಶ್ವಾ ದೇವಾಸೋ ಅಗ್ನಿಂ ಜನಿಮನ್ವಪುಷ್ಯನ್ ॥ 4 ॥ ಶುಕ್ರೇಭಿರಂಗೈ ರಜ ಆತತನ್ವಾನ್ ಕೃತುಂ ಪುನಾನಃ

ಕವಿಭಿಃ ಪವಿತ್ರೈಃ । ಶೋಚಿರ್ವಸಾನಃ ಪರ್ಯಾಯುರಪಾಂ
ಶ್ರಿಯೋ ಮಿಮೀತೇ ಬೃಹತೀರನೂನಾಃ ॥ 5 ॥ ವವ್ರಾಜಾ ಸೀಮ-
ನದತೀರದಬ್ಧಾ ದಿವೋ ಯಹ್ವೀರವಸಾನಾ ಅನಗ್ನಾಃ । ಸನಾ ಅತ್ರ
ಯುವತಯಃ ಸಯೋನೀರೇಕಂ ಗರ್ಭಂ ದಧಿರೇ ಸಪ್ತ ವಾಣೀಃ
॥ 6 ॥ ಸ್ತೀರ್ಣಾ ಅಸ್ಯ ಸಂಹತೋ ವಿಶ್ವರೂಪಾ ಘೃತಸ್ಯ
ಯೋನೌ ಸ್ರವಥೇ ಮಧೂನಾಮ್ । ಅಸ್ಥುರತ್ರ ಧೇನವಃ ಪಿನ್ವ-
ಮಾನಾ ಮಹೀ ದಸ್ಮಸ್ಯ ಮಾತರಾ ಸಮೀಚೀ ॥ 7 ॥ ಬಭ್ರಾಣಃ
ಸೂನೋ ಸಹಸೋ ವ್ಯದ್ಯೌದ್ಧಾನಃ ಶುಕ್ರಾ ರಭಸಾ ವಪೂಂಷಿ ।
ಶ್ಚೋತಂತಿ ಧಾರಾ ಮಧುನೋ ಘೃತಸ್ಯ ವೃಷಾ ಯತ್ರ
ವಾವೃಧೇ ಕಾವ್ಯೇನ ॥ 8 ॥ ಪಿತುಶ್ಚಿದೂಧರ್ಜನುಷಾ ವಿವೇದ
ವ್ಯಸ್ಯ ಧಾರಾ ಅಸೃಜದ್ವಿ ಧೇನಾಃ । ಗುಹಾ ಚರಂತಂ ಸಖಿಭಿಃ
ಶಿವೇಭಿರ್ದಿವೋ ಯಹ್ವೀಭಿರ್ನ ಗುಹಾ ಬಭೂವ ॥ 9 ॥ ಪಿತುಶ್ಚ
ಗರ್ಭಂ ಜನಿತುಶ್ಚ ಬಭ್ರೇ ಪೂರ್ವೀರೇಕೋ ಅಧಯತ್ಪೀಪ್ಯಾನಾಃ ।
ವೃಷ್ಣೇ ಸಪತ್ನೀ ಶುಚಯೇ ಸಬಂಧೂ ಉಭೇ ಅಸ್ಮೈ ಮನುಷ್ಯೇ
(ಏ) ಷ ನಿ ಪಾಹಿ ॥ 10 ॥ ಉರೌ ಮಹಾ ಅನಿಬಾಧೇ ವವ-

ಧರ್ಣಸೋ ಅಗ್ನಿಂ ಯಶಸಃ ಸಂ ಹಿ ಪೂರ್ವೀಃ । ಋತಸ್ಯ ಯೋನಾವಶಯದ್ದಮೂನಾ ಜಾವಿಭಿರ್ನಾವಮಗ್ನಿರಪಸಿ ಸ್ವಸೄಣಾಮ್ ॥ 11 ॥ ಅಕ್ರೋ ನ ಬಭ್ರಿಃ ಸವಿಥೇ ಮಹೀನಾಂ ದಿದೃಕ್ಷೇಯಃ ಸೂನವೇ ಭಾಋಜೀಕಃ । ಉದುಸ್ರಿಯಾ ಜನಿತಾ ಯೋ ಜಜಾನಾಪಾಂ ಗರ್ಭೋ ನೃತಮೋ ಯಹ್ವೋ ಅಗ್ನಿಃ ॥ 12 ॥ ಅಪಾಂ ಗರ್ಭಂ ದರ್ಶತಮೋಷಧೀನಾಂ ವನಾ ಜಜಾನ ಸುಭಗಾ ವಿರೂಪವಮ್ । ದೇವಾಸಶ್ಚಿನ್ಮನಸಾ ಸಂ ಹಿ ಜಗ್ಮುಃ ಪನಿಷ್ಠಂ ಜಾತಂ ತವಸಂ ದುವಸ್ಯನ್ ॥ 13 ॥ ಬೃಹಂತ ಇದ್ಭಾನವೋ ಭಾಋಜೀಕಮಗ್ನಿಂ ಸಚಂತ ವಿದ್ಯುತೋ ನ ಶುಕ್ರಾಃ । ಗುಹೇವ ವೃದ್ಧಂ ಸದಸಿ ಸ್ವೇ ಅಂತರಪಾರ ಊರ್ವೇ ಅಮೃತಂ ದುಹಾನಾಃ ॥ 14 ॥ ಈಳೇ ಚ ತ್ವಾ ಯಜಮಾನೋ ಹವಿರ್ಭಿರೀಳೇ ಸಖಿತ್ವಂ ಸುಮತಿಂ ನಿಕಾಮಃ । ದೇವೈರವೋ ವಿವಿದಾಹಿ ಸಂ ಜರಿತ್ರೇ ರಕ್ಷಾ ಚ ನೋ ದಮ್ಯೇಭಿರನೀಕೈಃ ॥ 15 ॥ ಉಪಕ್ಷೇತಾರಸ್ತವ ಸುಪ್ರಣೀತೇಽಗ್ನೇ ವಿಶ್ವಾನಿ ಧನ್ಯಾ ದಧಾನಾಃ । ಸುರೇತಸಾ ಶ್ರವಸಾ ತುಂಜಮಾನಾ ಅಭಿ ಷ್ಯಾಮ ಪೃತನಾಯೂಂರದೇವಾನ್ ॥ 16 ॥ ಆ ದೇವಾನಾಮಭವಃ ಕೇತು-

ಕವಿಭಿಃ ಪವಿತ್ರೈಃ । ಶೋಚಿರ್ವಸಾನಃ ಪರ್ಯಾಯುರಪಾಂ
ಶ್ರಿಯೋ ಮಿಮೀತೇ ಬೃಹತೀರನೂನಾಃ ॥ 5 ॥ ವವ್ರಾಜಾ ಸೀಮು-
ನದತೀರದಬ್ಧಾ ದಿವೋ ಯಹ್ವೀರವಸಾನಾ ಅನಗ್ನಾಃ । ಸನಾ ಅತ್ರ
ಯುವತಯಃ ಸಯೋನೀರೇಕಂ ಗರ್ಭಂ ದಧಿರೇ ಸಪ್ತ ವಾಣೀಃ
॥ 6 ॥ ಸ್ತೀರ್ಣಾ ಅಸ್ಯ ಸಂಹತೋ ವಿಶ್ವರೂಪಾ ಘೃತಸ್ಯ
ಯೋನೌ ಸ್ರವಥೇ ಮಧೂನಾಮ್ । ಅಸ್ಥುರತ್ರ ಧೇನವಃ ಪಿನ್ವ-
ಮಾನಾ ಮಹೀ ದಸ್ಮಸ್ಯ ಮಾತರಾ ಸಮೀಚೀ ॥ 7 ॥ ಬಭ್ರಾಣಃ
ಸೂನೋ ಸಹಸೋ ವ್ಯದ್ಯೌದ್ಧಾನಃ ಶುಕ್ರಾ ರಭಸಾ ವಪೂಂಷಿ ।
ಶ್ಚೋತಂತಿ ಧಾರಾ ಮಧುನೋ ಘೃತಸ್ಯ ವೃಷಾ ಯತ್ರ
ವಾವೃಧೇ ಕಾವ್ಯೇನ ॥ 8 ॥ ಪಿತುಶ್ಚಿದೂಧರ್ಜನುಷಾ ವಿವೇದ
ವ್ಯಸ್ಯ ಧಾರಾ ಅಸೃಜದ್ವಿ ಧೇನಾಃ । ಗುಹಾ ಚರಂತಂ ಸಖಿಭಿಃ
ಶಿವೇಭಿರ್ದಿವೋ ಯಹ್ವೀಭಿರ್ನ ಗುಹಾ ಬಭೂವ ॥ 9 ॥ ಪಿತುಶ್ಚ
ಗರ್ಭಂ ಜನಿತುಶ್ಚ ಬಭ್ರೇ ಪೂರ್ವೀರೇಕೋ ಅಧಯತ್ಪೀಪ್ಯಾನಾಃ ।
ವೃಷ್ಣೇ ಸಪತ್ನೀ ಶುಚಯೇ ಸಬಂಧೂ ಉಭೇ ಅಸ್ಮೈ ಮನುಷ್ಯೇ
(ಏ) ಷ ನಿ ಪಾಹಿ ॥ 10 ॥ ಉರೌ ಮಹಾ ಅನಿಬಾಧೇ ವವ-

ಧರ್ಣಸೋ ಅಗ್ನಿಂ ಯಶಸಃ ಸಂ ಹಿ ಪೂರ್ವೀಃ । ಋತಸ್ಯ ಯೋನಾವಶಯದ್ದಮೂನಾ ಜಾವಿಭಿರ್ನಾವಮಗ್ನಿರಪಸಿ ಸ್ವಸೄಣಾಮ್ ॥ 11 ॥ ಅಕ್ರೋ ನ ಬಭ್ರಿಃ ಸವಿಥೇ ಮಹೀನಾಂ ದಿದೃಕ್ಷೇಯಃ ಸೂನವೇ ಭಾಋಜೀಕಃ । ಉದುಸ್ರಿಯಾ ಜನಿತಾ ಯೋ ಜಜಾನಾಪಾಂ ಗರ್ಭೋ ನೃತಮೋ ಯಹ್ವೋ ಅಗ್ನಿಃ ॥ 12 ॥ ಅಪಾಂ ಗರ್ಭಂ ದರ್ಶತಮೋಷಧೀನಾಂ ವನಾ ಜಜಾನ ಸುಭಗಾ ವಿರೂಪಮ್ । ದೇವಾಸಶ್ಚಿನ್ಮನಸಾ ಸಂ ಹಿ ಜಗ್ಮುಃ ಪನಿಷ್ಠಂ ಜಾತಂ ತವಸಂ ದುವಸ್ಯನ್ ॥ 13 ॥ ಬೃಹಂತ ಇದ್ಭಾನವೋ ಭಾಋಜೀಕಮುಗ್ನಿಂ ಸಚಂತ ವಿದ್ಯುತೋ ನ ಶುಕ್ರಾಃ । ಗುಹೇವ ವೃದ್ಧಂ ಸದಸಿ ಸ್ವೇ ಅಂತರಪಾರ ಊರ್ವೇ ಅಮೃತಂ ದುಹಾನಾಃ ॥ 14 ॥ ಈಳೇ ಚ ತ್ವಾ ಯಜಮಾನೋ ಹವಿರ್ಭಿರೀಳೇ ಸಖಿತ್ವಂ ಸುಮತಿಂ ನಿಕಾಮಃ । ದೇವೈರವೋ ವಿವಿದಾಹಿ ಸಂ ಜರಿತ್ರೇ ರಕ್ಷಾ ಚ ನೋ ದಮ್ಯೇಭಿರನೀಕೈಃ ॥ 15 ॥ ಉಪಕ್ಷೇತಾರಸ್ತವ ಸುಪ್ರಣೀತೇಽಗ್ನೇ ವಿಶ್ವಾನಿ ಧನ್ಯಾ ದಧಾನಾಃ । ಸುರೇತಸಾ ಶ್ರವಸಾ ತುಂಜಮಾನಾ ಅಭಿ ಷ್ಯಾಮ ಪೃತನಾಯೂಂರದೇವಾನ್ ॥ 16 ॥ ಆ ದೇವಾನಾಮಭವಃ ಕೇತು-

ರಗ್ನೇ ವುಂದ್ರೋ ವಿಶ್ವಾನಿ ಕಾವ್ಯಾನಿ ವಿದ್ವಾನ್ । ಪ್ರತಿ ಮರ್ತಾ
ಅವಾಸಯೋ ದವುನಾ ಅನು ದೇವಾನ್ರಥಿರೋ ಯಾಸಿ ಸಾಧನ್
॥ 17 ॥ ನಿ ದುರೋಣೇ ಅಮೃತೋ ಮರ್ತ್ಯಾನಾಂ ರಾಜಾ ಸಸಾದ
ವಿದಥಾನಿ ಸಾಧನ್ । ಘೃತಪ್ರತೀಕ ಉರ್ವಿಯಾ ವ್ಯದ್ಯೌದಗ್ನಿ-
ರ್ವಿಶ್ವಾನಿ ಕಾವ್ಯಾನಿ ವಿದ್ವಾನ್ ॥ 18 ॥ ಆ ನೋ ಗಹಿ ಸಖ್ಯೇಭಿಃ
ಶಿವೇಭಿರ್ವಹಾನ್ಮಹೀಭಿರೂತಿಭಿಃ ಸರಣ್ಯನ್ । ಅಸ್ಮೇ ರಯಿಂ
ಬಹುಲಂ ಸಂತರುತ್ರಂ ಸುವಾಚಂ ಭಾಗಂ ಯಶಸಂ ಕೃಧೀ ನಃ
॥ 19 ॥ ಏತಾ ತೇ ಅಗ್ನೇ ಜನಿಮಾ ಸನಾನಿ ಪ್ರ ಪ್ರೋರ್ವ್ಯಯ
ನೂತನಾನಿ ವೋಚನ್ । ಮಹಾಂತಿ ವೃಷ್ಣೇ ಸವನಾ ಕೃತೇಮಾ
ಜನ್ಮಂಜನ್ಮನ್ ನಿಹಿತೋ ಜಾತವೇದಾಃ ॥ 20 ॥ ಜನ್ಮಂಜನ್ಮನ್
ನಿಹಿತೋ ಜಾತವೇದಾ ವಿಶ್ವಾವಿತ್ರೇಭಿರಿಧ್ಯತೇ ಅಜಸ್ರಃ । ತಸ್ಯ
ವಯಂ ಸುಮತೌ ಯಜ್ಞಿಯಸ್ಯಾಪಿ ಭದ್ರೇ ಸೌಮನಸೇ ಸ್ಯಾಮ
॥ 21 ॥ ಇಮಂ ಯಜ್ಞಂ ಸಹಸಾವನ್ ತ್ವಂ ನೋ ದೇವತ್ರಾ
ಧೇಹಿ ಸುಕ್ರತೋ ರರಾಣಃ । ಪ್ರ ಯಂಸಿ ಹೋತರ್ಬೃಹತೀರಿಷೋ ನೋ
ಽಗ್ನೇ ವಹಿ ದ್ರವಿಣಮಾ ಯಜಸ್ವ ॥ 22 ॥ ಇಳಾಮಗ್ನೇ

ಪುರುದಂಸಂ ಸನಿಂ ಗೋಃ ಶಶ್ವತ್ತಮಂ ಹವಮಾನಾಯ ಸಾಧ ।
ಸ್ಯಾನ್ನಃ ಸೂನುಸ್ತನಯೋ ವಿಜಾವಾಗ್ನೇ ಸಾ ತೇ ಸುಮತಿ-
ರ್ಭೂತ್ವಸ್ಮೇ ॥ 23 ॥

ಸೂಕ್ತ 2

ಅಷ್ಟಕ 2 ಮಂಡಲ 3 ಅಧ್ಯಾಯ 8

ಋಷಿಃ ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರಃ ॥

ದೇವತಾ : ಅಗ್ನಿರ್ವೈಶ್ವಾನರಃ ॥ ಛಂದಃ : ಜಗತೀ ॥

ವೈಶ್ವಾನರಾಯ ಧಿಷಣಾಮೃತಾವೃಧೇ ಘೃತಂ ನ ಪೂತ-
ಮ್ನಗ್ನಯೇ ಜನಾಮಸಿ । ದ್ವಿತಾ ಹೋತಾರಂ ಮನುಷಶ್ಚ
ವಾಘತೋ ಧಿಯಾ ರಥಂ ನ ಕುಲಿಶಃ ಸಮೃಣ್ವತಿ ॥ 1 ॥ ಸ
ರೋಚಯಜ್ಜನುಷಾ ರೋದಸೀ ಉಭೇ ಸ ಮಾತೋರಭವ-
ತ್ಪುತ್ರ ಈಡ್ಯಃ । ಹವ್ಯವಾಳಗ್ನಿರಜರಶ್ಚನೋಹಿತೋ ದೂಳಭೋ
ವಿಶಾಮತಿಥಿರ್ಭಾವಸುಃ ॥ 2 ॥ ಕೃತ್ವಾ ದಕ್ಷಸ್ಯ ತರುಷೋ
ವಿಧರ್ಮಣಿ ದೇವಾಸೋ ಅಗ್ನಿಂ ಜನಯಂತ ಚಿತ್ತಿಭಿಃ । ರುರು-
ಚಾನಂ ಭಾನುನಾ ಜ್ಯೋತಿಷಾ ಮಹಾಮತ್ಯಂ ನ ವಾಜಂ ಸನಿ-

ಷ್ಯನ್ನುಪ ಬ್ರುವೇ ॥ 3 ॥ ಆ ವಂದ್ರಸ್ಯ ಸನಿಷ್ಯಂತೋ ವರೇಣ್ಯಂ
ವೃಣೀಮಹೇ ಅಹ್ರಯಂ ವಾಜಮೃಗ್ಮಿಯಮ್ । ರಾತಿಂ ಭೃಗೂ-
ಣಾಮುಶಿಜಂ ಕವಿಕ್ರತುಮಗ್ನಿಂ ರಾಜಂತಂ ದಿವ್ಯೇನ ಶೋಚಿಷಾ
॥ 4 ॥ ಅಗ್ನಿಂ ಸುಮ್ನಾಯ ದಧಿರೇ ಪುರೋ ಜನಾ ವಾಜಶ್ರವ-
ಸಮಿಹ ವೃಕ್ತಬರ್ಹಿಷಃ । ಯತಸ್ರುಚಃ ಸುರುಚಂ ವಿಶ್ವದೇವ್ಯಂ
ರುದ್ರಂ ಯಜ್ಞಾನಾಂ ಸಾಧದಿಷ್ಟಿಮುಪಸಾಮ್ ॥ 5 ॥ ಪಾವಕಶೋಚೇ
ತವ ಹಿ ಕ್ಷಯಂ ಪರಿ ಹೋತರ್ಯಜ್ಞೇಷು ವೃಕ್ತಬರ್ಹಿಷೋ
ನರಃ । ಅಗ್ನೇ ದುವ ಇಚ್ಛಮಾನಾಸ ಆಪ್ಯಮುಪಾಸತೇ ದ್ರವಿಣಂ
ಧೇಹಿ ತೇಭ್ಯಃ ॥ 6 ॥ ಆ ರೋದಸೀ ಅಪೃಣದಾ ಸ್ವರ್ಮಹಜ್ಜಾತಂ
ಯದೇನಮುಪಸೋ ಅಧಾರಯನ್ । ಸೋ ಅಧ್ವರಾಯ ಪರಿ
ಣೀಯತೇ ಕವಿರತ್ಯೋ ನ ವಾಜಸಾತಯೇ ಚನೋಹಿತಃ ॥ 7 ॥
ನಮಸ್ಯತ ಹವ್ಯದಾತಿಂ ಸ್ವಧ್ವರಂ ದುವಸ್ಯತ ದಮ್ಯಂ ಜಾತ-
ವೇದಸಮ್ । ರಥೀರ್ಋತಸ್ಯ ಬೃಹತೋ ವಿಚರ್ಷಣಿರಗ್ನಿರ್ದೇವಾ-
ನಾಮಭವತ್ಪುರೋಹಿತಃ ॥ 8 ॥ ತಿಸ್ರೋ ಯಹ್ವಸ್ಯ ಸಮಿಧಃ
ಪರಿಜ್ಮನೋಽಗ್ನೇರಪುನನ್ನಿಜೋ ಅಮೃತ್ಯವಃ । ತಾಸಾಮೇಕಾ-

ಮುದಥುರ್ಮರ್ತ್ಯೋ ಭುಜಮು ಲೋಕಮು ದ್ವೋ ಉಪ ಜಾಮಿ-
ಮಿಯಾಯತುಃ ॥ 9 ॥ ವಿಶಾಂ ಕವಿಂ ವಿಶ್ಪತಿಂ ಮಾನುಷೀರಿಷಃ ಸಂ
ಸೀಮಕೃಣ್ವನ್ತ್ಸಧಿತಿಂ ನ ತೇಜಸೇ । ಸ ಉದ್ವತೋ ನಿವತೋ
ಯಾತಿ ವೇವಿಷತ್ಸ ಗರ್ಭಮೇಷು ಭುವನೇಷು ದೀಧರತ್ ॥ 10 ॥
ಸ ಜಿನ್ವತೇ ಜಠರೇಷು ಪ್ರಜಜ್ಞಿವಾನ್, ವೃಷಾ ಚಿತ್ರೇಷು ನಾನ-
ದನ್ನ ಸಿಂಹಃ । ವೈಶ್ವಾನರಃ ಪೃಥುಪಾಜಾ ಅಮರ್ತ್ಯೋ ವಸು
ರತ್ನಾ ದಯಮಾನೋ ವಿ ದಾಶುಷೇ ॥ 11 ॥ ವೈಶ್ವಾನರಃ
ಪ್ರತ್ನಥಾ ನಾಕಮಾರುಹದ್ದಿವಸ್ಪೃಷ್ಠಂ ಭಂದಮಾನಃ ಸುಮ-
ನ್ಮಭಿಃ । ಸ ಪೂರ್ವವಜ್ಜನಯಜ್ಜಂತವೇ ಧನಂ ಸಮಾನಮುಜ್ಜಂ
ಪರ್ಯೇತಿ ಜಾಗೃವಿಃ ॥ 12 ॥ ಋತಾವಾನಂ ಯಜ್ಞಿಯಂ ವಿಪ್ರ-
ಮುಕ್ಥ್ಯ (ಅ) ಂ ಮಾ ಯಂ ದಧೇ ಮಾತರಿಶ್ವಾ ದಿವಿ ಕ್ಷಯಮ್ ।
ತಂ ಚಿತ್ರಯಾಮಂ ಹರಿಕೇಶಮಿಮಾಮಹೇ ಸುದೀತಿಮಗ್ನಿಂ ಸುವಿ-
ತಾಯ ನವ್ಯಸೇ ॥ 13 ॥ ಶುಚಿಂ ನ ಯಾಮನ್ನಿಷಿರಂ ಸ್ವರ್ದೃಶಂ
ಕೇತುಂ ದಿವೋ ರೋಚನಸ್ಥಾಮುಷರ್ಬುಧಮ್ । ಅಗ್ನಿಂ
ಮೂರ್ಧಾನಂ ದಿವೋ ಅಪ್ರತಿಷ್ಕುತಂ ತಮಿಮಾಮಹೇ ನಮಸಾ

ವಾಜಿನಂ ಬೃಹತ್ ॥ 14 ॥ ವಂದ್ರಂ ಹೊತಾರಂ ಶುಚಿಮದ್ವಯಾ-
ವಿನಂ ದಮೂನಸಮುಕ್ಥ್ಯಂ ವಿಶ್ವಚರ್ಷಣಿಮ್ । ರಥಂ ನ ಚಿತ್ರಂ
ವಪುಷಾಯೆ ದರ್ಶತಂ ವನುರ್ಹಿತಂ ಸದವಿದ್ರಾಯೆ ಈಮಹೇ
॥ 15 ॥

ಸೂಕ್ತ 3

ಅಷ್ಟಕ 2 ಮಂಡಲ 3 ಅಧ್ಯಾಯೆ 8

ಋಷಿಃ ವಿಶ್ವಾವಿತ್ರಃ ॥

ದೇವತಾ : ಅಗ್ನಿರ್ವೈಶ್ವಾನರಃ । ಛಂದಃ : ಜಗತೀ ।

ವೈಶ್ವಾನರಾಯೆ ಪೃಥುಪಾಜಸೇ ವಿಪ್ಪೋ ರತ್ನಾ ವಿಧಂತ
ಧರುಣೇಷು ಗಾತವೇ । ಅಗ್ನಿರ್ಹಿ ದೇವಾ ಅಮೃತೋ ದುವಸ್ಯ-
ತ್ಯಥಾ ಧರ್ಮಾಣಿ ಸನತಾ ನ ದೂದುಷತ್ ॥ 1 ॥ ಅಂತರ್ದೂತೋ
ರೋದಸೀ ದಸ್ಮ ಈಯತೇ ಹೋತಾ ನಿಷತ್ತೋ ಮನುಷಃ
ಪುರೋಹಿತಃ । ಕ್ಷಯಂ ಬೃಹಂತಂ ಪರಿ ಭೂಷತಿ ದ್ಯುಭಿರ್ದೇವೇ-
ಭಿರಗ್ನಿರಿಷಿತೋ ಧಿಯಾವಸುಃ ॥ 2 ॥ ಕೇತುಂ ಯಜ್ಞಾನಾಂ
ವಿದಥಸ್ಯ ಸಾಧನಂ ವಿಪ್ರಾಸೋ ಅಗ್ನಿಂ ಮಹಯಂತ ಚಿತ್ತಿಭಿಃ ।

ಅಪಾಂಸಿ ಯಸ್ಮಿನ್ನಧಿ ಸಂದಧುರ್ಗಿರಸ್ತಸ್ಮಿನ್ತ್ಸುಮ್ನಾನಿ ಯಜ-
ಮಾನ ಆ ಚಕೇ ॥ 3 ॥ ಪಿತಾ ಯಜ್ಞಾನಾಮಸುರೋ ವಿಪಶ್ಚಿತಾಂ
ವಿಮಾನಮಗ್ನಿರ್ವಯುನಂ ಚ ವಾಘತಾಮ್ । ಆ ವಿವೇಶ ರೋದಸೀ
ಭೂರಿವರ್ಪಸಾ ಪುರುಪ್ರಿಯೋ ಭಂದತೇ ಧಾಮಭಿಃ ಕವಿಃ ॥ 4 ॥
ಚಂದ್ರಮಗ್ನಿಂ ಚಂದ್ರರಥಂ ಹರಿವ್ರತಂ ವೈಶ್ವಾನರಮಪ್ಸುಷದಂ
ಸ್ವರ್ವಿದಮ್ । ವಿಗಾಹಂ ತೂರ್ಣಿಂ ತವಿಷೀಭಿರಾವೃತಂ ಭೂರ್ಣಿಂ
ದೇವಾಸ ಇಹ ಸುಶ್ರಿಯಂ ದಧುಃ ॥ 5 ॥ ಅಗ್ನಿರ್ದೇವೇಭಿರ್ಮ-
ನುಷಶ್ಚ ಜಂತುಭಿಸ್ತನ್ವಾನೋ ಯಜ್ಞಂ ಪುರುಪೇಶಸಂ ಧಿಯಾ ।
ರಥೀರಂತರೀಯತೇ ಸಾಧದಿಷ್ಟಿಭಿರ್ಜೀರೋ ದಮೂನಾ ಅಭಿಶಸ್ತಿ-
ಪಾತನಃ ॥ 6 ॥ ಅಗ್ನೇ ಜರಸ್ವ ಸ್ವಪತ್ಯ ಆಯುನ್ಯೂರ್ಜಾ
ಪಿನ್ವಸ್ವ ಸಮಿಷೋ ದಿದೀಹಿ ನಃ । ವಯಾಂಸಿ ಜಿನ್ವ ಬೃಹತಶ್ಚ
ಜಾಗೃವ ಉಶಿಗ್ದೇವಾನಾಮಸಿ ಸುಕ್ರತುರ್ವಿಪಾಮ್ ॥ 7 ॥ ವಿಶ್ಪತಿಂ
ಯಹ್ವಮತಿಥಿಂ ನರಃ ಸದಾ ಯಂತಾರಂ ಧೀನಾಮುಶಿಜಂ ಚ
ವಾಘತಾಮ್ । ಅಧ್ವರಾಣಾಂ ಚೇತನಂ ಜಾತವೇದಸಂ ಪ್ರ ಶಂಸಂತಿ
ನಮಸಾ ಜೂತಿಭಿರ್ವೃಧೇ ॥ 8 ॥ ವಿಭಾವಾ ದೇವಃ ಸುರಣಃ ಪರಿ

ಕ್ಷ್ಮಾತೀರಗ್ನಿರ್ಬಭೂವ ಶವಸಾ ಸುಮದ್ರಥಃ । ತಸ್ಯ ವ್ರತಾನಿ
ಭೂರಿಪ್ರೋಷಿಣೋ ವಯಮುಪ ಭೂಷೇಮ ದಮ ಆ ಸುವೃ-
ಕ್ತಿಭಿಃ ॥ 9 ॥ ವೈಶ್ವಾನರ ತವ ಧಾಮಾನ್ಯಾ ಚಕ್ರೇ ಯೇಭಿಃ
ಸ್ವರ್ವಿದಭವೋ ವಿಚಕ್ಷಣ । ಜಾತ ಆಪೃಣೋ ಭುವನಾನಿ
ರೋದಸೀ ಅಗ್ನೇ ತಾ ವಿಶ್ವಾ ಪರಿಭೂರಸಿ ತ್ಮನಾ ॥ 10 ॥
ವೈಶ್ವಾನರಸ್ಯ ದಂಸನಾಭ್ಯೋ ಬೃಹದರಿಣಾದೇಕಃ ಸ್ವಪಸ್ಯಯಾ
ಕವಿಃ । ಉಭಾ ಪಿತರಾ ಮಹಯನ್ನಜಾಯತಾಗ್ನಿರ್ದ್ಯಾವಾಪೃಥಿವೀ
ಭೂರಿರೇತಸಾ ॥ 11 ॥

****

ಸೂಕ್ತ 4

ಅಷ್ಟಕ 2 ಮಂಡಲ 3 ಅಧ್ಯಾಯ 8

ಋಷಿಃ ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರಃ ॥

ದೇವತಾ : (ಆಪ್ರೀಸೂಕ್ತಂ) 1 ಇಧ್ಮಃ ಸಮಿದ್ಧೋ ವಾ ಅಗ್ನಿರ್ವಾ । 2 ತನೂನಪಾತ್ । 3 ಇಳಃ। 4 ಬರ್ಹಿಃ। 5 ದೇವೀರ್ದ್ವಾರಃ। 6 ಉಷಾಸಾನಕ್ತಾ। 7 ದೈವ್ಯಾ ಹೋತಾರೌ ಪ್ರಚೇತಸೌ। 8 ತಿಸ್ರೋ ದೇವ್ಯಃ ಸರಸ್ವತೀಳಾಭಾರತ್ಯಃ। 9 ತ್ವಷ್ಟಾ। 10 ವನಸ್ಪತಿಃ। 11 ಸ್ವಾಹಾ ಕೃತಯಃ ॥ ಛಂದಃ : ತ್ರಿಷ್ಟುಪ್ ॥

ಸಮಿತ್ಸಮಿತ್ಸುಮನಾ ಬೋಧ್ಯಸ್ಮೇ ಶುಚಾಶುಚಾ ಸುಮತಿಂ
ರಾಸಿ ವಸ್ವಃ । ಆ ದೇವ ದೇವಾನ್, ಯಜಥಾಯ ವಕ್ಷಿ ಸಖಾ
ಸಖೀನ್ತ್ಸುಮನಾ ಯಕ್ಷ್ಯಗ್ನೇ ॥ 1 ॥ ಯಂ ದೇವಾಸಸ್ತ್ರಿರಹನ್ನಾ
ಯಜಂತೇ ದಿವೇದಿವೇ ವರುಣೋ ಮಿತ್ರೋ ಅಗ್ನಿಃ । ಸೇಮಂ
ಯಜ್ಞಂ ಮಧುಮಂತಂ ಕೃಧೀ ನಸ್ತನೂನಪಾದ್ ಘೃತಯೋನಿಂ
ವಿಧನ್ತಮ್ ॥ 2 ॥ ಪ್ರ ದೀಧಿತಿರ್ವಿಶ್ವವಾರಾ ಜಿಗಾತಿ ಹೋತಾರಮಿಳಃ
ಪ್ರಥಮಂ ಯಜಧ್ಯೈ । ಅಚ್ಛಾ ನಮೋಭಿರ್ವೃಷಭಂ ವಂದಧ್ಯೈ
ಸ ದೇವಾನ್, ಯಕ್ಷದಿಷಿತೋ ಯಜೀಯಾನ್ ॥ 3 ॥ ಊಧರ್ವೋ
ವಾಂ ಗಾತುರಧ್ವರೇ ಅಕಾಯರ್ಯೂರ್ಧ್ವಾ ಶೋಚೀಂಷಿ ಪ್ರಸ್ಥಿತಾ
ರಜಾಂಸಿ । ದಿವೋ ವಾ ನಾಭಾ ನ್ಯಸಾದಿ ಹೋತಾ ಸ್ತೃಣೀಮಹಿ

ದೇವವ್ಯಚಾ ವಿ ಬರ್ಹಿಃ ॥ 4 ॥ ಸಪ್ತ ಹೋತ್ರಾಣಿ ಮನಸಾ
ವೃಣಾನಾ ಇನ್ವಂತೋ ವಿಶ್ವಂ ಪ್ರತಿ ಯನ್ನೃತೇನ । ನೃಪೇಶಸೋ
ವಿದಥೇಷು ಪ್ರ ಜಾತಾ ಅಭೀ (ಈ) ಷ ಮಂ ಯಜ್ಞಂ ವಿ
ಚರಂತ ಪೂರ್ವೀಃ ॥ 5 ॥ ಆ ಭಂದಮಾನೇ ಉಷಸಾ ಉಪಾಕೇ
ಉತ ಸ್ಮಯೇತೇ ತನ್ವಾ (ಆ) ಷ ವಿರೂಪೇ । ಯಥಾ ನೋ
ವಿತ್ರೋ ವರುಣೋ ಜುಜೋಷದಿಂದ್ರೋ ಮರುತ್ವಾ ಉತ ವಾ
ಮಹೋಭಿಃ ॥ 6 ॥ ದೈವ್ಯಾ ಹೋತಾರಾ ಪ್ರಥಮಾ ನ್ಯೃಂಜೇ
ಸಪ್ತ ಪೃಕ್ಷಾಸಃ ಸ್ವಧಯಾ ಮದಂತಿ । ಋತಂ ಶಂಸಂತ ಋತ-
ವಿತ್ತ ಆಹುರನು ವ್ರತಂ ವ್ರತಪಾ ದೀಧ್ಯಾನಾಃ ॥ 7 ॥ ಆ
ಭಾರತೀ ಭಾರತೀಭಿಃ ಸಜೋಷಾ ಇಳಾ ದೇವೈರ್ಮನುಷ್ಯೇಭಿ-
ರಗ್ನಿಃ । ಸರಸ್ವತೀ ಸಾರಸ್ವತೇಭಿರರ್ವಾಕ್ ತಿಸ್ರೋ ದೇವೀರ್ಬರ್ಹಿ-
ರೇದಂ ಸದಂತು ॥ 8 ॥ ತನ್ನಸ್ತುರೀಪಮಧ ಪೋಷಯಿತ್ನು ದೇವ
ತ್ವಷ್ಟರ್ವಿ ರರಾಣಃ ಸ್ಯಸ್ವ । ಯತೋ ವೀರಃ ಕರ್ಮಣ್ಯಃ
ಸುದಕ್ಷೋ ಯುಕ್ತಗ್ರಾವಾ ಜಾಯತೇ ದೇವಕಾಮಃ ॥ 9 ॥
ವನಸ್ಪತೇಽವ ಸೃಜೋಪ ದೇವಾನಗ್ನಿರ್ಹವಿಃ ಶಮಿತಾ ಸೂದ-

ಯಾತಿ । ಸೇದು ಹೋತಾ ಸತ್ಯತರೋ ಯಜಾತಿ ಯಥಾ
ದೇವಾನಾಂ ಜನಿಮಾನಿ ವೇದ ॥ 10 ॥ ಆ ಯಾಹ್ಯಗ್ನೇ
ಸಮಿಧಾನೋ ಅರ್ವಾಂಗಿಂದ್ರೇಣ ದೇವೈಃ ಸರಥಂ ತುರೇಭಿಃ ।
ಬರ್ಹಿರ್ನ ಆಸ್ತಾಮದಿತಿಃ ಸುಪುತ್ರಾ ಸ್ವಾಹಾ ದೇವಾ ಅಮೃತಾ
ಮಾದಯಂತಾಮ್ ॥ 11 ॥

ಸೂಕ್ತ 5

ಅಷ್ಟಕ 2 ಮಂಡಲ 3 ಅಧ್ಯಾಯ 8

ಋಷಿಃ ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರಃ ॥

ದೇವತಾ : ಅಗ್ನಿಃ ॥ ಛಂದಃ : ತ್ರಿಷ್ಟುಪ್ ॥

ಪ್ರತ್ಯಗ್ನಿರುಷಸಶ್ಚೇಕಿತಾನೋಽಬೋಧಿ ವಿಪ್ರಃ ಪದವೀಃ
ಕವೀನಾಮ್ । ಪೃಥುಪಾಜಾ ದೇವಯದ್ಭಿಃ ಸಮಿದ್ಧೋಽಪ
ದ್ವಾರಾ ತಮಸೋ ವಹ್ನಿರಾವಃ ॥ 1 ॥ ಪ್ರೇದ್ವಗ್ನಿರ್ವಾವೃಧೇ
ಸ್ತೋಮೇಭಿರ್ಗೀರ್ಭಿಃ ಸ್ತೋತೄಣಾಂ ನಮಸ್ಯ ಉಕ್ಥ್ಯಃ ।
ಪೂರ್ವೀರೃತಸ್ಯ ಸಂದೃಶಶ್ಚಕಾನಃ ಸಂ ದೂತೋ ಅದ್ಯೌದು-
ಷಸೋ ವಿರೋಕೇ ॥ 2 ॥ ಅಧಾಯ್ಯಗ್ನಿರ್ಮಾನುಷೀಷು ವಿಕ್ಷು

(ಅ) ಽ ಪಾಂ ಗರ್ಭೋ ಮಿತ್ರ ಋತೇನ ಸಾಧನ್ । ಆ
ಹರ್ಯತೋ ಯಜತಃ ಸಾನ್ವಸ್ಥಾದಭೂದು ವಿಪ್ರೋ ಹವ್ಯೋ
ಮತೀನಾವ್ ॥ 3 ॥ ಮಿತ್ರೋ ಅಗ್ನಿರ್ಭವತಿ ಯತ್ಸಮಿದ್ಧೋ
ಮಿತ್ರೋ ಹೋತಾ ವರುಣೋ ಜಾತವೇದಾಃ । ಮಿತ್ರೋ ಅಧ್ವ-
ರ್ಯುರಿಷಿರೋ ದಮೂನಾ ಮಿತ್ರಃ ಸಿಂಧೂನಾಮುತ ಪರ್ವ-
ತಾನಾವ್ ॥ 4 ॥ ಪಾತಿ ಪ್ರಿಯಂ ರಿಪೋ ಅಗ್ರಂ ಪದಂ ವೇಃ ಪಾತಿ
ಯಹ್ವಶ್ಚರಣಂ ಸೂರ್ಯಸ್ಯ । ಪಾತಿ ನಾಭಾ ಸಪ್ತಶೀರ್ಷಾಣ-
ಮಗ್ನಿಃ ಪಾತಿ ದೇವಾನಾಮುಪಮಾದಮೃಷ್ವಃ ॥ 5 ॥ ಋಭುಶ್ಚಕ್ರ
ಈಡ್ಯಂ ಚಾರು ನಾಮ ವಿಶ್ವಾನಿ ದೇವೋ ವಯುನಾನಿ ವಿದ್ವಾನ್ ।
ಸಸಸ್ಯ ಚರ್ಮ ಘೃತವತ್ಪದಂ ವೇಸ್ತದಿದಗ್ನೀ ರಕ್ಷತ್ಯಪ್ರಯುಚ್ಛನ್
॥ 6 ॥ ಆ ಯೋನಿಮಗ್ನಿರ್ಘೃತವಂತಮಸ್ಥಾತ್ಪೃಥುಪ್ರಗಾಣ-
ಮುಶಂತಮುಶಾನಃ । ದೀದ್ಯಾನಃ ಶುಚಿರ್ಮನುಷ್ವಃ ಪಾವಕಃ ಪುನಃ
ಪುನರ್ಮಾತರಾ ನವ್ಯಸೀ ಕಃ ॥ 7 ॥ ಸದ್ಯೋ ಜಾತ ಓಷಧೀಭಿ-
ರ್ವವಕ್ಷೇ ಯದೀ ವರ್ಧಂತಿ ಪ್ರಸ್ವೋ ಘೃತೇನ । ಆಪಇವ
ಪ್ರವತಾ ಶುಂಭಮಾನಾ ಉರುಷ್ಯದಗ್ನಿಃ ಪಿತೋರುಪಸ್ಥೇ ॥ 8 ॥

ಉದು ಷ್ಟುತಃ ಸವಿಧಾ ಯಹ್ವೋ ಅದ್ಯೌದ್ವಷ್ಟ್ರನ್ದಿವೋ ಅಧಿ
ನಾಭಾ ಪೃಥಿವ್ಯಾಃ । ವಿತೋ ಅಗ್ನಿರೀಡ್ಯೋ ಮಾತರಿಶ್ವಾ
ದೂತೋ ವಕ್ಷದ್ಯಜಥಾಯ ದೇವಾನ್ ॥ 9 ॥ ಉದಸ್ತಂಭೀತ್ಸ-
ವಿಧಾ ನಾಕಮೃಷ್ವೋ (ಓ) ಽ ಗ್ನಿರ್ಭವನ್ನುತ್ತಮೋ ರೋಚ-
ನಾನಾಮ್ । ಯದೀ ಭೃಗುಭ್ಯಃ ಪರಿ ಮಾತರಿಶ್ವಾ ಗುಹಾ ಸಂತಂ
ಹವ್ಯವಾಹಂ ಸವಿಧೇ ॥ 10 ॥ ಇಳಾಮಗ್ನೇ ಪುರುದಂಸಂ ಸನಿಂ
ಗೋಃ ಶಶ್ವತ್ತಮಂ ಹವಮಾನಾಯ ಸಾಧ । ಸ್ಯಾನ್ನಃ ಸೂನು-
ಸ್ತನಯೋ ವಿಜಾವಾಗ್ನೇ ಸಾ ತೇ ಸುಮತಿರ್ಭೂತ್ವಸ್ಮೇ ॥ 11 ॥

ಸೂಕ್ತ 6

ಅಷ್ಟಕ 2 ಮಂಡಲ 3 ಅಧ್ಯಾಯ 8

ಋಷಿಃ ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರಃ ॥

ದೇವತಾ : ಅಗ್ನಿಃ ॥ ಛಂದಃ : ತ್ರಿಷ್ಟುಪ್ ॥

ಪ್ರ ಕಾರವೋ ಮನನಾ ವಚ್ಯಮಾನಾ ದೇವದ್ರೀಚೀಂ
ನಯತ ದೇವಯಂತಃ । ದಕ್ಷಿಣಾವಾಡ್ವಾಜಿನೀ ಪ್ರಾಚ್ಯೇತಿ ಹವಿ-
ರ್ಭರಂತ್ಯಗ್ನಯೇ ಘೃತಾಚೀ ॥ 1 ॥ ಆ ರೋದಸೀ ಅಪೃಣಾ

ಜಾಯಮಾನ ಉತ ಪ್ರ ರಿಕ್ಥಾ ಅಧ ನು ಪ್ರಯಜ್ಯೋ। ದಿವ-
ಶ್ಚಿದಗ್ನೇ ಮಹಿನಾ ಪೃಥಿವ್ಯಾ ವಚ್ಯಂತಾಂ ತೇ ವಹ್ನಯಃ ಸಪ್ತ-
ಜಿಹ್ವಾಃ ॥ 2 ॥ ದ್ಯೌಶ್ಚ ತ್ವಾ ಪೃಥಿವೀ ಯುಜ್ಞಿಯಾಸೋ ನಿ
ಹೋತಾರಂ ಸಾದಯಂತೇ ದಮಾಯು। ಯದೀ ವಿಶೋ
ಮಾನುಷೀರ್ದೇವಯಂತೀಃ ಪ್ರಯಸ್ವತೀರೀಳತೇಶುಕ್ರವರ್ಚಿಃ
॥ 3 ॥ ಮಹಾನ್ತ್ಸಧಸ್ಥೇ ಧ್ರುವ ಆ ನಿಷತ್ತೋ।ನ್ತರ್ದಾಶ್ವಾ
ಮಾಹಿನೇ ಹರ್ಯಮಾಣಃ। ಆಸ್ಕ್ರೇ ಸಪತ್ನೀ ಅಜರೇ
ಅಮೃಕ್ತೇ ಸಬರ್ದುಘೇ ಉರುಗಾಯಸ್ಯ ಧೇನೂ ॥ 4 ॥ ವ್ರತಾ
ತೇ ಅಗ್ನೇ ಮಹತೋ ಮಹಾನಿ ತವ ಕ್ರತ್ವಾ ರೋದಸೀ ಆ
ತತಂಥ। ತ್ವಂ ದೂತೋ ಅಭವೋ ಜಾಯಮಾನಸ್ತ್ವಂ ನೇತಾ
ವೃಷಭ ಚರ್ಷಣೀನಾಮ್ ॥ 5 ॥ ಋತಸ್ಯ ವಾ ಕೇಶಿನಾ ಯೋಗ್ಯಾ-
ಭಿಘ್ಯೃತಸ್ನುವಾ ರೋಹಿತಾ ಧುರಿ ಧಿಷ್ವ। ಅಥಾ ವಹ ದೇವಾ-
ನ್ದೇವ ವಿಶ್ವಾನ್ತ್ಸ್ವಧ್ವರಾ ಕೃಣುಹಿ ಜಾತವೇದಃ ॥ 6 ॥ ದಿವಶ್ಚಿದಾ
ತೇ ರುಚಯಂತ ರೋಕಾ ಉಷೋ ವಿಭಾತೀರನು ಭಾಸಿ
ಪೂರ್ವೀಃ। ಅಪೋ ಯದಗ್ನ ಉಶಧಗ್ವನೇಷು ಹೋತುರ್ಮಂ-

ವ್ರಸ್ಯ ಪನಯಂತ ದೇವಾಃ ॥ 7 ॥ ಉರೌ ವಾ ಯೇ ಅಂತರಿಕ್ಷೇ
ಮದಂತಿ ದಿವ್ಯೋ ವಾ ಯೇ ರೋಚನೇ ಸಂತಿ ದೇವಾಃ । ಊಮಾ
ವಾ ಯೇ ಸುಹವಾಸೋ ಯಜತ್ರಾ ಆಯೇಮಿರೇ ರಥ್ಯೋ
ಅಗ್ನೇ ಅಶ್ವಾಃ ॥ 8 ॥ ಐಭಿರಗ್ನೇ ಸರಥಂ ಯಾಹ್ಯರ್ವಾಙ್
ನಾನಾರಥಂ ವಾ ವಿಭವೋ ಹ್ಯಶ್ವಾಃ । ಪತ್ನೀವತಸ್ತ್ರಿಂಶತಂ
ತ್ರೀಂಶ್ಚ ದೇವಾನನುಷ್ವಧಮಾ ವಹ ಮಾದಯಸ್ವ ॥ 9 ॥ ಸ
ಹೋತಾ ಯಸ್ಯ ರೋದಸೀ ಚಿದುರ್ವೀ ಯಜ್ಜಂಯಜ್ಜಮಭಿ
ವೃಧೇ ಗೃಣೀತಃ । ಪ್ರಾಚೀ ಅಧ್ವರೇವ ತಸ್ಥತುಃ ಸುಮೇಕೇ
ಋತಾವರೀ ಋತಜಾತಸ್ಯ ಸತ್ಯೇ ॥ 10 ॥ ಇಳಾಮಗ್ನೇ ಪುರು-
ದಂಸಂ ಸನಿಂ ಗೋಃ ಶಶ್ವತ್ತಮಂ ಹವಮಾನಾಯ ಸಾಧ ।
ಸ್ಯಾನ್ನಃ ಸೂನುಸ್ತನಯೋ ವಿಜಾವಾಗ್ನೇ ಸಾ ತೇ ಸುಮತಿ-
ರ್ಭೂತ್ವಸ್ಮೇ ॥ 11 ॥

****

ಸೂಕ್ತ 7

ಅಷ್ಟಕ 3 ಮಂಡಲ 3 ಅಧ್ಯಾಯ 1

ಋಷಿಃ ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರಃ ॥

ದೇವತಾ : ಅಗ್ನಿಃ । ಛಂದಃ : ತ್ರಿಷ್ಟುಪ್ ।

ಪ್ರ ಯೇ ಆರುಃ ಶಿತಿಪೃಷ್ಠಸ್ಯ ಧಾಸೇರಾ ಮಾತರಾ ವಿವಿಶುಃ
ಸಪ್ತ ವಾಣೀಃ । ಪರಿಕ್ಷಿತಾ ಪಿತರಾ ಸಂ ಚರೇತೇ ಪ್ರ ಸಸ್ರ್ಯತೇ
ದೀರ್ಘಮಾಯುಃ ಪ್ರಯಕ್ಷೇ ॥ 1 ॥ ದಿವಕ್ಷಸೋ ಧೇನವೋ
ವೃಷ್ಣೋ ಅಶ್ವಾ ದೇವೀರಾ ತಸ್ಥೌ ಮಧುಮದ್ವಹಂತೀಃ ।
ಋತಸ್ಯ ತ್ವಾ ಸದಸಿ ಕ್ಷೇಮಯಂತಂ ಪರ್ಯೇಕಾ ಚರತಿ ವರ್ತನಿಂ
ಗೌಃ ॥ 2 ॥ ಆ ಸೀಮರೋಹತ್ಸುಯಮಾ ಭವಂತೀಃ ಪತಿಶ್ಚಿ-
ಕಿತ್ವಾನ್ರಯಿವಿದ್ರಯಿಣಾಮ್ । ಪ್ರ ನೀಲಪೃಷ್ಠೋ ಅತಸಸ್ಯ
ಧಾಸೇಸ್ತಾ ಅವಾಸಯತ್ಪುರುಧಪ್ರತೀಕಃ ॥ 3 ॥ ಮಹಿ ತ್ವಾಷ್ಟ್ರ-
ಮೂರ್ಜಯಂತೀರಜುರ್ಯಂ ಸ್ತಭೂಯಮಾನಂ ವಹತೋ
ವಹಂತಿ । ವ್ಯಂಗೇಭಿರ್ದಿದ್ಯುತಾನಃ ಸಧಸ್ಥ ಏಕಾಮಿವ ರೋದಸೀ
ಆ ವಿವೇಶ ॥ 4 ॥ ಜಾನಂತಿ ವೃಷ್ಣೋ ಅರುಷಸ್ಯ ಶೇವಮುತ

ಬ್ರಧ್ನಸ್ಯ ಶಾಸನೇ ರಣಂತಿ । ದಿವ್ಯೋರುಚಃ ಸುರುಚೋ ರೋಚ-
ಮಾನಾ ಇಳಾ ಯೇಷಾಂ ಗಣ್ಯಾ ಮಾಹಿನಾ ಗೀಃ ॥ 5 ॥ ಉತೋ
ಪಿತೃಭ್ಯಾಂ ಪ್ರವಿದಾನು ಘೋಷಂ ಮಹೋ ಮಹದ್ಭ್ಯಾಮನ-
ಯಂತ ಶೂಷಮ್ । ಉಕ್ಥಾ ಹ ಯತ್ರ ಪರಿ ಧಾನಮುಕ್ಥೋರನು
ಸ್ವಂ ಧಾಮ ಜರಿತುರ್ವವಕ್ಷ ॥ 6 ॥ ಅಧ್ವರ್ಯುಭಿಃ ಪಂಚಭಿಃ
ಸಪ್ತ ವಿಪ್ರಾಃ ಪ್ರಿಯಂ ರಕ್ಷಂತೇ ನಿಹಿತಂ ಪದಂ ವೇಃ ।
ಪ್ರಾಂಚೋ ಮದಂತ್ಯುಕ್ಷಣೋ ಅಜುರ್ಯಾ ದೇವಾ ದೇವಾನಾ-
ಮನು ಹಿ ವ್ರತಾ ಗುಃ ॥ 7 ॥ ದೈವ್ಯಾ ಹೋತಾರಾ ಪ್ರಥಮಾ
ನ್ಯೃಂಜೇ ಸಪ್ತ ಪ್ರಕ್ಪ್ಲಸಃ ಸ್ವಧಯಾ ಮದಂತಿ । ಋತಂ ಶಂಸಂತ
ಋತವಿತ್ತ ಆಹುರನು ವ್ರತಂ ವ್ರತಪಾ ದೀಧ್ಯಾನಾಃ ॥ 8 ॥
ವೃಷಾಯಂತೇ ಮಹೇ ಅತ್ಯಾಯ ಪೂರ್ವೀರ್ವೃಷ್ಣೇ ಚಿತ್ರಾಯ
ರಶ್ಮಯಃ ಸುಯಾವಾಃ । ದೇವ ಹೋತರ್ಮಂದ್ರತರಶ್ಚಿಕಿತ್ವಾ-
ನ್ಮಹೋ ದೇವಾನ್ರೋದಸೀ ಏಹ ವಕ್ಷಿ ॥ 9 ॥ ಪೃಕ್ಷಪ್ರಯಜೋ
ದ್ರವಿಣಃ ಸುವಾಚಃ ಸುಕೇತವ ಉಷಸೋ ರೇವದೂಷುಃ ।
ಉತೋ ಚಿದಗ್ನೇ ಮಹಿನಾ ಪೃಥಿವ್ಯಾಃ ಕೃತಂ ಚಿದೇನಃ ಸಂ

ಮಹೇ ದಶಸ್ಯ ॥ 10 ॥ ಇಳಾಮಗ್ನೇ ಪುರುದಂಸಂ ಸನಿಂ ಗೋಃ
ಶಶ್ವತ್ತಮಂ ಹವಮಾನಾಯ ಸಾಧ । ಸ್ಯಾನ್ನಃ ಸೂನುಸ್ತನಯೋ
ವಿಜಾವಾಗ್ನೇ ಸಾ ತೇ ಸುಮತಿರ್ಭೂತ್ವಸ್ಮೇ ॥ 11 ॥

ಸೂಕ್ತ 8

ಅಷ್ಟಕ 3 ಮಂಡಲ 3 ಅಧ್ಯಾಯ 1

ಋಷಿಃ ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರಃ ॥

ದೇವತಾ: 1-5 ಯೂಪಃ । 6,7,9,10 ಯೂಪಾಃ । 8-ವಿಶ್ವೇದೇವಾ ಯೂಪವಾ ।
11 ಛಿನ್ನಯೂಪಸ್ಯ ಮೂಲ ಭೂತಃ ಸ್ಥಾಣುಃ ॥

ಛಂದಃ : 1-2, 4-6, 8-11 ತ್ರಿಷ್ಟುಪ್ । 3,7 ಅನುಷ್ಟುಪ್ ॥

ಅಂಜಂತಿ ತ್ವಾ ಮಧ್ವರೇ ದೇವಯಂತೋ ವನಸ್ಪತೇ
ಮಧುನಾ ದೈವ್ಯೇನ । ಯದೂರ್ಧ್ವಸ್ತಿಷ್ಠಾ ದ್ರವಿಣೇಹ ಧತ್ತಾ-
ದ್ಯದ್ವಾ ಕ್ಷಯೋ ಮಾತುರಸ್ಯಾ ಉಪಸ್ಥೇ ॥ 1 ॥ ಸವಿದ್ಧಸ್ಯ
ಶ್ರಯಮಾಣಃ ಪುರಸ್ತಾದ್ಬ್ರಹ್ಮ ವನ್ವಾನೋ ಅಜರಂ ಸುವೀರಮ್ ।
ಆರೇ ಅಸ್ಮದಮತಿಂ ಬಾಧಮಾನ ಉಚ್ಛ್ರಯಸ್ವ ಮಹತೇ
ಸೌಭಗಾಯ ॥ 2 ॥ ಉಚ್ಛ್ರಯಸ್ವ ವನಸ್ಪತೇ ವರ್ಷ್ಮನ್ಪೃಥಿವ್ಯಾ

ಅಧಿ। ಸುವಿತೀ ವಿಾಯವಮಾನೋ। ವಚೋ೯ಧಾ ಯಜ್ಞವಾಹಸೇ
॥ 3 ॥ ಯುವಾ ಸುವಾಸಾಃ ಪರಿವೀತ ಆಗಾತ್ಸ ಉ ಶ್ರೇಯಾ-
ನ್ಭವತಿ ಜಾಯಮಾನಃ। ತಂ ಧೀರಾಸಃ ಕವಯ ಉನ್ನಯಂತಿ
ಸ್ವಾಧ್ಯೋ (ಓ) ಮನಸಾ ದೇವಯಂತಃ ॥ 4 ॥ ಜಾತೋ
ಜಾಯತೇ ಸುದಿನತ್ವೇ ಅಹ್ನಾಂ ಸಮರ್ಯ ಆ ವಿದಥೇ ವರ್ಧ-
ಮಾನಃ। ಪುನಂತಿ ಧೀರಾ ಅಪಸೋ ಮನೀಷಾ ದೇವಯಾ ವಿಪ್ರ
ಉದಿಯರ್ತಿ ವಾಚಮ್ ॥ 5 ॥ ಯಾನ್, ವೋ ನರೋ ದೇವ-
ಯಂತೋ ನಿಮಿಮ್ಯುರ್ವನಸ್ಪತೇ ಸ್ವಧಿತಿರ್ವಾ ತತಕ್ಷ। ತೇ
ದೇವಾಸಃ ಸ್ವರವಸ್ತಸ್ಥಿವಾಂಸಃ ಪ್ರಜಾವದಸ್ಮೇ ದಿಧಿಷಂತು
ರತ್ನಮ್ ॥ 6 ॥ ಯೇ ವೃಕ್ಣಾಸೋ ಅಧಿ ಕ್ಷಮಿ ನಿಮಿತಾಸೋ
ಯತಸ್ರುಚಃ। ತೇ ನೋ ವ್ಯಂತು ವಾರ್ಯಂ ದೇವತ್ರಾ ಕ್ಷೇತ್ರ-
ಸಾಧಸಃ ॥ 7 ॥ ಆದಿತ್ಯಾ ರುದ್ರಾ ವಸವಃ ಸುನೀಥಾ ದ್ಯಾವಾ-
ಕ್ಷಾಮಾ ಪೃಥಿವೀ ಅಂತರಿಕ್ಷಮ್। ಸಜೋಷಸೋ ಯಜ್ಞಮವಂ-
ವಂತು ದೇವಾ ಊರ್ಧ್ವಂ ಕೃಣ್ವಂತ್ವಧ್ವರಸ್ಯ ಕೇತುಮ್ ॥ 8 ॥
ಹಂಸಾ ಇವ ಶ್ರೇಣಿಶೋ ಯತಾನಾಃ ಶುಕ್ರಾ ವಸಾನಾಃ ಸ್ವರವೋ

ನ ಆಗುಃ । ಉನ್ನೀಯಮಾನಾಃ ಕವಿಭಿಃ ಪುರಸ್ತಾದ್ದೇವಾ
ದೇವಾನಾಮಪಿ ಯಂತಿ ಪಾಥಃ ॥ 9 ॥ ಶೃಂಗಾಣೀವೇಚ್ಛೃಂಗಿಣಾಂ
ಸಂ ದದೃಶ್ರೇ ಚಷಾಲವಂತಃ ಸ್ವರವಃ ಪೃಥಿವ್ಯಾಮ್ । ವಾಘ-
ದ್ಭಿರ್ವಾ ವಿಹವೇ ಶ್ರೋಷಮಾಣಾ ಅಸ್ಮಾ ಅವಂತು ಪೃತನಾ-
ಜ್ಯೇಷು ॥ 10 ॥ ವನಸ್ಪತೇ ಶತವಲ್ಶೋ ವಿ ರೋಹ ಸಹಸ್ರವಲ್ಶಾ
ವಿ ವಯಂ ರುಹೇಮ । ಯಂ ತ್ವಾಮಯಂ ಸ್ವಧಿತಿಸ್ತೇಜಮಾನಃ
ಪ್ರಣಿನಾಯ ಮಹತೇ ಸೌಭಗಾಯ ॥ 11 ॥

ಸೂಕ್ತ 9

ಅಷ್ಟಕ 3 ಮಂಡಲ 3 ಅಧ್ಯಾಯ 1

ಋಷಿಃ ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರಃ ॥

ದೇವತಾ : ಅಗ್ನಿಃ ॥ ಛಂದಃ : 1-8 ಬೃಹತೀ । 9 ತ್ರಿಷ್ಟುಪ್ ॥

ಸಖಾಯಸ್ತ್ವಾ ವವೃಮಹೇ ದೇವಂ ಮರ್ತಾಸ ಊತಯೇ ।
ಅಪಾಂ ನಪಾತಂ ಸುಭಗಂ ಸುದೀದಿತಿಂ ಸುಪ್ರತೂರ್ತಿಮನೇಹ-
ಸಮ್ ॥ 1 ॥ ಕಾಯಮಾನೋ ವನಾ ತ್ವಂ ಯನ್ಮಾತೄರಜಗ-
ನ್ನಪಃ । ನ ತತ್ತೇ ಅಗ್ನೇ ಪ್ರಮೃಷೇ ನಿವರ್ತನಂ ಯದ್ದೂರೇ

ಸನ್ನಿಹಾಭವಃ ॥ 2 ॥ ಅತಿ ತೃಷ್ಟಂ ವವಕ್ಷಿಥಾಥೈವ ಸುವನಾ ಅಸಿ । ಪ್ರಪ್ರಾನ್ಯೇ ಯಂತಿ ಪರ್ಯನ್ಯ ಆಸತೇ ಯೇಷಾಂ ಸಖ್ಯೇ ಅಸಿ ಶ್ರಿತಃ ॥ 3 ॥ ಈಯಿವಾಂಸಮತಿ ಸ್ರಿಧಃ ಶಶ್ವತೀರತಿ ಸಶ್ಚತಃ । ಅನ್ವೀಮವಿಂದನ್ನಿಚಿರಾಸೋ ಅದ್ರುಹೋಪ್ಸು ಸಿಂಹಮಿವ ಶ್ರಿತಮ್ ॥ 4 ॥ ಸಸೃವಾಂಸಮಿವ ತ್ಮನಾಗ್ನಿಮಿತ್ಥಾ ತಿರೋ-ಹಿತಮ್ । ಐನಂ ನಯನ್ನಾತರಿಶ್ವಾ ಪರಾವತೋ ದೇವೇಭ್ಯೋ ಮಥಿತಂ ಪರಿ ॥ 5 ॥ ತಂ ತ್ವಾ ಮರ್ತಾ ಅಗೃಭ್ಣತ ದೇವೇಭ್ಯೋ ಹವ್ಯವಾಹನ । ವಿಶ್ವಾನ್,ಯದ್ಯಜ್ಞಾ ಅಭಿಪಾಸಿ ಮಾನುಷ ತವ ಕ್ರತ್ವಾ ಯವಿಷ್ಯ ॥ 6 ॥ ತದ್ಭದ್ರಂ ತವ ದಂಸನಾ ಪಾಕಾಯ ಚಿಚ್ಛದಯತಿ । ತ್ವಾಂ ಯದಗ್ನೇ ಪಶವಃ ಸಮಾಸತೇ ಸಮಿದ್ಧ-ಮಪಿಶರ್ವರೇ ॥ 7 ॥ ಆ ಜುಹೋತಾ ಸ್ವಧ್ವರಂ ಶೀರಂ ಪಾವಕ-ಶೋಚಿಷಮ್ । ಆಶುಂ ದೂತಮಜಿರಂ ಪ್ರತ್ನಮಿಡ್ಯಂ ಶ್ರುಷ್ಟೀ ದೇವಂ ಸಪರ್ಯತ ॥ 8 ॥ ತ್ರೀಣಿ ಶತಾ ತ್ರೀ ಸಹಸ್ರಾಣ್ಯಗ್ನಿಂ ತ್ರಿಂಶಚ್ಚ ದೇವಾ ನವ ಚಾಸಪರ್ಯನ್ । ಔಕ್ಷನ್ಘೃತೈರಸ್ತೃಣ-ನ್ಬರ್ಹಿರಸ್ಮಾ ಆದಿದ್ಧೋತಾರಂ ನ್ಯಸಾದಯಂತ ॥ 9 ॥

ಸೂಕ್ತ 10

ಅಷ್ಟಕ 3 ಮಂಡಲ 3 ಅಧ್ಯಾಯ 1

ಋಷಿಃ ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರಃ ॥

ದೇವತಾ : ಅಗ್ನಿಃ ॥ ಛಂದಃ : ಉಷ್ಣಿಕ್ ॥

ತ್ವಾಮಗ್ನೇ ಮನೀಷಿಣಃ ಸಮ್ರಾಜಂ ಚರ್ಷಣೀನಾಮ್ ।
ದೇವಂ ಮರ್ತಾಸ ಇಂಧತೇ ಸಮಧ್ವರೇ ॥ 1 ॥ ತ್ವಾಂ ಯಜ್ಞೇ-
ಷ್ವೃತ್ವಿಜಮಗ್ನೇ ಹೋತಾರಮಿಳತೇ । ಗೋಪಾ ಋತಸ್ಯ ದೀದಿಹಿ
ಸ್ವೇ ದಮೇ ॥ 2 ॥ ಸ ಘಾ ಯಸ್ತೇ ದದಾಶತಿ ಸಮಿಧಾ ಜಾತ-
ವೇದಸೇ । ಸೋ ಅಗ್ನೇ ಧತ್ತೇ ಸುವೀರ್ಯಂ ಸ ಪುಷ್ಯತಿ ॥ 3 ॥
ಸ ಕೇತುರಧ್ವರಾಣಾಮಗ್ನಿರ್ದೇವಿಭಿರಾ ಗಮತ್ । ಅಂಜಾನಃ
ಸಪ್ತ ಹೋತೃಭಿರ್ಹವಿಷ್ಮತೇ ॥ 4 ॥ ಪ್ರ ಹೋತ್ರೇ ಪೂರ್ವ್ಯಂ
ವಚೋಽಗ್ನಯೇ ಭರತಾ ಬೃಹತ್ । ವಿಪಾಂ ಜ್ಯೋತೀಂಷಿ
ಬಿಭ್ರತೇ ನ ವೇಧಸೇ ॥ 5 ॥ ಅಗ್ನಿಂ ವರ್ಧಂತು ನೋ ಗಿರೋ
ಯತೋ ಜಾಯತ ಉಕ್ಥ್ಯಃ । ಮಹೇ ವಾಜಾಯ ದ್ರವಿಣಾಯ
ದರ್ಶತಃ ॥ 6 ॥ ಅಗ್ನೇ ಯಜಿಷ್ಠೋ ಅಧ್ವರೇ ದೇವಾನ್ದೇವ-

ಯತೇ ಯಜ । ಹೋತಾ ಮಂದ್ರೋ ವಿ ರಾಜತ್ಯತಿ ಸ್ರಿಧಃ ॥ 7 ॥ ಸ ನಃ ಪಾವಕ ದೀದಿಹಿ ದ್ಯುಮದಸ್ಮೇ ಸುವೀರ್ಯಮ್ । ಭವಾ ಸ್ತೋತೃಭ್ಯೋ ಅಂತಮಃ ಸ್ವಸ್ತಯೇ ॥ 8 ॥ ತಂ ತ್ವಾ ವಿಪ್ರಾ ವಿಪನ್ಯವೋ ಜಾಗೃವಾಂಸಃ ಸಮಿಂಧತೇ । ಹವ್ಯವಾಹಮಮರ್ತ್ಯಂ ಸಹೋವೃಧಮ್ ॥ 9 ॥

ಸೂಕ್ತ 11

ಅಷ್ಟಕ 3 ಮಂಡಲ 3 ಅಧ್ಯಾಯ 1

ಋಷಿಃ ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರಃ ॥

ದೇವತಾ : ಅಗ್ನಿಃ ॥ ಛಂದಃ : ಗಾಯತ್ರೀ ॥

ಅಗ್ನಿರ್ಹೋತಾ ಪುರೋಹಿತೋಽಧ್ವರಸ್ಯ ವಿಚರ್ಷಣಿಃ । ಸ ವೇದ ಯಜ್ಞಮಾನುಷಕ್ ॥ 1 ॥ ಸ ಹವ್ಯಮಾಳಮರ್ತ್ಯ ಉಶಿಗ್ದೂತಶ್ಚನೋಹಿತಃ । ಅಗ್ನಿರ್ಧಿಯಾ ಸಮೃಣ್ವತಿ ॥ 2 ॥ ಅಗ್ನಿರ್ಧಿಯಾ ಸ ಚೇತತಿ ಕೇತುರ್ಯಜ್ಞಸ್ಯ ಪೂರ್ವ್ಯಃ । ಅರ್ಥಂ ಹ್ಯಸ್ಯ ತರಣಿ ॥ 3 ॥ ಅಗ್ನಿಂ ಸೂನುಂ ಸನಶ್ರುತಂ ಸಹಸೋ ಜಾತವೇದಸಮ್ । ವಹ್ನಿಂ ದೇವಾ ಅಕೃಣ್ವತ ॥ 4 ॥

ಅದಾಭ್ಯಃ ಪುರಏತಾ ವಿಶಾಮಗ್ನಿರ್ಮಾನುಷೀಣಾಮ್ । ತೂರ್ಣಿರ್ರಥಃ ಸದಾ ನವಃ ॥ 5 ॥ ಸಾಹ್ವಾನ್,ವಿಶ್ವಾ ಅಭಿಯುಜಃ ಕ್ರತು-ರ್ದೇವಾನಾಮಮೃಕ್ತಃ । ಅಗ್ನಿಸ್ತುವಿಶ್ರವಸ್ತಮಃ ॥ 6 ॥ ಅಭಿ ಪ್ರಯಾಂಸಿ ವಾಹಸಾ ದಾಶ್ವಾ ಅಶ್ನೋತಿ ಮರ್ತ್ಯಃ । ಕ್ಷಯಂ ಪಾವಕಶೋಚಿಷಃ ॥ 7 ॥ ಪರಿ ವಿಶ್ವಾನಿ ಸುಧಿತಾಗ್ನೇರಶ್ಯಾಮ ಮನ್ಮಭಿಃ । ವಿಪ್ರಾಸೋ ಜಾತವೇದಸಃ ॥ 8 ॥ ಅಗ್ನೇ ವಿಶ್ವಾನಿ ವಾರ್ಯಾ ವಾಜೇಷು ಸನಿಷಾಮಹೇ । ತ್ವೇ ದೇವಾಸ ಏರಿರೇ ॥ 9 ॥

ಸೂಕ್ತ 12

ಅಷ್ಟಕ 3 ಮಂಡಲ 3 ಅಧ್ಯಾಯ 1

ಋಷಿಃ ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರಃ ॥

ದೇವತಾ : ಇಂದ್ರಾಗ್ನೀ ॥ ಛಂದಃ : ಗಾಯತ್ರೀ ॥

ಇಂದ್ರಾಗ್ನೀ ಆ ಗತಂ ಸುತಂ ಗೀರ್ಭಿರ್ನಭೋ ವರೇಣ್ಯಮ್ । ಅಸ್ಯ ಪಾತಂ ಧಿಯೇಷಿತಾ ॥ 1 ॥ ಇಂದ್ರಾಗ್ನೀ ಜರಿತುಃ ಸಚಾ ಯಜ್ಞೇ ಜಿಗಾತಿ ಚೇತನಃ । ಅಯಾ ಪಾತಮಿಮಂ ಸುತಮ್ ॥ 2 ॥ ಇಂದ್ರಮಗ್ನಿಂ ಕವಿಚ್ಛದಾ ಯಜ್ಞಸ್ಯ ಜೂತ್ಯಾ ವೃಣೇ । ತಾ

ಸೋಮಸ್ಯೇಹ ತೃಂಪತಾಮ್ ॥ 3 ॥ ತೋಶಾ ವೃತ್ರಹಣಾ ಹುವೇ
ಸಜಿತ್ವಾನಾಪರಾಜಿತಾ । ಇಂದ್ರಾಗ್ನೀ ವಾಜಸಾತಮಾ ॥ 4 ॥ ಪ್ರ
ವಾಮರ್ಚಂತ್ಯುಕ್ಥಿನೋ ನೀಥಾವಿದೋ ಜರಿತಾರಃ । ಇಂದ್ರಾಗ್ನೀ
ಇಷ ಆ ವೃಣೇ ॥ 5 ॥ ಇಂದ್ರಾಗ್ನೀ ನವತಿಂ ಪುರೋ ದಾಸಪತ್ನೀ-
ರಧೂನುತಮ್ । ಸಾಕಮೇಕೇನ ಕರ್ಮಣಾ ॥ 6 ॥ ಇಂದ್ರಾಗ್ನೀ
ಅಪಸಸ್ಪರ್ಯುಪ ಪ್ರ ಯಂತಿ ಧೀತಯಃ । ಋತಸ್ಯ ಪಥ್ಯಾ
(ಆ) ಅನು ॥ 7 ॥ ಇಂದ್ರಾಗ್ನೀ ತವಿಷಾಣಿ ವಾಂ ಸಧಸ್ಥಾನಿ
ಪ್ರಯಾಂಸಿ ಚ । ಯುವೋರಪ್ತ್ಯಂ ಹಿತಮ್ ॥ 8 ॥
ಇಂದ್ರಾಗ್ನೀ ರೋಚನಾ ದಿವಃ ಪರಿ ವಾಜೇಷು ಭೂಷಥಃ । ತದ್ವಾಂ
ಚೇತಿ ಪ್ರ ವೀರ್ಯಮ್ ॥ 9 ॥

****

ಸೂಕ್ತ 13

ಅಷ್ಟಕ 3 ಮಂಡಲ 3 ಅಧ್ಯಾಯ 1

ಋಷಿಃ ಋಷಭೋ ವೈಶ್ವಾಮಿತ್ರಃ ॥

ದೇವತಾ : ಅಗ್ನಿಃ ॥ ಛಂದಃ : ಅನುಷ್ಟುಪ್ ॥

ಪ್ರ ವೋ॑ ದೇ॒ವಾಯ॒ಾಗ್ನಯೇ॒ ಬರ್ಹಿ॑ಷ್ಠಮರ್ಚಾಸ್ಮೈ । ಗಮ॑ದ್ದೇ॒ವೇಭಿ॒ರಾ ಸ ನೋ॒ ಯಜಿ॑ಷ್ಠೋ ಬ॒ರ್ಹಿರಾ ಸ॑ದತ್ ॥ 1 ॥ ಋ॒ತಾವಾ॒ ಯಸ್ಯ॒ ರೋದ॑ಸೀ॒ ದಕ್ಷ॒ಂ ಸಚ॑ಂತ ಊ॒ತಯ॑ಃ । ಹ॒ವಿ-ಷ್ಮ॑ಂತ॒ಸ್ತ॑ಮೀಳತೇ॒ ತಂ ಸ॑ನಿ॒ಷ್ಯಂತೋಽವ॑ಸೇ ॥ 2 ॥ ಸ ಯ॒ಂತಾ ವಿ॑ಪ್ರ ಏಷಾ॒ಂ ಸ ಯ॒ಜ್ಞಾನಾ॒ಮಥಾ॒ ಹಿ ಷಃ । ಅ॒ಗ್ನಿಂ ತಂ ವೋ॑ ದುವಸ್ಯತ॒ ದಾತಾ॒ ಯೋ ವನಿ॑ತಾ ಮ॒ಘಮ್ ॥ 3 ॥ ಸ ನ॒ಃ ಶರ್ಮಾ॑ಣಿ ವೀ॒ತಯೇ॒ಽಗ್ನಿರ್ಯ॑ಚ್ಛತು॒ ಶಂತ॑ಮಾ । ಯತೋ॑ ನಃ ಪ್ರು॒ಷ್ಣವ॒-ದ್ವಸ॑ು ದಿ॒ವಿ ಕ್ಷಿ॒ತಿಭ್ಯೋ॑ ಅ॒ಪ್ಸ್ವಾ ॥ 4 ॥ ದೀ॒ದಿ॒ವಾಂಸ॒ಮಪೂ॑ರ್ವ್ಯಂ ವಸ್ವೀ॑ಭಿರಸ್ಯ ಧೀ॒ತಿಭಿ॑ಃ । ಋಕ್ವಾ॑ಣೋ ಅ॒ಗ್ನಿಮಿಂಧತೇ॒ ಹೋತಾ॑ರಂ ವಿ॒ಶ್ಪತಿಂ ವಿ॒ಶಾಮ್ ॥ 5 ॥ ಉ॒ತ ನೋ॒ ಬ್ರಹ್ಮ॑ನ್ನವಿಷ ಉ॒ಕ್ಥೇಷು॑ ದೇವ॒ಹೂತ॑ಮಃ । ಶಂ ನ॑ಃ ಶೋಚಾ ಮ॒ರುದ್ವೃ॒ಧೋಽಗ್ನೇ

ಸಹಸ್ರಸಾತಮಃ ॥ 6 ॥ ನೂ ನೋ ರಾಸ್ವ ಸಹಸ್ರವತ್ತೋಕವ-
ತ್ಪುಷ್ಟಿವದ್ವಸು । ದ್ಯುಮದಗ್ನೇ ಸುವೀರ್ಯಂ ವರ್ಷಿಷ್ಠಮನು-
ಪಕ್ಷಿತಮ್ ॥ 7 ॥

ಸೂಕ್ತ 14

ಅಷ್ಟಕ 3 ಮಂಡಲ 3 ಅಧ್ಯಾಯ 1

ಋಷಿಃ ಋಷಭೋ ವೈಶ್ವಾಮಿತ್ರಃ ॥

ದೇವತಾ : ಅಗ್ನಿಃ ॥ ಛಂದಃ : ತ್ರಿಷ್ಟುಪ್ ॥

ಆ ಹೋತಾ ಮಂದ್ರೋ ವಿದಥಾನ್ಯಸ್ಥಾತ್ಸತ್ಯೋ ಯಜ್ವಾ
ಕವಿತಮಃ ಸ ವೇಧಾಃ । ವಿದ್ಯುದ್ರಥಃ ಸಹಸಸ್ಪುತ್ರೋ ಅಗ್ನಿಃ
ಶೋಚಿಷ್ಕೇಶಃ ಪೃಥಿವ್ಯಾಂ ಪಾಜೋ ಅಶ್ರೇತ್ ॥ 1 ॥ ಅಯಾವಿ
ತೇ ನಮಉಕ್ತಿಂ ಜುಷಸ್ವ ಋತಾವಸ್ತುಭ್ಯಂ ಚೇತತೇ ಸಹಸ್ವಃ ।
ವಿದ್ವಾ ಆ ವಕ್ಷಿ ವಿದುಷೋ ನಿ ಷತ್ಸಿ ಮಧ್ಯ ಆ ಬರ್ಹಿರೂತಯೇ
ಯಜತ್ರ ॥ 2 ॥ ದ್ರವತಾಂ ತ ಉಷಸಾ ವಾಜಯಂತೀ ಅಗ್ನೇ
ವಾತಸ್ಯ ಪಥ್ಯಾಭಿರಚ್ಛ । ಯತ್ಸೀಮಂಜಂತಿ ಪ್ರೂವ್ಯಂ ಹವಿರ್ಭಿರಾ
ವಂಧುರೇವ ತಸ್ಥತುರ್ದುರೋಣೇ ॥ 3 ॥ ಮಿತ್ರಶ್ಚ ತುಭ್ಯಂ ವರುಣಃ

ಸಹಸೋsಗ್ನೇ ವಿಶ್ವೇ ಮರುತಃ ಸುಮ್ನಮರ್ಚನ್ । ಯೆಚ್ಛೋ-
ಚಿಷಾ ಸಹಸಸ್ಪುತ್ರ ತಿಷ್ಠಾ ಅಭಿ ಕ್ಷಿತೀಃ ಪ್ರಥಯನ್ಸ್ಯೋ ನೂನ್ ॥ 4 ॥ ವಯಂ ತೇ ಅದ್ಯ ರರಿಮಾ ಹಿ ಕಾಮಮುತ್ತಾನಹಸ್ತಾ ನಮಸೋಪಸದ್ಯ । ಯೆಜಿಷ್ಠೇನ ಮನಸಾ ಯೆಷ್ಟ ದೇವಾನಸ್ರೇಧತಾ ಮನ್ಮನಾ ವಿಪ್ರೋ ಅಗ್ನೇ ॥ 5 ॥ ತ್ವದ್ಧಿ ಪುತ್ರ ಸಹಸೋ ವಿ ಪ್ರೂರ್ವೀರ್ದೇವಸ್ಯ ಯಂತ್ಯುತಯೋ ವಿ ವಾಜಾಃ । ತ್ವಂ ದೇಹಿ ಸಹಸ್ರಿಣಂ ರಯಿಂ ನೋsದ್ರೋಘೇಣ ವಚಸಾ ಸತ್ಯಮಗ್ನೇ ॥ 6 ॥ ತುಭ್ಯಂ ದಕ್ಷ ಕವಿಕ್ರತೋ ಯಾನೀಮಾ ದೇವ ಮರ್ತಾಸೋ ಅಧ್ವರೇ ಅಕರ್ಮ । ತ್ವಂ ವಿಶ್ವಸ್ಯ ಸುರಥಸ್ಯ ಬೋಧಿ ಸರ್ವಂ ತದಗ್ನೇ ಅಮೃತ ಸ್ವದೇಹ ॥ 7 ॥

**** ****

ಸೂಕ್ತ 15

ಅಷ್ಟಕ 3 ಮಂಡಲ 3 ಅಧ್ಯಾಯ 1

ಋಷಿಃ ಉತ್ಕೀಲಃ ಕಾತ್ಯಃ ॥

ದೇವತಾ : ಅಗ್ನಿಃ ॥ ಛಂದಃ : ತ್ರಿಷ್ಟುಪ್ ॥

ವಿ ಪಾಜಸಾ ಪೃಥುನಾ ಶೋಶುಚಾನೋ ಬಾಧಸ್ವ ದ್ವಿಷೋ ರಕ್ಷಸೋ ಅವಿಷ್ಯವಃ । ಸುಶರ್ಮಾಣೋ ಬೃಹತಃ ಶರ್ಮಣಿ ಸ್ಯಾಮಗ್ನೇರಹಂ ಸುಹವಸ್ಯ ಪ್ರಣೀತೌ ॥ 1 ॥ ತ್ವಂ ನೋ ಅಸ್ಯಾ ಉಷಸೋ ವ್ಯುಷ್ಟೌ ತ್ವಂ ಸೂರ ಉದಿತೌ ಬೋಧಿ ಗೋಪಾಃ । ಜನ್ಮೇವ ನಿತ್ಯಂ ತನಯಂ ಜುಷಸ್ವ ಸ್ತೋಮಂ ಮೇ ಅಗ್ನೇ ತನ್ವಾ ಸುಜಾತ ॥ 2 ॥ ತ್ವಂ ನೃಚಕ್ಷಾ ವೃಷಭಾನು ಪೂರ್ವೀಃ ಕೃಷ್ಣಾಸ್ವಗ್ನೇ ಅರುಷೋ ವಿ ಭಾಹಿ । ವಸೋ ನೇಷಿ ಚ ಪರ್ಷಿ ಚಾತ್ಯಂಹಃ ಕೃಧೀ ನೋ ರಾಯ ಉಶಿಜೋ ಯವಿಷ್ಠ ॥ 3 ॥ ಅಷಾಳ್ಹೋ ಅಗ್ನೇ ವೃಷಭೋ ದಿದೀಹಿ ಪುರೋ ವಿಶ್ವಾಃ ಸೌಭಗಾ ಸಂಜಿಗೀವಾನ್ । ಯಜ್ಞಸ್ಯ ನೇತಾ ಪ್ರಥಮಸ್ಯ ಪಾಯೋರ್ಜಾತ ವೇದೋ ಬೃಹತಃ ಸುಪ್ರಣೀತೇ ॥ 4 ॥ ಅಚ್ಛಿದ್ರಾ ಶರ್ಮ ಜರಿತಃ

ಪುರೂಣಿ ದೇವೋ ಅಚ್ಛಾ ದೀದ್ಯಾನಃ ಸುಮೇಧಾಃ । ರಥೋ ನ
ಸಸ್ಮಿನ್ನರಭಿ ವಕ್ಷ್ಯ ವಾಜಮಗ್ನೇ ತ್ವಂ ರೋದಸೀ ನಃ ಸುಮೇಕೇ ॥ 5 ॥
ಪ್ರ ಪೀಪಯ ವೃಷಭ ಜಿನ್ವ ವಾಜಾನಗ್ನೇ ತ್ವಂ ರೋದಸೀ ನಃ
ಸುದೋಘೇ । ದೇವೇಭಿರ್ದೇವ ಸುರುಚಾ ರುಚಾನೋ ಮಾ
ನೋ ಮರ್ತ್ಯಸ್ಯ ದುರ್ಮತಿಃ ಪರಿ ಷ್ಠಾತ್ ॥ 6 ॥ ಇಳಾಮಗ್ನೇ
ಪುರುದಂಸಂ ಸನಿಂ ಗೋಃ ಶಶ್ವತ್ತಮಂ ಹವಮಾನಾಯ ಸಾಧ ।
ಸ್ಯಾನ್ನಃ ಸೂನುಸ್ತನಯೋ ವಿಜಾವಾಗ್ನೇ ಸಾ ತೇ ಸುಮತಿ-
ರ್ಭೂತ್ವಸ್ಮೇ ॥ 7 ॥

ಸೂಕ್ತ 16

ಅಷ್ಟಕ 3 ಮಂಡಲ 3 ಅಧ್ಯಾಯ 1

ಋಷಿಃ ಉತ್ಕೀಲಃ ಕಾತ್ಯಃ ॥

ದೇವತಾ : ಅಗ್ನಿಃ ॥ ಛಂದಃ : 1,3,5 ಬೃಹತೀ । 2,4,6 ಸತೋಬೃಹತೀ ॥

ಅಯಮಗ್ನಿಃ ಸುವೀರ್ಯಸ್ಯೇಶೇ ಮಹಃ ಸೌಭಗಸ್ಯ ।
ರಾಯ ಈಶೇ ಸ್ವಪತ್ಯಸ್ಯ ಗೋಮತ ಈಶೇ ವೃತ್ರಹಥಾನಾಮ್

॥ 1 ॥ ಇಮಂ ನರೋ ಮರುತಃ ಸಶ್ಚತಾ ವೃಧಂ ಯಸ್ಮಿನ್ರಾಯಃ ಶೇವೃಧಾಸಃ । ಅಭಿ ಯೇ ಸಂತಿ ಪೃತನಾಸು ದೂಢ್ಯೋ ವಿಶ್ವಾಹಾ ಶತ್ರುಮಾದಭುಃ ॥ 2 ॥ ಸ ತ್ವಂ ನೋ ರಾಯಃ ಶಿಶೀಹಿ ವಿಮಾಢ್ವೋ ಅಗ್ನೇ ಸುವೀರ್ಯಸ್ಯ । ತುವಿದ್ಯುಮ್ನ ವರ್ಷಿಷ್ಠಸ್ಯ ಪ್ರಜಾವತೋಽನವಿಮಾವಸ್ಯ ಶುಷ್ಮಿಣಃ ॥ 3 ॥ ಚಕ್ರ್ಯೋ ವಿಶ್ವಾ ಭುವನಾಭಿ ಸಾಸಹಿಶ್ಚಕ್ರ್ದೇವೇಷ್ವಾ ದುವಃ । ಆ ದೇವೇಷು ಯತತ ಆ ಸುವೀರ್ಯ ಆ ಶಂಸ ಉತ ನೃಣಾಮ್ ॥ 4 ॥ ಮಾ ನೋ ಅಗ್ನೇಽಮತಯೇ ಮಾವೀರತಾಯೈ ರೀರಧಃ । ಮಾಗೋ-ತಾಯೈ ಸಹಸಸ್ಪುತ್ರ ಮಾ ನಿದೇಽಪ ದ್ವೇಷಾಂಸ್ಯಾ ಕೃಧಿ ॥ 5 ॥ ಶಗ್ಧಿ ವಾಜಸ್ಯ ಸುಭಗ ಪ್ರಜಾವತೋಽಗ್ನೇ ಬೃಹತೋ ಅಧ್ವರೇ । ಸ ರಾಯಾ ಭೂಯಸಾ ಸೃಜ ಮಯೋಭುನಾ ತುವಿದ್ಯುಮ್ನ ಯಶಸ್ವತಾ ॥ 6 ॥

****

ಸೂಕ್ತ 17

ಅಷ್ಟಕ 3 ಮಂಡಲ 3 ಅಧ್ಯಾಯ 1

ಋಷಿಃ ಕತೋ ವೈಶ್ವಾಮಿತ್ರಃ ॥

ದೇವತಾ : ಅಗ್ನಿಃ । ಛಂದಃ : ತ್ರಿಷ್ಟುಪ್ ।

ಸಮಿಧ್ಯಮಾನಃ ಪ್ರಥಮಾನು ಧರ್ಮಾ ಸಮುಕ್ತುಭಿರಜ್ಯತೇ ವಿಶ್ವವಾರಃ । ಶೋಚಿಷ್ಕೇಶೋ ಘೃತನಿರ್ಣಿಕ್ಪಾವಕಃ ಸುಯಜ್ಞೋ ಅಗ್ನಿರ್ಯಜಥಾಯ ದೇವಾನ್ ॥ 1 ॥ ಯಥಾಯಜೋ ಹೋತ್ರ-ಮಗ್ನೇ ಪೃಥಿವ್ಯಾ ಯಥಾ ದಿವೋ ಜಾತವೇದಶ್ಚಿಕಿತ್ವಾನ್ । ಏವಾ-ನೇನ ಹವಿಷಾ ಯಕ್ಷಿ ದೇವಾನ್ಮನುಷ್ವದ್ಯಜ್ಞಂ ಪ್ರ ತಿರೇಮಮದ್ಯ ॥ 2 ॥ ತ್ರೀಣ್ಯಾಯೂಂಷಿ ತವ ಜಾತವೇದಸ್ತಿಸ್ರ ಆಜಾನೀರುಷ-ಸಸ್ತೇ ಅಗ್ನೇ । ತಾಭಿರ್ದೇವಾನಾಮವೋ ಯಕ್ಷಿ ವಿದ್ವಾನಥಾ ಭವ ಯಜಮಾನಾಯ ಶಂ ಯೋಃ ॥ 3 ॥ ಅಗ್ನಿಂ ಸುದೀತಿಂ ಸುದೃಶಂ ಗೃಣಂತೋ ನಮಸ್ಯಾಮಸ್ತ್ವೇಡ್ಯಂ ಜಾತವೇದಃ । ತ್ವಾಂ ದೂತ-ಮರತಿಂ ಹವ್ಯವಾಹಂ ದೇವಾ ಅಕೃಣ್ವನ್ನಮೃತಸ್ಯ ನಾಭಿಮ್ ॥ 4 ॥ ಯಸ್ತ್ವದ್ಧೋತಾ ಪೂರ್ವೋ ಅಗ್ನೇ ಯಜೀಯಾನ್ದ್ವಿತಾ

ಚ ಸತ್ತಾ ಸ್ವಧಯಾ ಚ ಶಂಭುಃ । ತಸ್ಯಾನು ಧರ್ಮ ಪ್ರ ಯಜಾ
ಚಿಕಿತ್ವೋಽಥಾ ನೋ ಧಾ ಅಧ್ವರಂ ದೇವವೀತೌ ॥ 5 ॥

ಸೂಕ್ತ 18

ಅಷ್ಟಕ 3 ಮಂಡಲ 3 ಅಧ್ಯಾಯ 1

ಋಷಿಃ ಕತೋ ವೈಶ್ವಾಮಿತ್ರಃ ॥

ದೇವತಾ : ಅಗ್ನಿಃ ॥ ಛಂದಃ : ತ್ರಿಷ್ಟುಪ್ ॥

ಭವಾ ನೋ ಅಗ್ನೇ ಸುಮನಾ ಉಪೇತೌ ಸಖೇವ ಸಖ್ಯೇ
ಪಿತರೇವ ಸಾಧುಃ । ಪುರುದ್ರುಹೋ ಹಿ ಕ್ಷಿತಯೋ ಜನಾನಾಂ
ಪ್ರತಿ ಪ್ರತೀಚೀರ್ದಹತಾದರಾತೀಃ ॥ 1 ॥ ತಪೋ ಷ್ವಗ್ನೇ ಅಂತರಾ
ಅಮಿತ್ರಾ ತಪಾ ಶಂಸಮರರುಷಃ ಪರಸ್ಯ । ತಪೋ ವಸೋ ಚಿಕಿ-
ತಾನೋ ಅಚಿತ್ತಾನ್, ವಿ ತೇ ತಿಷ್ಠಂತಾಮಜರಾ ಅಯಾಸಃ ॥ 2 ॥
ಇಧ್ಮೇನಾಗ್ನ ಇಚ್ಛಮಾನೋ ಘೃತೇನ ಜುಹೋಮಿ ಹವ್ಯಂ ತರಸೇ
ಬಲಾಯ । ಯಾವದೀಶೇ ಬ್ರಹ್ಮಣಾ ವಂದಮಾನ ಇಮಾಂ
ಧಿಯಂ ಶತಸೇಯಾಯ ದೇವೀಮ್ ॥ 3 ॥ ಉಚ್ಛೋಚಿಷಾ ಸಹ-

ಸಸ್ಪುತ್ರ ಸ್ತುತೋ ಬೃಹದ್ವಯೋಃ ಶಶಮಾನೇಷು ಧೇಹಿ । ರೇವ-
ದಗ್ನೇ ವಿಶ್ವಮಿತ್ರೇಷು ಶಂ ಯೋರ್ಮಮ್ಯೂಜಾ ತೇ ತನ್ವ
(ಅಂ) ಏ ಭೂರಿ ಕೃತ್ವಃ ॥ 4 ॥ ಕೃಧಿ ರತ್ನಂ ಸುಸನಿತರ್ಧನಾನಾಂ
ಸ ಘೇದಗ್ನೇ ಭವಸಿ ಯತ್ಸಮಿದ್ಧಃ । ಸ್ತೋತುರ್ದುರೋಣೇ
ಸುಭಗಸ್ಯ ರೇವತ್ಸೃಪ್ರಾ ಕರಸ್ನಾ ದಧಿಷೇ ವಪೂಂಷಿ ॥ 5 ॥

ಸೂಕ್ತ 19

ಅಷ್ಟಕ 3 ಮಂಡಲ 3 ಅಧ್ಯಾಯ 1

ಋಷಿಃ ಗಾಥೀ ॥

ದೇವತಾ : ಅಗ್ನಿಃ । ಛಂದಃ : ತ್ರಿಷ್ಟುಪ್ ।

ಅಗ್ನಿಂ ಹೋತಾರಂ ಪ್ರ ವೃಣೇ ಮಿಯೇಧೇ ಗೃತ್ಸಂ ಕವಿಂ
ವಿಶ್ವವಿದಮಮೂರಮ್ । ಸ ನೋ ಯಕ್ಷದ್ದೇವತಾತಾ ಯಜೀ-
ಯಾನ್ರಾಯೇ ವಾಜಾಯ ವನತೇ ಮಘಾನಿ ॥ 1 ॥ ಪ್ರ
ತೇ ಅಗ್ನೇ ಹವಿಷ್ಮತೀಮಿಯರ್ಮ್ಯಚ್ಛಾ ಸುದ್ಯುಮ್ನಾಂ ರಾತಿನೀಂ
ಘೃತಾಚೀಮ್ । ಪ್ರದಕ್ಷಿಣಿದ್ದೇವತಾತಿಮುರಾಣಃ ಸಂ ರಾತಿಭಿರ್ವ-

ಸುಭಿರ್ಯಜ್ಞಮಶ್ರೇತ್ ॥ 2 ॥ ಸ ತೇಜೀಯಸಾ ಮನಸಾ ತ್ವೋತ
ಉತ ಶಿಕ್ಷ ಸ್ವಪತ್ಯಸ್ಯ ಶಿಕ್ಷೋಃ । ಅಗ್ನೇ ರಾಯೋ ನೃತಮಸ್ಯ
ಪ್ರಭೂತೌ ಭೂಯಾಮ ತೇ ಸುಷ್ಟುತಯಶ್ಚ ವಸ್ವಃ ॥ 3 ॥
ಭೂರೀಣಿ ಹಿ ತ್ವೇ ದಧಿರೇ ಅನೀಕಾಗ್ನೇ ದೇವಸ್ಯ ಯಜ್ಯವೋ
ಜನಾಸಃ । ಸ ಆ ವಹ ದೇವತಾತಿಂ ಯವಿಷ್ಠ ಶರ್ಧೋ ಯದದ್ಯ
ದಿವ್ಯಂ ಯಜಾಸಿ ॥ 4 ॥ ಯತ್ತ್ವಾ ಹೋತಾರಮನಜನ್ಮಿಯೇಧೇ
ನಿಷಾದಯಂತೋ ಯಜಥಾಯ ದೇವಾಃ । ಸ ತ್ವಂ ನೋ
ಅಗ್ನೇsವಿತೇಹ ಬೋಧ್ಯಧಿ ಶ್ರವಾಂಸಿ ಧೇಹಿ ನಸ್ತನೂಷು ॥ 5 ॥

ಸೂಕ್ತ 20

ಅಷ್ಟಕ 3 ಮಂಡಲ 3 ಅಧ್ಯಾಯ 1

ಋಷಿಃ ಗಾಥೀ ॥

ದೇವತಾ : 1,5 ವಿಶ್ವೇದೇವಾಃ । 2-4 ಅಗ್ನಿಃ । ಛಂದಃ : ತ್ರಿಷ್ಟುಪ್ ।

ಅಗ್ನಿಮುಷಸಮುಶ್ವಿನಾ ದಧಿಕ್ರಾಂ ವ್ಯುಷ್ಟಿಷು ಹವತೇ
ವಹ್ನಿರುಕ್ಥ್ಯಃ । ಸುಜ್ಯೋತಿಷೋ ನಃ ಶೃಣ್ವಂತು ದೇವಾಃ ಸಜೋ-

ಷಸೋ ಅಧ್ವರಂ ವಾವಶಾನಾಃ ॥ 1 ॥ ಅಗ್ನೇ ತ್ರೀ ತೇ ವಾಜಿನಾ
ತ್ರೀ ಷಧಸ್ಥಾ ತಿಸ್ರಸ್ತೇ ಜಿಹ್ವಾ ಋತಜಾತ ಪೂರ್ವೀಃ । ತಿಸ್ರ
ಉತೇ ತನ್ವೋ ದೇವವಾತಾಸ್ತಾಭಿರ್ನಃ ಪಾಹಿ ಗಿರೋ ಅಪ್ರಯುಚ್ಛನ್ ॥ 2 ॥ ಅಗ್ನೇ ಭೂರೀಣಿ ತವ ಜಾತವೇದೋ ದೇವ
ಸ್ವಧಾವೋಽಮೃತಸ್ಯ ನಾಮ । ಯಾಶ್ಚ ಮಾಯಾ ಮಾಯಿನಾಂ
ವಿಶ್ವಮಿನ್ವ ತ್ವೇ ಪೂರ್ವೀಃ ಸಂದಧುಃ ಪೃಷ್ಠಬಂಧೋ ॥ 3 ॥
ಅಗ್ನಿರ್ನೇತಾ ಭಗ ಇವ ಕ್ಷಿತೀನಾಂ ದೈವೀನಾಂ ದೇವ ಋತುಪಾ
ಋತಾವಾ । ಸ ವೃತ್ರಹಾ ಸನಯೋ ವಿಶ್ವವೇದಾಃ ಪರ್ಷದ್ವಿಶ್ವಾತಿ
ದುರಿತಾ ಗೃಣಂತಮ್ ॥ 4 ॥ ದಧಿಕ್ರಾಮುಗ್ನಿಮುಷಸಂ ಚ ದೇವೀಂ
ಬೃಹಸ್ಪತಿಂ ಸವಿತಾರಂ ಚ ದೇವಮ್ । ಅಶ್ವಿನಾ ಮಿತ್ರಾವರುಣಾ
ಭಗಂ ಚ ವಸೂನ್ರುದ್ರಾ ಆದಿತ್ಯಾ ಇಹ ಹುವೇ ॥ 5 ॥

****

ಸೂಕ್ತ 21

ಅಷ್ಟಕ 3 ಮಂಡಲ 3 ಅಧ್ಯಾಯ 1

ಋಷಿಃ ಗಾಥೀ ॥

ದೇವತಾ : ಅಗ್ನಿಃ ।

ಛಂದಃ : 1,4 ತ್ರಿಷ್ಟುಪ್ । 2-3 ಅನಷ್ಟುಪ್ । 5 ವಿರಾಡ್ರೂಪಾ ಸತೋಬೃಹತೀ ।

ಇಮಂ ನೋ ಯಜ್ಞಮುಮೃತೇಷು ಧೇಹೀಮಾ ಹವ್ಯಾ
ಜಾತವೇದೋ ಜುಷಸ್ವ । ಸ್ತೋಕಾನಾಮಗ್ನೇ ಮೇದಸೋ
ಘೃತಸ್ಯ ಹೋತಃ ಪ್ರಾಶಾನ ಪ್ರಥಮೋ ನಿಷದ್ಯ ॥ 1 ॥ ಘೃತ-
ವಂತಃ ಪಾವಕ ತೇ ಸ್ತೋಕಾಃ ಶ್ಚೋತಂತಿ ಮೇದಸಃ । ಸ್ವಧರ್ಮ-
ನ್ದೇವವೀತಯೇ ಶ್ರೇಷ್ಠಂ ನೋ ಧೇಹಿ ವಾರ್ಯಂ ॥ 2 ॥
ತುಭ್ಯಂ ಸ್ತೋಕಾ ಘೃತಶ್ಚುತೋಽಗ್ನೇ ವಿಪ್ರಾಯ ಸಂತ್ಯ ।
ಋಷಿಃ ಶ್ರೇಷ್ಠಃ ಸಮಿಧ್ಯಸೇ ಯಜ್ಞಸ್ಯ ಪ್ರಾವಿತಾ ಭವ ॥ 3 ॥
ತುಭ್ಯಂ ಶ್ಚೋತಂತ್ಯಧ್ರಿಗೋ ಶಚೀವಃ ಸ್ತೋಕಾಸೋ ಅಗ್ನೇ
ಮೇದಸೋ ಘೃತಸ್ಯ । ಕವಿಶಸ್ತೋ ಬೃಹತಾ ಭಾನುನಾಗಾ
ಹವ್ಯಾ ಜುಷಸ್ವ ಮೇಧಿರ ॥ 4 ॥ ಓಜಿಷ್ಠಂ ತೇ ಮಧ್ಯತೋ

ಮೇದ ಉದ್ಭೃತಂ ಪ್ರ ತೇ ವಯಂ ದದಾಮಹೇ । ಶ್ಚೋತಂತಿ
ತೇ ವಸೋ ಸ್ತೋಕಾ ಅಧಿ ತ್ವಚಿ ಪ್ರತಿ ತಾನ್ದೇವಶೋ ವಿಹಿ ॥ 5 ॥

ಸೂಕ್ತ 22

ಅಷ್ಟಕ 3 ಮಂಡಲ 3 ಅಧ್ಯಾಯ 1

ಋಷಿಃ ಗಾಥೀ ॥

ದೇವತಾ : ಪುರೀಷ್ಯಾ ಅಗ್ನಯಃ । ಛಂದಃ : 1-3,5 ತ್ರಿಷ್ಟುಪ್ । 4 ಅನುಷ್ಟುಪ್ ।

ಅಯಂ ಸೋ ಅಗ್ನಿರ್ಯಸ್ಮಿನ್ತ್ಸೋಮಮಿಂದ್ರಃ ಸುತಂ
ದಧೇ ಜಠರೇ ವಾವಶಾನಃ । ಸಹಸ್ರಿಣಂ ವಾಜಮತ್ಯಂ ನ ಸಪ್ತಿಂ
ಸಸವಾನ್ತ್ಸನ್ಸ್ತೂಯಸೇ ಜಾತವೇದಃ ॥ 1 ॥ ಅಗ್ನೇ ಯತ್ತೇ
ದಿವಿ ವರ್ಚಃ ಪೃಥಿವ್ಯಾಂ ಯದೋಷಧೀಷ್ವಪ್ಸ್ವ ಯಜತ್ರ ।
ಯೇನಾಂತರಿಕ್ಷಮುರ್ವಾತತಂಥ ತ್ವೇಷಃ ಸ ಭಾನುರರ್ಣವೋ
ನೃಚಕ್ಷಾಃ ॥ 2 ॥ ಅಗ್ನೇ ದಿವೋ ಅರ್ಣಮಚ್ಛಾ ಜಿಗಾಸ್ಯಚ್ಛಾ
ದೇವಾ ಊಚಿಷೇ ಧಿಷ್ಣ್ಯಾ ಯೇ । ಯಾ ರೋಚನೇ ಪರಸ್ತಾ-
ತ್ಸೂರ್ಯಸ್ಯ ಯಾಶ್ಚಾವಸ್ತಾದುಪತಿಷ್ಠಂತ ಆಪಃ ॥ 3 ॥

ಪುರೀಷ್ಯಾಸೋ ಅಗ್ನಯಃ ಪಾವನೇಭಿಃ ಸಜೋಷಸಃ ।
ಜುಷಂತಾಂ ಯಜ್ಞಮದ್ರುಹೋಽನವದ್ಯಾ ಇಷೋ ಮಹೀಃ ॥ 4 ॥
ಇಳಾಮಗ್ನೇ ಪುರುದಂಸಂ ಸನಿಂ ಗೋಃ ಶಶ್ವತ್ತಮಂ ಹವಮಾನಾಯ ಸಾಧ ।
ಸ್ಯಾನ್ನಃ ಸೂನುಸ್ತನಯೋ ವಿಜಾವಾಗ್ನೇ ಸಾ ತೇ ಸುಮತಿರ್ಭೂತ್ವಸ್ಮೇ ॥ 5 ॥

ಸೂಕ್ತ 23

ಅಷ್ಟಕ 3 ಮಂಡಲ 3 ಅಧ್ಯಾಯ 1

ಋಷಿಃ ದೇವಶ್ರವಾ ದೇವವಾತಶ್ಚ ಭಾರತೌ ॥

ದೇವತಾ : ಅಗ್ನಿಃ ॥ ಛಂದಃ : 1,2,4,5 ತ್ರಿಷ್ಟುಪ್ । 3 ಸತೋ ಬೃಹತೀ ॥

ನಿರ್ಮಥಿತಃ ಸುಧಿತ ಆ ಸಧಸ್ಥೇ ಯುವಾ ಕವಿರಧ್ವರಸ್ಯ ಪ್ರಣೇತಾ ।
ಜೂರ್ಯತ್ಸ್ವಗ್ನಿರಜರೋ ವನೇಷ್ವತ್ರಾ ದಧೇ ಅಮೃತಂ ಜಾತವೇದಾಃ ॥ 1 ॥ ಅಮಂಥಿಷ್ಟಾಂ ಭಾರತಾ ರೇವದಗ್ನಿಂ ದೇವಶ್ರವಾ ದೇವವಾತಃ ಸುದಕ್ಷಮ್ । ಅಗ್ನೇ ವಿ ಪಶ್ಯ ಬೃಹತಾಭಿ ರಾಯೇಷಾಂ ನೋ ನೇತಾ ಭವತಾದನು ದ್ಯೂನ್ ॥ 2 ॥ ದಶ ಕ್ಷಿಪಃ ಪೂರ್ವ್ಯಂ ಸೀಮಜೀಜನನ್ತ್ಸ್ವಸಾರಂ ಜಾತಂ ಮಾತೃಷು

ಪ್ರಿಯಮ್ । ಅಗ್ನಿಂ ಸ್ತುಹಿ ದೈವವಾತಂ ದೇವಶ್ರವೋ ಯೋ
ಜನಾನಾಮಸದ್ವಶೀ ॥ 3 ॥ ನಿ ತ್ವಾ ದಧೇ ವರ ಆ ಪೃಥಿವ್ಯಾ
ಇಳಾಯಾಸ್ಪದೇ ಸುದಿನತ್ವೇ ಅಹ್ನಾಮ್ । ದೃಷದ್ವತ್ಯಾಂ
ಮಾನುಷ ಆಪಯಾಯಾಂ ಸರಸ್ವತ್ಯಾಂ ರೇವದಗ್ನೇ ದಿದೀಹಿ
॥ 4 ॥ ಇಳಾಮಗ್ನೇ ಪುರುದಂಸಂ ಸನಿಂ ಗೋಃ ಶಶ್ವತ್ತಮಂ
ಹವಮಾನಾಯ ಸಾಧ । ಸ್ಯಾನ್ನಃ ಸೂನುಸ್ತನಯೋ ವಿಜಾ-
ವಾಗ್ನೇ ಸಾ ತೇ ಸುಮತಿರ್ಭೂತ್ವಸ್ಮೇ ॥ 5 ॥

ಸೂಕ್ತ 24

ಅಷ್ಟಕ 3 ಮಂಡಲ 3 ಅಧ್ಯಾಯ 1

ಋಷಿಃ ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರಃ ॥

ದೇವತಾ : ಅಗ್ನಿಃ ॥ ಛಂದಃ : 1 ಅನುಷ್ಟುಪ್ । 2-5 ಗಾಯತ್ರೀ ॥

ಅಗ್ನೇ ಸಹಸ್ವ ಪೃತನಾ ಅಭಿಮಾತೀರಪಾಸ್ಯ । ದುಷ್ಟರಸ್ತ-
ರನ್ನರಾತೀರ್ವರ್ಚೋ ಧಾ ಯಜ್ಞವಾಹಸೇ ॥ 1 ॥ ಅಗ್ನ ಇಳಾ
ಸಮಿಧ್ಯಸೇ ವೀತಿಹೋತ್ರೋ ಅಮರ್ತ್ಯಃ । ಜುಷಸ್ವ ಸೂ ನೋ

ಅಧ್ವರಮ್ ॥ 2 ॥ ಅಗ್ನೇ ದ್ಯುಮ್ನೇನ ಜಾಗೃವೇ ಸಹಸಃ ಸೂನ-
ವಾಹುತ । ಏದಂ ಬರ್ಹಿಃ ಸದೋ ಮಮ ॥ 3 ॥ ಅಗ್ನೇ ವಿಶ್ವೇ-
ಭಿರಗ್ನಿಭಿರ್ದೇವೇಭಿರ್ಮಹಯಾ ಗಿರಃ । ಯಜ್ಞೇಷು ಯ ಉ
ಚಾಯವಃ ॥ 4 ॥ ಅಗ್ನೇ ದಾ ದಾಶುಷೇ ರಯಿಂ ವೀರವಂತಂ
ಪರೀಣಸಮ್ । ಶಿಶೀಹಿ ನಃ ಸೂನುಮತಃ ॥ 5 ॥

ಸೂಕ್ತ 25

ಅಷ್ಟಕ 3 ಮಂಡಲ 3 ಅಧ್ಯಾಯ 1

ಋಷಿಃ ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರಃ ॥

ದೇವತಾ : 1-3,5 ಅಗ್ನಿಃ । 4 ಇಂದ್ರಾಗ್ನೀ ॥ ಛಂದಃ : ವಿರಾಟ್ ॥

ಅಗ್ನೇ ದಿವಃ ಸೂನುರಸಿ ಪ್ರಚೇತಾಸ್ತನಾ ಪೃಥಿವ್ಯಾ ಉತ
ವಿಶ್ವವೇದಾಃ । ಋಧಗ್ದೇವಾ ಇಹ ಯಜಾ ಚಿಕಿತ್ವಃ ॥ 1 ॥ ಅಗ್ನಿಃ
ಸನೋತಿ ವೀರ್ಯಾಣಿ ವಿದ್ವಾನ್ತ್ಸನೋತಿ ವಾಜಮಮೃತಾಯ ಭೂಷನ್ । ಸ ನೋ ದೇವಾ ಏಹ ವಹಾ ಪುರುಕ್ಷೋ ॥ 2 ॥
ಅಗ್ನಿರ್ದ್ಯಾವಾಪೃಥಿವೀ ವಿಶ್ವಜನ್ಯೇ ಆ ಭಾತಿ ದೇವೀ ಅಮೃತೇ
ಅಮೂರಃ । ಕ್ಷಯನ್ವಾಜೈಃ ಪುರುಶ್ಚಂದ್ರೋ ನಮೋಭಿಃ ॥ 3 ॥

ಪ್ರಿಯಮ್ । ಅಗ್ನಿಂ ಸ್ತುಹಿ ದೈವವಾತಂ ದೇವಶ್ರವೋ ಯೋ
ಜನಾನಾಮಸದ್ವಶೀ ॥ 3 ॥ ನಿ ತ್ವಾ ದಧೇ ವರ ಆ ಪೃಥಿವ್ಯಾ
ಇಳಾಯಾಸ್ಪದೇ ಸುದಿನತ್ವೇ ಅಹ್ನಾಮ್ । ದೃಷದ್ವತ್ಯಾಂ
ಮಾನುಷ ಆಪಯಾಯಾಂ ಸರಸ್ವತ್ಯಾಂ ರೇವದಗ್ನೇ ದಿದೀಹಿ
॥ 4 ॥ ಇಳಾಮಗ್ನೇ ಪುರುದಂಸಂ ಸನಿಂ ಗೋಃ ಶಶ್ವತ್ತಮಂ
ಹವಮಾನಾಯ ಸಾಧ । ಸ್ಯಾನ್ನಃ ಸೂನುಸ್ತನಯೋ ವಿಜಾ-
ವಾಗ್ನೇ ಸಾ ತೇ ಸುಮತಿರ್ಭೂತ್ವಸ್ಮೇ ॥ 5 ॥

ಸೂಕ್ತ 24

ಅಷ್ಟಕ 3 ಮಂಡಲ 3 ಅಧ್ಯಾಯ 1

ಋಷಿಃ ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರಃ ॥

ದೇವತಾ : ಅಗ್ನಿಃ । ಛಂದಃ : 1 ಅನುಷ್ಟುಪ್ । 2-5 ಗಾಯತ್ರೀ ॥

ಅಗ್ನೇ ಸಹಸ್ವ ಪೃತನಾ ಅಭಿಮಾತೀರಪಾಸ್ಯ । ದುಷ್ಟರಸ್ತ-
ರನ್ನರಾತೀರ್ವರ್ಚೋ ಧಾ ಯಜ್ಞವಾಹಸೇ ॥ 1 ॥ ಅಗ್ನ ಇಳಾ
ಸಮಿಧ್ಯಸೇ ವೀತಿಹೋತ್ರೋ ಅಮರ್ತ್ಯಃ । ಜುಷಸ್ವ ಸೂ ನೋ

ಅಧ್ವರಮ್ ॥ 2 ॥ ಅಗ್ನೇ ದ್ಯುಮ್ನೇನ ಜಾಗೃವೇ ಸಹಸಃ ಸೂನ-
ವಾಹುತ । ಏದಂ ಬರ್ಹಿಃ ಸದೋ ಮಮ ॥ 3 ॥ ಅಗ್ನೇ ವಿಶ್ವೇ-
ಭಿರಗ್ನಿಭಿರ್ದೇವೇಭಿರ್ಮಹಯಾ ಗಿರಃ । ಯಜ್ಞೇಷು ಯ ಉ
ಚಾಯವಃ ॥ 4 ॥ ಅಗ್ನೇ ದಾ ದಾಶುಷೇ ರಯಿಂ ವೀರವಂತಂ
ಪರೀಣಸಮ್ । ಶಿಶೀಹಿ ನಃ ಸೂನುಮತಃ ॥ 5 ॥

ಸೂಕ್ತ 25

ಅಷ್ಟಕ 3 ಮಂಡಲ 3 ಅಧ್ಯಾಯ 1

ಋಷಿಃ ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರಃ ॥

ದೇವತಾ : 1-3,5 ಅಗ್ನಿಃ । 4 ಇಂದ್ರಾಗ್ನೀ ॥ ಛಂದಃ : ವಿರಾಟ್ ॥

ಅಗ್ನೇ ದಿವಃ ಸೂನುರಸಿ ಪ್ರಚೇತಾಸ್ತನಾ ಪೃಥಿವ್ಯಾ ಉತ
ವಿಶ್ವವೇದಾಃ । ಋಧಗ್ದೇವಾ ಇಹ ಯಜಾ ಚಿಕಿತ್ವಃ ॥ 1 ॥ ಅಗ್ನಿಃ
ಸನೋತಿ ವೀರ್ಯಾಣಿ ವಿದ್ವಾನ್ತ್ಸನೋತಿ ವಾಜಮುಮೃತಾಯ ಭೂಷನ್ । ಸ ನೋ ದೇವಾ ಏಹ ವಹಾ ಪುರುಕ್ಷೋ ॥ 2 ॥
ಅಗ್ನಿರ್ದ್ಯಾವಾಪೃಥಿವೀ ವಿಶ್ವಜನ್ಯೇ ಆ ಭಾತಿ ದೇವೀ ಅಮೃತೇ
ಅಮೂರಃ । ಕ್ಷಯನ್ವಾಜೈಃ ಪುರುಶ್ಚಂದ್ರೋ ನವೋಭಿಃ ॥ 3 ॥

ಅಗ್ನ ಇಂದ್ರಶ್ಚ ದಾಶುಷೋ ದುರೋಣೇ ಸುತಾವತೋ ಯಜ್ಞ-
ವಿಹೋಪಯಾತವಮ್ । ಅವರ್ಧಂತಾ ಸೋಮಪೇಯಾಯ
ದೇವಾ ॥ 4 ॥ ಅಗ್ನೇ ಅಪಾಂ ಸಮಿಧ್ಯಸೇ ದುರೋಣೇ ನಿತ್ಯಃ
ಸೂನೋ ಸಹಸೋ ಜಾತವೇದಃ । ಸಧಸ್ಥಾನಿ ಮಹಯಮಾನ
ಊತೀ ॥ 5 ॥

ಸೂಕ್ತ 26

ಅಷ್ಟಕ 3 ಮಂಡಲ 3 ಅಧ್ಯಾಯ 1

ಋಷಿಃ 1-6, 8-9 ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರಃ । 7 ಆತ್ಮಾ ॥

ದೇವತಾ : 1-3 ವೈಶ್ವಾನರಃ । 4-6 ಮರುತಃ । 7-8 ಅಗ್ನಿರಾತ್ಮಾ ವಾ
9 ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರೋಽಧ್ಯಾಯಃ ॥

ಛಂದಃ : 1-6 ಜಗತೀ । 7-9 ತ್ರಿಷ್ಟುಪ್ ॥

ವೈಶ್ವಾನರಂ ಮನಸಾಗ್ನಿಂ ನಿಚಾಯ್ಯಾ ಹವಿಷ್ಮಂತೋ
ಅನುಷತ್ಯಂ ಸ್ವರ್ವಿದಮ್ । ಸುದಾನುಂ ದೇವಂ ರಥಿರಂ ವಸೂ-
ಯವೋ ಗೀರ್ಭಿರ್ ರಣ್ವಂ ಕುಶಿಕಾಸೋ ಹವಾಮಹೇ ॥ 1 ॥ ತಂ
ಶುಭ್ರಮಗ್ನಿಮವಸೇ ಹವಾಮಹೇ ವೈಶ್ವಾನರಂ ಮಾತರಿಶ್ವಾನ-

ವುಕ್ಥ್ಯಮ್ । ಬೃಹಸ್ಪತಿಂ ಮನುಷೋ ದೇವತಾತಯೇ ವಿಪ್ರಂ
ಶ್ರೋತಾರಮತಿಥಿಂ ರಘುಷ್ಯದಮ್ ॥ 2 ॥ ಅಶ್ವೋ ನ ಕ್ರಂದ-
ಞ್ಜಿನಿಭಿಃ ಸಮಿಧ್ಯತೇ ವೈಶ್ವಾನರಃ ಕುಶಿಕೇಭಿರ್ಯುಗೇಯುಗೇ ।
ಸ ನೋ ಅಗ್ನಿಃ ಸುವೀರ್ಯಂ ಸ್ವಶ್ವ್ಯಂ ದಧಾತು ರತ್ನಮಮೃ-
ತೇಷು ಜಾಗೃವಿಃ ॥ 3 ॥ ಪ್ರ ಯಂತು ವಾಜಾಸ್ತವಿಷೀಭಿರಗ್ನಯಃ
ಶುಭೇ ಸಮಿಶ್ಲಾಃ ಪೃಷತೀರಯುಕ್ಷತ । ಬೃಹದುಕ್ಷೋ ಮರು-
ತೋ ವಿಶ್ವವೇದಸಃ ಪ್ರ ವೇಪಯಂತಿ ಪರ್ವತಾ ಅದಾಭ್ಯಾಃ ॥ 4 ॥
ಅಗ್ನಿಶ್ರಿಯೋ ಮರುತೋ ವಿಶ್ವಕೃಷ್ಟಯ ಆ ತ್ವೇಷಮುಗ್ರಮವ
ಈಮಹೇ ವಯಮ್ । ತೇ ಸ್ವಾನಿನೋ ರುದ್ರಿಯಾ ವರ್ಷನಿರ್ಣಿಜಃ
ಸಿಂಹಾ ನ ಹೇಷಕ್ರತವಃ ಸುದಾನವಃ ॥ 5 ॥ ವ್ರಾತಂವ್ರಾತಂ
ಗಣಂಗಣಂ ಸುಶಸ್ತಿಭಿರಗ್ನೇರ್ಭಾಮಂ ಮರುತಾಮೋಜ ಈಮಹೇ ।
ಪೃಷದಶ್ವಾಸೋ ಅನವಭ್ರರಾಧಸೋ ಗಂತಾರೋ ಯಜ್ಞಂ
ವಿದಥೇಷು ಧೀರಾಃ ॥ 6 ॥ ಅಗ್ನಿರಸ್ಮಿ ಜನ್ಮನಾ ಜಾತವೇದಾ ಘೃತಂ
ಮೇ ಚಕ್ಷುರಮೃತಂ ಮ ಆಸನ್ । ಅರ್ಕಸ್ತ್ರಿಧಾತೂ ರಜಸೋ
ವಿಮಾನೋ�ऽಜಸ್ರೋ ಘರ್ಮೋ ಹವಿರಸ್ಮಿ ನಾಮ ॥ 7 ॥ ತ್ರಿಭಿಃ

ಪವಿತ್ರೈರಪುಪ್ತೋದ್ಧ್ಯ (ಅ) ರ್ಕಂ ಹೃದಾ ಮತಿಂ ಜ್ಯೋತಿರನು
ಪ್ರಜಾನನ್ । ವರ್ಷಿಷ್ಠಂ ರತ್ನಮಕೃತ ಸ್ವಧಾಭಿರಾದಿದ್ಯಾವಾ-
ಪೃಥಿವೀ ಪರ್ಯಪಶ್ಯತ್ ॥ 8 ॥ ಶತಧಾರಮುತ್ಸಮುಕ್ಷೀಯಮಾಣಂ
ವಿಪಶ್ಚಿತಂ ಪಿತರಂ ವಕ್ತ್ವನಾಮ್ । ಮೇಳಿಂ ಮದಂತಂ ಪಿತೃಣೋ-
ರುಪಸ್ಥೇ ತಂ ರೋದಸೀ ಪಿಪೃತಂ ಸತ್ಯವಾಚಮ್ ॥ 9 ॥

ಸೂಕ್ತ 27

ಅಷ್ಟಕ 3 ಮಂಡಲ 3 ಅಧ್ಯಾಯ 1

ಋಷಿಃ ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರಃ ॥

ದೇವತಾ : 1 ಋತವ ಅಗ್ನಿರ್ವಾ । 2-15 ಅಗ್ನಿಃ ॥ ಛಂದಃ : ಗಾಯತ್ರೀ ॥

ಪ್ರ ವೋ ವಾಜಾ ಅಭಿದ್ಯವೋ ಹವಿಷ್ಮಂತೋ ಘೃತಾಚ್ಯಾ ।
ದೇವಾಞ್ಜಿಗಾತಿ ಸುಮ್ನಯುಃ ॥ 1 ॥ ಈಳೇ ಅಗ್ನಿಂ ವಿಪಶ್ಚಿತಂ
ಗಿರಾ ಯಜ್ಞಸ್ಯ ಸಾಧನಮ್ । ಶ್ರುಷ್ಟೀವಾನಂ ಧಿತಾವಾನಮ್
॥ 2 ॥ ಅಗ್ನೇ ಶಕೇಮ ತೇ ವಯಂ ಯಮಂ ದೇವಸ್ಯ ವಾಜಿನಃ ।
ಅತಿ ದ್ವೇಷಾಂಸಿ ತರೇಮ ॥ 3 ॥ ಸಮಿಧ್ಯಮಾನೋ ಅಧ್ವರೇ

(ಏ) ಽಗ್ನಿಃ ಪಾವಕ ಈಡ್ಯಃ । ಶೋಚಿಷ್ಕೇಶಸ್ತವೀಮಹೇ ॥ 4 ॥
ಪೃಥುಪಾಜಾ ಅಮರ್ತ್ಯೋ ಘೃತನಿರ್ಣಿಕ್ಪಾವಹುತಃ । ಅಗ್ನಿರ್ಯಜ್ಞಸ್ಯ ಹವ್ಯವಾಟ್ ॥ 5 ॥ ತಂ ಸಬಾಧೋ ಯತಸ್ರುಚ ಇತ್ಥಾಧಿಯಾ ಯಜ್ಞವಂತಃ । ಅ ಚಕ್ರುರಗ್ನಿಮೂತಯೇ ॥ 6 ॥
ಹೋತಾ ದೇವೋ ಅಮರ್ತ್ಯಃ ಪುರಸ್ತಾದೇತಿ ಮಾಯಯಾ । ವಿದಥಾನಿ ಪ್ರಚೋದಯನ್ ॥ 7 ॥ ವಾಜೀ ವಾಜೇಷು ಧೀಯತೇऽಧ್ವರೇಷು ಪ್ರ ಣೀಯತೇ । ವಿಪ್ರೋ ಯಜ್ಞಸ್ಯ ಸಾಧನಃ ॥ 8 ॥ ಧಿಯಾ ಚಕ್ರೇ ವರೇಣ್ಯೋ ಭೂತಾನಾಂ ಗರ್ಭಮಾ ದಧೇ । ದಕ್ಷಸ್ಯ ಪಿತರಂ ತನಾ ॥ 9 ॥ ನಿ ತ್ವಾ ದಧೇ ವರೇಣ್ಯಂ ದಕ್ಷಸ್ಯೇಳಾ ಸಹಸ್ಕೃತ । ಅಗ್ನೇ ಸುದೀತಿಮುಶಿಜನ್ ॥ 10 ॥ ಅಗ್ನಿಂ ಯಂತುರವಮುಪ್ತರವೃತಸ್ಯ ಯೋಗೇ ವನುಷಃ । ವಿಪ್ರಾ ವಾಜೈಃ ಸವಿಂಧತೇ ॥ 11 ॥ ಊರ್ಜೋ ನಪಾತಮಧ್ವರೇ ದೀದಿವಾಂಸಮುಪ ದ್ಯವಿ । ಅಗ್ನಿಮಿಳೇ ಕವಿಕ್ರತುಮ್ ॥ 12 ॥ ಈಳೇನ್ಯೋ ನಮಸ್ಯಸ್ತಿರಸ್ತಮಾಂಸಿ ದರ್ಶತಃ । ಸಮಗ್ನಿರಿಧ್ಯತೇ ವೃಷಾ ॥ 13 ॥
ವೃಷಾ ಅಗ್ನಿಃ ಸಮಿಧ್ಯತೇऽಶ್ವೋ ನ ದೇವವಾಹನಃ । ತಂ ಹವಿ-

ಷ್ಮಂತ ಈಳತೇ ॥ 14 ॥ ವೃಷಣಂ ತ್ವಾ ವಯಂ ವೃಷನ್ವೃಷಣಃ
ಸಮಿಧೀಮಹಿ । ಅಗ್ನೇ ದೀದ್ಯತಂ ಬೃಹತ್ ॥ 15 ॥

ಸೂಕ್ತ 28

ಅಷ್ಟಕ 3 ಮಂಡಲ 3 ಅಧ್ಯಾಯ 1

ಋಷಿಃ ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರಃ ॥

ದೇವತಾ : ಅಗ್ನಿಃ ॥

ಛಂದಃ : 1,2,6 ಗಾಯತ್ರೀ । 3 ಉಷ್ಣಿಕ್ । 4 ತ್ರಿಷ್ಟುಪ್ । 5 ಜಗತೀ ॥

ಅಗ್ನೇ ಜುಷಸ್ವ ನೋ ಹವಿಃ ಪುರೋಳಾಶಂ ಜಾತವೇದಃ ।
ಪ್ರಾತಃ ಸಾವೇ ಧಿಯಾವಸೋ ॥ 1 ॥ ಪುರೋಳಾ ಅಗ್ನೇ ಪಚತಸ್ತುಭ್ಯಂ ವಾ ಘಾ ಪರಿಷ್ಕೃತಃ । ತಂ ಜುಷಸ್ವ ಯವಿಷ್ಠ್ಯ ॥ 2 ॥
ಅಗ್ನೇ ವೀಹಿ ಪುರೋಳಾಶಮಾಹುತಂ ತಿರೋಅಹ್ನ್ಯಮ್ । ಸಹಸಃ ಸೂನುರಸ್ಯಧ್ವರೇ ಹಿತಃ ॥ 3 ॥ ಮಾಧ್ಯಂದಿನೇ ಸವನೇ ಜಾತವೇದಃ ಪುರೋಳಾಶಮಿಹ ಕವೇ ಜುಷಸ್ವ । ಅಗ್ನೇ ಯಹ್ವಸ್ಯ ತವ ಭಾಗಧೇಯಂ ನ ಪ್ರ ಮಿನಂತಿ ವಿದಥೇಷು ಧೀರಾಃ ॥ 4 ॥ ಅಗ್ನೇ ತೃತೀಯೇ ಸವನೇ ಹಿ ಕಾನಿಷಃ ಪುರೋಳಾಶಂ ಸಹಸಃ ಸೂನ-

ವಾಹುತವ್ । ಅಥಾ ದೇವೇಷ್ವಧ್ವರಂ ವಿಪನ್ಯಯಾ ಧಾ ರತ್ನ-
ವಂತಮುಮೃತೇಷು ಜಾಗೃವಿವ್ ॥ 5 ॥ ಅಗ್ನೇ ವೃಧಾನ ಆಹುತಿಂ
ಪುರೋಳಾಶಂ ಜಾತವೇದಃ । ಜುಷಸ್ವ ತಿರೋಅಹ್ನ್ಯವ್ ॥ 6 ॥

ಸೂಕ್ತ 29

ಅಷ್ಟಕ 3 ಮಂಡಲ 3 ಅಧ್ಯಾಯ 1

ಋಷಿಃ ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರಃ ॥

ದೇವತಾ : 1-4, 6-16 ಅಗ್ನಿಃ । 5 ಋತ್ವಿಜ ಅಗ್ನಿರ್ವಾ ॥

ಛಂದಃ : 1,4,10,12 ಅನುಷ್ಟುಪ್ । 2,3,5,7-9,13,16 ತ್ರಿಷ್ಟುಪ್ ।
6,11,14,15 ಜಗತೀ ॥

ಅಸ್ತ್ರೀದಮಧ್ವಮಂಥನಮಸ್ತಿ ಪ್ರಜನನಂ ಕೃತವ್ । ಏತಾಂ
ವಿಶ್ಪತ್ನೀಮಾ ಭರಾಗ್ನಿಂ ಮಂಥಾಮ ಪೂರ್ವಥಾ ॥ 1 ॥
ಅರಣ್ಯೋರ್ನಿಹಿತೋ ಜಾತವೇದಾ ಗರ್ಭ ಇವ ಸುಧಿತೋ ಗರ್ಭಿ-
ಣೀಷು । ದಿವೇದಿವ ಈಡ್ಯೋ ಜಾಗೃವದ್ಭಿರ್ಹವಿಷ್ಮದ್ಭಿರ್ಮನು-
ಷ್ಯೇಭಿರಗ್ನಿಃ ॥ 2 ॥ ಉತ್ತಾನಾಯಾಮವ ಭರಾ ಚಿಕಿತ್ವಾನ್ತ್ಸದ್ಯಃ
ಪ್ರವೀತಾ ವೃಷಣಂ ಜಜಾನ । ಅರುಷಸ್ತೂಪೋ ರುಶದಸ್ಯ ಪಾಜ

ಇಳಾಯಾಸ್ಪುತ್ರೋ ವಯುನೇऽಜನಿಷ್ಟ ॥ 3 ॥ ಇಳಾಯಾಸ್ತ್ವಾ
ಪದೇ ವಯಂ ನಾಭಾ ಪೃಥಿವ್ಯಾ ಅಧಿ । ಜಾತವೇದೋ ನಿ
ಧೀಮಹ್ಯಗ್ನೇ ಹವ್ಯಾಯ ವೋಳ್ಹವೇ ॥ 4 ॥ ಮಂಥತಾ ನರಃ
ಕವಿಮದ್ವಯಂತಂ ಪ್ರಚೇತಸಮಮೃತಂ ಸುಪ್ರತೀಕಮ್ ।
ಯಜ್ಞಸ್ಯ ಕೇತುಂ ಪ್ರಥಮಂ ಪುರಸ್ತಾದಗ್ನಿಂ ನರೋ ಜನಯತಾ
ಸುಶೇವಮ್ ॥ 5 ॥ ಯದೀ ಮಂಥಂತಿ ಬಾಹುಭಿರ್ವಿ ರೋಚತೇ-
ऽಶ್ವೀ ನ ವಾಜ್ಯರುಷೋ ವನೇಷ್ವಾ । ಚಿತ್ರೋ ನ ಯಾಮನ್ನಶ್ವಿನೋರನಿವೃತಃ ಪರಿ ವೃಣಕ್ತ್ಯಶ್ಮನಸ್ತೃಣಾ ದಹನ್ ॥ 6 ॥
ಜಾತೋ ಅಗ್ನೀ ರೋಚತೇ ಚೇಕಿತಾನೋ ವಾಜೀ ವಿಪ್ರಃ ಕವಿ-
ಶಸ್ತಃ ಸುದಾನುಃ । ಯಂ ದೇವಾಸ ಈಡ್ಯಂ ವಿಶ್ವವಿದಂ ಹವ್ಯ-
ವಾಹಮದಧುರಧ್ವರೇಷು ॥ 7 ॥ ಸೀದ ಹೋತಃ ಸ್ವ ಉ ಲೋಕೇ
ಚಿಕಿತ್ವಾನ್ಸಾದಯಾ ಯಜ್ಞಂ ಸುಕೃತಸ್ಯ ಯೋನೌ । ದೇವಾ-
ವೀರ್ದೇವಾನ್ಹವಿಷಾ ಯಜಾಸ್ಯಗ್ನೇ ಬೃಹದ್ಯಜಮಾನೇ ವಯೋ
ಧಾಃ ॥ 8 ॥ ಕೃಣೋತ ಧೂಮಂ ವೃಷಣಂ ಸಖಾಯೋऽಸ್ರೇಧಂತ
ಇತನ ವಾಜಮಚ್ಛ । ಅಯಮಗ್ನಿಃ ಪೃತನಾಷಾಟ್ ಸುವೀರೋ

ಯೇನ ದೇವಾಸೋ ಅಸಹಂತ ದಸ್ಯೂನ್ ॥ 9 ॥ ಅಯಂ ತೇ ಯೋನಿರ್ಋತ್ವಿಯೋ ಯತೋ ಜಾತೋ ಅರೋಚಥಾಃ । ತಂ ಜಾನನ್ನಗ್ನ ಆ ಸೀದಾಥಾ ನೋ ವರ್ಧಯಾ ಗಿರಃ ॥ 10 ॥ ತನೂನಪಾದುಚ್ಯತೇ ಗರ್ಭ ಆಸುರೋ ನರಾಶಂಸೋ ಭವತಿ ಯದ್ವಿಜಾಯತೇ । ಮಾತರಿಶ್ವಾ ಯದವಿಮಾತ ಮಾತರಿ ವಾತಸ್ಯ ಸರ್ಗೋ ಅಭವತ್ಸರೀಮಣಿ ॥ 11 ॥ ಸುನಿರ್ಮಥಾ ನಿರ್ಮಥಿತಃ ಸುನಿಧಾ ನಿಹಿತಃ ಕವಿಃ । ಅಗ್ನೇ ಸ್ವಧ್ವರಾ ಕೃಣು ದೇವಾನ್ದೇವಯತೇ ಯಜ ॥ 12 ॥ ಅಜೀಜನನ್ನಮೃತಂ ಮರ್ತ್ಯಾಸೋಽಸ್ರೇ-ಮಾಣಂ ತರಣಿಂ ವೀಳುಜಂಭಮ್ । ದಶ ಸ್ವಸಾರೋ ಅಗ್ರುವಃ ಸಮಿಾಚೀಃ ಪುಮಾಂಸಂ ಜಾತಮಭಿ ಸಂ ರಭಂತೇ ॥ 13 ॥ ಪ್ರ ಸಪ್ತಹೋತಾ ಸನಕಾದರೋಚತ ಮಾತುರುಪಸ್ಥೇ ಯದಶೋಚದೂಧನಿ । ನ ನಿ ಮಿಷತಿ ಸುರಣೋ ದಿವೇದಿವೇ ಯದಸುರಸ್ಯ ಜಠರಾದಜಾಯತ ॥ 14 ॥ ಅಮಿತ್ರಾಯುಧೋ ಮರುತಾಮಿವ ಪ್ರಯಾಃ ಪ್ರಥಮಜಾ ಬ್ರಹ್ಮಣೋ ವಿಶ್ವಮಿದ್ವಿದುಃ । ದ್ಯುಮ್ನವದ್ಬ್ರಹ್ಮ ಕುಶಿಕಾಸ ಏರಿರ ಏಕಏಕೋ ದಮೇ ಅಗ್ನಿಂ ಸಮಿಾ-

ಧಿರೇ ॥ 15 ॥ ಯದದ್ಯ ತ್ವಾ ಪ್ರಯತಿ ಯಜ್ಞೇ ಅಸ್ಮಿನ್, ಹೋತಶ್ಚಿಕಿತ್ವೋಽವೃಣೀಮಹೀಹ । ಧ್ರುವಮಯಾ ಧ್ರುವ-ಮುತಾಶವಿಷ್ಠಾಃ ಪ್ರಜಾನನ್ವಿದ್ವಾ ಉಪ ಯಾಹಿ ಸೋಮಮ್ ॥ 16 ॥

ಸೂಕ್ತ 30

ಅಷ್ಟಕ 3 ಮಂಡಲ 3 ಅಧ್ಯಾಯ 2

ಋಷಿಃ ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರಃ ॥

ದೇವತಾ : ಇಂದ್ರಃ । ಛಂದಃ : ತ್ರಿಷ್ಟುಪ್ ।

ಇಚ್ಛಂತಿ ತ್ವಾ ಸೋಮ್ಯಾಸಃ ಸಖಾಯಃ ಸುನ್ವಂತಿ ಸೋಮಂ ದಧತಿ ಪ್ರಯಾಂಸಿ । ತಿತಿಕ್ಷಂತೇ ಅಭಿಶಸ್ತಿಂ ಜನಾನಾಮಿಂದ್ರ ತ್ವದಾ ಕಶ್ಚನ ಹಿ ಪ್ರಕೇತಃ ॥ 1 ॥ ನ ತೇ ದೂರೇ ಪರಮಾ ಚಿದ್ರಜಾಂಸ್ಯಾ ತು ಪ್ರ ಯಾಹಿ ಹರಿವೋ ಹರಿಭ್ಯಾಮ್ । ಸ್ಥಿರಾಯ ವೃಷ್ಣೇ ಸವನಾ ಕೃತೇಮಾ ಯುಕ್ತಾ ಗ್ರಾವಾಣಃ ಸಮಿಧಾನೇ ಅಗ್ನೌ ॥ 2 ॥ ಇಂದ್ರಃ ಸುಶಿಪ್ರೋ ಮಘವಾ ತರುತ್ರೋ ಮಹಾವ್ರಾತಸ್ತುವಿಕೂರ್ಮಿರ್ಬರ್ಬೃಹಾವಾನ್ ।

ಯದ್ದುಗ್ರೋ ಧಾ ಬಾಧಿತೋ ಮರ್ತ್ಯೇಷು ಕ್ಷ (ಅ) ಂ ತ್ಯಾ ತೇ
ವೃಷಭ ವೀರ್ಯಾಣಿ ॥ 3 ॥ ತ್ವಂ ಹಿ ಷ್ಮಾ ಚ್ಯಾವಯನ್ನಚ್ಯುತಾ-
ನ್ಯೇಕೋ ವೃತ್ರಾ ಚರಸಿ ಜಿಘ್ನಮಾನಃ । ತವ ದ್ಯಾವಾಪೃಥಿವೀ
ಪರ್ವತಾಸೋಽನು ವ್ರತಾಯ ನಿಮಿತೇವ ತಸ್ಥುಃ ॥ 4 ॥ ಉತಾ-
ಭಯೇ ಪುರುಹೂತ ಶ್ರವೋಭಿರೇಕೋ ದೃಳ್ಹಮವದೋ ವೃತ್ರ-
ಹಾ ಸನ್ । ಇಮೇ ಚಿದಿಂದ್ರ ರೋದಸೀ ಅಪಾರೇ ಯತ್ಸಂ-
ಗೃಭ್ಣಾ ಮಘವನ್ಕ್ಷತ್ರಿಯಂ ತ್ವೇ ॥ 5 ॥ ಪ್ರ ಸೂ ತ ಇಂದ್ರ ಪ್ರವತಾ
ಹರಿಭ್ಯಾಂ ಪ್ರ ತೇ ವಜ್ರಃ ಪ್ರಮೃಣನ್ನೇತು ಶತ್ರೂನ್ । ಜಹಿ
ಪ್ರತೀಚೋ ಅನೂಚಃ ಪರಾಚೋ ವಿಶ್ವಂ ಸತ್ಯಂ ಕೃಣುಹಿ
ವಿಷ್ಟಮಸ್ತು ॥ 6 ॥ ಯಸ್ಯೇಮೇ ಧಾಯುರದಧಾ ಮರ್ತ್ಯಸ್ಯಾ-
ಭಕ್ತಂ ಚಿದ್ಭಜತೇ ಗೇಹ್ಯ (ಅಂ) ಂ ಸಃ । ಭದ್ರಾ ತ ಇಂದ್ರ
ಸುಮತಿಶ್ಚಿಕಿತ್ವಾಂಚೇ ಸಹಸ್ರದಾನಾ ಪುರುಹೂತ ರಾತಿಃ ॥ 7 ॥ ಸಹ-
ದಾನುಂ ಪುರುಹೂತ ಕ್ಷಿಯಂತಮಹಸ್ತಮಿಂದ್ರ ಸಂಪಿಣಕ್ಕೃಣಾ-
ರುಮ್ । ಅಭಿ ವೃತ್ರಂ ವರ್ಧಮಾನಂ ಪಿಯಾರುಮಸಾದಮಿಂದ್ರ
ತವಸಾ ಜಘಂಥ ॥ 8 ॥ ನಿ ಸಾಮನಾಮಿಷಿರಾಮಿಂದ್ರ ಭೂಮಿಂ

ಮಹೀಮಪಾರಾಂ ಸದನೇ ಸಸತ್ಥ । ಅಸ್ತಭ್ನಾದ್ದ್ಯಾಂ ವೃಷಭೋ
ಅಂತರಿಕ್ಷಮಾರ್ಹನ್ತ್ವಪಸ್ತ್ವಯೇಹ ಪ್ರಸೂತಾಃ ॥ 9 ॥ ಅಲಾ-
ತೃಣೋ ವಲ ಇಂದ್ರ ವ್ರಜೋ ಗೋಃ ಪುರಾ ಹಂತ್ರೋರ್ಭಯ-
ಮಾನೋ ವ್ಯಾರ । ಸುಗಾನ್ಪಥೋ ಅಕೃಣೋನ್ನಿರಜೇ ಗಾಃ
ಪ್ರಾವನ್ವಾಣೀಃ ಪುರುಹೂತಂ ಧನಂಜೀಃ ॥ 10 ॥ ಏಕೋ ದ್ವೇ
ವಸುಮತೀ ಸಮೀಚೀ ಇಂದ್ರ ಆ ಪಪ್ರೌ ಪೃಥಿವೀಮುತ ದ್ಯಾಮ್ ।
ಉತಾಂತರಿಕ್ಷಾದಭಿ ನಃ ಸಮೀಕ ಇಷೋ ರಥೀಃ ಸಯುಜಃ ಶೂರ
ವಾಜಾನ್ ॥ 11 ॥ ದಿಶಃ ಸೂರ್ಯೋ ನ ಮಿನಾತಿ ಪ್ರದಿಷ್ಟಾ
ದಿವೇದಿವೇ ಹರ್ಯಶ್ವಪ್ರಸೂತಾಃ । ಸಂ ಯದಾನಳಧ್ವನ ಆದಿದ-
ಶ್ವರ್ವಿಮೋಚನಂ ಕೃಣುತೇ ತತ್ತ್ವಸ್ಯ ॥ 12 ॥ ದಿದೃಕ್ಷಂತ
ಉಷಸೋ ಯಾಮನ್ನಕ್ತೋರ್ವಿವಸ್ವತ್ಯಾ ಮಹಿ ಚಿತ್ರಮನೀಕಮ್ ।
ವಿಶ್ವೇ ಜಾನಂತಿ ಮಹಿನಾ ಯದಾಗಾದಿಂದ್ರಸ್ಯ ಕರ್ಮ ಸುಕೃತಾ
ಪುರೂಣಿ ॥ 13 ॥ ಮಹಿ ಜ್ಯೋತಿರ್ನಿಹಿತಂ ವಕ್ಷಣಾಸ್ವಾಮಾ ಪಕ್ವಂ
ಚರತಿ ಬಿಭ್ರತೀ ಗೌಃ । ವಿಶ್ವಂ ಸ್ವಾದ್ಮ ಸಂಭೃತಮುಸ್ರಿಯಾಯಾಂ
ಯತ್ಸೀಮಿಂದ್ರೋ ಅದಧಾದ್ಭೋಜನಾಯ ॥ 14 ॥ ಇಂದ್ರ ದೃಹ್ಯ

ಯೋಮಕ್ಕೋಶಾ ಅಭೂವನ್, ಯುಜ್ಞಾಯ ಶಿಕ್ಷ ಗೃಣತೇ
ಸಖಿಭ್ಯಃ । ದುರ್ಮಾಯವೋ ದುರೇವಾ ಮರ್ತ್ಯಾಸೋ ನಿಷ್ಟಂ-
ಗಿಣೋ ರಿಪವೋ ಹಂತ್ವಾಸಃ ॥ 15 ॥ ಸಂ ಘೋಷಃ ಶೃಣ್ವೇಽವ-
ಮೈರವಿತ್ರೈರ್ಜರ್ಹೀ ನ್ಯೇಷ್ವಶನಿಂ ತಪಿಷ್ಠಾಮ್ । ವೃಶ್ಚೀವಮುಧ-
ಸ್ತಾದ್ವಿ ರುಜಾ ಸಹಸ್ವ ಜಹಿ ರಕ್ಷೋ ಮಘವನ್ರಂಧಯಸ್ವ ॥ 16 ॥
ಉದ್ವೃಹ ರಕ್ಷಃ ಸಹಮೂಲವಿಂದ್ರ ವೃಶ್ಚಾ ಮಧ್ಯಂ ಪ್ರತ್ಯಗ್ರಂ
ಶೃಣೀಹಿ । ಆ ಕೀವತಃ ಸಲಲೂಕಂ ಚಕರ್ಥ ಬ್ರಹ್ಮದ್ವಿಷೇ
ತಪುಷಿಂ ಹೇತಿಮಸ್ಯ ॥ 17 ॥ ಸ್ವಸ್ತಯೇ ವಾಜಿಭಿಶ್ಚ ಪ್ರಣೇತಃ ಸಂ
ಯನ್ಮಹೀರಿಷ ಆಸತ್ಸಿ ಪೂರ್ವೀಃ । ರಾಯೋ ವಂತಾರೋ ಬೃಹತಃ
ಸ್ಯಾಮಾಸ್ಮೇ ಅಸ್ತು ಭಗ ಇಂದ್ರ ಪ್ರಜಾವಾನ್ ॥ 18 ॥ ಆ ನೋ
ಭರ ಭಗವಿಂದ್ರ ದ್ಯುಮಂತಂ ನಿ ತೇ ದೇಷ್ಣಸ್ಯ ಧೀಮಹಿ ಪ್ರರೇಕೇ ।
ಊರ್ವ ಇವ ಪಪ್ರಥೇ ಕಾಮೋ ಅಸ್ಮೇ ತಮಾ ಪೃಣ ವಸುಪತೇ
ವಸೂನಾಮ್ ॥ 19 ॥ ಇಮಂ ಕಾಮಂ ಮಂದಯಾ ಗೋಭಿರ-
ಶ್ವೈಶ್ಚಂದ್ರವತಾ ರಾಧಸಾ ಪಪ್ರಥಶ್ಚ । ಸ್ವರ್ಯವೋ ಮತಿಭಿ-
ಸ್ತುಭ್ಯಂ ವಿಪ್ರಾ ಇಂದ್ರಾಯ ವಾಹಃ ಕುಶಿಕಾಸೋ ಅಕ್ರನ್ ॥ 20 ॥

ಆ ನೋ ಗೋತ್ರಾ ದರ್ದೃಹಿ ಗೋಪತೇ ಗಾಃ ಸಮಸ್ಮಭ್ಯಂ
ಸನಯೋ ಯಂತು ವಾಜಾಃ । ದಿವಕ್ಷಾ ಅಸಿ ವೃಷಭ ಸತ್ಯ-
ಶುಷ್ಮೋಽಸ್ಮಭ್ಯಂ ಸು ಮಘವನ್ಬೋಧಿ ಗೋದಾಃ ॥ 21 ॥ ಶುನಂ
ಹುವೇಮ ಮಘವಾನಮಿಂದ್ರಮಸ್ಮಿನ್ಭರೇ ನೃತಮಂ ವಾಜಸಾತೌ ।
ಶೃಣ್ವಂತಮುಗ್ರಮೂತಯೇ ಸಮತ್ಸು ಘ್ನಂತಂ ವೃತ್ರಾಣಿ ಸಂಜಿತಂ
ಧನಾನಾಮ್ ॥ 22 ॥

ಸೂಕ್ತ 31

ಅಷ್ಟಕ 3 ಮಂಡಲ 3 ಅಧ್ಯಾಯ 2

ಋಷಿಃ ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರಃ ಕುಶಿಕೋ ವಾ ॥

ದೇವತಾ : ಇಂದ್ರಃ ॥ ಛಂದಃ : ತ್ರಿಷ್ಟುಪ್ ॥

ಶಾಸದ್ವಹ್ನಿರ್ದುಹಿತುರ್ನಪ್ತ್ಯಂ ಗಾದ್ವಿದ್ವಾ ಋತಸ್ಯ ದೀಧಿತಿಂ
ಸಪರ್ಯನ್ । ಪಿತಾ ಯತ್ರ ದುಹಿತುಃ ಸೇಕಮೃಂಜನ್ತ್ಸಂ
ಶಗ್ಮ್ಯೇನ ಮನಸಾ ದಧನ್ವೇ ॥ 1 ॥ ನ ಜಾಮಯೋ ತಾನ್, ವೋ
ರಿಕ್ಥಮಾರೈಕ್ಚ್ಚಕಾರ ಗರ್ಭಂ ಸನಿತುರ್ನಿಧಾನಮ್ । ಯದೀ
ಮಾತರೋ ಜನಯಂತ ಮಹ್ನಮನ್ಯಃ ಕರ್ತಾ ಸುಕೃತೋರನ್ಯ

ಖುಂಧನ್ ॥ 2 ॥ ಅಗ್ನಿರ್ಜಜ್ಞೇ ಜುಹ್ವಾ (ಆ) ಽ ರೇಜಮಾನೋ
ಮಹಸ್ಪುತ್ರಾ ಅರುಷಸ್ಯ ಪ್ರಯಕ್ಷೇ । ಮಹಾನ್ಗರ್ಭೋ ಮಹ್ಯಾ
ಜಾತಮೋಷಾಂ ಮಹೀ ಪ್ರವೃದ್ಧರ್ಯಶ್ವಸ್ಯ ಯಜ್ಞೈಃ ॥ 3 ॥
ಅಭಿ ಜೈತ್ರೀರಸಚಂತ ಸ್ಪೃಧಾನಂ ಮಹಿ ಜ್ಯೋತಿಸ್ತಮಸೋ ನಿರ-
ಜಾನನ್ । ತಂ ಜಾನತೀಃ ಪ್ರತ್ಯುದಾಯನ್ನುಷಾಸಃ ಪತಿರ್ಗವಾ-
ಮಭವದೇಕ ಇಂದ್ರಃ ॥ 4 ॥ ವೀಳೌ ಸತೀರಭಿ ಧೀರಾ ಅತೃನ್ದ-
ನ್ಪ್ರಾಚಾಹಿನ್ವನ್ಮನಸಾ ಸಪ್ತ ವಿಪ್ರಾಃ । ವಿಶ್ವಾಮವಿನ್ದನ್ಪಥ್ಯಾ-
ಮೃತಸ್ಯ ಪ್ರಜಾನನ್ನಿತ್ಯಾ ನಮಸಾ ವಿವೇಶ ॥ 5 ॥ ವಿದದ್ಯದೀ
ಸರಮಾ ರುಗ್ಣಮದ್ರೇರ್ಮಹಿ ಪಾಥಃ ಪೂರ್ವ್ಯಂ ಸಧ್ರ್ಯಕ್ಕಃ ।
ಅಗ್ರಂ ನಯತ್ಸುಪದ್ಯಕ್ಷರಾಣಾಮಚ್ಛಾ ರವಂ ಪ್ರಥಮಾ ಜಾನತೀ
ಗಾತ್ ॥ 6 ॥ ಅಗಚ್ಛದು ವಿಪ್ರತಮಃ ಸಖೀಯನ್ನಸೂದಯತ್ಸು-
ಕೃತೇ ಗರ್ಭಮದ್ರಿಃ । ಸಸಾನ ಮರ್ಯೋ ಯುವಭಿರ್ಮಖಸ್ಯ-
ನ್ನಥಾಭವದಂಗಿರಾಃ ಸದ್ಯೋ ಅರ್ಚನ್ ॥ 7 ॥ ಸತಃಸತಃ ಪ್ರತಿ-
ಮಾನಂ ಪುರೋಭೂರ್ವಿಶ್ವಾ ವೇದ ಜನಿಮಾ ಹಂತಿ ಶುಷ್ಣಮ್ ।
ಪ್ರ ಣೋ ದಿವಃ ಪದವೀರ್ಗವ್ಯುರರ್ಚನ್ತ್ಸಖಾ ಸಖೀರವುಂಚನ್ನಿ-

ರವದ್ಯಾತ್ ॥ 8 ॥ ನಿ ಗವ್ಯತಾ ಮನಸಾ ಸೇದುರರ್ಕೈಃ ಕೃಣ್ವಾ-
ನಾಸೋ ಅಮೃತತ್ವಾಯ ಗಾತುಮ್ । ಇದಂ ಚಿನ್ನು ಸದನಂ
ಭೂಯೇಷ್ಠಾಂ ಯೇನ ಮಾಸ್ತಾ ಅಸಿಷಾಸನ್ನೃತೇನ ॥ 9 ॥
ಸಂಪಶ್ಯಮಾನಾ ಅಮುದನ್ನಭಿ ಸ್ವಂ ಪಯಃ ಪ್ರತ್ನಸ್ಯ ರೇತಸೋ
ದುಘಾನಾಃ । ವಿ ರೋದಸೀ ಅತಪದ್ಘೋಷ ಏಷಾಂ ಜಾತೇ
ನಿಷ್ಠಾಮದಧುರ್ಗೋಷು ವೀರಾನ್ ॥ 10 ॥ ಸ ಜಾತೇಭಿರ್ವೃ-
ತ್ರಹಾ ಸೇದು ಹವ್ಯೈರುದುಸ್ರಿಯಾ ಅಸೃಜದಿಂದ್ರೋ ಅರ್ಕೈಃ ।
ಉರೂಚ್ಯಸ್ಮೈ ಘೃತವದ್ಭರಂತೀ ಮಧು ಸ್ವಾದ್ಮ ದುದುಹೇ ಜೇನ್ಯಾ
ಗೌಃ ॥ 11 ॥ ಪಿತ್ರೇ ಚಿಚ್ಚಕ್ರುಃ ಸದನಂ ಸಮುಸ್ಮೈ ಮಹಿ ತ್ವಿಷೀ-
ಮತ್ಸುಕೃತೋ ವಿ ಹಿ ಖ್ಯನ್ । ವಿಷ್ಕಭ್ನಂತಃ ಸ್ಕಂಭನೇನಾ
ಜನಿತ್ರೀ ಆಸೀನಾ ಊರ್ಧ್ವಂ ರಭಸಂ ವಿ ವಿನ್ವನ್ ॥ 12 ॥
ಮಹೀ ಯದಿ ಧಿಷಣಾ ಶಿಶ್ನಥೇ ಧಾತ್ಸದ್ಮೇವ ಹೋತಾ ವಿಭ್ವ (ಅಂ)-
ಗಿ ರೋದಸ್ಯೋಃ । ಗಿರೋ ಯಸ್ಮಿನ್ನನವದ್ಯಾಃ ಸಮೀಚೀರ್ವಿಶ್ವಾ
ಇಂದ್ರಾಯ ತವಿಷೀರನುತ್ತಾಃ ॥ 13 ॥ ಮಹ್ಯಾ ತೇ ಸಖ್ಯಂ ವಶ್ಯಾ
ಶಕ್ತೀರಾ ವೃತ್ರಘ್ನೇ ನಿಯುತೋ ಯಂತಿ ಪೂರ್ವೀಃ । ಮಹಿ

ಸ್ತೋತ್ರಮವ ಆಗನ್ಮ ಸೂರೇರಸ್ಮಾಕಂ ಸು ಮಘವನ್ಬೋಧಿ
ಗೋಪಾಃ ॥ 14 ॥ ಮಹಿ ಕ್ಷೇತ್ರಂ ಪುರು ಶ್ಚಂದ್ರಂ ವಿವಿದ್ವಾನಾದಿ-
ತ್ಸಖಿಭ್ಯಶ್ಚರಥಂ ಸಮೈರತ್ । ಇಂದ್ರೋ ನೃಭಿರಜನದ್ದೀದ್ಯಾನಃ
ಸಾಕಂ ಸೂರ್ಯಮುಷಸಂ ಗಾತುಮಗ್ನಿಮ್ ॥ 15 ॥ ಅಪಶ್ಚಿದೇಷ
ವಿಭ್ವೋ (ಓ) ಖ ದಮೂನಾಃ ಪ್ರ ಸಧ್ರೀಚೀರಸೃಜದ್ವಿಶ್ವ-
ಶ್ಚಂದ್ರಾಃ । ಮಧ್ವಃ ಪುನಾನಾಃ ಕವಿಭಿಃ ಪವಿತ್ರೈರ್ದ್ಯುಭಿರ್ಹಿ-
ನ್ವಂತ್ಯಕ್ತುಭಿರ್ಧನುತ್ರೀಃ ॥ 16 ॥ ಅನು ಕೃಷ್ಣೇ ವಸುಧಿತೀ
ಜಿಹಾತೇ ಉಭೇ ಸೂರ್ಯಸ್ಯ ಮಂಹನಾ ಯಜತ್ರೇ । ಪರಿ
ಯತ್ತೇ ಮಹಿಮಾನಂ ವೃಜಧ್ಯೈ ಸಖಾಯ ಇಂದ್ರ ಕಾಮ್ಯಾ
ಋಜಿಪ್ಯಾಃ ॥ 17 ॥ ಪತಿರ್ಭವ ವೃತ್ರಹನ್ತ್ಸೂನೃತಾನಾಂ ಗಿರಾಂ
ವಿಶ್ವಾಯುರ್ವೃಷಭೋ ವಯೋಧಾಃ । ಆ ನೋ ಗಹಿ ಸಖ್ಯೇಭಿಃ
ಶಿವೇಭಿರ್ಮಹಾನ್ಮಹೀಭಿರೂತಿಭಿಃ ಸರಣ್ಯನ್ ॥ 18 ॥ ತಮಂಗಿರ-
ಸ್ವನ್ನಮಸಾ ಸಪರ್ಯನ್ನವ್ಯಂ ಕೃಣೋಮಿ ಸನ್ಯಸೇ ಪುರಾಜಾಮ್ ।
ದ್ರುಹೋ ವಿ ಯಾಹಿ ಬಹುಲಾ ಅದೇವೀಃ ಸ್ವಶ್ಚ ನೋ ಮಘ-
ವನ್ತ್ಸಾತಯೇ ಧಾಃ ॥ 19 ॥ ಮಿಹಃ ಪಾವಕಾಃ ಪ್ರತತಾ ಅಭೂ-

ವನ್ತ್ವಸ್ತಿ ನಃ ಪಿಪೃಹಿ ಪಾರಮಾಸಾವಮ್ । ಇನ್ದ್ರ ತ್ವಂ
ರಥಿರಃ ಪಾಹಿ ನೋ ರಿಷೋ ವಕ್ಷೂವಕ್ಷೂ ಕೃಣುಹಿ
ಗೋಜಿತೋ ನಃ ॥ 20 ॥ ಅದೇದಿಷ್ಟ ವೃತ್ರಹಾ ಗೋಪತಿರ್ಗಾ
ಅನ್ತಃ ಕೃಷ್ಣಾ ಅರುಷೈರ್ಧಾಮಭಿರ್ಗಾತ್ । ಪ್ರ ಸೂನೃತಾ ದಿಶ-
ಮಾನ ಋತೇನ ದುರಶ್ಚ ವಿಶ್ವಾ ಅವೃಣೋದಪ ಸ್ಯಾಃ ॥ 21 ॥
ಶುನಂ ಹುವೇಮ ಮಘವಾನಮಿನ್ದ್ರಮಸ್ಮಿನ್ಭರೇ ನೃತಮಂ
ವಾಜಸಾತೌ । ಶೃಣ್ವನ್ತಮುಗ್ರಮೂತಯೇ ಸಮತ್ಸು ಘ್ನನ್ತಂ
ವೃತ್ರಾಣಿ ಸಞ್ಜಿತಂ ಧನಾನಾಮ್ ॥ 22 ॥

ಸೂಕ್ತ 32

ಅಷ್ಟಕ 3 ಮಂಡಲ 3 ಅಧ್ಯಾಯೆ 2

ಋಷಿಃ ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರಃ ॥

ದೇವತಾ : ಇನ್ದ್ರಃ । ಛನ್ದಃ : ತ್ರಿಷ್ಟುಪ್ ।

ಇನ್ದ್ರ ಸೋಮಂ ಸೋಮಪತೇ ಪಿಬೇಮಂ ಮಾಧ್ಯನ್ದಿನಂ
ಸವನಂ ಚಾರು ಯತ್ತೇ । ಪ್ರಪ್ರುಥ್ಯಾ ಶಿಪ್ರೇ ಮಘವನ್ನೃ-

ಜೀಷಿನ್ವಿಮುಚ್ಯಾ ಹರೀ ಇಹ ಮಾದಯಸ್ವ ॥ 1 ॥ ಗವಾಶಿರಂ
ಮಂಥಿನಮಿಂದ್ರ ಶುಕ್ರಂ ಪಿಬಾ ಸೋಮಂ ರಯಿಮಾತೇ ಮದಾಯ ।
ಬ್ರಹ್ಮಕೃತಾ ಮಾರುತೇನಾ ಗಣೇನ ಸಜೋಷಾ ರುದ್ರೈಸ್ತೃಪದಾ
ವೃಷಸ್ವ ॥ 2 ॥ ಯೇ ತೇ ಶುಷ್ಮಂ ಯೇ ತವಿಷೀಮವರ್ಧನ್ನರ್ಚಂತ
ಇಂದ್ರ ಮರುತಸ್ತ ಓಜಃ । ಮಾಧ್ಯಂದಿನೇ ಸವನೇ ವಜ್ರಹಸ್ತ
ಪಿಬಾ ರುದ್ರೇಭಿಃ ಸಗಣಃ ಸುಶಿಪ್ರ ॥ 3 ॥ ತ ಇನ್ನ್ವಸ್ಯ ಮಧು-
ಮದ್ವಿವಿಪ್ರ ಇಂದ್ರಸ್ಯ ಶರ್ಧೋ ಮರುತೋ ಯ ಆಸನ್ ।
ಯೇಭಿರ್ವೃತ್ರಸ್ಯೇಷಿತೋ ವಿವೇದಾನುರ್ಮಣೋ ಮನ್ಯಮಾನಸ್ಯ
ಮರ್ಮ ॥ 4 ॥ ಮನುಷ್ವದಿಂದ್ರ ಸವನಂ ಜುಷಾಣಃ ಪಿಬಾ
ಸೋಮಂ ಶಶ್ವತೇ ವೀರ್ಯಾಯ । ಸ ಆ ವವೃತ್ಸ್ವ ಹರ್ಯಶ್ವ
ಯಜ್ಞೈಃ ಸರಣ್ಯಭಿರಪೋ ಅರ್ಣಾ ಸಿಸರ್ಷಿ ॥ 5 ॥ ತ್ವಮಪೋ
ಯದ್ಧ ವೃತ್ರಂ ಜಘನ್ವಾ ಅತ್ಯಾ ಇವ ಪ್ರಾಸೃಜಃ ಸರ್ತವಾಜೌ ।
ಶಯಾನಮಿಂದ್ರ ಚರತಾ ವಧೇನ ವವ್ರಿವಾಂಸಂ ಪರಿ ದೇವೀರ-
ದೇವಮ್ ॥ 6 ॥ ಯಜಾಮ ಇನ್ನಮಸಾ ವೃದ್ಧಮಿಂದ್ರಂ ಬೃಹಂ-
ತಮೃಷ್ವಮಜರಂ ಯುವಾನಮ್ । ಯಸ್ಯ ಪ್ರಿಯೇ ಮನುತು-

ರ್ಯಜ್ಞಿಯಸ್ಯ ನ ರೋದಸೀ ಮಹಿಮಾನಂ ಮಮಾತೇ ॥ 7 ॥
ಇಂದ್ರಸ್ಯ ಕರ್ಮ ಸುಕೃತಾ ಪುರೂಣಿ ವ್ರತಾನಿ ದೇವಾ ನ
ಮಿನಂತಿ ವಿಶ್ವೇ । ದಾಧಾರ ಯಃ ಪೃಥಿವೀಂ ದ್ಯಾಮುತೇಮಾಂ
ಜಜಾನ ಸೂರ್ಯಮುಷಸಂ ಸುದಂಸಾಃ ॥ 8 ॥ ಅದ್ರೋಘ ಸತ್ಯಂ
ತವ ತನ್ಮಹಿತ್ವಂ ಸದ್ಯೋ ಯಜ್ಜಾತೋ ಅಪಿಬೋ ಹ
ಸೋಮಮ್ । ನ ದ್ಯಾವ ಇಂದ್ರ ತವಸಸ್ತ ಓಜೋ ನಾಹಾ ನ
ಮಾಸಾಃ ಶರದೋ ವರಂತ ॥ 9 ॥ ತ್ವಂ ಸದ್ಯೋ ಅಪಿಬೋ
ಜಾತ ಇಂದ್ರ ಮದಾಯ ಸೋಮಂ ಪರಮೇ ವ್ಯೋಮನ್ ।
ಯದ್ಧ ದ್ಯಾವಾಪೃಥಿವೀ ಆವಿವೇಶೀರಧಾಭವಃ ಪೂರ್ವ್ಯಃ ಕಾರು-
ಧಾಯಾಃ ॥ 10 ॥ ಅಹನ್ನಹಿಂ ಪರಿಶಯಾನಮರ್ಣ ಓಜಾಯ-
ಮಾನಂ ತುವಿಜಾತ ತವ್ಯಾನ್ । ನ ತೇ ಮಹಿತ್ವಮನು ಭೂದಧ
ದ್ಯೌರ್ಯದನ್ಯಯಾ ಸ್ಫಿಗ್ಯಾ (ಆ) ಕ್ಷಮವಸ್ಥಾಃ ॥ 11 ॥
ಯಜ್ಞೋ ಹಿ ತ ಇಂದ್ರ ವರ್ಧನೋ ಭೂದುತ ಪ್ರಿಯಃ ಸುತ-
ಸೋಮೋ ವಿಯೇಧಃ । ಯಜ್ಞೇನ ಯಜ್ಞಮವ ಯಜ್ಞಿಯಃ
ಸನ್, ಯಜ್ಞಸ್ತೇ ವಜ್ರಮಹಿಹತ್ಯ ಆವತ್ ॥ 12 ॥ ಯಜ್ಞೇ-

ನೇಂದ್ರಮವಸಾ ಚಕ್ರೇ ಅರ್ವಾಗೈನಂ ಸುವ್ಮಾಯು ನವ್ಯಸೇ
ವವೃತ್ಯಾಮ್ । ಯಃ ಸ್ತೋಮೇಭಿರ್ವಾವೃಧೇ ಪೂರ್ವ್ಯೇಭಿರ್ಯೋ
ಮಧ್ಯಮೇಭಿರುತ ನೂತನೇಭಿಃ ॥ 13 ॥ ವಿವೇಷ ಯನ್ಮಾ ಧಿಷಣಾ
ಜಜಾನ ಸ್ತವೈ ಪುರಾ ಪಾರ್ಯಾದಿಂದ್ರ ಮಹ್ನಃ । ಅಂಹಸೋ
ಯತ್ರ ಪೀಪರದ್ಯಥಾ ನೋ ನಾವೇವ ಯಾಂತಮುಭಯೇ
ಹವಂತೇ ॥ 14 ॥ ಆಪೂರ್ಣೋ ಅಸ್ಯ ಕಲಶಃ ಸ್ವಾಹಾ ಸೇಕ್ತೇವ
ಕೋಶಂ ಸಿಸಿಚೇ ಪಿಬಧ್ಯೈ । ಸಮು ಪ್ರಿಯಾ ಆವವೃತ್ರನ್ಮ-
ದಾಯ ಪ್ರದಕ್ಷಿಣಿದಭಿ ಸೋಮಾಸ ಇಂದ್ರವಮ್ ॥ 15 ॥ ನ ತ್ವಾ
ಗಭೀರಃ ಪುರುಹೂತ ಸಿಂಧುರ್ನಾದ್ರಯಃ ಪರಿ ಷಂತೋ ವರಂತ ।
ಇತ್ಥಾ ಸಖಿಭ್ಯ ಇಷಿತೋ ಯದಿಂದ್ರಾ ದೃಳ್ಹಂ ಚಿದರುಜೋ ಗವ್ಯ
ಮೂರ್ವಮ್ ॥ 16 ॥ ಶುನಂ ಹುವೇಮ ಮಘವಾನಮಿಂದ್ರ-
ಮಸ್ಮಿನ್ಭರೇ ನೃತಮಂ ವಾಜಸಾತೌ । ಶೃಣ್ವಂತಮುಗ್ರಮೂತಯೇ
ಸಮತ್ಸು ಘ್ನಂತಂ ವೃತ್ರಾಣಿ ಸಂಜಿತಂ ಧನಾನಾಮ್ ॥ 17 ॥

****

ಸೂಕ್ತ 33

ಅಷ್ಟಕ 3 ಮಂಡಲ 3 ಅಧ್ಯಾಯ 2

ಋಷಿಃ : ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರಃ । 4,6,8,10 ನದ್ಯಃ ॥

ದೇವತಾ : ನದ್ಯಃ । 4,8,10 ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರಃ । 6,7 ಇಂದ್ರಃ ॥

ಛಂದಃ : ತ್ರಿಷ್ಟುಪ್ । 13 ಅನುಷ್ಟುಪ್ ॥

ಪ್ರ ಪರ್ವತಾನಾಮುಶತೀ ಉಪಸ್ಥಾದಶ್ವೇ ಇವ ವಿಷಿತೇ ಹಾಸಮಾನೇ । ಗಾವೇವ ಶುಭ್ರೇ ಮಾತರಾ ರಿಹಾಣೇ ವಿಪಾಟ್-ಶುತುದ್ರೀ ಪಯಸಾ ಜವೇತೇ ॥ 1 ॥ ಇಂದ್ರೇಷಿತೇ ಪ್ರಸವಂ ಭಿಕ್ಷಮಾಣೇ ಅಚ್ಛಾ ಸಮುದ್ರಂ ರಥ್ಯೇವ ಯಾಥಃ । ಸಮಾರಾಣೇ ಊರ್ಮಿಭಿಃ ಪಿನ್ವಮಾನೇ ಅನ್ಯಾ ವಾಮನ್ಯಾಮಪ್ಯೇತಿ ಶುಭ್ರೇ ॥ 2 ॥ ಅಚ್ಛಾ ಸಿಂಧುಂ ಮಾತೃತಮಾಮಯಾಸಂ ವಿಪಾಶ-ಮುರ್ವೀಂ ಸುಭಗಾಮಗನ್ಮ । ವತ್ಸಮಿವ ಮಾತರಾ ಸಂರಿಹಾಣೇ ಸಮಾನಂ ಯೋನಿಮನು ಸಂಚರಂತೀ ॥ 3 ॥ ಏನಾ ವಯಂ ಪಯಸಾ ಪಿನ್ವಮಾನಾ ಅನು ಯೋನಿಂ ದೇವಕೃತಂ ಚರಂತೀಃ । ನ ವರ್ತವೇ ಪ್ರಸವಃ ಸರ್ಗತಕ್ತಃ ಕಿಂಯುರ್ವಿಪ್ರೋ ನದ್ಯೋ

ಜೋಹವೀತಿ ॥ 1 ॥ ರಮುಧ್ವಂ ಮೇ ವಚಸೇ ಸೋಮ್ಯಾಯ ಋತಾವರೀರುಪ ಮುಹೂರ್ತಮೇವೈಃ । ಪ್ರ ಸಿಂಧುಮಚ್ಛಾ ಬೃಹತೀ ಮನೀಷಾವಸ್ಯುರಹ್ವೇ ಕುಶಿಕಸ್ಯ ಸೂನುಃ ॥ 5 ॥ ಇಂದ್ರೋ ಅಸ್ಮಾ ಅರದದ್ವಜ್ರಬಾಹುರಪಾಹನ್ವೃತ್ರಂ ಪರಿಧಿಂ ನದೀನಾಮ್ । ದೇವೋಽನಯತ್ಸವಿತಾ ಸುಪಾಣಿಸ್ತಸ್ಯ ವಯಂ ಪ್ರಸವೇ ಯಾಮ ಉರ್ವೀಃ ॥ 6 ॥ ಪ್ರವಾಚ್ಯಂ ಶಶ್ವಧಾ ವೀರ್ಯಂ (ಅಂ) ಗ ತದಿಂದ್ರಸ್ಯ ಕರ್ಮ ಯದಹಿಂ ವಿವೃಶ್ಚತ್ । ವಿ ವಜ್ರೇಣ ಪರಿಷದೋ ಜಘಾನಾಯನ್ನಾಪೋಽಯನವಿಚ್ಛಮಾನಾಃ ॥ 7 ॥ ಏತದ್ವಚೋ ಜರಿತರ್ಮಾಪಿ ಮೃಷ್ಠಾ ಆ ಯತ್ತೇ ಘೋಷಾನುತ್ತರಾ ಯುಗಾನಿ । ಉಕ್ಥೇಷು ಕಾರೋ ಪ್ರತಿ ನೋ ಜುಷಸ್ವ ಮಾ ನೋ ನಿ ಕಃ ಪುರುಷತ್ರಾ ನಮಸ್ತೇ ॥ 8 ॥ ಓ ಷು ಸ್ವಸಾರಃ ಕಾರವೇ ಶೃಣೋತ ಯಯೌ ವೋ ದೂರಾದನಸಾ ರಥೇನ । ನಿ ಷೂ ನಮುಧ್ವಂ ಭವತಾ ಸುಪಾರಾ ಅಧೋಅಕ್ಷಾಃ ಸಿಂಧವಃ ಸ್ರೋತ್ಯಾಭಿಃ ॥ 9 ॥ ಆ ತೇ ಕಾರೋ ಶೃಣವಾಮಾ ವಚಾಂಸಿ ಯಯಾಥ ದೂರಾದನಸಾ ರಥೇನ । ನಿ ತೇ

ನಂಸೈ ಪೀಪ್ಯಾನೇವ ಯೋಷಾ ಮರ್ಯಾಯೇವ ಕನ್ಯಾ ಶಶ್ವಚ್ಚೈ
ತೇ ॥ 10 ॥ ಯದಂಗ ತ್ವಾ ಭರತಾಃ ಸಂತರೇಯುರ್ಗವ್ಯನ್ಗ್ರಾಮ
ಇಷಿತ ಇಂದ್ರಜೂತಃ । ಅಷ್ಟಾದಹ ಪ್ರಸವಃ ಸರ್ಗತಕ್ತ ಆ ವೋ
ವೃಣೇ ಸುಮತಿಂ ಯಜ್ಞಿಯಾನಾಮ್ ॥ 11 ॥ ಅತಾರಿಷುರ್ಭರತಾ
ಗವ್ಯವಃ ಸಮಭಕ್ತ ವಿಪ್ರಃ ಸುಮತಿಂ ನದೀನಾಮ್ । ಪ್ರ ಪಿನ್ವ-
ಧ್ವಮಿಷಯಂತೀಃ ಸುರಾಧಾ ಆ ವಕ್ಷಣಾಃ ಪೃಣಧ್ವಂ ಯಾತ
ಶೀಭವಮ್ ॥ 12 ॥ ಉದ್ವ ಊರ್ಮಿಃ ಶಮ್ಯಾ ಹಂತ್ವಾಪೋ
ಯೋಕ್ತ್ರಾಣಿ ಮುಂಚತ । ಮಾದುಷ್ಕೃತೌ ವ್ಯೇನಸಾಘೌನ್ಯ
ಶೂನಮಾರತಾಮ್ ॥ 13 ॥

ಸೂಕ್ತ 34

ಅಷ್ಟಕ 3 ಮಂಡಲ 3 ಅಧ್ಯಾಯ 2

ಋಷಿಃ ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರಃ ॥

ದೇವತಾ : ಇಂದ್ರಃ । ಛಂದಃ : ತ್ರಿಷ್ಟುಪ್ ॥

ಇಂದ್ರಃ ಪೂರ್ಭಿದಾತಿರದ್ದಾ ಸಮರ್ಕೈರ್ವಿದದ್ವಸುರ್ದಯ-
ಮಾನೋ ವಿ ಶತ್ರೂನ್ । ಬ್ರಹ್ಮಜೂತಸ್ತನ್ವಾ ವಾವೃಧಾನೋ

ಭೂರಿದಾತ್ರ ಆಪೃಣದ್ಯೋದಸೀ ಉಭೇ ॥ 1 ॥ ಮುಖಸ್ಯ ತೇ
ತವಿಷಸ್ಯ ಪ್ರ ಜೂತಿವಿಯಂತ್ಯರ್ಮಾ ವಾಚಮುಮೃತಾಯ ಭೂಷನ್ ।
ಇಂದ್ರ ಕ್ಷಿತೀನಾಮಸಿ ಮಾನುಷೀಣಾಂ ವಿಶಾಂ ದೈವೀನಾಮುತ
ಪೂರ್ವಯಾವಾ ॥ 2 ॥ ಇಂದ್ರೋ ವೃತ್ರಮವೃಣೋಚ್ಛರ್ಧನೀತಿಃ
ಪ್ರ ಮಾಯಿನಾಮಮಿನಾದ್ವರ್ಪಣೀತಿಃ । ಅಹನ್ವ್ಯಂಸಮುಶಧಗ್ವನೇಷ್ಟಾವಿರ್ಧೀನಾ ಅಕೃಣೋದ್ವ್ಯಾಣಾಮ್ ॥ 3 ॥ ಇಂದ್ರಃ
ಸ್ವರ್ಷಾ ಜನಯನ್ನಹಾನಿ ಜಿಗಾಯೋಶಿಗ್ಭಿಃ ಪೃತನಾ ಅಭಿಷ್ಟಿಃ ।
ಪ್ರಾರೋಚಯನ್ಮನವೇ ಕೇತುಮಹ್ನಾಮವಿಂದಜ್ಜ್ಯೋತಿರ್ಬೃಹತೇ
ರಣಾಯ ॥ 4 ॥ ಇಂದ್ರಸ್ತುಜೋ ಬರ್ಹಣಾ ಆ ವಿವೇಶ ನೃವದ್ದಧಾನೋ ನರ್ಯಾ ಪುರೂಣಿ । ಅಚೇತಯದ್ಧಿಯ ಇಮಾ ಜರಿತ್ರೇ
ಪ್ರೇಮಂ ವರ್ಣಮತಿರಚ್ಛುಕ್ರಮಾಸಾಮ್ ॥ 5 ॥ ಮಹೋ
ಮಹಾನಿ ಪನಯಂತ್ಯಸ್ಯೇಂದ್ರಸ್ಯ ಕರ್ಮ ಸುಕೃತಾ ಪುರೂಣಿ ।
ವೃಜನೇನ ವೃಜಿನಾನ್ತ್ಸಂ ಪಿಪೇಷ ಮಾಯಾಭಿರ್ದಸ್ಯೂರಭಿಭೂತ್ಯೋಜಾಃ ॥ 6 ॥ ಯುಧೇಂದ್ರೋ ಮಹ್ನಾ ವರಿವಶ್ಚಕಾರ
ದೇವೇಭ್ಯಃ ಸತ್ಪತಿಶ್ಚರ್ಷಣಿಪ್ರಾಃ । ವಿವಸ್ವತಃ ಸದನೇ ಅಸ್ಯ ತಾನಿ

ವಿಪ್ರಾ ಉಕ್ಥೇಭಿಃ ಕವಯೋ ಗೃಣಂತಿ ॥ 7 ॥ ಸತ್ರಾಸಾಹಂ
ವರೇಣ್ಯಂ ಸಹೋದಾಂ ಸಸವಾಂಸಂ ಸ್ವರಪಶ್ಚ ದೇವೀಃ । ಸಸಾನ
ಯಃ ಪೃಥಿವೀಂ ದ್ಯಾಮುತೇಮಾವಿಂದ್ರಂ ಮದಂತ್ಯನು
ಧೀರಣಾಸಃ ॥ 8 ॥ ಸಸಾನಾತ್ಯ ಉತ ಸೂರ್ಯಂ ಸಸಾ-
ನೇಂದ್ರಃ ಸಸಾನ ಪುರುಭೋಜಸಂ ಗಾಮ್ । ಹಿರಣ್ಯಯಮುತ
ಭೋಗಂ ಸಸಾನ ಹತ್ವೀ ದಸ್ಯೂನ್ ಪ್ರಾರ್ಯಂ ವರ್ಣಮಾವತ್
॥ 9 ॥ ಇಂದ್ರ ಓಷಧೀರಸನೋದಹಾನಿ ವನಸ್ಪತೀರಸನೋದಂತ-
ರಿಕ್ಷಮ್ । ಬಿಭೇದ ವಲಂ ನುನುದೇ ವಿವಾಚೋಽಥಾಭವದ್ದಮಿ-
ತಾಭಿಕ್ರತೂನಾಮ್ ॥ 10 ॥ ಶುನಂ ಹುವೇಮ ಮಘವಾನ
ಮಿಂದ್ರಮಸ್ಮಿನ್ಭರೇ ನೃತಮಂ ವಾಜಸಾತೌ । ಶೃಣ್ವಂತಮುಗ್ರ-
ಮೂತಯೇ ಸಮತ್ಸು ಘ್ನಂತಂ ವೃತ್ರಾಣಿ ಸಂಜಿತಂ ಧನಾನಾಮ್
॥ 11 ॥

****

ಸೂಕ್ತ 35

ಅಷ್ಟಕ 3 ಮಂಡಲ 3 ಅಧ್ಯಾಯ 2

ಋಷಿಃ ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರಃ ॥

ದೇವತಾ : ಇಂದ್ರಃ ॥ ಛಂದಃ : ತ್ರಿಷ್ಟುಪ್ ॥

ತಿಷ್ಠಾ ಹರೀ ರಥ ಆ ಯುಜ್ಯಮಾನಾ ಯಾಹಿ ವಾಯುರ್ನ
ನಿಯುತೋ ನೋ ಅಚ್ಛ । ಪಿಬಾಸ್ಯಂಧೋ ಅಭಿಸೃಷ್ಟೋ ಅಸ್ಮೇ
ಇಂದ್ರ ಸ್ವಾಹಾ ರಯಿಮಾ ತೇ ಮದಾಯ ॥ 1 ॥ ಉಪಾಜಿರಾ
ಪುರುಹೂತಾಯ ಸಪ್ತೀ ಹರೀ ರಥಸ್ಯ ಧೂರ್ಷ್ವಾ ಯುನಜ್ಮಿ ।
ದ್ರವದ್ಯಥಾ ಸಂಭೃತಂ ವಿಶ್ವತಶ್ಚಿದುಪೇಮಂ ಯಜ್ಞಮಾ ವಹಾತ
ಇಂದ್ರಮ್ ॥ 2 ॥ ಉಪೋ ನಯಸ್ವ ವೃಷಣಾ ತಪುಷ್ಪೋತೇಮವ
ತ್ವಂ ವೃಷಭ ಸ್ವಧಾವಃ । ಗ್ರಸೇತಾಮುಶ್ವಾ ವಿ ಮುಚೇಹ ಶೋಣಾ
ದಿವೇದಿವೇ ಸದೃಶೀರದ್ಧಿ ತಾನಾಃ ॥ 3 ॥ ಬ್ರಹ್ಮಣಾ ತೇ ಬ್ರಹ್ಮ-
ಯುಜಾ ಯುನಜ್ಮಿ ಹರೀ ಸಖಾಯಾ ಸಧಮಾದ ಆಶೂ । ಸ್ಥಿರಂ
ರಥಂ ಸುಖಮಿಂದ್ಾಧಿತಿಷ್ಠನ್ಪ್ರಜಾನನ್ವಿದ್ವಾ ಉಪ ಯಾಹಿ
ಸೋಮಮ್ ॥ 4 ॥ ಮಾ ತೇ ಹರೀ ವೃಷಣಾ ವೀತಪೃಷ್ಠಾ ನಿ

ರೀರವನ್, ಯಜಮಾನಾಸೋ ಅನ್ಯೇ । ಅತ್ಯಾಯಾಹಿ ಶಶ್ವತೋ
ವಯಂ ತೇऽರಂ ಸುತೇಭಿಃ ಕೃಣವಾಮ ಸೋಮೈಃ ॥ 5 ॥ ತವಾಯಂ
ಸೋಮಸ್ತ್ವಮೇಹ್ಯರ್ವಾಙ್ ಶಶ್ವತ್ತಮಂ ಸುಮನಾ ಅಸ್ಯ ಪಾಹಿ ।
ಅಸ್ಮಿನ್, ಯಜ್ಞೇ ಬರ್ಹಿಷ್ಯಾ ನಿಷದ್ಯಾ ದಧಿಷ್ವೇಮಂ ಜಠರ
ಇಂದುಮಿಂದ್ರ ॥ 6 ॥ ಸ್ತೀರ್ಣಂ ತೇ ಬರ್ಹಿಃ ಸುತ ಇಂದ್ರ
ಸೋಮಃ ಕೃತಾ ಧಾನಾ ಅತ್ತವೇ ತೇ ಹರಿಭ್ಯಾಮ್ । ತದೋ-
ಕಸೇ ಪುರುಶಾಕಾಯ ವೃಷ್ಣೇ ಮರುತ್ವತೇ ತುಭ್ಯಂ ರಾತಾ
ಹವೀಂಷಿ ॥ 7 ॥ ಇಮಂ ನರಃ ಪರ್ವತಾಸ್ತುಭ್ಯಮಾಪಃ ಸಮಿಂದ್ರ-
ಗೋಭಿರ್ಮಧುಮಂತಮಕ್ರನ್ । ತಸ್ಯಾಗತ್ಯಾ ಸುಮನಾ ಋಷ್ವ
ಪಾಹಿ ಪ್ರಜಾನನ್, ವಿದ್ವಾನ್ ಪಥ್ಯಾ (ಆ) ಋ ಅನು ಸ್ವಾಃ ॥ 8 ॥
ಯೋ ಆಭಜೋ ಮರುತ ಇಂದ್ರ ಸೋಮೇ ಯೋ ತ್ವಾಮವರ್ಧ-
ನ್ಮಹವನ್ಯಣಸ್ತೇ । ತೇಭಿರೇತಂ ಸಜೋಷಾ ವಾವಶಾನೋ (ಓ) ಋ
ಗ್ನೇಃ ಪಿಬ ಜಿಹ್ವಯಾ ಸೋಮಮಿಂದ್ರ ॥ 9 ॥ ಇಂದ್ರ ಪಿಬ
ಸ್ವಧಯಾ ಚಿತ್ಸುತಸ್ಯಾಗ್ನೇರ್ವಾ ಪಾಹಿ ಜಿಹ್ವಯಾ ಯಜತ್ರ ।
ಅಧ್ವರ್ಯೋರ್ವಾ ಪ್ರಯತಂ ಶಕ್ರ ಹಸ್ತಾದ್ಧೋತುರ್ವಾ

ಯೆಜ್ಞಂ ಹವಿಷೋ ಜುಷಸ್ವ ॥ 10 ॥ ಶುನಂ ಹುವೇಮ ಮಘ-
ವಾನಮಿಂದ್ರಮಸ್ಮಿನ್ಭರೇ ನೃತಮಂ ವಾಜಸಾತೌ । ಶೃಣ್ವಂತಮು-
ಗ್ರಮೂತಯೇ ಸಮತ್ಸು ಘ್ನಂತಂ ವೃತ್ರಾಣಿ ಸಂಜಿತಂ ಧನಾ-
ನಾಮ್ ॥ 11 ॥

ಸೂಕ್ತ 36

ಅಷ್ಟಕ 3 ಮಂಡಲ 3 ಅಧ್ಯಾಯ 2

ಋಷಿಃ : 1-9,11 ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರಃ । 10 ಘೋರ ಆಂಗಿರಸಃ ॥

ದೇವತಾ : ಇಂದ್ರಃ ॥ ಛಂದಃ : ತ್ರಿಷ್ಟುಪ್ ।

ಇಮಾಮೂ ಷು ಪ್ರಭೃತಿಂ ಸಾತಯೇ ಧಾಃ ಶಶ್ವಚ್ಛಶ್ವ-
ದ್ಭೂತಿಭಿರ್ಯಾದವಾನಃ । ಸುತೇಸುತೇ ವಾವೃಧೇ ವರ್ಧನೇ-
ಭಿರ್ಯಃ ಕರ್ಮಭಿರ್ಮಹದ್ಭಿಃ ಸುಶ್ರುತೋ ಭೂತ್ ॥ 1 ॥
ಇಂದ್ರಾಯ ಸೋಮಾಃ ಪ್ರದಿವೋ ವಿದಾನಾ ಋಭುರ್ಯೋಭಿ-
ರ್ವೃಷಪರ್ವಾ ವಿಹಾಯಾಃ । ಪ್ರಯಮ್ಯಮಾನಾನ್ಪ್ರತಿ ಷೂ ಗೃಭಾ-
ಯೇಂದ್ರ ಪಿಬ ವೃಷಧೂತಸ್ಯ ವೃಷ್ಣಃ ॥ 2 ॥ ಪಿಬಾ ವರ್ಧಸ್ವ
ತವ ಘಾ ಸುತಾಸ ಇಂದ್ರ ಸೋಮಾಸಃ ಪ್ರಥಮಾ ಉತೇಮೇ ।

ಯಥಾಪಿಬಃ ಪೂರ್ವ್ಯ ಇಂದ್ರ ಸೋಮಸ್ಯ ಏವಾ ಪಾಹಿ ಪನ್ಯೋ
ಅದ್ಯಾ ನವೀಯಾನ್ ॥ 3 ॥ ಮಹಾ ಅಮತ್ರೋ ವೃಜನೇ
ವಿರಪ್ಶ್ಯ (ಉ) ಂ ಗ್ರಂ ಶವಃ ಪತ್ಯತೇ ಧೃಷ್ಣ್ವೋಜಃ । ನಾಹ
ವಿವ್ಯಾಚ ಪೃಥಿವೀ ಚನೈನಂ ಯತ್ಸೋಮಾಸೋ ಹರ್ಯಶ್ವಮು-
ಮಂದನ್ ॥ 4 ॥ ಮಹಾ ಉಗ್ರೋ ವಾವೃಧೇ ವೀರ್ಯಾಯ
ಸಮಾಚಕ್ರೇ ವೃಷಭಃ ಕಾವ್ಯೇನ । ಇಂದ್ರೋ ಭಗೋ ವಾಜದಾ
ಅಸ್ಯ ಗಾವಃ ಪ್ರ ಜಾಯಂತೇ ದಕ್ಷಿಣಾ ಅಸ್ಯ ಪೂರ್ವೀಃ ॥ 5 ॥ ಪ್ರ
ಯತ್ಸಿಂಧವಃ ಪ್ರಸವಂ ಯಥಾಯನ್ನಾಪಃ ಸಮುದ್ರಂ ರಥ್ಯೇವ
ಜಗ್ಮುಃ । ಅತಶ್ಚಿದಿಂದ್ರಃ ಸದಸೋ ವರೀಯಾನ್, ಯದೀಂ
ಸೋಮಃ ಪೃಣತಿ ದುಗ್ಧೋ ಅಂಶುಃ ॥ 6 ॥ ಸಮುದ್ರೇಣ
ಸಿಂಧವೋ ಯಾದಮಾನಾ ಇಂದ್ರಾಯ ಸೋಮಂ ಸುಷುತಂ
ಭರಂತಃ । ಅಂಶುಂ ದುಹಂತಿ ಹಸ್ತಿನೋ ಭರಿತ್ರೈರ್ಮಧ್ವಃ
ಪುನಂತಿ ಧಾರಯಾ ಪವಿತ್ರೈಃ ॥ 7 ॥ ಹೃದಾ ಇವ ಕುಕ್ಷಯಃ
ಸೋಮಧಾನಾಃ ಸಮಿಾ ವಿವ್ಯಾಚ ಸವನಾ ಪುರೂಣಿ । ಅನ್ನಾ
ಯದಿಂದ್ರಃ ಪ್ರಥಮಾ ವ್ಯಾಶ ವೃತ್ರಂ ಜಘನ್ವಾ ಅವೃಣೀತ

ಸೋಮಮ್ ॥ 8 ॥ ಆ ತೂ ಭರ ಮಾಕಿರೇತತ್ಪರಿ ಷ್ಠಾದ್ವಿದಾ ಹಿ ತ್ವಾ ವಸುಪತಿಂ ವಸೂನಾಮ್ । ಇಂದ್ರ ಯತ್ತೇ ಮಾಹಿನಂ ದತ್ರಮಸ್ತ್ಯಸ್ಮಭ್ಯಂ ತದ್ಧರ್ಯಶ್ವ ಪ್ರ ಯಂಧಿ ॥ 9 ॥ ಅಸ್ಮೇ ಪ್ರ ಯಂಧಿ ಮಘವನ್ನೃಜೀಷಿನ್ನಿಂದ್ರ ರಾಯೋ ವಿಶ್ವವಾರಸ್ಯ ಭೂರೇಃ । ಅಸ್ಮೇ ಶತಂ ಶರದೋ ಜೀವಸೇ ಧಾ ಅಸ್ಮೇ ವೀರಾ-ಞ್ಛಶ್ವತ ಇಂದ್ರ ಶಿಪ್ರಿನ್ ॥ 10 ॥ ಶುನಂ ಹುವೇಮ ಮಘವಾನ-ಮಿಂದ್ರಮಸ್ಮಿನ್ಭರೇ ನೃತಮಂ ವಾಜಸಾತೌ । ಶೃಣ್ವಂತಮುಗ್ರ-ಮೂತಯೇ ಸಮತ್ಸು ಘ್ನಂತಂ ವೃತ್ರಾಣಿ ಸಂಜಿತಂ ಧನಾ-ನಾಮ್ ॥ 11 ॥

****

ಸೂಕ್ತ 37

ಅಷ್ಟಕ 3 ಮಂಡಲ 3 ಅಧ್ಯಾಯ 2

ಋಷಿಃ ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರಃ ॥

ದೇವತಾ : ಇಂದ್ರಃ ॥ ಛಂದಃ : 1-10, ಗಾಯತ್ರೀ । 11 ಅನುಷ್ಟುಪ್ ॥

ವಾತ್ರ್ಯಹತ್ಯಾಯ ಶವಸೇ ಪೃತನಾಷಾಹ್ಯಾಯ ಚ । ಇಂದ್ರ
ತ್ವಾ ವರ್ತಯಾಮಸಿ ॥ 1 ॥ ಅರ್ವಾಚೀನಂ ಸುತೇ ಮನ ಉತ
ಚಕ್ಷುಃ ಶತಕ್ರತೋ । ಇಂದ್ರ ಕೃಣ್ವಂತು ವಾಘತಃ ॥ 2 ॥
ನಾವಯಾನಿ ತೇ ಶತಕ್ರತೋ ವಿಶ್ವಾಭಿರ್ಗೀಭಿರೀಮಹೇ । ಇಂದ್ರಾಭಿ-
ಮಾತಿಷಾಹ್ಯೇ ॥ 3 ॥ ಪುರುಷ್ಟುತಸ್ಯ ಧಾಮಭಿಃ ಶತೇನ ಮಹ-
ಯಾಮಸಿ । ಇಂದ್ರಸ್ಯ ಚರ್ಷಣೀಧೃತಃ ॥ 4 ॥ ಇಂದ್ರಂ ವೃತ್ರಾಯ
ಹಂತವೇ ಪುರುಹೂತಮುಪ ಬ್ರುವೇ । ಭರೇಷು ವಾಜಸಾತಯೇ
॥ 5 ॥ ವಾಜೇಷು ಸಾಸಹಿರ್ಭವ ತ್ವಾಮಿದಾಮಹೇ ಶತಕ್ರತೋ ।
ಇಂದ್ರ ವೃತ್ರಾಯ ಹಂತವೇ ॥ 6 ॥ ದ್ಯುಮ್ನೇಷು ಪೃತನಾಜ್ಯೇ
ಪೃತ್ಸುತೂರ್ಷು ಶ್ರವಃಸು ಚ । ಇಂದ್ರ ಸಾಕ್ಷ್ವಾಭಿಮಾತಿಷು
॥ 7 ॥ ಶುಷ್ಮಿಂತಮಂ ನ ಊತಯೇ ದ್ಯುಮ್ನಂ ಪಾಹಿ ಜಾಗೃ-

ವಿವಸ್ । ಇಂದ್ರ ಸೋಮಂ ಶತಕ್ರತೋ ॥ 8 ॥ ಇಂದ್ರಿಯಾಣಿ ಶತಕ್ರತೋ ಯಾ ತೇ ಜನೇಷು ಪಂಚಸು । ಇಂದ್ರ ತಾನಿ ತ ಆ ವೃಣೇ ॥ 9 ॥ ಅಗನ್ನಿಂದ್ರ ಶ್ರವೋ ಬೃಹದ್ದ್ಯುಮ್ನಂ ದಧಿಷ್ವ ದುಷ್ಟರವಸ್ । ಉತ್ತೇ ಶುಷ್ಮಂ ತಿರಾಮಸಿ ॥ 10 ॥ ಅರ್ವಾವತೋ ನ ಆ ಗಹ್ಯಥೋ ಶಕ್ರ ಪರಾವತಃ । ಉ ಲೋಕೋ ಯಸ್ತೇ ಅದ್ರಿವ ಇಂದ್ರೇಹ ತತ ಆ ಗಹಿ ॥ 11 ॥

ಸೂಕ್ತ 38

ಅಷ್ಟಕ 3 ಮಂಡಲ 3 ಅಧ್ಯಾಯ 2

ಋಷಿಃ ಪ್ರಜಾಪತಿರ್ವೈಶ್ವಾಮಿತ್ರೋ ವಾಚ್ಯೋ ವಾ ದ್ಯೌ ವಾ ತೌ ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರೋ ವಾ ॥

ದೇವತಾ : ಇಂದ್ರಃ । ಛಂದಃ : ತ್ರಿಷ್ಟುಪ್ ।

ಅಭಿ ತಷ್ಟೇವ ದೀಧಯಾ ಮನೀಷಾಮತ್ಯೋ ನ ವಾಜೀ ಸುಧುರೋ ಜಿಹಾನಃ । ಅಭಿ ಪ್ರಿಯಾಣಿ ಮರ್ಮೃಶತ್ಪರಾಣಿ ಕವೀರಿಚ್ಛಾಮಿ ಸಂದೃಶೇ ಸುಮೇಧಾಃ ॥ 1 ॥ ಇನೋತ ಪೃಚ್ಛ ಜನಿಮಾ ಕವೀನಾಂ ಮನೋಧೃತಃ ಸುಕೃತಸ್ತಕ್ಷತ ದ್ಯಾಮ್ ।

ಇಮಾ ಉ ತೇ ಪ್ರಣ್ಯೋ (ಓ) ಽ ವರ್ಧಮಾನಾ ಮನೋ-
ವಾತಾ ಅಧ ಸು ಧರ್ಮಣಿ ಗ್ಮನ್ ॥ 2 ॥ ನಿ ಷೀವಿದತ್ರ ಗುಹ್ಯಾ
ದಧಾನಾ ಉತ ಕ್ಷತ್ರಾಯ ರೋದಸೀ ಸಮಂಜನ್ । ಸಂ ಮಾತ್ರಾ-
ಭಿರ್ಮಮಿರೇ ಯೇಮುರುರ್ವೀ ಅಂತರ್ಮಹೀ ಸಮೃತೇ ಧಾಯಸೇ
ಧುಃ ॥ 3 ॥ ಆತಿಷ್ಠಂತಂ ಪರಿ ವಿಶ್ವೇ ಅಭೂಷಞ್ಛ್ರಯೋ ವಸಾ-
ನಶ್ಚರತಿ ಸ್ವರೋಚಿಃ । ಮಹತ್ತದ್ವೃಷ್ಣೋ ಅಸುರಸ್ಯ ನಾಮಾ
ವಿಶ್ವರೂಪೋ ಅಮೃತಾನಿ ತಸ್ಥೌ ॥ 4 ॥ ಅಸೂತ ಪೂರ್ವೋ
ವೃಷಭೋ ಜ್ಯಾಯಾನಿಮಾ ಅಸ್ಯ ಶುರುಧಃ ಸಂತಿ ಪೂರ್ವೀಃ ।
ದಿವೋ ನಪಾತಾ ವಿದಥಸ್ಯ ಧೀಭಿಃ, ಕ್ಷತ್ರಂ ರಾಜಾನಾ ಪ್ರದಿವೋ
ದಧಾಥೇ ॥ 5 ॥ ತ್ರೀಣಿ ರಾಜಾನಾ ವಿದಥೇ ಪುರೂಣಿ ಪರಿ ವಿಶ್ವಾನಿ
ಭೂಷಥಃ ಸದಾಂಸಿ । ಅಪಶ್ಯಮತ್ರ ಮನಸಾ ಜಗನ್ವಾನ್,
ವ್ರತೇ ಗಂಧರ್ವಾ ಅಪಿ ವಾಯುಕೇಶಾನ್ ॥ 6 ॥ ತದಿನ್ನ್ವಸ್ಯ
ವೃಷಭಸ್ಯ ಧೇನೋರಾ ನಾಮಭಿರ್ಮಮಿರೇ ಸಕ್ಮ್ಯಂ ಗೋಃ ।
ಅನ್ಯದನ್ಯದಸುರ್ಯ (ಅಂ) ಂ ವಸಾನಾ ನಿ ಮಾಯಿನೋ
ಮಮಿರೇ ರೂಪಮಸ್ಮಿನ್ ॥ 7 ॥ ತದಿನ್ನ್ವಸ್ಯ ಸವಿತುರ್ನಕಿರ್ಮೇ

ಹಿರಣ್ಯಯಾವಮತಿಂ ಯಾವಮಶಿಶ್ರೇತ್ । ಆ ಸುಷ್ಟುತೀ ರೋದಸೀ
ವಿಶ್ವವಿನ್ವೇ ಅಪೀವ ಯೋಷಾ ಜನಿವಾನಿ ವನ್ವೇ ॥ 8 ॥ ಯುವಂ
ಪ್ರತ್ನಸ್ಯ ಸಾದಥೋ ವಹೋ ಯುದ್ಧೈವೀ ಸ್ವಸ್ತಿಃ ಪರಿ ಣಃ
ಸ್ಯಾತವ್ । ಗೋಪಾಜಿಹ್ವಸ್ಯ ತಸ್ಥುಷೋ ವಿರೂಪಾ ವಿಶ್ವೇ
ಪಶ್ಯಂತಿ ವಾಯಿನಃ ಕೃತಾನಿ ॥ 9 ॥ ಶುನಂ ಹುವೇಮ ವಘ-
ವಾನವಿಂದ್ರವಸ್ಮಿನ್ಭರೇ ನೃತವಂ ವಾಜಸಾತೌ । ಶೃಣ್ವಂತವು-
ಗ್ರವೂತಯೇ ಸವತ್ಸು ಘ್ನಂತಂ ವೃತ್ರಾಣಿ ಸಂಜಿತಂ ಧನಾ
ನಾವ್ ॥ 10 ॥

ಸೂಕ್ತ 39

ಅಷ್ಟಕ 3 ಮಂಡಲ 3 ಅಧ್ಯಾಯ 2

ಋಷಿಃ ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರಃ ।

ದೇವತಾ : ಇಂದ್ರಃ । ಛಂದಃ : ತ್ರಿಷ್ಟುಪ್ ।

ಇಂದ್ರಂ ವತಿರ್ಹ್ಯದ ಆ ವಚ್ಯಮಾನಾಚ್ಛಾ ಪತಿಂ ಸ್ತೋತೇವ-
ತಷ್ಟಾ ಜಿಗಾತಿ । ಯಾ ಜಾಗೃವಿರ್ವಿದಥೇ ಶಸ್ಯಮಾನೇಂದ್ರ

ಯತ್ತೇ ಜಾಯತೇ ವಿದ್ಧಿ ತಸ್ಯ ॥ 1 ॥ ದಿವಶ್ಚಿದಾ ಪೂರ್ವ್ಯ
ಜಾಯಮಾನಾ ವಿ ಜಾಗೃವಿರ್ವಿದಥೇ ಶಸ್ಯಮಾನಾ । ಭದ್ರಾ
ವಸ್ತ್ರಾಣ್ಯರ್ಜುನಾ ವಸಾನಾ ಸೇಯಮಸ್ಮೇ ಸನಜಾ ಪಿತ್ರ್ಯಾ ಧೀಃ
॥ 2 ॥ ಯಮಾ ಚಿದತ್ರ ಯಮಸೂರಸೂತ ಜಿಹ್ವಾಯಾ ಅಗ್ರಂ
ಪತದಾ ಹ್ಯಸ್ಥಾತ್ । ವಪೂಂಷಿ ಜಾತಾ ಮಿಥುನಾ ಸಚೇತೇ
ತಮೋಹನಾ ತಪುಷೋ ಬುಧ್ನ ಏತಾ ॥ 3 ॥ ನಕಿರೇಷಾಂ ನಿಂದಿತಾ
ಮರ್ತ್ಯೇಷು ಯೇ ಅಸ್ಮಾಕಂ ಪಿತರೋ ಗೋಷು ಯೋಧಾಃ ।
ಇಂದ್ರ ಏಷಾಂ ದೃಂಹಿತಾ ಮಾಹಿನಾವಾನುದ್ಗೋತ್ರಾಣಿ ಸಸೃಜೇ
ದಂಸನಾವಾನ್ ॥ 4 ॥ ಸಖಾ ಹ ಯತ್ರ ಸಖಿಭಿರ್ನವಗ್ವೈರ-
ಭಿಜ್ಞ್ವಾ ಸತ್ವಭಿರ್ಗಾ ಅನುಗ್ಮನ್ । ಸತ್ಯಂ ತದಿಂದ್ರೋ ದಶಭಿ-
ರ್ದಶಗ್ವೈಃ ಸೂರ್ಯಂ ವಿವೇದ ತಮಸಿ ಕ್ಷಿಯಂತಮ್ ॥ 5 ॥
ಇಂದ್ರೋ ಮಧು ಸಂಭೃತಮುಸ್ರಿಯಾಯಾಂ ಪದ್ವದ್ವಿವೇದ
ಶಫವನ್ನಮೇ ಗೋಃ । ಗುಹಾ ಹಿತಂ ಗುಹ್ಯಂ ಗೂಳ್ಹಮುಪ್ಸು
ಹಸ್ತೇ ದಧೇ ದಕ್ಷಿಣೇ ದಕ್ಷಿಣಾವಾನ್ ॥ 6 ॥ ಜ್ಯೋತಿರ್ವೃಣೀತ
ತಮಸೋ ವಿಜಾನನ್ನಾರೇ ಸ್ಯಾಮ ದುರಿತಾದಭೀಕೇ । ಇಮಾ

ಗಿರಃ ಸೋಮಪಾಃ ಸೋಮವೃದ್ಧ ಜುಷಸ್ವೇಂದ್ರ ಪುರುತಮಸ್ಯ
ಕಾರೋಃ ॥ 7 ॥ ಜ್ಯೋತಿರ್ಯಜ್ಞಾಯ ರೋದಸೀ ಅನು
ಷ್ಯಾದಾರೇ ಸ್ಯಾಮ ದುರಿತಸ್ಯ ಭೂರೇಃ । ಭೂರಿ ಚಿದ್ಧಿ ತುಜತೋ
ಮರ್ತ್ಯಸ್ಯ ಸುಪಾರಾಸೋ ವಸವೋ ಬರ್ಹಣಾವತ್ ॥ 8 ॥ ಶುನಂ
ಹುವೇಮ ಮಘವಾನಮಿಂದ್ರಮಸ್ಮಿನ್ಭರೇ ನೃತಮಂ ವಾಜಸಾತೌ ।
ಶೃಣ್ವಂತಮುಗ್ರಮೂತಯೇ ಸಮತ್ಸು ಘ್ನಂತಂ ವೃತ್ರಾಣಿ
ಸಂಜಿತಂ ಧನಾನಾಮ್ ॥ 9 ॥

ಸೂಕ್ತ 40

ಅಷ್ಟಕ 3 ಮಂಡಲ 3 ಅಧ್ಯಾಯ 3

ಋಷಿಃ ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರಃ ॥

ದೇವತಾ : ಇಂದ್ರಃ ॥ ಛಂದಃ : ಗಾಯತ್ರೀ ॥

ಇಂದ್ರ ತ್ವಾ ವೃಷಭಂ ವಯಂ ಸುತೇ ಸೋಮೇ ಹವಾ-
ಮಹೇ । ಸ ಪಾಹಿ ಮಧ್ವೋ ಅಂಧಸಃ ॥ 1 ॥ ಇಂದ್ರ ಕ್ರತುವಿದಂ
ಸುತಂ ಸೋಮಂ ಹರ್ಯ ಪುರುಷ್ಟುತ । ಪಿಬಾ ವೃಷಸ್ವ ತಾತೃ-

ಪಿವ ॥ 2 ॥ ಇಂದ್ರ ಪ್ರ ಣೋ ಧಿತಾವಾನಂ ಯಜ್ಞಂ ವಿಶ್ವೇ-
ಭಿರ್ದೇವೇಭಿಃ । ತಿರಃ ಸ್ತವಾನ ವಿಶ್ಪತೇ ॥ 3 ॥ ಇಂದ್ರ ಸೋಮಾಃ
ಸುತಾ ಇಮೇ ತವ ಪ್ರ ಯಂತಿ ಸತ್ಪತೇ । ಕ್ಷಯಂ ಚಂದ್ರಾಸ
ಇಂದವಃ ॥ 4 ॥ ದಧಿಷ್ವಾ ಜಠರೇ ಸುತಂ ಸೋಮಮಿಂದ್ರ ವರೇ-
ಣ್ಯಮ್ । ತವ ದ್ಯುಕ್ಷಾಸ ಇಂದವಃ ॥ 5 ॥ ಗಿರ್ವಣಃ ಪಾಹಿ ನಃ
ಸುತಂ ಮಧೋರ್ಧಾರಾಭಿರಜ್ಯಸೇ । ಇಂದ್ರ ತ್ವಾದಾತಮಿದ್ಯಶಃ
॥ 6 ॥ ಅಭಿ ದ್ಯುಮ್ನಾನಿ ವನಿನ ಇಂದ್ರಂ ಸಚಂತೇ ಅಕ್ಷಿತಾ ।
ಪೀತ್ವೀ ಸೋಮಸ್ಯ ವಾವೃಧೇ ॥ 7 ॥ ಅರ್ವಾವತೋ ನ ಆ ಗಹಿ
ಪರಾವತಶ್ಚ ವೃತ್ರಹನ್ । ಇಮಾ ಜುಷಸ್ವ ನೋ ಗಿರಃ ॥ 8 ॥
ಯದಂತರಾ ಪರಾವತಮರ್ವಾವತಂ ಚ ಹೂಯಸೇ । ಇಂದ್ರೇಹ
ತತ ಆ ಗಹಿ ॥ 9 ॥

****

ಸೂಕ್ತ 41

ಅಷ್ಟಕ 3 ಮಂಡಲ 3 ಅಧ್ಯಾಯ 3

ಋಷಿಃ ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರಃ ॥

ದೇವತಾ : ಇಂದ್ರಃ ॥ ಛಂದಃ : ಗಾಯತ್ರೀ ॥

ಆ ತೂ ನ ಇಂದ್ರ ಮದ್ರ್ಯಗ್ಘುವಾನಃ ಸೋಮಪೀತಯೇ ।
ಹರಿಭ್ಯಾಂ ಯಾಹ್ಯದ್ರಿವಃ ॥ 1 ॥ ಸತ್ತೋ ಹೋತಾ ನ ಋತ್ವಿ-
ಯಸ್ತಿಸ್ತಿರೇ ಬರ್ಹಿರಾನುಷಕ್ । ಅಯುಜ್ರನ್ಪ್ರಾತರದ್ರಯಃ ॥ 2 ॥
ಇಮಾ ಬ್ರಹ್ಮ ಬ್ರಹ್ಮವಾಹಃ ಕ್ರಿಯಂತ ಆ ಬರ್ಹಿಃ ಸೀದ ।
ವೀಹಿ ಶೂರ ಪುರೋಳಾಶಮ್ ॥ 3 ॥ ರಾರಂಧಿ ಸವನೇಷು ಣ
ಏಷು ಸ್ತೋಮೇಷು ವೃತ್ರಹನ್ । ಉಕ್ಥೇಷ್ವಿಂದ್ರ ಗಿರ್ವಣಃ
॥ 4 ॥ ಮತಯಃ ಸೋಮಪಾಮುರುಂ ರಿಹಂತಿ ಶವಸಸ್ಪತಿಮ್ ।
ಇಂದ್ರಂ ವತ್ಸಂ ನ ಮಾತರಃ ॥ 5 ॥ ಸ ಮಂದಸ್ವಾ ಹ್ಯಂಧಸೋ
ರಾಧಸೇ ತನ್ವಾ ಮಹೇ । ನ ಸ್ತೋತಾರಂ ನಿದೇ ಕರಃ ॥ 6 ॥
ವಯಮಿಂದ್ರ ತ್ವಾಯವೋ ಹವಿಷ್ಮಂತೋ ಜರಾಮಹೇ । ಉತ
ತ್ವಮಸ್ಮಯುರ್ವಸೋ ॥ 7 ॥ ಮಾರೇ ಅಸ್ಮದ್ವಿ ಮುಮುಚ್ಚೋ

ಹರಿಪ್ರಿಯೋರ್ವಾಜ್ ಯೋಹಿ । ಇಂದ್ರ ಸ್ವಧಾವೋ ಮತ್ಸ್ವೇಹ ॥ 8 ॥ ಅರ್ವಾಞ್ಚಂ ತ್ವಾ ಸುಖೇ ರಥೇ ವಹತಾಮಿಂದ್ರ ಕೇಶಿನಾ । ಘೃತಸ್ನಾ ಬರ್ಹಿರಾಸದೇ ॥ 9 ॥

ಸೂಕ್ತ 42

ಅಷ್ಟಕ 3 ಮಂಡಲ 3 ಅಧ್ಯಾಯ 3

ಋಷಿಃ ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರಃ ॥

ದೇವತಾ : ಇಂದ್ರಃ ॥ ಛಂದಃ : ಗಾಯತ್ರೀ ॥

ಉಪ ನಃ ಸುತಮಾ ಗಹಿ ಸೋಮಮಿಂದ್ರ ಗವಾಶಿರಮ್ । ಹರಿಭ್ಯಾಂ ಯಸ್ತೇ ಅಸ್ಮಯುಃ ॥ 1 ॥ ತವಿಂದ್ರ ಮದಮಾ ಗಹಿ ಬರ್ಹಿಷ್ಮಾಂ ಗ್ರಾವಭಿಃ ಸುತಮ್ । ಕುವಿನ್ನ್ವಸ್ಯ ತೃಪ್ಣವಃ ॥ 2 ॥ ಇಂದ್ರಮಿತ್ಥಾ ಗಿರೋ ಮಮಾಚ್ಛಾಗುರಿಷಿತಾ ಇತಃ । ಆವೃತೇ ಸೋಮಪೀತಯೇ ॥ 3 ॥ ಇಂದ್ರಂ ಸೋಮಸ್ಯ ಪೀತಯೇ ಸ್ತೋಮೈರಿಹ ಹವಾಮಹೇ । ಉಕ್ಥೇಭಿಃ ಕುವಿದಾಗಮತ್ ॥ 4 ॥ ಇಂದ್ರ ಸೋಮಾಃ ಸುತಾ ಇಮೇ ತಾನ್ದಧಿಷ್ವ ಶತಕ್ರತೋ । ಜಠರೇ ವಾಜಿನೀವಸೋ ॥ 5 ॥ ವಿದ್ಮಾ ಹಿ ತ್ವಾ

ಧನಂಜಯಂ ವಾಜೇಷು ದಧೃಷಂ ಕವೇ । ಅಧಾ ತೇ ಸುಮ್ನ-
ಮಿಮಾಮಹೇ ॥ 6 ॥ ಇಮಮಿಂದ್ರ ಗವಾಶಿರಂ ಯವಾಶಿರಂ ಚ ನಃ
ಪಿಬ । ಆಗತ್ಯಾ ವೃಷಭಿಃ ಸುತಮ್ ॥ 7 ॥ ತುಭ್ಯೇದಿಂದ್ರ ಸ್ವ
ಪಿಕ್ಯೇ (ಏ) ಽ ಸೋಮಂ ಚೋದಾಮಿ ಪೀತಯೇ । ಏಷ
ರಾರಂತು ತೇ ಹೃದಿ ॥ 8 ॥ ತ್ವಾಂ ಸುತಸ್ಯ ಪೀತಯೇ ಪ್ರತ್ನ-
ಮಿಂದ್ರ ಹವಾಮಹೇ । ಕುಶಿಕಾಸೋ ಅವಸ್ಯವಃ ॥ 9 ॥

ಸೂಕ್ತ 43

ಅಷ್ಟಕ 3 ಮಂಡಲ 3 ಅಧ್ಯಾಯ 3

ಋಷಿಃ ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರಃ ॥

ದೇವತಾ : ಇಂದ್ರಃ ॥ ಛಂದಃ : ತ್ರಿಷ್ಟುಪ್ ॥

ಆ ಯೋಹ್ಯರ್ವಾಙುಪ ವಂಧುರೇಷ್ಯಾಸ್ತವೇದನು ಪ್ರದಿವಃ
ಸೋಮಪೇಯಮ್ । ಪ್ರಿಯಾ ಸಖಾಯಾ ವಿ ಮುಚೋಪ
ಬರ್ಹಿಸ್ತ್ವಮಿಮೇ ಹವ್ಯವಾಹೋ ಹವಂತೇ ॥ 1 ॥ ಆ ಯೋಹಿ
ಪೂರ್ವೀರತಿ ಚರ್ಷಣೀರಾ ಅರ್ಯ ಆಶಿಷ ಉಪ ನೋ ಹರಿ-
ಭ್ಯಾಮ್ । ಇಮಾ ಹಿ ತ್ವಾ ಮತಯಃ ಸ್ತೋಮತಷ್ಟಾ ಇಂದ್ರ

ಹವಂತೇ ಸಖ್ಯಂ ಜುಷ್ಟಾಣಾಃ ॥ 2 ॥ ಆ ನೋ ಯಜ್ಞಂ ನವೋ-
ವೃಧಂ ಸಜೋಷಾ ಇಂದ್ರ ದೇವ ಹರಿಭಿರ್ಯಾಹಿ ತೂಯವಮ್ ।
ಅಹಂ ಹಿ ತ್ವಾ ಮತಿಭಿರ್ಜೋಹವೀಮಿ ಘೃತಪ್ರಯಾಃ ಸಧ-
ಮಾದೇ ಮಧೂನಾಮ್ ॥ 3 ॥ ಆ ಚ ತ್ವಾವೇತಾ ವೃಷಣಾ
ವಹಾತೋ ಹರೀ ಸಖಾಯಾ ಸುಧುರಾ ಸ್ವಂಗಾ । ಧಾನಾವದಿಂದ್ರಃ
ಸವನಂ ಜುಷ್ಟಾಣಃ ಸಖಾ ಸಖ್ಯುಃ ಶೃಣವದ್ವಂದನಾನಿ ॥ 4 ॥
ಕುವಿನ್ನಾ ಗೋಪಾಂ ಕರಸೇ ಜನಸ್ಯ ಕುವಿದ್ರಾಜಾನಂ ಮಘವ-
ನ್ನೃಜೀಷಿನ್ । ಕುವಿನ್ನ ಋಷಿಂ ಪಪಿವಾಂಸಂ ಸುತಸ್ಯ ಕುವಿನ್ನೋ
ವಸೋಷ್ಕೀ ಅಮೃತಸ್ಯ ಶಿಕ್ಷಾಃ ॥ 5 ॥ ಆ ತ್ವಾ ಬೃಹಂತೋ
ಹರಯೋ ಯುಜಾನಾ ಅರ್ವಾಗಿಂದ್ರ ಸಧಮಾದೋ ವಹಂತು ।
ಪ್ರ ಯೇ ದ್ವಿತಾ ದಿವ ಋಂಜಂತ್ಯೃತಾಃ ಸುಸಂಮೃಷ್ಟಾಸೋ
ವೃಷಭಸ್ಯ ಮೂರಾಃ ॥ 6 ॥ ಇಂದ್ರ ಪಿಬ ವೃಷಧೂತಸ್ಯ ವೃಷ್ಣ
ಆ ಯಂ ತೇ ಶ್ಯೇನ ಉಶತೇ ಜಭಾರ । ಯಸ್ಯ ಮದೇ ಚ್ಯಾವ-
ಯಸಿ ಪ್ರ ಕೃಷ್ಟೀರ್ಯಸ್ಯ ಮದೇ ಅಪ ಗೋತ್ರಾ ವವರ್ಥ
॥ 7 ॥ ಶುನಂ ಹುವೇಮ ಮಘವಾನಮಿಂದ್ರಮಸ್ಮಿನ್ಭರೇ ನೃತಮಂ

ವಾಜಸಾತೌ । ಶೃಣ್ವಂತಮುಗ್ರಮೂತಯೇ ಸಮತ್ಸು ಘ್ನಂತಂ ವೃತ್ರಾಣಿ ಸಂಜಿತಂ ಧನಾನಾಮ್ ॥ 8 ॥

ಸೂಕ್ತ 44

ಅಷ್ಟಕ 3 ಮಂಡಲ 3 ಅಧ್ಯಾಯ 3

ಋಷಿಃ ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರಃ ॥

ದೇವತಾ : ಇಂದ್ರಃ । ಛಂದಃ : ಬೃಹತೀ ।

ಅಯಂ ತೇ ಅಸ್ತು ಹರ್ಯತಃ ಸೋಮ ಆ ಹರಿಭಿಃ ಸುತಃ । ಜುಷಾಣ ಇಂದ್ರ ಹರಿಭಿರ್ನ ಆ ಗಹ್ಯಾ ತಿಷ್ಠಾ ಹರಿತಂ ರಥಮ್ ॥ 1 ॥ ಹರ್ಯನ್ನುಷಸಮರ್ಚಯೋಽಗ್ನಿಂ ಹರ್ಯನ್ನರೋಚಯಃ । ವಿದ್ವಾಂಶ್ಚಿಕಿತ್ವಾನ್, ಹರ್ಯಶ್ವ ವರ್ಧಸ ಇಂದ್ರ ವಿಶ್ವಾ ಅಭಿ ಶ್ರಿಯಃ ॥ 2 ॥ ದ್ಯಾಮಿಂದ್ರೋ ಹರಿಧಾಯಸಂ ಪೃಥಿವೀಂ ಹರಿವರ್ಪಸಮ್ । ಅಧಾರಯದ್ ಹರಿತೋಭೂರಿ ಭೋಜನಂ ಯಯೋರಂತರ್ಹರಿಶ್ಚರತ್ ॥ 3 ॥ ಜಜ್ಞಾನೋ ಹರಿತೋ ವೃಷಾ ವಿಶ್ವಮಾ ಭಾತಿ ರೋಚನಮ್ । ಹರ್ಯಶ್ವೋ

ಹರಿತಂ ಧತ್ತ ಆಯುಧಮಾ ವಜ್ರಂ ಬಾಹ್ವೋರ್ಹರಿವ್ ॥ 4 ॥
ಇಂದ್ರೋ ಹರ್ಯಂತಮರ್ಜುನಂ ವಜ್ರಂ ಶುಕ್ರೈರಭೀವೃತವ್ ।
ಅಪಾವೃಣ್ಣೋದ್ಧರಿಭಿರದ್ರಿಭಿಃ ಸುತಮುದ್ಗಾ ಹರಿಭಿರಾಜತ ॥ 5 ॥

ಸೂಕ್ತ 45

ಅಷ್ಟಕ 3 ಮಂಡಲ 3 ಅಧ್ಯಾಯ 3

ಋಷಿಃ ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರಃ ॥

ದೇವತಾ : ಇಂದ್ರಃ ॥ ಛಂದಃ : ಬೃಹತೀ ॥

ಆ ಮಂದ್ರೈರಿಂದ್ರ ಹರಿಭಿರ್ಯಾಹಿ ಮಯೂರರೋಮಭಿಃ ।
ಮಾ ತ್ವಾ ಕೇ ಚಿನ್ನಿ ಯಮನ್, ವಿಂ ನ ಪಾಶಿನೋ�ऽತಿ ಧನ್ವೇವ ತಾಁ
ಇಹಿ ॥ 1 ॥ ವೃತ್ರಖಾದೋ ವಲಂರುಜಃ ಪುರಾಂ ದರ್ಮೋ
ಅಪಾಮಜಃ । ಸ್ಥಾತಾ ರಥಸ್ಯ ಹರ್ಯೋರಭಿಸ್ವರ ಇಂದ್ರೋ
ದೃಳ್ಹಾ ಚಿದಾರುಜಃ ॥ 2 ॥ ಗಂಭೀರಾಁ ಉದಧೀರಿವ ಕ್ರತುಂ
ಪುಷ್ಯಸಿ ಗಾ ಇವ । ಪ್ರ ಸುಗೋಪಾ ಯವಸಂ ಧೇನವೋ
ಯಥಾ ಹ್ರದಂ ಕುಲ್ಯಾ ಇವಾಶತ ॥ 3 ॥ ಆ ನಸ್ತುಜಂ ರಯಿಂ

ಭರಾಂಶಂ ನ ಪ್ರತಿಜಾನತೇ । ವೃಕ್ಷಂ ಪಕ್ವಂ ಫಲಮಂಕೀವ
ಧೂನುಹೀಂದ್ರ ಸಂಪಾರಣಂ ವಸು ॥ 4 ॥ ಸ್ವಯುರಿಂದ್ರ ಸ್ವರಾ-
ಳಸಿ ಸ್ಮದ್ದಿಷ್ಟಿಃ ಸ್ವಯಶಸ್ತರಃ । ಸ ವಾವೃಧಾನ ಓಜಸಾ ಪುರು-
ಷ್ಟುತ ಭವಾ ನಃ ಸುಶ್ರವಸ್ತಮಃ ॥ 5 ॥

ಸೂಕ್ತ 46

ಅಷ್ಟಕ 3 ಮಂಡಲ 3 ಅಧ್ಯಾಯ 3

ಋಷಿಃ ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರಃ ॥

ದೇವತಾ : ಇಂದ್ರಃ ॥ ಛಂದಃ : ತ್ರಿಷ್ಟುಪ್ ॥

ಯುಧ್ಮಸ್ಯ ತೇ ವೃಷಭಸ್ಯ ಸ್ವರಾಜ ಉಗ್ರಸ್ಯ ಯೂನಃ
ಸ್ಥವಿರಸ್ಯ ಘೃಷ್ವೇಃ । ಅಜೂರ್ಯತೋ ವಜ್ರಿಣೋ ವೀರ್ಯಾ
(ಆ) ಣೀಂದ್ರ ಶ್ರುತಸ್ಯ ಮಹತೋ ಮಹಾನಿ ॥ 1 ॥ ಮಹಾಁ
ಅಸಿ ಮಹಿಷ ವೃಷ್ಣ್ಯೇಭಿರ್ಘನಸ್ಪೃದುಗ್ರ ಸಹಮಾನೋ
ಅನ್ಯಾನ್ । ವಿಕ್ಷೋ ವಿಶ್ವಸ್ಯ ಭುವನಸ್ಯ ರಾಜಾ ಸ ಯೋಧಯೋ
ಚ ಕ್ಷ್ಣಯೂಯೋ ಚ ಜನಾನ್ ॥ 2 ॥ ಪ್ರ ಮಾತ್ರಾಭೀ ರಿರಿಚೇ

ರೋಚಮಾನಃ ಪ್ರ ದೇವೇಭಿರ್ವಿಶ್ವತೋ ಅಪ್ರತೀತಃ । ಪ್ರ
ಮಜ್ಮನಾ ದಿವ ಇಂದ್ರಃ ಪೃಥಿವ್ಯಾಃ ಪ್ರೋರೋರ್ಮಹೋ ಅಂತ-
ರಿಕ್ಷಾದೃಜೀಷೀ ॥ 3 ॥ ಉರುಂ ಗಭೀರಂ ಜನುಷಾಭ್ಯು (ಉ) ಗ್ರಂ
ವಿಶ್ವವ್ಯಚಸಮುವತಂ ಮತೀನಾಮ್ । ಇಂದ್ರಂ ಸೋಮಾಸಃ ಪ್ರದಿವಿ
ಸುತಾಸಃ ಸಮುದ್ರಂ ನ ಸ್ರವತ ಆ ವಿಶಂತಿ ॥ 4 ॥ ಯಂ
ಸೋಮಮಿಂದ್ರ ಪೃಥಿವೀದ್ಯಾವಾ ಗರ್ಭಂ ನ ಮಾತಾ ಬಿಭೃತ-
ಸ್ತ್ವಾಯಾ । ತಂ ತೇ ಹಿನ್ವಂತಿ ತಮು ತೇ ಮೃಜಂತ್ಯಧ್ವರ್ಯ-
ವೋ ವಷಭ ಪಾತವಾ ಉ ॥ 5 ॥

ಸೂಕ್ತ 47

ಅಷ್ಟಕ 3 ಮಂಡಲ 3 ಅಧ್ಯಾಯ 3

ಋಷಿಃ ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರಃ ॥

ದೇವತಾ : ಇಂದ್ರಃ ॥ ಛಂದಃ : ತ್ರಿಷ್ಟುಪ್ ॥

ಮರುತ್ವಾ ಇಂದ್ರ ವೃಷಭೋ ರಣಾಯ ಪಿಬಾ ಸೋಮ-
ಮನುಷ್ವಧಂ ಮದಾಯ । ಆ ಸಿಂಚಸ್ವ ಜಠರೇ ಮಧ್ವ ಊರ್ಮಿಂ
ತ್ವಂ ರಾಜಾಸಿ ಪ್ರದಿವಃ ಸುತಾನಾಮ್ ॥ 1 ॥ ಸಜೋಷಾ ಇಂದ್ರ

ಸಗಣೋ ಮರುದ್ಭಿಃ ಸೋಮಂ ಪಿಬ ವೃತ್ರಹಾ ಶೂರ ವಿದ್ವಾನ್ ।
ಜಹಿ ಶತ್ರೂರಪ ಮೃಧೋ ನುದಸ್ವಾಥಾಭಯಂ ಕೃಣುಹಿ
ವಿಶ್ವತೋ ನಃ ॥ 2 ॥ ಉತ ಋತಭಿರ್ಮತುಪಾಃ ಪಾಹಿ ಸೋಮ-
ಮಿಂದ್ರ ದೇವೇಭಿಃ ಸಖಿಭಿಃ ಸುತಂ ನಃ । ಯೌ ಆಭಜೋ
ಮರುತೋ ಯೇ ತ್ವಾನ್ವಹನ್ವೃತ್ರಮದಧುಸ್ತುಭ್ಯಮೋಜಃ ॥ 3 ॥
ಯೇ ತ್ವಾಹಿಹತ್ಯೇ ಮಘವನ್ನವರ್ಧನ್, ಯೇ ಶಾಂಬರೇ ಹರಿವೋ
ಯೇ ಗವಿಷ್ಟೌ । ಯೇ ತ್ವಾ ನೂನಮನುಮದಂತಿ ವಿಪ್ರಾಃ
ಪಿಬೇಂದ್ರ ಸೋಮಂ ಸಗಣೋ ಮರುದ್ಭಿಃ ॥ 4 ॥ ಮರುತ್ವಂತಂ
ವೃಷಭಂ ವಾವೃಧಾನಮಕವಾರಿಂ ದಿವ್ಯಂ ಶಾಸಮಿಂದ್ರಮ್ ।
ವಿಶ್ವಾಸಾಹಮವಸೇ ನೂತನಾಯೋಗ್ರಂ ಸಹೋದಾಮಿಹ ತಂ
ಹುವೇಮ ॥ 5 ॥

****

ಸೂಕ್ತ 48

ಅಷ್ಟಕ 3 ಮಂಡಲ 3 ಅಧ್ಯಾಯ 3

ಋಷಿಃ ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರಃ॥

ದೇವತಾ : ಇಂದ್ರಃ ॥ ಛಂದಃ : ತ್ರಿಷ್ಟುಪ್ ॥

ಸದ್ಯೋ ಹ ಜಾತೋ ವೃಷಭಃ ಕನೀನಃ ಪ್ರಭರ್ತುಮಾವ-
ದಂಧಸಃ ಸುತಸ್ಯ । ಸಾಧೋಃ ಪಿಬ ಪ್ರತಿಕಾಮಂ ಯಥಾ ತೇ
ರಸಾಶಿರಃ ಪ್ರಥಮಂ ಸೋಮ್ಯಸ್ಯ ॥ 1 ॥ ಯಜ್ಜಾಯಥಾಸ್ತದಹ-
ರಸ್ಯ ಕಾಮೇಽಂಶೋಃ ಪೀಯೂಷಮಪಿಬೋ ಗಿರಿಷ್ಠಾಮ್ । ತಂ
ತೇ ಮಾತಾ ಪರಿ ಯೋಷಾ ಜನಿತ್ರೀ ಮಹಃ ಪಿತುರ್ದಮ ಆಸಿಂ-
ಚದಗ್ರೇ ॥ 2 ॥ ಉಪಸ್ಥಂ ಮಾತರಮನ್ನಮೈಟ್ಟ ತಿಗ್ಮಮುಪಶ್ಯ-
ದಭಿ ಸೋಮಮೂಧಃ । ಪ್ರಯಾವಯನ್ನಚರದ್ಗೃತ್ಸೋ ಅನ್ಯಾ-
ನ್ಮಹಾನಿ ಚಕ್ರೇ ಪುರುಧಪ್ರತೀಕಃ ॥ 3 ॥ ಉಗ್ರಸ್ತುರಾಷಾಳಭಿ-
ಭೂತ್ಯೋಜಾ ಯಥಾವಶಂ ತನ್ವಂ ಚಕ್ರ ಏಷಃ । ತ್ವಷ್ಟಾರ-
ಮಿಂದ್ರೋ ಜನುಷಾಭಿಭೂಯಾಮುಷ್ಯಾ ಸೋಮಮಪಿಬಚ್ಚ-
ಮೂಷು ॥ 4 ॥ ಶುನಂ ಹುವೇಮ ಮಘವಾನಮಿಂದ್ರಮಸ್ಮಿನ್ಭರೇ

ನೃತಮಂ ವಾಜಸಾತೌ । ಶೃಣ್ವಂತಮುಗ್ರಮೂತಯೇ ಸಮತ್ಸು
ಘ್ನಂತಂ ವೃತ್ರಾಣಿ ಸಂಜಿತಂ ಧನಾನಾಮ್ ॥ 5 ॥

ಸೂಕ್ತ 49

ಅಷ್ಟಕ 3 ಮಂಡಲ 3 ಅಧ್ಯಾಯ 3

ಋಷಿಃ ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರಃ ॥

ದೇವತಾ : ಇಂದ್ರಃ । ಛಂದಃ : ತ್ರಿಷ್ಟುಪ್ ।

ಶಂಸಾ ಮಹಾಮಿಂದ್ರಂ ಯಸ್ಮಿನ್, ವಿಶ್ವಾ ಆ ಕೃಷ್ಟಯಃ
ಸೋಮಪಾಃ ಕಾಮಮನ್ಧಸ್ । ಯಂ ಸುಕ್ರತುಂ ಧಿಷಣೇ
ವಿಭ್ವತಷ್ಟಂ ಘನಂ ವೃತ್ರಾಣಾಂ ಜನಯಂತ ದೇವಾಃ ॥ 1 ॥
ಯಂ ನು ನಕ್ಷಿಃ ಪೃತನಾಸು ಸ್ವರಾಜಂ ದ್ವಿತಾ ತರತಿ ನೃತಮಂ
ಹರಿಷ್ಠಾಮ್ । ಇನತಮಃ ಸತ್ವಭಿರ್ಯೋ ಹ ಶೂಷೈಃ ಪೃಥು-
ಜ್ರಯಾ ಅಮಿನಾದಾಯುರ್ದಸ್ಯೋಃ ॥ 2 ॥ ಸಹಾವಾ ಪೃತ್ಸು
ತರಣಿರ್ನಾರ್ವಾ ವ್ಯಾನಶೀ ರೋದಸೀ ಮೇಹನಾವಾನ್ । ಭಗೋ
ನ ಕಾರೇ ಹವ್ಯೋ ಮತೀನಾಂ ಪಿತೇವ ಚಾರುಃ ಸುಹವೋ

ವಯೋಧಾಃ ॥ 3 ॥ ಧರ್ತಾ ದಿವೋ ರಜಸಸ್ಪೃಷ್ಟ ಊಧ್ರ್ವೋ ರಥೋ ನ ವಾಯುರ್ವಸುಭಿರ್ನಿಯುತ್ವಾನ್ । ಕ್ಷಪಾಂ ವಸ್ತಾ ಜನಿತಾ ಸೂರ್ಯಸ್ಯ ವಿಭಕ್ತಾ ಭಾಗಂ ಧಿಷಣೇವ ವಾಜಮ್ ॥ 4 ॥ ಶುನಂ ಹುವೇಮ ಮಘವಾನಮಿಂದ್ರಮಸ್ಮಿನ್ಭರೇ ನೃತಮಂ ವಾಜಸಾತೌ । ಶೃಣ್ವಂತಮುಗ್ರಮೂತಯೇ ಸಮತ್ಸು ಘ್ನಂತಂ ವೃತ್ರಾಣಿ ಸಂಜಿತಂ ಧನಾನಾಮ್ ॥ 5 ॥

ಸೂಕ್ತ 50

ಅಷ್ಟಕ 3 ಮಂಡಲ 3 ಅಧ್ಯಾಯ 3

ಋಷಿಃ ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರಃ ॥

ದೇವತಾ : ಇಂದ್ರಃ ॥ ಛಂದಃ : ತ್ರಿಷ್ಟುಪ್ ॥

ಇಂದ್ರಃ ಸ್ವಾಹಾ ಪಿಬತು ಯಸ್ಯ ಸೋಮ ಆಗತ್ಯಾ ತುಮ್ರೋ ವೃಷಭೋ ಮರುತ್ವಾನ್ । ಓರುವ್ಯಚಾಃ ಪೃಣತಾಮೋ-ಭಿರನ್ನೈರಾಸ್ಯ ಹವಿಸ್ತನ್ವ (ಅ) ಏಃ ಕಾಮಮೃಧ್ಯಾಃ ॥ 1 ॥ ಆ ತೇ ಸಪರ್ಯೂ ಜವಸೇ ಯುನಜ್ಮಿ ಯಯೋರನು ಪ್ರದಿವಃ ಶ್ರುಷ್ಟಿವಾವಃ । ಇಹ ತ್ವಾ ಧೇಯುರ್ಹರಯಃ ಸುಶಿಪ್ರ ಪಿಬಾ

ತ್ವ (ಅ) ೧ ಸ್ಯ ಸುಷುತಸ್ಯ ಚಾರೋಃ ॥ 2 ॥ ಗೋಭಿರ್ಮಿ-
ಮಿಕ್ಷುಂ ದಧಿರೇ ಸುಪಾರಮಿಂದ್ರಂ ಜ್ಯೈಷ್ಠ್ಯಾಯ ಧಾಯಸೇ
ಗೃಣಾನಾಃ । ಮಂದಾನಃ ಸೋಮಂ ಪಪಿವಾ ಋಜೀಷಿನ್ತ್ಸಮ-
ಸ್ಮಭ್ಯಂ ಪುರುಧಾ ಗಾ ಇಷಣ್ಯ ॥ 3 ॥ ಇಮಂ ಕಾಮಂ ಮಂದಯಾ
ಗೋಭಿರಶ್ವೈಃ ಶ್ಚಂದ್ರವತಾ ರಾಧಸಾ ಪಪ್ರಥಶ್ಚ । ಸ್ವರ್ಯವೋ
ಮತಿಭಿಸ್ತುಭ್ಯಂ ವಿಪ್ರಾ ಇಂದ್ರಾಯ ವಾಹಃ ಕುಶಿಕಾಸೋ
ಅಕ್ರನ್ ॥ 4 ॥ ಶುನಂ ಹುವೇಮ ಮಘವಾನಮಿಂದ್ರಮಸ್ಮಿನ್ಭರೇ
ನೃತಮಂ ವಾಜಸಾತೌ । ಶೃಣ್ವಂತಮುಗ್ರಮೂತಯೇ ಸಮತ್ಸು
ಘ್ನಂತಂ ವೃತ್ರಾಣಿ ಸಂಜಿತಂ ಧನಾನಾಮ್ ॥ 5 ॥

****

ಸೂಕ್ತ 51

ಅಷ್ಟಕ 3 ಮಂಡಲ 3 ಅಧ್ಯಾಯ 3

ಋಷಿಃ ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರಃ ॥

ದೇವತಾ : ಇಂದ್ರಃ ॥

ಛಂದಃ : 1-3 ಜಗತೀ । 4-9 ತ್ರಿಷ್ಟುಪ್ । 10-12 ಗಾಯತ್ರೀ ॥

ಚರ್ಷಣೀಧೃತಂ ಮಘವಾನಮುಕ್ಥ್ಯ (ಅ) ಂ ವಿಂದ್ರಂ
ಗಿರೋ ಬೃಹತೀರಭ್ಯನೂಷತ । ವಾವೃಧಾನಂ ಪುರುಹೂತಂ
ಸುವೃಕ್ತಿಭಿರಮರ್ತ್ಯಂ ಜರಮಾಣಂ ದಿವೇದಿವೇ ॥ 1 ॥ ಶತಕ್ರತು-
ಮರ್ಣವಂ ಶಾಕಿನಂ ನರಂ ಗಿರೋ ಮ ಇಂದ್ರಮುಪ ಯಂತಿ
ವಿಶ್ವತಃ । ವಾಜಸನಿಂ ಪೂರ್ಭಿದಂ ತೂರ್ಣಿಮಪುರಂ ಧಾಮಸಾ-
ಚಮಭಿಷಾಚಂ ಸ್ವರ್ವಿದಮ್ ॥ 2 ॥ ಆಕರೇ ವಸೋರ್ಜರಿತಾ
ಪನಸ್ಯತೇಽನೇಹಸಃ ಸ್ತುಭ ಇಂದ್ರೋ ದುವಸ್ಯತಿ । ವಿವಸ್ವತಃ ಸದನ
ಆ ಹಿ ಪಿಪ್ರಿಯೇ ಸತ್ರಾಸಾಹಮಭಿಮಾತಿಹನಂ ಸ್ತುಹಿ ॥ 3 ॥
ನೃಣಾಮು ತ್ವಾ ನೃತಮಂ ಗೀರ್ಭಿರುಕ್ಥ್ಯರಭಿ ಪ್ರ ವೀರಮರ್ಚತಾ
ಸಬಾಧಃ । ಸಂ ಸಹಸೇ ಪುರುಮಾಯೋ ಜಿಹೀತೇ ನವೋ ಅಸ್ಯ

ಪ್ರದಿವ ಏಕ ಈಶೇ ॥ 4 ॥ ಪೂರ್ವೀರಸ್ಯ ನಿಷ್ಪಿಧೋ ಮರ್ತ್ಯೇಷು
ಪುರೂ ವಸೂನಿ ಪೃಥಿವೀ ಬಿಭರ್ತಿ । ಇಂದ್ರಾಯ ದ್ಯಾವ ಓಷ-
ಧೀರುತಾಪೋ ರಯಿಂ ರಕ್ಷಂತಿ ಜೀರಯೋ ವನಾನಿ ॥ 5 ॥ ತುಭ್ಯಂ
ಬ್ರಹ್ಮಾಣಿ ಗಿರ ಇಂದ್ರ ತುಭ್ಯಂ ಸತ್ರಾ ದಧಿರೇ ಹರಿವೋ
ಜುಷಸ್ವ । ಬೋಧ್ಯಾ (ಆ) ಖ ಪಿರವಸೋ ನೂತನಸ್ಯ ಸಖೇ
ವಸೋ ಜರಿತೃಭ್ಯೋ ವಯೋ ಧಾಃ ॥ 6 ॥ ಇಂದ್ರ ಮರುತ್ವ
ಇಹ ಪಾಹಿ ಸೋಮಂ ಯಥಾ ಶಾರ್ಯಾತೇ ಅಪಿಬಃ ಸುತಸ್ಯ ।
ತವ ಪ್ರಣೀತೀ ತವ ಶೂರ ಶರ್ಮನ್ನಾ ವಿವಾಸಂತಿ ಕವಯಃ
ಸುಯಜ್ಞಾಃ ॥ 7 ॥ ಸ ವಾವಶಾನ ಇಹ ಪಾಹಿ ಸೋಮಂ ಮರು-
ದ್ಭಿರಿಂದ್ರ ಸಖಿಭಿಃ ಸುತಂ ನಃ । ಜಾತಂ ಯತ್ತ್ವಾ ಪರಿ ದೇವಾ
ಅಭೂಷನ್ಮಹೇ ಭರಾಯ ಪುರುಹೂತ ವಿಶ್ವೇ ॥ 8 ॥ ಅಪ್ತೂರ್ಯೇ
ಮರುತ ಆಪಿರೇಷೋಽಮಂದನ್ನಿಂದ್ರಮನು ದಾತಿವಾರಾಃ । ತೇಭಿಃ
ಸಾಕಂ ಪಿಬತು ವೃತ್ರಖಾದಃ ಸುತಂ ಸೋಮಂ ದಾಶುಷಃ ಸ್ವೇ
ಸಧಸ್ಥೇ ॥ 9 ॥ ಇದಂ ಹ್ಯನ್ವೋಜಸಾ ಸುತಂ ರಾಧಾನಾಂ ಪತೇ ।
ಪಿಬಾ ತ್ವ (ಅ) ೧ ಸ್ಯ ಗಿರ್ವಣಃ ॥ 10 ॥ ಯಸ್ತೇ ಅನು ಸ್ವಧಾ-

ಮಸತ್ಸುತೇ ನಿ ಯಚ್ಛ ತನ್ವಮ್ । ಸ ತ್ವಾ ಮಮತ್ತು ಸೋಮ್ಯಮ್ ॥ 11 ॥ ಪ್ರ ತೇ ಅಶ್ನೋತು ಕುಕ್ಷ್ಯೋಃ ಪ್ರೇಂದ್ರ ಬ್ರಹ್ಮಣಾ ಶಿರಃ । ಪ್ರ ಬಾಹೂ ಶೂರ ರಾಧಸೇ ॥ 12 ॥

ಸೂಕ್ತ 52

ಅಷ್ಟಕ 3 ಮಂಡಲ 3 ಅಧ್ಯಾಯ 3

ಋಷಿಃ ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರಃ ॥

ದೇವತಾ : ಇಂದ್ರಃ ॥

ಛಂದಃ : 1-4 ಗಾಯತ್ರೀ । 5,7,8 ತ್ರಿಷ್ಟುಪ್ । 6 ಜಗತೀ ॥

ಧಾನಾವಂತಂ ಕರಂಭಿಣಮಪೂಪವಂತಮುಕ್ಥಿನಮ್ । ಇಂದ್ರ ಪ್ರಾತರ್ಜುಷಸ್ವ ನಃ ॥ 1 ॥ ಪುರೋಳಾಶಂ ಪಚತ್ಯಂ ಜುಷಸ್ವೇಂದ್ರಾ ಗುರಸ್ವ ಚ । ತುಭ್ಯಂ ಹವ್ಯಾನಿ ಸಿಸ್ರತೇ ॥ 2 ॥ ಪುರೋಳಾಶಂ ಚ ನೋ ಘಸೋ ಜೋಷಯಾಸೇ ಗಿರಶ್ಚ ನಃ । ವಧೂಯುರಿವ ಯೋಷಣಾಮ್ ॥ 3 ॥ ಪುರೋಳಾಶಂ ಸನಶ್ರುತ ಪ್ರಾತಃ ಸಾವೇ ಜುಷಸ್ವ ನಃ । ಇಂದ್ರ ಕ್ರತುರ್ಹಿ ತೇ ಬೃಹನ್ ॥ 4 ॥ ಮಾಧ್ಯಂದಿನಸ್ಯ ಸವನಸ್ಯ ಧಾನಾಃ ಪುರೋಳಾಶಮಿಂದ್ರ

ಕೃಷ್ವೇಹ ಚಾರುಮ್ । ಪ್ರ ಯತ್ಸ್ತೋತಾ ಜರಿತಾ ತೂರ್ಣ್ಯರ್ಥೋ
ವೃಷಾಯಮಾಣ ಉಪ ಗೀರ್ಭಿರೀಟ್ಟೇ ॥ 5 ॥ ತೃತೀಯೇ
ಧಾನಾಃ ಸವನೇ ಪುರುಷ್ಟುತ ಪುರೋಳಾಶಮಾಹುತಂ ಮಾಮ-
ಹಸ್ವ ನಃ । ಋಭುಮಂತಂ ವಾಜವಂತಂ ತ್ವಾ ಕವೇ ಪ್ರಯಸ್ವಂತ
ಉಪ ಶಿಕ್ಷೇಮ ಧೀತಿಭಿಃ ॥ 6 ॥ ಪೂಷಣ್ವತೇ ತೇ ಚಕೃಮಾ
ಕರಂಭಂ ಹರಿವತೇ ಹರ್ಯಶ್ವಾಯ ಧಾನಾಃ । ಅಪೂಪಮದ್ಧಿ
ಸಗಣೋ ಮರುದ್ಭಿಃ ಸೋಮಂ ಪಿಬ ವೃತ್ರಹಾ ಶೂರ ವಿದ್ವಾನ್
॥ 7 ॥ ಪ್ರತಿ ಧಾನಾ ಭರತ ತೂಯಮಸ್ಮೈ ಪುರೋಳಾಶಂ ವೀರ-
ತಮಾಯ ನೃಣಾಮ್ । ದಿವೇದಿವೇ ಸದೃಶೀರಿಂದ್ರ ತುಭ್ಯಂ
ವರ್ಧಂತು ತ್ವಾ ಸೋಮಪೇಯಾಯ ಧೃಷ್ಣೋ ॥ 8 ॥

****

ಸೂಕ್ತ 53

ಅಷ್ಟಕ 3 ಮಂಡಲ 3 ಅಧ್ಯಾಯ 3

ಋಷಿಃ ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರಃ ॥

ದೇವತಾ : 1 ಇಂದ್ರಾ ಪರ್ವತೌ । 2-14, 21-24 ಇಂದ್ರಃ । 15-16 ವಾಕ್ । 17-20 ರಥಾಂಗಾನಿ ॥

ಛಂದಃ : 1-9,11,14,15,17,19,21,23,24 ತ್ರಿಷ್ಟುಪ್ । 10,16 ಜಗತೀ । 12,20,22 ಅನುಷ್ಟುಪ್ । 13 ಗಾಯತ್ರೀ । 18 ಬೃಹತೀ ॥

ಇಂದ್ರಾಪರ್ವತಾ ಬೃಹತಾ ರಥೇನ ವಾಮಿಷಾರಿಷ್ಟ ಆ ವಹತಂ ಸುವೀರಾಃ । ವೀತಂ ಹವ್ಯಾನ್ಯಧ್ವರೇಷು ದೇವಾ ವರ್ಧೇಥಾಂ ಗೀರ್ಭಿರಿಳಯಾ ಮುದಂತಾ ॥ 1 ॥ ತಿಷ್ಠಾ ಸು ಕಂ ಮಘವನ್ನಾ ಪರಾ ಗಾಃ ಸೋಮಸ್ಯ ನು ತ್ವಾ ಸುಷುತಸ್ಯ ಯೆಷ್ಣೇ । ಪಿತುರ್ನ ಪುತ್ರಃ ಸಿಚಮಾ ರಭೇ ತ ಇಂದ್ರ ಸ್ವಾದಿಷ್ಮಯಾ ಗಿರಾ ಶಚೀವಃ ॥ 2 ॥ ಶಂಸಾವಾಧ್ವರ್ಯೋ ಪ್ರತಿ ಮೇ ಗೃಣೀಹೀಂದ್ರಾಯ ವಾಹಃ ಕೃಣವಾವ ಜುಷ್ಟಮ್ । ಏದಂ ಬರ್ಹಿರ್ಯಜಮಾನಸ್ಯ ಸೀದಾಥಾ ಚ ಭೂದುಕ್ಥಮಿಂದ್ರಾಯ ಶಸ್ತಮ್ ॥ 3 ॥ ಜಾಯೇ-ದಸ್ತಂ ಮಘವನ್ತ್ಸೇದು ಯೋನಿಸ್ತದಿತ್ತ್ವಾ ಯುಕ್ತಾ ಹರಯೋ

ವಹಂತು । ಯದಾ ಕದಾ ಚ ಸುನವಾಮ ಸೋಮಮಗ್ನಿಷ್ಟ್ವ
ದೂತೋ ಧನ್ವಾತ್ಯಚ್ಛ ॥ 4 ॥ ಪರಾ ಯಾಹಿ ಮಘವನ್ನಾ ಚ
ಯಾಹೀಂದ್ರ ಭ್ರಾತರುಭಯತ್ರಾತೇ ಅರ್ಥಮ್ । ಯತ್ರಾ ರಥಸ್ಯ
ಬೃಹತೋ ನಿಧಾನಂ ವಿಮೋಚನಂ ವಾಜಿನೋ ರಾಸಭಸ್ಯ
॥ 5 ॥ ಅಪಾಃ ಸೋಮಮಸ್ತಮಿಂದ್ರ ಪ್ರ ಯಾಹಿ ಕಲ್ಯಾಣೀ-
ರ್ಜಾಯಾ ಸುರಣಂ ಗೃಹೇ ತೇ । ಯತ್ರಾ ರಥಸ್ಯ ಬೃಹತೋ
ನಿಧಾನಂ ವಿಮೋಚನಂ ವಾಜಿನೋ ದಕ್ಷಿಣಾವತ್ ॥ 6 ॥
ಇಮೇ ಭೋಜಾ ಅಂಗಿರಸೋ ವಿರೂಪಾ ದಿವಸ್ಪುತ್ರಾಸೋ
ಅಸುರಸ್ಯ ವೀರಾಃ । ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರಾಯ ದದತೋ ಮಘಾನಿ
ಸಹಸ್ರಸಾವೇ ಪ್ರ ತಿರಂತ ಆಯುಃ ॥ 7 ॥ ರೂಪಂರೂಪಂ
ಮಘವಾ ಬೋಭವೀತಿ ಮಾಯಾಃ ಕೃಣ್ವಾನಸ್ತನ್ವ (ಅಂ) ೧ ಪರಿ
ಸ್ವಾವಮ್ । ತ್ರಿರ್ಯದ್ದಿವಃ ಪರಿ ಮುಹೂರ್ತಮಾಗಾತ್ಸ್ವೈರ್ಮಂ-
ತ್ರೈರನೃತುಪಾಮೃತಾವಾ ॥ 8 ॥ ಮಹಾ ಋಷಿರ್ದೇವಜಾ ದೇವ-
ಜೂತೋಽಸ್ತಭ್ನಾತ್ಸಿಂಧುಮರ್ಣವಂ ನೃಚಕ್ಷಾಃ । ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರೋ
ಯದವಹತ್ಸುದಾಸಮಪ್ರಿಯಾಯತ ಕುಶಿಕೇಭಿರಿಂದ್ರಃ ॥ 9 ॥

ಹಂಸಾ ಇವ ಕೃಣುಥ ಶ್ಲೋಕಮದ್ರಿಭಿರ್ಮದಂತೋ ಗೀರ್ಭಿರ-
ಧ್ವರೇ ಸುತೇ ಸಚಾ । ದೇವೇಭಿರ್ವಿಪ್ರಾ ಋಷಯೋ ನೃಚಕ್ಷಸೋ
ವಿ ಪಿಬಧ್ವಂ ಕುಶಿಕಾಃ ಸೋಮ್ಯಂ ಮಧು ॥ 10 ॥ ಉಪ ಪ್ರೇತ
ಕುಶಿಕಾಶ್ಚೇತಯಧ್ವಮಶ್ವಂ ರಾಯೇ ಪ್ರ ಮುಂಚತಾ ಸುದಾಸಃ ।
ರಾಜಾ ವೃತ್ರಂ ಜಂಘನತ್ಸಾಗಪಾಗುದಗಥಾ ಯಜಾತೇ ವರ ಆ
ಪೃಥಿವ್ಯಾಃ ॥ 11 ॥ ಯ ಇಮೇ ರೋದಸೀ ಉಭೇ ಅಹಮಿಂದ್ರ
ಮತುಷ್ಟವಮ್ । ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರಸ್ಯ ರಕ್ಷತಿ ಬ್ರಹ್ಮೇದಂ ಭಾರತಂ
ಜನಮ್ ॥ 12 ॥ ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರಾ ಅರಾಸತ ಬ್ರಹ್ಮೇಂದ್ರಾಯ ವಜ್ರಿಣೇ ।
ಕರದಿನ್ನಃ ಸುರಾಧಸಃ ॥ 13 ॥ ಕಿಂ ತೇ ಕೃಣ್ವಂತಿ
ಕೀಕಟೇಷು ಗಾವೋ ನಾಶಿರಂ ದುಹ್ರೇ ನ ತಪಂತಿ ಘರ್ಮಮ್ ।
ಆ ನೋ ಭರ ಪ್ರಮಗಂದಸ್ಯ ವೇದೋ ನೈಚಾಶಾಖಂ ಮಘವ-
ನ್ರಂಧಯಾ ನಃ ॥ 14 ॥ ಸಸರ್ಪರೀರಮತಿಂ ಬಾಧಮಾನಾ ಬೃಹ-
ನ್ಮಿಮಾಯ ಜಮದಗ್ನಿದತ್ತಾ । ಆ ಸೂರ್ಯಸ್ಯ ದುಹಿತಾ ತತಾನ
ಶ್ರವೋ ದೇವೇಷ್ವಮೃತಮಜುರ್ಯಮ್ ॥ 15 ॥ ಸಸರ್ಪರೀರ-
ಭರತೋ ಯಮೇಭ್ಯೋಽಧಿ ಶ್ರವಃ ಪಾಂಚಜನ್ಯಾಸು ಕೃಷ್ಟಿಷು ।

ಸಾ ಪ್ರಕ್ಷ್ಯ (ಆ) ಷಿ ನವ್ಯಮಾಯುರ್ದಧಾನಾ ಯೋಂ ಮೇ ಪಲ-
ಸ್ತಿಜಮುದಗ್ನಯೋ ದದುಃ ॥ 16 ॥ ಸ್ಥಿರೌ ಗಾವೌ ಭವತಾಂ
ವೀಳುರಕ್ಷೋ ಮೇಷಾ ವಿ ವರ್ಹಿ ಮಾ ಯುಗಂ ವಿ ಶಾರಿ ।
ಇಂದ್ರಃ ಪಾತಲ್ಯೇ ದದತಾಂ ಶರೀತೋರರಿಷ್ಟನೇಮೇ ಅಭಿ ನಃ
ಸಚಸ್ವ ॥ 17 ॥ ಬಲಂ ಧೇಹಿ ತನೂಷು ನೋ ಬಲಮಿಂದ್ರಾನ-
ಳುತ್ಸು ನಃ । ಬಲಂ ತೋಕಾಯ ತನಯಾಯ ಜೀವಸೇ ತ್ವಂ ಹಿ
ಬಲದಾ ಅಸಿ ॥ 18 ॥ ಅಭಿ ವ್ಯಯಸ್ವ ಖದಿರಸ್ಯ ಸಾರನೋಜೋ
ಧೇಹಿ ಸ್ಪಂದನೇ ಶಿಂಶಪಾಯಾಮ್ । ಅಕ್ಷ ವೀಳೋ ವೀಳಿತ
ವೀಳಯಸ್ವ ಮಾ ಯಾವಮಾದಸ್ಮಾದವ ಜೀಹಿಪೋ ನಃ ॥ 19 ॥
ಅಯಮಸ್ಮಾನ್, ವನಸ್ಪತಿರ್ಮಾ ಚ ಹಾ ಮಾ ಚ ರೀರಿಷತ್ ।
ಸ್ವಸ್ತ್ಯಾ ಗೃಹೇಭ್ಯ ಆವಸಾ ಆ ವಿಮೋಚನಾತ್ ॥ 20 ॥
ಇಂದ್ರೋತಿಭಿರ್ಬಹುಲಾಭಿರ್ನೋ ಅದ್ಯ ಯಾಚ್ಛ್ರೇಷ್ಠಾಭಿರ್ಮ-
ಘವಞ್ಛೂರ ಜಿನ್ವ । ಯೋ ನೋ ದ್ವೇಷ್ಟ್ಯಧರಃ ಸಸ್ಪದೀಷ್ಟ
ಯಮು ದ್ವಿಷ್ಮಸ್ತಮು ಪ್ರಾಣೋ ಜಹಾತು ॥ 21 ॥ ಪರಶುಂ ಚಿದ್ವಿ
ತಪತಿ ಶಿಂಬಲಂ ಚಿದ್ವಿ ವೃಶ್ಚತಿ । ಉಖಾ ಚಿದಿಂದ್ರ ಯೇಷಂತೀ

ಪ್ರಯಸ್ತಾ ಫೇನಮುಸ್ಯತಿ ॥ 22 ॥ ನ ಸಾಯಕಸ್ಯ ಚಿಕಿತೇ ಜನಾಸೋ ಲೋಧಂ ನಯಂತಿ ಪಶು ಮನ್ಯಮಾನಾಃ । ನಾವಾ-ಜಿನಂ ವಾಜಿನಾ ಹಾಸಯಂತಿ ನ ಗರ್ದಭಂ ಪುರೋ ಅಶ್ವಾನ್ನಯಂತಿ ॥ 23 ॥ ಇಮ ಇಂದ್ರ ಭರತಸ್ಯ ಪುತ್ರಾ ಅಪಪಿತ್ವಂ ಚಿಕಿತುರ್ನ ಪ್ರಪಿತ್ವನ್ । ಹಿನ್ವಂತ್ಯಶ್ವಮರಣಂ ನ ನಿತ್ಯಂ ಜ್ಯಾವಾಜಂ ಪರಿ ಣಯಂತ್ಯಾಜೌ ॥ 24 ॥

ಸೂಕ್ತ 54

ಅಷ್ಟಕ 3 ಮಂಡಲ 3 ಅಧ್ಯಾಯ 3

ಋಷಿಃ ಪ್ರಜಾಪತಿರ್ವೈಶ್ವಾಮಿತ್ರೋ ವಾಚ್ಯೋ ವಾ ॥

ದೇವತಾ : ವಿಶ್ವೇದೇವಾಃ ॥ ಛಂದಃ : ತ್ರಿಷ್ಟುಪ್ ॥

ಇಮಂ ಮಹೇ ವಿದಥ್ಯಾಯ ಶೂಷಂ ಶಶ್ವತ್ ಕೃತ್ವ ಈಡ್ಯಾಯ ಪ್ರ ಜಭ್ರುಃ । ಶೃಣೋತು ನೋ ದಮ್ಯೈರಭಿರನೀಕೈಃ ಶೃಣೋತ್ವಗ್ನಿರ್ದಿವ್ಯೈರಜಸ್ರಃ ॥ 1 ॥ ಮಹಿ ಮಹೇ ದಿವೇ ಅರ್ಚಾ ಪೃಥಿವ್ಯೈ ಕಾಮೋ ಮ ಇಚ್ಛಾಚ್ಛರತಿ ಪ್ರಜಾನನ್ । ಯಯೋರ್ಹ ಸ್ತೋಮೇ ವಿದಥೇಷು ದೇವಾಃ ಸಪರ್ಯವೋ ಮಾದಯಂತೇ

ಸಚಾಯೋಃ ॥ 2 ॥ ಯುವೋರ್ಯುತಂ ರೋದಸೀ ಸತ್ಯಮಸ್ತು
ಮಹೇ ಷು ಣಃ ಸುವಿತಾಯ ಪ್ರ ಭೂತಮ್ । ಇದಂ ದಿವೇ
ನಮೋ ಅಗ್ನೇ ಪೃಥಿವ್ಯೈ ಸಪರ್ಯಾಮಿ ಪ್ರಯಸಾ ಯಾಮಿ
ರತ್ನಮ್ ॥ 3 ॥ ಉತೋ ಹಿ ವಾಂ ಪೂರ್ವ್ಯಾ ಆವಿವಿದ್ರ ಋತಾ-
ವರೀ ರೋದಸೀ ಸತ್ಯವಾಚಃ । ನರಶ್ಚಿದ್ವಾಂ ಸಮಿಥೇ ಶೂರ-
ಸಾತೌ ವವಂದಿರೇ ಪೃಥಿವಿ ವೇವಿದಾನಾಃ ॥ 4 ॥ ಕೋ
ವೇದ ಕ ಇಹ ಪ್ರ ವೋಚದ್ದೇವಾಂ ಅಚ್ಛಾ ಪಥ್ಯಾ (ಆ) ಕಾ
ಸಮೇತಿ । ದದೃಶ್ರ ಏಷಾಮವಮಾ ಸದಾಂಸಿ ಪರೇಷು ಯಾ
ಗುಹ್ಯೇಷು ವ್ರತೇಷು ॥ 5 ॥ ಕವಿರ್ನೃಚಕ್ಷಾ ಅಭಿ ಷೀಮಚಷ್ಟ
ಋತಸ್ಯ ಯೋನಾ ವಿಘೃತೇ ಮದಂತೀ । ನಾನಾ ಚಕ್ರಾತೇ
ಸದನಂ ಯಥಾ ವೇಃ ಸಮಾನೇನ ಕ್ರತುನಾ ಸಂವಿದಾನೇ ॥ 6 ॥
ಸಮಾನ್ಯಾ ವಿಯುತೇ ದೂರೇ ಅಂತೇ ಧ್ರುವೇ ಪದೇ ತಸ್ಥತು-
ರ್ಜಾಗರೂಕೇ । ಉತ ಸ್ವಸಾರಾ ಯುವತೀ ಭವಂತೀ ಆದು
ಬ್ರುವಾತೇ ಮಿಥುನಾನಿ ನಾಮು ॥ 7 ॥ ವಿಶ್ವೇದೇತೇ ಜನಿಮಾ ಸಂ
ವಿವಿಕ್ತೋ ಮಹೋ ದೇವಾನ್ಬಿಭ್ರತೀ ನ ವ್ಯಥೇತೇ । ಏಜ-

ದ್ಧ್ರುವಂ ಪಶ್ಯತೇ ವಿಶ್ವಮೇಕಂ ಚರತ್ಪತತ್ರಿ ವಿಷುಣಂ ವಿ
ಜಾತಮ್ ॥ 8 ॥ ಸನಾ ಪುರಾಣಮಧ್ಯೇಮ್ಯಾರಾನ್ಮಹಃ ಪಿತುರ್ಜ-
ನಿತುರ್ಜ್ಞಾಮಿ ತನ್ನಃ । ದೇವಾಸೋ ಯತ್ರ ಪನಿತಾರ ಏವೈರುರೌ
ಪಥಿ ವ್ಯತೇ ತಸ್ಥುರಂತಃ ॥ 9 ॥ ಇಮಂ ಸ್ತೋಮಂ ರೋದಸೀ ಪ್ರ
ಬ್ರವೀಮ್ಯೃದೂದರಾಃ ಶೃಣವನ್ನಗ್ನಿಜಿಹ್ವಾಃ । ಮಿತ್ರಃ ಸಮ್ರಾಜೋ
ವರುಣೋ ಯುವಾನ ಆದಿತ್ಯಾಸಃ ಕವಯಃ ಪಪ್ರಥಾನಾಃ ॥ 10 ॥
ಹಿರಣ್ಯಪಾಣಿಃ ಸವಿತಾ ಸುಜಿಹ್ವಸ್ತ್ರಿರಾ ದಿವೋ ವಿದಥೇ ಪತ್ಯ-
ಮಾನಃ । ದೇವೇಷು ಚ ಸವಿತಃ ಶ್ಲೋಕಮಶ್ರೇರಾದಸ್ಮಭ್ಯಮಾ
ಸುವ ಸರ್ವತಾತಿಮ್ ॥ 11 ॥ ಸುಕೃತ್ಪಾಣಿಃ ಸ್ವವಾಂ ಋತಾ-
ವಾ ದೇವಸ್ತ್ವಷ್ಟಾವಸೇ ತಾನಿ ನೋ ಧಾತ್ । ಪ್ರೂಷಣ್ವಂತ
ಋಭವೋ ಮಾದಯಧ್ವಮೂರ್ಧ್ವಗ್ರಾವಾಣೋ ಅಧ್ವರಮುತಷ್ಟ
॥ 12 ॥ ವಿದ್ಯುದ್ರಥಾ ಮರುತ ಋಷ್ಟಿಮಂತೋ ದಿವೋ
ಮರ್ಯಾ ಋತಜಾತಾ ಅಯಾಸಃ । ಸರಸ್ವತೀ ಶೃಣವನ್,
ಯಜ್ಞಿಯಾಸೋ ಧಾತಾ ರಯಿಂ ಸಹವೀರಂ ತುರಾಸಃ ॥ 13 ॥
ವಿಷ್ಣುಂ ಸ್ತೋಮಾಸಃ ಪುರುದಸ್ಮಮರ್ಕಾ ಭಗಸ್ಯೇವ ಕಾರಿಣೋ

ಯೋಮನಿ ಗ್ಮನ್ । ಉರುಕ್ರಮುಃ ಕಕ್ಷುಹೋ ಯಸ್ಯ ಪ್ರೂರ್ವೀರ್ನ
ಮುರ್ಧಂತಿ ಯುವತಯೋ ಜನಿತ್ರೀಃ ॥ 14 ॥ ಇಂದ್ರೋ ವಿಶ್ವೈ-
ರ್ವೀರ್ಯೈ (ಐ) ಷಿಃ ಪತ್ಯಮಾನ ಉಭೇ ಆ ಪಪ್ರೌ ರೋದಸೀ
ಮಹಿತ್ವಾ । ಪುರಂದರೋ ವೃತ್ರಹಾ ಧೃಷ್ಣುಷೇಣಃ ಸಂಗೃಭ್ಯಾ
ನ ಆ ಭರಾ ಭೂರಿ ಪಶ್ವಃ ॥ 15 । ನಾಸತ್ಯಾ ಮೇ ಪಿತರಾ
ಬಂಧುಪೃಚ್ಛಾ ಸಜಾತ್ಯಮಶ್ವಿನೋಶ್ಚಾರು ನಾಮ । ಯುವಂ ಹಿ
ಸ್ಥೋ ರಯಿದೌ ನೋ ರಯೀಣಾಂ ದಾತ್ರಂ ರಕ್ಷೇಥೇ ಅಕವೈ-
ರದಬ್ಧಾ ॥ 16 ॥ ಮಹತ್ತದ್ವಃ ಕವಯಶ್ಚಾರು ನಾಮ ಯದ್ಧ
ದೇವಾ ಭವಥ ವಿಶ್ವ ಇಂದ್ರೇ । ಸಖಾ ಋಭುಭಿಃ ಪುರುಹೂತ
ಪ್ರಿಯೇಭಿರಿಮಾಂ ಧಿಯಂ ಸಾತಯೇ ತಕ್ಷತಾ ನಃ ॥ 17 ॥
ಅರ್ಯಮಾ ಣೋ ಅದಿತಿರ್ಯಜ್ಞಿಯಾಸೋsದಬ್ಧಾನಿ ವರುಣಸ್ಯ
ವ್ರತಾನಿ । ಯುಯೋತ ನೋ ಅನಪತ್ಯಾನಿ ಗಂತೋಃ ಪ್ರಜಾ-
ವಾನ್ನಃ ಪಶುಮಾ ಅಸ್ತು ಗಾತುಃ ॥ 18 ॥ ದೇವಾನಾಂ ದೂತಃ
ಪುರುಧ ಪ್ರಸೂತೋsನಾಗಾನ್ನೋ ವೋಚತು ಸರ್ವತಾತಾ ।
ಶೃಣೋತು ನಃ ಪೃಥಿವೀ ದ್ಯೌರುತಾಪಃ ಸೂರ್ಯೋ ನಕ್ಷತ್ರೈ-

ರುರ್ವ (ಅಂ) ೧ ತರಿಕ್ಷವ್ ॥ 19 ॥ ಶೃಣ್ವಂತು ನೋ ವೃಷಣಃ
ಪರ್ವತಾಸೋ ಧ್ರುವಕ್ಷೇಮಾಸ ಇಳಯಾ ಮದಂತಃ । ಆದಿ-
ತ್ಯೈನೋ ಅದಿತಿಃ ಶೃಣೋತು ಯಚ್ಛಂತು ನೋ ಮರುತಃ
ಶರ್ಮ ಭದ್ರವ್ ॥ 20 ॥ ಸದಾ ಸುಗಃ ಪಿತುಮಾಂ ಅಸ್ತು
ಪಂಥಾ ಮಧ್ವಾ ದೇವಾ ಓಷಧೀಃ ಸಂ ಪಿಪೃಕ್ತ । ಭಗೋ ಮೇ
ಅಗ್ನೇ ಸಖ್ಯೇ ನ ಮೃಧ್ಯಾ ಉದ್ರಾಯೋ ಅಶ್ಯಾಂ ಸದನಂ
ಪುರುಕ್ಷೋಃ ॥ 21 ॥ ಸ್ವದಸ್ವ ಹವ್ಯಾ ಸವಿಷೋ ದಿದೀಹ್ಯ-
ಸ್ಮದ್ರ್ಯ (ಅ) ೧ ಕ್ಸಂ ವಿವಿಾಹಿ ಶ್ರವಾಂಸಿ । ವಿಶ್ವಾಂ ಅಗ್ನೇ
ಪೃತ್ಸು ತಾನ್ ಜೇಷಿ ಶತ್ರೂನಹಾ ವಿಶ್ವಾ ಸುಮನಾ ದೀದಿಹೀ
ನಃ ॥ 22 ॥

****

ಸೂಕ್ತ 55

ಅಷ್ಟಕ 3 ಮಂಡಲ 3 ಅಧ್ಯಾಯ 3

ಋಷಿಃ ಪ್ರಜಾಪತಿರ್ವೈಶ್ವಾಮಿತ್ರೋ ವಾಚ್ಯೋ ವಾ ॥

ದೇವತಾ : ವಿಶ್ವೇದೇವಾಃ । 1 ಉಷಾಃ । 2- 0 ಅಗ್ನಿಃ । 11 ಅಹೋರಾತ್ರೌ । 12-14 ರೋದಸೀ । 15 ರೋದಸೀ ದ್ಯುನಿಶೌವಾ । 16 ದಿಶಃ । 17-22 ಇಂದ್ರಃ ಪರ್ಜನ್ಯಾತ್ಮಾ ತ್ವಷ್ಟಾ ವಾಗ್ನಿಶ್ಚ । ಛಂದಃ : ತ್ರಿಷ್ಟುಪ್ ।

ಉಷಸಃ ಪೂರ್ವಾ ಅಧ ಯದ್ವ್ಯೂಷುರ್ಮಹದ್ಧಿ ಜಜ್ಞೇ
ಅಕ್ಷರಂ ಪದೇ ಗೋಃ । ವ್ರತಾ ದೇವಾನಾಮುಪ ನು ಪ್ರಭೂಷ-
ನ್ಮಹದ್ದೇವಾನಾಮಸುರತ್ವಮೇಕಮ್ ॥ 1 ॥ ಮೋಷೂಣೋ
ಅತ್ರ ಜುಹುರಂತ ದೇವಾ ಮಾ ಪೂರ್ವೇ ಅಗ್ನೇ ಪಿತರಃ
ಪದಜ್ಞಾಃ । ಪುರಾಣ್ಯೋಃ ಸದ್ಮನೋಃ ಕೇತುರಂತರ್ಮಹದ್ದೇ-
ವಾನಾಮಸುರತ್ವಮೇಕಮ್ ॥ 2 ॥ ವಿ ಮೇ ಪುರುತ್ರಾ ಪತಯಂತಿ
ಕಾಮಾಃ ಶಮ್ಯಾಚ್ಛಾದೀದ್ಯೇ ಪೂರ್ವಾಣಿ । ಸಮಿದ್ಧೇ ಅಗ್ನಾ-
ವೃತಮಿದ್ವದೇಮ ಮಹದ್ದೇವಾನಾಮಸುರತ್ವಮೇಕಮ್ ॥ 3 ॥
ಸಮಾನೋ ರಾಜಾ ವಿಭೃತಃ ಪುರುತ್ರಾ ಶಯೇ ಶಯಾಸು
ಪ್ರಯುತೋ ವನಾನು । ಅನ್ಯಾ ವತ್ಸಂ ಭರತಿ ಕ್ಷೇತಿ ಮಾತಾ

ಮಹದ್ದೇವಾನಾಮಸುರತ್ವಮೇಕಮ್ ॥ 4 ॥ ಆಪ್ಸ್ತೋರ್ವಾ-
ಸ್ಪರಾ ಅನೂರುತ್ಸದ್ಮೋ ಜಾತಾಸು ತರುಣೀಷ್ವಂತಃ । ಅಂತ-
ರ್ಮತೀಃ ಸುವತೇ ಅಪ್ರವೀತಾ ಮಹದ್ದೇವಾನಾಮಸುರತ್ವಮೇ-
ಕಮ್ ॥ 5 ॥ ಶಯ್ಯುಃ ಪರಸ್ತಾದಧ ನು ದ್ವಿಮಾತಾಬಂಧನಶ್ಚರತಿ
ವತ್ಸ ಏಕಃ । ಮಿತ್ರಸ್ಯ ತಾ ವರುಣಸ್ಯ ವ್ರತಾನಿ ಮಹದ್ದೇವಾ-
ನಾಮಸುರತ್ವಮೇಕಮ್ ॥ 6 ॥ ದ್ವಿಮಾತಾ ಹೋತಾ ವಿದಥೇಷು
ಸವ್ರಾಳಸ್ವಗ್ರಂ ಚರತಿ ಕ್ಷೇತಿ ಬುಧ್ನಃ । ಪ್ರ ರಣ್ಯಾನಿ ರಣ್ಯ-
ವಾಚೋ ಭರಂತೇ ಮಹದ್ದೇವಾನಾಮಸುರತ್ವಮೇಕಮ್ ॥ 7 ॥
ಶೂರಸ್ಯೇವ ಯುಧ್ಯತೋ ಅಂತಮಸ್ಯ ಪ್ರತೀಚೀನಂ ದದೃಶೇ
ವಿಶ್ವಮಾಯತ್ । ಅಂತರ್ಮತಿಶ್ಚರತಿ ನಿಷ್ಠ್ಯಂ ಗೋರ್ಮಹ-
ದ್ದೇವಾನಾಮಸುರತ್ವಮೇಕಮ್ ॥ 8 ॥ ನಿ ವೇವೇತಿ ಪಲಿತೋ
ದೂತ ಆಸ್ವಂತರ್ಮಹಾಂಶ್ಚರತಿ ರೋಚನೇನ । ವಪೂಂಷಿ ಬಿಭ್ರ-
ದಭಿ ನೋ ವಿ ಚಷ್ಟೇ ಮಹದ್ದೇವಾನಾಮಸುರತ್ವಮೇಕಮ್
॥ 9 ॥ ವಿಷ್ಣೋರ್ನೋಪಾಃ ಪರಮಂ ಪಾತಿ ಪಾಥಃ ಪ್ರಿಯಾ
ಧಾಮಾನ್ಯಮೃತಾ ದಧಾನಃ । ಅಗ್ನಿಷ್ಟಾ ವಿಶ್ವಾ ಭುವನಾನಿ ವೇದ

ಮಹದ್ದೇವಾನಾಮಸುರತ್ವಮೇಕಮ್ ॥ 10 ॥ ನಾನಾ ಚಕ್ರಾತೇ
ಯಮ್ಯಾ (ಅ) ಽ ವಪೂಂಷಿ ತಯೋರನ್ಯದ್ರೋಚತೇ ಕೃಷ್ಣ-
ಮನ್ಯತ್ । ಶ್ಯಾವೀ ಚ ಯದರುಷೀ ಚ ಸ್ವಸಾರೌ ಮಹದ್ದೇ-
ವಾನಾಮಸುರತ್ವಮೇಕಮ್ ॥ 11 ॥ ಮಾತಾ ಚ ಯತ್ರ ದುಹಿತಾ
ಚ ಧೇನೂ ಸಬರ್ದುಘೇ ಧಾಪಯೇತೇ ಸವಿತ್ರೇ । ಋತಸ್ಯ ತೇ
ಸದಸೀಳೇ ಅಂತರ್ಮಹದ್ದೇವಾನಾಮಸುರತ್ವಮೇಕಮ್ ॥ 12 ॥
ಅನ್ಯಸ್ಯಾ ವತ್ಸಂ ರಿಹತೀ ಮಿನಾಯು ಕಯಾ ಭುವಾ ನಿ ದಧೇ
ಧೇನುರೂಧಃ । ಋತಸ್ಯ ಸಾ ಪಯಸಾಪಿನ್ವತೇಳಾ ಮಹದ್ದೇ-
ವಾನಾಮಸುರತ್ವಮೇಕಮ್ ॥ 13 ॥ ಪದ್ಯಾ ವಸ್ತೇ ಪುರುರೂಪಾ
ವಪೂಂಷ್ಯೂಧ್ವಾ ತಸ್ಥೌ ತ್ರ್ಯವಿಂ ರೇರಿಹಾಣಾ । ಋತಸ್ಯ ಸದ್ಮ
ವಿ ಚರಾವಿ ವಿದ್ವಾನ್ಮಹದ್ದೇವಾನಾಮಸುರತ್ವಮೇಕಮ್ ॥ 14 ॥
ಪದೇ ಇವ ನಿಹಿತೇ ದಸ್ಮೇ ಅಂತಸ್ತಯೋರನ್ಯದ್ಗುಹ್ಯಮಾವಿ-
ನ್ಯತ್ । ಸಧ್ರೀಚೀನಾ ಪಥ್ಯಾ (ಅ) ಽ ಸಾ ವಿಷೂಚೀ ಮಹ-
ದ್ದೇವಾನಾಮಸುರತ್ವಮೇಕಮ್ ॥ 15 ॥ ಆ ಧೇನವೋ ಧುನ-
ಯಂತಾಮಶಿಶ್ವೀಃ ಸಬರ್ದುಘಾಃ ಶಶಯಾ ಅಪ್ರದುಗ್ಧಾಃ ।

ನವ್ಯಾನವ್ಯಾ ಯುವತಯೋ ಭವಂತೀರ್ಮಹದ್ದೇವಾನಾಮಸು-
ರತ್ವಮೇಕಮ್ ॥ 16 ॥ ಯದನ್ಯಾಸು ವೃಷಭೋ ರೋರವೀತಿ
ಸೋ ಅನ್ಯಸ್ಮಿನ್, ಯೂಥೇ ನಿ ದಧಾತಿ ರೇತಃ । ಸ ಹಿ ಕ್ಷಪಾ-
ವಾನ್ತ್ಸ ಭಗಃ ಸ ರಾಜಾ ಮಹದ್ದೇವಾನಾಮಸುರತ್ವಮೇಕಮ್
॥ 17 ॥ ವೀರಸ್ಯ ನು ಸ್ವಶ್ವ್ಯಂ ಜನಾಸಃ ಪ್ರ ನು ವೋಚಾಮ
ವಿದುರಸ್ಯ ದೇವಾಃ । ಷೋಹಾ ಯುಕ್ತಾಃ ಪಂಚಪಂಚಾ ವಹಂತಿ
ಮಹದ್ದೇವಾನಾಮಸುರತ್ವಮೇಕಮ್ ॥ 18 ॥ ದೇವಸ್ತ್ವಷ್ಟಾ
ಸವಿತಾ ವಿಶ್ವರೂಪಃ ಪುಪೋಷ ಪ್ರಜಾಃ ಪುರುಧಾ ಜಜಾನ ।
ಇಮಾ ಚ ವಿಶ್ವಾ ಭುವನಾನ್ಯಸ್ಯ ಮಹದ್ದೇವಾನಾಮಸುರತ್ವಮೇ-
ಕಮ್ ॥ 19 ॥ ಮಹೀ ಸಮೈರಚ್ಛವಸಾ ಸವಿಮಾಚೀ ಉಭೇ ತೇ
ಅಸ್ಯ ವಸುನಾ ನ್ಯೃಷ್ಟೇ । ಶೃಣ್ವೇ ವೀರೋ ವಿಂದಮಾನೋ
ವಸೂನಿ ಮಹದ್ದೇವಾನಾಮಸುರತ್ವಮೇಕಮ್ ॥ 20 ॥ ಇಮಾಂ
ಚ ನಃ ಪೃಥಿವೀಂ ವಿಶ್ವಧಾಯಾಉಪ ಕ್ಷೇತಿ ಹಿತಮಿತ್ರೋ ನ
ರಾಜಾ । ಪುರಃಸದಃ ಶರ್ಮಸದೋ ನ ವೀರಾ ಮಹದ್ದೇವಾನಾ-
ಮಸುರತ್ವಮೇಕಮ್ ॥ 21 ॥ ನಿಷ್ಪ್ರಿಧ್ವರೀಸ್ತ ಓಷಧೀರುತಾಪೋ

ರಯಿಂ ತ ಇಂದ್ರ ಪೃಥಿವೀ ಬಿಭರ್ತಿ । ಸಖಾಯಸ್ತೇ ವಾಮ-
ಭಾಜಃ ಸ್ಯಾಮ ಮಹದ್ದೇವಾನಾಮಸುರತ್ವಮೇಕಮ್ ॥ 22 ॥

ಸೂಕ್ತ 56

ಅಷ್ಟಕ 3 ಮಂಡಲ 3 ಅಧ್ಯಾಯ 4

ಋಷಿಃ ಪ್ರಜಾಪತಿರ್ವೈಶ್ವಾಮಿತ್ರೋ ವಾಚ್ಯೋ ವಾ ॥

ದೇವತಾ : ವಿಶ್ವೇದೇವಾಃ ॥ ಛಂದಃ : ತ್ರಿಷ್ಟುಪ್ ॥

ನ ತಾ ಮಿನಂತಿ ಮಾಯಿನೋ ನ ಧೀರಾ ವ್ರತಾ ದೇವಾನಾಂ
ಪ್ರಥಮಾ ಧ್ರುವಾಣಿ । ನ ರೋದಸೀ ಅದ್ರುಹಾ ವೇದ್ಯಾಭಿರ್ನ
ಪರ್ವತಾ ನಿನಮೇ ತಸ್ಥಿವಾಂಸಃ ॥ 1 ॥ ಷಡ್ಭಿರ್ಯಾಂ ಏಕೋ
ಅಚರನ್ಬಿಭರ್ತ್ಯೃತಂ ವರ್ಷಿಷ್ಠಮುಪ ಗಾಪ ಅಗುಃ । ತಿಸ್ರೋ
ಮಹೀರುಪರಾಸ್ತಸ್ಥುರತ್ಯಾ ಗುಹಾ ದ್ವೇ ನಿಹಿತೇ ದರ್ಶ್ಯೇಕಾ ॥ 2 ॥
ತ್ರಿರಾಜಸ್ಯೋ ವೃಷಭೋ ವಿಶ್ವರೂಪ ಉತ ತ್ರ್ಯಧಾ ಪುರುಧ
ಪ್ರಜಾವಾನ್ । ತ್ರ್ಯನೀಕಃ ಪತ್ಯತೇ ಮಾಹಿನಾವಾನ್ತ್ಸ ರೇತೋಧಾ
ವೃಷಭಃ ಶಶ್ವತೀನಾಮ್ ॥ 3 ॥ ಅಭೀಕ ಆಸಾಂ ಪದವೀರಬೋಧ್ಯಾ-

ದಿತ್ಯಾನಾಮಹ್ವೇ ಚಾರು ನಾಮ । ಆಪಶ್ಚಿದಸ್ಮಾ ಅರಮಂತ ದೇವೀಃ
ಪೃಥಗ್ಜಾಂತೀಃ ಪರಿ ಷೀಮುವೃಂಜನ್ ॥ 4 ॥ ತ್ರೀ ಷದಸ್ಥಾ ಸಿಂಧ-
ವಸ್ತ್ರಿಃ ಕವೀನಾಮುತ ತ್ರಿಮಾತಾ ವಿದಥೇಷು ಸಮ್ರಾಟ್ । ಋತಾವ-
ರೀರ್ಯೋಷಣಾಸ್ತಿಸ್ರೋ ಅಪ್ಯಾಸ್ತ್ರಿರಾ ದಿವೋ ವಿದಥೇ ಪತ್ಯ-
ಮಾನಾಃ ॥ 5 ॥ ತ್ರಿರಾ ದಿವಃ ಸವಿತರ್ವಾರ್ಯಾಣಿ ದಿವೇದಿವ ಆ ಸುವ
ತ್ರಿರ್ನೋ ಅಹ್ನಃ । ತ್ರಿಧಾತು ರಾಯ ಆ ಸುವಾ ವಸೂನಿ ಭಗ
ತ್ರಾತರ್ಧಿಷಣೇ ಸಾತಯೇ ಧಾಃ ॥ 6 ॥ ತ್ರಿರಾ ದಿವಃ ಸವಿತಾ
ಸೋಷವೀತಿ ರಾಜಾನಾ ಮಿತ್ರಾವರುಣಾ ಸುಪಾಣೀ । ಆಪಶ್ಚಿದಸ್ಯ
ರೋದಸೀ ಚಿದುರ್ವೀ ರತ್ನಂ ಭಿಕ್ಷಂತ ಸವಿತುಃ ಸವಾಯ ॥ 7 ॥
ತ್ರಿರುತ್ತಮಾ ದೂಣಶಾ ರೋಚನಾನಿ ತ್ರಯೋ ರಾಜಂತ್ಯಸುರಸ್ಯ
ವೀರಾಃ । ಋತವಾನ ಇಷಿರಾ ದೂಳಭಾಸಸ್ತ್ರಿರಾ ದಿವೋ ವಿದಥೇ
ಸಂತು ದೇವಾಃ ॥ 8 ॥

****

ಸೂಕ್ತ 57

ಅಷ್ಟಕ 3 ಮಂಡಲ 3 ಅಧ್ಯಾಯ 4

ಋಷಿಃ ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರಃ ॥

ದೇವತಾ : ವಿಶ್ವೇದೇವಾಃ ॥ ಛಂದಃ : ತ್ರಿಷ್ಟುಪ್ ॥

ಪ್ರ ನೋ ವಿವಿಕ್ತಾ ಅವಿದನ್ಮನೀಷಾಂ ಧೇನುಂ ಚರಂತೀಂ
ಪ್ರಯುತಾಮಗೋಪಾವ್ । ಸದ್ಯಶ್ಚಿದ್ಯಾ ದುದುಹೇ ಭೂರಿ
ಧಾಸೇರಿಂದ್ರಸ್ತದಗ್ನಿಃ ಪನಿತಾರೋ ಅಸ್ಯಾಃ ॥ 1 ॥ ಇಂದ್ರಃ
ಸು ಪೂಷಾ ವೃಷಣಾ ಸುಹಸ್ತಾ ದಿವೋ ನ ಪ್ರೀತಾಃ ಶಶಯಂ
ದುದುಹ್ರೇ । ವಿಶ್ವೇ ಯದಸ್ಯಾಂ ರಣಯಂತ ದೇವಾಃ ಪ್ರ
ವೋsತ್ರ ವಸವಃ ಸುಮ್ನಮಶ್ಯಾವ್ ॥ 2 ॥ ಯಾ ಜಾಮಯೋ
ವೃಷ್ಣ ಇಚ್ಛಂತಿ ಶಕ್ತಿಂ ನಮಸ್ಯಂತೀರ್ಜಾನತೇ ಗರ್ಭಮಸ್ಮಿನ್ ।
ಅಚ್ಛಾ ಪುತ್ರಂ ಧೇನವೋ ವಾವಶಾನಾ ಮಹಶ್ಚರಂತಿ ಬಿಭ್ರತಂ
ವಪೂಂಷಿ ॥ 3 ॥ ಅಚ್ಛಾ ವಿವಕ್ಮಿ ರೋದಸೀ ಸುಮೇಕೇ ಗ್ರಾವ್ಣೋ
ಯುಜಾನೋ ಅಧ್ವರೇ ಮನೀಷಾ । ಇಮಾ ಉ ತೇ ಮನವೇ
ಭೂರಿವಾರಾ ಊರ್ಧ್ವಾ ಭವಂತಿ ದರ್ಶತಾ ಯಜತ್ರಾಃ ॥ 4 ॥

ಯಾ ತೇ ಜಿಹ್ವಾ ಮಧುಮತೀ ಸುಮೇಧಾ ಅಗ್ನೇ ದೇವೇಷೂಚ್ಯತ
ಊರೂಚೀ । ತಯೇಹ ವಿಶ್ವಾಂ ಅವಸೇ ಯಜತ್ರಾನಾ ಸಾದಯ
ಪಾಯುಯಾ ಚಾ ಮಧೂನಿ ॥ 5 ॥ ಯಾ ತೇ ಅಗ್ನೇ ಪರ್ವತ-
ಸ್ಯೇವ ಧಾರಾಸಶ್ಚಂತೀ ಪೀಪಯದ್ದೇವ ಚಿತ್ರಾ । ತಾಮುಸ್ಮಭ್ಯಂ-
ಪ್ರಮತಿಂ ಜಾತವೇದೋ ವಸೋ ರಾಸ್ವ ಸುಮತಿಂ ವಿಶ್ವ-
ಜನ್ಯಾಮ್ ॥ 6 ॥

ಸೂಕ್ತ 58

ಅಷ್ಟಕ 3 ಮಂಡಲ 3 ಅಧ್ಯಾಯ 4

ಋಷಿಃ ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರಃ ॥

ದೇವತಾ : ಅಶ್ವಿನೌ । ಛಂದಃ : ತ್ರಿಷ್ಟುಪ್ ।

ಧೇನುಃ ಪ್ರತ್ನಸ್ಯ ಕಾಮ್ಯಂ ದುಹಾನಾಂತಃ ಪುತ್ರಶ್ಚರತಿ
ದಕ್ಷಿಣಾಯಾಃ । ಆ ದ್ಯೋತನಿಂ ವಹತಿ ಶುಭ್ರಯಾಮೋಷಸಃ
ಸ್ತೋಮೋ ಅಶ್ವಿನಾವಜೀಗಃ ॥ 1 ॥ ಸುಯುಗ್ವಹಂತಿ ಪ್ರತಿ
ವಾಮೃತೇನೋರ್ಧ್ವಾ ಭವಂತಿ ಪಿತರೇವ ಮೇಧಾಃ । ಜರೇಥಾ-
ಮಸ್ಮದ್ವಿ ಪಣೇರ್ಮನೀಷಾಂ ಯುವೋರವಶ್ಚಕೃಮಾ ಯಾತಮ-

ವಾರ್ಕ್ ॥ 2 ॥ ಸುಯುಗ್ಭಿರಶ್ವೈಃ ಸುವೃತಾ ರಥೇನ ದಸ್ರಾವಿಮಂ
ಶೃಣುತಂ ಶ್ಲೋಕಮದ್ರೇಃ । ಕಿಮಂಗ ವಾಂ ಪ್ರತ್ಯವರ್ತಿಂ ಗವಿ-
ಷ್ಟ್ಯಹುರ್ವಿಪ್ರಾಸೋ ಅಶ್ವಿನಾ ಪುರಾಜಾಃ ॥ 3 ॥ ಆ ಮನ್ಯೇ-
ಥಾಮಾ ಗತಂ ಕಚ್ಚಿದೇವೈರ್ವಿಶ್ವೇ ಜನಾಸೋ ಅಶ್ವಿನಾ
ಹವಂತೇ । ಇಮಾ ಹಿ ವಾಂ ಗೋಚರಜೀಕಾ ಮಧೂನಿ ಪ್ರ
ವಿತ್ರಾಸೋ ನ ದದುರುಸ್ರೋ ಅಗ್ರೇ ॥ 4 ॥ ತಿರಃ ಪುರೂ ಚಿದ-
ಶ್ವಿನಾ ರಜಾಂಸ್ಯಾಂಗೂಷೋ ವಾಂ ಮಘವಾನಾ ಜನೇಷು । ಏಹ
ಯಾತಂ ಪಥಿಭಿರ್ದೇವಯಾನೈರ್ದಸ್ರಾವಿಮೇ ವಾಂ ನಿಧಯೋ
ಮಧೂನಾವತ್ ॥ 5 ॥ ಪುರಾಣಮೋಕಃ ಸಖ್ಯಂ ಶಿವಂ ವಾಂ
ಯುವೋರ್ನರಾ ದ್ರವಿಣಂ ಜಹ್ನಾವ್ಯಾವತ್ । ಪುನಃ ಕೃಣ್ವಾನಾಃ
ಸಖ್ಯಾ ಶಿವಾನಿ ಮಧ್ವಾ ಮದೇಮ ಸಹ ನೂ ಸವನಾನಾಃ ॥ 6 ॥
ಅಶ್ವಿನಾ ವಾಯುನಾ ಯುವಂ ಸುದಕ್ಸಾ ನಿಯುದ್ಭಿಶ್ಚ ಸಜೋ-
ಷಸಾ ಯುವಾನಾ । ನಾಸತ್ಯಾ ತಿರೋಅಹ್ನ್ಯಂ ಜುಷಾಣಾ
ಸೋಮಂ ಪಿಬತಮಸ್ರಿಧಾ ಸುದಾನೂ ॥ 7 ॥ ಅಶ್ವಿನಾ ಪರಿ
ವಾಮಿಷಃ ಪುರೂಚೀರೀಯುರ್ಗೀರ್ಭಿರ್ಯತಮಾನಾ ಅಮೃಧ್ರಾಃ ।

ರಥೋ ಹ ವಾಮೃತಜಾ ಅದ್ರಿಜೂತಃ ಪರಿ ದ್ಯಾವಾಪೃಥಿವೀ
ಯಾತಿ ಸದ್ಯಃ ॥ 8 ॥ ಅಶ್ವಿನಾ ಮಧುಷುತ್ತಮೋ ಯುವಾಕುಃ
ಸೋಮಸ್ತಂ ಪಾತಮಾ ಗತಂ ದುರೋಣೇ । ರಥೋ ಹ ವಾಂ
ಭೂರಿ ವರ್ಪಃ ಕರಿಕ್ರತ್ಸುತಾವತೋ ನಿಷ್ಕೃತಮಾಗವಿಷ್ಟಿಃ ॥ 9 ॥

ಸೂಕ್ತ 59

ಅಷ್ಟಕ 3 ಮಂಡಲ 3 ಅಧ್ಯಾಯ 4

ಋಷಿಃ ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರಃ ॥

ದೇವತಾ : ಆಶ್ವಿನೌ ॥ ಛಂದಃ : 1-5 ತ್ರಿಷ್ಟುಪ್ । 6-9 ಗಾಯತ್ರೀ ॥

ಮಿತೋ ಜನಾನ್, ಯಾತಯತಿ ಬ್ರುವಾಣೋ ಮಿತೋ
ದಾಧಾರ ಪೃಥಿವೀಮುತ ದ್ಯಾಮ್ । ಮಿತ್ರಃ ಕೃಷ್ಟೀರನಿಮಿಷಾಭಿ
ಚಷ್ಟೇ ಮಿತ್ರಾಯ ಹವ್ಯಂ ಘೃತವಜ್ಜುಹೋತ ॥ 1 ॥ ಪ್ರ ಸ
ಮಿತ್ರ ಮರ್ತೋ ಅಸ್ತು ಪ್ರಯಸ್ವಾನ್, ಯಸ್ತ ಆದಿತ್ಯ ಶಿಕ್ಷತಿ
ವ್ರತೇನ । ನ ಹನ್ಯತೇ ನ ಜೀಯತೇ ತ್ವೋತೋ ನೈನಮಂಹೋ
ಅಶ್ನೋತ್ಯಂತಿತೋ ನ ದೂರಾತ್ ॥ 2 ॥ ಅನಮಿವಾಸ ಇಳಯಾ
ಮದಂತೋ ಮಿತಜ್ಞವೋ ವರಿಮನ್ನಾ ಪೃಥಿವ್ಯಾಃ । ಆದಿತ್ಯಸ್ಯ

ವ್ರತಮುಪಕ್ಷ್ಪಯೆಂತೋ ವಯಂ ಮಿತ್ರಸ್ಯ ಸುಮತೌ ಸ್ಯಾಮ
॥ 3 ॥ ಅಯಂ ಮಿತ್ರೋ ನಮಸ್ಯಃ ಸುಶೇವೋ ರಾಜಾ ಸುಕ್ಷತ್ರೋ
ಅಜನಿಷ್ಟ ವೇಧಾಃ । ತಸ್ಯ ವಯಂ ಸುಮತೌ ಯಜ್ಞಿಯಸ್ಯಾಪಿ
ಭದ್ರೇ ಸೌಮನಸೇ ಸ್ಯಾಮ ॥ 4 ॥ ಮಹಾಂ ಆದಿತ್ಯೋ ನಮ-
ಸೋಪಸದ್ಯೋ ಯಾತಯಜ್ಜನೋ ಗೃಣತೇ ಸುಶೇವಃ । ತಸ್ಮಾ
ಏತತ್ಪನ್ಯತಮಾಯ ಜುಷ್ಟಮಗ್ನೌ ಮಿತ್ರಾಯ ಹವಿರಾ ಜುಹೋತ
॥ 5 ॥ ಮಿತ್ರಸ್ಯ ಚರ್ಷಣೀಧೃತೋಽವೋ ದೇವಸ್ಯ ಸಾನಸಿ ।
ದ್ಯುಮ್ನಂ ಚಿತ್ರಶ್ರವಸ್ತಮಮ್ ॥ 6 ॥ ಅಭಿ ಯೋ ಮಹಿನಾ ದಿವಂ
ಮಿತ್ರೋ ಬಭೂವ ಸಪ್ರಥಾಃ । ಅಭಿ ಶ್ರವೋಭಿಃ ಪೃಥಿವೀಮ್
॥ 7 ॥ ಮಿತ್ರಾಯ ಪಂಚ ಯೇಮಿರೇ ಜನಾ ಅಭಿಷ್ಟಿಶವಸೇ ।
ಸ ದೇವಾನ್, ವಿಶ್ವಾನ್ಬಿಭರ್ತಿ ॥ 8 ॥ ಮಿತ್ರೋ ದೇವೇಷ್ವಾ-
ಯುಷು ಜನಾಯ ವೃಕ್ತಬರ್ಹಿಷೇ । ಇಷ ಇಷ್ವ್ರತಾ ಅಕಃ ॥ 9 ॥

****

ಸೂಕ್ತ 60

ಅಷ್ಟಕ 3 ಮಂಡಲ 3 ಅಧ್ಯಾಯ 4

ಋಷಿಃ ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರಃ ॥

ದೇವತಾ : 1-4 ಋಭವಃ । 5-7 ಋಭವ ಇಂದ್ರಶ್ಚ ॥ ಛಂದಃ : ಜಗತೀ ॥

ಇಹೇಹ ವೋ ಮನಸಾ ಬಂಧುತಾ ನರ ಉಶಿಜೋ ಜಗ್ಮುರಭಿ
ತಾನಿ ವೇದಸಾ । ಯೂಯಮಿರ್ಮಾ ಯೂಯಭಿಃ ಪ್ರತಿಜೂತಿವರ್ಪಸಃ
ಸೌಧನ್ವನಾ ಯಜ್ಞಿಯಂ ಭಾಗಮಾನಶ ॥ 1 ॥ ಯೂಯಭಿಃ ಶಚೀಭಿ-
ಶ್ಚಮಸಾಂ ಅಪಿಂಶತ ಯಯೂ ಧಿಯೂ ಗಾಮರಿಣೀತ ಚರ್ಮಣಃ ।
ಯೇನ ಹರೀ ಮನಸಾ ನಿರತಕ್ಷತ ತೇನ ದೇವತ್ವಮೃಭವಃ
ಸಮಾನಶ ॥ 2 ॥ ಇಂದ್ರಸ್ಯ ಸಖ್ಯಮೃಭವಃ ಸಮಾನಶುರ್ಮ-
ನೋರ್ನಪಾತೋ ಅಪಸೋ ದಧನ್ವಿರೇ । ಸೌಧನ್ವನಾಸೋ
ಅಮೃತತ್ವಮೇರಿರೇ ವಿಷ್ಟ್ವೀ ಶಮೀಭಿಃ ಸುಕೃತಃ ಸುಕೃತ್ಯಯಾ
॥ 3 ॥ ಇಂದ್ರೇಣ ಯಾಥ ಸರಥಂ ಸುತೇ ಸಚಾಂ ಅಥೋ
ವಶಾನಾಂ ಭವಥಾ ಸಹ ಶ್ರಿಯಾ । ನ ವಃ ಪ್ರತಿಮೈ ಸುಕೃತಾನಿ
ವಾಘತಃ ಸೌಧನ್ವನಾ ಋಭವೋ ವೀರ್ಯಾಣಿ ಚ ॥ 4 ॥ ಇಂದ್ರ

ಋಭುಭಿರ್ವಾಜವದ್ಭಿಃ ಸಮುಕ್ಷಿತಂ ಸುತಂ ಸೋಮಮಾ ವೃಷಸ್ವಾ
ಗಭಸ್ತ್ಯೋಃ । ಧಿಯೇಷಿತೋ ಮಘವನ್ದಾಶುಷೋ ಗೃಹೇ
ಸೌಧನ್ವನೇಭಿಃ ಸಹ ಮತ್ಸ್ವಾ ನೃಭಿಃ ॥ 5 ॥ ಇಂದ್ರ ಋಭುಮಾನ್, ವಾಜವಾನ್ಮತ್ಸ್ವೀಹ ನೋಽಸ್ಮಿನ್ತ್ಸವನೇ ಶಚ್ಯಾ
ಪುರುಷ್ಟುತ । ಇಮಾನಿ ತುಭ್ಯಂ ಸ್ವಸರಾಣಿ ಯೇಮಿರೇ ವ್ರತಾ
ದೇವಾನಾಂ ಮನುಷಶ್ಚ ಧರ್ಮಭಿಃ ॥ 6 ॥ ಇಂದ್ರ ಋಭುಭಿರ್ವಾಜಿಭಿರ್ವಾಜಯನ್ನಿಹ ಸ್ತೋಮಂ ಜರಿತುರುಪ ಯಾಹಿ
ಯಜ್ಞಿಯಮ್ । ಶತಂ ಕೇತೇಭಿರಿಷಿರೇಭಿರಾಯವೇ ಸಹಸ್ರಣೀಥೋ
ಅಧ್ವರಸ್ಯ ಹೋಮನಿ ॥ 7 ॥

****

ಸೂಕ್ತ 61

ಅಷ್ಟಕ 3 ಮಂಡಲ 3 ಅಧ್ಯಾಯ 4

ಋಷಿಃ ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರಃ ॥

ದೇವತಾ : ಉಷಾಃ ॥ ಛಂದಃ : ತ್ರಿಷ್ಟುಪ್ ॥

ಉಷೋ ವಾಜೇನ ವಾಜಿನಿ ಪ್ರಚೇತಾಃ ಸ್ತೋಮಂ ಜುಷಸ್ವ ಗೃಣತೋ ಮಘೋನಿ । ಪುರಾಣೀ ದೇವಿ ಯುವತಿಃ ಪುರಂಧಿರನು ವ್ರತಂ ಚರಸಿ ವಿಶ್ವವಾರೇ ॥ 1 ॥ ಉಷೋ ದೇವ್ಯಮರ್ತ್ಯ ವಿಭಾಹಿ ಚಂದ್ರರಥಾ ಸೂನೃತಾ ಈರಯಂತೀ । ಆ ತ್ವಾ ವಹಂತು ಸುಯಮಾಸೋ ಅಶ್ವಾ ಹಿರಣ್ಯವರ್ಣಾಂ ಪೃಥುಪಾಜಸೋ ಯೇ ॥ 2 ॥ ಉಷಃ ಪ್ರತೀಚೀ ಭುವನಾನಿ ವಿಶ್ವೋರ್ಧ್ವಾ ತಿಷ್ಠಸ್ಯಮೃತಸ್ಯ ಕೇತುಃ । ಸಮಾನಮರ್ಥಂ ಚರಣೀಯಮಾನಾ ಚಕ್ರಿವಿವ ನವ್ಯಸ್ಯಾ ವವೃತ್ಸ್ವ ॥ 3 ॥ ಅವ ಸ್ಯಮೇವ ಚಿನ್ವತೀ ಮಘೋನ್ಯುಷಾ ಯಾತಿ ಸ್ವಸರಸ್ಯ ಪತ್ನೀ । ಸ್ವ (ಅ) ರ್ಜನಂತೀ ಸುಭಗಾ ಸುದಂಸಾ ಆಂತಾದ್ದಿವಃ ಪಪ್ರಥ ಆ ಪೃಥಿವ್ಯಾಃ ॥ 4 ॥ ಅಚ್ಛಾ ವೋ ದೇವೀಮುಷಸಂ ವಿಭಾತೀಂ ಪ್ರ ವೋ ಭರಧ್ವಂ

ನಮಸಾ ಸುವೃಕ್ತಿಮ್ । ಊರ್ಧ್ವಂ ಮಧ್ವುಧಾ ದಿವಿ ಷಾಜೋ
ಅಶ್ರೇತ್ ಪ್ರ ರೋಚನಾ ರುರುಚೇ ರಣ್ವಸಂದೃಕ್ ॥ 5 ॥ ಋತಾ-
ವರೀ ದಿವೋ ಅರ್ಕೈರಬೋಧ್ಯಾ ರೇವತೀ ರೋದಸೀ ಚಿತ್ರಮು-
ಸ್ಥಾತ್ । ಆಯತೀಮಗ್ನ ಉಷಸಂ ವಿಭಾತೀಂ ವಾಮಮೇಷಿ
ದ್ರವಿಣಂ ಭಿಕ್ಷಮಾಣಃ ॥ 6 ॥ ಋತಸ್ಯ ಬುಧ್ನ ಉಷಸಾಮಿಷಣ್ಯ-
ನ್ವೃಷಾ ಮಹೀ ರೋದಸೀ ಆ ವಿವೇಶ । ಮಹೀ ಮಿತ್ರಸ್ಯ
ವರುಣಸ್ಯ ಮಾಯಾ ಚಂದ್ರೇವ ಭಾನುಂ ವಿ ದಧೇ ಪುರುತ್ರಾ ॥ 7 ॥

****

ಸೂಕ್ತ 62

ಅಷ್ಟಕ 3 ಮಂಡಲ 3 ಅಧ್ಯಾಯ 4

ಋಷಿಃ 1-5 ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರಃ । 16-18 ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರೋ ಜಮದಗ್ನಿರ್ವಾ ॥

ದೇವತಾ : 1-3 ಇಂದ್ರಾವರುಣಾ । 4-6 ಬೃಹಸ್ಪತೀ । 7-9 ಪೂಷಾ ।
10-12 ಸವಿತಾ । 13-15 ಸೋಮಃ । 16-18 ಮಿತ್ರಾವರುಣಾ ॥

ಛಂದಃ : 1-3 ತ್ರಿಷ್ಟುಪ್ । 4-18 ಗಾಯತ್ರೀ ॥

ಇಮಾ ಉ ವಾಂ ಭೃಮಯೋ ಮನ್ಯಮಾನಾ ಯುವಾವತೇ
ನ ತುಜ್ಯಾ ಅಭೂವನ್ । ಕ್ವ (ಅ) ೧ ತ್ಯದಿಂದ್ರಾವರುಣಾ ಯಶೋ
ವಾಂ ಯೇನ ಸ್ಮಾ ಸಿನಂ ಭರಥಃ ಸಖಿಭ್ಯಃ ॥ 1 ॥ ಅಯಮು
ವಾಂ ಪುರುತಮೋ ರಯಿರಾಯನ್ ಥಶ್ವತ್ತಮಮನವಸೇ ಜೋಹ-
ವೀತಿ । ಸಜೋಷಾವಿಂದ್ರಾವರುಣಾ ಮರುದ್ಭಿರ್ದಿವಾ ಪೃಥಿವ್ಯಾ
ಶೃಣುತಂ ಹವಂ ಮೇ ॥ 2 ॥ ಅಸ್ಮೇ ತದಿಂದ್ರಾವರುಣಾ ವಸು
ಷ್ಯಾದಸ್ಮೇ ರಯಿರ್ಮರುತಃ ಸರ್ವವೀರಃ । ಅಸ್ಮಾನ್, ವರೂತ್ರೀಃ
ಶರಣೈರವಂತ್ವಸ್ಮಾನ್, ಹೋತ್ರಾ ಭಾರತೀ ದಕ್ಷಿಣಾಭಿಃ ॥ 3 ॥
ಬೃಹಸ್ಪತೇ ಜುಷಸ್ವ ನೋ ಹವ್ಯಾನಿ ವಿಶ್ವದೇವ್ಯ । ರಾಸ್ವ ರತ್ನಾನಿ
ದಾಶುಷೇ ॥ 4 ॥ ಶುಚಿಮರ್ಕೈರ್ಬೃಹಸ್ಪತಿಮಧ್ವರೇಷು ನಮಸ್ಯತ ।

ಅನಾವ್ಯೋಜ ಆ ಚಕೇ ॥ 5 ॥ ವೃಷಭಂ ಚರ್ಷಣೀನಾಂ ವಿಶ್ವ-
ರೂಪಮದಾಭ್ಯಮ್ । ಬೃಹಸ್ಪತಿಂ ವರೇಣ್ಯಮ್ ॥ 6 ॥ ಇಯಂ
ತೇ ಪೂಷನ್ನಾಘೃಣೇ ಸುಷ್ಟುತಿರ್ದೇವ ನವ್ಯಸೀ । ಅಸ್ಮಾಭಿಸ್ತುಭ್ಯಂ
ಶಸ್ಯತೇ ॥ 7 ॥ ತಾಂ ಜುಷಸ್ವ ಗಿರಂ ಮಮ ವಾಜಯಂತೀವ ವಾಜಿನಂ
ಧಿಯಮ್ । ವಧೂಯುರಿವ ಯೋಷಣಾಮ್ ॥ 8 ॥ ಯೋ
ವಿಶ್ವಾಭಿ ವಿಪಶ್ಯತಿ ಭುವನಾ ಸಂಚ ಪಶ್ಯತಿ । ಸ ನಃ ಪೂಷಾವಿತಾ
ಭುವತ್ ॥ 9 ॥ ತತ್ಸವಿತುರ್ವರೇಣ್ಯಂ ಭರ್ಗೋ ದೇವಸ್ಯ ಧೀಮಹಿ ।
ಧಿಯೋ ಯೋ ನಃ ಪ್ರಚೋದಯಾತ್ ॥ 10 ॥ ದೇವಸ್ಯ ಸವಿ-
ತುರ್ವಯಂ ವಾಜಯಂತಃ ಪುರಂಧ್ಯಾ । ಭಗಸ್ಯ ರಾತಿಮೀಮಹೇ
॥ 11 ॥ ದೇವಂ ನರಃ ಸವಿತಾರಂ ವಿಪ್ರಾ ಯಜ್ಞೈಃ ಸುವೃಕ್ತಿಭಿಃ ।
ನಮಸ್ಯಂತಿ ಧಿಯೇಷಿತಾಃ ॥ 12 ॥ ಸೋಮೋ ಜಿಗಾತಿ ಗಾತುವಿ-
ದ್ದೇವಾನಾಮೇತಿ ನಿಷ್ಕೃತಮ್ । ಋತಸ್ಯ ಯೋನಿಮಾಸದಮ್
॥ 13 ॥ ಸೋಮೋ ಅಸ್ಮಭ್ಯಂ ದ್ವಿಪದೇ ಚತುಷ್ಪದೇ ಚ ಪಶವೇ ।
ಅನವೀವಾ ಇಷಸ್ಕರತ್ ॥ 14 ॥ ಅಸ್ಮಾಕಮಾಯುರ್ವರ್ಧಯನ್-
ನಭಿಮಾತೀಃ ಸಹಮಾನಃ । ಸೋಮಃ ಸಧಸ್ಥಮಾಸದತ್ ॥ 15 ॥

ಆ ನೋ ಮಿತ್ರಾವರುಣಾ ಘೃತೈರ್ಗವ್ಯೂತಿಮುಕ್ಷತಮ್ । ಮಧ್ವಾ
ರಜಾಂಸಿ ಸುಕ್ರತೂ ॥ 16 ॥ ಉರುಶಂಸಾ ನಮೋವೃಧಾ ಮಹ್ನಾ
ದಕ್ಷಸ್ಯ ರಾಜಥಃ । ದ್ರಾಘಿಷ್ಠಾಭಿಃ ಶುಚಿವ್ರತಾ ॥ 17 ॥ ಗೃಣಾನಾ
ಜಮದಗ್ನಿನಾ ಯೋನಾವೃತಸ್ಯ ಸೀದತಮ್ । ಪಾತಂ ಸೋಮ-
ಮೃತಾವೃಧಾ ॥ 18 ॥

॥ ತೃತೀಯಂ ಮಂಡಲಂ ಸಮಾಪ್ತಮ್ ॥

****

ಚತುರ್ಥಂ ಮಂಡಲಮ್

ಸೂಕ್ತ 1

ಅಷ್ಟಕ 3 ಮಂಡಲ 4 ಅಧ್ಯಾಯ 4

ಋಷಿಃ ವಾಸುದೇವಃ ॥

ದೇವತಾ : 1, 6-20 ಅಗ್ನಿಃ । 2-5 ಅಗ್ನಿರಗ್ನಿರ್ವಾ ವರುಣಶ್ಚ ।

ಛಂದಃ : 1 ಅಷ್ಟಿಃ । 2 ಅತಿಜಗತೀ । 3 ಧೃತಿಃ । 4-20 ತ್ರಿಷ್ಟುಪ್ ।

ತ್ವಾಂ ಹ್ಯಗ್ನೇ ಸದಮಿತ್ಸಮನ್ಯವೋ ದೇವಾಸೋ ದೇವ-
ಮರತಿಂ ನ್ಯೇರಿರ ಇತಿ ಕ್ರತ್ವಾ ನ್ಯೇರಿರೇ । ಅಮರ್ತ್ಯಂ ಯಜತ
ಮರ್ತ್ಯೇಷ್ವಾ ದೇವವೂದೇವಂ ಜನತ ಪ್ರಚೇತಸಂ ವಿಶ್ವವೂ-
ದೇವಂ ಜನತ ಪ್ರಚೇತಸಮ್ ॥ 1 ॥ ಸ ಭ್ರಾತರಂ ವರುಣಮಗ್ನ
ಆ ವವೃತ್ಸ್ವದೇವಾಂ ಅಚ್ಛಾಸುಮತೀ ಯಜ್ಞವನಸಂ ಜ್ಯೇಷ್ಠಂ
ಯಜ್ಞವನಸಮ್ । ಋತಾವಾನಮಾದಿತ್ಯಂ ಚರ್ಷಣೀಧೃತಂ
ರಾಜಾನಂ ಚರ್ಷಣೀಧೃತಮ್ ॥ 2 ॥ ಸಖೇ ಸಖಾಯಮಭ್ಯಾ
ವವೃತ್ಸ್ವಶುಂ ನ ಚಕ್ರಂ ರಥ್ಯೇವ ರಂಹ್ಯಾಸ್ಮಭ್ಯಂ ದಸ್ಮ ರಂಹ್ಯಾ ।
ಅಗ್ನೇ ಮೃಳೀಕಂ ವರುಣೇ ಸಚಾ ವಿದೋ ಮರುತ್ಸು ವಿಶ್ವ-
ಭಾನುಷು । ತೋಕಾಯ ತುಜೇ ಶುಶುಚಾನ ಶಂ ಕೃಧ್ಯಸ್ಮಭ್ಯಂ

ದಸ್ಮ ಶಂ ಕೃಧಿ ॥ 3 ॥ ತ್ವಂ ನೋ ಅಗ್ನೇ ವರುಣಸ್ಯ ವಿದ್ವಾ-
ನ್ದೇವಸ್ಯ ಹೇಳೋಽವಯಾಸಿಸೀಷ್ಠಾಃ । ಯಜಿಷ್ಠೋ ವಹ್ನಿತಮಃ
ಶೋಶುಚಾನೋ ವಿಶ್ವಾದ್ವೇಷಾಂಸಿ ಪ್ರ ಮುಮುಗ್ಧ್ಯಸ್ಮತ್ ॥ 4 ॥
ಸ ತ್ವಂ ನೋ ಅಗ್ನೇಽವಮೋ ಭವೋತೀ ನೇದಿಷ್ಠೋ ಅಸ್ಯಾ
ಉಷಸೋ ವ್ಯುಷ್ಟೌ । ಅವ ಯಕ್ಷ್ವ ನೋ ವರುಣಂ ರರಾಣೋ
ವೀಹಿ ಮೃಳೀಕಂ ಸುಹವೋ ನ ಏಧಿ ॥ 5 ॥ ಅಸ್ಯ ಶ್ರೇಷ್ಠಾ
ಸುಭಗಸ್ಯ ಸಂದೃಗ್ದೇವಸ್ಯ ಚಿತ್ರತಮಾ ಮರ್ತ್ಯೇಷು । ಶುಚಿ
ಘೃತಂ ನ ತಪ್ತಮಘ್ನ್ಯಾಯಾಃ ಸ್ಪಾರ್ಹಾ ದೇವಸ್ಯ ಮಂಹನೇವ
ಧೇನೋಃ ॥ 6 ॥ ತ್ರಿರಸ್ಯ ತಾ ಪರಮಾ ಸಂತಿ ಸತ್ಯಾ ಸ್ಪಾರ್ಹಾ
ದೇವಸ್ಯ ಜನಿಮಾನ್ಯಗ್ನೇಃ । ಅನಂತೇ ಅಂತಃ ಪರಿವೀತ ಆಗಾ-
ಚ್ಛುಚಿಃ ಶುಕ್ರೋ ಅಯೋ ರೋರುಚಾನಃ ॥ 7 ॥ ಸ ದೂತೋ
ವಿಶ್ವೇದಭಿ ವಷ್ಟಿ ಸದ್ಮಾ ಹೋತಾ ಹಿರಣ್ಯರಥೋ ರಂಸುಜಿಹ್ವಃ ।
ರೋಹಿದಶ್ವೋ ವಪುಷ್ಯೋ ವಿಭಾವಾ ಸದಾ ರಣ್ವಃ ಪಿತುಮತೀವ
ಸಂಸತ್ ॥ 8 ॥ ಸ ಚೇತಯನ್ಮನುಷೋ ಯಜ್ಞಬಂಧುಃ ಪ್ರ ತಂ
ಮಹ್ಯಾ ರಶನಯಾ ನಯಂತಿ । ಸ ಕ್ಷೇತ್ಯಸ್ಯ ದುರ್ಯಾಸು

ಸಾಧನ್ದೀವೋ ಮರ್ತಸ್ಯ ಸಧನಿತ್ವಮಾಪ ॥ 9 ॥ ಸ ತೂ ನೋ ಅಗ್ನಿರ್ನಯತು ಪ್ರಜಾನನ್ನಚ್ಛಾ ರತ್ನಂ ದೇವಭಕ್ತಂ ಯದಸ್ಯ । ಧಿಯಾ ಯದ್ವಿಶ್ವೇ ಅಮೃತಾ ಅಕೃಣ್ವನ್ದ್ಯಾಷ್ಟಿತಾ ಜನಿತಾ ಸತ್ಯಮುಕ್ಷನ್ ॥ 10 ॥ ಸ ಜಾಯತ ಪ್ರಥಮಃ ಪಸ್ತ್ಯಾಸು ಮಹೋ ಬುಧ್ನೇ ರಜಸೋ ಅಸ್ಯ ಯೋನೌ । ಅಪಾದಶೀರ್ಷಾ ಗುಹಮಾನೋ ಅಂತಾಯೋಯುವಾನೋ ವೃಷಭಸ್ಯ ನೀಳೇ ॥ 11 ॥ ಪ್ರ ಶರ್ಧ ಆರ್ತ ಪ್ರಥಮಂ ವಿಪನ್ಯಾಂ ಋತಸ್ಯ ಯೋನಾ ವೃಷಭಸ್ಯ ನೀಳೇ । ಸ್ಪಾರ್ಹೋ ಯುವಾ ವಪುಷ್ಯೋ ವಿಭಾವಾ ಸಪ್ತ ಪ್ರಿಯಾಸೋsಜನಯಂತ ವೃಷ್ಣೇ ॥ 12 ॥ ಅಸ್ಮಾಕಮತ್ರ ಪಿತರೋ ಮನುಷ್ಯಾ ಅಭಿ ಪ್ರ ಸೇದುರ್ಋತಮಾಶುಷಾಣಾಃ । ಅಶ್ಮವ್ರಜಾಃ ಸುದುಘಾ ವವ್ರೇ ಅಂತರುದುಸ್ರಾ ಆಜನ್ನುಷಸೋ ಹುವಾನಾಃ ॥ 13 ॥ ತೇ ಮರ್ಮೃಜತ ದದೃವಾಂಸೋ ಅದ್ರಿಂ ತದೇಷಾಮನ್ಯೇ ಅಭಿತೋ ವಿ ವೋಚನ್ । ಪಶ್ವಯಂತ್ರಾಸೋ ಅಭಿ ಕಾರಮರ್ಚನ್, ವಿದಂತ ಜ್ಯೋತಿಶ್ಚಕೃಪಂತ ಧೀಭಿಃ ॥ 14 ॥ ತೇ ಗವ್ಯತಾ ಮನಸಾ ದೃಧ್ರಮುಬ್ಧಂ ಗಾ ಯೇವಾನಂ ಪರಿ

ಷಂತ್ತಮದ್ರಿವಃ । ದೃಳ್ಹಂ ನರೋ ವಚಸಾ ದೈವ್ಯೇನ ವ್ರಜಂ
ಗೋಮಂತಮುಶಿಜೋ ವಿ ವವ್ರುಃ ॥ 15 ॥ ತೇ ಮನ್ವತ
ಪ್ರಥಮಂ ನಾಮ ಧೇನೋಸ್ತ್ರಿಃ ಸಪ್ತ ಮಾತುಃ ಪರಮಾಣಿ
ವಿಂದನ್ । ತಜ್ಜಾನತೀರಭ್ಯನೂಷತ ವ್ರಾ ಆವಿರ್ಭುವದರುಣೀ-
ರ್ಯಶಸಾ ಗೋಃ ॥ 16 ॥ ನೇಶತ್ತಮೋ ದುಧಿತಂ ರೋಚತ
ದ್ಯೌರುದ್ದೇವ್ಯಾ ಉಷಸೋ ಭಾನುರರ್ತ । ಆ ಸೂರ್ಯೋ ಬೃಹ-
ತಸ್ತಿಷ್ಠದಜ್ರಾಂ ಋಜು ಮರ್ತೇಷು ವೃಜಿನಾ ಚ ಪಶ್ಯನ್ ॥ 17 ॥
ಆದಿತ್ಪಶ್ಚಾ ಬುಬುಧಾನಾ ವ್ಯಖ್ಯನ್ನಾದಿದ್ರತ್ನಂ ಧಾರಯಂತ
ದ್ಯುಭಕ್ತಮ್ । ವಿಶ್ವೇ ವಿಶ್ವಾಸು ದುರ್ಯಾಸು ದೇವಾ ಮಿತ್ರ
ಧಿಯೋ ವರುಣ ಸತ್ಯಮಸ್ತು ॥ 18 ॥ ಅಚ್ಛಾ ವೋಚೇಯಂ ಶುಶು-
ಚಾನಮಗ್ನಿಂ ಹೋತಾರಂ ವಿಶ್ವಭರಸಂ ಯಜಿಷ್ಠಮ್ ।
ಶುಚ್ಯೂಧೋ ಅತೃಣನ್ನ ಗವಾಮಂಧೋ ನ ಪೂತಂ ಪರಿಷಿಕ್ತ-
ಮಂಶೋಃ ॥ 19 ॥ ವಿಶ್ವೇಷಾಮದಿತಿರ್ಯಜ್ಞಿಯಾನಾಂ ವಿಶ್ವೇ-
ಷಾಮತಿಥಿರ್ಮಾನುಷಾಣಾಮ್ । ಅಗ್ನಿರ್ದೇವಾನಾಮವ ಆವೃ-
ಣಾನಃ ಸುಮೃಳೀಕೋ ಭವತು ಜಾತವೇದಾಃ ॥ 20 ॥

ಸೂಕ್ತ 2

ಅಷ್ಟಕ 3 ಮಂಡಲ 4 ಅಧ್ಯಾಯ 4

ಋಷಿಃ ವಾಮದೇವಃ ॥

ದೇವತಾ : ಅಗ್ನಿಃ ॥ ಛಂದಃ : ತ್ರಿಷ್ಟುಪ್ ॥

ಯೋ ಮರ್ತ್ಯೇಷ್ವಮೃತ ಋತಾವಾ ದೇವೋ ದೇವೇಷ್ವ-
ರತಿರ್ನಿಧಾಯಿ । ಹೋತಾ ಯಜಿಷ್ಠೋ ಮಹ್ನಾ ಶುಚಧ್ಯೈ
ಹವ್ಯೈರಗ್ನಿರ್ಮನುಷ ಈರಯಧ್ಯೈ ॥ 1 ॥ ಇಹ ತ್ವಂ ಸೂನೋ
ಸಹಸೋ ನೋ ಅದ್ಯ ಜಾತೋ ಜಾತಾ ಉಭಯಾಂ ಅಂತರಗ್ನೇ ।
ದೂತ ಈಯಸೇ ಯುಯುಜಾನ ಋಷ್ವ ಋಜುಮುಷ್ಕಾನ್,
ವೃಷಣಃ ಶುಕ್ರಾಂಶ್ಚ ॥ 2 ॥ ಅತ್ಯಾ ವೃಧಸ್ನೂ ರೋಹಿತಾ
ಘೃತಸ್ನೂ ಋತಸ್ಯ ಮನ್ಯೇ ಮನಸಾ ಜವಿಷ್ಠಾ । ಅಂತರೀಯಸೇ
ಅರುಷಾ ಯುಜಾನೋ ಯುಷ್ಕಾಂಶ್ಚ ದೇವಾನ್, ವಿಶ ಆ ಚ
ಮರ್ತಾನ್ ॥ 3 ॥ ಅರ್ಯಮಣಂ ವರುಣಂ ಮಿತ್ರಮೇಷಾಮಿಂ-
ದ್ರಾವಿಷ್ಣೂ ಮರುತೋ ಅಶ್ವಿನೋತ । ಸ್ವಶ್ವೋ ಅಗ್ನೇ ಸುರಥಃ
ಸುರಾಧಾ ಏದು ವಹ ಸುಹವಿಷೇ ಜನಾಯ ॥ 4 ॥ ಗೋಮಾಂ

ಅಗ್ನೇಽವೀವೃಧೋ ಅಶ್ವೀ ಯಜ್ಞೋ ನೃವತ್ಸಖಾ ಸದಮಿದಪ್ರಯುಚ್ಛಃ । ಇಳಾವಾಂ ಏಷೋ ಅಸುರ ಪ್ರಜಾವಾನ್ದೀಘೋ ರಯಿಃ ಪೃಥುಬುಧ್ನಃ ಸಭಾವಾನ್ ॥ 5 ॥ ಯಸ್ತ ಇಧ್ಮಂ ಜಭರತ್ಸಿಷ್ವಿದಾನೋ ಮೂರ್ಧಾನಂ ವಾ ತತಪತೇ ತ್ವಾಯಾ । ಭುವಸ್ತಸ್ಯ ಸ್ವತವಾಃ ಪಾಯುರಗ್ನೇ ವಿಶ್ವಸ್ಮಾತ್ಸೀಮಘಾಯತ ಉರುಷ್ಯ ॥ 6 ॥ ಯಸ್ತೇ ಭರಾದನ್ನಿಯತೇ ಚಿದನ್ನಂ ನಿಶಿಷನ್ನಮುದ್ರಮತಿಥಿಮುದೀರತ್ । ಆ ದೇವಯುರಿನಧತೇ ದುರೋಣೇ ತಸ್ಮಿನ್ರಯಿಧ್ರುವೋ ಅಸ್ತು ದಾಸ್ವಾನ್ ॥ 7 ॥ ಯಸ್ತ್ವದ್ರೋಷಾ ಯ ಉಷಸಿ ಪ್ರಶಂಸಾತ್ಯುಯುಂ ವಾ ತ್ವಾ ಕೃಣವತೇ ಹವಿಷ್ಮಾನ್ । ಅಶ್ವೋ ನ ಸ್ವೇ ದಮ ಆ ಹೇವ್ಯಾವಾಂತಮುಹಸಃ ಪೀಪರೋ ದಾಶ್ವಾಂಸಂ ॥ 8 ॥ ಯಸ್ತುಭ್ಯಮಗ್ನೇ ಅಮೃತಾಯ ದಾಶದ್ದುವಸ್ತ್ವೇ ಕೃಣವತೇ ಯತಸ್ರುಕ್ । ನ ಸ ರಾಯಾ ಶಶಮಾನೋ ವಿ ಯೋಷನ್ನೃನಮುಂಹಃ ಪರಿ ವರದಘಾಯೋಃ ॥ 9 ॥ ಯಸ್ಯ ತ್ವಮಗ್ನೇ ಅಧ್ವರಂ ಜುಜೋಷೋ ದೇವೋ ಮರ್ತಸ್ಯ ಸುಧಿತಂ ರರಾಣಃ । ಪ್ರೀತೇದಸದ್ಧೋತ್ರಾ

ಪಾ ಯವಿಷ್ಠಾ ಸಾಮ ಯಸ್ಯ ವಿಧತೋ ವೃಧಾಸಃ ॥ 10 ॥ ಚಿತ್ತಿ-
ಮಚಿತ್ತಿಂ ಚಿನವದ್ವಿ ವಿದ್ವಾನ್ಪೃಷ್ಠೇವ ವೀತಾ ವೃಜಿನಾ ಚ
ಮರ್ತಾನ್ । ರಾಯೇ ಚ ನಃ ಸ್ವಪತ್ಯಾಯ ದೇವ ದಿತಿಂ ಚ
ರಾಸ್ವಾದಿತಿಮುರುಷ್ಯ ॥ 11 ॥ ಕವಿಂ ಶಶಾಸುಃ ಕವಯೋಽದಬ್ಧಾ
ನಿಧಾರಯಂತೋ ದುರ್ಯಾಸ್ವಾಯೋಃ । ಅತಸ್ತ್ವಂ ದೃಶ್ಯಾ ಅಗ್ನ
ಏತಾನ್ಪ್ರಡ್ಢಿಃ ಪಶ್ಯೇರದ್ಭುತಾ ಅರ್ಯ ಏವೈಃ ॥ 12 ॥ ತ್ವಮಗ್ನೇ
ವಾಘತೇ ಸುಪ್ರಣೀತಿಃ ಸುತೇಸೋಮಾಯ ವಿಧತೇ ಯವಿಷ್ಠ ।
ರತ್ನಂ ಭರ ಶಶಮಾನಾಯ ಘೃಷ್ವೇ ಪೃಥು ಶ್ಚಂದ್ರಮವಸೇ
ಚರ್ಷಣಿಪ್ರಾಃ ॥ 13 ॥ ಅಧಾ ಹ ಯದ್ವಯಮಗ್ನೇ ತ್ವಾಯಾ
ಪದ್ಭಿರ್ಹಸ್ತೇಭಿಶ್ಚಕೃಮಾ ತನೂಭಿಃ । ರಥಂ ನ ಕ್ರಂತೋ ಅಪಸಾ
ಭುರಿಜೋರಿರ್ತಂ ಯೇಮುಃ ಸುಧ್ಯ ಆಶುಷಾಣಾಃ ॥ 14 ॥ ಅಧಾ
ಮಾತುರುಷಸಃ ಸಪ್ತ ವಿಪ್ರಾ ಜಾಯೇಮಹಿ ಪ್ರಥಮಾ ವೇಧಸೋ
ನೄನ್ । ದಿವಸ್ಪುತ್ರಾ ಅಂಗಿರಸೋ ಭವೇಮಾದ್ರಿಂ ರುಜೇಮ
ಧನಿನಂ ಶುಚಂತಃ ॥ 15 ॥ ಅಧಾ ಯಥಾ ನಃ ಪಿತರಃ ಪರಾಸಃ
ಪ್ರತ್ನಾಸೋ ಅಗ್ನ ಋತಮಾಶುಷಾಣಾಃ । ಶುಚೀದಯನ್ದೀಧಿತಿ-

ಮುಕ್ಥಶಾಸಃ, ಕ್ಷಾನಮಾ ಭಿಂದಂತೋ ಅರುಣೀರಪವ್ರನ್ ॥ 16 ॥
ಸುಕರ್ಮಾಣಃ ಸುರುಚೋ ದೇವಯಂತೋsಯೋ ನ ದೇವಾ
ಜನಿಮಾ ಧಮಂತಃ । ಶುಚಂತೋ ಅಗ್ನಿಂ ವವೃಧಂತ ಇಂದ್ರ-
ಮೂರ್ವಂ ಗವ್ಯಂ ಪರಿಷದಂತೋ ಅಗ್ನಮ್ ॥ 17 ॥ ಆ
ಯೂಥೇವ ಕ್ಷುಮತಿ ಪಶ್ವೋ ಅಖ್ಯದ್ದೇವಾನಾಂ ಯಜ್ಜನಿ-
ಮಾಂತ್ಯುಗ್ರ । ಮರ್ತಾನಾಂ ಚಿದುರ್ವಶೀರಕೃಪ್ರನ್ವೃಧೇ ಚಿದರ್ಯ
ಉಪರಸ್ಯಾಯೋಃ ॥ 18 ॥ ಅಕರ್ಮ ತೇ ಸ್ವಪಸೋ ಅಭೂಮ
ಋತಮವಸ್ರನ್ನುಷಸೋ ವಿಭಾತೀಃ । ಅನೂನಮಗ್ನಿಂ ಪುರುಧಾ
ಸುಶ್ಚಂದ್ರಂ ದೇವಸ್ಯ ಮರ್ಮೃಜತಶ್ಚಾರು ಚಕ್ಷುಃ ॥ 19 ॥ ಏತಾ
ತೇ ಅಗ್ನ ಉಚಥಾನಿ ವೇಧೋsವೋಚಾಮ ಕವಯೇ ತಾ
ಜುಷಸ್ವ । ಉಚ್ಚೋಚಸ್ವ ಕೃಣುಹಿ ವಸ್ಯಸೋ ನೋ ಮಹೋ
ರಾಯಃ ಪುರುವಾರ ಪ್ರ ಯಂಧಿ ॥ 20 ॥

****

ಸೂಕ್ತ 3

ಅಷ್ಟಕ 3 ಮಂಡಲ 4 ಅಧ್ಯಾಯ 4

ಋಷಿಃ ವಾಮದೇವಃ ॥

ದೇವತಾ : ಅಗ್ನಿಃ ॥ ಛಂದಃ : ತ್ರಿಷ್ಟುಪ್ ॥

ಆ ವೋ॑ ರಾ॒ಜಾನ॑ಮಧ್ವ॒ರಸ್ಯ॑ ರು॒ದ್ರಂ ಹೋ॑ತಾ॒ರಂ ಸ॒ತ್ಯ-
ಯ॑ಜಂ ರೋ॒ದ॒ಸ್ಯೋಃ । ಅ॒ಗ್ನಿಂ ಪು॒ರಾ ತ॑ನ॒ಯಿ॒ತ್ನೋರ॑ಚಿ॒ತ್ತಾದ್ಧಿ-
ರ॑ಣ್ಯ॒ರೂ॒ಪ॒ಮವ॑ಸೇ ಕೃಣುಧ್ವಮ್ ॥ 1 ॥ ಅ॒ಯಂ ಯೋನಿ॑ಶ್ಚ-
ಕೃ॒ಮಾ ಯಂ ವ॒ಯಂ ತೇ॑ ಜಾ॒ಯೇ॒ವ॒ ಪ॒ತ್ಯ॒ ಉ॒ಶ॒ತೀ॒ ಸು॒ವಾ॒ಸಾಃ ।
ಅ॒ರ್ವಾ॒ಚೀ॒ನಃ ಪ॑ರಿವೀ॒ತೋ॒ ನಿ ಷೀ॑ದೇ॒ಮಾ ಉ ತೇ ಸ್ವ॒ಪಾ॒ಕ
ಪ್ರ॒ತೀ॒ಚೀಃ ॥ 2 ॥ ಆ॒ಶೃ॒ಣ್ವ॒ತೇ ಅ॑ದೃಪಿತಾಯ॒ ಮನ್ಮ॑ ನೃ॒ಚ॒ಕ್ಷ॒ಸೇ
ಸು॒ಮೃ॒ಳೀ॒ಕಾಯ॑ ವೇಧಃ । ದೇ॒ವಾಯ॑ ಶ॒ಸ್ತಿ॒ಮೃ॒ತಾಯ॑ ಶಂಸ
ಗ್ರಾ॒ವೇ॒ವ॒ ಸೋ॒ತಾ॒ ಮ॒ಧು॒ಷು॒ದ್ಯ॒ವಿ॒ಷಾ॒ಳೇ ॥ 3 ॥ ತ್ವಂ ಚಿ॒ನ್ನಃ
ಶ॒ವ॒ಸ್ಯಾ ಅ॑ಗ್ನೇ ಅ॒ಸ್ಯಾ ಋ॒ತಸ್ಯ॑ ಬೋಧ್ಯೃತಚಿತ್ತಾ॒ಸ್ಮಧೀಃ । ಕ॒ದಾ
ತ ಉ॒ಕ್ಥಾ ಸ॒ಧ॒ಮಾ॒ದ್ಯಾ॒ನಿ ಕ॒ದಾ ಭವಂ॑ತಿ ಸ॒ಖ್ಯಾ ಗೃ॒ಹೇ ತೇ
॥ 4 ॥ ಕ॒ಥಾ ಹ॒ ತದ್ವ॑ರುಣಾಯ॒ ತ್ವ॒ಮ॒ಗ್ನೇ॒ ಕ॒ಥಾ ದಿ॒ವೇ ಗ॑ರ್ಹ॒ಸೇ

ಕನ್ನ ಆಗಃ । ಕಥಾ ಮಿತ್ರಾಯ ವಿಮಾಳ್ಹುಷೇ ಪೃಥಿವ್ಯೈ ಬ್ರವಃ
ಕದರ್ಯಮ್ಣೇ ಕದ್ಭಗಾಯ ॥ 5 ॥ ಕದ್ಧಿಷ್ಣ್ಯಾಸು ವೃಧಸಾನೋ
ಅಗ್ನೇ ಕದಾ ತಾಯ ಪ್ರತವಸೇ ಶುಭಂಯೋ । ಪರಿಜ್ಮನೇ ನಾಸ-
ತ್ಯಾಯ ಕ್ಷೇ ಬ್ರವಃ ಕದಗ್ನೇ ರುದ್ರಾಯ ನೃಘ್ನೇ ॥ 6 ॥ ಕಥಾ
ಮಹೇ ಪುಷ್ಟಿಂಭರಾಯ ಪೂಷ್ಣೇ ಕದ್ರುದ್ರಾಯ ಸುಮೃಳಾಯ
ಹವಿರ್ದೇ । ಕದ್ವಿಷ್ಣವ ಉರುಗಾಯಾಯ ರೇತೋ ಬ್ರವಃ
ಕದಗ್ನೇ ಶರವೇ ಬೃಹತ್ಯೈ ॥ 7 ॥ ಕಥಾ ಶರ್ಧಾಯ ಮರುತಾ-
ಮೃತಾಯ ಕಥಾ ಸೂರೇ ಬೃಹತೇ ಪೃಚ್ಛ್ಯಮಾನಃ । ಪ್ರತಿ
ಬ್ರವೋಽದಿತಯೇ ತುರಾಯ ಸಾಧಾ ದಿವೋ ಜಾತವೇದಶ್ಚಿಕಿ-
ತ್ವಾನ್ ॥ 8 ॥ ಋತೇನ ಋತಂ ನಿಯತಮೀಳ ಆ ಗೋರಾಮಾ
ಸಚ್ತಾ ಮಧುಮತ್ಪಕ್ವಮಗ್ನೇ । ಕೃಷ್ಣಾ ಸತೀ ರುಶತಾ ಧಾಸಿ-
ನೈಷಾ ಜಾಮರ್ಯೋಣ ಪಯಸಾ ಪೀಪಾಯ ॥ 9 ॥ ಋತೇನ ಹಿ
ಷ್ಮಾ ವೃಷಭಶ್ಚಿದಕ್ತಃ ಪುಮಾಗ್ನಿಃ ಪಯಸಾ ಪೃಷ್ಠ್ಯೇನ ।
ಅಸ್ಪಂದಮಾನೋ ಅಚರದ್ಯಯೋಧಾ ವೃಷಾ ಶುಕ್ರಂ ದುದುಹೇ
ಪೃಶ್ನಿರೂಧಃ ॥ 10 ॥ ಋತೇನಾದ್ರಿಂ ವ್ಯಸನ್ ಭಿದಂತಃ ಸಮಂಗಿ-

ರಸೋ ನವಂತ ಗೋಭಿಃ । ಶುನಂ ನರಃ ಪರಿ ಷದನ್ನುಷಾಸ-
ಮಾವಿಃ ಸ್ವರಭವಜ್ಜಾತೇ ಅಗ್ನೌ ॥ 11 ॥ ಋತೇನ ದೇವೀರಮೃತಾ
ಅಮೃಕ್ತಾ ಅರ್ಣೋಭಿರಾಪೋ ಮಧುಮದ್ಭಿರಗ್ನೇ । ವಾಜೀ ನ
ಸರ್ಗೇಷು ಪ್ರಸ್ತುಭಾನಃ ಪ್ರ ಸದಮಿತ್ಸ್ರವಿತವೇ ದಧನ್ಯುಃ ॥ ॥2 ॥
ಮಾ ಕಸ್ಯ ಯಕ್ಷಂ ಸದಮಿದ್ಧುರೋ ಗಾ ಮಾ ವೇಶಸ್ಯ ಪ್ರಮಿ-
ನತೋ ಮಾಪೇಃ । ಮಾ ಭ್ರಾತುರಗ್ನೇ ಅನೃಜೋಽರ್ಯಣಂ
ವೇರ್ಮಾ ಸಖ್ಯುರ್ದಕ್ಷಂ ರಿಪೋರ್ಭುಜೇಮ ॥ 13 ॥ ರಕ್ಷಾ ಣೋ
ಅಗ್ನೇ ತವ ರಕ್ಷಣೇಭೀ ರಾರಕ್ಷಾಣಃ ಸುಮುಖ ಪ್ರೀಣಾನಃ ।
ಪ್ರತಿ ಷ್ಫುರ ವಿ ರುಜ ವೀಡ್ವಂಹೋ ಜಹಿ ರಕ್ಷಸೋ ಮಹಿ
ಚಿದ್ವಾವೃಧಾನಮ್ ॥ 14 ॥ ಏಭಿರ್ಭವ ಸುಮನಾ ಅಗ್ನೇ ಅರ್ಕೈ-
ರಿಮಾನ್ತ್ಸಪ್ತಶ ಮನ್ಮಭಿಃ ಶೂರ ವಾಜಾನ್ । ಉತ ಬ್ರಹ್ಮಾಣ್ಯಂ-
ಗಿರೋ ಜುಷಸ್ವ ಸಂ ತೇ ಶಸ್ತಿರ್ದೇವವಾತಾ ಜರೇತ ॥ 15 ॥
ಏತಾ ವಿಶ್ವಾ ವಿದುಷೇ ತುಭ್ಯಂ ವೇಧೋ ನೀಥಾನ್ಯಗ್ನೇ ನಿಣ್ಯಾ
ವಚಾಂಸಿ । ನಿವಚನಾ ಕವಯೇ ಕಾವ್ಯಾನ್ಯಶಂಸಿಷಂ ಮತಿಭಿರ್ವಿಪ್ರ
ಉಕ್ಥೈಃ ॥ 16 ॥

ಸೂಕ್ತ 4

ಅಷ್ಟಕ 3 ಮಂಡಲ 4 ಅಧ್ಯಾಯ 4

ಋಷಿಃ ವಾಮದೇವಃ ॥

ದೇವತಾ : ಅಗ್ನೀ ರಕ್ಷೋಹಾ । ಛಂದಃ : ತ್ರಿಷ್ಟುಪ್ ।

ಕೃಣುಷ್ವ ಪಾಜಃ ಪ್ರಸಿತಿಂ ನ ಪೃಥ್ವೀಂ ಯಾಹಿ ರಾಜೇ-
ವಾಮವಾಁ ಇಭೇನ । ತೃಷ್ವೀಮನು ಪ್ರಸಿತಿಂ ದ್ರೂಣಾನೋಽಸ್ತಾಸಿ
ವಿಧ್ಯ ರಕ್ಷಸಸ್ತಪಿಷ್ಠೈಃ ॥ 1 ॥ ತವ ಭ್ರಮಾಸ ಆಶುಯಾ ಪತಂ-
ತ್ಯನು ಸ್ಪೃಶ ಧೃಷತಾ ಶೋಶುಚಾನಃ । ತಪೂಂಷ್ಯಗ್ನೇ ಜುಹ್ವಾ
ಪತಂಗಾನಸಂದಿತೋ ವಿ ಸೃಜ ವಿಷ್ವಗುಲ್ಕಾಃ ॥ 2 ॥ ಪ್ರತಿ ಸ್ಪಶೋ
ವಿ ಸೃಜ ತೂರ್ಣಿತಮೋ ಭವಾ ಪಾಯುರ್ವಿಶೋ ಅಸ್ಯಾ
ಅದಬ್ಧಃ । ಯೋ ನೋ ದೂರೇ ಅಘಶಂಸೋ ಯೋ ಅಂತ್ಯಗ್ನೇ
ಮಾಕಿಷ್ಟೇ ವ್ಯಥಿರಾ ದಧರ್ಷೀತ್ ॥ 3 ॥ ಉದಗ್ನೇ ತಿಷ್ಠ ಪ್ರತ್ಯಾ
ತನುಷ್ವ ನ್ಯ (ಅ) ಮಿತ್ರಾಁ ಓಷತಾತ್ತಿಗ್ಮಹೇತೇ । ಯೋ ನೋ
ಅರಾತಿಂ ಸಮಿಧಾನ ಚಕ್ರೇ ನೀಚಾ ತಂ ಧಕ್ಷ್ಯತಸಂ ನ ಶುಷ್ಕಮ್
॥ 4 ॥ ಊಧ್ವೋ ಭವ ಪ್ರತಿ ವಿಧ್ಯಾಧ್ಯಸ್ಮದಾವಿಷ್ಕೃಣುಷ್ವ

ದೈವ್ಯಾನ್ಯಗ್ನೇ । ಅವ ಸ್ಥಿರಾ ತನುಹಿ ಯಾತುಜೂನಾಂ ಜಾಮಿ-
ಮಜಾಮಿಂ ಪ್ರ ಮೃಣೀಹಿ ಶತ್ರೂನ್ ॥ 5 ॥ ಸ ತೇ ಜಾನಾತಿ
ಸುಮತಿಂ ಯವಿಷ್ಠ ಯ ಈವತೇ ಬ್ರಹ್ಮಣೇ ಗಾತುಮೈರತ್ ।
ವಿಶ್ವಾನ್ಯಸ್ಮೈ ಸುದಿನಾನಿ ರಾಯೋ ದ್ಯುಮ್ನಾನ್ಯರ್ಯೋ ವಿ
ದುರೋ ಅಭಿ ದ್ಯೌತ್ ॥ 6 ॥ ಸೇದಗ್ನೇ ಅಸ್ತು ಸುಭಗಃ ಸುದಾ-
ನುರ್ಯಸ್ತ್ವಾ ನಿತ್ಯೇನ ಹವಿಷಾ ಯ ಉಕ್ಥ್ಯಃ । ಪಿಪ್ರೀಷತಿ ಸ್ವ
ಆಯುಷಿ ದುರೋಣೇ ವಿಶ್ವೇದಸ್ಮೈ ಸುದಿನಾ ಸಾಸದಿಷ್ಟಿಃ ॥ 7 ॥
ಅರ್ಚಾಮಿ ತೇ ಸುಮತಿಂ ಘೋಷ್ಯರ್ವಾಕ್ಸಂ ತೇ ವಾವಾತಾ
ಜರತಾಮಿಯಂ ಗೀಃ । ಸ್ವಶ್ವಾಸ್ತ್ವಾ ಸುರಥಾ ಮರ್ಜಯೇಮಾಸ್ಮೇ
ಕ್ಷತ್ರಾಣಿ ಧಾರಯೇರನು ದ್ಯೂನ್ ॥ 8 ॥ ಇಹ ತ್ವಾ ಭೂಯಾ
ಚರೇದುಪ ತ್ಮನ್ದೋಷಾವಸ್ತರ್ದೀದಿವಾಂಸಮನು ದ್ಯೂನ್ ।
ಕ್ರೀಳಂತಸ್ತ್ವಾ ಸುಮನಸಃ ಸಪೇಮಾಭಿ ದ್ಯುಮ್ನಾ ತಸ್ಥಿವಾಂಸೋ
ಜನಾನಾಮ್ ॥ 9 ॥ ಯಸ್ತ್ವಾ ಸ್ವಶ್ವಃ ಸುಹಿರಣ್ಯೋ ಅಗ್ನ
ಉಪಯಾತಿ ವಸುಮತಾ ರಥೇನ । ತಸ್ಯ ತ್ರಾತಾ ಭವಸಿ ತಸ್ಯ
ಸಖಾ ಯಸ್ತ ಆತಿಥ್ಯಮಾನುಷಗ್ಜುಜೋಷತ್ ॥ 10 ॥ ಮಹೋ

ರುಜಾವಿ ಬಂಧುತಾ ವಚೋಭಿಸ್ತನ್ಮಾ ಪಿತುರ್ಗೋತಮಾದನ್ವಿ
ಯಾಯೇ । ತ್ವಂ ನೋ ಅಸ್ಯ ವಚಸಶ್ಚಿಕಿದ್ಧಿ ಹೋತರ್ಯವಿಷ್ಠ
ಸುಕ್ರತೋ ದಮೂನಾಃ ॥ 11 ॥ ಅಸ್ವಪ್ನಜಸ್ತರಣಯಃ ಸುಶೇವಾ
ಅತಂದ್ರಾಸೋಽವೃಕಾ ಅಶ್ರಮಿಷ್ಠಾಃ । ತೇ ಪಾಯವಃ
ಸಧ್ರ್ಯಂಚೋ ನಿಷದ್ಯಾಗ್ನೇ ತವ ನಃ ಪಾಂತ್ವಮೂರ ॥ 12 ॥ ಯೇ
ಪಾಯವೋ ಮಾಮತೇಯಂ ತೇ ಅಗ್ನೇ ಪಶ್ಯಂತೋ ಅಂಧಂ
ದುರಿತಾದರಕ್ಷನ್ । ರರಕ್ಷ ತಾನ್ತ್ಸುಕೃತೋ ವಿಶ್ವವೇದಾ ದಿಪ್ಸಂತ
ಇದ್ರಿಪವೋ ನಾಹ ದೇಭುಃ ॥ 13 ॥ ತ್ವಯಾ ವಯಂ ಸಧನ್ಯ
(ಅ) ಉ ಸ್ತ್ವೋತಾಸ್ತವ ಪ್ರಣೀತ್ಯಶ್ಯಾಮ ವಾಜಾನ್ । ಉಭಾ
ಶಂಸಾ ಸೂದಯ ಸತ್ಯತಾತೇಽನುಷ್ಠ್ಯಾ ಕೃಣುಹ್ಯಹ್ರಯಾಣ
॥ 14 ॥ ಅಯಾ ತೇ ಅಗ್ನೇ ಸಮಿಧಾ ವಿಧೇಮ ಪ್ರತಿ ಸ್ತೋಮಂ
ಶಸ್ಯಮಾನಂ ಗೃಭಾಯ । ದಹಾಶಸೋ ರಕ್ಷಸಃ ಪಾಹ್ಯ (ಅ) ಉ
ಸ್ಮಾನ್ದ್ರುಹೋ ನಿದೋ ಮಿತ್ರಮಹೋ ಅವದ್ಯಾತ್ ॥ 15 ॥

****

ಸೂಕ್ತ 5

ಅಷ್ಟಕ 3 ಮಂಡಲ 4 ಅಧ್ಯಾಯ 5

ಋಷಿಃ ವಾಮದೇವಃ ॥

ದೇವತಾ : ವೈಶ್ವಾನರಃ । ಛಂದಃ : ತ್ರಿಷ್ಟುಪ್ ।

ವೈಶ್ವಾನರಾಯ ವಿಶ್ವಾಹೇ ಸಜೋಷಾಃ ಕಥಾ ದಾಶೇ-
ವಾಗ್ನಯೇ ಬೃಹದ್ಭಾಃ । ಅನೂನೇನ ಬೃಹತಾ ವಕ್ಷಥೇನೋಪ
ಸ್ತಭಾಯದುಪಮಿನ್ನ ರೋಧಃ ॥ 1 ॥ ಮಾ ನಿಂದತ ಯ ಇಮಾಂ
ಮಹ್ಯಂ ರಾತಿಂ ದೇವೋ ದದೌ ಮರ್ತ್ಯಾಯ ಸ್ವಧಾವಾನ್ ।
ಪಾಕಾಯ ಗೃತ್ಸೋ ಅಮೃತೋ ವಿಚೇತಾ ವೈಶ್ವಾನರೋ
ನೃತವೋ ಯಹ್ವೋ ಅಗ್ನಿಃ ॥ 2 ॥ ಸಾಮ ದ್ವಿಬರ್ಹಾ ಮಹಿ
ತಿಗ್ಮಭೃಷ್ಟಿಃ ಸಹಸ್ರರೇತಾ ವೃಷಭಸ್ತುವಿಷ್ಮಾನ್ । ಪದಂ ನ
ಗೋರಪಗೂಳ್ಹಂ ವಿವಿದ್ವಾನಗ್ನಿರ್ಮಹ್ಯಂ ಪ್ರೇದು ವೋಚನ್ಮನೀ-
ಷಾಮ್ ॥ 3 ॥ ಪ್ರ ತೇ ಅಗ್ನಿರ್ಬಭಸತ್ತಿಗ್ಮಜಂಭಸ್ತಪಿಷ್ಠೇನ
ಶೋಚಿಷಾ ಯಃ ಸುರಾಧಾಃ । ಪ್ರ ಯೇ ಮಿನಂತಿ ವರುಣಸ್ಯ
ಧಾಮ ಪ್ರಿಯಾ ಮಿತ್ರಸ್ಯ ಚೇತತೋ ಧ್ರುವಾಣಿ ॥ 4 ॥

ಅಭ್ರಾತರೋ ನ ಯೋಷಣೋ ವ್ಯಂತಃ ಪತಿರಿಪ್ರೋ ನ ಜನಯೋ ದುರೇವಾಃ । ಪಾಪಾಸಃ ಸಂತೋ ಅನೃತಾ ಅಸತ್ಯಾ ಇದಂ ಪದ-ಮಜನತಾ ಗಭೀರಮ್ ॥ 5 ॥ ಇದಂ ಮೇ ಅಗ್ನೇ ಕಿಯತೇ ಪಾವ-ಕಾವಿನತೇ ಗುರುಂ ಭಾರಂ ನ ಮನ್ಮ । ಬೃಹದ್ದಧಾಥ ಧೃಷತಾ ಗಭೀರಂ ಯಹ್ವಂ ಪೃಷ್ಠಂ ಪ್ರಯಸಾ ಸಪ್ತಧಾತು ॥ 6 ॥ ತವಿನ್ನೇವೀ (ಏ) ಷ ವ ಸಮನಾ ಸಮೂನಮುಭಿ ಕ್ರತ್ವಾ ಪುನತೀ ಧೀತಿರಶ್ಯಾಃ । ಸಸಸ್ಯ ಚರ್ಮನ್ನಧಿ ಚಾರು ಪೃಶ್ನೇರಗ್ರೇ ರುಪ ಆರುಪಿತ್ತಂ ಜಬಾರು ॥ 7 ॥ ಪ್ರವಾಚ್ಯಂ ವಚಸಃ ಕಿಂ ಮೇ ಅಸ್ಯ ಗುಹಾ ಹಿತಮುಪ ನಿಣಿಗ್ವದಂತಿ । ಯದುಸ್ರಿಯಾಣಾಮುಪ ವಾರಿವ ವ್ರನ್ವಾತಿ ಪ್ರಿಯಂ ರುಪೋ ಅಗ್ರಂ ಪದಂ ವೇಃ ॥ 8 ॥ ಇದಮು ತ್ಯನ್ಮಹಿ ಮಹಾಮನೀಕಂ ಯದುಸ್ರಿಯಾ ಸಚತ ಪೂರ್ವ್ಯಂ ಗೌಃ । ಋತಸ್ಯ ಪದೇ ಅಧಿ ದೀದ್ಯಾನಂ ಗುಹಾ ರಘುಷ್ಯದ್ರಘುಯದ್ವಿವೇದ ॥ 9 ॥ ಅಧ ದ್ಯುತಾನಃ ಪಿತೃೋಃ ಸಚಾಸಾಮನುತ ಗುಹ್ಯಂ ಚಾರು ಪೃಶ್ನೇಃ । ಮಾತುಷ್ಪದೇ ಪರಮೇ ಅಂತಿ ಷದ್ಗೋರ್ವೃಷ್ಣಃ ಶೋಚಿಷಃ ಪ್ರಯತಸ್ಯ ಜಿಹ್ವಾ

॥ 10 ॥ ಋತಂ ವೋಚೇ ನಮಸಾ ಪೃಚ್ಛ್ಯಮಾನಸ್ತವಾಶಸಾ ಜಾತವೇದೋ ಯದಿದಮ್ । ತ್ವಮಸ್ಯ ಕ್ಷಯಸಿ ಯದ್ಧ ವಿಶ್ವಂ ದಿವಿ ಯದ್ದು ದ್ರವಿಣಂ ಯತ್ಪೃಥಿವ್ಯಾಮ್ ॥ 11 ॥ ಕಂ ನೋ ಅಸ್ಯ ದ್ರವಿಣಂ ಕಧ್ಧ ರತ್ನಂ ವಿ ನೋ ವೋಚೋ ಜಾತ ವೇದಶ್ಚಿಕಿತ್ವಾನ್ । ಗುಹಾಧ್ವನಃ ಪರಮಂ ಯನ್ನೋ ಅಸ್ಯ ರೇಕು ಪದಂ ನ ನಿದಾನಾ ಅಗನ್ಮ ॥ 12 ॥ ಕಾ ನಮರ್ಯಾದಾ ವಯುನಾ ಕಧ್ಧ ವಾಮನುಚ್ಛಾ ಗಮೇಮ ರಘವೋ ನ ವಾಜಮ್ । ಕದಾ ನೋ ದೇವೀರಮೃತಸ್ಯ ಪತ್ನೀಃ ಸೂರೋ ವರ್ಣೇನ ತತನನ್ನುಷಾಸಃ ॥ 13 ॥ ಅನಿರೇಣ ವಚಸಾ ಫಲ್ಗ್ವೇನ ಪ್ರತೀತ್ಯೇನ ಕೃಧುನಾತೃಷಾಸಃ । ಅಧಾ ತೇ ಅಗ್ನೇ ಕಿಮಿಹಾ ವದಂತ್ಯನಾಯುಧಾಸ ಆಸತಾ ಸಚಂತಾಮ್ ॥ 14 ॥ ಅಸ್ಯ ಶ್ರಿಯೇ ಸಮಿಧಾನಸ್ಯ ವೃಷ್ಣೋ ವಸೋರನೀಕಂ ದಮ ಆ ರುರೋಚ । ರುಶದ್ವಸಾನಃ ಸುದೃಶೀಕರೂಪಃ, ಕ್ಷಿತಿರ್ನ ರಾಯಾ ಪುರುವಾರೋ ಅದ್ಯೌತ್ ॥ 15 ॥

ಸೂಕ್ತ 6

ಅಷ್ಟಕ 3 ಮಂಡಲ 4 ಅಧ್ಯಾಯ 5

ಋಷಿಃ ವಾಮದೇವಃ ॥

ದೇವತಾ : ಅಗ್ನಿಃ ॥ ಛಂದಃ : ತ್ರಿಷ್ಟುಪ್ ॥

ಊರ್ಧ್ವ ಊ ಷು ಣೋ ಅಧ್ವರಸ್ಯ ಹೋತರಗ್ನೇ ತಿಷ್ಠ
ದೇವತಾತಾ ಯಜೀಯಾನ್ । ತ್ವಂ ಹಿ ವಿಶ್ವಮಭ್ಯಸಿ ಮನ್ಮ ಪ್ರ
ವೇಧಸಶ್ಚಿತ್ತಿರಸಿ ಮನೀಷಾಮ್ ॥ 1 ॥ ಅಮೂರೋ ಹೋತಾ
ನ್ಯಸಾದಿ ವಿಕ್ಷ್ವ (ಆ) ಗ್ನಿರ್ಮಂದ್ರೋ ವಿದಥೇಷು ಪ್ರಚೇತಾಃ ।
ಊರ್ಧ್ವಂ ಭಾನುಂ ಸವಿತೇವಾಶ್ರೇನ್ಮೇತೇವ ಧೂಮಂ ಸ್ತಭಾ-
ಯದುಪ ದ್ಯಾವಮ್ ॥ 2 ॥ ಯತಾ ಸುಜೂರ್ಣೀ ರಾತಿನೀ ಘೃತಾಚೀ
ಪ್ರದಕ್ಷಿಣಿದ್ದೇವತಾತಿಮುರಾಣಃ । ಉದು ಸ್ವರುರ್ನವಜಾ ನಾಕ್ರಃ
ಪಶ್ವೋ ಅನೇಕ್ತ ಸುಧಿತಃ ಸುಮೇಕಃ ॥ 3 ॥ ಸ್ತೀರ್ಣೇ ಬರ್ಹಿಷಿ
ಸಮಿಧಾನೇ ಅಗ್ನಾ ಊರ್ಧ್ವೋ ಅಧ್ವರ್ಯುರ್ಜುಜುಷಾಣೋ
ಅಸ್ಥಾತ್ । ಪರ್ಯಗ್ನಿಃ ಪಶುಪಾ ನ ಹೋತಾ ತ್ರಿವಿಷ್ಟ್ಯೇತಿ
ಪ್ರದಿವ ಉರಾಣಃ ॥ 4 ॥ ಪರಿ ತ್ಮನಾ ವಿತದುರೇತಿ ಹೋತಾಗ್ನಿ-

ರ್ಮಂದ್ರೋ ಮಧುವಚಾ ಋತಾವಾ । ದ್ರವತ್ಯಸ್ಯ ವಾಜಿನೋ
ನ ಶೋಕಾ ಭಯಂತೇ ವಿಶ್ವಾ ಭುವನಾ ಯದಭ್ರಾಟ್ ॥ 5 ॥
ಭದ್ರಾ ತೇ ಅಗ್ನೇ ಸ್ವನೀಕ ಸಂದೃಗ್ವೀರಸ್ಯ ಸತೋ ವಿಷುಣಸ್ಯ
ಚಾರುಃ । ನ ಯತ್ತೇ ಶೋಚಿಸ್ತಮುಸಾ ವರಂತ ನ ಧ್ವಸ್ಮಾನ-
ಸ್ತನ್ವೀ (ಈ) ಽ ರೇಪ ಆ ಧುಃ ॥ 6 ॥ ನ ಯಸ್ಯ ಸಾತುರ್ಜನಿ-
ತೋರವಾರಿ ನ ಮಾತರಾಪಿತರಾ ನೂ ಚಿದಿಷ್ಟೌ । ಅಧಾ ಮಿತ್ರೋ
ನ ಸುಧಿತಃ ಪಾವಕೋ (ಓ) ಽ ಗ್ನಿರ್ದೀದಾಯ ಮಾನುಷೀಷು
ವಿಕ್ಷು ॥ 7 ॥ ದ್ವಿರ್ಯಂ ಪಂಚ ಜೀಜನಂತ್ಸಂವಸಾನಾಃ ಸ್ವಸಾರೋ
ಅಗ್ನಿಂ ಮಾನುಷೀಷು ವಿಕ್ಷು । ಉಷರ್ಬುಧಮಥರ್ಯೋ (ಓ) ಽ ನ
ದಂತಂ ಶುಕ್ರಂ ಸ್ವಾಸಂ ಪರಶುಂ ನ ತಿಗ್ಮಮ್ ॥ 8 ॥ ತವ ತ್ಯೇ
ಅಗ್ನೇ ಹರಿತೋ ಘೃತಸ್ನಾ ರೋಹಿತಾಸ ಋಜ್ವಂಚಃ ಸ್ವಂಚಃ ।
ಅರುಷಾಸೋ ವೃಷಣ ಋಜುಮುಷ್ಕಾ ಆ ದೇವತಾತಿಮಹ್ವಂತ
ದಸ್ಮಾಃ ॥ 9 ॥ ಯೇ ಹ ತ್ಯೇ ತೇ ಸಹಮಾನಾ ಅಯಾಸಸ್ತ್ವೇ-
ಷಾಸೋ ಅಗ್ನೇ ಅರ್ಚಯಶ್ಚರಂತಿ । ಶ್ಯೇನಾಸೋ ನ ದುವಸ-
ನಾಸೋ ಅರ್ಥಂ ತುವಿಷ್ವಣಸೋ ಮಾರುತಂ ನ ಶರ್ಧಃ ॥ 10 ॥

ಅಕಾರಿ ಬ್ರಹ್ಮ ಸವಿಧಾನ ತುಭ್ಯಂ ಶಂಸಾತ್ಯುಕ್ಥಂ ಯಜತೇ ವ್ಯೂ
ಧಾಃ । ಹೋತಾರಮಗ್ನಿಂ ಮನುಷೋ ನಿ ಷೇದುರ್ನಮಸ್ಯಂತ
ಉಶಿಜಃ ಶಂಸಮಾಯೋಃ ॥ 11 ॥

ಸೂಕ್ತ 7

ಅಷ್ಟಕ 3 ಮಂಡಲ 4 ಅಧ್ಯಾಯ 5

ಋಷಿಃ ವಾಮದೇವಃ ॥

ದೇವತಾ : ಅಗ್ನಿಃ ॥

ಛಂದಃ : 1 ಜಗತೀ । 2-6 ಅನುಷ್ಟುಪ್ । 7-11 ಜಗತೀ ॥

ಅಯಮಿಹ ಪ್ರಥಮೋ ಧಾಯಿ ಧಾತೃಭಿರ್ಹೋತಾ
ಯಜಿಷ್ಠೋ ಅಧ್ವರೇಷ್ವೀಡ್ಯಃ । ಯಮಪ್ನವಾನೋ ಭೃಗವೋ
ವಿರುರುಚುರ್ವನೇಷು ಚಿತ್ರಂ ವಿಭ್ವಂ ವಿಶೇವಿಶೇ ॥ 1 ॥ ಅಗ್ನೇ
ಕದಾ ತ ಆನುಷಗ್ಭುವದ್ದೇವಸ್ಯ ಚೇತನಮ್ । ಅಧಾ ಹಿ ತ್ವಾ
ಜಗೃಭ್ರಿರೇ ಮರ್ತಾಸೋ ವಿಕ್ಷ್ವೀಡ್ಯಮ್ ॥ 2 ॥ ಋತಾವಾನಂ
ವಿಚೇತಸಂ ಪಶ್ಯಂತೋ ದ್ಯಾಮಿವ ಸ್ತೃಭಿಃ । ವಿಶ್ವೇಷಾಮುಧ್ವ-
ರಾಣಾಂ ಹಸ್ಕರ್ತಾರಂ ದಮೇದಮೇ ॥ 3 ॥ ಆಶುಂ ದೂತಂ

ವಿವಸ್ವತೋ ವಿಶ್ವಾ ಯಶ್ಚರ್ಷಣೀರಭಿ । ಆ ಜಭ್ರುಃ ಕೇತುನಾ-
ಯವೋ ಭೃಗವಾಣಂ ವಿಶೇವಿಶೇ ॥ 4 ॥ ತವಿಮಾಂ ಹೋತಾರ-
ಮಾನುಷಕ್ ಚಿಕಿತ್ವಾಂಸಂ ನಿ ಷೇದಿರೇ । ರಣ್ವಂ ಪಾವಕಶೋಚಿಷಂ
ಯಜಿಷ್ಠಂ ಸಪ್ತ ಧಾಮಭಿಃ ॥ 5 ॥ ತಂ ಶಶ್ವತೀಷು ಮಾತೃಷು
ವನ ಆ ವೀತಮಾಶ್ರಿತಮ್ । ಚಿತ್ರಂ ಸಂತಂ ಗುಹಾ ಹಿತಂ ಸುವೇದಂ
ಕೂಚಿದರ್ಥಿನಮ್ ॥ 6 ॥ ಸಸಸ್ಯ ಯದ್ವಿಯುತಾ ಸಸ್ಮಿನ್ನೂಧನ್ನೃ-
ತಸ್ಯ ಧಾಮನ್ರಣಯಂತ ದೇವಾಃ । ಮಹಾ ಅಗ್ನಿರ್ನಮಸಾ
ರಾತಹವ್ಯೋ ವೇರಧ್ವರಾಯ ಸದಮಿದೃತಾವಾ ॥ 7 ॥ ವೇರಧ್ವ-
ರಸ್ಯ ದೂತ್ಯಾನಿ ವಿದ್ವಾನುಭೇ ಅಂತಾ ರೋದಸೀ ಸಂಚಿಕಿತ್ವಾನ್ ।
ದೂತ ಈಯಸೇ ಪ್ರದಿವ ಉರಾಣೋ ವಿದುಷ್ಟರೋ ದಿವ
ಆರೋಧನಾನಿ ॥ 8 ॥ ಕೃಷ್ಣಂ ತ ಏಮ ರುಶತಃ ಪುರೋ
ಭಾಶ್ಚರಿಷ್ಣವ (ಅ) ರ್ಚಿರ್ವಪುಷಾಮಿದೇಕಮ್ । ಯದಪ್ರವೀತಾ
ದಧತೇ ಹ ಗರ್ಭಂ ಸದ್ಯಶ್ಚಿಜ್ಜಾತೋ ಭವಸೀದು ದೂತಃ ॥ 9 ॥
ಸದ್ಯೋ ಜಾತಸ್ಯ ದದೃಶಾನಮೋಜೋ ಯದಸ್ಯ ವಾತೋ
ಅನುವಾತಿ ಶೋಚಿಃ । ವೃಣಕ್ತಿ ತಿಗ್ಮಾಮತಸೇಷು ಜಿಹ್ವಾಂ ಸ್ಥಿರಾ

ಚಿದನ್ನಾ ದಯತೇ ವಿ ಜಂಭ್ಯೈಃ ॥ 10 ॥ ತೃಷು ಯದನ್ನಾ
ತೃಷುಣಾ ವವಕ್ಷ ತೃಷುಂ ದೂತಂ ಕೃಣುತೇ ಯಹ್ವೋ ಅಗ್ನಿಃ ।
ವಾತಸ್ಯ ಮೇಳಿಂ ಸಚತೇ ನಿಜೂರ್ವನ್ನಾಶುಂ ನ ವಾಜಯತೇ
ಹಿನ್ವೇ ಅರ್ವಾ ॥ 11 ॥

ಸೂಕ್ತ 8

ಅಷ್ಟಕ 3 ಮಂಡಲ 4 ಅಧ್ಯಾಯ 5

ಋಷಿಃ ವಾಮದೇವಃ ॥

ದೇವತಾ : ಅಗ್ನಿಃ । ಛಂದಃ : ಗಾಯತ್ರೀ ।

ದೂತಂ ವೋ ವಿಶ್ವವೇದಸಂ ಹವ್ಯವಾಹಮಮರ್ತ್ಯಮ್ ।
ಯಜಿಷ್ಠಮೃಂಜಸೇ ಗಿರಾ ॥ 1 ॥ ಸ ಹಿ ವೇದಾ ವಸುಧಿತಿಂ
ಮಹೀ ಆರೋಧನಂ ದಿವಃ । ಸ ದೇವಾ ಏಹ ವಕ್ಷತಿ ॥ 2 ॥ ಸ
ವೇದ ದೇವ ಆನಮಂ ದೇವಾ ಋತಾಯತೇ ದಮೇ । ದಾತಿ
ಪ್ರಿಯಾಣಿ ಚಿದ್ವಸು ॥ 3 ॥ ಸ ಹೋತಾ ಸೇದು ದೂತ್ಯಂ
ಚಿಕಿತ್ವಾ ಅಂತರೀಯತೇ । ವಿದ್ವಾ ಆರೋಧನಂ ದಿವಃ ॥ 4 ॥ ತೇ
ಸ್ಯಾಮ ಯೇ ಅಗ್ನಯೇ ದದಾಶುರ್ಹವ್ಯದಾತಿಭಿಃ । ಯ ಈಂ

ಪುಷ್ಯಂತ ಇಂದ್ರತೇ ॥ 5 ॥ ತೇ ರಾಯೋ ತೇ ಸುವೀರ್ಯಾಃ
ಸಸ್ವವಾಂಸೋ ವಿ ಶೃಣ್ವಿರೇ । ಯೇ ಅಗ್ನಾ ದಧಿರೇ ದುವಃ ॥ 6 ॥
ಅಸ್ಮೇ ರಾಯೋ ದಿವೇದಿವೇ ಸಂ ಚರಂತು ಪುರುಸ್ಪೃಹಃ । ಅಸ್ಮೇ
ವಾಜಾಸ ಈರತಾಮ್ ॥ 7 ॥ ಸ ವಿಪ್ರಶ್ಚರ್ಷಣೀನಾಂ ಶವಸಾ
ಮಾನುಷಾಣಾಮ್ । ಅತಿ ಕ್ಷಿಪ್ರೇವ ವಿಧ್ಯತಿ ॥ 8 ॥

ಸೂಕ್ತ 9

ಅಷ್ಟಕ 3 ಮಂಡಲ 4 ಅಧ್ಯಾಯ 5

ಋಷಿಃ ವಾಮದೇವಃ ॥

ದೇವತಾ : ಅಗ್ನಿಃ । ಛಂದಃ : ಗಾಯತ್ರೀ ।

ಅಗ್ನೇ ವ್ಯಳ ಮಹಾಁ ಅಸಿ ಯ ಈಮಾ ದೇವಯುಂ
ಜನಮ್ । ಇಯೇಥ ಬರ್ಹಿರಾಸದಮ್ ॥ 1 ॥ ಸ ಮಾನುಷೀಷು
ದೂಳಭೋ ವಿಕ್ಷು ಪ್ರಾವೀರಮರ್ತ್ಯಃ । ದೂತೋ ವಿಶ್ವೇಷಾಂ
ಭುವತ್ ॥ 2 ॥ ಸ ಸದ್ಮ ಪರಿ ಣೀಯತೇ ಹೋತಾ ಮಂದ್ರೋ
ದಿವಿಷ್ಟಿಷು । ಉತ ಪೋತಾ ನಿ ಷೀದತಿ ॥ 3 ॥ ಉತ ಗ್ನಾ ಅಗ್ನಿ-
ರಧ್ವರ ಉತೋ ಗೃಹಪತಿರ್ದಮೇ । ಉತ ಬ್ರಹ್ಮಾ ನಿಷೀದತಿ

॥ 4 ॥ ವೇಷಿ ಹ್ಯಧ್ವರೀಯತಾಮುಪವಕ್ತಾ ಜನಾನಾಮ್ । ಹವ್ಯಾ
ಚ ಮಾನುಷಾಣಾಮ್ ॥ 5 ॥ ವೇಷೀದ್ವಸ್ಯ ದೂತ್ಯ (ಅಂ) ಂ ಯೆಸ್ಯ
ಜುಜೋಷೋ ಅಧ್ವರಮ್ । ಹವ್ಯಂ ಮರ್ತಸ್ಯ ವೋಳ್ಹವೇ ॥ 6 ॥
ಅಸ್ಮಾಕಂ ಜೋಷ್ಯಧ್ವರಮಸ್ಮಾಕಂ ಯಜ್ಞಮಂಗಿರಃ । ಅಸ್ಮಾಕಂ
ಶೃಣುಧೀ ಹವಮ್ ॥ 7 ॥ ಪರಿ ತೇ ದೂಳಭೋ ರಥೋಽಸ್ಮಾ
ಅಶ್ನೋತು ವಿಶ್ವತಃ । ಯೇನ ರಕ್ಷಸಿ ದಾಶುಷಃ ॥ 8 ॥

ಸೂಕ್ತ 10

ಅಷ್ಟಕ 3 ಮಂಡಲ 4 ಅಧ್ಯಾಯ 5

ಋಷಿಃ ವಾಮದೇವಃ ॥

ದೇವತಾ : ಅಗ್ನಿಃ ।

ಛಂದಃ : 1-3 ಪದಪಂಕ್ತಿಃ । 4,6,7 ಉಷ್ಣಿಕ್ ಪದಪಂಕ್ತಿರ್ವಾ ।
5 ಮಹಾಪದಪಂಕ್ತಿಃ । 8 ಉಷ್ಣಿಕ್ ।

ಅಗ್ನೇ ತಮದ್ಯಾಶ್ವಂ ನ ಸ್ತೋಮೈಃ ಕ್ರತುಂ ನ ಭದ್ರಂ
ಹೃದಿಸ್ಪೃಶಮ್ । ಋಧ್ಯಾಮಾ ತ ಓಹೈಃ ॥ 1 ॥ ಅಧಾ ಹ್ಯಗ್ನೇ
ಕ್ರತೋರ್ಭದ್ರಸ್ಯ ದಕ್ಷಸ್ಯ ಸಾಧೋಃ । ರಥೀರ್ಋತಸ್ಯ ಬೃಹತೋ

ಬಭೂಥ ॥ 2 ॥ ಏಭಿರ್ನೋ ಅರ್ಕೈರ್ಭವಾ ನೋ ಅರ್ವಾಙ್ ಸ್ವ (ಅ) ೧ ರ್ಣ ಜ್ಯೋತಿಃ । ಅಗ್ನೇ ವಿಶ್ವೇಭಿಃ ಸುಮನಾ ಅನೀಕೈಃ ॥ 3 ॥ ಆಭಿಷ್ಟೇ ಅದ್ಯ ಗೀರ್ಭಿರ್ಗೃಣಂತೋಽಗ್ನೇ ದಾಶೇಮ । ಪ್ರ ತೇ ದಿವೋ ನ ಸ್ತನಯಂತಿ ಶುಷ್ಮಾಃ ॥ 4 ॥ ತವ ಸ್ವಾದಿಷ್ಮಾಗ್ನೇ ಸಂದೃಷ್ಟಿರಿದಾ ಚಿದಹ್ನ ಇದಾ ಚಿದಕ್ತೋಃ । ಶ್ರಿಯೇ ರುಕ್ಮೋ ನ ರೋಚತ ಉಪಾಕೇ ॥ 5 ॥ ಘೃತಂ ನ ಪೂತಂ ತನೂರರೇಪಾಃ ಶುಚಿ ಹಿರಣ್ಯಮ್ । ತತ್ತೇ ರುಕ್ಮೋ ನ ರೋಚತ ಸ್ವಧಾವಃ ॥ 6 ॥ ಕೃತಂ ಚಿದ್ಧಿ ಷ್ಮಾ ಸನೇಮಿ ದ್ವೇಷೋಽಗ್ನ ಇನೋಷಿ ಮರ್ತಾತ್ । ಇತ್ಥಾ ಯಜಮಾನಾದೃತಾವಃ ॥ 7 ॥ ಶಿವಾ ನಃ ಸಖ್ಯಾ ಸಂತು ಭ್ರಾತ್ರಾಗ್ನೇ ದೇವೇಷು ಯುಷ್ಮೇ । ಸಾ ನೋ ನಾಭಿಃ ಸದನೇ ಸಸ್ಮಿನ್ಧೂಧನ್ ॥ 8 ॥

****

ಸೂಕ್ತ 11

ಅಷ್ಟಕ 3 ಮಂಡಲ 4 ಅಧ್ಯಾಯ 5

ಋಷಿಃ ವಾಮದೇವಃ ॥

ದೇವತಾ : ಅಗ್ನಿಃ ॥ ಛಂದಃ : ತ್ರಿಷ್ಟುಪ್ ॥

ಭದ್ರಂ ತೇ ಅಗ್ನೇ ಸಹಸಿನ್ನನೀಕಮುಪಾಕ ಆ ರೋಚತೇ
ಸೂರ್ಯಸ್ಯ । ರುಶದ್ದೃಶೇ ದದೃಶೇ ನಕ್ತ್ಯಾ ಚಿದರೂಕ್ಷಿತಂ
ದೃಶ ಆ ರೂಪೇ ಅನ್ನವ್ ॥ 1 ॥ ವಿ ಷಾಹ್ಯಗ್ನೇ ಗೃಣತೇ
ಮನೀಷಾಂ ಖಂ ವೇಪಸಾ ತುವಿಜಾತ ಸ್ತವಾನಃ । ವಿಶ್ವೇಭಿರ್ಯ-
ದ್ವಾವನಃ ಶುಕ್ರ ದೇವೈಸ್ತನ್ನೋ ರಾಸ್ವ ಸುಮಹೋ ಭೂರಿ ಮನ್ಮ
॥ 2 ॥ ತ್ವದಗ್ನೇ ಕಾವ್ಯಾ ತ್ವನ್ಮನೀಷಾಸ್ತ್ವದುಕ್ಥಾ ಜಾಯಂತೇ
ರಾಧ್ಯಾನಿ । ತ್ವದೇತಿ ದ್ರವಿಣಂ ವೀರಪೇಶಾ ಇತ್ಥಾಧಿಯೋ ದಾಶುಷೇ
ಮರ್ತ್ಯಾಯ ॥ 3 ॥ ತ್ವದ್ವಾಜೀ ವಾಜಂಭರೋ ವಿಹಾಯಾ ಅಭಿ-
ಷ್ಟಿಕೃಜ್ಜಾಯತೇ ಸತ್ಯಶುಷ್ಮಃ । ತ್ವದ್ರಯಿರ್ದೇವಜೂತೋ
ಮಯೋಭುಸ್ತ್ವದಾಶುರ್ಜುವಂ ಅಗ್ನೇ ಅರ್ವಾ ॥ 4 ॥
ತ್ವಾಮಗ್ನೇ ಪ್ರಥಮಂ ದೇವಯಂತೋ ದೇವಂ ಮರ್ತಾ ಅಮೃತ

ಮಂದ್ರಜಿಹ್ವಮ್ । ದ್ವೇಷೋಯುತ್ತಮಾ ವಿನಾಸಂತಿ ಧೀಭಿರ್ದ-
ಮೂನಸಂ ಗೃಹಪತಿಮಮೂರಮ್ ॥ 5 ॥ ಆರೇ ಅಸ್ಮದಮತಿಮಾರೇ
ಅಂಹ ಆರೇ ವಿಶ್ವಾಂ ದುರ್ಮತಿಂ ಯನ್ನಿಪಾಸಿ । ದೋಷಾ ಶಿವಃ
ಸಹಸಃ ಸೂನೋ ಅಗ್ನೇ ಯಂ ದೇವ ಆ ಚಿತ್ಸಚಸೇ ಸ್ವಸ್ತಿ ॥ 6 ॥

ಸೂಕ್ತ 12

ಅಷ್ಟಕ 3 ಮಂಡಲ 4 ಅಧ್ಯಾಯ 5

ಋಷಿಃ ವಾಮದೇವಃ ॥

ದೇವತಾ : ಅಗ್ನಿಃ ॥ ಛಂದಃ : ತ್ರಿಷ್ಟುಪ್ ॥

ಯಸ್ತ್ವಮಗ್ನ ಇನಧತೇ ಯತಸ್ರುಕ್ತ್ರಿಸ್ತೇ ಅನ್ನಂ
ಕೃಣವತ್ಸಸ್ಮಿನ್ನಹನ್ । ಸ ಸು ದ್ಯುಮ್ನೈರಭ್ಯಸ್ತು ಪ್ರಸಕ್ಷತ್ತವ
ಕ್ರತ್ವಾ ಜಾತವೇದಶ್ಚಿಕಿತ್ವಾನ್ ॥ 1 ॥ ಇಧ್ಮಂ ಯಸ್ತೇ ಜಭರಚ್ಛ-
ಶ್ರಮಾಣೋ ಮಹೋ ಅಗ್ನೇ ಅನೀಕಮಾ ಸಪರ್ಯನ್ । ಸ
ಇಧಾನಃ ಪ್ರತಿ ದೋಷಾಮುಷಾಸಂ ಪುಷ್ಯನ್ರಯಿಂ ಸಚತೇ
ಘ್ನನ್ನಮಿತ್ರಾನ್ ॥ 2 ॥ ಅಗ್ನಿರೀಶೇ ಬೃಹತಃ, ಕ್ಷತ್ರಿಯಸ್ಯಾಗ್ನಿ-
ರ್ವಾಜಸ್ಯ ಪರಮಸ್ಯ ರಾಯಃ । ದಧಾತಿ ರತ್ನಂ ವಿಧತೇ

ಯವಿಷ್ಠೋ ವ್ಯನುಷಜ್ಮರ್ತ್ಯಯ ಸ್ವಧಾವಾನ್ ॥ 3 ॥
ಯಚ್ಚಿದ್ಧಿ ತೇ ಪುರುಷತ್ರಾ ಯವಿಷ್ಠಾಚಿತ್ತಿಭಿಶ್ಚಕೃಮಾ ಕಚ್ಚಿದಾಗಃ ।
ಕೃಧೀ ಷ್ವ (ಅ) ೧ ಸ್ಮಾ ಅದಿತೇರನಾಗಾನ್ವೀನಾಂಸಿ
ಶಿಶ್ರಥೋ ವಿಷ್ವಗಗ್ನೇ ॥ 4 ॥ ಮಹಶ್ಚಿದಗ್ನ ಏನಸೋ ಅಭೀಕ
ಊರ್ವಾದ್ದೇವಾನಾಮುತ ಮರ್ತ್ಯಾನಾಮ್ । ಮಾ ತೇ ಸಖಾಯಃ
ಸದಮಿದ್ರಿಷಾಮ ಯಚ್ಛಾ ತೋಕಾಯ ತನಯಾಯ ಶಂ ಯೋಃ
॥ 5 ॥ ಯಥಾ ಹ ತ್ಯದ್ವಸವೋ ಗೌರ್ಯಂ ಚಿತ್ಪದಿ ಷ್ಟಿತಾಮು-
ಮುಂಚತಾ ಯಜತ್ರಾಃ । ಏವೋ ಷ್ವ (ಅ) ೧ ಸ್ಮನ್ಮುಂಚತಾ
ವ್ಯಂಹಃ ಪ್ರ ತಾರ್ಯಗ್ನೇ ಪ್ರತರಂ ನ ಆಯುಃ ॥ 6 ॥

ಸೂಕ್ತ 13

ಅಷ್ಟಕ 3 ಮಂಡಲ 4 ಅಧ್ಯಾಯ 5

ಋಷಿಃ ವಾಮದೇವಃ ॥

ದೇವತಾ : ಅಗ್ನಿಃ । ಛಂದಃ : ತ್ರಿಷ್ಟುಪ್ ।

ಪ್ರತ್ಯಗ್ನಿರುಷಸಾಮಗ್ರಮಖ್ಯದ್ವಿಭಾತೀನಾಂ ಸುಮನಾ ರತ್ನ-
ಧೇಯಮ್ । ಯಾತಮಶ್ವಿನಾ ಸುಕೃತೋ ದುರೋಣಮುತ್ಸೂ-

ಯೋ ಜ್ಯೋತಿಷಾ ದೇವ ಏತಿ ॥ 1 ॥ ಊರ್ಧ್ವಂ ಭಾನುಂ ಸವಿತಾ
ದೇವೋ ಅಶ್ರೇದ್ಬೃಹದ್ವಯೋ ದಧಿಷ್ವದ್ಗವಿಷೋ ನ ಸತ್ವಾ । ಅನು
ವ್ರತಂ ವರುಣೋ ಯಂತಿ ಮಿತ್ರೋ ಯತ್ಸೂರ್ಯಂ ದಿವ್ಯಾ-
ರೋಹಯಂತಿ ॥ 2 ॥ ಯಂ ಸೀಮಕೃಣ್ವನ್ತಮಸೇ ವಿಪೃಚೇ
ಧ್ರುವಕ್ಷೇಮಾ ಅನವಸ್ಯಂತೋ ಅರ್ಥಮ್ । ತಂ ಸೂರ್ಯಂ ಹರಿತಃ
ಸಪ್ತ ಯಹ್ವೀಃ ಸ್ಪಶಂ ವಿಶ್ವಸ್ಯ ಜಗತೋ ವಹಂತಿ ॥ 3 ॥ ವಹಿ-
ಷ್ಠೇಭಿರ್ವಿಹರನ್ಯಾಸಿ ತಂತುಮವ್ಯಯನ್ನಸಿತಂ ದೇವ ವಸ್ಮ ।
ದಧಿಷ್ವತೋ ರಶ್ಮಯಃ ಸೂರ್ಯಸ್ಯ ಚರ್ಮೇವಾವಾಧುಸ್ತಮೋ
ಅಪ್ಸ (ಅ) ಏ ನ್ತಃ ॥ 4 ॥ ಅನಾಯತೋ ಅನಿಬದ್ಧಃ ಕಥಾಯಂ
ನ್ಯಙ್ಙುತ್ತಾನೋಽವ ಪದ್ಯತೇ ನ । ಕಯಾ ಯಾತಿ ಸ್ವಧಯಾ
ಕೋ ದದರ್ಶ ದಿವಃ ಸ್ಕಂಭಃ ಸಮೃತಃ ಪಾತಿ ನಾಕಮ್ ॥ 5 ॥

****

ಸೂಕ್ತ 14

ಅಷ್ಟಕ 3 ಮಂಡಲ 4 ಅಧ್ಯಾಯ 5

ಋಷಿಃ ವಾಮದೇವಃ ॥

ದೇವತಾ : ಅಗ್ನಿರ್ಲಿಂಗೋಕ್ತದೇವತಾ ವಾ ॥ ಛಂದಃ : ತ್ರಿಷ್ಟುಪ್ ॥

ಪ್ರತ್ಯಗ್ನಿರುಷಸೋ ಜಾತವೇದಾ ಅಖ್ಯದ್ದೇವೋ ರೋಚ-
ಮಾನಾ ಮಹೋಭಿಃ । ಆ ನಾಸತ್ಯೋರುಗಾಯಾ ರಥೇನೇಮಂ
ಯಜ್ಞಮುಪ ನೋ ಯಾತಮಚ್ಛ ॥ 1 ॥ ಊರ್ಧ್ವಂ ಕೇತುಂ
ಸವಿತಾ ದೇವೋ ಅಶ್ರೇಜ್ಜ್ಯೋತಿರ್ವಿಶ್ವಸ್ಮೈ ಭುವನಾಯ
ಕೃಣ್ವನ್ । ಆಪ್ರಾ ದ್ಯಾವಾಪೃಥಿವೀ ಅಂತರಿಕ್ಷಂ ವಿ ಸೂರ್ಯೋ
ರಶ್ಮಿಭಿಶ್ಚೇಕಿತಾನಃ ॥ 2 ॥ ಆವಹಂತ್ಯರುಣೀರ್ಜ್ಯೋತಿಷಾಗಾನ್ಮಹೀ
ಚಿತ್ರಾ ರಶ್ಮಿಭಿಶ್ಚೇಕಿತಾನಾ । ಪ್ರಬೋಧಯಂತೀ ಸುವಿತಾಯ
ದೇವ್ಯ (ಉ) ೧ ಷಾ ಈಯತೇ ಸುಯುಜಾ ರಥೇನ ॥ 3 ॥ ಆ
ವಾಂ ವಹಿಷ್ಠಾ ಇಹ ತೇ ವಹಂತು ರಥಾ ಅಶ್ವಾಸ ಉಷಸೋ
ವ್ಯುಷ್ಟೌ । ಇಮೇ ಹಿ ವಾಂ ಮಧುಪೇಯಾಯ ಸೋಮಾ
ಅಸ್ಮಿನ್, ಯಜ್ಞೇ ವೃಷಣಾ ಮಾದಯೇಥಾಮ್ ॥ 4 ॥ ಅನಾ-

ಯುತ್ತೋ ಅನಿಬದ್ಧಃ ಕಥಾಯಂ ನ್ಯಙ್ಙುತ್ತಾನೋಽವ ಪದ್ಯತೇ ನ ।
ಕಯಾ ಯಾತಿ ಸ್ವಧಯಾ ಕೋ ದದರ್ಶ ದಿವಃ ಸ್ಕಂಭಃ
ಸಮೃತಃ ಪಾತಿ ನಾಕಮ್ ॥ 5 ॥

ಸೂಕ್ತ 15

ಅಷ್ಟಕ 3 ಮಂಡಲ 4 ಅಧ್ಯಾಯ 5

ಋಷಿಃ ವಾಮದೇವಃ ॥

ದೇವತಾ : 1-6 ಅಗ್ನಿಃ । 7-8 ಸೋಮುಕಃ ಸಾಹದೇವ್ಯಃ । 9-10 ಅಶ್ವಿನೌ ॥

ಛಂದಃ : ಗಾಯತ್ರೀ ॥

ಅಗ್ನಿರ್ಹೋತಾ ನೋ ಅಧ್ವರೇ ವಾಜೀ ಸನ್ಪರಿಣೀಯತೇ ।
ದೇವೋ ದೇವೇಷು ಯಜ್ಞಿಯಃ ॥ 1 ॥ ಪರಿ ತ್ರಿವಿಷ್ಯಧ್ವರಂ
ಯಾತ್ಯಗ್ನೀ ರಥೀರಿವ । ಆ ದೇವೇಷು ಪ್ರಯೋ ದಧತ್ ॥ 2 ॥
ಪರಿ ವಾಜಪತಿಃ ಕವಿರಗ್ನಿರ್ಹವ್ಯಾನ್ಯಕ್ರಮೀತ್ । ದಧದ್ರತ್ನಾನಿ
ದಾಶುಷೇ ॥ 3 ॥ ಅಯಂ ಯಃ ಸೃಂಜಯೇ ಪುರೋ ದೈವವಾತೇ
ಸಮಿಧ್ಯತೇ । ದ್ಯುಮಾ ಅಮಿತ್ರದಂಭನಃ ॥ 4 ॥ ಅಸ್ಯ ಘಾ ವೀರ
ಈವತೋಽಗ್ನೇರೀಶೀತ ಮರ್ತ್ಯಃ । ತಿಗ್ಮ ಜಂಭಸ್ಯ ಮೀಳ್ಹುಷಃ

॥ 5 ॥ ತವುರ್ವಂತ್ತಂ ನ ಸಾನಸಿಮುರುಷಂ ನ ದಿವಃ ಶಿಶುಮ್ ।
ವುರ್ಮೃಜ್ಯಂತೇ ದಿವೇದಿವೇ ॥ 6 ॥ ಬೋಧದ್ಯನ್ಮಾ ಹರಿಭ್ಯಾಂ
ಕುವುಮಾರಃ ಸಾಹದೇವ್ಯಃ । ಅಚ್ಛಾ ನ ಹೂತ ಉದರಮ್ ॥ 7 ॥
ಉತ ತ್ಯಾ ಯೆಜತಾ ಹರೀ ಕುವುಮಾರಾತ್ ಸಾಹದೇವ್ಯಾತ್ ।
ಪ್ರಯುತಾ ಸದ್ಯ ಆ ದದೇ ॥ 8 ॥ ಏಷ ವಾಂ ದೇವಾವಶ್ವಿನಾ
ಕುವುಮಾರಃ ಸಾಹದೇವ್ಯಃ । ದೀರ್ಘಾಯುರಸ್ತು ಸೋಮಕಃ
॥ 9 ॥ ತಂ ಯುವಂ ದೇವಾವಶ್ವಿನಾ ಕುವುಮಾರಂ ಸಾಹದೇವ್ಯಮ್ ।
ದೀರ್ಘಾಯುಷಂ ಕೃಣೋತನ ॥ 10 ॥

ಸೂಕ್ತ 16

ಅಷ್ಟಕ 3 ಮಂಡಲ 4 ಅಧ್ಯಾಯ 5

ಋಷಿಃ ವಾಮದೇವಃ ॥

ದೇವತಾ : ಇಂದ್ರಃ । ಛಂದಃ : ತ್ರಿಷ್ಟುಪ್ ।

ಆ ಸತ್ಯೋ ಯಾತು ವುಘವಾ ಋಜೀಷೀ ದ್ರವಂತ್ವಸ್ಯ
ಹರಯ ಉಪ ನಃ । ತಸ್ಮಾ ಇದಂಧಃ ಸುಷುವಾ ಸುದಕ್ಷವಿಹಾಭಿ
ಪಿತ್ವಂ ಕರತೇ ಗೃಣಾನಃ ॥ 1 ॥ ಅವ ಸ್ಯ ಶೂರಾಧ್ವನೋ

ನಾಂತೇಽಸ್ಮಿನ್ನೋ ಅದ್ಯ ಸವನೇ ಮಂದಧ್ಯೈ । ಶಂಸಾತ್ಯುಕ್ಥ-
ಮುಶನೇವ ವೇಧಾಶ್ಚಿಕಿತುಷೇ ಅಸುರ್ಯಾಯ ಮನ್ಮ ॥ 2 ॥
ಕವಿರ್ನ ನಿಣ್ಯಂ ವಿದಥಾನಿ ಸಾಧನ್, ವೃಷಾ ಯತ್ಸೇಕಂ ವಿಪಿ-
ಪಾನೋ ಅರ್ಚಾತ್ । ದಿವ ಇತ್ಥಾ ಜೀಜನತ್ಸಪ್ತ ಕಾರೂನಹ್ನಾ
ಚಿಚ್ಚಕ್ರುರ್ವಯುನಾ ಗೃಣಂತಃ ॥ 3 ॥ ಸ್ವ (ಅ) ೧ ರ್ಯದ್ವೇದಿ
ಸುದೃಶೀಕಮರ್ಕೈರ್ಮಹಿ ಜ್ಯೋತೀ ರುರುಚುರ್ಯದ್ಧ ವಸ್ತ್ರೀಃ ।
ಅಂಧಾ ತಮಾಂಸಿ ದುಧಿತಾ ವಿಚಕ್ಷೇ ನೃಭ್ಯಶ್ಚಕಾರ ನೃತಮೋ
ಅಭಿಷ್ಟೌ ॥ 4 ॥ ವವಕ್ಷ ಇಂದ್ರೋ ಅಮಿತಮೃಜೀಷ್ಯ (ಉ) ೧ ಭೇ
ಆ ಪಪ್ರೌ ರೋದಸೀ ಮಹಿತ್ವಾ । ಅತಶ್ಚಿದಸ್ಯ ಮಹಿಮಾ ವಿ
ರೇಚ್ಯಭಿ ಯೋ ವಿಶ್ವಾ ಭುವನಾ ಬಭೂವ ॥ 5 ॥ ವಿಶ್ವಾನಿ
ಶಕ್ರೋ ನರ್ಯಾಣಿ ವಿದ್ವಾನಪೋ ರಿರೇಚ ಸಖಿಭಿರ್ನಿಕಾಮ್ಯೈಃ ।
ಅಶ್ಮಾನಂ ಚಿದ್ಯೇ ಬಿಭಿದುರ್ವಚೋಭಿರ್ವ್ರಜಂ ಗೋಮಂತಮುಶಿ-
ಜೋ ವಿ ವವ್ರುಃ ॥ 6 ॥ ಅಪೋ ವೃತ್ರಂ ವವ್ರಿವಾಂಸಂ ಪರಾ-
ಹನ್, ಪ್ರಾವತ್ತ್ಯೇ ವಜ್ರಂ ಪೃಥಿವೀ ಸಚೇತಾಃ । ಪ್ರಾರ್ಣಾಂಸಿ
ಸಮುದ್ರಿಯಾಣ್ಯೈನೋಃ ಪತಿರ್ಭವಞ್ಛವಸಾ ಶೂರ ಧೃಷ್ಣೋ

॥ 7 ॥ ಅಪೋ ಯದದ್ರಿಂ ಪುರುಹೂತ ದರ್ದರಾವಿರ್ಭುವತ್-
ಸರಮಾ ಪೂರ್ವ್ಯಂ ತೇ । ಸ ನೋ ನೇತಾ ವಾಜಮಾ ದರ್ಷಿ
ಭೂರಿಂ ಗೋತ್ರಾ ರುಜನ್ನಂಗಿರೋಭಿರ್ಗೃಣಾನಃ ॥ 8 ॥ ಅಚ್ಛಾ
ಕವಿಂ ನೃಮಣೋ ಗಾ ಅಭಿಷ್ಟೌ ಸ್ವರ್ಷಾತಾ ಮಘವನ್ನಾಧ-
ಮಾನವಮ್ । ಊತಿಭಿಸ್ತಮಿಷಣೋ ದ್ಯುಮ್ನಹೂತೌ ನಿ ಮಾಯೋ-
ವಾನಬ್ರಹ್ಮಾ ದಸ್ಯುರರ್ತ ॥ 9 ॥ ಆ ದಸ್ಯುಘ್ನಾ ಮನಸಾ ಯಾಹ್ಯಸ್ತಂ
ಭುವತ್ತೇ ಕುತ್ಸಃ ಸಖ್ಯೇ ನಿಕಾಮಃ । ಸ್ವೇ ಯೋನೌ ನಿ ಷದತಂ
ಸರೂಪಾ ವಿ ವಾಂ ಚಿಕಿತ್ಸದೃತಚಿದ್ಧ ನಾರೀ ॥ 10 ॥ ಯಾಸಿ
ಕುತ್ಸೇನ ಸರಥಮವಸ್ಯುಸ್ತ್ವೋದೋ ವಾತಸ್ಯ ಹರ್ಯೋರೀಶಾನಃ ।
ಋಜ್ರಾ ವಾಜಂ ನ ಗಧ್ಯಂ ಯುಯೂಷನ್ಕವಿರ್ಯದಹನ್-
ಪಾರ್ಯಾಯ ಭೂಷಾತ್ ॥ 11 ॥ ಕುತ್ಸಾಯ ಶುಷ್ಣಮಶುಷಂ ನಿ
ಬರ್ಹೀಃ ಪ್ರಪಿತ್ವೇ ಅಹ್ನಃ ಕುಯವಂ ಸಹಸ್ರಾ । ಸದ್ಯೋ
ದಸ್ಯೂನ್ಪ್ರ ಮೃಣ ಕುತ್ಸ್ಯೇನ ಪ್ರ ಸೂರಶ್ಚಕ್ರಂ ವೃಹತಾದಭೀಕೇ
॥ 12 ॥ ತ್ವಂ ಪಿಪ್ರುಂ ಮೃಗಯಂ ಶೂಶುವಾಂಸಮೃಜಿಶ್ವನೇ
ವೈದಥಿನಾಯ ರಂಧೀಃ । ಪಂಚಾಶತ್ಕೃಷ್ಣಾ ನಿ ವಪಃ ಸಹಸ್ರಾ

ನ ಪುರೋ ಜರಿಮಾ ವಿ ದರ್ದಃ ॥ 13 ॥ ಸೂರ ಉಪಾಕೇ ತನ್ವ (ಅಂ) ೧ ದಧಾನೋ ವಿ ಯತ್ತೀ ಜೀತ್ಯಮೃತಸ್ಯ ವರ್ಪಃ । ಮೃಗೋ ನ ಹಸ್ತೀ ತವಿಷೀಮುಷಾಣಃ ಸಿಂಹೋ ನ ಭೀಮ ಆಯುಧಾನಿ ಬಿಭ್ರತ್ ॥ 14 ॥ ಇಂದ್ರಂ ಕಾಮಾ ವಸೂಯಂತೋ ಅಗ್ಮನ್ತ್ಸ್ವರ್ಣಾಳ್ಹೀ ನ ಸವನೇ ಚಕಾನಾಃ । ಶ್ರವಸ್ಯವಃ ಶಶಮಾನಾಸ ಉಕ್ಥ್ಯರೋಕೋ ನ ರಣ್ವಾ ಸುದೃಶೀವ ಪುಷ್ಟಿಃ ॥ 15 ॥ ತವಿದ್ಧ ಇಂದ್ರಂ ಸುಹವಂ ಹುವೇಮ ಯಸ್ತಾ ಚಕಾರ ನರ್ಯಾ ಪುರೂಣಿ । ಯೋ ಮಾವತೇ ಜರಿತ್ರೇ ಗಧ್ಯಂ ಚಿನ್ಮಕ್ಷೂ ವಾಜಂ ಭರತಿ ಸ್ಪಾರ್ಹರಾಧಾಃ ॥ 16 ॥ ತಿಗ್ಮಾ ಯದಂತರಶನಿಃ ಪತಾತಿ ಕಸ್ಮಿನ್ಚಿಚ್ಛೂರ ಮುಹುಕೇ ಜನಾನಾಮ್ । ಘೋರಾ ಯದರ್ಯ ಸಮೃತಿರ್ಭವಾತ್ಯಧ ಸ್ಮಾ ನಸ್ತನ್ವೋ ಬೋಧಿ ಗೋಪಾಃ ॥ 17 ॥ ಭುವೋsವಿತಾ ವಾಮದೇವಸ್ಯ ಧೀನಾಂ ಭುವಃ ಸಖಾವೃಕೋ ವಾಜಸಾತೌ । ತ್ವಾಮನು ಪ್ರಮತಿಮಾ ಜಗನ್ವೋರುಶಂಸೋ ಜರಿತ್ರೇ ವಿಶ್ವಧ ಸ್ಯಾಃ ॥ 18 ॥ ಏಭಿರ್ನೃ-ಭಿರಿಂದ್ರ ತ್ವಾಯುಭಿಷ್ಟ್ವಾ ಮಘವದ್ಭಿರ್ಮಘವನ್, ವಿಶ್ವ ಆಜೌ ।

ದ್ಯಾವ್ಹೋ ನ ದ್ಯುಮ್ನೈರಭಿ ಸಂತೋ ಅರ್ಯಃ, ಕ್ಷಪೋ ಮದೇಮ ಶರದಶ್ಚ ಪೂರ್ವೀಃ ॥ 19 ॥ ಏವೇದಿಂದ್ರಾಯ ವೃಷಭಾಯ ವೃಷ್ಣೇ ಬ್ರಹ್ಮಾಕರ್ಮ ಭೃಗವೋ ನ ರಥಮ್ । ನೂ ಚಿದ್ಯಥಾ ನಃ ಸಖ್ಯಾ ವಿಯೋಷದಸನ್ನ ಉಗ್ರೋಽವಿತಾ ತನೂಪಾಃ ॥ 20 ॥ ನೂ ಷ್ಟುತ ಇಂದ್ರ ನೂ ಗೃಣಾನ ಇಷಂ ಜರಿತ್ರೇ ನದ್ಯೋ (ಓ) ಽ ನ ಪೀಪೇಃ । ಅಕಾರಿ ತೇ ಹರಿವೋ ಬ್ರಹ್ಮ ನವ್ಯಂ ಧಿಯಾ ಸ್ಯಾಮ ರಥ್ಯಃ ಸದಾಸಾಃ ॥ 21 ॥

ಸೂಕ್ತ 17

ಅಷ್ಟಕ 3 ಮಂಡಲ 4 ಅಧ್ಯಾಯ 5

ಋಷಿಃ ವಾಮದೇವಃ ॥

ದೇವತಾ : ಇಂದ್ರಃ ॥

ಛಂದಃ : 1-14, 16-21 ತ್ರಿಷ್ಟುಪ್ । 15 ಏಕಪದಾ ॥

ತ್ವಂ ಮಹಾಁ ಇಂದ್ರ ತುಭ್ಯಂ ಹ ಕ್ಷಾ ಅನು ಕ್ಷತ್ರಂ ಮಂಹನಾ ಮನ್ಯತ ದ್ಯೌಃ । ತ್ವಂ ವೃತ್ರಂ ಶವಸಾ ಜಘನ್ವಾನ್-ತ್ಸನಾಜಃ ಸಿಂಧೂರಹಿನಾ ಜಗ್ರಸಾನಾನ್ ॥ 1 ॥ ತವ ತ್ವಿಷೋ

ಜನಿಮನ್ರೇಜತ ದ್ಯೌ ರೇಜದ್ಭೂಮಿರ್ಭಿಯಸಾ ಸ್ವಸ್ಯ ಮನ್ಯೋಃ ।
ಋಘಾಯಂತ ಸುಭ್ವ (ಅ) ಏಃ ಪರ್ವತಾಸ ಆರ್ದನ್ಧನ್ವಾನಿ
ಸರಯಂತ ಆಪಃ ॥ 2 ॥ ಭಿನದ್ರಿರಿಂ ಶವಸಾ ವಜ್ರಮಿಷ್ಣನ್ನಾಮಿ-
ಷ್ಕೃಣ್ವಾನಃ ಸಹಸಾನ ಓಜಃ । ವಧೀದ್ವೃತ್ರಂ ವಜ್ರೇಣ ಮಂದ-
ಸಾನಃ ಸರನ್ನಾಪೋ ಜವಸಾ ಹತವೃಷ್ಣೀಃ ॥ 3 ॥ ಸುವೀರಸ್ತೇ
ಜನಿತಾ ಮನ್ಯತ ದ್ಯೌರಿಂದ್ರಸ್ಯ ಕರ್ತಾ ಸ್ವಪಸ್ತಮೋ ಭೂತ್ ।
ಯ ಈಂ ಜಜಾನ ಸ್ವರ್ಯಂ ಸುವಜ್ರಮನಪಚ್ಯುತಂ ಸದಸೋ
ನ ಭೂಮ ॥ 4 ॥ ಯ ಏಕ ಇಚ್ಚ್ಯವಯತಿ ಪ್ರ ಭೂಮಾ
ರಾಜಾ ಕೃಷ್ಟೀನಾಂ ಪುರುಹೂತ ಇಂದ್ರಃ । ಸತ್ಯಮೇನಮನು
ವಿಶ್ವೇ ಮದಂತಿ ರಾತಿಂ ದೇವಸ್ಯ ಗೃಣತೋ ಮಘೋನಃ ॥ 5 ॥
ಸತ್ರಾ ಸೋಮಾ ಅಭವನ್ನಸ್ಯ ವಿಶ್ವೇ ಸತ್ರಾ ಮದಾಸೋ
ಬೃಹತೋ ಮದಿಷ್ಠಾಃ । ಸತ್ರಾಭವೋ ವಸುಪತಿರ್ವಸೂನಾಂ
ದತ್ರೇ ವಿಶ್ವಾ ಅಧಿಥಾ ಇಂದ್ರ ಕೃಷ್ಟೀಃ ॥ 6 ॥ ತ್ವಮಧ ಪ್ರಥಮಂ
ಜಾಯಮಾನೋಽಮೇ ವಿಶ್ವಾ ಅಧಿಥಾ ಇಂದ್ರ ಕೃಷ್ಟೀಃ । ತ್ವಂ
ಪ್ರತಿ ಪ್ರವತ ಆಶಯಾನಮಹಿಂ ವಜ್ರೇಣ ಮಘವನ್, ವಿ ವೃಶ್ಚಃ

॥ 7 ॥ ಸತ್ರಾಹಣಂ ದಾಧೃಷಿಂ ತುವಿಮ್ರಂ ವಿಂದ್ರಂ ಮಹಾವಪಾರಂ
ವೃಷಭಂ ಸುವಜ್ರಮ್ । ಹಂತಾ ಯೋ ವೃತ್ರಂ ಸನಿತೋತ
ವಾಜಂ ದಾತಾ ಮಘಾನಿ ಮಘವಾ ಸುರಾಧಾಃ ॥ 8 ॥ ಅಯಂ
ವೃತಶ್ಚಾತಯತೇ ಸಮಾಚೀರ್ಯ ಆಜಿಷು ಮಘವಾ ಶೃಣ್ವ
ಏಕಃ । ಅಯಂ ವಾಜಂ ಭರತಿ ಯಂ ಸನೋತ್ಯಸ್ಯ ಪ್ರಿಯಾಸಃ
ಸಖ್ಯೇ ಸ್ಯಾಮ ॥ 9 ॥ ಅಯಂ ಶೃಣ್ವೇ ಅಧ ಜಯನ್ನುತ
ಘ್ನನ್ನವಿವ್ರುತ ಪ್ರ ಕೃಣುತೇ ಯುಧಾ ಗಾಃ । ಯದಾ ಸತ್ಯಂ
ಕೃಣುತೇ ಮನ್ಯುವಿಂದ್ರೋ ವಿಶ್ವಂ ದೃಳ್ಹಂ ಭಯತ ಏಜದ-
ಸ್ಮಾತ್ ॥ 10 ॥ ಸಮಿಂದ್ರೋ ಗಾ ಅಜಯತ್ಸಂ ಹಿರಣ್ಯಾ ಸಮ-
ಶ್ವಿಯೋ ಮಘವಾ ಯೋ ಹ ಪೂರ್ವೀಃ । ಏಭಿರ್ನೃಭಿರ್ನೃತಮೋ
ಅಸ್ಯ ಶಾಕೈ ರಾಯೋ ವಿಭಕ್ತಾ ಸಂಭರಶ್ಚ ವಸ್ವಃ ॥ 11 ॥
ಕಯತಿ ಷ್ಣವದಿಂದ್ರೋ ಅಧ್ಯೇತಿ ಮಾತುಃ ಕಯತ್ಪಿತುರ್ಜನಿ-
ತುರ್ಯೋ ಜಜಾನ । ಯೋ ಅಸ್ಯ ಶುಷ್ಮಂ ಮುಹುಕೈರಿಯರ್ತಿ
ವಾತೋ ನ ಜೂತಃ ಸ್ತನಯದ್ಭಿರಭ್ರೈಃ ॥ 12 ॥ ಷ್ಟೀಯಂತಂ
ತ್ವಮಷ್ಟೀಯಂತಂ ಕೃಣೋತೀಯರ್ತಿ ರೇಣುಂ ಮಘವಾ

ಸವೋಹವಮ್ । ವಿಭಂಜನುರಶನಿಮ್ಮಾ ಇವ ದ್ಯೌರುತ ಸ್ತ್ರೋತಾರಂ
ಮಘವಾ ವಸೌ ಧಾತ್ ॥ 13 ॥ ಅಯಂ ಚಕ್ರಮಿಷಣತ್ಸೂರ್ಯಸ್ಯ
ನ್ಯೇತಶಂ ರೀರಮುತ್ಸಸೃವಾಣಮ್ । ಆ ಕೃಷ್ಣ ಈಂ ಜುಹುರಾಣೋ
ಜಿಘರ್ತಿ ತ್ವಚೋ ಬುಧ್ನೇ ರಜಸೋ ಅಸ್ಯ ಯೋನೌ ॥ 14 ॥
ಅಸಿಕ್ನ್ಯಾಂ ಯಜಮಾನೋ ನ ಹೋತಾ ॥ 15 ॥ ಗವ್ಯಂತ
ಇಂದ್ರಂ ಸಖ್ಯಾಯ ವಿಪ್ರಾ ಅಶ್ವಾಯಂತೋ ವೃಷಣಂ ವಾಜ-
ಯಂತಃ । ಜನೀಯಂತೋ ಜನಿದಾಮುಕ್ಷಿತೋತಿಮಾ ಚ್ಯಾವ-
ಯಾಮೋಽವತೇ ನ ಕೋಶಮ್ ॥ 16 ॥ ತ್ರಾತಾ ನೋ ಬೋಧಿ
ದದೃಶಾನ ಆಪಿರಭಿಖ್ಯಾತಾ ಮಡ್ಡಿತಾ ಸೋಮ್ಯಾನಾಮ್ । ಸಖಾ
ಪಿತಾ ಪಿತೃತಮಃ ಪಿತೄಣಾಂ ಕರ್ತೇಮು ಲೋಕಮುಶತೇ
ವಯೋಧಾಃ ॥ 17 ॥ ಸಖೀಯತಾವಿತಾ ಬೋಧಿ ಸಖಾ
ಗೃಣಾನ ಇಂದ್ರ ಸ್ತುವತೇ ವಯೋ ಧಾಃ । ವಯಂ ಹ್ಯಾ ತೇ
ಚಕೃಮಾ ಸಬಾಧ ಆಭಿಃ ಶವಿಷ್ಠಾಭಿರ್ಮಹಯಂತ ಇಂದ್ರ ॥ 18 ॥
ಸ್ತುತ ಇಂದ್ರೋ ಮಘವಾ ಯದ್ಧ ವೃತ್ರಾ ಭೂರಿನ್ಯೇಕೋ
ಅಪ್ರತೀನಿ ಹಂತಿ । ಅಸ್ಯ ಪ್ರಿಯೋ ಜರಿತಾ ಯಸ್ಯ ಶರ್ಮನ್ನ-

ಕಿರ್ದೇವಾ ವಾರಯಂತೇ ನ ಮರ್ತಾಃ ॥ 19 ॥ ಏವಾ ನ ಇಂದ್ರೋ ಮಘವಾ ವಿರಪ್ಶೀ ಕರತ್ಸತ್ಯಾ ಚರ್ಷಣೀಧೃದನರ್ವಾ । ತ್ವಂ ರಾಜಾ ಜನುಷಾಂ ಧೇಹ್ಯಸ್ಮೇ ಅಧಿ ಶ್ರವೋ ಮಾಹಿನಂ ಯಜ್ಜರಿತ್ರೇ ॥ 20 ॥ ನೂ ಷ್ಟುತ ಇಂದ್ರ ನೂ ಗೃಣಾನ ಇಷಂ ಜರಿತ್ರೇ ನದ್ಯೋ (ಓ) ಷ ನ ಪೀಪಯೋಃ । ಅಕಾರಿ ತೇ ಹರಿವೋ ಬ್ರಹ್ಮ ನವ್ಯಂ ಧಿಯಾ ಸ್ಯಾಮ ರಥ್ಯಃ ಸದಾಸಾಃ ॥ 21 ॥

ಸೂಕ್ತ 18

ಅಷ್ಟಕ 3 ಮಂಡಲ 4 ಅಧ್ಯಾಯ 5

ಋಷಿಃ ವಾಮದೇವೋ ಗೌತಮಃ ।
1 ಇಂದ್ರಃ । 2,3,4ರಲ್ಲಿ ಪೂರ್ವಾರ್ಧ, 13 ವಾಮದೇವಃ । 4ರಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಾರ್ಧ,
5,6,7 ಅದಿತಿಃ । 8,9,10,11,12 ಗರ್ಭಿಣೀ ವಾಮದೇವಸ್ಯ ಮಾತಾ ॥

ದೇವತಾ : 1 ವಾಮದೇವಃ । 2,3,4ರಲ್ಲಿ ಪೂರ್ವಾರ್ಧ ಇಂದ್ರಃ । 4ರಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಾರ್ಧ,
5,6,7 ವಾಮದೇವಃ । 8,9,10,11,12 ಇಂದ್ರಃ । 13 ಆತ್ಮಶಂಸಾ ಇಂದ್ರೋ ವಾ ।

ಛಂದಃ : ತ್ರಿಷ್ಟುಪ್ ।

ಅಯಂ ಪಂಥಾ ಅನುವಿತ್ತಃ ಪುರಾಣೋ ಯತೋ ದೇವಾ ಉದಜಾಯಂತ ವಿಶ್ವೇ । ಅತಶ್ಚಿದಾ ಜನಿಷೀಷ್ಟ ಪ್ರವೃದ್ಧೋ ಮಾ ಮಾತರಮಮುಯಾ ಪತ್ತವೇ ಕಃ ॥ 1 ॥ ನಾಹಮತ್ತೋ

ನಿರಯಾ ದುರ್ಗಹೈತತ್ತಿರಶ್ಚತಾ ಪ್ರಾಶ್ವಾನ್ನಿರ್ಗವಾಣಿ । ಬಹೂನಿ
ವೋ ಅಕೃತಾ ಕರ್ತ್ವಾನಿ ಯುಧ್ಯೈ ತ್ವೀನ ಸಂ ತ್ವೀನ ಪೃಚ್ಛೈ
॥ 2 ॥ ಪರಾಯತೀಂ ಮಾತರಮನ್ವಚಷ್ಟ ನ ನಾನು ಗಾನ್ಯನು
ನೂ ಗಮಾನಿ । ತ್ವಷ್ಟುರ್ಗೃಹೇ ಅಪಿಬತ್ಸೋಮಮಿಂದ್ರಃ ಶತ-
ಧನ್ಯಂ ಚಮ್ವೋಃ ಸುತಸ್ಯ ॥ 3 ॥ ಕಂ ಸ ಯುಧ್ಕ್ಕೃಣವದ್ಯಂ
ಸಹಸ್ರಂ ಮಾಸೋ ಜಭಾರ ಶರದಶ್ಚ ಪೂರ್ವೀಃ । ನ ಹೀನ್ವಸ್ಯ
ಪ್ರತಿಮಾನಮಸ್ತ್ಯಂತರ್ಜಾತೇಷೂತ ಯೇ ಜನಿತ್ವಾಃ ॥ 4 ॥
ಅವದ್ಯಮಿವ ಮನ್ಯಮಾನಾ ಗುಹಾಕರಿಂದ್ರಂ ಮಾತಾ ವೀರ್ಯೇಣಾ
ನ್ಯೃಷ್ಟವಮ್ । ಅಥೋದಸ್ಥಾತ್ಸ್ವಯಮುತ್ಕಂ ವಸಾನ ಆ ರೋದಸೀ
ಅಪೃಣಾಜ್ಜಾಯಮಾನಃ ॥ 5 ॥ ಏತಾ ಅರ್ಷಂತ್ಯಲಲಾ ಭವಂತೀ-
ರ್ಯುತಾವರೀರಿವ ಸಂಕ್ರೋಶಮಾನಾಃ । ಏತಾ ವಿ ಪೃಚ್ಛ ಕಿಮಿದಂ
ಭನಂತಿ ಕಮಾಪೋ ಅದ್ರಿಂ ಪರಿಧಿಂ ರುಜಂತಿ ॥ 6 ॥ ಕಿಮು
ಷ್ವಿದಸ್ಯೈ ನಿವಿದೋ ಭನಂತೇಂದ್ರಸ್ಯಾವದ್ಯಂ ದಿಧಿಷಂತ ಆಪಃ ।
ಮನ್ಯೈತಾನ್ ಪೃತ್ಸೋ ಮಹತಾ ವಧೇನ ವೃತ್ರಂ ಜಘನ್ವಾ
ಅಸೃಜದ್ವಿ ಸಿಂಧೂನ್ ॥ 7 ॥ ಮಮಚ್ಚನ ತ್ವಾ ಯುವತಿಃ ಪರಾಸ

ಮುಮುಚ್ಚಾನ ತ್ವಾ ಕುಷವಾ ಜಗಾರ । ಮುಮುಚ್ಚಿದಾಪಃ ಶಿಶವೇ
ಮುಮೃಡ್ಯುರ್ಮುಮುಚ್ಚಿದಿಂದ್ರಃ ಸಹಸೋದತಿಷ್ಠತ್ ॥ 8 ॥ ಮುಮು-
ಚ್ಚಾನ ತೇ ಮಘವನ್ವ್ಯಂಸೋ ನಿವಿವಿಧ್ವಾ ಅಪ ಹನೂ ಜಘಾನ ।
ಅಧಾ ನಿವಿದ್ಧ ಉತ್ತರೋ ಬಭೂವಾಞ್ಛಿರೋ ದಾಸಸ್ಯ ಸಂ
ಪಿಣಗ್ವಧೇನ ॥ 9 ॥ ಗೃಷ್ಟಿಃ ಸಸೂವ ಸ್ಥವಿರಂ ತವಾಗಾಮನಾ-
ಧೃಷ್ಯಂ ವೃಷಭಂ ತುವಿಮ್ರಿಂದ್ರಮ್ । ಅರೀಳ್ಹಂ ವತ್ಸಂ ಚರ-
ಥಾಯ ಮಾತಾ ಸ್ವಯಂ ಗಾತುಂ ತನ್ವ ಇಚ್ಛಮಾನಮ್ ॥ 10 ॥
ಉತ ಮಾತಾ ಮಹಿಷಮನ್ವವೇನದಮಿಾ ತ್ವಾ ಜಹತಿ ಪುತ್ರ
ದೇವಾಃ । ಅಥಾಬ್ರವೀದ್ವೃತ್ರಮಿಂದ್ರೋ ಹನಿಷ್ಯನ್ತ್ಸಖೇ
ವಿಷ್ಣೋವಿತರಂ ವಿ ಕ್ರಮಸ್ವ ॥ 11 ॥ ಕಸ್ತೇ ಮಾತರಂ ವಿಧವಾ-
ಮಚಕ್ರಚ್ಛಯಯುಂ ಕಸ್ತ್ವಮಜಿಘಾಂಸಚ್ಚರಂತಮ್ । ಕಸ್ತೇ
ದೇವೋ ಅಧಿ ಮಾರ್ಡೀಕ ಆಸೀದ್ಯತ್ಪ್ರಾಕ್ಷಿಣಾಃ ಪಿತರಂ ಪಾದ-
ಗೃಹ್ಯ ॥ 12 ॥ ಅವರ್ತ್ಯಾ ಶುನ ಆಂತ್ರಾಣಿ ಪೇಚೇ ನ ದೇವೇಷು
ವಿವಿದೇ ಮರ್ಡಿತಾರಮ್ । ಅಪಶ್ಯಂ ಜಾಯಾಮಮಹೀಯಮಾ-
ನಾಮಧಾ ಮೇ ಶ್ಯೇನೋ ಮಧ್ವಾ ಜಭಾರ ॥ 13 ॥

ಸೂಕ್ತ 19

ಅಷ್ಟಕ 3 ಮಂಡಲ 4 ಅಧ್ಯಾಯ 6

ಋಷಿಃ ವಾಸುದೇವಃ ॥

ದೇವತಾ : ಇಂದ್ರಃ ॥ ಛಂದಃ : ತ್ರಿಷ್ಟುಪ್ ॥

ಏವಾ ತ್ವಾವಿಂದ್ರ ವಜ್ರಿನ್ನತ್ರ ವಿಶ್ವೇ ದೇವಾಸಃ ಸುಹವಾಸ ಊವುಃ । ಮಹಾವುಭೇ ರೋದಸೀ ವೃದ್ಧಮೃಷ್ವಂ ನಿರೇಕ-ವಿದ್ವೃಣತೇ ವೃತ್ರಹತ್ಯೇ ॥ 1 ॥ ಅವಾಸೃಜಂತ ಜಿವ್ರಯೋ ನ ದೇವಾ ಭುವಃ ಸಮ್ರಾಳಿಂದ್ರ ಸತ್ಯಯೋನಿಃ । ಅಹನ್ನಹಿಂ ಪರಿಶ-ಯಾನಮರ್ಣಃ ಪ್ರ ವರ್ತನೀರರದೋ ವಿಶ್ವಧೇನಾಃ ॥ 2 ॥ ಅತೃ-ಪ್ಣವಂತಂ ವಿಯತಮಬುಧ್ಯಮಬುಧ್ಯಮಾನಂ ಸುಷುಪಾಣವಿಂದ್ರ । ಸಪ್ತ ಪ್ರತಿ ಪ್ರವತ ಆಶಯಾನಮಹಿಂ ವಜ್ರೇಣ ವಿ ರಿಣಾ ಅಪ-ರ್ವನ್ ॥ 3 ॥ ಅಕ್ಷೋದಯಚ್ಛವಸಾ ಕ್ಷಾಮ ಬುಧ್ನಂ ವಾರ್ಣ ವಾತಸ್ತವಿಷೀಭಿರಿಂದ್ರಃ । ದೃಳ್ಹಾನ್ಯೌಭ್ನಾದುಶಮಾನ ಓಜೋಽವಾ-ಭಿನತ್ ಕಕುಭಃ ಪರ್ವತಾನಾಮ್ ॥ 4 ॥ ಅಭಿ ಪ್ರ ದದ್ರುರ್ಜ-ನಯೋ ನ ಗರ್ಭಂ ರಥಾ ಇವ ಪ್ರ ಯಯುಃ ಸಾಕಮದ್ರಯಃ ।

ಅತರ್ಪಯೋ ವಿಸೃತ ಉಬ್ಜ ಊರ್ವಾನ್ ತ್ಸಂ ವೃತಾ ಅರಿಣಾ-
ಇಂದ್ರ ಸಿಂಧೂನ್ ॥ 5 ॥ ತ್ಸಂ ಮಹೀಮವನಿಂ ವಿಶ್ವಧೇನಾಂ
ತುರ್ವೀತಯೇ ವಯ್ಯಾಯ ಕ್ಷರಂತೀಮ್ । ಅರಮಯೋ ನಮ-
ಸೈಜದರ್ಣಃ ಸುತರಣಾ ಅಕೃಣೋರಿಂದ್ರ ಸಿಂಧೂನ್ ॥ 6 ॥
ಪ್ರಾಗ್ರುವೋ ನಭನ್ತೋ (ಓ) ಷ ನ ವಕ್ವಾ ಧ್ವಸ್ರಾ ಅಪಿನ್ವದ್ಯು-
ವತೀರ್ಋತಜ್ಞಾಃ । ಧನ್ವಾನ್ಯಜ್ರಾ ಅಪೃಣಕ್ತೃಷ್ಣಾಯಾ ಅಧೋ-
ಗಿಂದ್ರಃ ಸ್ತರ್ಯೋ (ಓ) ಷ ದಂಸುಪತ್ನೀಃ ॥ 7 ॥ ಪೂರ್ವೀರುಷಸಃ
ಶರದಶ್ಚ ಗೂರ್ತಾ ವೃತ್ರಂ ಜಘನ್ವಾ ಅಸೃಜದ್ವಿ ಸಿಂಧೂನ್ ।
ಪರಿಷ್ಠಿತಾ ಅತೃಣದ್ಬದ್ಬಧಾನಾಃ ಸೀರಾ ಇಂದ್ರಃ ಸ್ರವಿತವೇ
ಪೃಥಿವ್ಯಾ ॥ 8 ॥ ವವ್ರಿಭಿಃ ಪುತ್ರಮಗ್ರುವೋ ಅದಾನಂ ನಿವೇಶ-
ನಾದ್ಧರಿವ ಆ ಜಭರ್ಥ । ವ್ಯ (ಅ) ೧ ಂಧೋ ಅಖ್ಯದಹಿಮಾ-
ದದಾನೋ ನಿರ್ಭೂದುಖಚ್ಛಿತ್ಸಮರಂತ ಪರ್ವ ॥ 9 ॥ ಪ್ರ ತೇ
ಪೂರ್ವಾಣಿ ಕರಣಾನಿ ವಿಪ್ರಾವಿದ್ವಾ ಆಹ ವಿದುಷೇ ಕರಾಂಸಿ ।
ಯಥಾಯಥಾ ವೃಷ್ಣ್ಯಾನಿ ಸ್ವಗೂರ್ತಾಪಾಂಸಿ ರಾಜನ್ನಯೋರ್ಜಾ-
ವಿವೇಷೀಃ ॥ 10 ॥ ನೂ ಷ್ಟುತ ಇಂದ್ರ ನೂ ಗೃಣಾನ ಇಷಂ

ಜರಿತ್ರೇ ನದ್ಯೋ (ಓ) ಽಶ ನ ಪೀಪಯೇಃ । ಅಕಾರಿ ತೇ ಹರಿವೋ ಬ್ರಹ್ಮ ನವ್ಯಂ ಧಿಯಾ ಸ್ಯಾಮ ರಥ್ಯಃ ಸದಾಸಾಃ ॥ 11 ॥

ಸೂಕ್ತ 20

ಅಷ್ಟಕ 3 ಮಂಡಲ 4 ಅಧ್ಯಾಯ 6

ಋಷಿಃ ವಾಮದೇವಃ ॥

ದೇವತಾ : ಇಂದ್ರಃ । ಛಂದಃ : ತ್ರಿಷ್ಟುಪ್ ।

ಆ ನ ಇಂದ್ರೋ ದೂರಾದಾ ನ ಆಸಾದಭಿಷ್ಟಿಕೃದವಸೇ ಯಾಸದುಗ್ರಃ । ಓಜಿಷ್ಠೇಭಿರ್ನೃಪತಿರ್ವಜ್ರಬಾಹುಃ ಸಂಗೇ ಸಮತ್ಸು ತುರ್ವಣಿಃ ಪೃತನ್ಯಾನ್ ॥ 1 ॥ ಆ ನ ಇಂದ್ರೋ ಹರಿಭಿರ್ಯಾ-ತ್ವಚ್ಛಾವಾರ್ವಾಚೀನೋಽವಸೇ ರಾಧಸೇ ಚ । ತಿಷ್ಠಾತಿ ವಜ್ರೀ ಮಘವಾ ವಿರಪ್ಶೀಮಂ ಯಜ್ಞಮನು ನೋ ವಾಜಸಾತೌ ॥ 2 ॥ ಇಮಂ ಯಜ್ಞಂ ತ್ವಮಸ್ಮಾಕಮಿಂದ್ರ ಪುರೋ ದಧತ್ಸನಿಷ್ಯಸಿ ಕ್ರತುಂ ನಃ । ತ್ವಷ್ಟ್ರೇವ ವಜ್ರಿನ್ತ್ಸನಯೇ ಧನಾನಾಂ ತ್ವಯಾ ವಯಮರ್ಯ ಆಜಿಂ ಜಯೇಮ ॥ 3 ॥ ಉಶನ್ನುಷು ಣಃ ಸುಮನಾ ಉಪಾಕೇ ಸೋಮಸ್ಯ ನು ಸುಷುತಸ್ಯ ಸ್ವಧಾವಃ । ಪಾ ಇಂದ್ರ

ಪ್ರತಿಭೃತಸ್ಯ ಮಧ್ವಃ ಸಮಂಧಸಾ ನಮುದಃ ಪೃಷ್ಠ್ಯೇನ ॥ 4 ॥
ವಿ ಯೋ ರರಪ್ಶ ಋಷಿಭಿರ್ನವೇಭಿರ್ವೃಕ್ಷೋ ನ ಪಕ್ವಃ ಸೃಣ್ಯೋ
ನ ಜೇತಾ । ಮರ್ಯೋ ನ ಯೋಷಾಮಭಿ ಮನ್ಯಮಾನೋಽಚ್ಛಾ
ವಿವಕ್ಮಿ ಪುರುಹೂತಮಿಂದ್ರಮ್ ॥ 5 ॥ ಗಿರಿರ್ನ ಯುಃ ಸ್ವತವಾ
ಋಷ್ವ ಇಂದ್ರಃ ಸನಾದೇವ ಸಹಸೇ ಜಾತ ಉಗ್ರಃ । ಆದರ್ತಾ
ವಜ್ರಂ ಸ್ಥವಿರಂ ನ ಭೀಮ ಉದ್ನೇವ ಕೋಶಂ ವಸುನಾ
ನ್ಯೃಷ್ಟವಮ್ ॥ 6 ॥ ನ ಯಸ್ಯ ವರ್ತಾ ಜನುಷಾ ನ್ವಸ್ತಿ ನ
ರಾಧಸ ಆಮರೀತಾ ಮಘಸ್ಯ । ಉದಾವೃಷ್ಟಾಣಸ್ತವಿಷೀವ
ಉಗ್ರಾಸ್ಮಭ್ಯಂ ದದ್ಧಿ ಪುರುಹೂತ ರಾಯಃ ॥ 7 ॥ ಈಕ್ಷೇ ರಾಯಃ,
ಕ್ಷಯಸ್ಯ ಚರ್ಷಣೀನಾಮುತ ವ್ರಜಮುಪವರ್ತಾಸಿ ಗೋನಾಮ್ ।
ಶಿಕ್ಷಾನರಃ ಸಮಿಥೇಷು ಪ್ರಹಾವಾನ್, ವಸ್ವೋ ರಾಶಿಮಭಿನೇ-
ತಾಸಿ ಭೂರಿಮ್ ॥ 8 ॥ ಕಯಾ ತಚ್ಛೃಣ್ವೇ ಶಚ್ಯಾ ಶಚಿಷ್ಠೋ
ಯಯಾ ಕೃಣೋತಿ ಮುಹು ಕಾ ಚಿದೃಷ್ವಃ । ಪುರು ದಾಶುಷೇ
ವಿಚಯಿಷ್ಠೋ ಅಂಹೋಽಥಾ ದಧಾತಿ ದ್ರವಿಣಂ ಜರಿತ್ರೇ ॥ 9 ॥
ಮಾ ನೋ ಮರ್ಧೀರಾ ಭರಾ ದದ್ಧಿ ತನ್ನಃ ಪ್ರ ದಾಶುಷೇ

ದಾತವೇ ಭೂರಿ ಯತ್ತೇ । ನವ್ಯೇ ದೇಷ್ಣೇ ಶಸ್ತೇ ಅಸ್ಮಿನ್ತ ಉಕ್ಥೇ ಪ್ರ ಬ್ರವಾಮ ವಯಮಿಂದ್ರ ಸ್ತುವಂತಃ ॥ 10 ॥ ನೂ ಷ್ಟುತ ಇಂದ್ರ ನೂ ಗೃಣಾನ ಇಷಂ ಜರಿತ್ರೇ ನದ್ಯೋ (ಓ) ಷಿ ನ ಪೀಪೇಃ । ಅಕಾರಿ ತೇ ಹರಿವೋ ಬ್ರಹ್ಮ ನವ್ಯಂ ಧಿಯಾ ಸ್ಯಾಮ ರಥ್ಯಃ ಸದಾಸಾಃ ॥ 11 ॥

ಸೂಕ್ತ 21

ಅಷ್ಟಕ 3 ಮಂಡಲ 4 ಅಧ್ಯಾಯ 6

ಋಷಿಃ ವಾಮದೇವಃ ॥

ದೇವತಾ : ಇಂದ್ರಃ । ಛಂದಃ : ತ್ರಿಷ್ಟುಪ್ ।

ಆ ಯಾತ್ವಿಂದ್ರೋವಸ ಉಪ ನ ಇಹ ಸ್ತುತಃ ಸಧಮಾದಸ್ತು ಶೂರಃ । ವಾವೃಧಾನಸ್ತವಿಷೀರ್ಯಸ್ಯ ಪೂರ್ವೀರ್ದ್ಯೌರ್ನ ಕ್ಷತ್ರಮಭಿಭೂತಿ ಪುಷ್ಯಾತ್ ॥ 1 ॥ ತಸ್ಯೇದಿಹ ಸ್ತವಥ ವೃಷ್ಣ್ಯಾನಿ ತುವಿದ್ಯುಮ್ನಸ್ಯ ತುವಿರಾಧಸೋ ನೄನ್ । ಯಸ್ಯ ಕ್ರತುರ್ವಿದಥ್ಯೋ (ಓ) ಷಿ ನ ಸಮ್ರಾಟ್ ಸಾಹ್ವಾ ತರುತ್ರೋ ಅಭ್ಯಸ್ತಿ ಕೃಷ್ಟೀಃ ॥ 2 ॥ ಆ ಯಾತ್ವಿಂದ್ರೋ ದಿವ ಆ ಪೃಥಿವ್ಯಾ ಮಕ್ಷೂ

ಸಮುದ್ರಾದುತ ವಾ ಪುರೀಷಾತ್ । ಸ್ವರ್ಣರಾದವಸೇ ನೋ
ಮರುತ್ವಾನ್ ಪರಾವತೋ ವಾ ಸದನಾದೃತಸ್ಯ ॥ 3 ॥ ಸ್ಥೂರಸ್ಯ
ರಾಯೋ ಬೃಹತೋ ಯ ಈಶೇ ತಮು ಷ್ಟವಾಮ ವಿದಥೇ-
ಷ್ವಿಂದ್ರಮ್ । ಯೋ ವಾಯುನಾ ಜಯತಿ ಗೋಮತೀಷು ಪ್ರ
ಧೃಷ್ಣುಯಾ ನಯತಿ ವಸ್ಯೋ ಅಚ್ಛ ॥ 4 ॥ ಉಪ ಯೋ ನಮೋ
ನಮಸಿ ಸ್ತಭಾಯನ್ನಿಯರ್ತಿ ವಾಚಂ ಜನಯನ್, ಯಜಧ್ಯೈ ।
ಋಂಜಸಾನಃ ಪುರುವಾರ ಉಕ್ಥ್ಯರೇಂದ್ರಂ ಕೃಣ್ವೀತ ಸದನೇಷು
ಹೋತಾ ॥ 5 ॥ ಧಿಷಾ ಯದಿ ಧಿಷಣ್ಯಂತಃ ಸರಣ್ಯಾನ್ತ್ಸದಂತೋ
ಅದ್ರಿಮೌಶಿಜಸ್ಯ ಗೋಹೇ । ಆ ದುರೋಷಾಃ ಪಾಸ್ತ್ಯಸ್ಯ ಹೋತಾ
ಯೋ ನೋ ಮಹಾನ್ತ್ಸಂವರಣೇಷು ವಹ್ನಿಃ ॥ 6 ॥ ಸತ್ರಾ ಯದೀಂ
ಭಾರ್ವರಸ್ಯ ವೃಷ್ಣಿಃ ಸಿಷಕ್ತಿ ಶುಷ್ಮಿಃ ಸ್ತುವತೇ ಭರಾಯ । ಗುಹಾ
ಯದೀವಮೌಶಿಜಸ್ಯ ಗೋಹೇ ಪ್ರ ಯದ್ಧಿಯೇ ಪಾಯಸೇ ಮದಾಯ
॥ 7 ॥ ವಿ ಯದ್ವರಾಂಸಿ ಪರ್ವತಸ್ಯ ವೃಣ್ವೇ ಪಯೋಭಿರ್ಜಿನ್ವೇ
ಅಪಾಂ ಜವಾಂಸಿ । ವಿದದ್ಗಾರಸ್ಯ ಗವಯಸ್ಯ ಗೋಹೇ ಯದೀ
ವಾಜಾಯ ಸುಧ್ಯೋ (ಓ) ಽವಹಂತಿ ॥ 8 ॥ ಭದ್ರಾ ತೇ ಹಸ್ತಾ

ಸುಕೃತೋತ ಪಾಣೇ ಪ್ರಯಂತಾರಾ ಸ್ತುವತೇ ರಾಧ ಇಂದ್ರ । ಕಾ ತೇ ನಿಷತ್ತಿಃ ಕಿಮು ನೋ ಮಮತ್ತಿ ಕಂ ನೋದುದು ಹರ್ಷಸೇ ದಾತವಾ ಉ ॥ 9 ॥ ಏವಾ ವಸ್ವ ಇಂದ್ರಃ ಸತ್ಯಃ ಸಮ್ರಾಡ್ಢಂತಾ ವೃತ್ರಂ ವರಿವಃ ಪೂರವೇ ಕಃ । ಪುರುಷ್ಟುತ ಕ್ರತ್ವಾ ನಃ ಶಗ್ಧಿ ರಾಯೋ ಭಕ್ಷೀಯ ತೇ�ऽವಸೋ ದೈವ್ಯಸ್ಯ ॥ 10 ॥ ನೂ ಷ್ಟುತ ಇಂದ್ರ ನೂ ಗೃಣಾನ ಇಷಂ ಜರಿತ್ರೇ ನದ್ಯೋ (ಓ) ಶಿ ನ ಪೀಪೇಃ । ಅಕಾರಿ ತೇ ಹರಿವೋ ಬ್ರಹ್ಮ ನವ್ಯಂ ಧಿಯಾ ಸ್ಯಾಮ ರಥ್ಯಃ ಸದಾಸಾಃ ॥ 11 ॥

ಸೂಕ್ತ 22

ಅಷ್ಟಕ 3 ಮಂಡಲ 4 ಅಧ್ಯಾಯ 6

ಋಷಿಃ ವಾಮದೇವಃ ॥

ದೇವತಾ : ಇಂದ್ರಃ ॥ ಛಂದಃ : ತ್ರಿಷ್ಟುಪ್ ॥

ಯನ್ನ ಇಂದ್ರೋ ಜುಜುಷೇ ಯಚ್ಚ ವಷ್ಟಿ ತನ್ನೋ ಮಹಾನ್ ಕರತಿ ಶುಷ್ಮ್ಯ ಚಿತ್ । ಬ್ರಹ್ಮ ಸ್ತೋಮಂ ಮಘವಾ ಸೋಮಮುಕ್ಥಾ ಯೋ ಅಶ್ಮಾನಂ ಶವಸಾ ಬಿಭ್ರದೇತಿ ॥ 1 ॥

ವೃಷಾ ವೃಷಂಧಿಂ ಚತುರಶ್ರಿಮುಸ್ಯನ್ನುಗ್ರೋ ಬಾಹುಭ್ಯಾಂ
ನೃತಮಃ ಶಚೀವಾನ್ । ಶ್ರಿಯೇ ಪರುಷ್ಣೀಮುಷಮಾಣ ಊರ್ಣಾಂ
ಯಸ್ಯಾಃ ಪರ್ವಾಣಿ ಸಖ್ಯಾಯ ವಿವ್ಯೇ ॥ 2 ॥ ಯೋ ದೇವೋ
ದೇವತಮೋ ಜಾಯಮಾನೋ ಮಹೋ ವಾಜೇಭಿರ್ಮಹದ್ಭಿಶ್ಚ
ಶುಷ್ಮೈಃ । ದಧಾನೋ ವಜ್ರಂ ಬಾಹ್ವೋರುಶಂತಂ ದ್ಯಾಮಮೇನ
ರೇಜಯತ್ ಪ್ರ ಭೂಮ ॥ 3 ॥ ವಿಶ್ವಾ ರೋಧಾಂಸಿ ಪ್ರವತಶ್ಚ
ಪೂರ್ವೀರ್ದ್ಯೌರ್ನ ಶುಷ್ಮೈರ್ಬಾಧತೇ ನಿಮುನ್ಯೇಜತ ಕ್ಷ್ಮಾಃ । ಆ ವಾತಸ್ಯ
ಧರತಿ ಶುಷ್ಮಮಶ್ವ ಗೋರ್ನ ಯವತ್ ಪರಿಜ್ಮನ್ನೋನುವಂತ ವಾತಾಃ
॥ 4 ॥ ತಾ ತೂ ತ ಇಂದ್ರ ಮಹತೋ ಮಹಾನಿ ವಿಶ್ವೇಷ್ವಿತ್
ಸವನೇಷು ಪ್ರವಾಚ್ಯಾ । ಯಚ್ಛೂರ ಧೃಷ್ಣೋ ಧೃಷತಾ ದಧೃ-
ಷ್ವಾನಹಿಂ ವಜ್ರೇಣ ಶವಸಾವಿವೇಷೀಃ ॥ 5 ॥ ತಾ ತೂ ತೇ ಸತ್ಯಾ
ತುವಿನೃಮ್ಣ ವಿಶ್ವಾ ಪ್ರ ಧೇನವಃ ಸಿಸ್ರತೇ ವೃಷ್ಣ ಊಧ್ನಃ ।
ಅಧಾ ಹ ತ್ವದ್ವೃಷಮಣೋ ಭಿಯಾನಾಃ ಪ್ರ ಸಿಂಧವೋ ಜವಸಾ
ಚಕ್ರಮಂತ ॥ 6 ॥ ಅತ್ರಾಹ ತೇ ಹರಿವಸ್ತಾ ಉ ದೇವೀರವೋ-
ಭಿರಿಂದ್ರ ಸ್ತವಂತ ಸ್ವಸಾರಃ । ಯತ್ಸೀಮನು ಪ್ರ ಮುಚೋ

ಬದ್ಬಧ್ದಾನಾ ದೀರ್ಘಾನುನು ಪ್ರಸಿತಿಂ ಸ್ಯಂದಯಧ್ಯೈ ॥ 7 ॥ ಪಿಪೀಳೇ ಅಂಶುರ್ಮದ್ಯೋ ನ ಸಿಂಧುರಾ ತ್ವಾ ಶವಿಷ್ಠಾ ಶಶಮಾನಸ್ಯ ಶಕ್ತಿಃ । ಅಸ್ಮದ್ರ್ಯಕ್ ಶುಶುಚ್ಚಾನಸ್ಯ ಯವ್ಯಾ ಆಶುರ್ನ ರಶ್ಮಿಂ ತುವ್ಯೋಜಸಂ ಗೋಃ ॥ 8 ॥ ಅಸ್ಮೇ ವರ್ಷಿಷ್ಠಾ ಕೃಣುಹಿ ಜ್ಯೇಷ್ಠಾ ನೃವನ್ನಾನಿ ಸತ್ರಾ ಸಹುರೇ ಸಹಾಂಸಿ । ಅಸ್ಮಭ್ಯಂ ವೃತ್ರಾ ಸುಹನಾನಿ ರಂಧಿ ಜಹಿ ವಧ್ರ್ವನುಷ್ಪೋ ಮರ್ತ್ಯಸ್ಯ ॥ 9 ॥ ಅಸ್ಮಾಕವಿತ್ನು ಶೃಣುಹಿ ತ್ವಮಿಂದ್ರಾಸ್ಮಭ್ಯಂ ಚಿತ್ರಾ ಉಪ ಮಾಹಿ ವಾಜಾನ್ । ಅಸ್ಮಭ್ಯಂ ವಿಶ್ವಾ ಇಷಣಃ ಪುರಂಧೀರಸ್ಮಾಕಂ ಸು ಮಘವನ್ ಬೋಧಿ ಗೋದಾಃ ॥ 10 ॥ ನೂ ಷ್ಟುತ ಇಂದ್ರ ನೂ ಗೃಣಾನ ಇಷಂ ಜರಿತ್ರೇ ನದ್ಯೋ (ಓ) ಷ ನ ಪೀಪೇಃ । ಅಕಾರಿ ತೇ ಹರಿವೋ ಬ್ರಹ್ಮ ನವ್ಯಂ ಧಿಯಾ ಸ್ಯಾಮ ರಥ್ಯಃ ಸದಾಸಾಃ ॥ 11 ॥

****

ಸೂಕ್ತ 23

ಅಷ್ಟಕ 3 ಮಂಡಲ 4 ಅಧ್ಯಾಯ 6

ಋಷಿಃ ವಾಮದೇವಃ ॥

ದೇವತಾ : 1-7,11 ಇಂದ್ರಃ । 8-10 ಇಂದ್ರ ಋತದೇವೋ ವಾ ॥

ಛಂದಃ : ತ್ರಿಷ್ಟುಪ್ ॥

ಕಥಾ ಮಹಾಮವೃಧತ್ ಕಸ್ಯ ಹೋತುರ್ಯಜ್ಞಂ ಜುಷಾಣೋ ಅಭಿ ಸೋಮಮೂಧಃ । ಪಿಬನ್ನುಶಾನೋ ಜುಷ-ವಾಣೋ ಅಂಧೋ ವವಕ್ಷ ಋಷ್ವಿಃ ಶುಚತೇ ಧನಾಯ ॥ 1 ॥ ಕೋ ಅಸ್ಯ ವೀರಃ ಸಧಮಾದಮಾಪ ಸಮಾನಂಶ ಸುಮತಿಭಿಃ ಕೋ ಅಸ್ಯ । ಕದಸ್ಯ ಚಿತ್ರಂ ಚಿಕಿತೇ ಕದೂತೀ ವೃಧೇ ಭುವಚ್ಛಶ-ವಸಾನಸ್ಯ ಯಜ್ಯೋಃ ॥ 2 ॥ ಕಥಾ ಶೃಣೋತಿ ಹೂಯಮಾನ-ಮಿಂದ್ರಃ ಕಥಾ ಶೃಣ್ವನ್ನವಸಾಮಸ್ಯ ವೇದ । ಕಾ ಅಸ್ಯ ಪೂರ್ವೀ-ರುಪಮಾತಯೋ ಹ ಕಥೈನಮಾಹುಃ ಪಪುರಿಂ ಜರಿತ್ರೇ ॥ 3 ॥ ಕಥಾ ಸಬಾಧಃ ಶಶಮಾನೋ ಅಸ್ಯ ನಶದಭಿ ದ್ರವಿಣಂ ದೀಧ್ಯಾನಃ । ದೇವೋ ಭುವನ್ನವೇದಾ ಮ ಋತಾನಾಂ ನಮೋ ಜಗೃಭ್ವಾ ಅಭಿ

ಯುಜ್ಜುಜೋಷತ್ ॥ 4 ॥ ಕ॒ಥಾ ಕದ॒ಸ್ಯಾ ಉ॒ಷಸೋ॑ ವ್ಯು॒ಷ್ಟೌ
ದೇ॒ವೋ ಮರ್ತ॑ಸ್ಯ ಸ॒ಖ್ಯಂ ಜು॒ಜೋ॒ಷ । ಕ॒ಥಾ ಕದ॑ಸ್ಯ ಸ॒ಖ್ಯಂ
ಸ॒ಖಿ॒ಭ್ಯೋ॑ ಯೇ॑ ಅ॒ಸ್ಮಾನ್ಯಾ॒ಮಂ ಸು॒ಯು॒ಜಂ ತ॒ತ॒ಸ್ರೇ ॥ 5 ॥
ಕ॒ವಾ॒ದ॒ಮು॒ತ್ರಂ ಸ॒ಖ್ಯಂ ಸ॒ಖಿ॒ಭ್ಯಃ ಕ॒ದಾ ನು ತೇ॑ ಭ್ರಾ॒ತ್ರಂ ಪ್ರ
ಬ್ರ॒ವಾ॒ಮ । ಶ್ರ॒ಯೇ॒ ಸು॒ದೃ॒ಶೋ॒ ವ॒ಪು॒ರ॒ಸ್ಯ॒ ಸ॒ರ್ಗಾಃ
ಸ್ವ (ಅ) ೧ ರ್ಣ ಚಿ॒ತ್ರ॒ತ॒ಮು॒ವಿ॒ಷ॒ ಆ ಗೋಃ ॥ 6 ॥ ದ್ರು॒ಹಂ
ಜಿ॒ಘಾಂ॒ಸ॒ನ್ ಧ್ವ॒ರ॒ಸ॒ಮ॒ನಿಂ॒ದ್ರಾಂ ತೇ॑ತಿ॒ಕ್ತೇ ತಿ॒ಗ್ಮಾ ತು॒ಜ॒ಸೇ
ಅ॒ನೀ॒ಕಾ । ಋ॒ಣಾ ಚಿ॑ದ್ಯ॒ತ್ರ ಋ॒ಣ॒ಯಾ ನ ಉ॒ಗ್ರೋ ದೂ॒ರೇ
ಅ॒ಜ್ಞಾ॒ತಾ ಉ॒ಷ॒ಸೋ॒ ಬ॒ಬಾ॒ಧೇ ॥ 7 ॥ ಋ॒ತ॒ಸ್ಯ ಹಿ ಶು॒ರು॒ಧಃ
ಸಂತಿ ಪೂರ್ವೀರ್ಋ॒ತಸ್ಯ॑ ಧೀ॒ತಿರ್ವೃ॑ಜಿ॒ನಾನಿ॑ ಹಂತಿ । ಋ॒ತ॒ಸ್ಯ
ಶ್ಲೋ॒ಕೋ ಬ॒ಧಿ॒ರಾ ತ॒ತ॒ರ್ದ॒ ಕ॒ರ್ಣಾ॒ ಬು॒ಧಾ॒ನಃ ಶು॒ಚ॒ಮಾ॒ನ
ಆ॒ಯೋಃ ॥ 8 ॥ ಋ॒ತ॒ಸ್ಯ ದೃ॒ಳ್ಹಾ ಧ॒ರು॒ಣಾ॒ನಿ॒ ಸಂ॒ತಿ॒ ಪು॒ರೂ॒ಣಿ॒
ಚ॒ಂದ್ರಾ ವ॒ಪು॒ಷೇ॒ ವ॒ಪೂಂ॒ಷಿ । ಋ॒ತೇ॒ನ ದೀ॒ರ್ಘ॒ಮಿ॒ಷ॒ಣಂ॒ತ॒ ಪೃ॒ಕ್ಷ
ಋ॒ತೇ॒ನ ಗಾವ॒ ಋ॒ತ॒ಮಾ॒ ವಿ॒ವೇ॒ಶುಃ ॥ 9 ॥ ಋ॒ತಂ ಯೇ॒ಮಾ॒ನ
ಋ॒ತ॒ವಿ॒ದ್ವ॒ನೋ॒ತ್ಯೃ॒ತ॒ಸ್ಯ॒ ಶು॒ಷ್ಮ॒ಸ್ತು॒ರ॒ಯಾ॒ ಉ॒ ಗ॒ವ್ಯಃ ।

ಋತಾಯ॑ ಪೃಥ್ವೀ ಬ॑ಹುಲೇ ಗ॑ಭೀರೇ ಋತಾಯ॑ ಧೇ॑ನೂ
ಪ॑ರಮೇ ದು॑ಹಾತೇ ॥ 10 ॥ ನೂ ಷ್ಟು॑ತ ಇಂದ್ರ॑ ನೂ ಗೃ॑ಣಾನ
ಇಷ॑ಂ ಜರಿ॑ತ್ರೇ ನ॒ದ್ಯೋ॑ (ಓ॒) ನ ಪೀ॑ಪೇಃ । ಅಕಾ॑ರಿ ತೇ
ಹರಿವೋ॑ ಬ್ರ॒ಹ್ಮ ನವ್ಯಂ॑ ಧಿ॒ಯಾ ಸ್ಯಾ॑ಮ ರ॒ಥ್ಯಃ॑ ಸದಾ॒ಸಾಃ ॥ 11 ॥

ಸೂಕ್ತ 24

ಅಷ್ಟಕ 3 ಮಂಡಲ 4 ಅಧ್ಯಾಯ 6

ಋಷಿಃ ವಾಮದೇವಃ ॥

ದೇವತಾ : ಇಂದ್ರಃ ॥ ಛಂದಃ : 1-9,11 ತ್ರಿಷ್ಟುಪ್ । 10 ಅನುಷ್ಟುಪ್ ॥

ಕಾ ಸು॑ಷ್ಟು॒ತಿಃ ಶವ॑ಸಃ ಸೂ॒ನುಮಿಂ॑ದ್ರ॒ಮರ್ವಾ॑ಚೀನಂ ರಾ॒ಧಸ॒
ಆ ವ॑ವರ್ತತ್ । ದದಿ॒ರ್ಹಿ ವೀ॒ರೋ ಗೃ॑ಣ॒ತೇ ವಸೂ॑ನಿ॒ ಸ ಗೋಪ॑ತಿ-
ರ್ನಿ॒ಷ್ಪಧಾಂ॑ ನೋ ಜನಾಸಃ ॥ 1 ॥ ಸ ವೃ॑ತ್ರ॒ಹತ್ಯೇ॑ ಹ॒ವ್ಯಃ॑ ಸ
ಈ॒ಡ್ಯಃ॑ ಸ ಸು॑ಷ್ಟು॒ತ ಇಂದ್ರಃ॑ ಸ॒ತ್ಯರಾ॑ಧಾಃ । ಸ ಯೋ ವ॒ನ್ವಾ ವು॒ಷ-
ವಾ ಮ॑ರ್ತ್ಯ॒ಯ ಬ್ರ॒ಹ್ಮಣ್ಯ॑ತೇ ಸು॒ಷ್ವಯೇ॑ ವರಿವೋ॑ ಧಾತ್ ॥ 2 ॥
ತವಿ॑ನ್ನರೋ॑ ವಿ ಹ್ವ॑ಯಂತೇ ಸಮೀ॒ಕೇ ರಿ॒ರಿಕ್ವಾಂ॑ಸಸ್ತ॒ನ್ವಃ॑
ಕೃಣ್ವ॒ತ ತ್ರಾವ॑ಮ್ । ವಿ॒ಭೋ॒ ಯತ್ತ್ಯಾ॒ಗಮು॒ಭಯಾ॑ಸೋ ಅ॒ಗ್ಮನ್ನ-

ರಸ್ತ್ರೋಕಸ್ಯ ತನಯಸ್ಯ ಸಾತೌ ॥ 3 ॥ ಕತ್ರ್ಯಂತಿ ಕ್ಷಿತಯೋ
ಯೋಗ ಉಗ್ರಾಶುಷ್ಠಾಣಾಸೋ ಮಿಥೋ ಅರ್ಣಸಾತೌ । ಸಂ
ಯದ್ವಿಶೋsವವೃತ್ರಂತ ಯುಧ್ಮಾ ಆದಿನ್ನೇಮ ಇಂದ್ರಯಂತೇ
ಅಭೀಕೇ ॥ 4 ॥ ಆದಿದ್ಧ ನೇಮ ಇಂದ್ರಿಯಂ ಯಜಂತ ಆದಿತ್
ಪಕ್ತಿಃ ಪುರೋಳಾಶಂ ರಿರಿಚ್ಯಾತ್ । ಆದಿತ್ ಸೋಮ್ಸೋ ವಿ
ಪಪೃಚ್ಯಾದಸುಷ್ವೀನಾದಿಜ್ಜುಜೋಷ ವೃಷಭಂ ಯಜಧ್ಯೈ ॥ 5 ॥
ಕೃಣೋತ್ಯಸ್ಮೈ ವರಿವೋ ಯ ಇತ್ಥೇಂದ್ರಾಯ ಸೋಮಮುಶತೇ
ಸುನೋತಿ । ಸಧ್ರೀಚೀನೇನ ಮನಸಾವಿವೇನಂ ತಮಿತ್ ಸಖಾಯಂ
ಕೃಣುತೇ ಸುಮತ್ಸು ॥ 6 ॥ ಯ ಇಂದ್ರಾಯ ಸುನವತ್ ಸೋಮ-
ಮದ್ಯ ಪಚಾತ್ ಪಕ್ತೀರುತ ಭೃಜ್ಜಾತಿ ಧಾನಾಃ । ಪ್ರತಿ ಮನಾ-
ಯೋರುಚಥಾನಿ ಹರ್ಯನ್ ತಸ್ಮಿನ್ ದಧದ್ವೃಷಣಂ ಶುಷ್ಮ-
ಮಿಂದ್ರಃ ॥ 7 ॥ ಯದಾ ಸಮುರ್ಯಂ ವ್ಯಚೇದ್ಧಾವಾ ದೀರ್ಘಂ
ಯದ್ದಾಜಿಮಭ್ಯಖ್ಯದರ್ಯಃ । ಅಚಿಕ್ರದದ್ವೃಷಣಂ ಪತ್ನ್ಯಚ್ಛಾ
ದುರೋಣ ಆ ನಿಶಿತಂ ಸೋಮಸುದ್ಭಿಃ ॥ 8 ॥ ಭೂಯಸಾ ವಸ್ನ-
ಮಚರತ್ ಕನೀಯೋsವಿಕ್ರೀತೋ ಅಕಾನಿಷಂ ಪುನರ್ಯನ್ ।

ಸ ಭೂಯಸಾ ಕನೀಯಸೋ ನಾರಿರೇಚೀದ್ದೀನಾ ದಕ್ಷಾ ವಿ ದುಹಂತಿ ಪ್ರ ವಾಣಮ್ ॥ 9 ॥ ಕ ಇಮಂ ದಶಭಿರ್ಮಮೇಂದ್ರಂ ಕ್ರೀಣಾತಿ ಧೇನುಭಿಃ । ಯದಾ ವೃತ್ರಾಣಿ ಜಂಘನದಥೈನಂ ಮೇ ಪುನರ್ದದತ್ ॥ 10 ॥ ನೂ ಷ್ಟುತ ಇಂದ್ರ ನೂ ಗೃಣಾನ ಇಷಂ ಜರಿತ್ರೇ ನದ್ಯೋ (ಓ) ಽನ ಪೀಪೇಃ । ಅಕಾರಿ ತೇ ಹರಿವೋ ಬ್ರಹ್ಮ ನವ್ಯಂ ಧಿಯಾ ಸ್ಯಾಮ ರಥ್ಯಃ ಸದಾಸಾಃ ॥ 11 ॥

ಸೂಕ್ತ 25

ಅಷ್ಟಕ 3 ಮಂಡಲ 4 ಅಧ್ಯಾಯ 6

ಋಷಿಃ ವಾಮದೇವಃ ॥

ದೇವತಾ : ಇಂದ್ರಃ । ಛಂದಃ : ತ್ರಿಷ್ಟುಪ್ ।

ಕೋ ಅದ್ಯ ನರ್ಯೋ ದೇವಕಾಮ ಉಶನ್ನಿಂದ್ರಸ್ಯ ಸಖ್ಯಂ ಜುಜೋಷ । ಕೋ ವಾ ಮಹೇಽವಸೇ ಪಾರ್ಯಾಯ ಸಮಿದ್ಧೇ ಅಗ್ನೌ ಸುತಸೋಮ ಈಟ್ಟೇ ॥ 1 ॥ ಕೋ ನಾನಾಮ ವಚಸಾ ಸೋಮ್ಯಾಯ ಮನಾಯುರ್ವಾ ಭವತಿ ವಸ್ತ ಉಸ್ರಾಃ । ಕ ಇಂದ್ರಸ್ಯ ಯುಜ್ಯಂ ಕಃ ಸಖಿತ್ವಂ ಕೋ ಭ್ರಾತ್ರಂ ವಷ್ಟಿ ಕವಯೇ

ಕ ಊತೀ ॥ 2 ॥ ಕೋ ದೇವಾನಾಮವೋ ಅದ್ಯಾ ವೃಣೀತೇ ಕ
ಆದಿತ್ಯ್ಯಾ ಅದಿತಿಂ ಜ್ಯೋತಿರೀಟ್ಟೇ । ಕಸ್ಯಾಶ್ವಿನಾವಿಂದ್ರೋ ಅಗ್ನಿಃ
ಸುತಸ್ಯಾಂಶೋಃ ಪಿಬಂತಿ ಮನಸಾವಿವೇನಮ್ ॥ 3 ॥ ತಸ್ಮಾ ಅಗ್ನಿ-
ರ್ಭಾರತಃ ಶರ್ಮ ಯಂಸಜ್ಜ್ಯೋಕ್ ಪಶ್ಯಾತ್ ಸೂರ್ಯಮುಚ್ಚ-
ರಂತಮ್ । ಯ ಇಂದ್ರಾಯ ಸುನವಾಮೇತ್ಯಾಹ ನರೇ ನರ್ಯಾಯ
ನೃತಮಾಯ ನೃಣಾಮ್ ॥ 4 ॥ ನ ತಂ ಜಿನಂತಿ ಬಹವೋ ನ
ದಭ್ರಾ ಊರ್ವಸ್ಮಾ ಅದಿತಿಃ ಶರ್ಮ ಯಂಸತ್ । ಪ್ರಿಯಃ
ಸುಕೃತ್ ಪ್ರಿಯ ಇಂದ್ರೇ ಮನಾಯುಃ ಪ್ರಿಯಃ ಸುಪ್ರಾವೀಃ
ಪ್ರಿಯೋ ಅಸ್ಯ ಸೋಮಿಯಾ ॥ 5 ॥ ಸುಪ್ರಾವ್ಯಃ ಪ್ರಾಶುಷಾಳೇಷ
ವೀರಃ ಸುಷ್ವೀಃ ಪಕ್ತಿಂ ಕೃಣುತೇ ಕೇವಲೇಂದ್ರಃ । ನಾಸುಷ್ವೀರಾಪಿರ್ನ
ಸಖಾ ನ ಜಾಮಿರ್ದುಷ್ಟಾವ್ಯೋಽವಹಂತೇದವಾಚಃ ॥ 6 ॥ ನರೇವತಾ
ಪಣಿನಾ ಸಖ್ಯಮಿಂದ್ರೋಽಸುನ್ವತಾ ಸುತಪಾಃ ಸಂ ಗೃಣೀತೇ ।
ಅಸ್ಯ ವೇದಃ ಖಿದತಿ ಹಂತಿ ನಗ್ನಂ ವಿ ಸುಷ್ವಯೇ ಪಕ್ತಯೇ
ಕೇವಲೋ ಭೂತ್ ॥ 7 ॥ ಇಂದ್ರಂ ಪರೇಽವರೇ ಮಧ್ಯಮಾಸ
ಇಂದ್ರಂ ಯಾಂತೋಽವಸಿತಾಸ ಇಂದ್ರಮ್ । ಇಂದ್ರಂ ಕ್ಷಿಯಂತ

ಉತ ಯುಧ್ಯಮಾನಾ ಇಂದ್ರಂ ನರೋ ವಾಜಯಂತೋ ಹವಂತೇ ॥ 8 ॥

ಸೂಕ್ತ 26

ಅಷ್ಟಕ 3 ಮಂಡಲ 4 ಅಧ್ಯಾಯ 6

ಋಷಿಃ 1-3 ವಾಮದೇವ ಇಂದ್ರೋ ವಾ । 4-7 ವಾಮದೇವಃ ॥

ದೇವತಾ : 1-3 ಇಂದ್ರ ಆತ್ಮಾ ವಾ । 4-7 ಶ್ಯೇನಃ ॥ ಛಂದಃ : ತ್ರಿಷ್ಟುಪ್ ॥

ಅಹಂ ಮನುರಭವಂ ಸೂರ್ಯಶ್ಚಾಹಂ ಕಕ್ಷೀವಾಁ ಋಷಿರಸ್ಮಿ ವಿಪ್ರಃ । ಅಹಂ ಕುತ್ಸಮಾರ್ಜುನೇಯಂ ನ್ಯೃಂಜೇಽಹಂ ಕವಿರುಶನಾ ಪಶ್ಯತಾ ಮಾ ॥ 1 ॥ ಅಹಂ ಭೂಮಿಮದದಾಮಾರ್ಯಾಯಾಹಂ ವೃಷ್ಟಿಂ ದಾಶುಷೇ ಮರ್ತ್ಯಾಯ । ಅಹಮಪೋ ಅನಯಂ ವಾವಶಾನಾ ಮಮ ದೇವಾಸೋ ಅನು ಕೇತಮಾಯನ್ ॥ 2 ॥ ಅಹಂ ಪುರೋ ಮಂದಸಾನೋ ವ್ಯೈರಂ ನವ ಸಾಕಂ ನವತೀಃ ಶಂಬರಸ್ಯ । ಶತತಮಂ ವೇಶ್ಯಂ ಸರ್ವತಾತಾ ದಿವೋದಾಸಮತಿಥಿಗ್ವಂ ಯದಾವವಮ್ ॥ 3 ॥ ಪ್ರ ಸು ಷ ವಿಭ್ಯೋ ಮರುತ್ವೋ ವಿರಸ್ತು ಪ್ರ ಶ್ಯೇನಃ ಶ್ಯೇನೇಭ್ಯ ಆಶುಪತ್ವಾ । ಅಚಕ್ರಯಾ

ಯತ್ ಸ್ವಧಯಾ ಸುಪರ್ಣೋ ಹವ್ಯಂ ಭರನ್ಮನವೇ ದೇವ ಜುಷ್ಟಮ್ ॥ 4 ॥ ಭರದ್ಯದಿ ವಿರತೋ ವೇವಿಜಾನಃ ಪಥೋರುಣಾ ಮನೋಜವಾ ಅಸರ್ಜಿ । ತೂಯಮಂ ಯಯೌ ಮಧುನಾ ಸೋಮ್ಯೇನೋತ ಶ್ರವೋ ವಿವಿದೇ ಶ್ಯೇನೋ ಅತ್ರ ॥ 5 ॥ ಋಜೀಪೀ ಶ್ಯೇನೋ ದದವಾನೋ ಅಂಶುಂ ಪರಾವತಃ ಶಕುನೋ ಮಂದ್ರಂ ಮದಮ್ । ಸೋಮಂ ಭರದ್ದಾದೃಹಾಣೋ ದೇವಾವಾನ್ ದಿವೋ ಅಮುಷ್ಮಾದುತ್ತರಾದಾದಾಯ ॥ 6 ॥ ಆದಾಯ ಶ್ಯೇನೋ ಅಭರತ್ ಸೋಮಂ ಸಹಸ್ರಂ ಸವಾ ಅಯುತಂ ಚ ಸಾಕವಮ್ । ಅತ್ರಾ ಪುರಂಧಿರಜಹಾದರಾತೀರ್ಮದೇ ಸೋಮಸ್ಯ ಮೂರಾ ಅಮೂರಃ ॥ 7 ॥

****

ಸೂಕ್ತ 27

ಅಷ್ಟಕ 3 ಮಂಡಲ 4 ಅಧ್ಯಾಯ 6

ಋಷಿಃ ವಾಮದೇವಃ ॥

ದೇವತಾ : 1-4 ಶ್ಯೇನಃ । 5 ಶ್ಯೇನ ಇಂದ್ರೋ ವಾ ॥

ಛಂದಃ : 1-4 ತ್ರಿಷ್ಟುಪ್ । 5 ಶಕ್ವರೀ ॥

ಗರ್ಭೋ ನು ಸನ್ನನ್ವೇಷಾಮವೇದಮಹಂ ದೇವಾನಾಂ ಜನಿ-
ಮಾನಿ ವಿಶ್ವಾ । ಶತಂ ಮಾ ಪುರ ಆಯಸೀರರಕ್ಷನ್ನಧ ಶ್ಯೇನೋ
ಜವಸಾ ನಿರದೀಯಮ್ ॥ 1 ॥ ನ ಘಾ ಸ ಮಾಮಪ ಜೋಷಂ
ಜಭಾರಾಭೀಮಾಸ ತ್ವಕ್ಷಸಾ ವೀರ್ಯೇಣ । ಈರ್ಮಾ ಪುರಂಧಿ-
ರಜಹಾದರಾತೀರುತ ವಾತಾ ಅತರಜ್ಛಿಶುವಾನಃ ॥ 2 ॥ ಅವ
ಯಚ್ಛ್ಯೇನೋ ಅಸ್ವನೀದಧ ದ್ಯೋರ್ವಿ ಯದ್ಯದಿ ವಾತ ಊಹುಃ
ಪುರಂಧಿಮ್ । ಸೃಜದ್ಯದಸ್ಮಾ ಅವ ಪಕ್ಥಪಜ್ಜ್ಯಂ ಕೃಶಾನು-
ರಸ್ತಾ ಮನಸಾ ಭುರಣ್ಯನ್ ॥ 3 ॥ ಋಜಿಪ್ಯ ಈಮಿಂದ್ರಾವತೋ
ನ ಭುಜ್ಯುಂ ಶ್ಯೇನೋ ಜಭಾರ ಬೃಹತೋ ಅಧಿ ಷ್ಣೋಃ ।
ಅಂತಃ ಪತತ್ ಪತತ್ರ್ಯಸ್ಯ ಪರ್ಣಮಧ ಯೋಮನಿ ಪ್ರಸಿತಸ್ಯ

ತದ್ವೀಃ ॥ 4 ॥ ಅಧ ಶ್ವೇತಂ ಕಲಶಂ ಗೋಭಿರಕ್ತಮಾಪಿಷ್ಟಾನಂ ಮಘವಾ ಶುಕ್ರಮಂಧಃ । ಅಧ್ವರ್ಯುಭಿಃ ಪ್ರಯತಂ ಮಧ್ವೋ ಅಗ್ರಮಿಂದ್ರೋ ಮದಾಯ ಪ್ರತಿ ಧತ್ ಪಿಬಧ್ಯೈ ಶೂರೋ ಮದಾಯ ಪ್ರತಿ ಧತ್ ಪಿಬಧ್ಯೈ ॥ 5 ॥

ಸೂಕ್ತ 28

ಅಷ್ಟಕ 3 ಮಂಡಲ 4 ಅಧ್ಯಾಯ 6

ಋಷಿಃ ವಾಮದೇವಃ ॥

ದೇವತಾ : ಇಂದ್ರಾಸೋಮೌ । ಛಂದಃ : ತ್ರಿಷ್ಟುಪ್ ।

ತ್ವಾ ಯುಜಾ ತವ ತತ್ ಸೋಮ ಸಖ್ಯ ಇಂದ್ರೋ ಅಪೋ ಮನವೇ ಸಸ್ರುತಸ್ಕಃ । ಅಹನ್ನಹಿಮರಿಣಾತ್ ಸಪ್ತ ಸಿಂಧೂನಪಾ-ವೃಣೋದಪಿಹಿತೇವ ಖಾನಿ ॥ 1 ॥ ತ್ವಾ ಯುಜಾ ನಿ ಖಿದತ್ ಸೂರ್ಯಸ್ಯೇಂದ್ರಶ್ಚಕ್ರಂ ಸಹಸಾ ಸದ್ಯ ಇಂದೋ । ಅಧಿ ಷ್ಣುನಾ ಬೃಹತಾ ವರ್ತಮಾನಂ ಮಹೋ ದ್ರುಹೋ ಅಪ ವಿಶ್ವಾಯುಧಾಯಿ ॥ 2 ॥ ಅಹನ್ನಿಂದ್ರೋ ಅದಹದಗ್ನಿರಿಂದೋ ಪುರಾ ದಸ್ಯೂನ್ ಮಧ್ಯಂದಿನಾದಭೀಕೇ । ದುರ್ಗೇ ದುರೋಣೇ ಕ್ರತ್ವಾ

ನ ಯಾತಾಂ ಪುರೂ ಸಹಸ್ರಾ ಶರ್ವಾ ನಿ ಬರ್ಹೀತ್ ॥ 3 ॥ ವಿಶ್ವಸ್ಮಾತ್ ಸೀಮಧಮೊ ಇಂದ್ರ ದಸ್ಯೂನ್, ವಿಶೋ ದಾಸೀರ-ಕೃಣೋರಪ್ರಶಸ್ತಾಃ । ಅಬಾಧೇಥಾಮಮೃಣತಂ ನಿ ಶತ್ರೂನವಿಂ-ದೇಥಾಮಪಚಿತಿಂ ವಧತ್ರೈಃ ॥ 4 ॥ ಏವಾ ಸತ್ಯಂ ಮಘವಾನಾ ಯುವಂ ತದಿಂದ್ರಶ್ಚ ಸೋಮೋರ್ವಮಶ್ವ್ಯಂ ಗೋಃ । ಆದರ್ದೃ-ತಮಪಿಹಿತಾನ್ಯಶ್ನಾ ರಿರಿಚಥುಃ, ಕ್ಷಾಶ್ಚಿತ್ತತೃದಾನಾ ॥ 5 ॥

ಸೂಕ್ತ 29

ಅಷ್ಟಕ 3 ಮಂಡಲ 4 ಅಧ್ಯಾಯ 6

ಋಷಿಃ ವಾಮದೇವಃ ॥

ದೇವತಾ : ಇಂದ್ರಃ । ಛಂದಃ : ತ್ರಿಷ್ಟುಪ್ ।

ಆ ನಃ ಸ್ತುತ ಉಪ ವಾಜೇಭಿರೂತೀ ಇಂದ್ರ ಯಾಹಿ ಹರಿ-ಭಿರ್ಮಂದಸಾನಃ । ತಿರಶ್ಚಿದರ್ಯಃ ಸವನಾ ಪುರೂಣ್ಯಾಂಗೂಷೇ-ಭಿರ್ಗೃಣಾನಃ ಸತ್ಯರಾಧಾಃ ॥ 1 ॥ ಆ ಹಿ ಷ್ಮಾ ಯಾತಿ ನರ್ಯ-ಶ್ಚಿಕಿತ್ವಾನ್, ಹೂಯಮಾನಃ ಸೋತೃಭಿರುಪ ಯಜ್ಞಮ್ । ಸ್ವಶ್ವೋ ಯೋ ಅಭೀರುರ್ಮನ್ಯಮಾನಃ ಸುಷ್ವಾಣೇಭಿರ್ಮದತಿ ಸಂ ಹ

ವೀರೈಃ ॥ 2 ॥ ಶ್ರಾವಯೇದಸ್ಯ ಕರ್ಣಾ ವಾಜಯಧ್ಯೈ ಜುಷ್ಟಾ-
ವನ್ದು ಪ್ರ ದಿಶಂ ಮಂದಯಧ್ಯೈ । ಉದ್ವಾವೃಷ್ಟಾಣೋ ರಾಧಸೇ
ತುವಿಷ್ಮಾನ್ ಕರನ್ನ ಇಂದ್ರಃ ಸುತೀರ್ಥಾಭಯಂ ಚ ॥ 3 ॥
ಅಚ್ಛಾ ಯೋ ಗಂತಾ ನಾಧಮಾನಮೂತೀ ಇತ್ಥಾ ವಿಪ್ರಂ
ಹವಮಾನಂ ಗೃಣಂತಮ್ । ಉಪ ತ್ಮನಿ ದಧಾನೋ
ಧುರ್ಯಾ (ಆ) ಷು ಶೂನ್ತ್ಸಹಸ್ರಾಣಿ ಶತಾನಿ ವಜ್ರಬಾಹುಃ
॥ 4 ॥ ತ್ವೋತಾಸೋ ಮಘವನ್ನಿಂದ್ರ ವಿಪ್ರಾ ವಯಂ ತೇ
ಸ್ಯಾಮ ಸೂರಯೋ ಗೃಣಂತಃ । ಭೀಜಾನಾಸೋ ಬೃಹದ್ದಿವಸ್ಯ
ರಾಯ ಆಕ್ಕಾಯ್ಯಸ್ಯ ದಾವನೇ ಪುರುಕ್ಷೋಃ ॥ 5 ॥

****

ಸೂಕ್ತ 30

ಅಷ್ಟಕ 3 ಮಂಡಲ 4 ಅಧ್ಯಾಯ 6

ಋಷಿಃ ವಾಮದೇವಃ ॥

ದೇವತಾ : 1-8,12-24 ಇಂದ್ರಃ । 9-11 ಇಂದ್ರ ಉಷಾಶ್ಚ ॥

ಛಂದಃ : 1-7,9-23 ಗಾಯತ್ರೀ । 8,24 ಅನುಷ್ಟುಪ್ ॥

ನಕಿರಿಂದ್ರ ತ್ವದುತ್ತರೋ ನ ಜ್ಯಾಯಾಁ ಅಸ್ತಿ ವೃತ್ರಹನ್ ।
ನಕಿರೇವಾ ಯಥಾ ತ್ವಮ್ ॥ 1 ॥ ಸತ್ಯಾ ತೇ ಅನು ಕೃಷ್ಟಯೋ
ವಿಶ್ವಾ ಚಕ್ರೇವ ವಾವೃತುಃ । ಸತ್ಯಾ ಮಹಾಁ ಅಸಿ ಶ್ರುತಃ ॥ 2 ॥
ವಿಶ್ವೇ ಚನೇದನಾ ತ್ವಾ ದೇವಾಸ ಇಂದ್ರ ಯುಯುಧುಃ । ಯದಹಾ
ನಕ್ತಮಾತಿರಃ ॥ 3 ॥ ಯತ್ರೋತ ಬಾಧಿತೇಭ್ಯಶ್ಚಕ್ರಂ ಕುತ್ಸಾಯ
ಯುಧ್ಯತೇ । ವುಷಾಯ ಇಂದ್ರ ಸೂರ್ಯಮ್ ॥ 4 ॥ ಯತ್ರ
ದೇವಾಁ ಋಘಾಯತೋ ವಿಶ್ವಾ ಅಯುಧ್ಯ ಏಕ ಇತ್ ।
ತ್ವಮಿಂದ್ರ ವನೂರಹನ್ ॥ 5 ॥ ಯತ್ರೋತ ಮರ್ತ್ಯಾಯ
ಕಮರಿಣಾ ಇಂದ್ರ ಸೂರ್ಯಮ್ । ಪ್ರಾವಃ ಶಚೀಭಿರೇತಶಮ್
॥ 6 ॥ ಕಿಮಾದುತಾಸಿ ವೃತ್ರಹನ್ ಮಘವನ್ ಮನ್ಯುಮತ್ತಮಃ ।

ಅತ್ರಾಹ ದಾನುಮಾತಿರಃ ॥ 7 ॥ ಏತದ್ ಘೇದುತ ವೀರ್ಯಂ(ಅ)ಽ
ಮಿಂದ್ರ ಚಕರ್ತ ಪೌಂಸ್ಯಮ್ । ಸ್ತ್ರಿಯಂ ಯದ್ದುರ್ಹಣಾಯುವಂ
ವಧೀರ್ದುಹಿತರಂ ದಿವಃ ॥ 8 ॥ ದಿವಶ್ಚಿದ್ ಘಾ ದುಹಿತರಂ
ಮಹಾನ್ ಮಹೀಯಮಾನಾಮ್ । ಉಷಾಸಮಿಂದ್ರ ಸಂ ಪಿಣಕ್
॥ 9 ॥ ಅಪ್ತೋಷಾ ಅನಸಃ ಸರತ್ ಸಂಪಿಷ್ಟಾದಹ ಬಿಭ್ಯುಷೀ । ನಿ
ಯತ್ ಸೀಂ ಶಿಶ್ನಥದ್ವೃಷಾ ॥ 10 ॥ ಏತದಸ್ಯಾ ಅನಃ ಶಯೇ
ಸುಸಂಪಿಷ್ಟಂ ವಿಪಾಶ್ಯಾ । ಸಸಾರ ಸೀಂ ಪರಾವತಃ ॥ 11 ॥ ಉತ
ಸಿಂಧುಂ ವಿಬಾಲ್ಯಂ ವಿತಸ್ಥಾನಾಮಧಿ ಕ್ಷಮಿ । ಪರಿ ಷ್ಠಾ ಇಂದ್ರ
ಮಾಯಯಾ ॥ 12 ॥ ಉತ ಶುಷ್ಣಸ್ಯ ಧೃಷ್ಣುಯಾ ಪ್ರ ಮೃಕ್ಷೋ
ಅಭಿ ವೇದನಮ್ । ಪುರೋ ಯದಸ್ಯ ಸಂಪಿಣಕ್ ॥ 13 ॥ ಉತ
ದಾಸಂ ಕೌಲಿತರಂ ಬೃಹತಃ ಪರ್ವತಾದಧಿ । ಅವಾಹನ್ನಿಂದ್ರ
ಶಂಬರಮ್ ॥ 14 ॥ ಉತ ದಾಸಸ್ಯ ವರ್ಚಿನಃ ಸಹಸ್ರಾಣಿ ಶತಾ-
ವಧೀಃ । ಅಧಿ ಪಂಚ ಪ್ರಧೀರಿವ ॥ 15 ॥ ಉತ ತ್ಯಂ ಪುತ್ರಮು-
ಗ್ರುವಃ ಪರಾವೃಕ್ತಂ ಶತಕ್ರತುಃ । ಉಕ್ಥೇಷ್ವಿಂದ್ರ ಆಭಜತ್
॥ 16 ॥ ಉತ ತ್ಯಾ ತುರ್ವಶಾಯದೂ ಅಸ್ನಾತಾರಾ ಶಚೀ-

ಪತಿಃ । ಇಂದ್ರೋ ವಿದ್ವಾ ಅಪಾರಯತ್ ॥ 17 ॥ ಉತ
ತ್ಯಾ ಸದ್ಯ ಆರ್ಯಾ ಸರಯೋರಿಂದ್ರ ಪಾರತಃ । ಅರ್ಣಾ-
ಚಿತ್ರರಥಾವಧೀಃ ॥ 18 ॥ ಅನು ದ್ವಾ ಜಹಿತಾ ನಯೋಽಂಧಂ
ಶ್ರೋಣಂ ಚ ವೃತ್ರಹನ್ । ನ ತತ್ತೇ ಸುಮ್ನಮುಷ್ಟವೇ ॥ 19 ॥
ಶತಮುಶ್ಮನ್ಮಯೀನಾಂ ಪುರಾಮಿಂದ್ರೋ ವ್ಯಾಸ್ಯತ್ । ದಿವೋ-
ದಾಸಾಯ ದಾಶುಷೇ ॥ 20 ॥ ಅಸ್ವಾಪಯದ್ದಭೀತಯೇ ಸಹಸ್ರಾ
ತ್ರಿಂಶತಂ ಹರ್ಯೈಃ । ದಾಸಾನಾಮಿಂದ್ರೋ ಮಾಯಯಾ ॥ 21 ॥
ಸ ಘೋದ್ಯುತಾಸಿ ವೃತ್ರಹನ್ತ್ಸಮಾನ ಇಂದ್ರ ಗೋಪತಿಃ । ಯಸ್ತಾ
ವಿಶ್ವಾನಿ ಚಿಚ್ಯುಷೇ ॥ 22 ॥ ಉತ ನೂನಂ ಯದಿಂದ್ರಿಯಂ
ಕರಿಷ್ಯಾ ಇಂದ್ರ ಪೌಂಸ್ಯಮ್ । ಅದ್ಯಾ ನಕಿಷ್ಟದಾ ಮಿನತ್
॥ 23 ॥ ವಾಮಂವಾಮಂ ತ ಆದುರೇ ದೇವೋ ದದಾತ್ವರ್ಯಮಾ ।
ವಾಮಂ ಪೂಷಾ ವಾಮಂ ಭಗೋ ವಾಮಂ ದೇವಃ ಕರೂಳತೀ ॥ 24 ॥

****

ಸೂಕ್ತ 31

ಅಷ್ಟಕ 3 ಮಂಡಲ 4 ಅಧ್ಯಾಯ 6

ಋಷಿಃ ವಾಮದೇವಃ ॥

ದೇವತಾ : ಇಂದ್ರಃ ।

ಛಂದಃ : 1,2,4–15 ಗಾಯತ್ರೀ । 3 ಪಾದನಿಚೃತ್ ।

ಕಯಾ ನಶ್ಚಿತ್ರ ಆ ಭುವದೂತೀ ಸದಾವೃಧಃ ಸಖಾ ।
ಕಯಾ ಶಚಿಷ್ಠಯಾ ವೃತಾ ॥ 1 ॥ ಕಸ್ತ್ವಾ ಸತ್ಯೋ ಮದಾನಾಂ
ಮಂಹಿಷ್ಠೋ ಮತ್ಸದಂಧಸಃ । ದೃಳ್ಹಾ ಚಿದಾರುಜೇ ವಸು ॥ 2 ॥
ಅಭೀ ಷು ಣಃ ಸಖೀನಾಮವಿತಾ ಜರಿತೄಣಾಮ್ । ಶತಂ ಭವಾ-
ಸ್ಯೂತಿಭಿಃ ॥ 3 ॥ ಅಭೀ ನ ಆ ವವೃತ್ಸ್ವ ಚಕ್ರಂ ನ ವೃತ್ತಮ-
ರ್ವತಃ । ನಿಯುದ್ಭಿಶ್ಚರ್ಷಣೀನಾಮ್ ॥ 4 ॥ ಪ್ರವತಾ ಹಿ ಕ್ರತೂ-
ನಾಮಾ ಹಾ ಪದೇವ ಗಚ್ಛಸಿ । ಅಭಕ್ಸ್ಯಂ ಸೂರ್ಯೇ ಸಚಾ ॥ 5 ॥
ಸಂ ಯತ್ತ ಇಂದ್ರ ಮನ್ಯವಃ ಸಂ ಚಕ್ರಾಣೇ ದಧನ್ವಿರೇ । ಅಧ
ತ್ವೇ ಅಧ ಸೂರ್ಯೇ ॥ 6 ॥ ಉತ ಸ್ಮಾ ಹಿ ತ್ವಾಮಾಹುರಿನ್
ಮಘವಾನಂ ಶಚೀಪತೇ । ದಾತಾರಮವಿದೀಧಯುಃ ॥ 7 ॥

ಉತ ಸ್ಮಾ ಸದ್ಯ ಇತ್ ಪರಿ ಶಶಮಾನಾಯ ಸುನ್ವತೇ । ಪುರೂ
ಚಿನ್ಮಂಹಸೇ ವಸು ॥ 8 ॥ ನಹಿ ಷ್ಮಾ ತೇ ಶತಂ ಚನ ರಾಧ್ದೋ
ವರಂತ ಆವುರಃ । ನ ಚ್ಯೌತ್ನಾನಿ ಕರಿಷ್ಯತಃ ॥ 9 ॥ ಅಸ್ಮಾ
ಅವಂತು ತೇ ಶತಮುಸ್ಮಾನ್ತ್ಸಹಸ್ರಮೂತಯಃ । ಅಸ್ಮಾನ್,
ವಿಶ್ವಾ ಅಭಿಷ್ಟಯಃ ॥ 10 ॥ ಅಸ್ಮಾ ಇಹಾ ವೃಣೇಷ್ವ ಸಖ್ಯಾಯ
ಸ್ವಸ್ತಯೇ । ಮಹೋ ರಾಯೇ ದಿವಿತ್ಮತೇ ॥ 11 ॥ ಅಸ್ಮಾ
ಅವಿಡ್ಢಿ ವಿಶ್ವಹೇಂದ್ರ ರಾಯಾ ಪರೀಣಸಾ । ಅಸ್ಮಾನ್, ವಿಶ್ವಾ-
ಭಿರೂತಿಭಿಃ ॥ 12 ॥ ಅಸ್ಮಭ್ಯಂ ತಾ ಅಪಾ ವೃಧಿ ವ್ರಜಾ ಅಸ್ತೇವ
ಗೋಮತಃ । ನವಾಭಿರಿಂದ್ರೋತಿಭಿಃ ॥ 13 ॥ ಅಸ್ಮಾಕಂ ಧೃಷ್ಣುಯಾ
ರಥೋ ದ್ಯುಮಾ ಇಂದ್ರಾನಪಚ್ಯುತಃ । ಗವ್ಯೂರಶ್ವಯುರೀಯತೇ
॥ 14 ॥ ಅಸ್ಮಾಕಮುತ್ತಮಂ ಕೃಧಿ ಶ್ರವೋ ದೇವೇಷು ಸೂರ್ಯ ।
ವರ್ಷಿಷ್ಠಂ ದ್ಯಾವಿವೋಪರಿ ॥ 15 ॥

****

ಸೂಕ್ತ 32

ಅಷ್ಟಕ 3 ಮಂಡಲ 4 ಅಧ್ಯಾಯ 6

ಋಷಿಃ ವಾಮದೇವಃ ॥

ದೇವತಾ : 1-22 ಇಂದ್ರಃ । 23-24 ಇಂದ್ರಾಕೌ ॥ ಛಂದಃ : ಗಾಯತ್ರೀ ॥

ಆ ತೂ ನ ಇಂದ್ರ ವೃತ್ರಹನ್ನಸ್ಮಾಕಮರ್ಧಮಾ ಗಹಿ ।
ಮಹಾನ್ ಮಹೀಭಿರೂತಿಭಿಃ ॥ 1 ॥ ಭೃಮಿಶ್ಚಿದ್ಧಾಸಿ ತೂತುಜಿರಾ
ಚಿತ್ರ ಚಿತ್ರಿಣೇಷ್ಟಾ । ಚಿತ್ರಂ ಕೃಣೋಷ್ಯೂತಯೇ ॥ 2 ॥ ದಭ್ರೇ-
ಭಿಶ್ಚಿಚ್ಛಶೀಯಾಂಸಂ ಹಂಸಿ ವ್ರಾಧಂತಮೋಜಸಾ । ಸಖಿಭಿರ್ಯೇ
ತ್ವೇ ಸಚಾ ॥ 3 ॥ ವಯಮಿಂದ್ರ ತ್ವೇ ಸಚಾ ವಯಂ ತ್ವಾಭಿ
ನೋನುಮಃ । ಅಸ್ಮಾ ಅಸ್ಮಾ ಇದುದವ ॥ 4 ॥ ಸ ನಶ್ಚಿತ್ರಾಭಿ-
ರದ್ರಿವೋsನವದ್ಯಾಭಿರೂತಿಭಿಃ । ಅನಾಧೃಷ್ಟಾಭಿರಾ ಗಹಿ ॥ 5 ॥
ಭೂಯಾಮೋ ಷು ತ್ವಾವತಃ ಸಖಾಯ ಇಂದ್ರ ಗೋಮತಃ ।
ಯುಜೋ ವಾಜಾಯ ಘೃಷ್ವಯೇ ॥ 6 ॥ ತ್ವಂ ಹ್ಯೇಕ ಈಶಿಷ
ಇಂದ್ರ ವಾಜಸ್ಯ ಗೋಮತಃ । ಸ ನೋ ಯಂಧಿ ಮಹೀಮಿಷಮ್
॥ 7 ॥ ನ ತ್ವಾ ವರಂತೇ ಅನ್ಯಥಾ ಯದ್ದಿತ್ಸಸಿ ಸ್ತುತೋ ಮಘವನ್ ।

ಸ್ತೋತೃಭ್ಯ ಇಂದ್ರ ಗಿರ್ವಣಃ ॥ 8 ॥ ಅಭಿ ತ್ವಾ ಗೋತಮಾ
ಗಿರಾನೂಷತ ಪ್ರ ದಾವನೇ । ಇಂದ್ರ ವಾಜಾಯ ಘೃಷ್ವಯೇ
॥ 9 ॥ ಪ್ರ ತೇ ವೋಚಾಮ ವೀರ್ಯಾ (ಆ) ಶ್ಯಾ ಯಾ ಮಂದ-
ಸಾನ ಆರುಜಃ । ಪುರೋ ದಾಸೀರಭೀತ್ಯ ॥ 10 ॥ ತಾ ತೇ ಗೃಣಂತಿ
ವೇಧಸೋ ಯಾನಿ ಚಕರ್ಥ ಪೌಂಸ್ಯಾ । ಸುತೇಷ್ವಿಂದ್ರ ಗಿರ್ವಣಃ
॥ 11 ॥ ಅವೀವೃಧಂತ ಗೋತಮಾ ಇಂದ್ರ ತ್ವೇ ಸ್ತೋಮವಾ-
ಹಸಃ । ಐಷು ಧಾ ವೀರವದ್ಯಶಃ ॥ 12 ॥ ಯಚ್ಚಿದ್ಧಿ ಶಶ್ವತಾ-
ಮಸೀಂದ್ರ ಸಾಧಾರಣಸ್ತ್ವಮ್ । ತಂ ತ್ವಾ ವಯಂ ಹವಾಮಹೇ
॥ 13 ॥ ಅರ್ವಾಚೀನೋ ವಸೋ ಭವಾಸ್ಮೇ ಸು ಮತ್ಸ್ವಾಂಧಸಃ ।
ಸೋಮಾನಾಮಿಂದ್ರ ಸೋಮಪಾಃ ॥ 14 ॥ ಅಸ್ಮಾಕಂ ತ್ವಾ
ಮತೀನಾಮಾ ಸ್ತೋಮ ಇಂದ್ರ ಯಚ್ಛತು । ಅರ್ವಾಗಾ
ವರ್ತಯಾ ಹರೀ ॥ 15 ॥ ಪುರೋಳಾಶಂ ಚ ನೋ ಘಸೋ
ಜೋಷಯಾಸೇ ಗಿರಶ್ಚ ನಃ । ವಧೂಯುರಿವ ಯೋಷಣಾಮ್
॥ 16 ॥ ಸಹಸ್ರಂ ವ್ಯತೀನಾಂ ಯುಕ್ತಾನಾಮಿಂದ್ರಮೀಮಹೇ ।
ಶತಂ ಸೋಮಸ್ಯ ಖಾರ್ಯಃ ॥ 17 ॥ ಸಹಸ್ರಾ ತೇ ಶತಾ ವಯಂ

ಗವ್ಯಾಮಾ ಚ್ಯಾವಯೋಮುಸಿ । ಅಸ್ಮತ್ರಾ ರಾಧ ಏತು ತೇ ॥ 18 ॥
ದಶ ತೇ ಕಲಶಾನ್ತಾಂ ಹಿರಣ್ಯಾನಾಮುಧೀನುಹಿ । ಭೂರಿದಾ ಅಸಿ
ವೃತ್ರಹನ್ ॥ 19 ॥ ಭೂರಿದಾ ಭೂರಿ ದೇಹಿ ನೋ ಮಾ ದಭ್ರಂ
ಭೂರ್ಯಾ ಭರ । ಭೂರಿ ಘೇದಿಂದ್ರ ದಿತ್ಸಸಿ ॥ 20 ॥ ಭೂರಿದಾ
ಹ್ಯಸಿ ಶ್ರುತಃ ಪುರುತ್ರಾ ಶೂರ ವೃತ್ರಹನ್ । ಆ ನೋ ಭಜಸ್ವ
ರಾಧಸಿ ॥ 21 ॥ ಪ್ರ ತೇ ಬಭ್ರೂ ವಿಚಕ್ಷಣ ಶಂಸಾಮಿ ಗೋಷಣೋ
ನಪಾತ್ । ಮಾ ಭ್ಯಾಂ ಗಾ ಅನು ಶಿಶ್ರಥಃ ॥ 22 ॥ ಕನೀನಕೇವ
ವಿದ್ರಧೇ ನವೇ ದ್ರುಪದೇ ಅರ್ಭಕೇ । ಬಭ್ರೂ ಯಾಮೇಷು
ಶೋಭೇತೇ ॥ 23 ॥ ಅರಂ ಮು ಉಸ್ರಯಾಮ್ಣೋsರಮನುಸ್ರ-
ಯಾಮ್ಣೇ । ಬಭ್ರೂ ಯಾಮೇಷ್ವಸ್ರಿಧಾ ॥ 24 ॥

****

ಸೂಕ್ತ 33

ಅಷ್ಟಕ 3 ಮಂಡಲ 4 ಅಧ್ಯಾಯ 7

ಋಷಿಃ ವಾಮದೇವಃ ॥

ದೇವತಾ : ಋಭವಃ । ಛಂದಃ : ತ್ರಿಷ್ಟುಪ್ ।

ಪ್ರ ಋಭುಭ್ಯೋ ದೂತಮಿವ ವಾಚಮಿಷ್ಯ ಉಪಸ್ತಿರೇ
ಶ್ವೈತರೀಂ ಧೇನುಮಿಳೇ । ಯೇ ವಾತಜೂತಾಸ್ತರಣಿಭಿರೇವೈಃ
ಪರಿ ದ್ಯಾಂ ಸದ್ಯೋ ಅಪಸೋ ಬಭೂವುಃ ॥ 1 ॥ ಯದಾರಮ-
ಕ್ರನ್ನೃಭವಃ ಪಿತೃಭ್ಯಾಂ ಪರಿವಿಷ್ಟೀ ವೇಷಣಾ ದಂಸನಾಭಿಃ ।
ಅದಿದ್ದೇವಾನಾಮುಪ ಸಖ್ಯಮಾಯನ್ಧೀರಾಸಃ ಪುಷ್ಟಿಮವಹನ್
ಮನಾಯೈ ॥ 2 ॥ ಪುನರ್ಯೇ ಚಕ್ರುಃ ಪಿತರಾ ಯುವಾನಾ
ಸನಾ ಯೂಪೇವ ಜರಣಾ ಶಯಾನಾ । ತೇ ವಾಜೋ ವಿಭ್ವಾ
ಋಭುರಿಂದ್ರವಂತೋ ಮಧುಷ್ಪರಸೋ ನೋऽವಂತು ಯಜ್ಞಮ್
॥ 3 ॥ ಯತ್ಸಂವತ್ಸಮೃಭವೋ ಗಾಮರಕ್ಷನ್, ಯತ್ಸಂವತ್ಸ-
ಮೃಭವೋ ಮಾ ಅಪಿಂಶನ್ । ಯತ್ಸಂವತ್ಸಮಭರನ್ ಭಾಸೋ
ಅಸ್ಯಾಸ್ತಾಭಿಃ ಶಮೀಭಿರಮೃತತ್ವಮಾಶುಃ ॥ 4 ॥ ಜ್ಯೇಷ್ಠ ಆಹ

ಚತ್ವಸಾ ದ್ವಾ ಕರೇತಿ ಕನೀಯಾನ್ತ್ರೀನ್ ಕೃಣವಾನೇತ್ಯಾಹ । ಕನಿಷ್ಠ ಆಹ ಚತುರಸ್ಕರೇತಿ ತ್ವಷ್ಟಾ ಋಭವಸ್ತತ್ ಪನಯದ್ವಚೋ ವಃ ॥ 5 ॥ ಸತ್ಯಮೂಚುರ್ನರ ಏವಾ ಹಿ ಚಕ್ರುರನು ಸ್ವಧಾಮೃಭವೋ ಜಗ್ಮುರೇತಾವತ್ । ವಿಭ್ರಾಜಮಾನಾಂಶ್ಚಮಸಾ ಅಹೇವಾವೇನತ್ತ್ವಷ್ಟಾ ಚತುರೋ ದದೃಶ್ವಾನ್ ॥ 6 ॥ ದ್ವಾದಶ ದ್ಯೂನ್, ಯದಗೋಹ್ಯಸ್ಯಾತಿಥ್ಯೇ ರಣನ್ನೃಭವಃ ಸಸಂತಃ । ಸುಕ್ಷೇತ್ರಾಕೃಣ್ವನ್ನನಯಂತ ಸಿಂಧೂನ್ ಧನ್ವಾತಿಷ್ಠನ್ನೋಷಧೀರ್ನಿಮ್ನಮಾಪಃ ॥ 7 ॥ ರಥಂ ಯೇ ಚಕ್ರುಃ ಸುವೃತಂ ನರೇಷ್ಠಾಂ ಯೇ ಧೇನುಂ ವಿಶ್ವಜುವಂ ವಿಶ್ವರೂಪಾವತ್ । ತ ಆ ತಕ್ಷಂತ್ವೃಭವೋ ರಯಿಂ ನಃ ಸ್ವವಸಃ ಸ್ವಪಸಃ ಸುಹಸ್ತಾಃ ॥ 8 ॥ ಅಪ್ತೋ ಹ್ಯೇಷಾವಜುಷಂತ ದೇವಾ ಅಭಿ ಕ್ರತ್ವಾ ಮನಸಾ ದೀಧ್ಯಾನಾಃ । ವಾಜೋ ದೇವಾನಾಮಭವತ್ ಸುಕರ್ಮೇಂದ್ರಸ್ಯ ಋಭುಕ್ಷಾ ವರುಣಸ್ಯ ವಿಭ್ವಾ ॥ 9 ॥ ಯೇ ಹರೀ ಮೇಧಯೋಕ್ಥಾ ಮದಂತ ಇಂದ್ರಾಯ ಚಕ್ರುಃ ಸುಯುಜಾ ಯೇ ಅಶ್ವಾ । ತೇ ರಾಯಸ್ಪೋಷಂ ದ್ರವಿಣಾನ್ಯಸ್ಮೇ ಧತ್ತ ಋಭವಃ, ಕ್ಷೇಮಯಂತೋ ನ ಮಿತ್ರಮ್

॥ 10 ॥ ಇದಾಹ್ನಃ ಪೀತಿಮುತ ವೋ ಮದಂ ಧುರ್ನ ಋತೇ ಶ್ರಾಂತಸ್ಯ ಸಖ್ಯಾಯ ದೇವಾಃ । ತೇ ನೂನಮಸ್ಮೇ ಋಭವೋ ವಸೂನಿ ತೃತೀಯೇ ಅಸ್ಮಿನ್ತ್ಸವನೇ ದಧಾತ ॥ 11 ॥

ಸೂಕ್ತ 34

ಅಷ್ಟಕ 3 ಮಂಡಲ 4 ಅಧ್ಯಾಯ 7

ಋಷಿಃ ವಾಮದೇವಃ ॥

ದೇವತಾ : ಋಭವಃ । ಛಂದಃ : ತ್ರಿಷ್ಟುಪ್ ।

ಋಭುರ್ವಿಭ್ವಾ ವಾಜ ಇಂದ್ರೋ ನೋ ಅಚ್ಛೇಮಂ ಯಜ್ಞಂ ರತ್ನಧೇಯೋಪ ಯಾತ । ಇದಾ ಹಿ ವೋ ಧಿಷಣಾ ದೇವ್ಯಹ್ನಾಮಧಾತ್ ಪೀತಿಂ ಸಂ ಮದಾ ಅಗ್ಮತಾ ವಃ ॥ 1 ॥ ವಿದಾನಾಸೋ ಜನ್ಮನೋ ವಾಜರತ್ನಾ ಉತ ಋತುಭಿರ್ಋಭವೋ ಮಾದಯಧ್ವಮ್ । ಸಂ ವೋ ಮದಾ ಅಗ್ಮತ ಸಂ ಪುರಂಧಿಃ ಸುವೀರಾಮಸ್ಮೇ ರಯಿಮೇರಯಧ್ವಮ್ ॥ 2 ॥ ಅಯಂ ವೋ ಯಜ್ಞ ಋಭವೋಽಕಾರಿ ಯಮಾ ಮನುಷ್ವತ್ ಪ್ರದಿವೋ ದಧಿಧ್ವೇ । ಪ್ರ ವೋಽಚ್ಛಾ ಜುಜುಷಾಣಾಸೋ ಅಸ್ಥುರಭೂತ

ವಿಶ್ವೇ ಅಗ್ನಿಯೋತ ವಾಜಾಃ ॥ 3 ॥ ಅಭೂದು ವೋ ವಿಭ್ವತೇ
ರತ್ನಧೇಯಮಿದಾ ನರೋ ದಾಶುಷೇ ಮರ್ತ್ಯಾಯ । ಪಿಬತ
ವಾಜಾ ಋಭವೋ ದದೇ ವೋ ಮಹಿ ತೃತೀಯಂ ಸವನಂ
ಮದಾಯ ॥ 4 ॥ ಆ ವಾಜಾ ಯಾತೋಪ ನ ಋಭುಕ್ಷಾ
ಮಹೋ ನರೋ ದ್ರವಿಣಸೋ ಗೃಣಾನಾಃ । ಆ ವಃ ಪೀತ-
ಯೋಽಭಿಪಿತ್ವೇ ಅಹ್ನಾಮಿವಮಾ ಅಸ್ತಂ ನವಸ್ವಇವ ಗ್ಮನ್ ॥ 5 ॥
ಆ ನಪಾತಃ ಶವಸೋ ಯಾತನೋಪೇಮಂ ಯಜ್ಞಂ ನಮಸಾ
ಹೂಯಮಾನಾಃ । ಸಜೋಷಸಃ ಸೂರಯೋ ಯಸ್ಯ ಚ ಸ್ಥ
ಮಧ್ವಃ ಪಾತ ರತ್ನಧಾ ಇಂದ್ರವಂತಃ ॥ 6 ॥ ಸಜೋಷಾ ಇಂದ್ರ
ವರುಣೇನ ಸೋಮಂ ಸಜೋಷಾಃ ಪಾಹಿ ಗಿರ್ವಣೋ ಮರುದ್ಭಿಃ ।
ಅಗ್ರೇಪಾಭಿರ್ಋತುಪಾಭಿಃ ಸಜೋಷಾ ಗ್ನಾಸ್ಪತ್ನೀಭೀ ರತ್ನಧಾಭಿಃ
ಸಜೋಷಾಃ ॥ 7 ॥ ಸಜೋಷಸ ಆದಿತ್ಯೈರ್ಮಾದಯಧ್ವಂ ಸಜೋ-
ಷಸ ಋಭವಃ ಪರ್ವತೇಭಿಃ । ಸಜೋಷಸೋ ದೈವ್ಯೇನಾ ಸವಿತ್ರಾ
ಸಜೋಷಸಃ ಸಿಂಧುಭೀ ರತ್ನಧೇಭಿಃ ॥ 8 ॥ ಯೇ ಅಶ್ವಿನಾ ಯೇ
ಪಿತರಾ ಯ ಊತೀ ಧೇನುಂ ತತಕ್ಷುರ್ಋಭವೋ ಯೇ ಅಶ್ವಾ ।

ಯೇ ಅಂಸತ್ರಾ ಯು ಋಧಗ್ರೋದಸೀ ಯೇ ವಿಭ್ವೋ ನರಃ ಸ್ವಪತ್ಯಾನಿ ಚಕ್ರುಃ ॥ 9 ॥ ಯೇ ಗೋಮಂತಂ ವಾಜವಂತಂ ಸುವೀರಂ ರಯಿಂ ಧತ್ಥ ವಸುಮಂತಂ ಪುರುಕ್ಷುವಮ್ । ತೇ ಅಗ್ರೇಪಾ ಋಭವೋ ಮಂದಸಾನಾ ಅಸ್ಮೇ ಧತ್ತ ಯೇ ಚ ರಾತಿಂ ಗೃಣಂತಿ ॥ 10 ॥ ನಾಪಾಭೂತ ನ ವೋಽತೀತೃಷಾಮಾನಿಃಶಸ್ತಾ ಋಭವೋ ಯಜ್ಞೇ ಅಸ್ಮಿನ್ । ಸವಿಂದ್ರೇಣ ಮದಥ ಸಂ ಮರುದ್ಭಿಃ ಸಂ ರಾಜಭೀ ರತ್ನಧೇಯಾಯ ದೇವಾಃ ॥ 11 ॥

ಸೂಕ್ತ 35

ಅಷ್ಟಕ 3 ಮಂಡಲ 4 ಅಧ್ಯಾಯ 7

ಋಷಿಃ ವಾಮದೇವಃ ॥

ದೇವತಾ : ಋಭವಃ । ಛಂದಃ : ತ್ರಿಷ್ಟುಪ್ ॥

ಇಹೋಪ ಯಾತ ಶವಸೋ ನಪಾತಃ ಸೌಧನ್ವನಾ ಋಭವೋ ಮಾಪ ಭೂತ । ಅಸ್ಮಿನ್, ಹಿ ವಃ ಸವನೇ ರತ್ನಧೇಯಂ ಗಮಂತ್ವಿಂದ್ರಮನು ವೋ ಮದಾಸಃ ॥ 1 ॥ ಆಗನ್ನೃಭೂಣಾಮಿಹ ರತ್ನಧೇಯಮಭೂತ್ ಸೋಮಸ್ಯ ಸುಷುತಸ್ಯ ಪೀತಿಃ । ಸುಕೃ-

ತ್ಯಯಾ ಯತ್ ಸ್ವಪಸ್ಯಯಾ ಚ ಏಕಂ ವಿಚಕ್ರ ಚಮಸಂ
ಚತುರ್ಧಾ ॥ 2 ॥ ವ್ಯಕೃಣೋತ ಚಮಸಂ ಚತುರ್ಧಾ ಸಖೇ ವಿ
ಶಿಕ್ಷೇತ್ಯಬ್ರವೀತ । ಅಥೈತ ವಾಜಾ ಅಮೃತಸ್ಯ ಪಂಥಾಂ ಗಣಂ
ದೇವಾನಾಮೃಭವಃ ಸುಹಸ್ತಾಃ ॥ 3 ॥ ಕಿಂಮಯೇಃ ಸ್ವಿಚ್ಚಮಸ
ಏಷ ಆಸ ಯಂ ಕಾವ್ಯೇನ ಚತುರೋ ವಿಚಕ್ರ । ಅಥಾ ಸುನುಧ್ವಂ
ಸವನಂ ಮದಾಯ ಪಾತ ಋಭವೋ ಮಧುನಃ ಸೋಮ್ಯಸ್ಯ
॥ 4 ॥ ಶಚ್ಯಾಕರ್ತ ಪಿತರಾ ಯುವಾನಾ ಶಚ್ಯಾಕರ್ತ ಚಮಸಂ
ದೇವಪಾನಮ್ । ಶಚ್ಯಾ ಹರೀ ಧನುತರಾವತಷ್ಟೇಂದ್ರವಾಹಾ-
ವೃಭವೋ ವಾಜರತ್ನಾಃ ॥ 5 ॥ ಯೋ ವಃ ಸುನೋತ್ಯಭಿಪಿತ್ವೇ
ಅಹ್ನಾಂ ತೀವ್ರಂ ವಾಜಾಸಃ ಸವನಂ ಮದಾಯ । ತಸ್ಮೈ ರಯಿ-
ಮೃಭವಃ ಸರ್ವವೀರಮಾ ತಕ್ಷತ ವೃಷಣೋ ಮಂದಸಾನಾಃ ॥ 6 ॥
ಪ್ರಾತಃ ಸುತಮಪಿಬೋ ಹರ್ಯಶ್ವ ಮಾಧ್ಯಂದಿನಂ ಸವನಂ
ಕೇವಲಂ ತೇ । ಸಮೃಭುಭಿಃ ಪಿಬಸ್ವ ರತ್ನಧೇಭಿಃ ಸಖೀರ್ಯೋ
ಇಂದ್ರ ಚಕೃಷೇ ಸುಕೃತ್ಯಾ ॥ 7 ॥ ಯೇ ದೇವಾಸೋ ಅಭವತಾ
ಸುಕೃತ್ಯಾ ಶ್ಯೇನಾಇವೇದಧಿ ದಿವಿ ನಿಷೇದ । ತೇ ರತ್ನಂ ಧಾತ

ಶವಸೋ ನಪಾತಃ ಸೌಧನ್ವನಾ ಅಭವತಾಮೃತಾಸಃ ॥ 8 ॥
ಯತ್ತೃತೀಯಂ ಸವನಂ ರತ್ನಧೇಯಮಕೃಣುಧ್ವಂ ಸ್ವಪಸ್ಯಾ
ಸುಹಸ್ತಾಃ । ತದೃಭವಃ ಪರಿಷಿಕ್ತಂ ವ ಏತತ್ ಸಂ ಮದೇಭಿ-
ರಿಂದ್ರಿಯೇಭಿಃ ಪಿಬಧ್ವಮ್ ॥ 9 ॥

ಸೂಕ್ತ 36

ಅಷ್ಟಕ 3 ಮಂಡಲ 4 ಅಧ್ಯಾಯ 7

ಋಷಿಃ ವಾಮದೇವಃ ॥

ದೇವತಾ : ಋಭವಃ । ಛಂದಃ : 1-8 ಜಗತೀ । 9 ತ್ರಿಷ್ಟುಪ್ ।

ಅನಶ್ವೋ ಜಾತೋ ಅನಭೀಶುರುಕ್ಥ್ಯೋ (ಓ) ಽ ರಥಸ್ತ್ರಿ-
ಚಕ್ರಃ ಪರಿ ವರ್ತತೇ ರಜಃ । ಮಹತ್ತದ್ವೋ ದೇವ್ಯಸ್ಯ ಪ್ರವಾ-
ಚನಂ ದ್ಯಾವೃಭವಃ ಪೃಥಿವೀಂ ಯಚ್ಚ ಪುಷ್ಯಥ ॥ 1 ॥ ರಥಂ
ಯೇ ಚಕ್ರುಃ ಸುವೃತಂ ಸುಚೇತಸೋಽವಿಹ್ವರಂತಂ ಮನಸಸ್ಪರಿ
ಧ್ಯಾ । ತಾ ಊ ನ್ವ (ಅ) ೧ ಸ್ಯ ಸವನಸ್ಯ ಪೀತಯ ಆ ವೋ
ವಾಜಾ ಋಭವೋ ವೇದ ಯಾವೃಸಿ ॥ 2 ॥ ತದ್ವೋ ವಾಜಾ
ಋಭವಃ ಸುಪ್ರವಾಚನಂ ದೇವೇಷು ವಿಭ್ವೋ ಅಭವನ್ಮಹಿ-

ತ್ವನವ್ । ಜಿವ್ರೀ ಯತ್ ಸಂತಾ ಪಿತರಾ ಸನಾಜುರಾ ಪುನ-
ರ್ಯುವಾನಾ ಚರಥಾಯ ತಕ್ಷಥ ॥ 3 ॥ ಏಕಂ ವಿ ಚಕ್ರ ಚಮಸಂ
ಚತುರ್ವಯಂ ನಿಶ್ಚರ್ಮಣೋ ಗಾಮರಿಣೀತ ಧೀತಿಭಿಃ । ಅಥಾ
ದೇವೇಷ್ವಮೃತತ್ವಮಾನಶ ಶ್ರುಷ್ಟೀ ವಾಜಾ ಋಭವಸ್ತದ್ವ
ಉಕ್ಥ್ಯಮ್ ॥ 4 ॥ ಋಭುಭುತೋ ರಯಿಃ ಪ್ರಥಮಶ್ರವಸ್ತಮೋ
ವಾಜಶ್ರುತಾಸೋ ಯಮಜೀಜನನ್ನರಃ । ವಿಭ್ವತಷ್ಟೋ ವಿದಥೇಷು
ಪ್ರವಾಚ್ಯೋ ಯಂ ದೇವಾಸೋಽವಥಾ ಸ ವಿಚರ್ಷಣಿಃ ॥ 5 ॥ ಸ
ವಾಜ್ಯರ್ವಾ ಸ ಋಷಿರ್ವಚಸ್ಯಯಾ ಸ ಶೂರೋ ಅಸ್ತಾ ಪೃತ-
ನಾಸು ದುಷ್ಟರಃ । ಸ ರಾಯಸ್ಪೋಷಂ ಸ ಸುವೀರ್ಯಂ ದಧೇ
ಯಂ ವಾಜೋ ವಿಭ್ವಾ ಋಭವೋ ಯಮಾವಿಷುಃ ॥ 6 ॥ ಶ್ರೇಷ್ಠಂ
ವಃ ಪೇಶೋ ಅಧಿ ಧಾಯಿ ದರ್ಶತಂ ಸ್ತೋಮೋ ವಾಜಾ ಋಭ-
ವಸ್ತಂ ಜುಜುಷ್ಟನ । ಧೀರಾಸೋ ಹಿ ಷ್ಮಾ ಕವಯೋ ವಿಪಶ್ಚಿತ-
ಸ್ತಾನ್, ವ ಏನಾ ಬ್ರಹ್ಮಣಾ ವೇದಯಾಮಸಿ ॥ 7 ॥ ಯೂಯಂ-
ವಸ್ಮಭ್ಯಂ ಧಿಷಣಾಭ್ಯಸ್ಪರಿ ವಿದ್ವಾಂಸೋ ವಿಶ್ವಾ ನರ್ಯಾಣಿ
ಭೋಜನಾ । ದ್ಯುಮಂತಂ ವಾಜಂ ವೃಷಶುಷ್ಮಮುತ್ತಮಮಾ

ನೋ ರಯಿಮೃಭವಸ್ತಕ್ಷತಾ ವಯಃ ॥ 8 ॥ ಇಹ ಪ್ರಜಾಮಿಹ ರಯಿಂ ರರಾಣಾ ಇಹ ಶ್ರವೋ ವೀರವತ್ತಕ್ಷತಾ ನಃ । ಯೇನ ವಯಂ ಚಿತಯೇಮಾತ್ಯನ್ಯಾಂತಂ ವಾಜಂ ಚಿತ್ರಮೃಭವೋ ದದಾ ನಃ ॥ 9 ॥

ಸೂಕ್ತ 37

ಅಷ್ಟಕ 3 ಮಂಡಲ 4 ಅಧ್ಯಾಯ 7

ಋಷಿಃ ವಾಮದೇವಃ ॥

ದೇವತಾ : ಋಭವಃ ॥ ಛಂದಃ : 1-4 ತ್ರಿಷ್ಟುಪ್ । 5-8 ಅನುಷ್ಟುಪ್ ॥

ಉಪ ನೋ ವಾಜಾ ಅಧ್ವರಮೃಭುಕ್ಷಾ ದೇವಾ ಯಾತ ಪಥಿಭಿರ್ದೇವಯಾನೈಃ । ಯಥಾ ಯಜ್ಞಂ ಮನುಷೋ ವಿಕ್ಷ್ವಾ (ಆ) ಸು ದಧಿಧ್ವೇ ರಣ್ವಾಃ ಸುದಿನೇಷ್ವಹ್ನಾಮ್ ॥ 1 ॥ ತೇ ವೋ ಹೃದೇ ಮನಸೇ ಸಂತು ಯಜ್ಞಾ ಜುಷ್ಟಾಸೋ ಅದ್ಯ ಘೃತನಿರ್ಣಿಜೋ ಗುಃ । ಪ್ರ ವಃ ಸುತಾಸೋ ಹರಯಂತ ಪೂರ್ಣಾಃ ಕೃತ್ವೇ ದಕ್ಷಾಯ ಹರ್ಷಯಂತ ಪೀತಾಃ ॥ 2 ॥ ತ್ರ್ಯುದಾಯಂ ದೇವಹಿತಂ ಯಥಾ ವಃ ಸ್ತೋತೃಭ್ಯೋ ವಾಜಾ

ಋಭುಕ್ಷಣೋ ದದೇ ವಃ । ಜುಹ್ವೇ ಮನುಷ್ವದುಪ-
ರಾಸು ವಿಕ್ಷು ಯುಷ್ಮೇ ಸಚಾ ಬೃಹದ್ದಿವೇಷು ಸೋಮಮ್
॥ 3 ॥ ಪೀವೋ ಅಶ್ವಾಃ ಶುಚದ್ರಥಾ ಹಿ ಭೂತಾಯುಃಶಿಪ್ರಾ
ವಾಜಿನಃ ಸುನಿಷ್ಕಾಃ । ಇಂದ್ರಸ್ಯ ಸೂನೋ ಶವಸೋ ನಪಾ-
ತೋಽನು ವಶ್ಟೀತ್ಯಗ್ರಿಯಂ ಮದಾಯ ॥ 4 ॥ ಋಭುಮೃಭು-
ಕ್ಷಣೋ ರಯಿಂ ವಾಜೇ ವಾಜಿನ್ತಮಂ ಯುಜಮ್ । ಇಂದ್ರಸ್ವಂತಂ
ಹವಾಮಹೇ ಸದಾಸಾತಮಮುಶ್ವಿನಮ್ ॥ 5 ॥ ಸೇದೃಭವ್ವೋ
ಯಮವಥ ಯೂಯವಿಂದ್ರಶ್ಚ ಮರ್ತ್ಯಮ್ । ಸ ಧೀಭಿರಸ್ತು
ಸನಿತಾ ಮೇಧಸಾತಾ ಸೋ ಅರ್ವತಾ ॥ 6 ॥ ವಿ ನೋ ವಾಜಾ
ಋಭುಕ್ಷಣಃ ಪಥಶ್ಚಿತನ ಯಷ್ಟವೇ । ಅಸ್ಮಭ್ಯಂ ಸೂರಯಃ
ಸ್ತುತಾ ವಿಶ್ವಾ ಆಶಾಸ್ತರೀಷಣಿ ॥ 7 ॥ ತಂ ನೋ ವಾಜಾ
ಋಭುಕ್ಷಣ ಇಂದ್ರ ನಾಸತ್ಯಾ ರಯಿಮ್ । ಸಮಶ್ವಂ ಚರ್ಷಣೀಭ್ಯ
ಆ ಪುರು ಶಸ್ತ ಮಘತ್ತಯೇ ॥ 8 ॥

****

ಸೂಕ್ತ 38

ಅಷ್ಟಕ 3 ಮಂಡಲ 4 ಅಧ್ಯಾಯ 7

ಋಷಿಃ ವಾಮದೇವಃ ॥

ದೇವತಾ : 1 ದ್ಯಾವಾಪೃಥಿವ್ಯೌ । 2-10 ದಧಿಕ್ರಾಃ ॥ ಛಂದಃ : ತ್ರಿಷ್ಟುಪ್ ॥

ಉತೋ ಹಿ ವಾಂ ದಾತ್ರಾ ಸಂತಿ ಪೂರ್ವಾ ಯಾ ಪೂರುಭ್ಯ-
ಸ್ತ್ರಸದಸ್ಯುರ್ನಿತೋಶೇ । ಕ್ಷೇತ್ರಾಸಾಂ ದದಥುರುರ್ವರಾಸಾಂ ಘನಂ
ದಸ್ಯುಭ್ಯೋ ಅಭಿಭೂತಿಮುಗ್ರಮ್ ॥ 1 ॥ ಉತ ವಾಜಿನಂ ಪುರು-
ನಿಷ್ಷಿಧ್ವಾನಂ ದಧಿಕ್ರಾಮು ದದಥುರ್ವಿಶ್ವಕೃಷ್ಟಿಮ್ । ಋಜಿಪ್ಯಂ
ಶ್ಯೇನಂ ಪ್ರುಷಿತಪ್ಸುಮಾಶುಂ ಚರ್ಕೃತ್ಯಮುರ್ಯೋ ನೃಪತಿಂ ನ
ಶೂರಮ್ ॥ 2 ॥ ಯಂ ಸೀಮನು ಪ್ರವತೇವ ದ್ರವಂತಂ ವಿಶ್ವಃ
ಪೂರುರ್ಮದತಿ ಹರ್ಷಮಾಣಃ । ಪಡ್ಭಿರ್ಗೃಧ್ಯಂತಂ ಮೇಧಯುಂ ನ
ಶೂರಂ ರಥತುರಂ ವಾತಮಿವ ಧ್ರಜಂತಮ್ ॥ 3 ॥ ಯಃ ಸ್ಮಾರುಂ-
ಧಾನೋ ಗಧ್ಯಾ ಸಮತ್ಸು ಸನುತರಶ್ಚರತಿ ಗೋಷು ಗಚ್ಛನ್ ।
ಆವಿರ್ಭುಜೀಕೋ ವಿದಥಾ ನಿಚಿಕ್ಯತ್ತಿರೋ ಅರತಿಂ ಪರ್ಯಾಪ
ಆಯೋಃ ॥ 4 ॥ ಉತ ಸ್ಮ್ಯಾನಂ ವಸ್ತ್ರಮಥಿಂ ನ ತಾಯುಮನು

ಕ್ರೋಶಂತಿ ಕ್ಷಿತಯೋ ಭರೇಷು । ನೀಚಾಯಮಾನಂ ಜಸುರಿಂ ನ ಶ್ಯೇನಂ ಶ್ರವಶ್ಚಾಚ್ಛಾ ಪಶುಮಚ್ಚ ಯೂಥವಮ್ ॥ 5 ॥ ಉತ ಸ್ಮಾಸು ಪ್ರಥಮಃ ಸರಿಷ್ಯನ್ನಿ ವೇವೇತಿ ಶ್ರೇಣಿಭೀ ರಥಾನಾಮ್ । ಸ್ರಜಂ ಕೃಣ್ವಾನೋ ಜನ್ಯೋ ನ ಶುಭ್ವಾ ರೇಣುಂ ರೇರಿಹತ್ ಕಿರಣಂ ದದಶ್ವಾನ್ ॥ 6 ॥ ಉತ ಸ್ಯ ವಾಜೀ ಸಹುರಿರ್ಗತಾವಾ ಶುಶ್ರೂಷವಾಣಸ್ತನ್ವಾ ಸಮರ್ಯೇ । ತುರಂ ಯತೀಷು ತುರ-ಯನ್ನೃಜಿಪ್ಯೋಽಧಿ ಭ್ರುವೋಃ ಕರತೇ ರೇಣುಮೃಂಜನ್ ॥ 7 ॥ ಉತ ಸ್ಮಾಸ್ಯ ತನ್ಯತೋರಿವ ದ್ಯೋರ್ಗರ್ಹಾಯತೋ ಅಭಿ-ಯುಜೋ ಭಯಂತೇ । ಯದಾ ಸಹಸ್ರಮಭಿ ಷೀಮಯೋಧೀ-ದ್ದುರ್ವರ್ತುಃಸ್ಮಾ ಭವತಿ ಭೀಮ ಋಂಜನ್ ॥ 8 ॥ ಉತ ಸ್ಮಾಸ್ಯ ಪನಯಂತಿ ಜನಾ ಜೂತಿಂ ಕೃಷ್ಟಿಪ್ರೋ ಅಭಿಭೂತಿಮಾಶೋಃ । ಉತೈನಮಾಹುಃ ಸಮಿಥೇ ವಿಯಂತಃ ಪರಾ ದಧಿಕ್ರಾ ಅಸರತ್ಸ-ಹಸ್ರೈಃ ॥ 9 ॥ ಆ ದಧಿಕ್ರಾಃ ಶವಸಾ ಪಂಚ ಕೃಷ್ಟೀಃ ಸೂರ್ಯ ಇವ ಜ್ಯೋತಿಷಾಪಸ್ತತಾನ । ಸಹಸ್ರಸಾಃ ಶತಸಾ ವಾಜ್ಯರ್ವಾ ಪೃಣಕ್ತು ಮಧ್ವಾ ಸಮಿಮಾ ವಚಾಂಸಿ ॥ 10 ॥

ಸೂಕ್ತ 39

ಅಷ್ಟಕ 3 ಮಂಡಲ 4 ಅಧ್ಯಾಯ 7

ಋಷಿಃ ವಾಮದೇವಃ ॥

ದೇವತಾ : ದಧಿಕ್ರಾಃ ॥ ಛಂದಃ : 1-5 ತ್ರಿಷ್ಟುಪ್ । 6 ಅನುಷ್ಟುಪ್ ॥

ಆಶುಂ ದಧಿಕ್ರಾಂ ತಮು ನು ಷ್ಟವಾಮ ದಿವಸ್ಪೃಥಿವ್ಯಾ
ಉತ ಚರ್ಕಿರಾಮ । ಉಚ್ಛಂತೀರ್ಮಾಮುಷಸಃ ಸೂದಯಂತ್ವತಿ
ವಿಶ್ವಾನಿ ದುರಿತಾನಿ ಪರ್ಷನ್ ॥ 1 ॥ ಮಹಶ್ಚರ್ಕರ್ಮ್ಯರ್ವತಃ
ಕ್ರತುಷ್ಕ್ರಾ ದಧಿಕ್ರಾವ್ಣಃ ಪುರುವಾರಸ್ಯ ವೃಷ್ಣಃ । ಯಂ ಪ್ರೂರುಭ್ಯೋ
ದೀದಿವಾಂಸಂ ನಾಗ್ನಿಂ ದದಥುರ್ಮಿತ್ರಾವರುಣಾ ತತುರಿಮ್ ॥ 2 ॥
ಯೋ ಅಶ್ವಸ್ಯ ದಧಿಕ್ರಾವ್ಣೋ ಅಕಾರೀತ್ ಸಮಿದ್ಧೇ ಅಗ್ನಾ
ಉಷಸೋ ವ್ಯುಷ್ಟೌ । ಅನಾಗಸಂ ತಮದಿತಿಃ ಕೃಣೋತು ಸ
ಮಿತ್ರೇಣ ವರುಣೇನಾ ಸಜೋಷಾಃ ॥ 3 ॥ ದಧಿಕ್ರಾವ್ಣ ಇಷ
ಊರ್ಜೋ ಮಹೋ ಯದವನ್ಮಹಿ ಮರುತಾಂ ನಾಮ ಭದ್ರಮ್ ।
ಸ್ವಸ್ತಯೇ ವರುಣಂ ಮಿತ್ರಮಗ್ನಿಂ ಹವಾಮಹ ಇಂದ್ರಂ ವಜ್ರ
ಬಾಹುಮ್ ॥ 4 ॥ ಇಂದ್ರಮಿವೇದುಭಯೇ ವಿ ಹ್ವಯಂತ ಉದೀ-

ರಾಣಾ ಯಜ್ಞಮುಪಪ್ರಯಂತಃ । ದಧಿಕ್ರಾಮು ಸೂದನಂ
ಮರ್ತಾಯ ದದಥುರ್ಮಿತ್ರಾವರುಣಾ ನೋ ಅಶ್ವಮ್ ॥ 5 ॥
ದಧಿಕ್ರಾವ್ಣೋ ಅಕಾರಿಷಂ ಜಿಷ್ಣೋರಶ್ವಸ್ಯ ವಾಜಿನಃ । ಸುರಭಿ
ನೋ ಮುಖಾ ಕರತ್ ಪ್ರ ಣ ಆಯೂಂಷಿ ತಾರಿಷತ್ ॥ 6 ॥

ಸೂಕ್ತ 40

ಅಷ್ಟಕ 3 ಮಂಡಲ 4 ಅಧ್ಯಾಯ 7

ಋಷಿಃ ವಾಮದೇವಃ ॥

ದೇವತಾ : 1-4 ದಧಿಕ್ರಾ । 5 ಸೂರ್ಯಃ ॥

ಛಂದಃ : 1 ತ್ರಿಷ್ಟುಪ್ । 2-5 ಜಗತೀ ॥

ದಧಿಕ್ರಾವ್ಣ ಇದು ನು ಚರ್ಕಿರಾಮ ವಿಶ್ವಾ ಇನ್ಮಾಮುಷಸಃ
ಸೂದಯಂತು । ಅಪಾಮಗ್ನೇರುಷಸಃ ಸೂರ್ಯಸ್ಯ ಬೃಹಸ್ಪತೇ-
ರಾಂಗಿರಸಸ್ಯ ಜಿಷ್ಣೋಃ ॥ 1 ॥ ಸತ್ವಾ ಭರಿಷೋ ಗವಿಷೋ ದುವ-
ನ್ಯಸಚ್ಛ್ವವಸ್ಯಾದಿಷ ಉಷಸಸ್ತುರಣ್ಯಸತ್ । ಸತ್ಯೋ ದ್ರವೋ
ದ್ರವರಃ ಪತಂಗರೋ ದಧಿಕ್ರಾವೇಷಮೂರ್ಜಂ ಸ್ವರ್ಜನತ್ ॥ 2 ॥
ಉತ ಸ್ಮಾಸ್ಯ ದ್ರವತಸ್ತುರಣ್ಯತಃ ಪರ್ಣಂ ನ ವೇರನು ವಾತಿ

ಪ್ರಗರ್ಧಿನಃ । ಶ್ಯೇನಸ್ಯೇವ ಧ್ರಜತೋ ಅಂಕಸಂ ಪರಿ ದಧಿಕ್ರಾವ್ಣಃ
ಸಹೋರ್ಜಾ ತರಿತ್ರತಃ ॥ 3 ॥ ಉತ ಸ್ಮ ವಾಜೀ ಕ್ಷಿಪಣಿಂ ತುರಣ್ಯತಿ
ಗ್ರೀವಾಯಾಂ ಬದ್ಧೋ ಅಪಿಕಕ್ಷ ಆಸನಿ । ಕ್ರತುಂ ದಧಿಕ್ರಾ ಅನು
ಸಂತವೀತ್ವತ್ ಪಥಾಮಂಕಾಂಸ್ಯನ್ವಾಪನೀಫಣತ್ ॥ 4 ॥ ಹಂಸಃ
ಶುಚಿಷದ್ವಸುರಂತರಿಕ್ಷಸದ್ಧೋತಾ ವೇದಿಷದತಿಥಿರ್ದುರೋಣಸತ್ ।
ನೃಷದ್ವರಸದೃತಸದ್ವ್ಯೋಮಸದಬ್ಜಾ ಗೋಜಾ ಋತಜಾ ಅದ್ರಿ-
ಜಾ ಋತಮ್ ॥ 5 ॥

ಸೂಕ್ತ 41

ಅಷ್ಟಕ 3 ಮಂಡಲ 4 ಅಧ್ಯಾಯ 7

ಋಷಿಃ ವಾಮದೇವಃ ॥

ದೇವತಾ : ಇಂದ್ರಾವರುಣೌ ॥ ಛಂದಃ : ತ್ರಿಷ್ಟುಪ್ ॥

ಇಂದ್ರಾ ಕೋ ವಾಂ ವರುಣಾ ಸುಮ್ನಮಾಪ ಸ್ತೋಮೋ
ಹವಿಷ್ಮಾ ಅಮೃತೋ ನ ಹೋತಾ । ಯೋ ವಾಂ ಹೃದಿ ಕ್ರತುಮಾ
ಅಸ್ಮದುಕ್ತಃ ಪಸ್ಪರ್ಶದಿಂದ್ರಾವರುಣಾ ನಮಸ್ವಾನ್ ॥ 1 ॥ ಇಂದ್ರಾ
ಹ ಯೋ ವರುಣಾ ಚಕ್ರ ಆಪೀ ದೇವೌ ಮರ್ತಃ ಸಖ್ಯಾಯ

ಪ್ರಯಸ್ವಾನ್ । ಸ ಹಂತಿ ವೃತ್ರಾ ಸಮಿಥೇಷು ಶತ್ರೂನವೋಭಿರ್ವಾ
ಮಹದ್ಭಿಃ ಸ ಪ್ರ ಶೃಣ್ವೇ ॥ 2 ॥ ಇಂದ್ರಾ ಹ ರತ್ನಂ ವರುಣಾ
ಧೇಷ್ಠೇತ್ಥಾ ನೃಭ್ಯಃ ಶಶಮಾನೇಭ್ಯಸ್ತಾ । ಯದೀ ಸಖಾಯಾ
ಸಖ್ಯಾಯ ಸೋಮೈಃ ಸುತೇಭಿಃ ಸುಪ್ರಯಸಾ ಮಾದಯೈತೇ
॥ 3 ॥ ಇಂದ್ರಾ ಯುವಂ ವರುಣಾ ದಿದ್ಯುಮಸ್ಮಿನ್ನೋಜಿಷ್ಠಂ-
ಮುಗ್ರಾ ನಿ ವಧಿಷ್ಟಂ ವಜ್ರಮ್ । ಯೋ ನೋ ದುರೇವೋ
ವೃಕತಿರ್ದಭೀತಿಸ್ತಸ್ಮಿನ್ಮಾಥಾಮುಭಿ ಭೂತ್ಯೋಜಃ ॥ 4 ॥ ಇಂದ್ರಾ
ಯುವಂ ವರುಣಾ ಭೂತಮಸ್ಯಾ ಧಿಯಃ ಪ್ರೇತಾರಾ ವೃಷಭೇವ
ಧೇನೋಃ । ಸಾ ನೋ ದುಹೀಯದ್ಯವಸೇವ ಗತ್ವೀ ಸಹಸ್ರಧಾರಾ
ಪಯಸಾ ಮಹೀ ಗೌಃ ॥ 5 ॥ ತೋಕೇ ಹಿತೇ ತನಯೇ ಊರ್ವ-
ರಾಸು ಸೂರೋ ದೃಶೀಕೇ ವೃಷಣಶ್ಚ ಪೌಂಸ್ಯೇ । ಇಂದ್ರಾ ನೋ
ಅತ್ರ ವರುಣಾ ಸ್ಯಾತಾಮವೋಭಿರ್ದಸ್ಮಾ ಪರಿತಕ್ಮ್ಯಯಾವ್
॥ 6 ॥ ಯುವಾವಿದ್ಧ್ಯವಸೇ ಪೂರ್ವ್ಯಾಯ ಪರಿ ಪ್ರಭೂತೀ ಗವಿಷಃ
ಸ್ವಾಪೀ । ವೃಣೀಮಹೇ ಸಖ್ಯಾಯ ಪ್ರಿಯಾಯ ಶೂರಾ
ಮಂಹಿಷ್ಠಾ ಪಿತರೇವ ಶಂಭೂ ॥ 7 ॥ ತಾ ವಾಂ ಧಿಯೋಽವಸೇ

ವಾಜಯಂತೀರಾಜಿಂ ನ ಜಗ್ಮಯ್ಯುರ್ವಯೂಃ ಸುದಾನೂ ।
ಶ್ರಿಯೇ ನ ಗಾವ ಉಪ ಸೋಮಮಸ್ಥುರಿಂದ್ರಂ ಗಿರೋ ವರುಣಂ
ಮೇ ಮನೀಷಾಃ ॥ 8 ॥ ಇಮಾ ಇಂದ್ರಂ ವರುಣಂ ಮೇ ಮನೀಷಾ
ಅಗ್ಮನ್ನುಪ ದ್ರವಿಣಮಿಚ್ಛಮಾನಾಃ । ಉಪೇಮಸ್ಥುರ್ಜೋಷ್ಟಾರ
ಇವ ವಸ್ವೋ ರಘ್ವೀರಿವ ಶ್ರವಸೋ ಭಿಕ್ಷಮಾಣಾಃ ॥ 9 ॥
ಅಶ್ವ್ಯಸ್ಯ ತ್ಮನಾ ರಥ್ಯಸ್ಯ ಪುಷ್ಟೇರ್ನಿತ್ಯಸ್ಯ ರಾಯಃ ಪತಯಃ
ಸ್ಯಾಮ । ತಾ ಚಕ್ರಾಣಾ ಊತಿಭಿರ್ನವ್ಯಸೀಭಿರಸ್ಮತ್ರಾ ರಾಯೋ
ನಿಯುತಃ ಸಚಂತಾಮ್ ॥ 10 ॥ ಆ ನೋ ಬೃಹಂತಾ ಬೃಹತೀ-
ಭಿರೂತೀ ಇಂದ್ರ ಯಾತಂ ವರುಣ ವಾಜಸಾತೌ । ಯದ್ದಿದ್ಯವಃ
ಪೃತನಾಸು ಪ್ರಕ್ರೀಳಾನ್ತಸ್ಯ ವಾಂ ಸ್ಯಾಮ ಸನಿತಾರ ಆಜೇಃ ॥ 11 ॥

****

ಸೂಕ್ತ 42

ಅಷ್ಟಕ 3 ಮಂಡಲ 4 ಅಧ್ಯಾಯ 7

ಋಷಿಃ ತ್ರಸದಸ್ಯುಃ ಪೌರುಕುತ್ಸಃ ॥

ದೇವತಾ : 1-6 ಆತ್ಮಾ । 7-10 ಇಂದ್ರಾವರುಣೌ ॥

ಛಂದಃ : ತ್ರಿಷ್ಟುಪ್ ॥

ಮಮ ದ್ವಿತಾ ರಾಷ್ಟ್ರಂ ಕ್ಷತ್ರಿಯಸ್ಯ ವಿಶ್ವಾಯೋರ್ವಿಶ್ವೇ
ಅಮೃತಾ ಯಥಾ ನಃ । ಕ್ರತುಂ ಸಚಂತೇ ವರುಣಸ್ಯ ದೇವಾ
ರಾಜಾಮಿ ಕೃಷ್ಟೇರುಪಮಸ್ಯ ವರ್ಷ್ಮೇಃ ॥ 1 ॥ ಅಹಂ ರಾಜಾ
ವರುಣೋ ಮಹ್ಯಂ ತಾನ್ಯಸುರ್ಯಾಣಿ ಪ್ರಥಮಾ ಧಾರಯಂತ ।
ಕ್ರತುಂ ಸಚಂತೇ ವರುಣಸ್ಯ ದೇವಾ ರಾಜಾಮಿ ಕೃಷ್ಟೇರುಪಮಸ್ಯ
ವರ್ಷ್ಮೇಃ ॥ 2 ॥ ಅಹಮಿಂದ್ರೋ ವರುಣಸ್ತೇ ಮಹಿತ್ವೋರ್ವೀ
ಗಭೀರೇ ರಜಸೀ ಸುಮೇಕೇ । ತ್ವಷ್ಟೇವ ವಿಶ್ವಾ ಭುವನಾನಿ
ವಿದ್ವಾನ್ತ್ಸಮೈರಯಂ ರೋದಸೀ ಧಾರಯಂ ಚ ॥ 3 ॥ ಅಹ-
ಮಪೋ ಅಪಿನ್ವಮುಕ್ಷಮಾಣಾ ಧಾರಯಂ ದಿವಂ ಸದನ ಋತಸ್ಯ ।
ಋತೇನ ಪುತ್ರೋ ಅದಿತೇರ್ಋತಾವೋತ ತ್ರಿಧಾತು ಪ್ರಥಯದ್ವಿ
ಭೂಮ ॥ 4 ॥ ಮಾಂ ನರಃ ಸ್ವರ್ಶಾ ವಾಜಯಂತೋ ಮಾಂ

ವೃತಾಃ ಸಮರಣೇ ಹವಂತೇ । ಕೃಣೋವ್ಯಾಜಿಂ ಮಘವಾಹ-
ವಿಂದ್ರ ಇಯೆರ್ಮಿ ರೇಣಮಭಿ ಭೂತ್ಯೋಜಾಃ ॥ 5 ॥ ಅಹಂ ತಾ
ವಿಶ್ವಾ ಚಕರಂ ನಕಿರ್ಮಾ ದೈವ್ಯಂ ಸಹೋ ವರತೇ ಅಪ್ರ
ತೀತವ್ । ಯನ್ಮಾ ಸೋಮಾಸೋ ಮಮದನ್ಯದುಕ್ಥ್ಯೇ ಭೇ
ಭಯೇತೇ ರಜಸೀ ಅಪಾರೇ ॥ 6 ॥ ವಿದುಷ್ಟೇ ವಿಶ್ವಾ ಭುವನಾನಿ
ತಸ್ಯ ತಾ ಪ್ರ ಬ್ರವೀಷಿ ವರುಣಾಯ ವೇಧಃ । ತ್ವಂ ವೃತ್ರಾಣಿ
ಶೃಣ್ವಿಷೇ ಜಘನ್ವಾನ್ ತ್ವಂ ವೃತಾ ಅರಿಣಾ ಇಂದ್ರ ಸಿಂಧೂನ್
॥ 7 ॥ ಅಸ್ಮಾಕಮತ್ರ ಪಿತರಸ್ತ ಆಸನ್ತ್ಸಪ್ತ ಋಷಯೋ
ದೌರ್ಗಹೇ ಬಧ್ಯಮಾನೇ । ತ ಆಯಜಂತ ತ್ರಸದಸ್ಯುಮಸ್ಯಾ
ಇಂದ್ರಂ ನ ವೃತ್ರತುರಮರ್ಧದೇವಮ್ ॥ 8 ॥ ಪುರುಕುತ್ಸಾನೀ
ಹಿ ವಾಮದಾಶದ್ಭವ್ಯೇಭಿರಿಂದ್ರಾವರುಣಾ ನವೋಭಿಃ । ಅಥಾ
ರಾಜಾನಂ ತ್ರಸದಸ್ಯುಮಸ್ಯಾ ವೃತ್ರಹಣಂ ವದಥುರರ್ಧದೇವಮ್
॥ 9 ॥ ರಾಯೋ ವಯಂ ಸವಾಂಸೋ ಮದೇಮ ಹವ್ಯೇನ
ದೇವಾ ಯವಸೇನಗಾವಃ । ತಾಂ ಧೇನುಮಿಂದ್ರಾವರುಣಾ ಯುವಂ
ನೋ ವಿಶ್ವಾಹಾ ಧತ್ತಮನಪಸ್ಫುರಂತೀಮ್ ॥ 10 ॥

ಸೂಕ್ತ 43

ಅಷ್ಟಕ 3 ಮಂಡಲ 4 ಅಧ್ಯಾಯ 7

ಋಷಿಃ ಪುರುಮಿಳ್ಹಾಜಮಿಳ್ಹೌ ಸೌಹೋತ್ರೌ ॥

ದೇವತಾ : ಅಶ್ವಿನೌ ॥ ಛಂದಃ : ತ್ರಿಷ್ಟುಪ್ ॥

ಕ ಉ ಶ್ರವತ್ಕತಮೋ ಯಜ್ಞಿಯಾನಾಂ ವಂದಾರು ದೇವಃ
ಕತಮೋ ಜುಷಾತೇ । ಕಸ್ಯೇಮಾಂ ದೇವೀಮಮೃತೇಷು ಪ್ರೇಷ್ಠಾಂ
ಹೃದಿ ಶ್ರೇಷಾಮ ಸುಷ್ಟುತಿಂ ಸುಹವ್ಯಾಮ್ ॥ 1 ॥ ಕೋ ನ್ವಾಳಾತಿ
ಕತಮ ಆಗವಿಷೋ ದೇವಾನಾಮು ಕತಮಃ ಶಂಭವಿಷ್ಠಃ ।
ರಥಂ ಕಮಾಹುರ್ವದಶ್ವಮಾಶುಂ ಯಂ ಸೂರ್ಯಸ್ಯ ದುಹಿ-
ತಾವೃಣೀತ ॥ 2 ॥ ಮುಕ್ಷೂ ಹಿ ಷ್ಮಾ ಗಚ್ಛಥ ಈವತೋ
ದ್ಯೂನಿಂದ್ರೋ ನ ಶಕ್ತಿಂ ಪರಿತಕ್ಮ್ಯಾಯಾಮ್ । ದಿವ ಆಜಾತಾ
ದಿವ್ಯಾ ಸುಪರ್ಣಾ ಕಯಾ ಶಚೀನಾಂ ಭವಥಃ ಶಚಿಷ್ಠಾ ॥ 3 ॥
ಕಾ ವಾಂ ಭೂದುಪಮಾತಿಃ ಕಯಾ ನ ಆಶ್ವಿನಾ ಗಮಥೋ
ಹೂಯಮಾನಾ । ಕೋ ವಾಂ ಮಹಿತ್ವಮಸೋ ಅಭೀಕ ಉರು-
ಷ್ಯತಂ ಮಾಧ್ವೀ ದಸ್ರಾ ನ ಊತೀ ॥ 4 ॥ ಉರು ವಾಂ ರಥಃ

ಪರಿ ನಕ್ಷತಿ ದ್ಯಾವಾ ಯತ್ ಸದ್ಯುದ್ಯಾದಭಿ ವರ್ತತೇ ವಾಮ್ ।
ಮಧ್ವಾ ಮಾಧ್ವೀ ಮಧು ವಾಂ ಪ್ರಷಾಯ್ಯನ್, ಯತ್ಸ್ತೀಂ ವಾಂ
ಪೃಕ್ಷೋ ಭುರಜಂತ ಪಕ್ವಾಃ ॥ 5 ॥ ಸಿಂಧುರ್ಹ ವಾಂ ರಸಯಾ
ಸಿಂಚದಶ್ವಾನ್ ಘೃಣಾ ವಯೋಽರುಷಾಸಃ ಪರಿಗ್ಮನ್ । ತದೂಷು
ವಾಮಜಿರಂ ಚೇತಿ ಯಾನಂ ಯೇನ ಪತೀ ಭವಥಃ ಸೂರ್ಯಾಯಾಃ
॥ 6 ॥ ಇಹೇಹ ಯದ್ವಾಂ ಸಮನಾ ಪಪೃಕ್ಷೇ ಸೇಯಮಸ್ಮೇ
ಸುಮತಿರ್ವಾಜರತ್ನಾ । ಉರುಷ್ಯತಂ ಜರಿತಾರಂ ಯುವಂ ಹ
ಶ್ರಿತಃ ಕಾಮೋ ನಾಸತ್ಯಾ ಯುವದ್ರಿಕ್ ॥ 7 ॥

ಸೂಕ್ತ 44

ಅಷ್ಟಕ 3 ಮಂಡಲ 4 ಅಧ್ಯಾಯ 7

ಋಷಿಃ ಪುರುಮಿಳ್ಹಾಜಮಿಳ್ಹೌ ಸೌಹೋತ್ರೌ ॥

ದೇವತಾ : ಅಶ್ವಿನೌ ॥ ಛಂದಃ : ತ್ರಿಷ್ಟುಪ್ ॥

ತಂ ವಾಂ ರಥಂ ವಯಮದ್ಯಾ ಹುವೇಮ ಪೃಥುಜ್ರಯ-
ಮಶ್ವಿನಾ ಸಂಗತಿಂ ಗೋಃ । ಯಃ ಸೂರ್ಯಾಂ ವಹತಿ ವಂಧು-

ರಾಯುರ್ಗಿರ್ವಾಹಸಂ ಪುರುತಮುಂ ವಸೂಯುವಮ್ ॥ 1 ॥
ಯುವಂ ಶ್ರಿಯಮುಶ್ವಿನಾ ದೇವತಾ ತಾಂ ದಿವೋ ನಪಾತಾ ವನಥಃ
ಶಚೀಭಿಃ । ಯುವೋರ್ವಪುರಭಿ ಪೃಕ್ಷಃ ಸಚಂತೇ ವಹಂತಿ ಯತ್
ಕಕ್ಷುಹಾಸೋ ರಥೇ ವಾಮ್ ॥ 2 ॥ ಕೋ ವಾಮದ್ಯಾ ಕರತೇ
ರಾತಹವ್ಯ ಊತಯೇ ವಾ ಸುತಪೇಯಾಯ ವಾರ್ಕೈಃ । ಋತಸ್ಯ
ವಾ ವನುಷೇ ಪೂರ್ವ್ಯಾಯ ನವೋ ಯೇವಾನೋ ಅಶ್ವಿನಾ
ವವರ್ತತ್ ॥ 3 ॥ ಹಿರಣ್ಯಯೇನ ಪುರುಭೂ ರಥೇನೇಮಂ ಯಜ್ಞಂ
ನಾಸತ್ಯೋಪ ಯಾತಮ್ । ಪಿಬಾತ ಇನ್ಮಧುನಃ ಸೋಮ್ಯಸ್ಯ
ದಧಥೋ ರತ್ನಂ ವಿಧತೇ ಜನಾಯ ॥ 4 ॥ ಆ ನೋ ಯಾತಂ
ದಿವೋ ಅಚ್ಛಾ ಪೃಥಿವ್ಯಾ ಹಿರಣ್ಯಯೇನ ಸುವೃತಾ ರಥೇನ । ಮಾ
ವಾಮನ್ಯೇ ನಿ ಯಮನ್ ದೇವಯಂತಃ ಸಂ ಯದ್ದದೇ ನಾಭಿಃ
ಪೂರ್ವ್ಯಾ ವಾಮ್ ॥ 5 ॥ ನೂ ನೋ ರಯಿಂ ಪುರುವೀರಂ
ಬೃಹಂತಂ ದಸ್ರಾ ವಿವಾಸಾಮುಭಯೇಷ್ವಸ್ಮೇ । ನರೋ
ಯದ್ವಾಮಶ್ವಿನಾ ಸ್ತೋಮಮಾವನ್ತ್ಸಧಸ್ತುತಿಮಾಜಮಿಾಳ್ಹಾಸೋ
ಅಗ್ಮನ್ ॥ 6 ॥ ಇಹೇಹ ಯದ್ವಾಂ ಸಮನಾ ಪಪೃಕ್ಷೇ ಸೇಯ-

ಮಸ್ಮೇ ಸುಮತಿರ್ವಾಜರತ್ನಾ । ಉರುಷ್ಯತಂ ಜರಿತಾರಂ ಯುವಂ ಹ
ಶ್ರಿತಃ ಕಾಮೋ ನಾಸತ್ಯಾ ಯುವದ್ರಿಕ್ ॥ 7 ॥

ಸೂಕ್ತ 45

ಅಷ್ಟಕ 3 ಮಂಡಲ 4 ಅಧ್ಯಾಯ 7

ಋಷಿಃ ವಾಮದೇವಃ ॥

ದೇವತಾ : ಅಶ್ವಿನೌ ॥ ಛಂದಃ : 1 6 ಜಗತೀ । 7 ತ್ರಿಷ್ಟುಪ್ ॥

ಏಷ ಸ್ಯ ಭಾನುರುದಿಯರ್ತಿ ಯುಜ್ಯತೇ ರಥಃ ಪರಿಜ್ಮಾ
ದಿವೋ ಅಸ್ಯ ಸಾನವಿ । ಪೃಕ್ಷಾಸೋ ಅಸ್ಮಿನ್ ಮಿಥುನಾ ಅಧಿ
ತ್ರಯೋ ದೃತಿಸ್ತುರೀಯೋ ಮಧುನೋ ವಿ ರಪ್ಶತೇ ॥ 1 ॥
ಉದ್ವಾಂ ಪೃಕ್ಷಾಸೋ ಮಧುಮಂತ ಈರತೇ ರಥಾ ಅಶ್ವಾಸ
ಉಷಸೋ ವ್ಯುಷ್ಟಿಷು । ಅಪೋರ್ಣುವಂತಸ್ತಮ ಅ ಪರೀವೃತಂ
ಸ್ವ (ಅ) ರ್ಣ ಶುಕ್ರಂ ತನ್ವಂತ ಆ ರಜಃ ॥ 2 ॥ ಮಧ್ವಃ
ಪಿಬತಂ ಮಧುಪೇಭಿರಾಸಭಿರುತ ಪ್ರಿಯಂ ಮಧುನೇ ಯುಂಜಾಥಾಂ
ರಥವಾಹ । ಆ ವರ್ತನಿಂ ಮಧುನಾ ಜಿನ್ವಥಸ್ಪಥೋ ದೃತಿಂ ವಹೇಥೇ
ಮಧುಮಂತಮಶ್ವಿನಾ ॥ 3 ॥ ಹಂಸಾಸೋ ಯೇ ವಾಂ ಮಧು-

ಮಂತೋ ಅಸ್ರಿಧೋ ಹಿರಣ್ಯಪರ್ಣಾ ಉಹುವ ಉಷರ್ಬುಧಃ ।
ಉದಪ್ರುತೋ ಮಂದಿನೋ ಮಂದಿನಿಸ್ಪೃಶೋ ಮಧ್ವೋ ನ
ಮಕ್ಷಃ ಸವನಾನಿ ಗಚ್ಛಥಃ ॥ 4 ॥ ಸ್ವಧ್ವರಾಸೋ ಮಧು-
ಮಂತೋ ಅಗ್ನಯ ಉಸ್ರಾ ಜರಂತೇ ಪ್ರತಿ ವಸ್ತೋರಶ್ವಿನಾ ।
ಯನ್ನಿಕ್ತಹಸ್ತಸ್ತರಣಿರ್ವಿಚಕ್ಷಣಃ ಸೋಮಂ ಸುಷಾವ ಮಧು-
ಮಂತಮದ್ರಿಭಿಃ ॥ 5 ॥ ಆಕೇನಿಪಾಸೋ ಅಹಭಿರ್ದವಿಧ್ವತಃ ಸ್ವ
(ಅ) ರ್ಣ ಶುಕ್ರಂ ತನ್ವಂತ ಆ ರಜಃ। ಸೂರಶ್ಚಿದಶ್ವಾನ್,
ಯುಯುಜಾನ ಈಯತೇ ವಿಶ್ವಾ ಅನು ಸ್ವಧಯಾ ಚೇತಥ-
ಸ್ಪಥಃ ॥ 6 ॥ ಪ್ರ ವಾಮವೋಚಮಶ್ವಿನಾ ಧಿಯಂಧಾ ರಥಃ
ಸ್ವಶ್ವೋ ಅಜರೋ ಯೋ ಅಸ್ತಿ । ಯೇನ ಸದ್ಯಃ ಪರಿ ರಜಾಂಸಿ
ಯಾಥೋ ಹವಿಷ್ಮಂತಂ ತರಣಿಂ ಭೋಜಮಚ್ಛ ॥ 7 ॥

****

ಸೂಕ್ತ 46

ಅಷ್ಟಕ 3 ಮಂಡಲ 4 ಅಧ್ಯಾಯ 7

ಋಷಿಃ ವಾಮದೇವಃ ॥

ದೇವತಾ : 1 ವಾಯುಃ । 2-7 ಇಂದ್ರವಾಯೂ ॥ ಛಂದಃ : ಗಾಯತ್ರೀ ।

ಅಗ್ರಂ ಪಿಬಾ ಮಧೂನಾಂ ಸುತಂ ವಾಯೋ ದಿವಿಷ್ಟಿಷು ।
ತ್ವಂ ಹಿ ಪೂರ್ವಪಾ ಅಸಿ ॥ 1 ॥ ಶತೇನಾ ನೋ ಅಭಿಷ್ಟಿಭಿರ್ನಿ-
ಯುತ್ವಾ ಇಂದ್ರಸಾರಥಿಃ । ವಾಯೋ ಸುತಸ್ಯ ತೃಂಪತಮ್ ॥ 2 ॥
ಆ ವಾಂ ಸಹಸ್ರಂ ಹರಯ ಇಂದ್ರವಾಯೂ ಅಭಿ ಪ್ರಯಃ ।
ವಹಂತು ಸೋಮಪೀತಯೇ ॥ 3 ॥ ರಥಂ ಹಿರಣ್ಯವಂಧುರಮಿಂದ್ರ-
ವಾಯೂ ಸ್ವಧ್ವರಮ್ । ಆ ಹಿ ಸ್ಥಾಥೋ ದಿವಿಸ್ಪೃಶಮ್ ॥ 4 ॥
ರಥೇನ ಪೃಥುಪಾಜಸಾ ದಾಶ್ವಾಂಸಮುಪ ಗಚ್ಛತಮ್ । ಇಂದ್ರ-
ವಾಯೂ ಇಹಾ ಗತಮ್ ॥ 5 ॥ ಇಂದ್ರವಾಯೂ ಅಯಂ ಸುತಸ್ತಂ
ದೇವೇಭಿಃ ಸಜೋಷಸಾ । ಪಿಬತಂ ದಾಶುಷೋ ಗೃಹೇ ॥ 6 ॥
ಇಹ ಪ್ರಯಾಣಮಸ್ತು ವಾಮಿಂದ್ರವಾಯೂ ವಿಮೋಚನಮ್ ।
ಇಹ ವಾಂ ಸೋಮಪೀತಯೇ ॥ 7 ॥

ಸೂಕ್ತ 47

ಅಷ್ಟಕ 3 ಮಂಡಲ 4 ಅಧ್ಯಾಯ 7

ಋಷಿಃ ವಾಮದೇವಃ ॥

ದೇವತಾ : 1 ವಾಯುಃ । 2-4 ಇಂದ್ರವಾಯೂ ॥ ಛಂದಃ : ಅನುಷ್ಟುಪ್ ॥

ವಾಯೋ ಶುಕ್ರೋ ಅಯಾಮಿ ತೇ ಮಧ್ವೋ ಅಗ್ರಂ ದಿವಿಷ್ಟಿಷು । ಆ ಯಾಹಿ ಸೋಮಪೀತಯೇ ಸ್ಪಾರ್ಹೋ ದೇವ ನಿಯುತ್ವತಾ ॥ 1 ॥ ಇಂದ್ರಶ್ಚ ವಾಯವೇಷಾಂ ಸೋಮಾನಾಂ ಪೀತಿಮರ್ಹಥಃ । ಯುವಾಂ ಹಿ ಯಂತೀಂದವೋ ನಿಮ್ನಮಾಪೋ ನ ಸಧ್ರ್ಯಕ್ ॥ 2 ॥ ವಾಯವಿಂದ್ರಶ್ಚ ಶುಷ್ಮಿಣಾ ಸರಥಂ ಶವಸಸ್ಪತೀ । ನಿಯುತ್ವಂತಾ ನ ಊತಯ ಆ ಯಾತಂ ಸೋಮಪೀತಯೇ ॥ 3 ॥ ಯೋ ವಾಂ ಸಂತಿ ಪುರುಸ್ಪೃಹೋ ನಿಯುತೋ ದಾಶುಷೇ ನರಾ । ಅಸ್ಮೇ ತಾ ಯಜ್ಞವಾಹಸೇಂದ್ರವಾಯೂ ನಿ ಯಚ್ಛತಮ್ ॥ 4 ॥

****

ಸೂಕ್ತ 48

ಅಷ್ಟಕ 3 ಮಂಡಲ 4 ಅಧ್ಯಾಯ 7

ಋಷಿಃ ವಾಮದೇವಃ ॥

ದೇವತಾ : ವಾಯುಃ ॥ ಛಂದಃ : ಅನುಷ್ಟುಪ್ ॥

ವಿಹಿ ಹೋತ್ರಾ ಅವೀತಾ ವಿಪ್ರೋ ನ ರಾಯೋ ಅರ್ಯಃ ।
ವಾಯುವಾ ಚಂದ್ರೇಣ ರಥೇನ ಯ್ಯಾಹಿ ಸುತಸ್ಯ ಪೀತಯೇ ॥ 1 ॥

ನಿಯ್ಯುರ್ವಾಣೋ ಅಶಸ್ತೀರ್ನಿಯುತ್ವಾ ಇಂದ್ರಸಾರಥಿಃ । ವಾಯುವಾ
ಚಂದ್ರೇಣ ರಥೇನ ಯ್ಯಾಹಿ ಸುತಸ್ಯ ಪೀತಯೇ ॥ 2 ॥ ಅನು
ಕೃಷ್ಣೀ ವಸುಧಿತೀ ಯೇವಮಾತೇ ವಿಶ್ವಪೇಶಸಾ । ವಾಯುವಾ
ಚಂದ್ರೇಣ ರಥೇನ ಯ್ಯಾಹಿ ಸುತಸ್ಯ ಪೀತಯೇ ॥ 3 ॥ ವಹಂತು
ತ್ವಾ ಮನೋಯುಜೋ ಯುಕ್ತಾಸೋ ನವತಿರ್ನವ । ವಾಯುವಾ
ಚಂದ್ರೇಣ ರಥೇನ ಯ್ಯಾಹಿ ಸುತಸ್ಯ ಪೀತಯೇ ॥ 4 ॥ ವಾಯೋ
ಶತಂ ಹರೀಣಾಂ ಯುವಸ್ವ ಪೋಷ್ಯಾಣಾಮ್ । ಉತ ವಾ ತೇ
ಸಹಸ್ರಿಣೋ ರಥ ಆ ಯಾತು ಪಾಜಸಾ ॥ 5 ॥

ಸೂಕ್ತ 49

ಅಷ್ಟಕ 3 ಮಂಡಲ 4 ಅಧ್ಯಾಯ 7

ಋಷಿಃ ವಾಮದೇವಃ ॥

ದೇವತಾ : ಇಂದ್ರಾಬೃಹಸ್ಪತೀ ॥ ಛಂದಃ : ಗಾಯತ್ರೀ ॥

ಇದಂ ವಾಂ ವಾಮಾಸ್ಯೇ ಹವಿಃ ಪ್ರಿಯಮಿಂದ್ರಾಬೃಹಸ್ಪತೀ ।
ಉಕ್ಥಂ ಮದಶ್ಚ ಶಸ್ಯತೇ ॥ 1 ॥ ಅಯಂ ವಾಂ ಪರಿಷಿಚ್ಯತೇ
ಸೋಮ ಇಂದ್ರಾಬೃಹಸ್ಪತೀ । ಚಾರುರ್ಮದಾಯ ಪೀತಯೇ
॥ 2 ॥ ಆ ನ ಇಂದ್ರಾಬೃಹಸ್ಪತೀ ಗೃಹಮಿಂದ್ರಶ್ಚ ಗಚ್ಛತಮ್ ।
ಸೋಮಮಪಾ ಸೋಮಪೀತಯೇ ॥ 3 ॥ ಅಸ್ಮೇ ಇಂದ್ರಾಬೃಹಸ್ಪತೀ
ರಯಿಂ ಧತ್ತಂ ಶತಗ್ವಿನಮ್ । ಅಶ್ವಾವಂತಂ ಸಹಸ್ರಿಣಮ್ ॥ 4 ॥
ಇಂದ್ರಾಬೃಹಸ್ಪತೀ ವಯಂ ಸುತೇ ಗೀರ್ಭಿರ್ಹವಾಮಹೇ । ಅಸ್ಯ
ಸೋಮಸ್ಯ ಪೀತಯೇ ॥ 5 ॥ ಸೋಮಮಿಂದ್ರಾಬೃಹಸ್ಪತೀ ಪಿಬತಂ
ದಾಶುಷೋ ಗೃಹೇ । ಮಾದಯೇಥಾಂ ತದೋಕಸಾ ॥ 6 ॥

****

ಸೂಕ್ತ 50

ಅಷ್ಟಕ 3 ಮಂಡಲ 4 ಅಧ್ಯಾಯ 7

ಋಷಿಃ ವಾಮದೇವಃ ॥

ದೇವತಾ : 1-9 ಬೃಹಸ್ಪತಿಃ । 10-11 ಇಂದ್ರಾಬೃಹಸ್ಪತೀ ॥

ಛಂದಃ : 1-9, 11 ತ್ರಿಷ್ಟುಪ್ । 10 ಜಗತೀ ॥

ಯಸ್ತಸ್ತಂಭ ಸಹಸಾ ವಿ ಜ್ಮೋ ಅಂತಾನ್ ಬೃಹಸ್ಪತಿಸ್ತ್ರಿ-
ಷಧಸ್ಥೋ ರವೇಣ । ತಂ ಪ್ರತ್ನಾಸ ಋಷಯೋ ದೀಧ್ಯಾನಾಃ
ಪುರೋ ವಿಪ್ರಾ ದಧಿರೇ ಮಂದ್ರಜಿಹ್ವಮ್ ॥ 1 ॥ ಧುನೇತಯಃ
ಸುಪ್ರಕೇತಂ ಮದಂತೋ ಬೃಹಸ್ಪತೇ ಅಭಿ ಯೇ ನಸ್ತತಸ್ರೇ ।
ಪೃಷಂತಂ ಸೃಪ್ರಮದಬ್ಧಮೂರ್ವಂ ಬೃಹಸ್ಪತೇ ರಕ್ಷತಾದಸ್ಯ
ಯೋನಿಮ್ ॥ 2 ॥ ಬೃಹಸ್ಪತೇ ಯಾ ಪರಮಾ ಪರಾವದತ ಆ ತ
ಋತಸ್ಪೃಶೋ ನಿ ಷೇದುಃ । ತುಭ್ಯಂ ಖಾತಾ ಅವತಾ ಅದ್ರಿದುಗ್ಧಾ
ಮಧ್ವಃ ಶ್ಚೋತಂತ್ಯಭಿತೋ ವಿರಪ್ಶಮ್ ॥ 3 ॥ ಬೃಹಸ್ಪತಿಃ
ಪ್ರಥಮಂ ಜಾಯಮಾನೋ ಮಹೋ ಜ್ಯೋತಿಷಃ ಪರಮೇ
ವ್ಯೋಮನ್ । ಸಪ್ತಾಸ್ಯಸ್ತುವಿಜಾತೋ ರವೇಣ ವಿ ಸಪ್ತರಶ್ಮಿರ-

ಧಮತ್ತನೂಂಸಿ ॥ 4 ॥ ಸ ಸುಷ್ಟುಭಾ ಸ ಋಕ್ವತಾ ಗಣೇನ ವಲಂ
ರುರೋಜ ಫಲಿಗಂ ರವೇಣ । ಬೃಹಸ್ಪತಿರುಸ್ರಿಯಾ ಹವ್ಯಸೂದಃ
ಕನಿಕ್ರದದ್ವಾವಶತೀರುದಾಜತ್ ॥ 5 ॥ ಏವಾ ಪಿತ್ರೇ ವಿಶ್ವ-
ದೇವಾಯ ವೃಷ್ಣೇ ಯಜ್ಞೈರ್ವಿಧೇಮ ನಮಸಾ ಹವಿರ್ಭಿಃ ।
ಬೃಹಸ್ಪತೇ ಸುಪ್ರಜಾ ವೀರವಂತೋ ವಯಂ ಸ್ಯಾಮ ಪತಯೋ
ರಯೀಣಾಮ್ ॥ 6 ॥ ಸ ಇದ್ರಾಜಾ ಪ್ರತಿಜನ್ಯಾನಿ ವಿಶ್ವಾ ಶುಷ್ಮೇಣ
ತಸ್ಥಾವಭಿ ವೀರ್ಯೇಣ । ಬೃಹಸ್ಪತಿಂ ಯಃ ಸುಭೃತಂ ಬಿಭರ್ತಿ
ವಲ್ಗೂಯತಿ ವಂದತೇ ಪೂರ್ವಭಾಜಮ್ ॥ 7 ॥ ಸ ಇತ್ ಕ್ಷೇತಿ
ಸುಧಿತ ಓಕಸಿ ಸ್ವೇ ತಸ್ಮಾ ಇಳಾ ಪಿನ್ವತೇ ವಿಶ್ವದಾನೀಮ್ ।
ತಸ್ಮೈ ವಿಶಃ ಸ್ವಯಮೇವಾ ನಮಂತೇ ಯಸ್ಮಿನ್ ಬ್ರಹ್ಮಾ
ರಾಜನಿ ಪೂರ್ವ ಏತಿ ॥ 8 ॥ ಅಪ್ರತೀತೋ ಜಯತಿ ಸಂ ಧನಾನಿ
ಪ್ರತಿಜನ್ಯಾನ್ಯುತ ಯಾ ಸಜನ್ಯಾ । ಅವಸ್ಯವೇ ಯೋ ವರಿವಃ
ಕೃಣೋತಿ ಬ್ರಹ್ಮಣೇ ರಾಜಾ ತಮವಂತಿ ದೇವಾಃ ॥ 9 ॥
ಇಂದ್ರಶ್ಚ ಸೋಮಂ ಪಿಬತಂ ಬೃಹಸ್ಪತೇSಸ್ಮಿನ್, ಯಜ್ಞೇ
ಮಂದಸಾನಾ ವೃಷಣ್ವಸೂ । ಆ ವಾಂ ವಿಶಂತ್ವಿಂದವಃ ಸ್ವಾಭು-

ವೋಽಸ್ಮೇ ರಯಿಂ ಸರ್ವವೀರಂ ನಿ ಯಚ್ಛತಮ್ ॥ 10 ॥ ಬೃಹಸ್ಪತ ಇಂದ್ರ ವರ್ಧತಂ ನಃ ಸಚಾ ಸಾ ವಾಂ ಸುಮತಿರ್ಭೂತ್ವಸ್ಮೇ । ಅವಿಷ್ಟಂ ಧಿಯೋ ಜಿಗೃತಂ ಪುರಂಧೀರ್ಜಜಸ್ತಮರ್ಯೋ ವನುಷಾಮ ರಾತೀಃ ॥ 11 ॥

ಸೂಕ್ತ 51

ಅಷ್ಟಕ 3 ಮಂಡಲ 4 ಅಧ್ಯಾಯ 8

ಋಷಿಃ ವಾಮದೇವಃ ॥

ದೇವತಾ : ಉಷಾಃ ॥ ಛಂದಃ : ತ್ರಿಷ್ಟುಪ್ ॥

ಇದಮು ತ್ಯತ್ ಪುರುತಮಂ ಪುರಸ್ತಾಜ್ಜ್ಯೋತಿ ಸ್ತಮಸೋ ವಯುನಾವದಸ್ಥಾತ್ । ನೂನಂ ದಿವೋ ದುಹಿತರೋ ವಿಭಾತೀರ್ಗಾತುಂ ಕೃಣವನ್ನುಷಸೋ ಜನಾಯ ॥ 1 ॥ ಅಸ್ಥುರು ಚಿತ್ರಾ ಉಷಸಃ ಪುರಸ್ತಾನ್ಮಿತಾ ಇವ ಸ್ವರವೋಽಧ್ವರೇಷು । ವ್ಯೂ ವ್ರಜಸ್ಯ ತಮಸೋ ದ್ವಾರೋಚ್ಛಂತೀರವ್ರಞ್ಛುಚಯಃ ಪಾವಕಾಃ ॥ 2 ॥ ಉಚ್ಛಂತೀರದ್ಯ ಚಿತಯಂತ ಭೋಜಾನ್ ರಾಧೋದೇಯಾಯೋಷಸೋ ಮಘೋನೀಃ । ಅಚಿತ್ರೇ ಅಂತಃ ಪಣಯಃ ಸಸಂತ್ತ್ವ-

ಬುಧ್ಯಮಾನಾಸ್ತಮಸೋ ವಿಮಧ್ಯೇ ॥ 3 ॥ ಕುವಿತ್ಸ ದೇವೀಃ
ಸನಯೋ ನವೋ ವಾ ಯಾನೋ ಬಭೂಯಾದುಷಸೋ ವೋ
ಅದ್ಯ । ಯೇನಾ ನವಗ್ವೇ ಅಂಗಿರೇ ದಶಗ್ವೇ ಸಪ್ತಾಸ್ಯೇ ರೇವತೀ
ರೇವದೂಷ ॥ 4 ॥ ಯಾಯಂ ಹಿ ದೇವೀರ್ಯತಯಂತ್ಮರಶ್ಮಿಭಿಃ
ಪರಿಪ್ರಯಾಥ ಭುವನಾನಿ ಸದ್ಮಭಿಃ । ಪ್ರಬೋಧಯಂತೀರುಷಸಃ
ಸಸಂತಂ ದ್ವಿಪಾಚ್ಚತುಷ್ಪಾಚ್ಚರಥಾಯ ಜೀವಮ್ ॥ 5 ॥ ಕ್ವ
ಸ್ವಿದಾಸಾಂ ಕತಮಾ ಪುರಾಣೀ ಯಯಾ ವಿಧಾನಾ ವಿದಧುರ್ಯ-
ಭೂಣಾಮ್ । ಶುಭಂ ಯಚ್ಛುಭ್ರಾ ಉಷಸಶ್ಚರಂತಿ ನ ವಿ
ಜ್ಞಾಯಂತೇ ಸದೃಶೀರಜುರ್ಯಾಃ ॥ 6 ॥ ತಾ ಘಾ ತಾ ಭದ್ರಾ
ಉಷಸಃ ಪುರಾಸುರಭಿಷ್ಟ್ವದ್ಯುಮ್ನಾ ಋತಜಾತಸತ್ಯಾಃ । ಯಾಸ್ವೀ
ಜಾನಃ ಶಶಮಾನ ಉಕ್ಥ್ಯಃ ಸ್ತುವಞ್ಛಂಸನ್ ದ್ರವಿಣಂ ಸದ್ಯ ಆಪ
॥ 7 ॥ ತಾ ಆ ಚರಂತಿ ಸಮನಾ ಪುರಸ್ತಾತ್ ಸಮಾನತಃ ಸಮನಾ
ಪಪ್ರಥಾನಾಃ । ಋತಸ್ಯ ದೇವೀಃ ಸದಸೋ ಬುಧಾನಾ ಗವಾಂ ನ
ಸರ್ಗಾ ಉಷಸೋ ಜರಂತೇ ॥ 8 ॥ ತಾ ಇನ್ನ್ವೇ (ಏ) ಷಿ ವ
ಸಮನಾ ಸಮಾನೀರವಿಾತವರ್ಣಾ ಉಷಸಶ್ಚರಂತಿ । ಗೂಹಂತೀರ-

ಭ್ವನುಸಿತಂ ರುಶದ್ಭಿಃ ಶುಕ್ರಾಸ್ತನೂಭಿಃ ಶುಚಯೋ ರುಚಾನಾಃ ॥ 9 ॥ ರಯಿಂ ದಿವೋ ದುಹಿತರೋ ವಿಭಾತೀಃ ಪ್ರಜಾವಂತಂ ಯಚ್ಛತಾಸ್ಮಾಸು ದೇವೀಃ । ಸ್ಯೋನಾದಾ ವಃ ಪ್ರತಿಬುಧ್ಯ-ಮಾನಾಃ ಸುವೀರ್ಯಸ್ಯ ಪತಯಃ ಸ್ಯಾಮ ॥ 10 ॥ ತದ್ವೋ ದಿವೋ ದುಹಿತರೋ ವಿಭಾತೀರುಪ ಬ್ರುವ ಉಷಸೋ ಯಜ್ಞ-ಕೇತುಃ । ವಯಂ ಸ್ಯಾಮ ಯಶಸೋ ಜನೇಷು ತದ್ದ್ಯೌಶ್ಚ ಧತ್ತಾಂ ಪೃಥಿವೀ ಚ ದೇವೀ ॥ 11 ॥

ಸೂಕ್ತ 52

ಅಷ್ಟಕ 3 ಮಂಡಲ 4 ಅಧ್ಯಾಯ 8

ಋಷಿಃ ವಾಮದೇವಃ ॥

ದೇವತಾ : ಉಷಾಃ ॥ ಛಂದಃ : ಗಾಯತ್ರೀ ॥

ಪ್ರತಿ ಷ್ಯಾ ಸೂನರೀ ಜನೀ ವ್ಯುಚ್ಛಂತೀ ಪರಿ ಸ್ವಸುಃ । ದಿವೋ ಅದರ್ಶಿ ದುಹಿತಾ ॥ 1 ॥ ಅಶ್ವೇವ ಚಿತ್ರಾರುಷೀ ಮಾತಾ ಗವಾಮೃತಾವರೀ । ಸಖಾಭೂದಶ್ವಿನೋರುಷಾಃ ॥ 2 ॥ ಉತ ಸಖಾಸ್ಯಶ್ವಿನೋರುತ ಮಾತಾ ಗವಾಮಸಿ । ಉತೋಷೋ ವಸ್ಪ

ಈಶಿಷೇ ॥ 3 ॥ ಯೋವಯೇದ್ವೇಷಸಂ ತಾ ಚಿಕಿತ್ವಿತ್ ಸೂನೃತಾ-
ವರಿ । ಪ್ರತಿಸ್ಮೋದೇವೈರಭುತ್ಸ್ಮಹಿ ॥ 4 ॥ ಪ್ರತಿ ಭದ್ರಾ ಅದೃಕ್ಷತ
ಗವಾಂ ಸರ್ಗಾ ನ ರಶ್ಮಯಃ । ಓಷಾ ಅಪ್ರಾ ಉರು ಜ್ರಯಃ
॥ 5 ॥ ಆಪಪ್ರುಷೀ ವಿಭಾವರಿ ವ್ಯಾವಜ್ರೋರ್ಯತೀಷಾ ತಮಃ ।
ಉಷಸೋ ಅನು ಸ್ವಧಾಮುವ ॥ 6 ॥ ಆ ದ್ಯಾಂ ತನೋಷಿ ರಶ್ಮಿಭಿ-
ರಾಂತರಿಕ್ಷಮುರು ಪ್ರಿಯಮ್ । ಉಷಃ ಶುಕ್ರೇಣ ಶೋಚಿಷಾ ॥ 7 ॥

ಸೂಕ್ತ 53

ಅಷ್ಟಕ 3 ಮಂಡಲ 4 ಅಧ್ಯಾಯ 8

ಋಷಿಃ ವಾಮದೇವಃ ॥

ದೇವತಾ : ಸವಿತಾ ॥ ಛಂದಃ : ಜಗತೀ ॥

ತದ್ದೇವಸ್ಯ ಸವಿತುರ್ವಾರ್ಯಂ ಮಹದ್ ವೃಣೀಮಹೇ
ಅಸುರಸ್ಯ ಪ್ರಚೇತಸಃ । ಛರ್ದಿರ್ಯೋ ನ ದಾಶುಷೇ ಯಚ್ಛತಿ ತ್ಮನಾ
ತನ್ನೋ ಮಹಾ ಉದಯಾನ್ ದೇವೋ ಅಕ್ತುಭಿಃ ॥ 1 ॥ ದಿವೋ
ಧರ್ತಾ ಭುವನಸ್ಯ ಪ್ರಜಾಪತಿಃ ಪಿಶಂಗಂ ದ್ರಾಪಿಂ ಪ್ರತಿ ಮುಂಚತೇ
ಕವಿಃ । ವಿಚಕ್ಷಣಃ ಪ್ರಥಯನ್ನಾಪೃಣನ್ನುರ್ವಜೀಜನತ್ ಸವಿತಾ

ಸುಮ್ನಮುಕ್ಥ್ಯಮ್ ॥ 2 ॥ ಆಪ್ರಾ ರಜಾಂಸಿ ದಿವ್ಯಾನಿ ಪಾರ್ಥಿವಾ
ಶ್ಲೋಕಂ ದೇವಃ ಕೃಣುತೇ ಸ್ವಾಯ ಧರ್ಮಣೇ । ಪ್ರ ಬಾಹೂ
ಅಸ್ಯಾಕ್ ಸವಿತಾ ಸವೀಮನಿ ನಿವೇಶಯನ್ ಪ್ರಸುವನ್ನಕ್ತುಭಿ-
ರ್ಜಗತ್ ॥ 3 ॥ ಅದಾಭ್ಯೋ ಭುವನಾನಿ ಪ್ರಚಾಕಶದ್ವ್ರತಾನಿ
ದೇವಃ ಸವಿತಾಭಿ ರಕ್ಷತೇ । ಪ್ರಾಸ್ರಾಗ್ ಬಾಹೂ ಭುವನಸ್ಯ
ಪ್ರಜಾಭ್ಯೋ ಧೃತವ್ರತೋ ಮಹೋ ಅಜ್ಮಸ್ಯ ರಾಜತಿ ॥ 4 ॥
ತ್ರಿರಂತರಿಕ್ಷಂ ಸವಿತಾ ಮಹಿತ್ವನಾ ತ್ರೀ ರಜಾಂಸಿ ಪರಿಭೂಸ್ತ್ರೀಣಿ
ರೋಚನಾ । ತಿಸ್ರೋ ದಿವಃ ಪೃಥಿವೀಸ್ತಿಸ್ರ ಇನ್ವತಿ ತ್ರಿಭಿರ್ವ್ರ-
ತೈರಭಿ ನೋ ರಕ್ಷತಿ ತ್ಮನಾ ॥ 5 ॥ ಬೃಹತ್ ಸುಮ್ನಃ ಪ್ರಸವೀತಾ
ನಿವೇಶನೋ ಜಗತಃ ಸ್ಥಾತುರುಭಯಸ್ಯ ಯೋ ವಶೀ । ಸ ನೋ
ದೇವಃ ಸವಿತಾ ಶರ್ಮ ಯಚ್ಛತ್ವಸ್ಮೇ ಕ್ಷಯಾಯ ತ್ರಿವರೂಥ-
ಮಂಹಸಃ ॥ 6 ॥ ಆಗನ್ ದೇವ ಋತುಭಿರ್ವರ್ಧತು ಕ್ಷಯಂ
ದಧಾತು ನಃ ಸವಿತಾ ಸುಪ್ರಜಾವಿಷಮ್ । ಸ ನಃ, ಕ್ಷಪಾಭಿರಹ-
ಭಿಶ್ಚ ಜಿನ್ವತು ಪ್ರಜಾವಂತಂ ರಯಿಮಸ್ಮೇ ಸವಿನ್ವತು ॥ 7 ॥

ಸೂಕ್ತ 54

ಅಷ್ಟಕ 3 ಮಂಡಲ 4 ಅಧ್ಯಾಯ 8

ಋಷಿಃ ವಾಮದೇವಃ ॥

ದೇವತಾ : ಸವಿತಾ । ಛಂದಃ : 1-5 ಜಗತೀ । 6 ತ್ರಿಷ್ಟುಪ್ ।

ಅಭೂದ್ದೇವಃ ಸವಿತಾ ವಂದ್ಯೋ ನು ನ ಇದಾನೀಮುಹ್ನ
ಉಪವಾಚ್ಯೋ ನೃಭಿಃ । ವಿ ಯೋ ರತ್ನಾ ಭಜತಿ ಮಾನವೇಭ್ಯಃ
ಶ್ರೇಷ್ಠಂ ನೋ ಅತ್ರ ದ್ರವಿಣಂ ಯಥಾ ದಧತ್ ॥ 1 ॥ ದೇವೇಭ್ಯೋ
ಹಿ ಪ್ರಥಮಂ ಯಜ್ಞಿಯೇಭ್ಯೋ�ऽಮೃತತ್ವಂ ಸುವಸಿ ಭಾಗಮುತ್ತ-
ಮಮ್ । ಆದಿದ್ದಾವಾನಂ ಸವಿತರ್ವ್ಯಾರ್ಣುಷೇऽನೂಚೀನಾ
ಜೀವಿತಾ ಮಾನುಷೇಭ್ಯಃ ॥ 2 ॥ ಅಚಿತ್ತೀ ಯಚ್ಚಕೃಮಾ ದೈವ್ಯೇ
ಜನೇ ದೀನೈರ್ದಕ್ಷೈಃ ಪ್ರಭೂತೀ ಪೂರುಷತ್ವತಾ । ದೇವೇಷು ಚ
ಸವಿತರ್ಮಾನುಷೇಷು ಚ ತ್ವಂ ನೋ ಅತ್ರ ಸುವತಾದನಾಗಸಃ
॥ 3 ॥ ನ ಪ್ರವಿಯೇ ಸವಿತುರ್ದೈವ್ಯಸ್ಯ ತದ್ಯಥಾ ವಿಶ್ವಂ ಭುವನಂ
ಧಾರಯಿಷ್ಯತಿ । ಯತ್ ಪೃಥಿವ್ಯಾ ವರಿಮನ್ನಾ ಸ್ವಂಗುರಿರ್ವರ್ಷ್ಮನ್
ದಿವಃ ಸುವತಿ ಸತ್ಯಮಸ್ಯ ತತ್ ॥ 4 ॥ ಇಂದ್ರಜ್ಯೇಷ್ಠಾನ್

ಬೃಹದ್ಭ್ಯಃ ಪರ್ವತೇಭ್ಯಃ, ಕ್ಷಯಾ ಏಭ್ಯಃ ಸುವಸಿ ಪಸ್ತ್ಯಾವತಃ ।
ಯಥಾಯಥಾ ಪತಯಂತೋ ವಿಯೇಮಿರ ಏವೈವ ತಸ್ಥುಃ ಸವಿತಃ
ಸವಾಯ ತೇ ॥ 5 ॥ ಯೇ ತೇ ತ್ರಿರಹನ್ತ್ಸವಿತಃ ಸವಾಸೋ
ದಿವೇದಿವೇ ಸೌಭಗಮಾಸುವಂತಿ । ಇಂದ್ರೋ ದ್ಯಾವಾಪೃಥಿವೀ
ಸಿಂಧುರದ್ಭಿರಾದಿತ್ಯೈರ್ನೋ ಅದಿತಿಃ ಶರ್ಮ ಯಂಸತ್ ॥ 6 ॥

ಸೂಕ್ತ 55

ಅಷ್ಟಕ 3 ಮಂಡಲ 4 ಅಧ್ಯಾಯ 8

ಋಷಿಃ ವಾಮದೇವಃ ॥

ದೇವತಾ : ವಿಶ್ವದೇವಾಃ । ಛಂದಃ : 1-7 ತ್ರಿಷ್ಟುಪ್ । 8–10 ಗಾಯತ್ರೀ ।

ಕೋ ವಸ್ತ್ರಾತಾ ವಸವಃ ಕೋ ವರೂತಾ ದ್ಯಾವಾಭೂಮಿಾ
ಅದಿತೇ ತ್ರಾಸೀಥಾಂ ನಃ । ಸಹೀಯಸೋ ವರುಣ ಮಿತ್ರ
ಮರ್ತಾತ್ ಕೋ ವೋಽಧ್ವರೇ ವರಿವೋ ಧಾತಿ ದೇವಾಃ ॥ 1 ॥
ಪ್ರ ಯೇ ಧಾಮಾನಿ ಪೂರ್ವಾಣ್ಯರ್ಚಾನ್, ವಿ ಯದುಚ್ಛಾನ್, ವಿ
ಯೋತಾರೋ ಅಮೂರಾಃ । ವಿಧಾತಾರೋ ವಿ ತೇ ದಧುರಜಸ್ರಾ
ಋತಧೀತಯೋ ರುರುಚಂತ ದಸ್ಮಾಃ ॥ 2 ॥ ಪ್ರ ಪಸ್ತ್ಯಾ (ಆ) ಽ

ಮದಿತಿಂ ಸಿಂಧುಮರ್ಕೈಃ ಸ್ವಸ್ತಿಮಿಳಾಳೇ ಸಖ್ಯಾಯ ದೇವೀಮ್ ।
ಉಭೇ ಯಥಾ ನೋ ಅಹನೀ ನಿಪಾತ ಉಷಾಸಾನಕ್ತಾ ಕರತಾಮದಭ್ಧೇ ॥ 3 ॥ ವ್ಯರ್ಯಮಾ ವರುಣಶ್ಚೇತಿ ಪಂಥಾಮಿಷಸ್ಪತಿಃ ಸುವಿತಂ ಗಾತುಮಗ್ನಿಃ । ಇಂದ್ರಾವಿಷ್ಣೂ ನೃವದು ಷು ಸ್ತವಾನಾ ಶರ್ಮ ನೋ ಯಂತಮವದ್ವರೂಥಮ್ ॥ 4 ॥ ಅ ಪರ್ವತಸ್ಯ ಮರುತಾಮವಾಂಸಿ ದೇವಸ್ಯ ತ್ರಾತುರವಿ ಭಗಸ್ಯ । ಪಾತ್ ಪತಿರ್ದನ್ಯಾದಂಹಸೋ ನೋ ಮಿತೋ ಮಿತ್ರಿಯಾದುತ ನ ಉರುಷ್ಯೇತ್ ॥ 5 ॥ ನೂ ರೋದಸೀ ಅಹಿನಾ ಬುಧ್ನ್ಯೇನ ಸ್ತುವೀತ ದೇವೀ ಅಪ್ಯೇಭಿರಿಷ್ಟೈಃ । ಸಮುದ್ರಂ ನ ಸಂಚರಣೇ ಸನಿಷ್ಯವೋ ಘರ್ಮಸ್ವರಸೋ ನದ್ಯೋ (ಓ) ಽ ಅಪ ವ್ರನ್ ॥ 6 ॥ ದೇವೈರ್ನೋ ದೇವ್ಯದಿತಿರ್ನಿ ಪಾತು ದೇವಸ್ತ್ರಾತಾ ತ್ರಾಯತಾಮಪ್ರಯುಚ್ಛನ್ । ನಹಿ ಮಿತ್ರಸ್ಯ ವರುಣಸ್ಯ ಧಾಸಿಮರ್ಹಾಮಸಿ ಪ್ರಮಿಯಂ ಸಾನ್ವಗ್ನೇಃ ॥ 7 ॥ ಅಗ್ನಿರೀಶೇ ವಸವ್ಯಸ್ಯಾಗ್ನಿರ್ಮಹಃ ಸೌಭಗಸ್ಯ । ತಮನ್ಯಸ್ಮಭ್ಯಂ ರಾಸತೇ ॥ 8 ॥ ಉಷೋ ಮಘೋನ್ಯಾ ವಹ ಸೂನೃತೇ ವಾಯೋರ್ಯಾ ಪುರು । ಅಸ್ಮಭ್ಯಂ ವಾಜಿನೀವತಿ ॥ 9 ॥ ತತ್

ಸು ನಃ ಸವಿತಾ ಭಗೋ ವರುಣೋ ಮಿತ್ರೋ ಅರ್ಯಮಾ ।
ಇಂದ್ರೋ ನೋ ರಾಧಸಾ ಗಮತ್ ॥ 10 ॥

ಸೂಕ್ತ 56

ಅಷ್ಟಕ 3 ಮಂಡಲ 4 ಅಧ್ಯಾಯ 8

ಋಷಿಃ ವಾಮದೇವಃ ॥

ದೇವತಾ : ದ್ಯಾವಾಪೃಥಿವ್ಯೌ ॥
ಛಂದಃ : 1-4 ತ್ರಿಷ್ಟುಪ್ । 5-7 ಗಾಯತ್ರೀ ॥

ಮಹೀ ದ್ಯಾವಾಪೃಥಿವೀ ಇಹ ಜ್ಯೇಷ್ಠೇ ರುಚಾ ಭವತಾಂ
ಶುಚಯದ್ಭಿರರ್ಕೈಃ । ಯತ್ ಸೀಂ ವರಿಷ್ಠೇ ಬೃಹತೀ ವಿಮಿನ್ವನ್
ರುವದ್ಧೋಕ್ಷಾ ಪಪ್ರಥಾನೇಭಿರೇವೈಃ ॥ 1 ॥ ದೇವೀ ದೇವೇಭಿ-
ರ್ಯಜತೇ ಯಜತ್ರೈರಮಿನತೀ ತಸ್ಥತುರುಕ್ಷಮಾಣೇ । ಋತಾವರೀ
ಅದ್ರುಹಾ ದೇವಪುತ್ರೇ ಯಜ್ಞಸ್ಯ ನೇತ್ರೀ ಶುಚಯದ್ಭಿರರ್ಕೈಃ
॥ 2 ॥ ಸ ಇತ್ಸ್ವಪಾ ಭುವನೇಷ್ವಾಸ ಯ ಇಮೇ ದ್ಯಾವಾಪೃಥಿವೀ
ಜಜಾನ । ಉರ್ವೀ ಗಭೀರೇ ರಜಸೀ ಸುಮೇಕೇ ಅವಂಶೇ ಧೀರಃ
ಶಚ್ಯಾ ಸಮೈರತ್ ॥ 3 ॥ ನೂ ರೋದಸೀ ಬೃಹದ್ಭಿರ್ನೋ

ವರೂಥೈಃ ಪತ್ನೀವದ್ಭಿರಿಷಯಂತೀ ಸಜೋಷಾಃ । ಊರೂಚೀ
ವಿಶ್ವೇ ಯಜತೇ ನಿ ಪಾತಂ ಧಿಯಾ ಸ್ಯಾಮ ರಥ್ಯಃ ಸದಾಸಾಃ
॥ 4 ॥ ಪ್ರ ವಾಂ ಮಹಿ ದ್ಯವೀ ಅಭ್ಯುಪಸ್ತುತಿಂ ಭರಾಮಹೇ ।
ಶುಚೀ ಉಪ ಪ್ರಶಸ್ತಯೇ ॥ 5 ॥ ಪುನಾನೇ ತನ್ವಾ ವಿಧಃ ಸ್ವೇನ
ದಕ್ಷೇಣ ರಾಜಥಃ । ಊಹ್ಯಾಥೇ ಸನಾದೃತವ್ ॥ 6 ॥ ಮಹೀ
ವಿತ್ರಸ್ಯ ಸಾಧಥಸ್ತರಂತೀ ಪಿಪ್ರತೀ ಋತವ್ । ಪರಿ ಯಜ್ಞಂ ನಿ
ಷೇದಥುಃ ॥ 7 ॥

ಸೂಕ್ತ 57

ಅಷ್ಟಕ 3 ಮಂಡಲ 4 ಅಧ್ಯಾಯ 8

ಋಷಿಃ ವಾಮದೇವಃ ॥

ದೇವತಾ : 1-3 ಕ್ಷೇತ್ರಪತಿಃ । 4 ಶುನಃ । 5,8 ಶುನಾಸೀರೌ । 6-7 ಸೀತಾ ।
ಛಂದಃ : 1,4,6,7 ಅನುಷ್ಟುಪ್ । 2,3,8 ತ್ರಿಷ್ಟುಪ್ । 5 ಪುರಉಷ್ಣಿಕ್ ।

ಕ್ಷೇತ್ರಸ್ಯ ಪತಿನಾ ವಯಂ ಹಿತೇನೇವ ಜಯಾಮಸಿ ।
ಗಾಮಶ್ವಂ ಪೋಷಯಿತ್ನ್ವ ಸ ನೋ ಮೃಳಾತೀದೃಶೇ ॥ 1 ॥
ಕ್ಷೇತ್ರಸ್ಯ ಪತೇ ಮಧುಮಂತಮೂರ್ಮಿಂ ಧೇನುರಿವ ಪಯೋ

ಅಸ್ಮಾಸು ಧುಕ್ಷ್ವ । ಮಧುಶ್ಚುತಂ ಘೃತಮಿವ ಸುಪೂತಮೃತಸ್ಯ
ನಃ ಪತಯೋ ಮೃಳಯಂತು ॥ 2 ॥ ಮಧುಮತ್ತೀರೋಷಧೀ-
ರ್ದ್ಯಾವ ಆಪೋ ಮಧುಮನ್ನೋ ಭವತ್ವಂತರಿಕ್ಷಮ್ । ಕ್ಷೇತ್ರಸ್ಯ
ಪತಿರ್ಮಧುಮಾನ್ನೋ ಅಸ್ತ್ವರಿಷ್ಯಂತೋ ಅನ್ವೇನಂ ಚರೇಮ
॥ 3 ॥ ಶುನಂ ವಾಹಾಃ ಶುನಂ ನರಃ ಶುನಂ ಕೃಷತು ಲಾಂಗಲಮ್ ।
ಶುನಂ ವರತ್ರಾ ಬಧ್ಯಂತಾಂ ಶುನಮುಷ್ಟ್ರಾ ಮುದಿಂಗಯ ॥ 4 ॥
ಶುನಾಸೀರಾವಿಮಾಂ ವಾಚಂ ಜುಷೇಥಾಂ ಯದ್ದಿವಿ ಚಕ್ರಥುಃ
ಪಯಃ । ತೇನೇಮಾಮುಪ ಸಿಂಚತಮ್ ॥ 5 ॥ ಅರ್ವಾಚೀ
ಸುಭಗೇ ಭವ ಸೀತೇ ವಂದಾಮಹೇ ತ್ವಾ । ಯಥಾ ನಃ ಸುಭಗಾ-
ಸಸಿ ಯಥಾ ನಃ ಸುಫಲಾಸಸಿ ॥ 6 ॥ ಇಂದ್ರಃ ಸೀತಾಂ ನಿ
ಗೃಹ್ಣಾತು ತಾಂ ಪೂಷಾನು ಯಚ್ಛತು । ಸಾ ನಃ ಪಯಸ್ವತೀ
ದುಹಾಮುತ್ತರಾಮುತ್ತರಾಂ ಸಮಾಮ್ ॥ 7 ॥ ಶುನಂ ನಃ ಫಾಲಾ
ವಿ ಕೃಷಂತು ಭೂಮಿಂ ಶುನಂ ಕೀನಾಶಾ ಅಭಿ ಯಂತು ವಾಹೈಃ ।
ಶುನಂ ಪರ್ಜನ್ಯೋ ಮಧುನಾ ಪಯೋಭಿಃ ಶುನಾಸೀರಾ ಶುನಮ-
ಸ್ಮಾಸು ಧತ್ತಮ್ ॥ 8 ॥

ಸೂಕ್ತ 58

ಅಷ್ಟಕ 3 ಮಂಡಲ 4 ಅಧ್ಯಾಯ 8

ಋಷಿಃ ವಾಮದೇವಃ ॥

ದೇವತಾ : ಅಗ್ನಿಃ ಸೂರ್ಯೋ ವಾಪೋ ವಾ ಗಾವೋ ವಾ ಘೃತಂ ವಾ ।

ಛಂದಃ : 1-10 ತ್ರಿಷ್ಟುಪ್ । 11 ಜಗತೀ ।

ಸಮುದ್ರಾದೂರ್ಮಿರ್ಮಧುಮಾಂ ಉದಾರದುಪಾಂಶುನಾ
ಸಮಮೃತತ್ವಮಾನಟ್ । ಘೃತಸ್ಯ ನಾಮ ಗುಹ್ಯಂ ಯದಸ್ತಿ ಜಿಹ್ವಾ
ದೇವಾನಾಮಮೃತಸ್ಯ ನಾಭಿಃ ॥ 1 ॥ ವಯಂ ನಾಮ ಪ್ರ
ಬ್ರವಾಮಾ ಘೃತಸ್ಯಾಸ್ಮಿನ್, ಯಜ್ಞೇ ಧಾರಯಾಮಾ ನಮೋಭಿಃ ।
ಉಪ ಬ್ರಹ್ಮಾ ಶೃಣವಚ್ಛಸ್ಯಮಾನಂ ಚತುಃಶೃಂಗೋಽವಮಾ-
ದ್ವೌರ ಏತತ್ ॥ 2 ॥ ಚತ್ವಾರಿ ಶೃಂಗಾ ತ್ರಯೋ ಅಸ್ಯ ಪಾದಾ
ದ್ವೇ ಶೀರ್ಷೇ ಸಪ್ತ ಹಸ್ತಾಸೋ ಅಸ್ಯ । ತ್ರಿಧಾ ಬದ್ಧೋ
ವೃಷಭೋ ರೋರವೀತಿ ಮಹೋ ದೇವೋ ಮರ್ತ್ಯಾ ಆ ವಿವೇಶ
॥ 3 ॥ ತ್ರಿಧಾ ಹಿತಂ ಪಣಿಭಿರ್ಗುಹ್ಯಮಾನಂ ಗವಿ ದೇವಾಸೋ
ಘೃತಮನ್ವವಿಂದನ್ । ಇಂದ್ರ ಏಕಂ ಸೂರ್ಯ ಏಕಂ ಜಜಾನ
ವೇನಾದೇಕಂ ಸ್ವಧಯಾ ನಿಷ್ಟತಕ್ಷುಃ ॥ 4 ॥ ಏತಾ ಅರ್ಷಂತಿ

ಹೃದ್ಯಾತ್ ಸಮುದ್ಯಾಚ್ಛತವ್ರಜಾ ರಿಪುಣಾ ನಾವಚಕ್ಷೇ । ಘೃತಸ್ಯ
ಧಾರಾ ಅಭಿ ಚಾಕಶೀಮಿ ಹಿರಣ್ಯಯೋ ವೇತಸೋ ಮಧ್ಯ
ಆಸಾಮ್ ॥ 5 ॥ ಸಮ್ಯಕ್ ಸ್ರವಂತಿ ಸರಿತೋ ನ ಧೇನಾ ಅಂತ
ರ್ಹೃದಾ ಮನಸಾ ಪೂಯಮಾನಾಃ । ಏತೇ ಅರ್ಷಂತ್ಯೂರ್ಮಯೋ
ಘೃತಸ್ಯ ಮೃಗಾಇವ ಕ್ಷಿಪಣೋರೀಷಮಾಣಾಃ ॥ 6 ॥ ಸಿಂಧೋರಿವ
ಪ್ರಾಧ್ವನೇ ಶೂಘನಾಸೋ ವಾತಪ್ರಮಿಯಃ ಪತಯಂತಿ ಯಹ್ವಾಃ ।
ಘೃತಸ್ಯ ಧಾರಾ ಅರುಷೋ ನ ವಾಜೀ ಕಾಷ್ಠಾ ಭಿಂದನ್ನೂರ್ಮಿಭಿಃ
ಪಿನ್ವಮಾನಃ ॥ 7 ॥ ಅಭಿ ಪ್ರವಂತ ಸಮನೇವ ಯೋಷಾಃ
ಕಲ್ಯಾಣ್ಯ (ಅ) ಃ ಸ್ಮಯಮಾನಾಸೋ ಅಗ್ನಿಮ್ । ಘೃತಸ್ಯ
ಧಾರಾಃ ಸಮಿಧೋ ನಸಂತ ತಾ ಜುಷಾಣೋ ಹರ್ಯತಿ ಜಾತ-
ವೇದಾಃ ॥ 8 ॥ ಕನ್ಯಾ ಇವ ವಹತುಮೇತವಾ ಉ ಅಂಜ್ಯಂಜಾನಾ
ಅಭಿ ಚಾಕಶೀಮಿ । ಯತ್ರ ಸೋಮಃ ಸೂಯತೇ ಯತ್ರ
ಯಜ್ಞೋ ಘೃತಸ್ಯ ಧಾರಾ ಅಭಿ ತತ್ ಪವಂತೇ ॥ 9 ॥ ಅಭ್ಯ-
ರ್ಷತ ಸುಷ್ಟುತಿಂ ಗವ್ಯಮಾಜಿಮಸ್ಮಾಸು ಭದ್ರಾ ದ್ರವಿಣಾನಿ
ಧತ್ತ । ಇಮಂ ಯಜ್ಞಂ ನಯತ ದೇವತಾ ನೋ ಘೃತಸ್ಯ ಧಾರಾ

ಮಧುಮತ್ಪವಂತೇ ॥ 10 ॥ ಧಾಮಂತೇ ವಿಶ್ವಂ ಭುವನಮಧಿ
ಶ್ರಿತಮಂತಃ ಸಮುದ್ರೇ ಹೃದ್ಯ (ಅ) ಂತರಾಯುಷಿ । ಅಪಾ-
ಮನೀಕೇ ಸಮಿಥೇ ಯ ಆಭೃತಸ್ತಮಶ್ಯಾಮ ಮಧುಮಂತಂ ತ
ಊರ್ಮಿಮ್ ॥ 11 ॥

॥ ಚತುರ್ಥಂ ಮಂಡಲಂ ಸಮಾಪ್ತಮ್ ॥

ಪಂಚಮಂ ಮಂಡಲಮ್

ಪಂಚಮಂ ಮಂಡಲಮ್

ಸೂಕ್ತ 1

ಅಷ್ಟಕ 3 ಮಂಡಲ 5 ಅಧ್ಯಾಯ 8

ಋಷಿಃ ಬುಧಗವಿಷ್ಠಿರಾವಾತ್ರೇಯೌ ॥

ದೇವತಾ : ಅಗ್ನಿಃ ॥ ಛಂದಃ : ತ್ರಿಷ್ಟುಪ್ ॥

ಅಬೋಧ್ಯಗ್ನಿಃ ಸವಿದಾ ಜನಾನಾಂ ಪ್ರತಿ ಧೇನುವಿವಾ-
ಯತೀವುಷಾಸಮ್ । ಯಹ್ವಾ ಇವ ಪ್ರ ವಯಾವುಜ್ಜಿಹಾನಾಃ
ಪ್ರ ಭಾನವಃ ಸಿಸ್ರತೇ ನಾಕಮಚ್ಛ ॥ 1 ॥ ಅಬೋಧಿ ಹೋತಾ
ಯಜಥಾಯ ದೇವಾನೂಧ್ರ್ವೋ ಅಗ್ನಿಃ ಸುಮನಾಃ ಪ್ರಾತರ-
ಸ್ಥಾತ್ । ಸವಿದ್ಯಸ್ಯ ರುಶದದರ್ಶಿ ಪಾಜೋ ಮಹಾನ್ ದೇವ-
ಸ್ತಮಸೋ ನಿರಮೋಚಿ ॥ 2 ॥ ಯದೀಂ ಗಣಸ್ಯ ರಶನಾಮಜೀಗಃ
ಶುಚಿರಂಕ್ತೇ ಶುಚಿಭಿರ್ಗೋಭಿರಗ್ನಿಃ । ಆದ್ದಕ್ಷಿಣಾ ಯುಜ್ಯತೇ
ವಾಜಯಂತ್ಯುತ್ತಾನಾಮೂಧ್ರ್ವೋ ಅಧಯಜ್ಜುಹೂಭಿಃ ॥ 3 ॥
ಅಗ್ನಿಮಚ್ಛಾ ದೇವಯತಾಂ ಮನಾಂಸಿ ಚಕ್ಷೂಂಷೀವ ಸೂರ್ಯೇ
ಸಂ ಚರಂತಿ । ಯದೀಂ ಸುವಾತೇ ಉಷಸಾ ವಿರೂಪೇ ಶ್ವೇತೋ
ವಾಜೀ ಜಾಯತೇ ಅಗ್ರೇ ಅಹ್ನಾಮ್ ॥ 4 ॥ ಜನಿಷ್ಟ ಹಿ

ಜೇನ್ಯೋ॑ ಅಗ್ನೇ ಅಹ್ನಾಂ॑ ಹಿತೋ॑ ಹಿತೇಷ್ವ॑ರುಷೋ॑ ವನೇ॑ಷು ।
ದಮೇ॑ದಮೇ॑ ಸಪ್ತ॑ ರತ್ನಾ॑ ದಧಾನೋ॑ಽಗ್ನಿರ್ಹೋ॑ತಾ॑ ನಿ॑ ಷಸಾ॑ದಾ॑
ಯಜೀ॑ಯಾನ್ ॥ 5 ॥ ಅ॒ಗ್ನಿರ್ಹೋ॑ತಾ॑ ನ್ಯ॑ಸೀದ॒ದ್ಯ॑ಜೀ॑ಯಾನು॒-
ಪಸ್ಥೇ॑ ಮಾ॒ತುಃ ಸು॒ರಭಾ॑ ಉ॑ ಲೋ॒ಕೇ । ಯುವಾ॑ ಕ॒ವಿಃ ಪು॒ರು॒-
ನಿ॑ಷ್ಠ ಋ॒ತಾವಾ॑ ಧ॒ರ್ತಾ ಕೃ॒ಷ್ಟೀ॒ನಾಮು॒ತ ಮ॑ಧ್ಯ॑ ಇ॒ದ್ಧಃ ॥ 6 ॥
ಪ್ರ ಣು॑ ತ್ಯಂ ವಿ॑ಪ್ರ॒ಮ॑ಧ್ವ॒ರೇ॑ಷು॑ ಸಾ॒ಧು॒ಮ॒ಗ್ನಿಂ ಹೋ॑ತಾರ॒-
ಮಿಳತೇ॑ ನ॒ಮೋ॒ಭಿಃ । ಆ ಯ॒ಸ್ತತಾ॑ನ ರೋ॒ದ॒ಸೀ ಋ॒ತೇ॒ನ ನಿ॒ತ್ಯಂ
ಮೃ॒ಜಂತಿ॑ ವಾ॒ಜಿ॒ನಂ ಘೃ॒ತೇ॒ನ ॥ 7 ॥ ಮಾ॒ರ್ಜಾ॒ಲ್ಯೋ॑ ಮೃ॒ಜ್ಯ॒ತೇ॑
ಸ್ವೇ॑ ದ॒ಮೂ॒ನಾಃ ಕ॒ವಿ॒ಪ್ರ॒ಶ॒ಸ್ತೋ॒ ಅ॒ತಿ॒ಥಿಃ ಶಿ॒ವೋ॑ ನಃ । ಸ॒ಹ॒ಸ್ರ॒-
ಶೃಂಗೋ॑ ವೃಷ॒ಭಸ್ತ॑ದೋ॒ಜಾ॑ ವಿಶ್ವಾ॑ ಅಗ್ನೇ॑ ಸಹ॒ಸಾ॑ ಪಾ॒ಹ್ಯ॑ಂ-
ಹ್ಯಾನ್ ॥ 8 ॥ ಪ್ರ ಸ॒ದ್ಯೋ॑ ಅ॒ಗ್ನೇ॑ ಅ॒ತ್ಯೇ॑ಷ್ಯ॒ನ್ಯಾನಾವಿ॑ರ್ಯ॒ಸೈ॑ ।
ಚಾರು॑ತನೋ॑ ಬಭೂಥ । ಈಳೇ॑ನ್ಯೋ॑ ವಪು॒ಷ್ಯೋ॑ ವಿ॒ಭಾವಾ॑
ಪ್ರಿ॒ಯೋ ವಿಶಾ॑ಮತಿ॒ಥಿರ್ಮಾ॑ನುಷೀ॒ಣಾಮ್ ॥ 9 ॥ ತು॒ಭ್ಯಂ॑ ಭರಂತಿ
ಕ್ಷಿ॒ತಯೋ॑ ಯವಿಷ್ಠ ಬ॒ಲಿಮ॑ಗ್ನೇ॑ ಅಂತಿ॒ತ॒ ಓತ ದೂ॒ರಾತ್ । ಆ
ಭಂದಿ॑ಷ್ಠಸ್ಯ ಸು॒ಮ॒ತಿಂ ಚಿ॑ಕಿದ್ಧಿ ಬೃ॒ಹ॒ತ್ತೇ॑ ಅಗ್ನೇ॑ ಮಹಿ॑ ಶ॒ರ್ಮ

ಭದ್ರವ್ ॥ 10 ॥ ಆದ್ಯ ರಥಂ ಭಾನುಮೋ ಭಾನುಮಂತಮುಗ್ನೇ
ತಿಷ್ಠ ಯಜತೇಭಿಃ ಸಮಂತವ್ । ವಿದ್ವಾನ್ ಪಥೀನಾಮುರ್ವ
(ಅ) ೧ ಂತರಿಕ್ಷಮೇಹ ದೇವಾನ್, ಹವಿರದ್ಯಾಯೆ ವಕ್ಷಿ ॥ 11 ॥
ಅವೋಚಾಮ ಕವಯೇ ಮೇಧ್ಯಾಯ ವಚೋ ವಂದಾರು ವೃಷ-
ಭಾಯ ವೃಷ್ಣೇ । ಗವಿಷ್ಠಿರೋ ನಮಸಾ ಸ್ತೋಮಮಗ್ನೌ ದಿವೀವ
ರುಕ್ಮಮುರುವ್ಯಂಚಮಶ್ರೇತ್ ॥ 12 ॥

ಸೂಕ್ತ 2

ಅಷ್ಟಕ 3 ಮಂಡಲ 5 ಅಧ್ಯಾಯ 8

ಋಷಿಃ 1,3-8,10-12 ಕುಮಾರ ಆತ್ರೇಯೋ ವೃಶೋ ವಾ ಜಾನ
ಉಭೌ ವಾ । 2,9 ವೃಶೋ ಜಾನಃ ॥

ದೇವತಾ : ಅಗ್ನಿಃ ॥ ಛಂದಃ : 1-11 ತ್ರಿಷ್ಟುಪ್ । 12 ಶಕ್ವರೀ ॥

ಕುಮಾರಂ ಮಾತಾ ಯುವತಿಃ ಸಮುಬ್ಧಂ ಗುಹಾ ಬಿಭರ್ತಿ
ನ ದದಾತಿ ಪಿತ್ರೇ । ಅನೀಕಮಸ್ಯ ನ ಮಿನಜ್ಜನಾಸಃ ಪುರಃ
ಪಶ್ಯಂತಿ ನಿಹಿತಮುರುತೌ ॥ 1 ॥ ಕಮೇತಂ ತ್ವಂ ಯುವತೇ
ಕುಮಾರಂ ಪೇಷೀ ಬಿಭರ್ಷಿ ಮಹಿಷೀ ಜಜಾನ । ಪೂರ್ವೀರ್ಹಿ

ಗರ್ಭಃ ಶರದೋ ವವರ್ಧಾಪಶ್ಯಂ ಜಾತಂ ಯದಸೂತ ಮಾತಾ
॥ 2 ॥ ಹಿರಣ್ಯದಂತಂ ಶುಚಿವರ್ಣಮಾರಾತ್ ಕ್ಷೇತ್ರಾದಪಶ್ಯಮಾ-
ಯುಧಾ ವಿಮಾನಮ್ । ದದಾನೋ ಅಸ್ಮಾ ಅಮೃತಂ ವಿಪೃಕ್ವತ್
ಕಿಂ ಮಾಮನಿಂದ್ರಾಃ ಕೃಣವನ್ನನುಕ್ಥಾಃ ॥ 3 ॥ ಕ್ಷೇತ್ರಾದಪಶ್ಯಂ
ಸನುತಶ್ಚರಂತಂ ಸುಮದ್ಯೂಥಂ ನ ಪುರು ಶೋಭಮಾನಮ್ । ನ
ತಾ ಅಗೃಭ್ರನ್ನಜನಿಷ್ಟ ಹಿ ಷಃ ಪಲಿಕ್ನೀರಿದ್ಯುವತಯೋ ಭವಂತಿ
॥ 4 ॥ ಕೇ ಮೇ ಮರ್ಯಕಂ ವಿ ಯವಂತ ಗೋಭಿರ್ನ ಯೇಷಾಂ
ಗೋಪಾ ಅರಣಶ್ಚಿದಾಸ । ಯ ಈಂ ಜಗೃಭುರವ ತೇ ಸೃಜಂತ್ವಾ-
ಜಾತಿ ಪಶ್ವ ಉಪ ನಶ್ಚಿಕಿತ್ವಾನ್ ॥ 5 ॥ ವಸಾಂ ರಾಜಾನಂ ವಸತಿಂ
ಜನಾನಾಮರಾತಯೋ ನಿ ದಧುರ್ಮರ್ತ್ಯೇಷು । ಬ್ರಹ್ಮಾಣ್ಯತ್ರೇ-
ರವ ತಂ ಸೃಜಂತು ನಿಂದಿತಾರೋ ನಿಂದ್ಯಾಸೋ ಭವಂತು ॥ 6 ॥
ಶುನಶ್ಚಿಚ್ಛೇಪಂ ನಿದಿತಂ ಸಹಸ್ರಾದ್ಯೂಪಾದಮುಂಚೋ ಅಶಮಿಷ್ಟ
ಹಿ ಷಃ । ಏವಾಸ್ಮದಗ್ನೇ ವಿ ಮುಮುಗ್ಧಿ ಪಾಶಾನ್, ಹೋತಶ್ಚಿ-
ಕಿತ್ವ ಇಹ ತೂ ನಿಷದ್ಯ ॥ 7 ॥ ಹೃಣೀಯಮಾನೋ ಅಪ ಹಿ
ಮದೈಯೇಃ ಪ್ರ ಮೇ ದೇವಾನಾಂ ವ್ರತಪಾ ಉವಾಚ । ಇಂದ್ರೋ

ವಿದ್ವಾ ಅನು ಹಿತ್ವಾ ಚಚಕ್ಷ ತೇನಾಹವಮಗ್ನೇ ಅನುಶಿಷ್ವ ಆಗಾವಮ್ ॥ 8 ॥ ವಿ ಜ್ಯೋತಿಷಾ ಬೃಹತಾ ಭಾತ್ಯಗ್ನಿರಾವಿರ್ವಿಶ್ವಾನಿ ಕೃಣುತೇ ಮಹಿತ್ವಾ । ಪ್ರಾದೇವೀರ್ಮಾಯಾಃ ಸಹತೇ ದುರೇವಾಃ ಶಿಶೀತೇ ಶೃಂಗೇ ರಕ್ಷಸೇ ವಿನಿಕ್ಷೇ ॥ 9 ॥ ಉತ ಸ್ವಾನಾಸೋ ದಿವಿ ಷಂತ್ವಗ್ನೇಸ್ತಿಗ್ಮಾಯುಧಾ ರಕ್ಷಸೇ ಹಂತವಾ ಉ । ಮದೇ ಚಿದಸ್ಯ ಪ್ರ ರುಜಂತಿ ಭಾಮಾ ನ ವರಂತೇ ಪರಿಬಾಧೋ ಅದೇವೀಃ ॥ 10 ॥ ಏತಂ ತೇ ಸ್ತೋಮಂ ತನಿಜಾತ ವಿಪ್ರೋ ರಥಂ ನ ಧೀರಃ ಸ್ವಪಾ ಅತಕ್ಷವಮ್ । ಯದೀದಗ್ನೇ ಪ್ರತಿ ತ್ವಂ ದೇವ ಹರ್ಯಾಃ ಸ್ವರ್ವತೀರಪ ಏನಾ ಜಯೇಮ ॥ 11 ॥ ತನಿಗ್ರೀವೋ ವೃಷಭೋ ವಾವೃಧಾನೋಽಶತ್ರ್ವ (ಅ) ರ್ಯಃ ಸಮಜಾತಿ ವೇದಃ । ಇತೀಮಮಗ್ನಿಮಮೃತಾ ಅವೋಚನ್ಬರ್ಹಿಷ್ಮತೇ ಮನವೇ ಶರ್ಮ ಯಂಸದ್ಧವಿಷ್ಮತೇ ಮನವೇ ಶರ್ಮ ಯಂಸತ್ ॥ 12 ॥

****

ಸೂಕ್ತ 3

ಅಷ್ಟಕ 3 ಮಂಡಲ 5 ಅಧ್ಯಾಯ 8

ಋಷಿಃ ವಸುಶ್ರುತ ಆತ್ರೇಯಃ ॥

ದೇವತಾ : ಅಗ್ನಿಃ । ಛಂದಃ : ತ್ರಿಷ್ಟುಪ್ ।

ತ್ವಮ॑ಗ್ನೇ ವರು॒ಣೋ॑ ಜಾಯ॑ಸೇ॒ ಯತ್ತ್ವಂ ಮಿ॒ತ್ರೋ ಭವ॑ಸಿ॒ ಯತ್ ಸ॒ಮಿದ್ಧಃ । ತ್ವೇ ವಿಶ್ವೇ॑ ಸಹಸಸ್ಪುತ್ರ ದೇ॒ವಾಸ್ತ್ವ॒ಮಿಂದ್ರೋ॑ ದಾಶುಷೇ॒ ಮರ್ತ್ಯಾ॑ಯ ॥ 1 ॥ ತ್ವಮ॑ರ್ಯಮಾ ಭವಸಿ॒ ಯತ್ಕ॒ನೀನಾಂ॑ ನಾಮ॑ ಸ್ವಧಾವನ್ ಗು॒ಹ್ಯಂ ಬಿಭ॑ರ್ಷಿ । ಅಜಂ॑ತಿ ಮಿ॒ತ್ರಂ ಸುಧಿ॑ತಂ॒ ನ ಗೋಭಿ॒ರ್ಯದ್ದಂಪ॑ತೀ॒ ಸಮ॑ನಸಾ॒ ಕೃಣೋ॑ಷಿ ॥ 2 ॥ ತವ॑ ಶ್ರಿ॒ಯೇ ಮ॑ರುತೋ॒ ಮರ್ಜ॑ಯಂತ॒ ರುದ್ರ॒ ಯತ್ತ್ವೇ ಜನಿ॑ಮ॒ ಚಾರು॑ಚಿತ್ರಮ್ । ಪದಂ॒ ಯದ್ವಿಷ್ಣೋ॒ರುಪ॑ಮಂ ನಿ॒ಧಾಯಿ॒ ತೇನ॑ ಪಾಸಿ ಗು॒ಹ್ಯಂ ನಾಮ॑ ಗೋ॒ನಾಮ್ ॥ 3 ॥ ತವ॑ ಶ್ರಿ॒ಯೋ ಸು॒ದೃಶೋ॑ ದೇವ ದೇ॒ವಾಃ ಪುರೂ॑ ದಧಾನಾ॒ ಅಮೃ॑ತಂ ಸಪಂತ । ಹೋ॒ತಾರ॑ಮಗ್ನಿಂ॒ ಮನು॑ಷೋ॒ ನಿ ಷೇ॑ದುರ್ದ॒ಶಸ್ಯಂ॑ತ ಉ॒ಶಿಜ॑ಃ ಶಂಸ॒ಮಾಯೋ॑ಃ ॥ 4 ॥ ನ ತ್ವದ್ಧೋ॑ತಾ॒ ಪೂರ್ವೋ॑ ಅಗ್ನೇ

ಯಜೀಯಾನ್ನ ಕಾವ್ಯೈಃ ಪರೋ ಅಸ್ತಿ ಸ್ವಧಾವಃ । ವಿಶಶ್ಚ
ಯಸ್ಯಾ ಅತಿಥಿರ್ಭವಾಸಿ ಸ ಯಜ್ಞೇನ ವನವದ್ದೇವ ಮರ್ತಾನ್
॥ 5 ॥ ವಯಮಗ್ನೇ ವನುಯಾಮ ತ್ವೋತಾ ವಸೂಯವೋ
ಹವಿಷಾ ಬುಧ್ಯಮಾನಾಃ । ವಯಂ ಸಮರ್ಯೇ ವಿದಥೇಷ್ವಹ್ನಾಂ
ವಯಂ ರಾಯಾ ಸಹಸಸ್ಪುತ್ರ ಮರ್ತಾನ್ ॥ 6 ॥ ಯೋನ
ಆಗೋ ಅಭ್ಯೇನೋ ಭರಾತ್ಯಧೀದಘಮಘಶಂಸೇ ದಧಾತ । ಜಹೀ
ಚಿಕಿತ್ವೋ ಅಭಿಶಸ್ತಿಮೇತಾಮಗ್ನೇ ಯೋ ನೋ ಮರ್ಚಯತಿ
ದ್ವಯೇನ ॥ 7 ॥ ತ್ವಾಮಸ್ಯಾ ವ್ಯುಷಿ ದೇವ ಪೂರ್ವೇ ದೂತಂ
ಕೃಣ್ವಾನಾ ಅಯಜಂತ ಹವ್ಯೈಃ । ಸಂಸ್ಥೇ ಯದಗ್ನ ಈಯಸೇ
ರಯೀಣಾಂ ದೇವೋ ಮರ್ತೈರ್ವಸುಭಿರಿಧ್ಯಮಾನಃ ॥ 8 ॥ ಅವ
ಸ್ಪೃಧಿ ಪಿತರಂ ಯೋಧಿ ವಿದ್ವಾನ್ ಪುತ್ರೋ ಯಸ್ತೇ ಸಹಸಃ
ಸೂನ ಊಹೇ । ಕದಾ ಚಿಕಿತ್ವೋ ಅಭಿ ಚಕ್ಷಸೇ ನೋಽಗ್ನೇ
ಕದಾಂ ಋತಚಿದ್ಯಾತಯಾಸೇ ॥ 9 ॥ ಭೂರಿ ನಾಮ ವಂದಮಾನೋ
ದಧಾತಿ ಪಿತಾ ವಸೋ ಯದಿ ತಜ್ಜೋಷಯಾಸೇ । ಕುವಿದ್ದೇವಸ್ಯ
ಸಹಸಾ ಚಕಾನಃ ಸುಮ್ನಮಗ್ನಿರ್ವನತೇ ವಾವೃಧಾನಃ ॥ 10 ॥

ತ್ವಮಂಗ ಜರಿತಾರಂ ಯವಿಷ್ಠ ವಿಶ್ವಾನ್ಯಗ್ನೇ ದುರಿತಾತಿ ಪರ್ಷಿ ।
ಸ್ತೇನಾ ಅದೃಶ್ರನ್ರಿಪವೋ ಜನಾಸೋಽಜ್ಞಾತಕೇತಾ ವೃಜಿನಾ
ಅಭೂವನ್ ॥ 11 ॥ ಇಮೇ ಯಾಮಾಸಸ್ತ್ವದ್ರಿಗಭೂವನ್, ವಸವೇ
ವಾ ತದಿದಾಗೋ ಅವಾಚಿ । ನಾಹಾಯಮಗ್ನಿರಭಿಶಸ್ತಯೇ ನೋ
ನ ರೀಷತೇ ವಾವೃಧಾನಃ ಪರಾ ದಾತ್ ॥ 12 ॥

ಸೂಕ್ತ 4

ಅಷ್ಟಕ 3 ಮಂಡಲ 5 ಅಧ್ಯಾಯ 8

ಋಷಿಃ ವಸುಶ್ರುತ ಆತ್ರೇಯಃ ॥

ದೇವತಾ : ಅಗ್ನಿಃ । ಛಂದಃ : ತ್ರಿಷ್ಟುಪ್ ।

ತ್ವಾಮಗ್ನೇ ವಸುಪತಿಂ ವಸೂನಾಮಭಿ ಪ್ರ ಮಂದೇ ಅಧ್ವ-
ರೇಷು ರಾಜನ್ । ತ್ವಯಾ ವಾಜಂ ವಾಜಯಂತೋ ಜಯೇಮ
ಮಾಭಿ ಷ್ಯಾಮ ಪೃತ್ಸುತೀರ್ಮರ್ತಾನಾಮ್ ॥ 1 ॥ ಹವ್ಯವಾ-
ಳಗ್ನಿರಜರಃ ಪಿತಾ ನೋ ವಿಭುರ್ವಿಭಾವಾ ಸುದೃಶೀಕೋ ಅಸ್ಮೇ ।
ಸುಗಾರ್ಹಪತ್ಯಾಃ ಸವಿಷೋ ದಿದೀಹ್ಯಸ್ಮದ್ರ್ಯ (ಅ) ಙ್ಙ್ಮಂ
ವಿವಿಾಹಿ ಶ್ರವಾಂಸಿ ॥ 2 ॥ ವಿಶಾಂ ಕವಿಂ ವಿಶ್ಪತಿಂ ಮಾನು-

ಷೀಣ್ಣಾಂ ಶುಚಿಂ ಪಾವಕಂ ಘೃತಪೃಷ್ಠಮಗ್ನಿಮ್ । ನಿ ಹೋತಾರಂ
ವಿಶ್ವವಿದಂ ದಧಿಧ್ವೇ ಸ ದೇವೇಷು ವನತೇ ವಾರ್ಯಾಣಿ ॥ 3 ॥
ಜುಷಸ್ವಾಗ್ನ ಇಳಯಾ ಸಜೋಷಾ ಯತಮಾನೋ ರಶ್ಮಿಭಿಃ
ಸೂರ್ಯಸ್ಯ । ಜುಷಸ್ವ ನಃ ಸಮಿಧಂ ಜಾತವೇದ ಆ ಚ ದೇವಾನ್,
ಹವಿರದ್ಯಾಯ ವಕ್ಷಿ ॥ 4 ॥ ಜುಷ್ಟೋ ದಮೂನಾ ಅತಿಥಿರ್ದುರೋಣ
ಇಮಂ ನೋ ಯಜ್ಞಮುಪ ಯಾಹಿ ವಿದ್ವಾನ್ । ವಿಶ್ವಾ
ಅಗ್ನೇ ಅಭಿಯುಜೋ ವಿಹತ್ಯಾ ಶತೂರಯತಾಮಾ ಭರಾ ಭೋಜ-
ನಾನಿ ॥ 5 ॥ ವಧೇನ ದಸ್ಯುಂ ಪ್ರ ಹಿ ಚಾತಯಸ್ವ ವಯಃ
ಕೃಣ್ವಾನಸ್ತನ್ವೇ (ಏ) ಕ್ಷಿ ಸ್ವಾಯೈ । ಪಿಪರ್ಷಿ ಯತ್ ಸಹಸ-
ಸ್ಪುತ್ರ ದೇವಾನ್ಹೋತ್ರೇ ಅಗ್ನೇ ಪಾಹಿ ನೃತಮು ವಾಜೇ ಅಸ್ಮಾನ್
॥ 6 ॥ ವಯಂ ತೇ ಅಗ್ನ ಉಕ್ಥೈರ್ವಿಧೇಮ ವಯಂ ಹವ್ಯೈಃ
ಪಾವಕ ಭದ್ರಶೋಚೇ । ಅಸ್ಮೇ ರಯಿಂ ವಿಶ್ವವಾರಂ ಸಮಿನ್ವಾಸ್ಮೇ
ವಿಶ್ವಾನಿ ದ್ರವಿಣಾನಿ ಧೇಹಿ ॥ 7 ॥ ಅಸ್ಮಾಕಮಗ್ನೇ ಅಧ್ವರಂ
ಜುಷಸ್ವ ಸಹಸಃ ಸೂನೋ ತ್ರಿಷಧಸ್ಥ ಹವ್ಯಮ್ । ವಯಂ
ದೇವೇಷು ಸುಕೃತಃ ಸ್ಯಾಮ ಶರ್ಮಣಾ ನಸ್ತ್ರಿವರೂಥೇನ ಪಾಹಿ

॥ 8 ॥ ವಿಶ್ವಾನಿ ನೋ ದುರ್ಗಹಾ ಜಾತವೇದಃ ಸಿಂಧುಂ ನ ನಾವಾ
ದುರಿತಾತಿ ಪರ್ಷಿ । ಅಗ್ನೇ ಅತ್ರಿವನ್ನಮಸಾ ಗೃಣಾನೋ (ಓ) ಽಸ್ಮಾಕಂ ಬೋಧ್ಯವಿತಾ ತನೂನಾಮ್ ॥ 9 ॥ ಯೇನಾ ಹೃದಾ ಕೀರಿಣಾ ಮನ್ಯಮಾನೋಽಮರ್ತ್ಯಂ ಮರ್ತ್ಯೇ ಜೋಹವೀಮಿ । ಜಾತವೇದೋ ಯಶೋ ಅಸ್ಮಾಸು ಧೇಹಿ ಪ್ರಜಾಭಿರಗ್ನೇ ಅಮೃತತ್ವಮಶ್ಯಾಮ್ ॥ 10 ॥ ಯೇನಾ ತ್ವಂ ಸುಕೃತೇ ಜಾತವೇದ ಉ ಲೋಕಮಗ್ನೇ ಕೃಣವಃ ಸ್ಯೋನಮ್ । ಅಶ್ವಿನಂ ಸ ಪುತ್ರಿಣಂ ವೀರವಂತಂ ಗೋಮಂತಂ ರಯಿಂ ನಶತೇ ಸ್ವಸ್ತಿ ॥ 11 ॥

****

ಸೂಕ್ತ 5

ಅಷ್ಟಕ 3 ಮಂಡಲ 5 ಅಧ್ಯಾಯ 8

ಋಷಿಃ ವಸುಶ್ರುತ ಆತ್ರೇಯಃ ॥

ದೇವತಾ : ಆಪ್ರೀಸೂಕ್ತಂ ॥ 1 ಇಧ್ಮಃ ಸಮಿದ್ಧೋ ವಾ ಅಗ್ನಿರ್ವಾ । 2 ನರಾಶಂಸಃ । 3 ಇಳಃ । 4 ಬರ್ಹಿಃ । 5 ದೇವೀರ್ದ್ವಾರಃ । 6 ಉಷಾಸಾನಕ್ತಾ । 7 ದೈವ್ಯೌ ಹೋತಾರೌ ಪ್ರಚೇತಸೌ । 8 ತಿಸ್ರೋ ದೇವ್ಯಃ ಸರಸ್ವತೀಳಾಭಾರತ್ಯಃ । 9 ತ್ವಷ್ಟಾ । 10 ವನಸ್ಪತಿಃ । 11 ಸ್ವಾಹಾಕೃತಯಃ ॥

ಛಂದಃ : ಗಾಯತ್ರೀ ॥

ಸುಸಮಿದ್ಧಾಯ ಶೋಚಿಷೇ ಘೃತಂ ತೀವ್ರಂ ಜುಹೋತನ ।
ಅಗ್ನಯೇ ಜಾತವೇದಸೇ ॥ 1 ॥ ನರಾಶಂಸಃ ಸುಷೂದತೀಮಂ
ಯಜ್ಞಮದಾಭ್ಯಃ । ಕವಿರ್ಹಿ ಮಧುಹಸ್ತ್ಯಃ ॥ 2 ॥ ಈಳಿತೋ ಅಗ್ನ
ಆ ವಹೇಂದ್ರಂ ಚಿತ್ರಮಿಹ ಪ್ರಿಯಮ್ । ಸುಖೈ ರಥೇಭಿರೂತಯೇ
॥ 3 ॥ ಊರ್ಣಮ್ರದಾ ವಿ ಪ್ರಥಸ್ವಾಭ್ಯ (ಅ) ಂ ಕರ್ಷ ಅನೂಷತ ।
ಭವಾ ನಃ ಶುಭ್ರ ಸಾತಯೇ ॥ 4 ॥ ದೇವೀರ್ದ್ವಾರೋ ವಿ
ಶ್ರಯಧ್ವಂ ಸುಪ್ರಾಯಣಾ ನ ಊತಯೇ । ಪ್ರಪ್ರ ಯಜ್ಞಂ
ಪೃಣೀತನ ॥ 5 ॥ ಸುಪ್ರತೀಕೇ ವಯೋವೃಧಾ ಯಹ್ವೀ ಋತಸ್ಯ
ಮಾತರಾ । ದೋಷಾವುಷಾಸಮೀಮಹೇ ॥ 6 ॥ ವಾತಸ್ಯ ಪತ್ಮ-

ನ್ನೀಳಿತಾ ದೈವ್ಯಾ ಹೋತಾರಾ ಮನುಷಃ । ಇಮಂ ನೋ
ಯಜ್ಞಮಾ ಗತಮ್ ॥ 7 ॥ ಇಳಾ ಸರಸ್ವತೀ ಮಹೀ ತಿಸ್ರೋ
ದೇವೀರ್ಮಯೋಭುವಃ । ಬರ್ಹಿಃ ಸೀದಂತ್ವಸ್ರಿಧಃ ॥ 8 ॥ ಶಿವ-
ಸ್ತ್ವಷ್ಟರಿಹಾ ಗಹಿ ವಿಭುಃ ಪೋಷ ಉತ ತ್ಮನಾ । ಯಜ್ಞೇಯಜ್ಞೇ
ನ ಉದವ ॥ 9 ॥ ಯತ್ರ ವೇತ್ಥ ವನಸ್ಪತೇ ದೇವಾನಾಂ ಗುಹ್ಯಾ
ನಾಮಾನಿ । ತತ್ರ ಹವ್ಯಾನಿ ಗಾಮಯ ॥ 10 ॥ ಸ್ವಾಹಾಗ್ನಯೇ
ವರುಣಾಯ ಸ್ವಾಹೇಂದ್ರಾಯ ಮರುದ್ಭ್ಯಃ । ಸ್ವಾಹಾ ದೇವೇಭ್ಯೋ
ಹವಿಃ ॥ 11 ॥

ಸೂಕ್ತ 6

ಅಷ್ಟಕ 3 ಮಂಡಲ 5 ಅಧ್ಯಾಯ 8

ಋಷಿಃ ವಸುಶ್ರುತ ಆತ್ರೇಯಃ ॥

ದೇವತಾ : ಅಗ್ನಿಃ । ಛಂದಃ : ಪಂಕ್ತಿಃ ।

ಅಗ್ನಿಂ ತಂ ಮನ್ಯೇ ಯೋ ವಸುರಸ್ತಂ ಯಂ ಯಂತಿ
ಧೇನವಃ । ಅಸ್ತಮರ್ವಂತ ಆಶವೋಽಸ್ತಂ ನಿತ್ಯಾಸೋ ವಾಜಿನ
ಇಷಂ ಸ್ತೋತೃಭ್ಯ ಆ ಭರ ॥ 1 ॥ ಸೋ ಅಗ್ನಿರ್ಯೋ ವಸು-

ರ್ಗೃಣೇ ಸಂ ಯೆವಾಯಂತಿ ಧೇನವಃ । ಸಮರ್ವಂತೋ ರಘು-
ದ್ರುವಃ ಸಂ ಸುಜಾತಾಸಃ ಸೂರಯ ಇಷಂ ಸ್ತೋತೃಭ್ಯ ಆ ಭರ
॥ 2 ॥ ಅಗ್ನಿರ್ಹಿ ವಾಜಿನಂ ವಿಶೇ ದದಾತಿ ವಿಶ್ವಚರ್ಷಣಿಃ । ಅಗ್ನೇ
ರಾಯೇ ಸ್ವಾಭುವಂ ಸ ಪ್ರೀತೋ ಯಾತಿ ವಾರ್ಯಮಿಷಂ
ಸ್ತೋತೃಭ್ಯ ಆ ಭರ ॥ 3 ॥ ಆ ತೇ ಅಗ್ನ ಇಧೀಮಹಿ ದ್ಯುಮಂತಂ
ದೇವಾಜರಮ್ । ಯದ್ಧ ಸ್ಯಾ ತೇ ಪನೀಯಸೀ ಸಮಿದ್ದೀದಯತಿ
ದ್ಯವೀಷಂ ಸ್ತೋತೃಭ್ಯ ಆ ಭರ ॥ 4 ॥ ಆ ತೇ ಅಗ್ನ ಋಚಾ
ಹವಿಃ ಶುಕ್ರಸ್ಯ ಶೋಚಿಷಸ್ಪತೇ । ಸುಶ್ಚಂದ್ರ ದಸ್ಮ ವಿಶ್ಪತೇ
ಹವ್ಯವಾಟ್ ತುಭ್ಯಂ ಹೂಯತ ಇಷಂ ಸ್ತೋತೃಭ್ಯ ಆ ಭರ ॥ 5 ॥
ಪ್ರೋ ತ್ಯೇ ಅಗ್ನಯೋಽಗ್ನಿಷು ವಿಶ್ವಂ ಪುಷ್ಯಂತಿ ವಾರ್ಯಮ್ ।
ತೇ ಹಿನ್ವಿರೇ ತ ಇನ್ವಿರೇ ತ ಇಷಣ್ಯಂತ್ಯಾನುಷಗಿಷಂ ಸ್ತೋತೃಭ್ಯ
ಆ ಭರ ॥ 6 ॥ ತವ ತ್ಯೇ ಅಗ್ನೇ ಅರ್ಚಯೋ ಮಹಿ ವ್ರಾಧಂತ
ವಾಜಿನಃ । ಯೇ ಪತ್ವಭಿಃ ಶಫಾನಾಂ ವ್ರಜಾ ಭುರಂತ ಗೋನಾ-
ಮಿಷಂ ಸ್ತೋತೃಭ್ಯ ಆ ಭರ ॥ 7 ॥ ನವಾ ನೋ ಅಗ್ನ ಆ ಭರ
ಸ್ತೋತೃಭ್ಯಃ ಸುಕ್ಷಿತೀರಿಷಃ । ತೇ ಸ್ಯಾಮ ಯ ಆನೃಚುಸ್ತಾ-

ದೂತಾಸೋ ದಮೇದಮು ಇಷಂ ಸ್ತೋತೃಭ್ಯ ಆ ಭರ ॥ 8 ॥
ಉಭೇ ಸುಶ್ಚಂದ್ರ ಸರ್ಪಿಷೋ ದರ್ವೀ ಶ್ರೀಣೀಷ ಆಸನಿ । ಉತೋ
ನ ಉತ್ ಪುಪೂರ್ಯಾ ಉಕ್ಥೇಷು ಶವಸಸ್ಪತ ಇಷಂ ಸ್ತೋತೃಭ್ಯ
ಆ ಭರ ॥ 9 ॥ ಏವಾಂ ಅಗ್ನಿ ಮಜುರ್ಯಮುರ್ಗೀರ್ಭಿರ್ಯಜ್ಞೀಭಿ-
ರಾನುಷಕ್ । ದಧದಸ್ಮೇ ಸುವೀರ್ಯಮುತ ತ್ಯದಾಶ್ವಶ್ವ್ಯಂ ಇಷಂ
ಸ್ತೋತೃಭ್ಯ ಆ ಭರ ॥ 10 ॥

ಸೂಕ್ತ 7

ಅಷ್ಟಕ 3 ಮಂಡಲ 5 ಅಧ್ಯಾಯ 8

ಋಷಿಃ ಇಷ ಆತ್ರೇಯಃ ॥

ದೇವತಾ : ಅಗ್ನಿಃ । ಛಂದಃ : 1-9 ಅನುಷ್ಟುಪ್ । 10 ಪಂಕ್ತಿಃ ।

ಸಖಾಯಃ ಸಂ ವಃ ಸಮ್ಯಂಚಮಿಷಂ ಸ್ತೋಮಂ ಚಾಗ್ನಯೇ ।
ವರ್ಷಿಷ್ಠಾಯ ಕ್ಷಿತೀನಾಮೂರ್ಜೋ ನಪ್ತ್ರೇ ಸಹಸ್ವತೇ ॥ 1 ॥
ಕುತ್ರಾ ಚಿದ್ಯಸ್ಯ ಸಮೃತೌ ರಣ್ವಾ ನರೋ ನೃಷದನೇ । ಅರ್ಹಂ-
ತಶ್ಚಿದ್ಯಮಿಂಧತೇ ಸಂಜನಯಂತಿ ಜಂತವಃ ॥ 2 ॥ ಸಂ ಯದಿಷೋ
ವನಾಮಹೇ ಸಂ ಹವ್ಯಾ ಮಾನುಷಾಣಾಮ್ । ಉತ ದ್ಯುಮ್ನಸ್ಯ

ಶವಸ ಋತಸ್ಯ ರಶ್ಮಿಭಾ ದದೇ ॥ 3 ॥ ಸ ಸ್ಮಾ ಕೃಣೋತಿ ಕೇತುಮಾ
ನಕ್ತಂ ಚಿದ್ದೂರ ಆ ಸತೇ । ಪಾವಕೋ ಯದ್ವನಸ್ಪತೀನ್ ಪ್ರ
ಸ್ಮಾ ಮಿನಾತ್ಯಜರಃ ॥ 4 ॥ ಅವ ಸ್ಮ ಯಸ್ಯ ವೇಷಣೇ ಸ್ವೇದಂ
ಪಥಿಷು ಜುಹ್ವತಿ । ಅಭೀಮಹ ಸ್ವಜೇನ್ಯಂ ಭೂಮಾ ಪೃಷ್ಠೇವ
ರುರುಹುಃ ॥ 5 ॥ ಯಂ ಮರ್ತ್ಯಃ ಪುರುಸ್ಪೃಹಂ ವಿದದ್ವಿಶ್ವಸ್ಯ
ಧಾಯಸೇ । ಪ್ರ ಸ್ವಾದನಂ ಪಿತೂನಾಮಸ್ತತಾತಿಂ ಚಿದಾಯವೇ
॥ 6 ॥ ಸ ಹಿ ಷ್ಮಾ ಧನ್ವಾಕ್ಷಿತಂ ದಾತಾ ನ ದಾತ್ಯಾ ಪಶುಃ ।
ಹಿರಿಶ್ಮಶ್ರುಃ ಶುಚಿದನ್ನೃಭುರನಿಭೃಷ್ಟತವಿಷಿಃ ॥ 7 ॥ ಶುಚಿಃ ಷ್ಮ
ಯಂ ಸ್ಮಾ ಅತ್ರಿವತ್ ಪ್ರ ಸ್ವಧಿತೀವ ರೀಯತೇ । ಸುಷೂರಸೂತ
ಮಾತಾ ಕ್ರಾಣಾ ಯದಾನಶೇ ಭಗಮ್ ॥ 8 ॥ ಆ ಯಸ್ತೇ ಸರ್ಪಿ-
ರಾಸುತೇಽಗ್ನೇ ಶಮಸ್ತಿ ಧಾಯಸೇ । ಐಷು ದ್ಯುಮ್ನಮುತ ಶ್ರವ
ಆ ಚಿತ್ತಂ ಮರ್ತ್ಯೇಷು ಧಾಃ ॥ 9 ॥ ಇತಿ ಚಿನ್ನ್ಯಮಧ್ರಿಜ-
ಸ್ತ್ವಾದಾತಮಾ ಪಶುಂ ದದೇ । ಅದಗ್ನೇ ಅಪೃಣತೋಽತ್ರಿಃ
ಸಾಸಹ್ಯಾದ್ದಸ್ಯೂನಿಷಃ ಸಾಸಹ್ಯಾನ್ನೃನ್ ॥ 10 ॥

ಸೂಕ್ತ 8

ಅಷ್ಟಕ 3 ಮಂಡಲ 5 ಅಧ್ಯಾಯ 8

ಋಷಿಃ ಇಷ ಆತ್ರೇಯಃ ॥

ದೇವತಾ : ಅಗ್ನಿಃ ॥ ಛಂದಃ : ಜಗತೀ ॥

ತ್ವಾಮಗ್ನ ಋತಾಯವಃ ಸಮೀಧಿರೇ ಪ್ರತ್ನಂ ಪ್ರತ್ನಾಸ ಊತಯೇ ಸಹಸ್ಕೃತ । ಪುರುಶ್ಚಂದ್ರಂ ಯಜತಂ ವಿಶ್ವಧಾಯಸಂ ದಮೂನಸಂ ಗೃಹಪತಿಂ ವರೇಣ್ಯಮ್ ॥ 1 ॥ ತ್ವಾಮಗ್ನೇ ಅತಿಥಿಂ ಪೂರ್ವ್ಯಂ ವಿಶಃ ಶೋಚಿಷ್ಕೇಶಂ ಗೃಹಪತಿಂ ನಿ ಷೇದಿರೇ । ಬೃಹ-ತ್ಕೇತುಂ ಪುರುರೂಪಂ ಧನಸ್ಪೃತಂ ಸುಶರ್ಮಾಣಂ ಸ್ವವಸಂ ಜರ-ದ್ವಿಷಮ್ ॥ 2 ॥ ತ್ವಾಮಗ್ನೇ ಮಾನುಷೀರೀಳತೇ ವಿಶೋ ಹೋತ್ರಾ-ವಿದಂ ವಿವಿಚಿಂ ರತ್ನಧಾತಮಮ್ । ಗುಹಾ ಸಂತಂ ಸುಭಗ ವಿಶ್ವದರ್ಶತಂ ತುವಿಷ್ವಣಸಂ ಸುಯಜಂ ಘೃತಶ್ರಿಯಮ್ ॥ 3 ॥ ತ್ವಾಮಗ್ನೇ ಧರ್ಣಸಿಂ ವಿಶ್ವಧಾ ವಯಂ ಗೀರ್ಭಿರ್ಗೃಣಂತೋ ನಮಸೋಪ ಸೇದಿಮ । ಸ ನೋ ಜುಷಸ್ವ ಸಮಿಧಾನೋ ಅಂಗಿರೋ ದೇವೋ ಮರ್ತಸ್ಯ ಯಶಸಾ ಸುದೀತಿಭಿಃ ॥ 4 ॥ ತ್ವಮಗ್ನೇ ಪುರು-

ರೂಪೋ ವಿಶೇವಿಶೇ ವಯೋ ದಧಾಸಿ ಪ್ರತ್ನಥಾ ಪುರುಷ್ಟುತ ।
ಪುರೂಣ್ಯನ್ನಾ ಸಹಸಾ ವಿ ರಾಜಸಿ ತ್ವಿಷಿಃ ಸಾ ತೇ ತಿತ್ವಿಷಾಣಸ್ಯ
ನಾಧೃಷೇ ॥ 5 ॥ ತ್ವಾಮಗ್ನೇ ಸಮಿಧಾನಂ ಯವಿಷ್ಠ್ಯ ದೇವಾ
ದೂತಂ ಚಕ್ರಿರೇ ಹವ್ಯವಾಹನಮ್ । ಉರುಜ್ರಯಸಂ ಘೃತ-
ಯೋನಿಮಾಹುತಂ ತ್ವೇಷಂ ಚಕ್ಷುರ್ದಧಿರೇ ಚೋದಯನ್ಮತಿ ॥ 6 ॥
ತ್ವಾಮಗ್ನೇ ಪ್ರದಿವ ಆಹುತಂ ಘೃತೈಃ ಸುವ್ಮ್ನಾಯವಃ ಸುಷಮಿಧಾ
ಸಮಿಧಿರೇ । ಸ ವಾವೃಧಾನ ಓಷಧೀಭಿರುಕ್ಷಿತೋ (ಓ) ಷ ಭಿ
ಜ್ರಯೋಂಸಿ ಪಾರ್ಥಿವಾ ವಿ ತಿಷ್ಠಸೇ ॥ 7 ॥

ಸೂಕ್ತ 9

ಅಷ್ಟಕ 4 ಮಂಡಲ 5 ಅಧ್ಯಾಯ 1

ಋಷಿಃ ಗಯ ಆತ್ರೇಯಃ ॥

ದೇವತಾ : ಅಗ್ನಿಃ । ಛಂದಃ : 1-4,6 ಅನುಷ್ಟುಪ್ । 5,7 ಪಂಕ್ತಿಃ ।

ತ್ವಾಮಗ್ನೇ ಹವಿಷ್ಮಂತೋ ದೇವಂ ಮರ್ತಾಸ ಈಳತೇ ।
ಮನ್ಯೇ ತ್ವಾ ಜಾತವೇದಸಂ ಸ ಹವ್ಯಾ ವಕ್ಷ್ಯಾನುಷಕ್ ॥ 1 ॥
ಅಗ್ನಿರ್ಹೋತಾ ದಾಸ್ವತಃ, ಕ್ಷಯಸ್ಯ ವೃಕ್ತಬರ್ಹಿಷಃ । ಸಂ

ಯೇಜ್ಞಾಸಶ್ಚರಂತಿ ಯಂ ಸಂ ವಾಜಾಸಃ ಶ್ರವಸ್ಯವಃ ॥ 2 ॥ ಉತ
ಸ್ಮ ಯಂ ಶಿಶುಂ ಯಥಾ ನವಂ ಜನಿಷ್ಟಾರಣೀ । ಧರ್ತಾರಂ
ಮಾನುಷೀಣಾಂ ವಿಶಾಮಗ್ನಿಂ ಸ್ವಧ್ವರಮ್ ॥ 3 ॥ ಉತ ಸ್ಮ
ದುರ್ಗೃಭೀಯಸೇ ಪುತ್ರೋ ನ ಹ್ವಾಯರ್ಯಾಣಾಮ್ । ಪುರೂ
ಯೋ ದಗ್ಧಾಸಿ ವನಾಗ್ನೇ ಪಶುರ್ನ ಯವಸೇ ॥ 4 ॥ ಅಧ ಸ್ಮ
ಯಾಸ್ಯರ್ಚಯಃ ಸಮ್ಯಕ್ಸಂಯಂತಿ ಧೂಮಿನಃ । ಯದೀಮಹ
ತ್ರಿತೋ ದಿವ್ಯಪ ಧ್ಮಾತೇವ ಧಮತಿ ಶಿಶೀತೇ ಧ್ಮಾತರೀ ಯಥಾ
॥ 5 ॥ ತವಾಹಮಗ್ನ ಊತಿಭಿರ್ಮಿತ್ರಸ್ಯ ಚ ಪ್ರಶಸ್ತಿಭಿಃ । ದ್ವೇಷೋ-
ಯುತೋ ನ ದುರಿತಾ ತುರ್ಯಾಮ ಮರ್ತ್ಯಾನಾಮ್ ॥ 6 ॥
ತಂ ನೋ ಅಗ್ನೇ ಅಭೀ ನರೋ ರಯಿಂ ಸಹಸ್ವ ಆ ಭರ । ಸ
ಕ್ಷೇಪಯತ್ ಸಪೋಷಯದ್ಭುವದ್ವಾಜಸ್ಯ ಸಾತಯ ಉತೈಧಿ ಪೃತ್ಸು
ನೋ ವೃಧೇ ॥ 7 ॥

****

ಸೂಕ್ತ 10

ಅಷ್ಟಕ 4 ಮಂಡಲ 5 ಅಧ್ಯಾಯ 1

ಋಷಿಃ ಗಯ ಆತ್ರೇಯಃ ॥

ದೇವತಾ : ಅಗ್ನಿಃ ।

ಛಂದಃ : 1-3, 5-6 ಅನುಷ್ಟುಪ್ । 4-7 ಪಂಕ್ತಿಃ ।

ಅಗ್ನ ಓಜಿಷ್ಠಮಾ ಭರ ದ್ಯುಮ್ನಮಸ್ಮಭ್ಯಮಧ್ರಿಗೋ । ಪ್ರ
ನೋ ರಾಯಾ ಪರೀಣಸಾ ರತ್ಸಿ ವಾಜಾಯ ಪಂಥಾಮ್ ॥ 1 ॥
ತ್ವಂ ನೋ ಅಗ್ನೇ ಅದ್ಭುತ ಕ್ರತ್ವಾ ದಕ್ಷಸ್ಯ ಮಂಹನಾ । ತ್ವೇ
ಅಸುರ್ಯ (ಅ) ಂ ಮಾರುಹತ್ಕ್ರಾಣಾ ಮಿತ್ರೋ ನ ಯಂಜ್ಞಿಯಃ
॥ 2 ॥ ತ್ವಂ ನೋ ಅಗ್ನ ಏಷಾಂ ಗಯಂ ಪುಷ್ಟಿಂ ಚ ವರ್ಧಯ । ಯೇ
ಸ್ತೋಮೇಭಿಃ ಪ್ರ ಸೂರಯೋ ನರೋ ಮಘಾನ್ಯಾನಶುಃ
॥ 3 ॥ ಯೇ ಅಗ್ನೇ ಚಂದ್ರ ತೇ ಗಿರಃ ಶುಂಭಂತ್ಯಶ್ವರಾಧಸಃ । ಶುಷ್ಮೇಭಿಃ
ಶುಷ್ಮಿಣೋ ನರೋ ದಿವಶ್ಚ ದ್ಯೇಷಾಂ ಬೃಹತ್ ಸುಕೀರ್ತಿರ್ಬೋಧತಿ
ತ್ಮನಾ ॥ 4 ॥ ತವ ತ್ಯೇ ಅಗ್ನೇ ಅರ್ಚಯೋ ಭ್ರಾಜಂತೋ ಯಂತಿ
ಧೃಷ್ಣುಯಾ । ಪರಿಜ್ಮಾನೋ ನ ವಿದ್ಯುತಃ ಸ್ವಾನೋ ರಥೋ ನ

ಯೇಜ್ಞಾಸಶ್ಚರಂತಿ ಯಂ ಸಂ ವಾಜಾಸಃ ಶ್ರವಸ್ಯವಃ ॥ 2 ॥ ಉತ
ಸ್ಮ ಯಂ ಶಿಶುಂ ಯಥಾ ನವಂ ಜನಿಷ್ಟಾರಣೀ । ಧರ್ತಾರಂ
ಮಾನುಷೀಣಾಂ ವಿಶಾಮಗ್ನಿಂ ಸ್ವಧ್ವರಮ್ ॥ 3 ॥ ಉತ ಸ್ಮ
ದುರ್ಗೃಭೀಯಸೇ ಪುತ್ರೋ ನ ಹ್ವಾರ್ಯಾಣಾಮ್ । ಪುರೂ
ಯೋ ದಗ್ಧಾಸಿ ವನಾಗ್ನೇ ಪಶುರ್ನ ಯವಸೇ ॥ 4 ॥ ಅಧ ಸ್ಮ
ಯಾಸ್ಯರ್ಚಯಃ ಸಮ್ಯಕ್ಸಂಯಂತಿ ಧೂಮಿನಃ । ಯದೀಮಹ
ತ್ರಿತೋ ದಿವ್ಯಪ ಧ್ಮಾತೇವ ಧಮತಿ ಶಿಶೀತೇ ಧ್ಮಾತರೀ ಯಥಾ
॥ 5 ॥ ತವಾಹಮಗ್ನ ಊತಿಭಿರ್ಮಿತ್ರಸ್ಯ ಚ ಪ್ರಶಸ್ತಿಭಿಃ । ದ್ವೇಷೋ-
ಯುತೋ ನ ದುರಿತಾ ತುರ್ಯಾಮ ಮರ್ತ್ಯಾನಾಮ್ ॥ 6 ॥
ತಂ ನೋ ಅಗ್ನೇ ಅಭೀ ನರೋ ರಯಿಂ ಸಹಸ್ವ ಆ ಭರ । ಸ
ಕ್ಷೇಪಯತ್ ಸಪೋಷಯದ್ಭವದ್ವಾಜಸ್ಯ ಸಾತಯೇ ಉತೈಧಿ ಪೃತ್ಸು
ನೋ ವೃಧೇ ॥ 7 ॥

****

ಸೂಕ್ತ 10

ಅಷ್ಟಕ 4 ಮಂಡಲ 5 ಅಧ್ಯಾಯ 1

ಋಷಿಃ ಗಯ ಆತ್ರೇಯಃ ॥

ದೇವತಾ : ಅಗ್ನಿಃ ।

ಛಂದಃ : 1-3, 5-6 ಅನುಷ್ಟುಪ್ । 4-7 ಪಂಕ್ತಿಃ ।

ಅಗ್ನ ಓಜಿಷ್ಠಮಾ ಭರ ದ್ಯುಮ್ನಮಸ್ಮಭ್ಯಮಧ್ರಿಗೋ । ಪ್ರ
ನೋ ರಾಯಾ ಪರೀಣಸಾ ರತ್ಸಿ ವಾಜಾಯ ಪಂಥಾಮ್ ॥ 1 ॥
ತ್ವಂ ನೋ ಅಗ್ನೇ ಅದ್ಭುತ ಕ್ರತ್ವಾ ದಕ್ಷಸ್ಯ ಮಂಹನಾ । ತ್ವೇ
ಅಸುರ್ಯ (ಅ) ಂ ವಾರುಹತ್ಕ್ರಾಣಾ ವಿತೋ ನ ಯಂಜ್ಞಿಯಃ
॥ 2 ॥ ತ್ವಂ ನೋ ಅಗ್ನ ಏಷಾಂ ಗಯಂ ಪುಷ್ಟಿಂ ಚ ವರ್ಧಯ । ಯೇ
ಸ್ತೋತೃಭ್ಯೋ ಪ್ರ ಸೂರಯೋ ನರೋ ಮಘಾನ್ಯಾನಶುಃ
॥ 3 ॥ ಯೇ ಅಗ್ನೇ ಚಂದ್ರ ತೇ ಗಿರಃ ಶುಂಭಂತ್ಯಶ್ವರಾಧಸಃ । ಶುಷ್ಮೇಭಿಃ
ಶುಷ್ಮಿಣೋ ನರೋ ದಿವಶ್ಚ ದ್ಯೇಷಾಂ ಬೃಹತ್ ಸುಕೀರ್ತಿರ್ಭೋರೀಧತಿ
ತ್ಮನಾ ॥ 4 ॥ ತವ ತ್ಯೇ ಅಗ್ನೇ ಅರ್ಚಯೋ ಭ್ರಾಜಂತೋ ಯಂತಿ
ಧೃಷ್ಣುಯಾ । ಪರಿಜ್ಮಾನೋ ನ ವಿದ್ಯುತಃ ಸ್ವಾನೋ ರಥೋ ನ

ವಾಜಯುಃ ॥ 5 ॥ ನೂ ನೋ ಅಗ್ನ ಊತಯೇ ಸಬಾಧಸಶ್ಚ ರಾತಯೇ । ಅಸ್ಮಾಕಾಸಶ್ಚ ಸೂರಯೋ ವಿಶ್ವಾ ಆಶಾಸ್ತರೀಷಣಿ ॥ 6 ॥ ತ್ವಂ ನೋ ಅಗ್ನೇ ಅಂಗಿರಃ ಸ್ತುತಃ ಸ್ತವಾನ ಆ ಭರ । ಹೋತರ್ವಿ-ಭ್ವಾಸಹಂ ರಯಿಂ ಸ್ತೋತೃಭ್ಯಃ ಸ್ತವಸೇ ಚ ನ ಉತೈಧಿ ಪೃತ್ಸು ನೋ ವೃಧೇ ॥ 7 ॥

ಸೂಕ್ತ 11

ಅಷ್ಟಕ 4 ಮಂಡಲ 5 ಅಧ್ಯಾಯ 1

ಋಷಿಃ ಗಯ ಆತ್ರೇಯಃ ॥

ದೇವತಾ : ಅಗ್ನಿಃ । ಛಂದಃ : 1-4, 6 ಅನುಷ್ಟುಪ್ । 5,7 ಪಂಕ್ತಿಃ ।

ಜನಸ್ಯ ಗೋಪಾ ಅಜನಿಷ್ಟ ಜಾಗೃವಿರಗ್ನಿಃ ಸುದಕ್ಷಃ ಸುವಿ-ತಾಯ ನವ್ಯಸೇ । ಘೃತಪ್ರತೀಕೋ ಬೃಹತಾ ದಿವಿಸ್ಪೃಶಾ ದ್ಯುಮದ್ವಿ ಭಾತಿ ಭರತೇಭ್ಯಃ ಶುಚಿಃ ॥ 1 ॥ ಯಜ್ಞಸ್ಯ ಕೇತುಂ ಪ್ರಥಮಂ ಪುರೋಹಿತಮಗ್ನಿಂ ನರಸ್ತ್ರಿಷಧಸ್ಥೇ ಸಮೀಧಿರೇ । ಇಂದ್ರೇಣ ದೇವೈಃ ಸರಥಂ ಸ ಬರ್ಹಿಷಿ ಸೀದನ್ನಿ ಹೋತಾ ಯಜಥಾಯ ಸುಕ್ರತುಃ ॥ 2 ॥ ಅಸಂವ್ಯಷ್ಟೇ ಜಾಯಸೇ ಮಾತೋಃ ಶುಚಿರ್ಮಂದ್ರಃ ಕವಿ-

ರುದತಿಷ್ಠೋ ವಿವಸ್ವತಃ । ಘೃತೇನ ತ್ವಾವರ್ಧಯನ್ನಗ್ನ ಆಹುತ
ಧೂಮಸ್ತೇ ಕೇತುರಭವದ್ದಿವಿ ಶ್ರಿತಃ ॥ 3 ॥ ಅಗ್ನಿರ್ನೋ ಯಜ್ಞ-
ಮುಪ ವೇತು ಸಾಧುಯೋಗ್ನಿಂ ನರೋ ವಿ ಭರಂತೇ ಗೃಹೇಗೃಹೇ ।
ಅಗ್ನಿರ್ದೂತೋ ಅಭವದ್ಧವ್ಯವಾಹನೋಽಗ್ನಿಂ ವೃಣಾನಾ ವೃಣತೇ
ಕವಿಕ್ರತುಮ್ ॥ 4 ॥ ತುಭ್ಯೇದಮಗ್ನೇ ಮಧುಮತ್ತಮಂ ವಚ-
ಸ್ತುಭ್ಯಂ ಮನೀಷಾ ಇಯಮಸ್ತು ಶಂ ಹೃದೇ । ತ್ವಾಂ ಗಿರಃ ಸಿಂಧು-
ವಿವಾವನೀರ್ಮಹೀರಾಪೃಣಂತಿ ಶವಸಾ ವರ್ಧಯಂತಿ ಚ ॥ 5 ॥
ತ್ವಾಮಗ್ನೇ ಅಂಗಿರಸೋ ಗುಹಾ ಹಿತಮನ್ವವಿಂದಞ್ಛಿಶ್ರಿಯಾಣಂ
ವನೇವನೇ । ಸ ಜಾಯಸೇ ಮಥ್ಯಮಾನಃ ಸಹೋ ಮಹತ್ತ್ವ-
ಮಾಹುತಃ ಸಹಸಸ್ಪುತ್ರಮಂಗಿರಃ ॥ 6 ॥

****

ಸೂಕ್ತ 12

ಅಷ್ಟಕ 4 ಮಂಡಲ 5 ಅಧ್ಯಾಯ 1

ಋಷಿಃ ಸುತಂಭರ ಆತ್ರೇಯಃ ॥

ದೇವತಾ : ಅಗ್ನಿಃ ॥ ಛಂದಃ : ತ್ರಿಷ್ಟುಪ್ ॥

ಪ್ರಾಗ್ನಯೇ ಬೃಹತೇ ಯಜ್ಞಿಯಾಯ ಋತಸ್ಯ ವೃಷ್ಣೇ
ಅಸುರಾಯ ಮನ್ಮ । ಘೃತಂ ನ ಯಜ್ಞ ಆಸ್ಯೇ (ಏ) ಷ ಸುಪ್ರೂತಂ
ಗಿರಂ ಭರೇ ವೃಷಭಾಯ ಪ್ರತೀಚೀಮ್ ॥ 1 ॥ ಋತಂ ಚಿಕಿತ್ವ
ಋತವಿಚ್ಚಿಕಿದ್ಧ್ಯೃತಸ್ಯ ಧಾರಾ ಅನು ತೃಂಧಿ ಪೂರ್ವೀಃ । ನಾಹಂ
ಯಾತುಂ ಸಹಸಾ ನ ದ್ವಯೇನ ಋತಂ ಸಪಾಮ್ಯರುಷಸ್ಯ ವೃಷ್ಣಃ
॥ 2 ॥ ಕಯಾ ನೋ ಅಗ್ನ ಋತಯನ್ನೃತೇನ ಭುವೋ ನವೇದಾ
ಉಚಥಸ್ಯ ನವ್ಯಃ । ವೇದಾ ಮೇ ದೇವ ಋತುಪಾ ಋತೂನಾಂ
ನಾಹಂ ಪತಿಂ ಸನಿತುರಸ್ಯ ರಾಯಃ ॥ 3 ॥ ಕೇ ತೇ ಅಗ್ನೇ ರಿಪವೇ
ಬಂಧನಾಸಃ ಕೇ ಪಾಯವೋ ಸನಿಷಂತ ದ್ಯುಮಂತಃ । ಕೇ ಧಾಸಿಮಗ್ನೇ
ಅನೃತಸ್ಯ ಪಾಂತಿ ಕ ಆಸತೋ ವಚಸಃ ಸಂತಿ ಗೋಪಾಃ ॥ 4 ॥
ಸಖಾಯಸ್ತೇ ವಿಷುಣಾ ಅಗ್ನ ಏತೇ ಶಿವಾಸಃ ಸಂತೋ ಅಶಿವಾ

ಅಭೂವನ್ । ಅದೂರ್ಷತ ಸ್ವಯಮೇತೇ ವಚೋಭಿರ್ಯಜೂಯತೇ ವೃಜಿನಾನಿ ಬ್ರುವಂತಃ ॥ 5 ॥ ಯಸ್ತೇ ಅಗ್ನೇ ನಮಸಾ ಯಜ್ಞಮಿಾಟ್ಟೆ ಋತಂ ಸ ಪಾತ್ಯರುಷಸ್ಯ ವೃಷ್ಣಃ । ತಸ್ಯ ಕ್ಷಯಃ ಪೃಥುರಾ ಸಾಧು-ರೇತು ಪ್ರಸರ್ಸ್ರಾಣಸ್ಯ ನಹುಷಸ್ಯ ಶೇಷಃ ॥ 6 ॥

ಸೂಕ್ತ 13

ಅಷ್ಟಕ 4 ಮಂಡಲ 5 ಅಧ್ಯಾಯ 1

ಋಷಿಃ ಸುತಂಭರ ಆತ್ರೇಯಃ ॥

ದೇವತಾ : ಅಗ್ನಿಃ । ಛಂದಃ : ಗಾಯತ್ರೀ ।

ಅರ್ಚಂತಸ್ತ್ವಾ ಹವಾಮಹೇಽರ್ಚಂತಃ ಸವಿಧೀಮಹಿ । ಅಗ್ನೇ ಅರ್ಚಂತ ಊತಯೇ ॥ 1 ॥ ಅಗ್ನೇಃ ಸ್ತೋಮಂ ಮನಾಮಹೇ ಸಿಧ್ರಮದ್ಯ ದಿವಿಸ್ಪೃಶಃ । ದೇವಸ್ಯ ದ್ರವಿಣಸ್ಯವಃ ॥ 2 ॥ ಅಗ್ನಿರ್ಜು-ಷತ ನೋ ಗಿರೋ ಹೋತಾ ಯೋ ಮಾನುಷೇಷ್ವಾ । ಸ ಯಕ್ಷ-ದ್ದೈವ್ಯಂ ಜನಮ್ ॥ 3 ॥ ತ್ವಮಗ್ನೇ ಸಪ್ರಥಾ ಅಸಿ ಜುಷ್ಟೋ ಹೋತಾ ವರೇಣ್ಯಃ । ತ್ವಯಾ ಯಜ್ಞಂ ವಿ ತನ್ವತೇ ॥ 4 ॥ ತ್ವಾಮಗ್ನೇ ವಾಜಸಾತಮಂ ವಿಪ್ರಾ ವರ್ಧಂತಿ ಸುಷ್ಟುತಮ್ । ಸ ನೋ ರಾಸ್ವ

ಸುವೀರ್ಯಮ್ ॥ 5 ॥ ಅಗ್ನೇ ನೇವಿರರಾ ಇವ ದೇವಾಸ್ತ್ವಂ
ಪರಿಭೂರಸಿ । ಆ ರಾಧಶ್ಚಿತ್ರಮೃಂಜಸೇ ॥ 6 ॥

ಸೂಕ್ತ 14

ಅಷ್ಟಕ 4 ಮಂಡಲ 5 ಅಧ್ಯಾಯ 1

ಋಷಿಃ ಸುತಂಭರ ಆತ್ರೇಯಃ ॥

ದೇವತಾ : ಆಗ್ನಿಃ । ಛಂದಃ : ಗಾಯತ್ರೀ ।

ಅಗ್ನಿಂ ಸ್ತೋಮೇನ ಬೋಧಯ ಸಮಿಧಾನೋ ಅಮರ್ತ್ಯಮ್ ।
ಹವ್ಯಾ ದೇವೇಷು ನೋ ದಧತ್ ॥ 1 ॥ ತಮಧ್ವರೇಷ್ವೀಳತೇ
ದೇವಂ ಮರ್ತಾ ಅಮರ್ತ್ಯಮ್ । ಯಜಿಷ್ಠಂ ಮಾನುಷೇ ಜನೇ
॥ 2 ॥ ತಂ ಹಿ ಶಶ್ವಂತ ಈಳತೇ ಸ್ರುಚಾ ದೇವಂ ಘೃತಶ್ಚುತಾ ।
ಅಗ್ನಿಂ ಹವ್ಯಾಯ ವೋಳ್ಹವೇ ॥ 3 ॥ ಅಗ್ನಿರ್ಜಾತೋ ಅರೋಚತ
ಘ್ನನ್ ದಸ್ಯೂನ್ ಜ್ಯೋತಿಷಾ ತಮಃ । ಅವಿಂದದ್ಗಾ ಅಪಃ ಸ್ವಃ
॥ 4 ॥ ಅಗ್ನಿವಿಾಳೇನ್ಯಂ ಕವಿಂ ಘೃತಪೃಷ್ಠಂ ಸಪರ್ಯತ । ವೇತು
ಮೇ ಶೃಣವದ್ಧವಮ್ ॥ 5 ॥ ಅಗ್ನಿಂ ಘೃತೇನ ವಾವೃಧುಃ ಸ್ತೋಮೇ-
ಭಿರ್ವಿಶ್ವಚರ್ಷಣಿಮ್ । ಸ್ವಾಧೀಭಿರ್ವಚಸ್ಯುಭಿಃ ॥ 6 ॥

ಸೂಕ್ತ 15

ಅಷ್ಟಕ 4 ಮಂಡಲ 5 ಅಧ್ಯಾಯ 1

ಋಷಿಃ ಧರುಣ ಆಂಗಿರಸಃ ॥

ದೇವತಾ : ಅಗ್ನಿಃ ॥ ಛಂದಃ : ತ್ರಿಷ್ಟುಪ್ ॥

ಪ್ರ ವೇಧಸೇ ಕವಯೇ ವೇದ್ಯಾಯ ಗಿರಂ ಭರೇ ಯಶಸೇ
ಪೂರ್ವ್ಯಾಯ । ಘೃತಪ್ರಸತ್ತೋ ಅಸುರಃ ಸುಶೇವೋ ರಾಯೋ
ಧರ್ತಾ ಧರುಣೋ ವಸ್ವೋ ಅಗ್ನಿಃ ॥ 1 ॥ ಋತೇನ ಋತಂ ಧರುಣಂ
ಧಾರಯಂತ ಯಜ್ಞಸ್ಯ ಶಾಕೇ ಪರಮೇ ವ್ಯೋಮನ್ । ದಿವೋ
ಧರ್ಮನ್ ಧರುಣೇ ಸೇದುಷೋ ನೄನ್ ಜಾತೈರಜಾತಾ ಅಭಿ
ಯೇ ನನಕ್ಷುಃ ॥ 2 ॥ ಅಂಹೋಯುವಸ್ತನ್ವಸ್ತನ್ವತೇ ವಿ ವಯೋ
ಮಹದ್ ದುಷ್ಟರಂ ಪೂರ್ವ್ಯಾಯ । ಸ ಸಂವತೋ ನವಜಾತಸ್ತು-
ತುರ್ಯಾತ್ ಸಿಂಹಂ ನ ಕ್ರುದ್ಧಮಭಿತಃ ಪರಿ ಷ್ಟುಃ ॥ 3 ॥ ಮಾತೇವ
ಯದ್ಭರಸೇ ಪಪ್ರಥಾನೋ ಜನಂಜನಂ ಧಾಯಸೇ ಚಕ್ಷಸೇ ಚ ।
ವಯೋವಯೋ ಜರಸೇ ಯದ್ದಧಾನಃ ಪರಿ ತ್ಮನಾ ವಿಷುರೂಪೋ
ಜಿಗಾಸಿ ॥ 4 ॥ ವಾಜೋ ನು ತೇ ಶವಸಸ್ಪಾತ್ವಂತವುರಂ ದೋಷಂ

ಧರುಣಂ ದೇವ ರಾಯಃ । ಪದಂ ನ ತಾಯುರ್ಗುಹಾ ದಧಾನೋ
ಮಹೋ ರಾಯೋ ಚಿತಯನ್ನತ್ರಿವಸ್ಪಃ ॥ 5 ॥

ಸೂಕ್ತ 16

ಅಷ್ಟಕ 4 ಮಂಡಲ 5 ಅಧ್ಯಾಯ 1

ಋಷಿಃ ಪೂರುರಾತ್ರೇಯಃ ॥

ದೇವತಾ : ಅಗ್ನಿಃ ॥ ಛಂದಃ : 1-4 ಅನುಷ್ಟುಪ್ । 5 ಪಂಕ್ತಿಃ ॥

ಬೃಹದ್ವಯೋ ಹಿ ಭಾನವೇಽರ್ಚಾ ದೇವಾಯಾಗ್ನಯೇ । ಯಂ
ಮಿತ್ರಂ ನ ಪ್ರಶಸ್ತಿಭಿರ್ಮರ್ತಾಸೋ ದಧಿರೇ ಪುರಃ ॥ 1 ॥ ಸ ಹಿ
ದ್ಯುಭಿರ್ಜನಾನಾಂ ಹೋತಾ ದಕ್ಷಸ್ಯ ಬಾಹ್ವೋಃ । ವಿ ಹವ್ಯಮ-
ಗ್ನಿರಾನುಷಗ್ ಭಗೋ ನ ವಾರಮೃಣ್ವತಿ ॥ 2 ॥ ಅಸ್ಯ ಸ್ತೋಮೇ
ಮಘೋನಃ ಸಖ್ಯೇ ವೃದ್ಧಶೋಚಿಷಃ । ವಿಶ್ವಾ ಯಸ್ಮಿನ್ ತುವಿಷ್ಮಣಿ
ಸಮುರ್ಯೋ ಶುಷ್ಮಮಾದಧುಃ ॥ 3 ॥ ಅಧಾ ಹ್ಯಗ್ನ ಏಷಾಂ ಸುವೀ-
ರ್ಯಸ್ಯ ಮಂಹನಾ । ತವಿದ್ಯಹ್ವಂ ನ ರೋದಸೀ ಪರಿ ಶ್ರವೋ
ಬಭೂವತುಃ ॥ 4 ॥ ನೂ ನ ಏಹಿ ವಾರ್ಯಮಗ್ನೇ ಗೃಣಾನ ಆ

ಭರ। ಯೋ ವಯಂ ಯೋ ಚ ಸೂರಯಃ ಸ್ವಸ್ತಿ ಧಾಮಹೇ
ಸಚೋತೈಧಿ ಪೃತ್ಸು ನೋ ವೃಧೇ ॥ 5 ॥

ಸೂಕ್ತ 17

ಅಷ್ಟಕ 4 ಮಂಡಲ 5 ಅಧ್ಯಾಯ 1

ಋಷಿಃ ಪೂರುರಾತ್ರೇಯಃ ॥

ದೇವತಾ : ಅಗ್ನಿಃ ॥ ಛಂದಃ : 1-4 ಅನುಷ್ಟುಪ್ । 5 ಪಂಕ್ತಿಃ॥

ಆ ಯಜ್ಞೈರ್ದೇವ ಮರ್ತ್ಯ ಇತ್ಥಾ ತವ್ಯಾಂಸಮೂತಯೇ।
ಅಗ್ನಿಂ ಕೃತೇ ಸ್ವಧ್ವರೇ ಪೂರುರೀಳೀತಾವಸೇ ॥ 1 ॥ ಅಸ್ಯ ಹಿ
ಸ್ವಯಶಸ್ತರಃ ಆಸಾ ವಿಧರ್ಮನ್ಮನ್ಯಸೇ। ತಂ ನಾಕಂ ಚಿತ್ರಶೋ-
ಚಿಷಂ ಮಂದ್ರಂ ಪರೋ ಮನೀಷಯಾ ॥ 2 ॥ ಅಸ್ಯ ವಾಸಾ ಉ
ಅರ್ಚಿಷಾ ಯ ಆಯುಕ್ತ ತುಜಾ ಗಿರಾ। ದಿವೋ ನ ಯಸ್ಯ ರೇತಸಾ
ಬೃಹಚ್ಛೋಚನ್ತ್ಯರ್ಚಯಃ ॥ 3 ॥ ಅಸ್ಯ ಕೃತ್ವಾ ವಿಚೇತಸೋ
ಽಸ್ಮಸ್ಯ ವಸು ರಥ ಆ। ಅಧ್ವಾ ವಿಶ್ವಾಸು ಹವ್ಯೋಗ್ನಿರ್ವಿಕ್ಷು ಪ್ರ
ಶಸ್ಯತೇ ॥ 4 ॥ ನೂ ನ ಇದ್ಧಿ ವಾರ್ಯಮಾಸಾ ಸಚಂತ ಸೂರಯಃ।

ಊರ್ಜೋ ನಪಾದಭಿಷ್ಟಯೇ ಪಾಹಿ ಶಗ್ಧಿ ಸ್ವಸ್ತಯ ಉತೈಧಿ
ಪೃತ್ಸು ನೋ ವೃಧೇ ॥ 5 ॥

ಸೂಕ್ತ 18

ಅಷ್ಟಕ 4 ಮಂಡಲ 5 ಅಧ್ಯಾಯ 1

ಋಷಿಃ ದ್ವಿತೋ ಮೃಕ್ತವಾಹಾ ಆತ್ರೇಯಃ ॥

ದೇವತಾ : ಅಗ್ನಿಃ ॥ ಛಂದಃ : 1–4 ಅನುಷ್ಟುಪ್ । 4 ಪಂಕ್ತಿಃ ॥

ಪ್ರಾತರಗ್ನಿಃ ಪುರುಪ್ರಿಯೋ ವಿಶಃ ಸ್ತವೇತಾತಿಥಿಃ । ವಿಶ್ವಾನಿ
ಯೋ ಅಮತ್ರ್ಯೋ ಹವ್ಯಾ ಮರ್ತೇಷು ರಣ್ಯತಿ ॥ 1 ॥ ದ್ವಿತಾಯ
ಮೃಕ್ತವಾಹಸೇ ಸ್ವಸ್ಯ ದಕ್ಷಸ್ಯ ಮಂಹನಾ । ಇಂದುಂ ಸ ಧತ್ತ
ಆನುಷಕ್ ಸ್ತೋತಾ ಚಿತ್ತೇ ಅಮರ್ತ್ಯ ॥ 2 ॥ ತಂ ವೋ ದೀರ್ಘಾ-
ಯುಶೋಚಿಷಂ ಗಿರಾ ಹುವೇ ಮಘೋನಾಮ್ । ಅರಿಷ್ಟ್ಯೋ
ಯೇಷಾಂ ರಥೋ ವ್ಯಶ್ವದಾವನ್ನೀಯತೇ ॥ 3 ॥ ಚಿತ್ರಾ ವಾ ಯೇಷು
ದೀಧಿತಿರಾಸನ್ನಕ್ಷಾ ಪಾಂತಿ ಯೇ । ಸ್ತೀರ್ಣಂ ಬರ್ಹಿಃ ಸ್ವರ್ಣರೇ
ಶ್ರವಾಂಸಿ ದಧಿರೇ ಪರಿ ॥ 4 ॥ ಯೇ ಮೇ ಪಂಚಾಶತಂ ದದುರಶ್ವಾನಾಂ

ಸ್ತಥಸ್ತುತಿ । ದ್ಯುಮದ್ಗ್ನೇ ಮಹಿ ಶ್ರವೋ ಬೃಹತ್ಕೃಧಿ ಮಘೋನಾಂ
ನೃವದಮೃತ ನೃಣಾಮ್ ॥ 5 ॥

ಸೂಕ್ತ 19

ಅಷ್ಟಕ 4 ಮಂಡಲ 5 ಅಧ್ಯಾಯ 1

ಋಷಿಃ ವಸ್ವಿರಾತ್ರೇಯಃ ॥

ದೇವತಾ : ಅಗ್ನಿಃ ॥

ಛಂದಃ : 1-2 ಗಾಯತ್ರೀ । 3-4 ಅನುಷ್ಟುಪ್ । 5 ವಿರಾಡ್ರೂಪಾ ॥

ಅಭ್ಯವಸ್ಥಾಃ ಪ್ರ ಜಾಯಂತೇ ಪ್ರ ವಯ್ರೇವರ್ವಿಶ್ಚಿಕೇತ ।
ಉಪಸ್ಥೇ ಮಾತುರ್ವಿ ಚಷ್ಟೇ ॥ 1 ॥ ಜುಹುರೇ ವಿ ಚಿತಯಂತೋsನಿಮಿಷಂ ನೃಮ್ಣಂ ಪಾಂತಿ । ಆ ದೃಳ್ಹಂ ಪುರಂ ವಿವಿಶುಃ ॥ 2 ॥ ಆ ಶ್ವಾತ್ರೇಯಸ್ಯ ಜಂತವೋ ದ್ಯುಮದ್ವರ್ಧಂತ ಕೃಷ್ಟಯಃ ।
ನಿಷ್ಕಗ್ರೀವೋ ಬೃಹದುಕ್ಥ ಏನಾ ಮಥ್ವಾ ನ ವಾಜಯುಃ ॥ 3 ॥
ಪ್ರಿಯಂ ದುಗ್ಧಂ ನ ಕಾವ್ಯಮಜಾವಿ ಜಾವ್ಯೋಃ ಸಚಾ । ಘರ್ಮೋ ನ ವಾಜಜಠರೋsದಬ್ಧಃ ಶಶ್ವತೋ ದಭಃ ॥ 4 ॥ ಕ್ರೀಳನ್ನೋ ರಶ್ಮ

ಆ ಭುವಃ ಸಂ ಭಸ್ಮನಾ ವಾಯುನಾ ವೇವಿದಾನಃ । ತಾ ಅಸ್ಯ ಸನ್ ಧೃಷಜೋ ನ ತಿಗ್ಮಾಃ ಸುಸಂಶಿತಾ ವಕ್ಷ್ಯೋ ವಕ್ಷಣೇಸ್ಥಾಃ ॥ 5 ॥

ಸೂಕ್ತ 20

ಅಷ್ಟಕ 4 ಮಂಡಲ 5 ಅಧ್ಯಾಯ 1

ಋಷಿಃ ಪ್ರಯಸ್ವಂತ ಆತ್ರೇಯಾಃ ॥

ದೇವತಾ : ಅಗ್ನಿಃ ॥ 1-3 ಅನುಷ್ಟುಪ್ । 4 ಪಂಕ್ತಿಃ ॥

ಯಮಗ್ನೇ ವಾಜಸಾತಮ ತ್ವಂ ಚಿನ್ಮನ್ಯಸೇ ರಯಿಮ್ । ತಂ ನೋ ಗೀರ್ಭಿಃ ಶ್ರವಾಯ್ಯಂ ದೇವತ್ರಾ ಪನಯಾ ಯುಜಮ್ ॥ 1 ॥ ಯೇ ಅಗ್ನೇ ನೇರಯಂತಿ ತೇ ವೃದಾ ಉಗ್ರಸ್ಯ ಶವಸಃ । ಅಪ ದ್ವೇಷೋ ಅಪ ಹ್ವರೋsನ್ಯವ್ರತಸ್ಯ ಸಶ್ಚಿರೇ ॥ 2 ॥ ಹೋತಾರಂ ತ್ವಾ ವೃಣೇಮಹೇsಗ್ನೇ ದಕ್ಷಸ್ಯ ಸಾಧನಮ್ । ಯಜ್ಞೇಷು ಪೂರ್ವ್ಯಂ ಗಿರಾ ಪ್ರಯಸ್ವಂತೋ ಹವಾಮಹೇ ॥ 3 ॥ ಇತ್ಥಾ ಯಥಾ ತ ಊತಯೇ ಸಹಸಾವನ್ ದಿವೇದಿವೇ । ರಾಯ ಋತಾಯ ಸುಕ್ರತೋ ಗೋಭಿಃ ಷ್ಯಾಮ ಸಧಮಾದೋ ವೀರೈಃ ಷ್ಯಾಮ ಸಧಮಾದಃ ॥ 4 ॥

ಸೂಕ್ತ 21

ಅಷ್ಟಕ 4 ಮಂಡಲ 5 ಅಧ್ಯಾಯ 1

ಋಷಿಃ ಸಸ ಆತ್ರೇಯಃ ॥

ದೇವತಾ : ಅಗ್ನಿಃ ॥ ಛಂದಃ : 1-3 ಅನುಷ್ಟುಪ್ । 4 ಪಂಕ್ತಿಃ ॥

ಮನುಷ್ವತ್ತ್ವಾ ನಿ ಧೀಮಹಿ ಮನುಷ್ವತ್ ಸಮಿಧೀಮಹಿ ।
ಅಗ್ನೇ ಮನುಷ್ವದಂಗಿರೋ ದೇವಾನ್ದೇವಯತೇ ಯಜ ॥ 1 ॥

ತ್ವಂ ಹಿ ಮಾನುಷೇ ಜನೇऽಗ್ನೇ ಸುಪ್ರೀತ ಇಧ್ಯಸೇ । ಸ್ರುಚಸ್ತ್ವಾ
ಯಂತ್ಯನುಷಕ್ಸುಜಾತ ಸರ್ಪಿರಾಸುತೇ ॥ 2 ॥ ತ್ವಾಂ ವಿಶ್ವೇ
ಸಜೋಷಸೋ ದೇವಾಸೋ ದೂತಮಕ್ರತ । ಸಪರ್ಯಂತಸ್ತ್ವಾ
ಕವೇ ಯಜ್ಞೇಷು ದೇವಮೀಳತೇ ॥ 3 ॥ ದೇವಂ ವೋ ದೇವಯು-
ಜ್ಯಯಾಗ್ನಿಮೀಳೀತ ಮರ್ತ್ಯಃ । ಸಮಿದ್ಧಃ ಶುಕ್ರ ದೀದಿಹ್ಯೃತಸ್ಯ
ಯೋನಿಮಾಸದಃ ಸಸಸ್ಯ ಯೋನಿಮಾಸದಃ ॥ 4 ॥

****

ಸೂಕ್ತ 22

ಅಷ್ಟಕ 4 ಮಂಡಲ 5 ಅಧ್ಯಾಯ 1

ಋಷಿಃ ವಿಶ್ವಸಾಮಾತ್ರೇಯಃ ॥

ದೇವತಾ : ಅಗ್ನಿಃ ॥ ಛಂದಃ : 1-3 ಅನುಷ್ಟುಪ್ । 4 ಪಂಕ್ತಿಃ ॥

ಪ್ರ ವಿಶ್ವಸಾಮನ್ನತ್ರಿವದರ್ಚಾ ಪಾವಕಶೋಚಿಷೇ । ಯೋ
ಅಧ್ವರೇಷ್ವೀಡ್ಯೋ ಹೋತಾ ಮಂದ್ರತಮೋ ವಿಶಿ ॥ 1 ॥ ನ್ಯ (ಅ)
ಗ್ನಿಂ ಜಾತವೇದಸಂ ದಧಾತಾ ದೇವಮೃತ್ವಿಜಮ್ । ಪ್ರ ಯಜ್ಞ
ವಿತ್ವಾನುಷಗದ್ಯಾ ದೇವವ್ಯಚಸ್ತಮಃ ॥ 2 ॥ ಚಿಕಿತ್ವಿನ್ಮನಸಂ ತ್ವಾ
ದೇವಂ ಮರ್ತಾಸ ಊತಯೇ । ವರೇಣ್ಯಸ್ಯ ತೇ�ऽವಸ ಇಯ್ಮಾ-
ನಾಸೋ ಅವನ್ಮಹಿ ॥ 3 ॥ ಅಗ್ನೇ ಚಿಕಿದ್ಧ್ಯ (ಅ) ಗ ಸ್ಯ ನ ಇದಂ
ವಚಃ ಸಹಸ್ಯ । ತಂ ತ್ವಾ ಸುಶಿಪ್ರ ದಂಪತೇ ಸ್ತೋಮೈರ್ವರ್ಧಂ-
ತ್ಯತ್ರಯೋ ಗಿರ್ಭಿಃ ಶುಂಭಂತ್ಯತ್ರಯಃ ॥ 4 ॥

****

ಸೂಕ್ತ 23

ಅಷ್ಟಕ 4 ಮಂಡಲ 5 ಅಧ್ಯಾಯ 1

ಋಷಿಃ ದ್ಯುಮ್ನೋ ವಿಶ್ವಚರ್ಷಣಿಃ ॥

ದೇವತಾ : ಅಗ್ನಿಃ ॥ ಛಂದಃ : 1-3 ಅನುಷ್ಟುಪ್ । 4 ಪಂಕ್ತಿಃ ॥

ಅಗ್ನೇ ಸಹಂತಮಾ ಭರ ದ್ಯುಮ್ನಸ್ಯ ಪ್ರಾಸಹಾ ರಯಿಮ್ ।
ವಿಶ್ವಾ ಯಶ್ಚರ್ಷಣೀರಭ್ಯಾ (ಆ) ಷ ಸಾ ವಾಜೇಷು ಸಾಸಹತ್
॥ 1 ॥ ತಮಗ್ನೇ ಪೃತನಾಷಹಂ ರಯಿಂ ಸಹಸ್ವ ಆ ಭರ । ತ್ವಂ ಹಿ
ಸತ್ಯೋ ಆದ್ಭುತೋ ದಾತಾ ವಾಜಸ್ಯ ಗೋಮತಃ ॥ 2 ॥ ವಿಶ್ವೇ
ಹಿ ತ್ವಾ ಸಜೋಷಸೋ ಜನಾಸೋ ವೃಕ್ತಬರ್ಹಿಷಃ । ಹೋತಾರಂ
ಸದ್ಮಸು ಪ್ರಿಯಂ ವ್ಯಂತಿ ವಾರ್ಯಾ ಪುರು ॥ 3 ॥ ಸ ಹಿ ಷ್ಮಾ
ವಿಶ್ವಚರ್ಷಣಿರಭಿಮಾತಿ ಸಹೋ ದಧೇ । ಅಗ್ನ ಏಷು ಕ್ಷಯೇಷ್ವಾ
ರೇವನ್ನಃ ಶುಕ್ರ ದೀದಿಹಿ ದ್ಯುಮತ್ಪಾವಕ ದೀದಿಹಿ ॥ 4 ॥

****

ಸೂಕ್ತ 24

ಅಷ್ಟಕ 4 ಮಂಡಲ 5 ಅಧ್ಯಾಯ 1

ಋಷಿಃ 1,2,3,4 ಬಂಧುಃ ಸುಬಂಧುಃ ಶ್ರುತಬಂಧುರ್ವಿಪ್ರಬಂಧುಶ್ಚ
ಗೌಪಾಯನಾ ಲೌಪಾಯನಾ ವಾ ॥

ದೇವತಾ : ಅಗ್ನಿಃ ॥ ಛಂದಃ : ದ್ವಿಪದಾ ॥

ಅಗ್ನೇ ತ್ವಂ ನೋ ಅಂತಮ ಉತ ತ್ರಾತಾ ಶಿವೋ ಭವಾ
ವರೂಥ್ಯಃ । ವಸುರಗ್ನಿರ್ವಸುಶ್ರವಾ ಅಚ್ಛಾ ನಪ್ತ್ರೇ ದ್ಯುಮತ್ತಮಂ
ರಯಿಂ ದಾಃ ॥ 1 ॥ ॥ 2 ॥ ಸ ನೋ ಬೋಧಿ ಶ್ರುಧೀ ಹವಮುರುಷ್ಯಾ
ಣೋ ಅಘಾಯತಃ ಸಮಸ್ಮಾತ್ । ತಂ ತ್ವಾಂ ಶೋಚಿಷ್ಮ ದೀದಿವಃ
ಸುವರ್ಮಾಣಂ ನೂನಮಿಮಾವಮುಹೇ ಸಖಿಭ್ಯಃ ॥ 3 ॥ ॥ 4 ॥

****

ಸೂಕ್ತ 25

ಅಷ್ಟಕ 4 ಮಂಡಲ 5 ಅಧ್ಯಾಯ 1

ಋಷಿಃ ವಸೂಯವ ಆತ್ರೇಯಾಃ ॥

ದೇವತಾ : ಅಗ್ನಿಃ ॥ ಛಂದಃ : ಅನುಷ್ಟುಪ್ ॥

ಅಚ್ಛಾ ವೋ ಅಗ್ನಿಮವಸೇ ದೇವಂ ಗಾಸಿ ಸ ನೋ ವಸುಃ ।
ರಾಸತ್ಪುತ್ರ ಋಷೂಣಾಮೃತಾವಾ ಪರ್ಷತಿ ದ್ವಿಷಃ ॥ 1 ॥ ಸ
ಹಿ ಸತ್ಯೋ ಯಮಂ ಪೂರ್ವೇ ಚಿದ್ದೇವಾಸಶ್ಚಿದ್ಯವಿಯಾಧಿರೇ । ಹೋತಾರಂ
ಮಂದ್ರಜಿಹ್ವಮಿತ್ಸುದೀತಿಭಿರ್ವಿಭಾವಸುಮ್ ॥ 2 ॥ ಸ ನೋ ಧೀತೀ
ವರಿಷ್ಠಯಾ ಶ್ರೇಷ್ಠಯಾ ಚ ಸುಮತ್ಯಾ । ಅಗ್ನೇ ರಾಯೋ ದಿದೀಹಿ
ನಃ ಸುವೃಕ್ತಿಭಿರ್ವರೇಣ್ಯ ॥ 3 ॥ ಅಗ್ನಿರ್ದೇವೇಷು ರಾಜತ್ಯಗ್ನಿರ್ಮ-
ರ್ತೇಷ್ವಾವಿಶನ್ । ಅಗ್ನಿರ್ನೋ ಹವ್ಯವಾಹನೋಽಗ್ನಿಂ ಧೀಭಿಃ
ಸಪರ್ಯತ ॥ 4 ॥ ಅಗ್ನಿಸ್ತುವಿಶ್ರವಸ್ತಮಂ ತುವಿಬ್ರಹ್ಮಾಣಮು-
ತ್ತಮಮ್ । ಅತೂರ್ತಂ ಶ್ರಾವಯತ್ಪತಿಂ ಪುತ್ರಂ ದದಾತಿ ದಾಶುಷೇ
॥ 5 ॥ ಅಗ್ನಿರ್ದದಾತಿ ಸತ್ಪತಿಂ ಸಾಸಾಹ ಯೋ ಯುಧಾ ನೃಭಿಃ ।
ಅಗ್ನಿರತ್ಯಂ ರಘುಷ್ಯದಂ ಜೇತಾರಮಪರಾಜಿತಮ್ ॥ 6 ॥ ಯದ್ವಾ-

ಹಿಷ್ಮಂ ತದಗ್ನಯೇ ಬೃಹದರ್ಚ ವಿಭಾವಸೋ । ಮಹಿಷೀವ ತ್ವದ್ರ-
ಯಿಸ್ತ್ವದ್ವಾಜಾ ಉದೀರತೇ ॥ 7 ॥ ತವ ದ್ಯುಮಂತೋ ಅರ್ಚಯೋ
ಗ್ರಾವೇವೋಚ್ಯತೇ ಬೃಹತ್ । ಉತೋ ತೇ ತನ್ಯತುರ್ಯಥಾ
ಸ್ವಾನೋ ಅರ್ತ ತ್ಮನಾ ದಿವಃ ॥ 8 ॥ ಏವಾ ಅಗ್ನಿಂ ವಸೂಯವಃ
ಸಹಸಾನಂ ವವಂದಿಮ । ಸ ನೋ ವಿಶ್ವಾ ಅತಿ ದ್ವಿಷಃ ಪರ್ಷನ್ನಾವೇವ
ಸುಕ್ರತುಃ ॥ 9 ॥

ಸೂಕ್ತ 26

ಅಷ್ಟಕ 4 ಮಂಡಲ 5 ಅಧ್ಯಾಯ 1

ಋಷಿಃ ವಸೂಯವ ಆತ್ರೇಯಾಃ ॥

ದೇವತಾ : ಅಗ್ನಿಃ ॥ ಛಂದಃ : ಗಾಯತ್ರೀ ॥

ಅಗ್ನೇ ಪಾವಕ ರೋಚಿಷಾ ಮಂದ್ರಯಾ ದೇವ ಜಿಹ್ವಯಾ ।
ಆ ದೇವಾನ್, ವಕ್ಷಿ ಯಕ್ಷಿ ಚ ॥ 1 ॥ ತಂ ತ್ವಾ ಘೃತಸ್ನವೀಮಹೇ
ಚಿತ್ರಭಾನೋ ಸ್ವರ್ದೃಶಮ್ । ದೇವಾ ಆ ವೀತಯೇ ವಹ ॥ 2 ॥
ವೀತಿಹೋತ್ರಂ ತ್ವಾ ಕವೇ ದ್ಯುಮಂತಂ ಸಮಿಧೀಮಹಿ । ಅಗ್ನೇ
ಬೃಹಂತಮಧ್ವರೇ ॥ 3 ॥ ಅಗ್ನೇ ವಿಶ್ವೇಭಿರಾ ಗಹಿ ದೇವೇಭಿರ್ಹ-

ವ್ಯ॑ದಾತಯೇ। ಹೋ॑ತಾರಂ ತ್ವಾ ವೃಣೀಮಹೇ ॥ 4 ॥ ಯಜ॑-
ಮಾನಾಯ ಸುನ್ವತ ಆಗ್ನೇ॑ ಸುವೀ॑ರ್ಯಂ ವಹ। ದೇ॑ವೈರಾ ಸ॑ತ್ಸಿ
ಬ॑ರ್ಹಿಷಿ ॥ 5 ॥ ಸ॑ಮಿ॒ಧಾನಃ॑ ಸಹಸ್ರಜಿದಗ್ನೇ॑ ಧ॒ರ್ಮಾಣಿ॑ ಪುಷ್ಯಸಿ।
ದೇ॑ವಾನಾಂ ದೂ॑ತ ಉ॒ಕ್ಥ್ಯಃ॑ ॥ 6 ॥ ನ್ಯ (ಅ) ॑ಗ್ನಿಂ ಜಾ॑ತವೇದಸಂ
ಹೋ॑ತ್ರವಾಹಂ ಯವಿಷ್ಠ್ಯಮ್। ದ॒ಧಾತಾ॑ ದೇ॑ವವೀತ್ವಿಜಮ್
॥ 7 ॥ ಪ್ರ ಯ॑ಜ್ಞ॒ ಏತ್ವಾನುಷಗದ್ಯಾ ದೇ॑ವವ್ಯ॒ಚಸ್ತ॑ಮಃ। ಸ್ತೃ॒ಣೀತ
ಬ॑ರ್ಹಿರಾಸ॑ದೇ ॥ 8 ॥ ಏದಂ ಮ॑ರುತೋ ಅಶ್ವಿನಾ ವಿತ್ರ॑ಃ
ಸೀದಂತು ವರುಣಃ। ದೇ॑ವಾಸಃ ಸರ್ವಯಾ ವಿಶಾ ॥ 9 ॥

ಸೂಕ್ತ 27

ಅಷ್ಟಕ 4 ಮಂಡಲ 5 ಅಧ್ಯಾಯ 1

ಋಷಿಃ ತ್ರ್ಯರುಣಸ್ತ್ರೈವೃಷ್ಣ ಸ್ತ್ರಸದಸ್ಯುಶ್ಚ ಪೌರುಕುತ್ಸ ಅಶ್ವಮೇಧಶ್ಚ
ಭಾರತ ಅತ್ರಿರ್ವಾ ॥

ದೇವತಾ : 1-5 ಅಗ್ನಿಃ। 6 ಇಂದ್ರಾಗ್ನೀ ॥
ಛಂದಃ : 1-3 ತ್ರಿಷ್ಟುಪ್। 4-6 ಅನುಷ್ಟುಪ್ ॥

ಅನ॑ಸ್ವಂತಾ ಸತ್ಪ॑ತಿರ್ವಾಮಹೇ ವಾಂ ಗಾವಾ॑ ಚೇತಿಷ್ಠೋ॑
ಅಸುರೋ ಮಘೋ॑ನಃ। ತ್ರೈವೃ॑ಷ್ಣೋ॑ ಅಗ್ನೇ॑ ದಶಭಿ॑ಃ ಸಹಸ್ರೈ॑-

ವೈಶ್ವಾನರ ತ್ರ್ಯರುಣಶ್ಚಿಕೇತ ॥ 1 ॥ ಯೋ ಮೇ ಶತಾ ಚ ವಿಂಶತಿಂ
ಚ ಗೋನಾಂ ಹರೀ ಚ ಯುಕ್ತಾ ಸುಧುರಾ ದದಾತಿ । ವೈಶ್ವಾನರ
ಸುಷ್ಟುತೋ ವಾವೃಧಾನೋಽಗ್ನೇ ಯಚ್ಛ ತ್ರ್ಯರುಣಾಯ ಶರ್ಮ
॥ 2 ॥ ಏವಾ ತೇ ಅಗ್ನೇ ಸುಮತಿಂ ಚಕಾನೋ ನವಿಷ್ಠಾಯ
ನವಮುಂ ತ್ರಸದಸ್ಯುಃ । ಯೋ ಮೇ ಗಿರಸ್ತುವಿಜಾತಸ್ಯ ಪೂರ್ವೀ-
ರ್ಯುಕ್ತೇನಾಭಿ ತ್ರ್ಯರುಣೋ ಗೃಣಾತಿ ॥ 3 ॥ ಯೋ ವು ಇತಿ
ಪ್ರವೋಚತ್ಯಶ್ವಮೇಧಾಯ ಸೂರಯೇ । ದದದೃಚಾ ಸನಿಂ ಯತೇ
ದದನ್ಮೇಧಾಮೃತಾಯತೇ ॥ 4 ॥ ಯಸ್ಯ ಮಾ ಪರುಷಾಃ ಶತ-
ಮುದ್ಧರ್ಷಯಂತ್ಯುಕ್ಷಣಃ । ಅಶ್ವಮೇಧಸ್ಯ ದಾನಾಃ ಸೋಮಾ
ಇವ ತ್ಯಾ ಶಿರಃ ॥ 5 ॥ ಇಂದ್ರಾಗ್ನೀ ಶತದಾವ್ನ್ಯಶ್ವಮೇಧೇ ಸುವೀ-
ರ್ಯಮ್ । ಕ್ಷತ್ರಂ ಧಾರಯತಂ ಬೃಹದ್ದಿವಿ ಸೂರ್ಯಮಿವಾ-
ಜರಮ್ ॥ 6 ॥

೫೫೫೫೫೫೫

ಸೂಕ್ತ 28

ಅಷ್ಟಕ 4 ಮಂಡಲ 5 ಅಧ್ಯಾಯ 1

ಋಷಿಃ ವಿಶ್ವಾವಾರಾತ್ರೇಯೀ ॥

ದೇವತಾ : ಅಗ್ನಿಃ ॥

ಛಂದಃ : 1.3 ತ್ರಿಷ್ಟುಪ್ । 2 ಜಗತೀ । 4 ಅನುಷ್ಟುಪ್ । 5-6 ಗಾಯತ್ರೀ ॥

ಸಮಿದ್ಧೋ ಅಗ್ನಿರ್ದಿವಿ ಶೋಚಿರಶ್ರೇತ್ ಪ್ರತ್ಯಙ್ಙುಷಸಮು-
ರ್ವಿಯಾ ವಿ ಭಾತಿ । ಏತಿ ಪ್ರಾಚೀ ವಿಶ್ವವಾರಾ ನಮೋಭಿರ್ದೇವೀ
ಈಳಾನಾ ಹವಿಷಾ ಘೃತಾಚೀ ॥ 1 ॥ ಸಮಿಧ್ಯಮಾನೋ ಅಮೃತಸ್ಯ
ರಾಜಸಿ ಹವಿಷ್ಕೃಣ್ವಂತಂ ಸಚಸೇ ಸ್ವಸ್ತಯೇ । ವಿಶ್ವಂ ಸ ಧತ್ತೇ
ದ್ರವಿಣಂ ಯವಿಷ್ಠ್ಯಾತಿಥ್ಯಮಗ್ನೇ ನಿ ಚ ಧತ್ತ ಇತ್ ಪುರಃ ॥ 2 ॥
ಅಗ್ನೇ ಶರ್ಧ ಮಹತೇ ಸೌಭಗಾಯ ತವ ದ್ಯುಮ್ನಾನ್ಯುತ್ತಮಾನಿ
ಸಂತು । ಸಂ ಜಾಸ್ಪತ್ಯಂ ಸುಯಮಮಾ ಕೃಣುಷ್ವ ಶತ್ರೂಯತಾಮಭಿ
ತಿಷ್ಠಾ ಮಹಾಂಸಿ ॥ 3 ॥ ಸಮಿದ್ಧಸ್ಯ ಪ್ರಮಹಸೋಽಗ್ನೇ ವಂದೇ ತವ
ಶ್ರಿಯಮ್ । ವೃಷಭೋ ದ್ಯುಮ್ನವಾಁ ಅಸಿ ಸಮಧ್ವರೇಷ್ವಿಧ್ಯಸೇ
॥ 4 ॥ ಸಮಿದ್ಧೋ ಅಗ್ನ ಆಹುತ ದೇವಾನ್, ಯಕ್ಷಿ ಸ್ವಧ್ವರ ।

ತ್ವಂ ಹಿ ಹವ್ಯವಾಳಸಿ ॥ 5 ॥ ಆ ಜುಹೋತಾ ದುವಸ್ಯತಾಗ್ನಿಂ ಪ್ರಯತ್ಯಧ್ವರೇ । ವೃಣೀಧ್ವಂ ಹವ್ಯವಾಹನಮ್ ॥ 6 ॥

ಸೂಕ್ತ 29

ಅಷ್ಟಕ 4 ಮಂಡಲ 5 ಅಧ್ಯಾಯ 1

ಋಷಿಃ ಗೌರಿವೀತಿಃ ಶಾಕ್ತ್ಯಃ ॥

ದೇವತಾ : 1-8,9 ರಲ್ಲಿ 2-4 ಪಾದಗಳು, 10-15 ಇಂದ್ರಃ । 9 ರಲ್ಲಿ 1 ನೆಯ ಪಾದವು, ಇಂದ್ರ ಉಶನಾ ವಾ ॥ ಛಂದಃ : ತ್ರಿಷ್ಟುಪ್ ॥

ತ್ರ್ಯರ್ಯಮಾ ಮನುಷೋ ದೇವತಾತಾ ತ್ರೀ ರೋಚನಾ ದಿವ್ಯಾ ಧಾರಯಂತ । ಅರ್ಚಂತಿ ತ್ವಾ ಮರುತಃ ಪ್ರೋತದಕ್ಷಾಸ್ತ್ವ-ಮೇಷಾಮೃಷಿರಿಂದ್ರಾಸಿ ಧೀರಃ ॥ 1 ॥ ಅನು ಯದೀಂ ಮರುತೋ ಮಂದಸಾನಮಾರ್ಚನ್ನಿಂದ್ರಂ ಪಪಿವಾಂಸಂ ಸುತಸ್ಯ । ಆದತ್ತ ವಜ್ರ-ಮಭಿ ಯದಹಿಂ ಹನ್ನಪೋ ಯಹ್ವೀರಸೃಜತ್ ಸರ್ತ ವಾ ಉ ॥ 2 ॥ ಉತ ಬ್ರಹ್ಮಾಣೋ ಮರುತೋ ಮೇ ಅಸ್ಯೇಂದ್ರಃ ಸೋಮಸ್ಯ ಸುಷುತಸ್ಯ ಪೇಯಾಃ । ತದ್ಧಿ ಹವ್ಯಂ ಮನುಷೇ ಗಾ ಅವಿಂದದ-ಹನ್ನಹಿಂ ಪಪಿವಾಁ ಇಂದ್ರೋ ಅಸ್ಯ ॥ 3 ॥ ಆದ್ರೋದಸೀ ವಿತರಂ ವಿ ಷ್ಕಭಾಯತ್ ಸಂವಿವ್ಯಾನಶ್ಚಿದ್ಭಿಯಸೇ ವ್ಯೃಗಂ ಕಃ । ಜಿಗರ್ತಿ-

ಮಿಂದ್ರೋ ಅಪ॒ಜರ್ಗು॑ರಾಣ॒ಃ ಪ್ರತಿ॑ ಶ್ವ॒ಸಂತ॒ಮವ॑ ದಾನ॒ವಂ ಹನ್ ॥ 4 ॥ ಅಧ॒ ಕ್ರತ್ವಾ॑ ಮಘವ॒ನ್ ತುಭ್ಯಂ॑ ದ॒ೇವಾ ಅನು॒ ವಿಶ್ವೇ॑ ಅದದುಃ ಸೋಮ॒ಪೇಯಮ್॑ । ಯತ್ ಸೂರ್ಯ॑ಸ್ಯ ಹ॒ರಿತ॒ಃ ಪತ॑ಂತೀಃ ಪು॒ರಃ ಸ॒ತೀರುಪ॑ರಾ॒ ಏತ॑ಶೇ॒ ಕಃ ॥ 5 ॥ ನವ॒ ಯದ॑ಸ್ಯ ನವ॒ತಿಂ ಚ॑ ಭೋ॒ಗಾನ್ತ್ಸ್ಯಕಂ ವಜ್ರೇ॑ಣ ಮ॒ಘವಾ॑ ವಿವೃ॒ಶ್ಚತ್ । ಅರ್ಚ॒ಂತೀಂದ್ರಂ॑ ಮ॒ರುತ॑ಃ ಸ॒ಧಸ್ಥೇ॒ ತ್ರೈಷ್ಟು॑ಭೇನ॒ ವಚ॑ಸಾ ಬಾಧತ॒ ದ್ಯಾಮ್ ॥ 6 ॥ ಸಖಾ॒ ಸಖ್ಯೇ॑ ಅಪಚ॒ತ್ತೂಯ॑ಮ॒ಗ್ನಿರ॒ಸ್ಯ ಕ್ರತ್ವಾ॑ ಮಹಿ॒ಷಾ ತ್ರೀ ಶ॒ತಾನಿ॑ । ತ್ರೀ ಸ॒ಾಕಮಿಂದ್ರೋ॒ ಮನು॑ಷ॒ಃ ಸರಾ॑ಂಸಿ ಸು॒ತಂ ಪಿ॑ಬದ್ವೃತ್ರ॒ಹತ್ಯಾ॑ಯ॒ ಸೋಮಮ್॑ ॥ 7 ॥ ತ್ರೀ ಯಚ್ಛ॒ತಾ ಮ॑ಹಿ॒ಷಾಣಾ॒ಮಘೋ॒ ಮಾಸ್ತ್ರೀ ಸರಾ॑ಂಸಿ ಮ॒ಘವಾ॑ ಸೋ॒ಮ್ಯಾಪಾ॑ಃ । ಕಾ॒ರಂ ನ ವಿಶ್ವೇ॑ ಅಹ್ವಂತ ದ॒ೇವಾ ಭರ॒ಮಿಂದ್ರಾ॑ಯ॒ ಯದಹಿ॑ಂ ಜ॒ಘಾನ॑ ॥ 8 ॥ ಉ॒ಶನಾ॒ ಯತ್ ಸ॑ಹ॒ಸ್ಯೈ॒ (ಐ) ಕ್ಷ॑ ರಯಾ॑ತಂ ಗೃ॒ಹಮಿ॑ಂದ್ರ ಜೂಜುವಾ॒ನೇಭಿ॒ರಶ್ವೈ॑ಃ । ವ॒ನ್ವಾ॒ನೋ ಅತ್ರ॑ ಸ॒ರಥಂ॑ ಯಯಾಥ॒ ಕುತ್ಸೇ॑ನ ದ॒ೇವೈರ॑ವನೋರ್ಹ॒ ಶುಷ್ಣಮ್॑ ॥ 9 ॥ ಪ್ರಾನ್ಯಚ್ಚ॒ಕ್ರಮ॑ವೃಹ॒ಃ ಸೂರ್ಯ॑ಸ್ಯ॒ ಕುತ್ಸಾ॑-

ಯೋನ್ಯದ್ಧರಿವೋ ಯಾತವೇಽಕಃ । ಅನಾಸೋ ದಸ್ಯೋರವೃಣೋ
ವಧೇನ ನಿ ದುರ್ಯೋಣ ಆವೃಣಙ್ಮೃಧ್ರವಾಚಃ ॥ 10 ॥
ಸ್ತೋಮಾಸಸ್ತ್ವ ಗೌರಿವೀತೇರವರ್ಧನ್ನರಂಧಯೋ ವೈದಥಿನಾಯು
ಪಿಪ್ರುಮ್ । ಆ ತ್ವಾವೃಜಿಶ್ವಾ ಸಖ್ಯಾಯ ಚಕ್ರೇ ಪಚನ್
ಪಕ್ತೀರಪಿಬಃ ಸೋಮಮಸ್ಯ ॥ 11 ॥ ನವಗ್ವಾಸಃ ಸುತಸೋಮಾಸ
ಇಂದ್ರಂ ದಶಗ್ವಾಸೋ ಅಭ್ಯರ್ಚಂತ್ಯರ್ಕೈಃ । ಗವ್ಯಂ ಚಿದೂರ್ವ-
ಮುಪಿಧಾನವಂತಂ ತಂ ಚಿನ್ನರಃ ಶಶಮಾನಾ ಅಪವ್ರನ್ ॥ 12 ॥
ಕಥೋ ನು ತೇ ಪರಿ ಚರಾಣಿ ವಿದ್ವಾನ್, ವೀರ್ಯಾ ಮಘವನ್,
ಯಾ ಚಕರ್ಥ । ಯಾ ಚೋ ನು ನವ್ಯಾ ಕೃಣವಃ ಶವಿಷ್ಠ ಪ್ರೇದು
ತಾ ತೇ ವಿದಥೇಷು ಬ್ರವಾಮ ॥ 13 ॥ ಏತಾ ವಿಶ್ವಾ ಚಕೃವಾಁ
ಇಂದ್ರ ಭೂರ್ಯಪರೀತೋ ಜನುಷಾ ವೀರ್ಯೇಣ । ಯಾ ಚಿನ್ನು
ವಜ್ರಿನ್ ಕೃಣವೋ ದಧೃಷ್ವಾನ್ನ ತೇ ವರ್ತಾ ತವಿಷ್ಯಾ ಅಸ್ತಿ
ತಸ್ಯಾಃ ॥ 14 ॥ ಇಂದ್ರ ಬ್ರಹ್ಮ ಕ್ರಿಯಮಾಣಾ ಜುಷಸ್ವ ಯಾ
ತೇ ಶವಿಷ್ಠ ನವ್ಯಾ ಅಕರ್ಮ । ವಸ್ತ್ರೇವ ಭದ್ರಾ ಸುಕೃತಾ
ವಸೂಯವೋ ರಥಂ ನ ಧೀರಃ ಸ್ವಪಾ ಅತಕ್ಷಮ್ ॥ 15 ॥

ಸೂಕ್ತ 30

ಅಷ್ಟಕ 4 ಮಂಡಲ 5 ಅಧ್ಯಾಯ 1

ಋಷಿಃ ಬಭ್ರುರಾತ್ರೇಯಃ ॥

ದೇವತಾ : ಇಂದ್ರ ಋಣಂಚಯಶ್ಚ । ಛಂದಃ : ತ್ರಿಷ್ಟುಪ್ ।

ಕ್ವ (ಅ) ೧ ಸ್ಯ ವೀರಃ ಕೋ ಅಪಶ್ಯದಿಂದ್ರಂ ಸುಖರಥವಾ-
ಯುಮಾನಂ ಹರಿಭ್ಯಾಮ್ । ಯೋ ರಾಯಾ ವಜ್ರೀ ಸುತಸೋಮ
ವಿಚ್ಛನ್ ತದೋಕೋ ಗಂತಾ ಪುರುಹೂತ ಊತೀ ॥ 1 ॥
ಅವಾಚಚಕ್ಷಂ ಪದಮಸ್ಯ ಸಸ್ವರುಗ್ರಂ ನಿಧಾತುರನ್ಯಾಯವಿಚ್ಛನ್ ।
ಅಪೃಚ್ಛಮನ್ಯಾ ಉತ ತೇ ಮ ಆಹುರಿಂದ್ರಂ ನರೋ ಬುಬುಧಾನಾ
ಅಶೇಮ ॥ 2 ॥ ಪ್ರ ನು ವಯಂ ಸುತೇ ಯಾ ತೇ ಕೃತಾನೀಂದ್ರ
ಬ್ರವಾಮ ಯಾನಿ ನೋ ಜುಜೋಷಃ । ವೇದದವಿದ್ವಾಞ್ಛೃಣವಚ್ಚ
ವಿದ್ವಾನ್, ವಹತೇಽಯಂ ವಘವಾ ಸರ್ವಸೇನಃ ॥ 3 ॥ ಸ್ಥಿರಂ
ಮನಶ್ಚಕೃಷೇ ಜಾತ ಇಂದ್ರ ವೇಷೀದೇಕೋ ಯುಧಯೇ ಭೂಯಸ-
ಶ್ಚಿತ್ । ಅಶ್ಮಾನಂ ಚಿಚ್ಛವಸಾ ದಿದ್ಯುತೋ ವಿ ವಿದೋ ಗವಾ-
ಮೂರ್ವಮುಸ್ರಿಯಾಣಾಮ್ ॥ 4 ॥ ಪರೋ ಯತ್ತ್ವಂ ಪರಮ

ಆಜನಿಷ್ಠಾಃ ಪರಾವತಿ ಶ್ರುತ್ಯಂ ನಾಮ ಬಿಭ್ರತ್ । ಅತಶ್ಚಿದಿಂದ್ರಾ-
ದಭಯಂತ ದೇವಾ ವಿಶ್ವಾ ಆಪೋ ಅಜಯದ್ದಾಸಪತ್ನೀಃ ॥ 5 ॥
ತುಭ್ಯೇದೇತೇ ಮರುತಃ ಸುಶೇವಾ ಅರ್ಚಂತ್ಯರ್ಕಂ ಸುನ್ವಂತ್ಯಂಧಃ ।
ಅಹಿಮನೋಹಾನಮುಪ ಆ ಶಯಾನಂ ಪ್ರ ಮಾಯಾಭಿರ್ಮಾಯಿನಂ
ಸಕ್ಷದಿಂದ್ರಃ ॥ 6 ॥ ವಿ ಷೂ ಮೃಧೋ ಜನುಷಾ ದಾನಮಿನ್ವನ್ನಹನ್
ನವಾ ಮಘವನ್ತ್ಸಂಚಕ್ಷಾನಃ । ಅತ್ರಾ ದಾಸಸ್ಯ ನಮುಚೇಃ ಶಿರೋ
ಯದವರ್ತಯೋ ಮನವೇ ಗಾತುಮಿಚ್ಛನ್ ॥ 7 ॥ ಯುಜಂ ಹಿ
ಮಾಮಕೃಥಾ ಆದಿದಿಂದ್ರ ಶಿರೋ ದಾಸಸ್ಯ ನಮುಚೇರ್ಮ-
ಥಾಯನ್ । ಅಶ್ಮಾನಂ ಚಿತ್ ಸ್ವರ್ಯಂ (ಅಂ) ವರ್ತಮಾನಂ
ಪ್ರ ಚಕ್ರಿಯೇವ ರೋದಸೀ ಮರುದ್ಭ್ಯಃ ॥ 8 ॥ ಸ್ತ್ರೀಯೋ ಹಿ
ದಾಸ ಆಯುಧಾನಿ ಚಕ್ರೇ ಕಿಂ ಮಾ ಕರನ್ನಬಲಾ ಅಸ್ಯ ಸೇನಾಃ ।
ಅಂತರ್ಹ್ಯಖ್ಯದುಭೇ ಅಸ್ಯ ಧೇನೇ ಅಧೋಅಪ ಪ್ರೈದ್ಯುಧಯೀ
ದಸ್ಯುಮಿಂದ್ರಃ ॥ 9 ॥ ಸಮತ್ರ ಗಾವ್ಯೋ�ऽಭಿತೋ�ऽನವಂತೇಹೇಹ
ವತ್ಸೈರ್ವಿಯುತಾ ಯದಾಸನ್ । ಸಂ ತಾ ಇಂದ್ರೋ ಅಸೃಜದಸ್ಯ
ಶಾಕೈರ್ಯದೀಂ ಸೋಮಾಸಃ ಸುಷುತಾ ಅಮಂದನ್ ॥ 10 ॥

ಯದೀಂ ಸೋಮಾ ಬಭ್ರುಧೂತಾ ಅಮಂದನ್ನರೋರವೀದ್ವೃಷಭಃ
ಸಾದನೇಷು । ಪುರಂದರಃ ಪಪಿವಾ ಇಂದ್ರೋ ಅಸ್ಯ ಪುನರ್ಗವಾ-
ಮುದದಾದುಸ್ರಿಯಾಣಾಮ್ ॥ 11 ॥ ಭದ್ರಮಿದಂ ರುಶಮಾ ಅಗ್ನೇ
ಅಕ್ರನ್ ಗವಾಂ ಚತ್ವಾರಿ ದದತಃ ಸಹಸ್ರಾ । ಋಣಂಚಯಸ್ಯ
ಪ್ರಯತಾ ಮುಖಾನಿ ಪ್ರತ್ಯಗ್ರಭೀಷ್ಮ ನೃತಮಸ್ಯ ನೃಣಾಮ್ ॥ 12 ॥
ಸುಪೇಶಸಂ ಮಾವ ಸೃಜಂತ್ಯಸ್ತಂ ಗವಾಂ ಸಹಸ್ರೈ ರುಶಮಾಸೋ
ಅಗ್ನೇ । ತೀವ್ರಾ ಇಂದ್ರಮಮಮಂದುಃ ಸುತಾಸೋಽಕ್ತೋರ್ವ್ಯುಷ್ಟೌ
ಪರಿತಕ್ಮ್ಯಾಯಾಃ ॥ 13 ॥ ಔಚ್ಛತ್ ಸಾ ರಾತ್ರೀ ಪರಿತಕ್ಮ್ಯಾ ಯಾ
ಋಣಂಚಯೇ ರಾಜನಿ ರುಶಮಾನಾಮ್ । ಅತ್ಯೋ ನ ವಾಜೀ
ರಘುರಜ್ಯಮಾನೋ ಬಭ್ರುಶ್ಚತ್ವಾರ್ಯಸನತ್ ಸಹಸ್ರಾ ॥ 14 ॥
ಚತಸ್ರಃಸಹಸ್ರಂ ಗವ್ಯಸ್ಯ ಪಶ್ವಃ ಪ್ರತ್ಯಗ್ರಭೀಷ್ಮ ರುಶಮೇಷ್ವಗ್ನೇ ।
ಘರ್ಮಶ್ಚಿತ್ತಪ್ತಃ ಪ್ರವೃಜೇಯು ಆಸೀದಯಸ್ಕಯುಸ್ತವ್ವಾದಾವು
ವಿಪ್ರಾಃ ॥ 15 ॥

****

ಸೂಕ್ತ 31

ಅಷ್ಟಕ 4 ಮಂಡಲ 5 ಅಧ್ಯಾಯ 1

ಋಷಿಃ ಅವಸ್ಯುರಾತ್ರೇಯಃ ॥

ದೇವತಾ : 1-7,8 ರಲ್ಲಿ ಎರಡನೆಯ ಪಾದ, 10-13 ಇಂದ್ರಃ । 8 ರಲ್ಲಿ ಮೂರನಯ ಪಾದ, ಇಂದ್ರಃ ಕುತ್ಸೋವಾ । 8 ರಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕನೆಯ ಪಾದ, ಇಂದ್ರ ಉಶನಾ ವಾ । 9 ಇಂದ್ರಃ ಕುತ್ಸಶ್ಚ ॥ ಛಂದಃ : ತ್ರಿಷ್ಟುಪ್ ॥

ಇಂದ್ರೋ ರಥಾಯ ಪ್ರವತಂ ಕೃಣೋತಿ ಯೇನುಧ್ಯಸ್ಥಾನ್ ನುಘವಾ ವಾಜಯಂತವಮ್ । ಯೂಥೇವ ಪಶ್ವೋ ವ್ಯನೋತಿ ಗೋಪಾ ಅರಿಷ್ಟೋ ಯಾತಿ ಪ್ರಥಮಃ ಸಿಷಾಸನ್ ॥ 1 ॥ ಆ ಪ್ರದ್ರವ ಹರಿವೋ ಮಾ ವಿ ವೇನಃ ಪಿಶಂಗರಾತೇ ಅಭಿ ನಃ ಸಚಸ್ವ । ನಹಿ ತ್ವದಿಂದ್ರ ವಸ್ಯೋ ಅನ್ಯದಸ್ತ್ಯಮೇನಾಂಶ್ಚಜ್ಜನಿವತಶ್ಚಕರ್ಥ ॥ 2 ॥ ಉದ್ಯತ್ಸಹಃ ಸಹಸ ಆಜನಿಷ್ಟ ದೇದಿಷ್ಟ ಇಂದ್ರ ಇಂದ್ರಿಯಾಣಿ ವಿಶ್ವಾ । ಪ್ರಾಚೋದಯತ್ಸುದುಘಾ ವವ್ರೇ ಅಂತರ್ಜ್ಯೋತಿಷಾ ಸಂವವೃತ್ವತ್ತಮೋsವಃ ॥ 3 ॥ ಅನವಸ್ತೇ ರಥವು-ಶ್ಮಾಯ ತಕ್ಷನ್ತ್ವಷ್ಟಾ ವಜ್ರಂ ಪುರುಹೂತ ದ್ಯುಮಂತಮ್ । ಬ್ರಹ್ಮಾಣ ಇಂದ್ರಂ ಮಹಯಂತೋ ಅರ್ಕೈರವರ್ಧಯನ್ನಹಯೇ ಹಂತವಾ ಉ

॥ 4 ॥ ವೃಷ್ಣೇ ಯತ್ತೇ ವೃಷಣೋ ಅರ್ಕಮುಚ್ಚಾನಿಂದ್ರ ಗ್ರಾವಾ-
ಣೋ ಅದಿತಿಃ ಸಜೋಷಾಃ । ಅನಶ್ವಾಸೋ ಯೇ ಪವಯೋಽರಥಾ
ಇಂದ್ರೇಷಿತಾ ಅಭ್ಯವರ್ತಂತ ದಸ್ಯೂನ್ ॥ 5 ॥ ಪ್ರ ತೇ ಪೂರ್ವಾಣಿ
ಕರಣಾನಿ ವೋಚಂ ಪ್ರ ನೂತನಾ ಮಘವನ್, ಯಾ ಚಕರ್ಥ ।
ಶಕ್ತೀವೋ ಯದ್ವಿಭರಾ ರೋದಸೀ ಉಭೇ ಜಯನ್ನಪೋ ಮನವೇ
ದಾನುಚಿತ್ಯಾಃ ॥ 6 ॥ ತದಿನ್ನು ತೇ ಕರಣಂ ದಸ್ಮ ವಿಷ್ಣಾಹಿಂ
ಯದ್ಧ್ನನ್ನೋಜೋ ಅತ್ಯಾವಿವಿಧ್ಯಾಃ । ಶುಷ್ಣಸ್ಯ ಚಿತ್ಪರಿ
ಮಾಯಾ ಅಗೃಭ್ಣಃ ಪ್ರಪಿತ್ವಂ ಯನ್ನಪ ದಸ್ಯೋರಸೇಧಃ ॥ 7 ॥
ತ್ವನುಪೋ ಯದವೇ ತುರ್ವಶಾಯಾರಮಯಃ ಸುದುಘಾಃ ಪಾರ
ಇಂದ್ರ । ಉಗ್ರಮಯಾತಮವಹೋ ಹ ಕುತ್ಸಂ ಸಂ ಹ ಯದ್ವಾ-
ಮುಶನಾರಂತ ದೇವಾಃ ॥ 8 ॥ ಇಂದ್ರಾಕುತ್ಸಾ ವಹಮಾನಾ ರಥೇನಾ
ವಾಮುತ್ಯಾ ಅಪಿ ಕರ್ಣೇ ವಹಂತು । ನಿಃ ಷೀಮದ್ಭ್ಯೋ ಧಮಥೋ
ನಿಃ ಷಧಸ್ಥಾನ್ ಮಘೋನೋ ಹೃದೋ ವರಥಸ್ತಮಾಂಸಿ ॥ 9 ॥
ವಾತಸ್ಯ ಯುಕ್ತಾನುತ್ಸಯುಜಶ್ಚಿದಶ್ವಾನ್ ಕವಿಶ್ಚಿದೇಷೋ ಅಜಗ-
ನ್ನಪಸ್ಯಾಃ । ವಿಶ್ವೇ ತೇ ಅತ್ರ ಮರುತಃ ಸಖಾಯ ಇಂದ್ರ ಬ್ರಹ್ಮಾಣಿ

ತವಿಷೀವುವರ್ಧನ್ ॥ 10 ॥ ಸೂರಶ್ಚಿದ್ರಥಂ ಪರಿತಕ್ಮ್ಯಾಯಾಂ
ಪೂರ್ವಂ ಕರದುಪರಂ ಜೂಜುವಾಂಸಮ್ । ಭರಚ್ಚಕ್ರಮೇತಶಃ ಸಂ
ರಿಣಾತಿ ಪುರೋ ದಧತ್ಸನಿಷ್ಯತಿ ಕ್ರತುಂ ನಃ ॥ 11 ॥ ಆಯಂ
ಜನಾ ಅಭಿಚಕ್ಷೇ ಜಗಾಮೇಂದ್ರಃ ಸಖಾಯಂ ಸುತಸೋಮು-
ದಿಚ್ಛನ್ । ವದನ್ ಗ್ರಾವಾವ ವೇದಿಂ ಭ್ರಿಯಾತೇ ಯಸ್ಯ ಜೀರಮು-
ಧ್ವರ್ಯವಶ್ಚರಂತಿ ॥ 12 ॥ ಯೇ ಚಾಕನಂತ ಚಾಕನಂತ ನೂ ತೇ
ಮರ್ತಾ ಅಮೃತ ನೋ ತೇ ಅಂಹ ಆರನ್ । ವಾವಂಧಿ ಯಜ್ಯೋರುತ
ತೇಷು ಧೇಹ್ಯೋಜೋ ಜನೇಷು ಯೇಷು ತೇ ಸ್ಯಾಮ ॥ 13 ॥

ಸೂಕ್ತ 32

ಅಷ್ಟಕ 4 ಮಂಡಲ 5 ಅಧ್ಯಾಯ 1

ಋಷಿಃ ಗಾತುರಾತ್ರೇಯಃ ॥

ದೇವತಾ : ಇಂದ್ರಃ ॥ ಛಂದಃ : ತ್ರಿಷ್ಟುಪ್ ॥

ಅದರ್ದರುತ್ಸಮುಸೃಜೋ ವಿ ಖಾನಿ ತ್ವಮರ್ಣವಾನ್ಬದ್ಬಧಾನಾ
ಅರಮ್ಣಾಃ । ಮಹಾಂತಮಿಂದ್ರ ಪರ್ವತಂ ವಿ ಯದ್ವಃ ಸೃಜೋ ವಿ
ಧಾರಾ ಅವ ದಾನವಂ ಹನ್ ॥ 1 ॥ ತ್ವಮುತ್ಸಾ ಋತುಭಿರ್ಬದ್ಬ-

ಧಾನಾꣳ॑ ಅರಂಹ ಊಧಃ ಪರ್ವತಸ್ಯ ವಜ್ರಿನ್ । ಅಹಿಂ ಚಿದುಗ್ರ
ಪ್ರಯುತಂ ಶಯಾನಂ ಜಘಾನಾ॒ ಇಂದ್ರ ತವಿಷೀಮಧತ್ಥಾಃ ॥ 2 ॥
ತ್ಯಸ್ಯ ಚಿನ್ಮಹತೋ ನಿರ್ಮೃಗಸ್ಯ ವಧರ್ಜಘಾನ ತವಿಷೀಭಿರಿಂದ್ರಃ ।
ಯು ಏಕ ಇದಪ್ರತಿರ್ಮನ್ಯಮಾನ ಆದಸ್ಮಾದನ್ಯೋ ಅಜನಿಷ್ಟ ತವ್ಯಾನ್
॥ 3 ॥ ತ್ಯಂ ಚಿದೇಷಾಂ ಸ್ವಧಯಾ ಮದಂತಂ ವಿಹೋ ನಪಾತಂ
ಸುವೃಧಂ ತನೋಗಾವಮ್ । ವೃಷಪ್ರಭರ್ವಾ ದಾನವಸ್ಯ ಭಾಮಂ
ವಜ್ರೇಣ ವಜ್ರೀ ನಿ ಜಘಾನ ಶುಷ್ಣಮ್ ॥ 4 ॥ ತ್ಯಂ ಚಿದಸ್ಯ
ಕ್ರತುಭಿರ್ನಿಷತ್ತಮನುರ್ಮಹೋ ವಿದದಿದಸ್ಯ ಮರ್ಮ । ಯದೀಂ
ಸುಷ್ವಪ್ತ್ರಿ ಪ್ರಭೃತಾ ಮದಸ್ಯ ಯುಯೋತ್ಸಂತಂ ತಮಸಿ ಹರ್ಮ್ಯೇ ಧಾಃ
॥ 5 ॥ ತ್ಯಂ ಚಿದಿತ್ಥಾ ಕತ್ಪಯಂ ಶಯಾನಮಸೂರ್ಯೇ ತಮಸಿ
ವಾವೃಧಾನಮ್ । ತಂ ಚಿನ್ಮಂದಾನೋ ವೃಷಭಃ ಸುತಸ್ಯೇಚ್ಛತ್ರು-
ರಿಂದ್ರೋ ಅಪಗೂರ್ಯಾ ಜಘಾನ ॥ 6 ॥ ಉದ್ಯದಿಂದ್ರೋ ಮಹತೇ
ದಾನವಾಯ ವಧರ್ಯಮಿಷ್ಟ ಸಹೋ ಅಪ್ರತೀತಮ್ । ಯದೀಂ
ವಜ್ರಸ್ಯ ಪ್ರಭೃತೌ ದದಾಭ ವಿಶ್ವಸ್ಯ ಜಂತೋರಧಮಂ ಚಕಾರ ॥ 7 ॥
ತ್ಯಂ ಚಿದರ್ಣಂ ಮಧುಪಂ ಶಯಾನಮಸಿನ್ವಂ ವವ್ರಂ ಮಹ್ಯಾ-

ದದುಗ್ರಃ । ಅಪಾದಮತ್ರಂ ಮಹತಾ ವಧೇನ ನಿ ದುರ್ಯೋಣ ಆವೃ-
ಣಙ್ಮೃಧ್ರವಾಚಮ್ ॥ 8 ॥ ಕೋ ಅಸ್ಯ ಶುಷ್ಮಂ ತವಿಷೀಂ ವರಾತ
ಏಕೋ ಧನಾ ಭರತೇ ಅಪ್ರತೀತಃ । ಇನೋ ಬಿದಸ್ಯ ಜ್ರಯಸೋ
ನು ದೇವೀ ಇಂದ್ರಸ್ಯೌಜಸೋ ಭಿಯಸಾ ಜಿಹಾತೇ ॥ 9 ॥ ನ್ಯಸ್ಮೈ
ದೇವೀ ಸ್ವಧಿತಿರ್ಜಿಹೀತ ಇಂದ್ರಾಯ ಗಾತುರುಶತೀವ ಯೇಮೇ ।
ಸಂ ಯದೋಜೋ ಯುವತೇ ವಿಶ್ವಮಾಭಿರನು ಸ್ವಧಾವ್ನೇ ಕ್ಷತಯೋ
ನಮಂತ ॥ 10 ॥ ಏಕಂ ನು ತ್ವಾ ಸತ್ಪತಿಂ ಪಾಂಚಜನ್ಯಂ ಜಾತಂ
ಶೃಣೋಮಿ ಯುಶಸಂ ಜನೇಷು । ತಂ ಮೇ ಜಗೃಭ್ರ ಆಶಸೋ
ನವಿಷ್ಠಂ ದೋಷಾ ವಸ್ತೋರ್ಹವಮಾನಾಸ ಇಂದ್ರಮ್ ॥ 11 ॥
ಏವಾ ಹಿ ತ್ವಾವೃತುಥಾ ಯಾತಯಂತಂ ಮಘಾ ವಿಪ್ರೇಭ್ಯೋ
ದದತಂ ಶೃಣೋಮಿ । ಕಂ ತೇ ಬ್ರಹ್ಮಾಣೋ ಗೃಹತೇ ಸಖಾಯೋ
ಯೇ ತ್ವಾಯಾ ನಿದಧುಃ ಕಾಮಮಿಂದ್ರ ॥ 12 ॥

****

ಸೂಕ್ತ 33

ಅಷ್ಟಕ 4 ಮಂಡಲ 5 ಅಧ್ಯಾಯ 2

ಋಷಿಃ ಸಂವರಣಃ ಪ್ರಾಜಾಪತ್ಯಃ ॥

ದೇವತಾ : ಇಂದ್ರಃ ॥ ಛಂದಃ : ತ್ರಿಷ್ಟುಪ್ ॥

ಮಹಿಂ ಮಹೇ ತವಸೇ ದೀಧ್ಯೇ ನೃನಿಂದ್ರಾಯೇತ್ಥಾ
ತವಸೇ ಅತವ್ಯಾನ್ । ಯೋ ಅಸ್ಮೈ ಸುಮತಿಂ ವಾಜಸಾತೌ
ಸ್ತುತೋ ಜನೇ ಸಮರ್ಯಶ್ಚಕೇತ ॥ 1 ॥ ಸ ತ್ವಂ ನ ಇಂದ್ರ
ಧಿಯಸಾನೋ ಅರ್ಕೈರ್ಹರೀಣಾಂ ವೃಷನ್ಯೋಕ್ರಮುಶ್ರೇಃ । ಯಾ
ಇತ್ಥಾ ಮಘವನ್ನನು ಜೋಷಂ ವಕ್ಷೋ ಅಭಿ ಪ್ರಾರ್ಯಃ ಸಕ್ಷಿ
ಜನಾನ್ ॥ 2 ॥ ನ ತೇ ತ ಇಂದ್ರಾಭ್ಯ (ಅ) ೧ ಸ್ಮದ್ಭಷ್ಟಾ-
ಯುಕ್ತಾಸೋ ಅಬ್ರಹ್ಮತಾ ಯದಸನ್ । ತಿಷ್ಠಾ ರಥಮಧಿ ತಂ
ವಜ್ರಹಸ್ತಾ ರಶ್ಮಿಂ ದೇವ ಯಮಸೇ ಸ್ವಶ್ವಃ ॥ 3 ॥ ಪ್ರರೂ
ಯೆತ್ತ ಇಂದ್ರ ಸಂತ್ಯುಕ್ಥಾ ಗವೇ ಚಕಥೋರ್ವರಾಸು ಯುಧ್ಯನ್ ।
ತತಕ್ಷೇ ಸೂಯೋರ್ಯಾಯ ಚಿದೋಕಸಿ ಸ್ವೇ ವೃಷಾ ಸಮತ್ಸು
ದಾಸಸ್ಯ ನಾಮ ಚಿತ್ ॥ 4 ॥ ವಯಂ ತೇ ತ ಇಂದ್ರ ಯೇ ಚ

ನರಃ ಶರ್ಧೋ ಜಜ್ಞಾನಾ ಯಾತಾಶ್ಚ ರಥಾಃ । ಆಸ್ಮಾನ್ ಜಗ-
ಮ್ಯಾದಹಿಶುಷ್ಮ ಸತ್ವಾ ಭಗೋ ನ ಹವ್ಯಃ ಪ್ರಭೃಥೇಷು ಚಾರುಃ
॥ 5 ॥ ಪಪೃಕ್ಷೇಣ್ಯಮಿಂದ್ರ ತ್ವೇ ಹ್ಯೋಜೋ ನೃಮ್ಣಾನಿ ಚ ನೃತ-
ಮಾನೋ ಅಮರ್ತಃ । ಸ ನ ಏನೀಂ ವಸವಾನೋ ರಯಿಂ ದಾಃ
ಪ್ರಾರ್ಯಃ ಸ್ತುಷೇ ತುವಿಮಘಸ್ಯದಾನಮ್ ॥ 6 ॥ ಏವಾ ನ
ಇಂದ್ರೋತಿಭಿರವ ಪಾಹಿ ಗೃಣತಃ ಶೂರ ಕಾರೂನ್ । ಉತ ತ್ವಚಂ
ದದತೋ ವಾಜಸಾತೌ ಪಿಪ್ರೀಹಿ ಮಧ್ವಃ ಸುಷುತಸ್ಯ ಚಾರೋಃ
॥ 7 ॥ ಉತ ತ್ಯೇ ಮಾ ಪೌರುಕುತ್ಸ್ಯಸ್ಯ ಸೂರೇಸ್ತ್ರಸದಸ್ಯೋ-
ರ್ಹಿರಣಿನೋ ರರಾಣಾಃ । ವಹಂತು ಮಾ ದಶ ಶ್ಯೇತಾಸೋ ಅಸ್ಯ
ಗೈರಿಕ್ಷಿತಸ್ಯ ಕ್ರತುಭಿರ್ನು ಸಶ್ಚೇ ॥ 8 ॥ ಉತ ತ್ಯೇ ಮಾ ಮಾರು-
ತಾಶ್ವಸ್ಯ ಶೋಣಾಃ ಕ್ರತ್ವಾಮಘಾಸೋ ವಿದಥಸ್ಯ ರಾತೌ ।
ಸಹಸ್ರಾ ಮೇ ಚ್ಯವತಾನೋ ದದಾನ ಆನೂಕಮರ್ಯೋ ವಪುಷೇ
ನಾರ್ಚತ್ ॥ 9 ॥ ಉತ ತ್ಯೇ ಮಾ ಧ್ವನ್ಯಸ್ಯ ಜುಷ್ಟಾ ಲಕ್ಷ್ಮಣ್ಯಸ್ಯ
ಸುರುಚೋ ಯತಾನಾಃ । ಮಹ್ನಾ ರಾಯಃ ಸಂವರಣಸ್ಯ ಋಷೇ-
ರ್ವ್ರಜಂ ನ ಗಾವಃ ಪ್ರಯತಾ ಅಪಿ ಗ್ಮನ್ ॥ 10 ॥

ಸೂಕ್ತ 34

ಅಷ್ಟಕ 4 ಮಂಡಲ 5 ಅಧ್ಯಾಯ 2

ಋಷಿಃ ಸಂವರಣಃ ಪ್ರಾಜಾಪತ್ಯಃ ॥

ದೇವತಾ : ಇಂದ್ರಃ ॥ ಛಂದಃ : 1-8 ಜಗತೀ । 9 ತ್ರಿಷ್ಟುಪ್ ॥

ಅಜಾತಶತ್ರುಮಜರಾ ಸ್ವರ್ವತ್ಯನು ಸ್ವಧಾವಿತಾ ದಸ್ಮವಿಮಾ-
ಯತೇ । ಸುನೋತನ ಪಚತ ಬ್ರಹ್ಮವಾಹಸೇ ಪುರುಷ್ಟುತಾಯ
ಪ್ರತರಂ ದಧಾತನ ॥ 1 ॥ ಆ ಯಃ ಸೋಮೇನ ಜಠರಮುಪಪ್ರತಾ-
ಮುಂದತ ಮಘವಾ ಮಧ್ವೋ ಅಂಧಸಃ । ಯದೀಂ ಮೃಗಾಯ
ಹಂತವೇ ಮಹಾವಧಃ ಸಹಸ್ರಭೃಷ್ಟಿಮುಶನಾ ವಧಂ ಯಮತ್
॥ 2 ॥ ಯೋ ಅಸ್ಮೈ ಘ್ರಂಸ ಉತ ವಾ ಯ ಊಧನಿ ಸೋಮಂ
ಸುನೋತಿ ಭವತಿ ದ್ಯುಮಾ ಅಹ । ಅಪಾಪ ಶಕ್ರಸ್ತತನುಷ್ಟಿ-
ಮೂಹತಿ ತನೂಶುಭ್ರಂ ಮಘವಾ ಯಃ ಕವಾಸಖಃ ॥ 3 ॥
ಯಸ್ಯಾವಧೀತ್ ಪಿತರಂ ಯಸ್ಯ ಮಾತರಂ ಯಸ್ಯ ಶಕ್ರೋ
ಭ್ರಾತರಂ ನಾತ ಈಷತೇ । ವೇತೀದ್ವಸ್ಯ ಪ್ರಯತಾ ಯತಂಕರೋ
ನ ಕಿಲ್ಬಿಷಾದೀಷತೇ ವಸ್ವ ಆಕರಃ ॥ 4 ॥ ನ ಪಂಚಭಿರ್ದಶಭಿ-

ವೃಷ್ಣ್ಯಂ ಪರಭ್ರಂ ನಾಸುನ್ವತಾ ಸಚತೇ ಪುಷ್ಯತಾ ಚನ । ಜಿನಾತಿ
ವೇದವನುಯೂ ಹಂತಿ ವಾ ಧುನಿರಾ ದೇವಯುಂ ಭಜತಿ ಗೋಮತಿ
ವ್ರಜೇ ॥ 5 ॥ ವಿತ್ವಕ್ಷಣಃ ಸಮೃತೌ ಚಕ್ರಮಾಸಜೋಽಸುನ್ವತೋ
ವಿಷುಣಃ ಸುನ್ವತೋ ವೃಧಃ । ಇಂದ್ರೋ ವಿಶ್ವಸ್ಯ ದವಿತಾ
ವಿಭೀಷಣೋ ಯಥಾವಶಂ ನಯತಿ ದಾಸವಾರ್ಯಃ ॥ 6 ॥
ಸವಿಾಂ ಪಣೇರಜತಿ ಭೋಜನಂ ವುಷೇ ವಿ ದಾಶುಷೇ ಭಜತಿ
ಸೂನರಂ ವಸು । ದುರ್ಗೇ ಚನ ಧ್ರಿಯತೇ ವಿಶ್ವ ಆ ಪುರು ಜನೋ
ಯೋ ಅಸ್ಯ ತವಿಷೀವುಚುಕ್ರುಧತ್ ॥ 7 ॥ ಸಂ ಯುಜ್ಜನೌ
ಸುಧನೌ ವಿಶ್ವಶರ್ಧಸಾವವೇದಿಂದ್ರೋ ವುಘವಾ ಗೋಷು
ಶುಭ್ರಿಷು । ಯುಜಂ ಹ್ಯ (ಅ) ನ್ಯಮಕೃತ ಪ್ರವೇಪನುದೀಂ
ಗವ್ಯಂ ಸೃಜತೇ ಸತ್ವಭಿರ್ಧನಿಃ ॥ 8 ॥ ಸಹಸ್ರಸಾವಾಗ್ನಿವೇಶಂ
ಗೃಣೀಷೇ ಶಕ್ರಿವುಗ್ನ ಉಪವಾಂ ಕೇತುವುರ್ಯಃ । ತಸ್ಮಾ ಆಪಃ
ಸಂಯತಃ ಪೀಪಯಂತ ತಸ್ಮಿನ್ ಕ್ಷತ್ರವುವತ್ತ್ವೀಷವುಸ್ತು ॥9॥

****

ಸೂಕ್ತ 35

ಅಷ್ಟಕ 4 ಮಂಡಲ 5 ಅಧ್ಯಾಯ 2

ಋಷಿಃ ಪ್ರಭೂವಸುರಾಂಗಿರಸಃ ॥

ದೇವತಾ : ಇಂದ್ರಃ ॥ ಛಂದಃ : 1-7 ಅನುಷ್ಟುಪ್ । 8 ಪಂಕ್ತಿಃ ॥

ಯಸ್ತೇ ಸಾಧಿಷ್ಠೋಽವಸ ಇಂದ್ರ ಕೃತುಷ್ಟನೂ ಭರ ।
ಅಸ್ಮಭ್ಯಂ ಚರ್ಷಣೀಸಹಂ ಸಸ್ನಿಂ ವಾಜೇಷು ದುಷ್ಟರಮ್ ॥ 1 ॥
ಯದ್ಧಿಂದ ತೇ ಚತಸ್ರೋ ಯಚ್ಛೂರ ಸಂತಿ ತಿಸ್ರಃ । ಯದ್ವಾ
ಪಂಚ ಕ್ಷಿತೀನಾಮವಸ್ತತ್ನ ನ ಆ ಭರ ॥ 2 ॥ ಆ ತೇಽವೋ
ವರೇಣ್ಯಂ ವೃಷಂತಮಸ್ಯ ಹೂಮಹೇ । ವೃಷಜೂತಿರ್ಹಿ ಜಜ್ಞಿಷ
ಆಭೂಭಿರಿಂದ್ರ ತುರ್ವಣಿಃ ॥ 3 ॥ ವೃಷ್ಣಾ ಹ್ಯಸಿ ರಾಧಸೇ ಜಜ್ಞಿಷೇ
ವೃಷ್ಣಿ ತೇ ಶವಃ । ಸ್ವಕ್ಷತ್ರಂ ತೇ ಧೃಷನ್ಮನಃ ಸತ್ರಾಹವಿಂದ್ರ
ಪೌಂಸ್ಯಮ್ ॥ 4 ॥ ತ್ವಂ ತವಿಂದ್ರ ಮರ್ತ್ಯಮವಿತ್ರಯಂತವ-
ದ್ದಿವಃ । ಸರ್ವರಥಾ ಶತಕ್ರತೋ ನಿ ಯೂಹಿ ಶವಸಸ್ಪತೇ ॥ 5 ॥
ತ್ವಾವಿದ್ವೃತ್ರಹಂತಮ ಜನಾಸೋ ವೃಕ್ತಬರ್ಹಿಷಃ । ಉಗ್ರಂ
ಪೃವೀರಷು ಪೂರ್ವ್ಯಂ ಹವಂತೇ ವಾಜಸಾತಯೇ ॥ 6 ॥ ಅಸ್ಮಾ-

ಕವಿಂದ್ರ ದುಷ್ಟರಂ ಪುರೋಯಾವಾನಮಾಜಿಷು । ಸಯಾವಾನಂ
ಧನೇಧನೇ ವಾಜಯಂತಮವಾ ರಥಮ್ ॥ 7 ॥ ಅಸ್ಮಾಕವಿಂ-
ದ್ರೇಹಿ ನೋ ರಥಮವಾ ಪುರಂಧ್ಯಾ । ವಯಂ ಶವಿಷ್ಠ ವಾರ್ಯಂ
ದಿವಿ ಶ್ರವೋ ದಧೀಮಹಿ ದಿವಿ ಸ್ತೋಮಂ ಮನಾಮಹೇ ॥ 8 ॥

ಸೂಕ್ತ 36

ಅಷ್ಟಕ 4 ಮಂಡಲ 5 ಅಧ್ಯಾಯ 2

ಋಷಿಃ ಪ್ರಭೂವಸುರಾಂಗಿರಸಃ ॥

ದೇವತಾ : ಇಂದ್ರಃ ॥ ಛಂದಃ : 1,2,4-6 ತ್ರಿಷ್ಟುಪ್ । 3 ಜಗತೀ ॥

ಸ ಆ ಗಮದಿಂದ್ರೋ ಯೋ ವಸೂನಾಂ ಚಿಕೇತದಾ್ದತುಂ
ದಾಮನೋ ರಯಿಣಾಮ್ । ಧನ್ವಚ್ಚರೋ ನ ವಂಸಗಸ್ತೃಷ್ಣಾಣ-
ಶ್ಚಕವಾನಃ ಪಿಬತು ದುಗ್ಧಮಂಶುಮ್ ॥ 1 ॥ ಆ ತೇ ಹನೂ
ಹರಿವಃ ಶೂರ ಶಿಪ್ರೇ ರುಹತ್ಸೋಮೋ ನ ಪರ್ವತಸ್ಯ ಪೃಷ್ಠೇ ।
ಅನು ತ್ವಾ ರಾಜನ್ನರ್ವತೋ ನ ಹಿನ್ವನ್ ಗೀರ್ಭಿರ್ಮದೇಮ
ಪುರುಹೂತ ವಿಶ್ವೇ ॥ 2 ॥ ಚಕ್ರಂ ನ ವೃತ್ತಂ ಪುರುಹೂತ
ವೇಪತೇ ಮನೋ ಭಿಯಾ ನೋ ಅಮತೇರಿದದ್ರಿವಃ । ರಥಾದಧಿ

ತ್ವಾ ಜರಿತಾ ಸದಾವೃಧ ಕ್ರುವಿನ್ನು ಸ್ತೋಷನ್ ಮಘವನ್
ಪುರೂವಸುಃ ॥ 3 ॥ ಏಷ ಗ್ರಾನೇವ ಜರಿತಾ ತ ಇಂದ್ರೇಯರ್ತಿ
ವಾಚಂ ಬೃಹದಾಶುಷಾಣಃ । ಪ್ರ ಸವ್ಯೇನ ಮಘವನ್, ಯಂಸಿ
ರಾಯಃ ಪ್ರ ದಕ್ಷಿಣಿದ್ಧರಿವೋ ಮಾ ವಿ ವೇನಃ ॥ 4 ॥ ವೃಷಾ
ತ್ವಾ ವೃಷಣಂ ವರ್ಧತು ದ್ಯೌರ್ವೃಷಾ ವೃಷಭ್ಯಾಂ ವಹಸೇ
ಹರಿಭ್ಯಾಮ್ । ಸ ನೋ ವೃಷಾ ವೃಷರಥಃ ಸುಶಿಪ್ರ ವೃಷ-
ಕ್ರತೋ ವೃಷಾ ವಜ್ರಿನ್ ಭರೇ ಧಾಃ ॥ 5 ॥ ಯೋ ರೋಹಿತೌ
ವಾಜಿನೌ ವಾಜಿನೀವಾನ್ತ್ರಿಭಿಃ ಶತೈಃ ಸಚಮಾನಾವದಿಷ್ಟ । ಯೂನೇ
ಸಮಸ್ಮೈ ಕ್ಷಿತಯೋ ನಮಂತಾಂ ಶ್ರುತರಥಾಯ ಮರುತೋ
ದುವೋಯಾ ॥ 6 ॥

****

ಸೂಕ್ತ 37

ಅಷ್ಟಕ 4 ಮಂಡಲ 5 ಅಧ್ಯಾಯ 2

ಋಷಿಃ ಅತ್ರಿಃ ॥

ದೇವತಾ : ಇಂದ್ರಃ ॥ ಛಂದಃ : ತ್ರಿಷ್ಟುಪ್ ॥

ಸಂ ಭಾನುನಾ ಯತತೇ ಸೂರ್ಯಸ್ಯಾ ಜುಹ್ವಾನೋ ಘೃತ-
ಪೃಷ್ಠಃ ಸ್ವಂಚಾಃ । ತಸ್ಮಾ ಅಮೃಧ್ರಾ ಉಷಸೋ ವ್ಯುಚ್ಚಾನ್,
ಯ ಇಂದ್ರಾಯ ಸುನವಾಮೇತ್ಯಾಹ ॥ 1 ॥ ಸಮಿದ್ಧಾಗ್ನಿರ್ವನ-
ವತ್ಸ್ತೀರ್ಣಬರ್ಹಿರ್ಯುಕ್ತಗ್ರಾವಾ ಸುತಸೋಮೋ ಜರಾತೇ ।
ಗ್ರಾವಾಣೋ ಯಸ್ಯೇಷಿರಂ ವದಂತ್ಯಯದಧ್ವರ್ಯುರ್ಹವಿಷಾವ
ಸಿಂಧುವಮ್ ॥ 2 ॥ ವಧೂರಿಯಂ ಪತಿಮಿಚ್ಛಂತ್ಯೇತಿ ಯ ಈಂ
ವಹಾತೇ ಮಹಿಷೀಮಿಷಿರಾಮ್ । ಆಸ್ಯ ಶ್ರವಸ್ಯಾದ್ರಥ ಆ ಚ
ಘೋಷಾತ್ ಪುರೂ ಸಹಸ್ರಾ ಪರಿ ವರ್ತಯೋತೇ ॥ 3 ॥ ನ ಸ
ರಾಜಾ ವ್ಯಥತೇ ಯಸ್ಮಿನ್ನಿಂದ್ರಸ್ತೀವ್ರಂ ಸೋಮಂ ಪಿಬತಿ ಗೋಸ-
ಖಾಯಮ್ । ಆ ಸತ್ವನೈರಜತಿ ಹಂತಿ ವೃತ್ರಂ ಕ್ಷೇತಿ ಕ್ಷಿತೀಃ
ಸುಭಗೋ ನಾವ ಪುಷ್ಯನ್ ॥ 4 ॥ ಪುಷ್ಯಾತ್ ಕ್ಷೇಮೇ ಅಭಿ

ಯೋಗೇ ಭವಾತ್ವಭೇ ವೃತೌ ಸಂಯೆತೀ ಸಂ ಜಯಾತಿ ।
ಪ್ರಿಯಃ ಸೂರ್ಯೇ ಪ್ರಿಯೋ ಅಗ್ನಾ ಭವಾತಿ ಯ ಇಂದ್ರಾಯ
ಸುತಸೋಮೋ ದದಾಶತ್ ॥ 5 ॥

ಸೂಕ್ತ 38

ಅಷ್ಟಕ 4 ಮಂಡಲ 5 ಅಧ್ಯಾಯ 2

ಋಷಿಃ ಅತ್ರಿಃ ॥

ದೇವತಾ : ಇಂದ್ರಃ ॥ ಛಂದಃ : ಅನುಷ್ಟುಪ್ ॥

ಉರೋಷ್ಟ ಇಂದ್ರ ರಾಧಸೋ ವಿಭ್ವೀ ರಾತಿಃ ಶತಕ್ರತೋ ।
ಅಧಾ ನೋ ವಿಶ್ವಚರ್ಷಣೇ ದ್ಯುಮ್ನಾ ಸುಕ್ಷತ್ರ ಮಂಹಯ
॥ 1 ॥ ಯದಿದಮಿಂದ್ರ ಶ್ರವಾಯ್ಯಮಿಷಂ ಶವಿಷ್ಠ ದಧಿಷೇ ।
ಪಪ್ರಥೇ ದೀರ್ಘಶ್ರುತ್ತಮಂ ಹಿರಣ್ಯವರ್ಣ ದುಷ್ಟರಮ್ ॥ 2 ॥
ಶುಷ್ಮಾಸೋ ಯೇ ತೇ ಅದ್ರಿವೋ ಮೇಹನಾ ಕೇತಸಾಪಃ ।
ಉಭಾ ದೇವಾವಭಿಷ್ಟಯೇ ದಿವಶ್ಚ ಗ್ಮಶ್ಚ ರಾಜಥಃ ॥ 3 ॥ ಉತೋ
ನೋ ಅಸ್ಯ ಕಸ್ಯ ಚಿದ್ದಕ್ಷಸ್ಯ ತವ ವೃತ್ರಹನ್ । ಅಸ್ಮಭ್ಯಂ ನೃಮ್ಣಾ-
ವಾ ಭರಾಸ್ಮಭ್ಯಂ ನೃಮಣಸ್ಯಸೇ ॥ 4 ॥ ನೂ ತ ಆಭಿರಭಿಷ್ಟಿ-

ಭಿಸ್ತ್ವಾ ಶರ್ಮಣ್ಯಾ ತತಕ್ರತೋ । ಇಂದ್ರ ಸ್ಯಾಮ ಸುಗೋಪಾಃ
ಶೂರ ಸ್ಯಾಮ ಸುಗೋಪಾಃ ॥ 5 ॥

ಸೂಕ್ತ 39

ಅಷ್ಟಕ 4 ಮಂಡಲ 5 ಅಧ್ಯಾಯ 2

ಋಷಿಃ ಅತ್ರಿಃ ॥

ದೇವತಾ : ಇಂದ್ರಃ ॥ ಛಂದಃ : 1 4 ಅನುಷ್ಟುಪ್ । 5 ಪಂಕ್ತಿಃ ॥

ಯದಿಂದ್ರ ಚಿತ್ರ ಮೇಹನಾಸ್ತಿ ತ್ವಾದಾತಮದ್ರಿವಃ । ರಾಧ-
ಸ್ತನ್ನೋ ವಿದದ್ವಸ ಉಭಯಾಹಸ್ತ್ಯಾ ಭರ ॥1॥ ಯನ್ಮನ್ಯಸೇ
ವರೇಣ್ಯಮಿಂದ್ರ ದ್ಯುಕ್ಷಂ ತದಾ ಭರ । ವಿದ್ಯಾಮ ತಸ್ಯ ತೇ ವಯ-
ಮುಕೂಪಾರಸ್ಯ ದಾವನೇ ॥ 2 ॥ ಯತ್ತೇ ದಿತ್ಸು ಪ್ರರಾಧ್ಯಂ
ಮನೋ ಅಸ್ತಿ ಶ್ರುತಂ ಬೃಹತ್ । ತೇನ ದೃಳ್ಹಾ ಚಿದದ್ರಿವ ಆ
ವಾಜಂ ದರ್ಷಿ ಸಾತಯೇ ॥ 3 ॥ ಮಂಹಿಷ್ಠಂ ವೋ ಮಘೋನಾಂ
ರಾಜಾನಂ ಚರ್ಷಣೀನಾಮ್ । ಇಂದ್ರಮುಪ ಪ್ರಶಸ್ತಯೇ
ಪೂರ್ವೀಭಿರ್ಜುಜುಷ್ಟೇ ಗಿರಃ ॥ 4 ॥ ಅಸ್ಮಾ ಇತ್ಕಾವ್ಯಂ ವಚ

ಉಕ್ಥಮಿಂದ್ರಾಯ ಶಂಸ್ಯಮ್ । ತಸ್ಮಾ ಉ ಬ್ರಹ್ಮವಾಹಸೇ
ಗಿರೋ ವರ್ಧಂತ್ಯತ್ರಯೋ ಗಿರಃ ಶುಂಭಂತ್ಯತ್ರಯಃ ॥ 5 ॥

ಸೂಕ್ತ 40

ಅಷ್ಟಕ 4 ಮಂಡಲ 5 ಅಧ್ಯಾಯ 2

ಋಷಿಃ ಅತ್ರಿಃ ॥

ದೇವತಾ : 1-4 ಇಂದ್ರ । 5 ಸೂರ್ಯಃ । 6-9 ಅತ್ರಿಃ

ಛಂದಃ : 1-3 ಉಷ್ಣಿಕ್ । 4, 6-8 ತ್ರಿಷ್ಟುಪ್ । 5-9 ಅನುಷ್ಟುಪ್ ।

ಆ ಯಾಹ್ಯದ್ರಿಭಿಃ ಸುತಂ ಸೋಮಂ ಸೋಮಪತೇ ಪಿಬ ।
ವೃಷನ್ನಿಂದ್ರ ವೃಷಭಿರ್ವೃತ್ರಹನ್ತಮ ॥ 1 ॥ ವೃಷಾ ಗ್ರಾವಾ
ವೃಷಾ ಮದೋ ವೃಷಾ ಸೋಮೋ ಅಯಂ ಸುತಃ । ವೃಷನ್ನಿಂದ್ರ
ವೃಷಭಿರ್ವೃತ್ರಹನ್ತಮ ॥ 2 ॥ ವೃಷಾ ತ್ವಾ ವೃಷಣಂ ಹುವೇ
ವಜ್ರಿನ್ ಚಿತ್ರಾಭಿರೂತಿಭಿಃ । ವೃಷನ್ನಿಂದ್ರ ವೃಷಭಿರ್ವೃತ್ರಹನ್ತಮ
॥ 3 ॥ ಋಜೀಷೀ ವಜ್ರೀ ವೃಷಭಸ್ತುರಾಷಾಟ್ ಚ್ಯವೃಷ್ಮೀ ರಾಜಾ
ವೃತ್ರಹಾ ಸೋಮಪಾವಾ । ಯುಕ್ತ್ವಾ ಹರಿಭ್ಯಾಮುಪ ಯಾಸದ-
ರ್ವಾಙ್ ಮಾಧ್ಯಂದಿನೇ ಸವನೇ ಮತ್ಸದಿಂದ್ರಃ ॥ 4 ॥ ಯತ್ತ್ವಾ

ಸೂರ್ಯೆ ಸ್ವರ್ಭಾನುಸ್ತಮಸಾವಿಧ್ಯದಾಸುರಃ । ಅಕ್ಷೇತ್ರವಿದ್ಯಥಾ
ಮುಗ್ಧೋ ಭುವನಾನ್ಯದೀಧಯುಃ ॥ 5 ॥ ಸ್ವರ್ಭಾನೋರಧ
ಯದಿಂದ್ರ ಮಾಯಾ ಅವೋ ದಿವೋ ವರ್ತಮಾನಾ ಅವಾಹನ್ ।
ಗೂಳ್ಹಂ ಸೂರ್ಯಂ ತಮಸಾಪವ್ರತೇನ ತುರೀಯೇಣ ಬ್ರಹ್ಮಣಾ-
ವಿಂದದತ್ರಿಃ ॥ 6 ॥ ಮಾ ಮಾಮಿಮಂ ತವ ಸಂತಮತ್ರ ಇರಸ್ಯಾ
ದ್ರುಗ್ಧೋ ಭಿಯಸಾ ನಿ ಗಾರೀತ್ । ತ್ವಂ ಮಿತ್ರೋ ಅಸಿ ಸತ್ಯ-
ರಾಧಾಸ್ತೌ ಮೇಹಾವತಂ ವರುಣಶ್ಚ ರಾಜಾ ॥ 7 ॥ ಗ್ರಾವ್ಣೋ
ಬ್ರಹ್ಮ ಯುಯುಜಾನಃ ಸಪರ್ಯನ್ ಕೀರಿಣಾ ದೇವಾನ್ನಮ-
ಸೋಪಶಿಕ್ಷನ್ । ಅತ್ರಿಃ ಸೂರ್ಯಸ್ಯ ದಿವಿ ಚಕ್ಷುರಾಧಾತ್
ಸ್ವರ್ಭಾನೋರಪ ಮಾಯಾ ಅಘುಕ್ಷತ್ ॥ 8 ॥ ಯಂ ವೈ
ಸೂರ್ಯಂ ಸ್ವರ್ಭಾನುಸ್ತಮಸಾ ವಿಧ್ಯದಾಸುರಃ । ಅತ್ರಯಸ್ತಮ-
ನ್ವವಿಂದನ್ನಹ್ಯ (ಅ) ೧ ನ್ಯೇ ಅಶಕ್ನುವನ್ ॥ 9 ॥

****

ಸೂಕ್ತ 41

ಅಷ್ಟಕ 4 ಮಂಡಲ 5 ಅಧ್ಯಾಯ 2

ಋಷಿಃ ಅತ್ರಿಃ ॥

ದೇವತಾ : ವಿಶ್ವೇದೇವಾಃ ।

ಛಂದಃ : 1-15, 18-19 ತ್ರಿಷ್ಟುಪ್ । 16-17 ಅತಿಜಗತೀ । 20 ಏಕಪದಾ ।

ಕೋ ನು ವಾಂ ಮಿತ್ರಾವರುಣಾವೃತಾಯನ್ ದಿವೋ ವಾ
ಮಹಃ ಪಾರ್ಥಿವಸ್ಯ ವಾ ದೇ । ಋತಸ್ಯ ವಾ ಸದಸಿ ತ್ರಾಸೀಥಾಂ
ನೋ ಯಜ್ಞಾಯತೇ ವಾ ಪಶುಷೋ ನ ವಾಜಾನ್ ॥ 1 ॥ ತೇ
ನೋ ಮಿತ್ರೋ ವರುಣೋ ಅರ್ಯಮಾಯುರಿಂದ್ರ ಋಭುಕ್ಷಾ
ಮರುತೋ ಜುಷಂತ । ನಮೋಭಿರ್ವಾ ಯೇ ದಧತೇ ಸುವೃಕ್ತಿಂ
ಸ್ತೋಮಂ ರುದ್ರಾಯ ವಿಮಾಳ್ಹುಷೇ ಸಜೋಷಾಃ ॥ 2 ॥ ಆ ವಾಂ
ಯೇಷಾಮಶ್ವಿನಾ ಹುವಧ್ಯೈ ವಾತಸ್ಯ ಪತ್ಮನ್ ರಥ್ಯಸ್ಯ ಪುಷ್ಟೌ ।
ಉತ ವಾ ದಿವೋ ಅಸುರಾಯ ಮನ್ಮ ಪ್ರಾಂಧಾಂಸೀವ ಯಜ್ಯವೇ
ಭರಧ್ವಮ್ ॥ 3 ॥ ಪ್ರ ಸಕ್ಷಣೋ ದಿವ್ಯಃ ಕಣ್ವಹೋತಾ ತ್ರಿತೋ
ದಿವಃ ಸಜೋಷಾ ವಾತೋ ಅಗ್ನಿಃ । ಪೂಷಾ ಭಗಃ ಪ್ರಭೃಥೇ

ಸೂರ್ಯೆ । ಸ್ವರ್ಭಾನುಸ್ತಮಸಾವಿಧ್ಯದಾಸುರಃ । ಅಕ್ಷೇತ್ರವಿದ್ಯಥಾ ॥ ಮುಗ್ಧೋ । ಭುವನಾನ್ಯದೀಧಯುಃ ॥ 5 ॥ ಸ್ವರ್ಭಾನೋರಧ ॥ ಯದಿಂದ್ರ । ಮಾಯಾ । ಅವೋ । ದಿವೋ । ವರ್ತಮಾನಾ । ಅವಾಹನ್ । ಗೂಳ್ಹಂ । ಸೂರ್ಯಂ । ತಮಸಾಪವ್ರತೇನ ॥ ತುರೀಯೇಣ ॥ ಬ್ರಹ್ಮಣಾ । ವಿಂದದತ್ರಿಃ ॥ 6 ॥ ಮಾ । ಮಾಮಿಮುಂ । ತವ । ಸಂತಮುತ್ರ । ಇರಸ್ಯಾ । ದ್ರುಗ್ಧೋ । ಭಿಯಸಾ । ನಿ ॥ ಗಾರೀತ್ । ತ್ವಂ । ಮಿತ್ರೋ । ಅಸಿ । ಸತ್ಯ- ॥ ರಾಧಾಸ್ತೌ । ಮೇಹಾವತಂ । ವರುಣಶ್ಚ ॥ ರಾಜಾ ॥ 7 ॥ ಗ್ರಾವ್ಣೋ । ಬ್ರಹ್ಮ । ಯುಯುಜಾನಃ । ಸಪರ್ಯನ್ । ಕೀರಿಣಾ ॥ ದೇವಾನ್ನಮು- । ಸೋಪಶಿಕ್ಷನ್ । ಅತ್ರಿಃ । ಸೂರ್ಯಸ್ಯ । ದಿವಿ । ಚಕ್ಷುರಾಧಾತ್ । ಸ್ವರ್ಭಾನೋರಪ । ಮಾಯಾ । ಅಘುಕ್ಷತ್ ॥ 8 ॥ ಯಂ । ವೈ । ಸೂರ್ಯಂ । ಸ್ವರ್ಭಾನುಸ್ತಮಸಾ । ವಿಧ್ಯದಾಸುರಃ । ಅತ್ರಯಸ್ತಮ- । ನ್ವವಿಂದ । ನ್ನಹ್ಯ (ಅ) ಏ । ನ್ಯೇ । ಅಶಕ್ನುವನ್ ॥ 9 ॥

****

ಸೂಕ್ತ 41

ಅಷ್ಟಕ 4 ಮಂಡಲ 5 ಅಧ್ಯಾಯ 2

ಋಷಿಃ ಅತ್ರಿಃ ॥

ದೇವತಾ : ವಿಶ್ವೇದೇವಾಃ ।

ಛಂದಃ : 1-15, 18-19 ತ್ರಿಷ್ಟುಪ್ । 16-17 ಅತಿಜಗತೀ । 20 ಏಕಪದಾ ।

ಕೋ ನು ವಾಂ ಮಿತ್ರಾವರುಣಾವೃತಾಯನ್ ದಿವೋ ವಾ
ಮಹಃ ಪಾರ್ಥಿವಸ್ಯ ವಾ ದೇ । ಋತಸ್ಯ ವಾ ಸದಸಿ ತ್ರಾಸೀಥಾಂ
ನೋ ಯಜ್ಞಾಯತೇ ವಾ ಪಶುಷೋ ನ ವಾಜಾನ್ ॥ 1 ॥ ತೇ
ನೋ ಮಿತ್ರೋ ವರುಣೋ ಅರ್ಯಮಾಯುರಿಂದ್ರ ಋಭುಕ್ಷಾ
ಮರುತೋ ಜುಷಂತ । ನಮೋಭಿರ್ವಾ ಯೇ ದಧತೇ ಸುವೃಕ್ತಿಂ
ಸ್ತೋಮಂ ರುದ್ರಾಯ ಮಿಳ್ಹುಷೇ ಸಜೋಷಾಃ ॥ 2 ॥ ಆ ವಾಂ
ಯೋಷಾ ಶಿಶ್ವಿನಾ ಹುವಧ್ಯೈ ವಾತಸ್ಯ ಪತ್ಮನ್ ರಥ್ಯಸ್ಯ ಪುಷ್ಟೌ ।
ಉತ ವಾ ದಿವೋ ಅಸುರಾಯ ಮನ್ಮ ಪ್ರಾಂಧಾಂಸೀವ ಯಜ್ಯವೇ
ಭರಧ್ವಮ್ ॥ 3 ॥ ಪ್ರ ಸಕ್ಷಣೋ ದಿವ್ಯಃ ಕಣ್ವಹೋತಾ ತ್ರಿತೋ
ದಿವಃ ಸಜೋಷಾ ವಾತೋ ಅಗ್ನಿಃ । ಪೂಷಾ ಭಗಃ ಪ್ರಭೃಥೇ

ವಿಶ್ವಭೋಜಾ ಆಜಿಂ ನ ಜಗ್ಮುರಾಶ್ವಶ್ವತಮಾಃ ॥ 4 ॥ ಪ್ರ ವೋ
ರಯಿಂ ಯುಕ್ತಾಶ್ವಂ ಭರಧ್ವಂ ರಾಯ ಏಷೇऽವಸೇ ದಧೀತ ಧೀಃ ।
ಸುಶೇವ ಏವೈರೌಶಿಜಸ್ಯ ಹೋತಾ ಯೇ ವ ಏವಾ ಮರುತಸ್ತುರಾಣಾವ್ ॥ 5 ॥ ಪ್ರ ವೋ ವಾಯುಂ ರಥಯುಜಂ ಕೃಣುಧ್ವಂ
ಪ್ರ ದೇವಂ ವಿಪ್ರಂ ಪನಿತಾರಮರ್ಕೈಃ । ಇಷುಧ್ಯವ ಋತಸಾಪಃ
ಪುರಂಧೀರ್ವಸ್ವೀರ್ನೋ ಅತ್ರ ಪತ್ನೀರಾ ಧಿಯೋ ಧುಃ ॥ 6 ॥ ಉಪ
ವ ಏಷೇ ವಂದ್ಯೇಭಿಃ ಶೂಷೈಃ ಪ್ರ ಯುಹ್ವೀ ದಿವಶ್ಚಿತಯದ್ಭಿರರ್ಕೈಃ । ಉಷಾಸಾನಕ್ತಾ ವಿದುಷೀವ ವಿಶ್ವಮಾ ಹಾ ವಹತೋ
ಮರ್ತ್ಯಾಯ ಯಜ್ಞಮ್ ॥ 7 ॥ ಅಭಿ ವೋ ಅರ್ಚೇ ಪ್ರೋಷ್ಯಾವತೋ ನೂನ್, ವಾಸ್ತ್ರೀಷ್ಪತಿಂ ತ್ವಷ್ಟಾರಂ ರರಾಣಃ । ಧನ್ಯಾ
ಸಜೋಷಾ ಧಿಷಣಾ ನಮೋಭಿರ್ವನಸ್ಪತೀರೋಷಧೀ ರಾಯ ಏಷೇ
॥ 8 ॥ ತುಜೇ ನಸ್ತನೇ ಪರ್ವತಾಃ ಸಂತು ಸ್ವೃತವೋ ಯೇ
ವಸವೋ ನ ವೀರಾಃ । ಪನಿತ ಆಪ್ತ್ಯೋ ಯುಜತಃ ಸದಾ ನೋ
ವರ್ಧಾನ್ನಃ ಶಂಸಂ ನರ್ಯೋ ಅಭಿಷ್ಟೌ ॥ 9 ॥ ವೃಷ್ಣೋ
ಅಸ್ತ್ರೀಷಿ ಭೂಮ್ಯಸ್ಯ ಗರ್ಭಂ ತ್ರಿತೋ ನಾಪಾತಮಪಾಂ

ಸುವೃಕ್ತಿ । ಗೃಣೀತೇ ಅಗ್ನಿರೇತರೀ ನ ಶೂಷೈಃ ಶೋಚಿಷ್ಕೇಶೋ ನಿ ರಿಣಾತಿ ವನಾ ॥ 10 ॥ ಕಥಾ ಮಹೇ ರುದ್ರಿಯಾಯ ಬ್ರವಾಮ ಕದ್ರ್ಯಾಯೇ ಚಿಕಿತುಷೇ ಭಗಾಯ । ಆಪ ಓಷಧೀರುತ ನೋಽವಂತು ದ್ಯಾವ್ಯರ್ವನಾ ಗಿರಯೋ ವೃಷ್ಟಕೇಶಾಃ ॥ 11 ॥ ಶೃಣೋತು ನ ಊರ್ಜಾಂ ಪತಿರ್ಗಿರಃ ಸ ನಭಸ್ತರೀಯಾ ಇಷಿರಃ ಪರಿಜ್ಮಾ । ಶೃಣ್ವಂತ್ವಾಪಃ ಪುರೋ ನ ಶುಭ್ರಾಃ ಪರಿ ಸ್ರುಚೋ ಬಬೃಹಾಣಸ್ಯ ದ್ರೇಃ ॥ 12 ॥ ವಿದಾ ಚಿನ್ನು ಮಹಾಂತೋ ಯೇ ವ ಏವಾ ಬ್ರವಾಮ ದಸ್ಮಾ ವಾರ್ಯಂ ದಧಾನಾಃ । ವಯಶ್ಚ ನ ಸುಭ್ವ (ಅ) ಆವ ಯಂತಿ ಕ್ಷ್ಮಾಭಾ ಮರ್ತಮನುಯತಂ ವಧಸ್ನೈಃ ॥ 13 ॥ ಆ ದೈವ್ಯಾನಿ ಪಾರ್ಥಿವಾನಿ ಜನ್ಮಾಪಶ್ಚಾಚ್ಚಾ ಸುಮುಖಾಯ ವೋಚಮ್ । ವರ್ಧಂತಾಂ ದ್ಯಾವೋ ಗಿರಶ್ಚಂದ್ರಾಗ್ರಾ ಉದಾ ವರ್ಧಂತಾಮಭಿಷಾತಾ ಅರ್ಣಾಃ ॥ 14 ॥ ಪದೇಪದೇ ಮೇ ಜರಿಮಾ ನಿ ಧಾಯಿ ವರೂತ್ರೀ ವಾ ಶಕ್ರಾ ಯಾ ಪ್ರಾಯಭಿಶ್ಚ । ಸಿಷಕ್ತು ಮಾತಾ ಮಹೀ ರಸಾ ನಃ ಸ್ಮತ್ ಸೂರಿಭಿರ್ಯಜುಹಸ್ತ ಋಜುವನಿಃ ॥ 15 ॥ ಕಥಾ ದಾಶೇಮ ನಮಸಾ ಸುದಾನೂನೇ-

ವಯಾ ಮರುತೋ ಅಚ್ಛೋಕ್ತಾ ಪ್ರಶ್ರವಸೋ ಮರುತೋ
ಅಚ್ಛೋಕ್ತಾ । ಮಾ ನೋಽಹಿರ್ಬುಧ್ನ್ಯೋ ರಿಷೇ ಧಾದಸ್ಮಾಕಂ
ಭೂದುಪಮಾತಿವನಿಃ ॥ 16 ॥ ಇತಿ ಚಿನ್ನು ಪ್ರಜಾಯೈ ಪಶುಮತ್ಯೈ
ದೇವಾಸೋ ವನತೇ ಮರ್ತ್ಯೋ ವ ಆ ದೇವಾಸೋ ವನತೇ
ಮರ್ತ್ಯೋ ವಃ । ಅತ್ರಾ ಶಿವಾಂ ತನ್ವೋ ಧಾಸಿಮಸ್ಯಾ ಜರಾಂ
ಚಿನ್ಮೇ ನಿರ್ಋತಿರ್ಜಗ್ರಸೀತ ॥ 17 ॥ ತಾಂ ವೋ ದೇವಾಃ ಸುಮ-
ತಿಮೂರ್ಜಯಂತೀಮಿಷಮಶ್ಯಾಮ ವಸವಃ ಶಸಾ ಗೋಃ । ಸಾ ನಃ
ಸುದಾನುರ್ಮೃಳಯಂತೀ ದೇವೀ ಪ್ರತಿ ದ್ರವಂತೀ ಸುವಿತಾಯ
ಗವ್ಯಾಃ ॥ 18 ॥ ಅಭಿ ನ ಇಳಾ ಯೂಥಸ್ಯ ಮಾತಾ ಸ್ಮನ್ನದೀ-
ಭಿರುರ್ವಶೀ ವಾ ಗೃಣಾತು । ಉರ್ವಶೀ ವಾ ಬೃಹದ್ದಿವಾ ಗೃಣಾ-
ನಾಭ್ಯೂತ್ಯಾ ಸಹ ಪ್ರಭೃಥಸ್ಯಾಯೋಃ ॥ ॥9 ॥ ಸಿಷಕ್ತು ನ
ಊರ್ಜ್ವ್ಯಸ್ಯ ಪುಷ್ಟೇಃ ॥ 20 ॥

****

ಸೂಕ್ತ 42

ಅಷ್ಟಕ 4 ಮಂಡಲ 5 ಅಧ್ಯಾಯ 2

ಋಷಿಃ ಅತ್ರಿಃ ॥

ದೇವತಾ : 1-10, 12-18 ವಿಶ್ವೇದೇವಾಃ । 11 ರುದ್ರಃ ॥

ಛಂದಃ : 1-16, 18 ತ್ರಿಷ್ಟುಪ್ । 17 ಏಕಪದಾ ॥

ಪ್ರ ಶಂತವಾ ವರುಣಂ ದೀಧಿತೀ ಗೀರ್ಮಿತ್ರಂ ಭಗಮುದಿತಿಂ ನೂನಮುಶ್ಯಾಃ । ಪೃಷದ್ಯೋನಿಃ ಪಂಚಹೋತಾ ಶೃಣೋತ್ವತೂರ್ತಪಂಥಾ ಅಸುರೋ ಮಯೋಭುಃ ॥ 1 ॥ ಪ್ರತಿ ಮೇ ಸ್ತೋಮಮುದಿತಿರ್ಜಗೃಭ್ಯಾತ್ ಸೂನುಂ ನ ಮಾತಾ ಹೃದ್ಯಂ ಸುಶೇವಮ್ । ಬ್ರಹ್ಮ ಪ್ರಿಯಂ ದೇವಹಿತಂ ಯದಸ್ತ್ಯಹಂ ಮಿತ್ರೇ ವರುಣೇ ಯನ್ಮಯೋಭು ॥ 2 ॥ ಉದೀರಯ ಕವಿತನುಂ ಕವೀನಾಮುನತ್ತ್ಮನಮುಭಿ ಮಧ್ವಾ ಘೃತೇನ । ಸ ನೋ ವಸೂನಿ ಪ್ರಯತಾ ಹಿತಾನಿ ಚಂದ್ರಾಣಿ ದೇವಃ ಸವಿತಾ ಸುವಾತಿ ॥ 3 ॥ ಸಮಿಂದ್ರ ಣೋ ಮನಸಾ ನೇಷಿ ಗೋಭಿಃ ಸಂ ಸೂರಿಭಿರ್ಹರಿವಃ ಸಂ ಸ್ವಸ್ತಿ । ಸಂ ಬ್ರಹ್ಮಣಾ ದೇವಹಿತಂ ಯದಸ್ತಿ ಸಂ ದೇವಾನಾಂ

ಸುಮತ್ಯಾ ಯಜ್ಞಿಯಾನಾಮ್ ॥ 4 ॥ ದೇವೋ ಭಗಃ ಸವಿತಾ
ರಾಯೋ ಅಂಶ ಇಂದ್ರೋ ವೃತ್ರಸ್ಯ ಸಂಜಿತೋ ಧನಾನಾಮ್ ।
ಋಭುಕ್ಷಾ ವಾಜ ಉತ ವಾ ಪುರಂಧಿರವಂತು ನೋ ಅಮೃತಾ
ಸಪ್ತ್ಯಾಸಃ ॥ 5 ॥ ಮರುತ್ವತೋ ಅಪ್ರತೀತಸ್ಯ ಜಿಷ್ಣೋರಜೂ-
ರ್ಯತಃ ಪ್ರ ಬ್ರವಾಮಾ ಕೃತಾನಿ । ನ ತೇ ಪೂರ್ವೇ ಮಘವ-
ನ್ನಾಪರಾಸೋ ನ ವೀರ್ಯ (ಅ) ಂ ನೂತನಃ ಕಶ್ಚನಾಪ
॥ 6 ॥ ಉಪ ಸ್ತುಹಿ ಪ್ರಥಮಂ ರತ್ನಧೇಯಂ ಬೃಹಸ್ಪತಿಂ ಸನಿ-
ತಾರಂ ಧನಾನಾಮ್ । ಯಃ ಶಂಸತೇ ಸ್ತುವತೇ ಶಂಭವಿಷ್ಠಃ
ಪುರೂವಸುರಾಗಮಜ್ಜೋಹುವಾನಮ್ ॥ 7 ॥ ತವೋತಿಭಿಃ ಸಚ-
ಮಾನಾ ಅರಿಷ್ಟಾ ಬೃಹಸ್ಪತೇ ಮಘವಾನಃ ಸುವೀರಾಃ । ಯೇ
ಅಶ್ವದಾ ಉತ ವಾ ಸಂತಿ ಗೋದಾ ಯೇ ವಸ್ತ್ರದಾಃ ಸುಭಗಾ-
ಸ್ತೇಷು ರಾಯಃ ॥ 8 ॥ ವಿಸವರ್ಮಾಣಂ ಕೃಣುಹಿ ವಿತ್ತಮೇಷಾಂ
ಯೇ ಭುಂಜತೇ ಅಪೃಣಂತೋ ನ ಉಕ್ಥೈಃ । ಅಪವ್ರತಾನ್
ಪ್ರಸವೇ ವಾವೃಧಾನಾನ್ ಬ್ರಹ್ಮದ್ವಿಷಃ ಸೂರ್ಯಾದ್ಯಾವಯಸ್ವ
॥ 9 ॥ ಯ ಓಹತೇ ರಕ್ಷಸೋ ದೇವವೀತಾವಚಕ್ರೇಭಿಸ್ತಂ

ಮರುತ್ತೋ ನಿ ಯಾತ । ಯೋ ವಃ ಶವಿಷ್ಠಾಂ ಶಶಮಾನಸ್ಯ
ನಿಂದಾತ್ತುತ್ಯಾನ್ ಕಾಮಾನ್ಕರತೇ ಸಿಷ್ವಿದಾನಃ ॥ 10 ॥ ತಮು
ಷ್ಟುಹಿ ಯಃ ಸ್ವಿಷುಃ ಸುಧನ್ವಾ ಯೋ ವಿಶ್ವಸ್ಯ ಕ್ಷಯತಿ ಭೇಷ-
ಜಸ್ಯ । ಯಕ್ಷ್ವಾಮಹೇ ಸೌಮನಸಾಯ ರುದ್ರಂ ನಮೋಭಿ-
ರ್ದೇವಮಸುರಂ ದುವಸ್ಯ ॥ 11 ॥ ಪಮೂನಸೋ ಅಪಸೋ ಯೇ
ಸುಹಸ್ತಾ ವೃಷ್ಣಃ ಪತ್ನೀರ್ನದ್ಯೋ ವಿಭ್ವತಷ್ಟಾಃ । ಸರಸ್ವತೀ
ಬೃಹದ್ದಿವೋತ ರಾಕಾ ದಶಸ್ಯಂತೀರ್ವರಿವಸ್ಯಂತು ಶುಭ್ರಾಃ ॥ 12 ॥
ಪ್ರ ಸೂ ಮಹೇ ಸುಶರಣಾಯ ಮೇಧಾಂ ಗಿರಂ ಭರೇ ನವ್ಯಸೀಂ
ಜಾಯಮಾನಾಮ್ । ಯ ಆಹನಾ ದುಹಿತುರ್ವಕ್ಷಣಾಸು ರೂಪಾ
ವಿನಾನೋ ಅಕೃಣೋದಿದಂ ನಃ ॥ 13 ॥ ಪ್ರ ಸುಷ್ಟುತಿಃ ಸ್ತನ-
ಯಂತಂ ರುವಂತಮಿಳಸ್ಪತಿಂ ಜರಿತರ್ನೂನಮಶ್ಯಾಃ । ಯೋ
ಅಬ್ದಿಮಾ ಉದನಿಮಾ ಇಯರ್ತಿ ಪ್ರ ವಿದ್ಯುತಾ ರೋದಸೀ
ಉಕ್ಷಮಾಣಃ ॥ 14 ॥ ಏಷ ಸ್ತೋಮೋ ಮಾರುತಂ ಶರ್ಧೋ ಅಚ್ಛಾ
ರುದ್ರಸ್ಯ ಸೂನೂಂರ್ಯುವನ್ಯೋರುದಶ್ಯಾಃ । ಕಾಮೋ
ರಾಯೇ ಹವತೇ ಮಾ ಸ್ವಸ್ತ್ಯಪ ಸ್ತುಹಿ ಪೃಷದಶ್ವಾ ಅಯಾಸಃ

॥ 15 ॥ ಪ್ರೈಷ ಸ್ತೋಮಃ ಪೃಥಿವೀಮಂತರಿಕ್ಷಂ ವನಸ್ಪತೀ-
ರೋಷಧೀರಾಯೋ ಅಶ್ಯಾಃ । ದೇವೋದೇವಃ ಸುಹವೋ ಭೂತು
ಮಹ್ಯಂ ಮಾ ನೋ ಮಾತಾ ಪೃಥಿವೀ ದುರ್ಮತೌ ಧಾತ್ ॥ 16 ॥
ಉರೌ ದೇವಾ ಅನಿಬಾಧೇ ಸ್ಯಾಮ ॥ 17 ॥ ಸಮಶ್ವಿನೋರವಸಾ
ನೂತನೇನ ಮಯೋಭುವಾ ಸುಪ್ರಣೀತೀ ಗಮೇಮ । ಆ ನೋ
ರಯಿಂ ವಹತಮೋತ ವೀರಾನಾ ವಿಶ್ವಾನ್ಯಮೃತಾ ಸೌಭಗಾನಿ ॥ 18 ॥

ಸೂಕ್ತ 43

ಅಷ್ಟಕ 4 ಮಂಡಲ 5 ಅಧ್ಯಾಯ 2

ಋಷಿಃ ಅತ್ರಿಃ ॥

ದೇವತಾ : ವಿಶ್ವೇದೇವಾಃ ।

ಛಂದಃ : 1–15, 17 ತ್ರಿಷ್ಟುಪ್ । 16 ಏಕಪದಾ ।

ಆ ಧೇನವಃ ಪಯಸಾ ತೂರ್ಣ್ಯರ್ಥಾ ಅಮರ್ಧಂತೀರುಪ
ನೋ ಯಂತು ಮಧ್ವಾ । ಮಹೋ ರಾಯೋ ಬೃಹತೀಃ ಸಪ್ತ
ವಿಪ್ರೋ ಮಯೋಭುವೋ ಜರಿತಾ ಜೋಹವೀತಿ ॥ 1 ॥ ಆ

ಸುಷ್ಟುತೀ ನಮಸಾ ವರ್ತಯಧ್ಯೈ ದ್ಯಾವಾ ವಾಜಾಯ ಪೃಥಿವೀ
ಅಮೃಧ್ರೇ । ಪಿತಾ ಮಾತಾ ಮಧುವಚಾಃ ಸುಹಸ್ತಾ ಭರೇಭರೇ
ನೋ ಯಶಸಾವವಿಷ್ಟಾಮ್ ॥ 2 ॥ ಅಧ್ವರ್ಯವಶ್ಚಕೃವಾಂಸೋ
ಮಧೂನಿ ಪ್ರ ವಾಯವೇ ಭರತ ಚಾರುಶುಕ್ರಮ್ । ಹೋತೇವ
ನಃ ಪ್ರಥಮಃ ಪಾಹ್ಯಸ್ಯ ದೇವ ಮಧ್ವೋ ರರಿಮಾ ತೇ ಮದಾಯ
॥ 3 ॥ ದಶ ಕ್ಷಿಪೋ ಯುಂಜತೇ ಬಾಹೂ ಅದ್ರಿಂ ಸೋಮಸ್ಯ
ಯಾ ಶಮಿತಾರಾ ಸುಹಸ್ತಾ । ಮಧ್ವೋ ರಸಂ ಸುಗಭಸ್ತಿರ್ಗರಿಷ್ಠಾಂ
ಚನಿಶ್ಚದದ್ದುಹೇ ಶುಕ್ರಮಂಶುಃ ॥ 4 ॥ ಅಸಾವಿ ತೇ ಜುಜು-
ಷ್ಟಾಣಾಯ ಸೋಮಃ ಕ್ರತ್ವೇ ದಕ್ಷಾಯ ಬೃಹತೇ ಮದಾಯ ।
ಹರೀ ರಥೇ ಸುಧುರಾ ಯೋಗೇ ಅರ್ವಾಗಿಂದ್ರ ಪ್ರಿಯಾ ಕೃಣುಹಿ
ಹೂಯಮಾನಃ ॥ 5 ॥ ಆ ನೋ ಮಹೀಮರಮತಿಂ ಸಜೋಷಾ
ಗ್ನಾಂ ದೇವೀಂ ನಮಸಾ ರಾತಹವ್ಯಾಮ್ । ಮಧ್ವೋರ್ಮದಾಯ
ಬೃಹತೀಮೃತಜ್ಞಾಮಗ್ನೇ ವಹ ಪಥಿಭಿರ್ದೇವಯಾನೈಃ ॥ 6 ॥
ಅಂಜಂತಿ ಯಂ ಪ್ರಥಯಂತೋ ನ ವಿಪ್ರಾ ವಸಾವಂತಂ ನಾಗ್ನಿನಾ
ತಪಂತಃ । ಪಿತುರ್ನ ಪುತ್ರ ಉಪಸಿ ಪ್ರೇಷ್ಠ ಆ ಘರ್ಮೋ ಅಗ್ನಿ-

ವ್ಯೃತಯೆನ್ನಸಾದಿ ॥ 7 ॥ ಅಚ್ಛಾ ವಹೀ ಬೃಹತೀ ಶಂತವಾ
ಗೀದ್ಗೂತೋ ನ ಗಂತ್ವಶ್ವಿನಾ ಹುವಧ್ಯೈ । ವಯೋಭುವಾ
ಸರಥಾ ಯಾತವರ್ವಾಗ್ಗಂತಂ ನಿಧಿಂ ಧುರವಾಣಿರ್ನಾಭಿಮ್
॥ 8 ॥ ಪ್ರ ತವ್ಯಸೋ ನವುಉಕ್ತಂ ತುರಸ್ಯಾಹಂ ಪ್ರೂಷ್ಣಉತ
ವಾಯೋರದಿಷ್ಟಿ । ಯಾ ರಾಧಸಾ ಚೋದಿತಾರಾ ಮತೀನಾಂ ಯಾ
ವಾಜಸ್ಯ ದ್ರವಿಣೋದಾ ಉತ ತ್ಮನ್ ॥ 9 ॥ ಆ ನಾವಭಿರ್ಮ-
ರುತೋ ವಕ್ಷಿ ವಿಶ್ವಾನಾ ರೂಪೇಭಿರ್ಜಾತವೇದೋ ಹುವಾನಃ ।
ಯಜ್ಞಂ ಗಿರೋ ಜರಿತುಃ ಸುಷ್ಟುತಿಂ ಚ ವಿಶ್ವೇ ಗಂತ ಮರುತೋ
ವಿಶ್ವ ಊತೀ ॥ 10 ॥ ಆ ನೋ ದಿವೋ ಬೃಹತಃ ಪರ್ವತಾದಾ
ಸರಸ್ವತೀ ಯಜತಾ ಗಂತು ಯಜ್ಞಮ್ । ಹವಂ ದೇವೀ
ಜುಜುಷಾಣಾ ಘೃತಾಚೀ ಶಗ್ಮಾಂ ನೋ ವಾಚಮುಶತೀ ಶೃಣೋತು
॥ 11 ॥ ಆ ವೇಧಸಂ ನೀಲಪೃಷ್ಠಂ ಬೃಹಂತಂ ಬೃಹಸ್ಪತಿಂ
ಸದನೇ ಸಾದಯಧ್ವಮ್ । ಸಾದದ್ಯೋನಿಂ ದಮು ಅ ದೀದಿವಾಂಸಂ
ಹಿರಣ್ಯವರ್ಣಮರುಷಂ ಸಪೇಸು ॥ 12 ॥ ಆ ಧರ್ಣಸಿಬೃಹದ್ದಿವೋ
ರರಾಣೋ ವಿಶ್ವೇಭಿರ್ಗಂತೋವೀಮಭಿರ್ಹುವಾನಃ । ಗಾ ವಸಾನ

ಓಷಧೀರಮೃಧ್ರಸ್ರಿಧಾತುಶೃಂಗೋ ವೃಷಭೋ ವಯೋಧಾಃ
॥ 13 ॥ ಮಾತುಷ್ಪದೇ ಪರಮೇ ಶುಕ್ರ ಆಯೋರ್ವಿಪನ್ಯವೋ
ರಾಸ್ಪಿರಾಸೋ ಅಗ್ಮನ್ । ಸುಶೇವ್ಯಂ ನಮಸಾ ರಾತಹವ್ಯಾಃ
ಶಿಶುಂ ಮೃಜಂತ್ಯಾಯವೋ ನ ವಾಸೇ ॥ 14 ॥ ಬೃಹದ್ವಯೋ
ಬೃಹತೇ ತುಭ್ಯಮಗ್ನೇ ಧಿಯೋಜುರೋ ವಿಷ್ಣುನಾಸಃ ಸಚಂತ ।
ದೇವೋದೇವಃ ಸುಹವೋ ಭೂತು ಮಹ್ಯಂ ಮಾ ನೋ ಮಾತಾ
ಪೃಥಿವೀ ದುರ್ಮತೌ ಧಾತ್ ॥ 15 ॥ ಉರೌ ದೇವಾ ಅನಿಬಾಧೇ
ಸ್ಯಾಮ ॥ 16 ॥ ಸಮುಶ್ವಿನೋರವಸಾ ನೂತನೇನ ಮಯೋಭುವಾ
ಸುಪ್ರಣೀತೀ ಗಮೇಮ । ಆ ನೋ ರಯಿಂ ವಹತಮೋತ
ವೀರಾನಾ ವಿಶ್ವಾನ್ಯಮೃತಾ ಸೌಭಗಾನಿ ॥ 17 ॥

****

ಸೂಕ್ತ 44

ಅಷ್ಟಕ 4 ಮಂಡಲ 5 ಅಧ್ಯಾಯ 2

ಋಷಿಃ ಅವತ್ಸಾರಃ, ಕಾಶ್ಯಪಃ ಅನ್ಯೇ ಚ ಋಷಯೋ ದೃಷ್ಟಲಿಂಗಾಃ ॥

ದೇವತಾ : ವಿಶ್ವೇದೇವಾಃ ॥

ಛಂದಃ : 1-13 ಜಗತೀ । 14, 15 ತ್ರಿಷ್ಟುಪ್ ॥

ತಂ ಪ್ರತ್ನಥಾ ಪೂರ್ವಥಾ ವಿಶ್ವಥೇಮಥಾ ಜ್ಯೇಷ್ಠತಾತಿಂ
ಬರ್ಹಿಷದಂ ಸ್ವರ್ವಿದಮ್ । ಪ್ರತೀಚೀನಂ ವೃಜನಂ ದೋಹಸೇ
ಗಿರಾಶುಂ ಜಯಂತಮನು ಯಾಸು ವರ್ಧಸೇ ॥ 1 ॥ ಶ್ರಿಯೇ
ಸುದೃಶೀರುಪರಸ್ಯ ಯೋಃ ಸ್ವರ್ವಿರೋಚಮಾನಃ ಕಕುಭಾನು-
ಚೋದತೇ । ಸುಗೋಪಾ ಅಸಿ ನ ದಭಾಯ ಸುಕ್ರತೋ ಪರೋ
ವಾಯೋಭಿರ್ಯತ ಆಸ ನಾವು ತೇ ॥ 2 ॥ ಅತ್ಯಂ ಹವಿಃ ಸಚತೇ
ಸಚ್ಚ ಧಾತು ಚಾರಿಷ್ಟಗಾತುಃ ಸ ಹೋತಾ ಸಹೋಭರಿಃ । ಪ್ರಸ-
ಸ್ರ್ವಾಣೋ ಅನು ಬರ್ಹಿರ್ವೃಷಾ ಶಿಶುರ್ಮಧ್ಯೇ ಯುವಾಜರೋ
ವಿಸ್ರುಹಾ ಹಿತಃ ॥ 3 ॥ ಪ್ರ ವ ಏತೇ ಸುಯುಜೋ ಯಾವುನ್ನಿ-
ಷ್ಟಯೇ ನೀಚೀರವುಷ್ಟ್ಯೈ ಯವ್ಯಾ ಋತಾವೃಧಃ । ಸುಯಂತುಭಿಃ

ಸರ್ವಶಾಸೈರಭೀಶುಭಿಃ ಕ್ರಿವಿರ್ನಾವಾನಿ ಪ್ರವಣೇ ಮುಷಾಯತಿ
॥ 4 ॥ ಸಂಜಭ್ರುರಾಣಸ್ತರುಭಿಃ ಸುತೇಗೃಭಂ ವಯೋಕಿನಂ ಚಿತ್ತ-
ಗರ್ಭಾಸು ಸುಸ್ಪರುಃ । ಧಾರವಾಕೇಷ್ವಜುಗಾಥ ಶೋಭಸೇ
ವರ್ಧಸ್ವ ಪತ್ನೀರಭಿ ಜೀವೋ ಅಧ್ವರೇ ॥ 5 ॥ ಯಾದೃಗೇವ
ದದೃಶೇ ತಾದೃಗುಚ್ಯತೇ ಸಂ ಛಾಯಯಾ ದಧಿರೇ ಸಿಧ್ರಯಾಪ್ಸ್ವ ।
ಮಹೀಮಸ್ಮಭ್ಯಮುರುಷಾಮುರು ಜ್ರಯೋ ಬೃಹತ್ಸುವೀರಮನ-
ಪಚ್ಯುತಂ ಸಹಃ ॥ 6 ॥ ವೇತ್ಯಗ್ರುರ್ಜನಿವಾನ್, ವಾ ಅತಿ ಸ್ಪೃಧಃ
ಸಮರ್ಯತಾ ಮನಸಾ ಸೂರ್ಯಃ ಕವಿಃ । ಘ್ರಂಸಂ ರಕ್ಷಂತಂ
ಪರಿ ವಿಶ್ವತೋ ಗಯಮಸ್ಮಾಕಂ ಶರ್ಮ ವನವತ್ ಸ್ವಾವಸುಃ
॥ 7 ॥ ಜ್ಯಾಯಾಂಸಮಸ್ಯ ಯತುನಸ್ಯ ಕೇತುನ ಋಷಿಸ್ವರಂ ಚರತಿ
ಯಾಸು ನಾಮ ತೇ । ಯಾದೃಶ್ಮಿನ್ಧಾಯಿ ತಮುಪಸ್ಯಯಾ
ವಿದದ್ಯ ಉ ಸ್ವಯಂ ವಹತೇ ಸೋ ಅರಂ ಕರತ್ ॥ 8 ॥
ಸಮುದ್ರವಾಸಾಮವ ತಸ್ಥೇ ಅಗ್ರಿಯಾ ನ ರಿಷ್ಯತಿ ಸವನಂ
ಯಸ್ಮಿನ್ನಾಯತಾ । ಅತ್ರಾ ನ ಹಾರ್ದಿ ಕ್ರವಣಸ್ಯ ರೇಜತೇ ಯತ್ರಾ
ಮತಿರ್ವಿದ್ಯತೇ ಪೂತಬಂಧನೀ ॥ 9 ॥ ಸ ಹಿ ಕ್ಷತ್ರಸ್ಯ ಮನಸಸ್ಪತಿ

ಚಿತ್ತಿಭಿರೇವಾವದಸ್ಯ ಯಜತಸ್ಯ ಸಧ್ರೀಃ । ಅವತ್ಸಾರಸ್ಯ ಸ್ಪೃಣ-
ವಾಮ ರಣ್ವಭಿಃ ಶವಿಷ್ಠಂ ವಾಜಂ ವಿದುಷಾ ಚಿದರ್ಧ್ಯಮ್ ॥ 10 ॥
ಶ್ಯೇನ ಆಸಾಮದಿತಿಃ ಕಕ್ಷ್ಯೋ (ಓ) ಷ್ಣಿ ಮದೋ ವಿಶ್ವವಾರಸ್ಯ
ಯಜತಸ್ಯ ಮಾಯಿನಃ । ಸಮನ್ಯಮನ್ಯಮರ್ಥಯಂತ್ಯೇತವೇ
ವಿದುರ್ವಿಷಾಣಂ ಪರಿಪಾನಮಂತಿ ತೇ ॥ 11 ॥ ಸದಾಪೃಣೋ
ಯಜತೋ ವಿ ದ್ವಿಷೋ ವಧೀದ್ಬಾಹುವೃಕ್ತಃ ಶ್ರುತವಿತ್ತಯೋ-
ನಃ ಸಚಾ । ಉಭಾ ಸ ವರಾ ಪ್ರತ್ಯೇತಿ ಭಾತಿ ಚ ಯದೀಂ ಗಣಂ
ಭಜತೇ ಸುಪ್ರಯಾವಭಿಃ ॥ 12 ॥ ಸುತಂಭರೋ ಯಜಮಾನಸ್ಯ
ಸತ್ಪತಿರ್ವಿಶ್ವಾಸಾಮೂಧಃ ಸ ಧಿಯಾವಸುದಂಚನಃ । ಭರದ್ವೀಸೂ
ರಸವಚ್ಛಿಶ್ರಯೇ ಪಯೋಽನುಬ್ರುವಾಣೋ ಅಧ್ಯೇತಿ ನ ಸ್ವಪನ್
॥ 13 ॥ ಯೋ ಜಾಗಾರ ತಮೃಚಃ ಕಾಮಯಂತೇ ಯೋ ಜಾಗಾರ
ತಮು ಸಾಮಾನಿ ಯಂತಿ । ಯೋ ಜಾಗಾರ ತಮಯಂ ಸೋಮ ಆಹ
ತವಾಹಮಸ್ಮಿ ಸಖ್ಯೇ ನ್ಯೋಕಾಃ ॥ 14 ॥ ಅಗ್ನಿರ್ಜಾಗಾರ
ತಮೃಚಃ ಕಾಮಯಂತೇಽಗ್ನಿರ್ಜಾಗಾರ ತಮು ಸಾಮಾನಿ ಯಂತಿ ।
ಅಗ್ನಿರ್ಜಾಗಾರ ತಮಯಂ ಸೋಮ ಆಹ ತವಾಹಮಸ್ಮಿ ಸಖ್ಯೇ

ನ್ಯೋಕಾಃ ॥ 15 ॥

ಸೂಕ್ತ 45

ಅಷ್ಟಕ 4 ಮಂಡಲ 5 ಅಧ್ಯಾಯ 2

ಋಷಿಃ ಸದಾಪೃಣ ಆತ್ರೇಯಃ ॥

ದೇವತಾ : ವಿಶ್ವೇದೇವಾಃ ॥ ಛಂದಃ : ತ್ರಿಷ್ಟುಪ್ ॥

ವಿದಾ ದಿವೋ ವಿಷ್ಯನ್ನದ್ರಿಮುಕ್ಥೈರಾಯತ್ಯಾ ಉಷಸೋ
ಅರ್ಚಿನೋ ಗುಃ । ಅಪಾವೃತ ವ್ರಜಿನೀರುತ್ಸ್ವರ್ಗಾದ್ವಿ ದುರೋ
ಮಾನುಷೀರ್ದೇವ ಆವಃ ॥ 1 ॥ ವಿ ಸೂರ್ಯೋ ಅಮತಿಂ ನ
ಶ್ರಿಯೇಂ ಸಾದೋವರ್ಧ್ನಾಂ ಮಾತಾ ಜಾನತೀ ಗಾತ್ । ಧನ್ವ-
ರ್ಣಸೋ ನದ್ಯ (ಅ) ೧ ಏತಿ ಖಾದೋಅರ್ಣಾಃ ಸೂಣೇವ ಸುವಿತಾ
ದೃಂಹತ ದ್ಯೌಃ ॥ 2 ॥ ಅಸ್ಮಾ ಉಕ್ಥಾಯ ಪರ್ವತಸ್ಯ ಗರ್ಭೋ
ಮಹೀನಾಂ ಜನುಷೇ ಪೂರ್ವ್ಯಾಯ । ವಿ ಪರ್ವತೋ ಜಿಹೀತ
ಸಾಧತ ದ್ಯೌರಾವಿವಾಸಂತೋ ದಸಯಂತ ಭೂಮ ॥ 3 ॥ ಸೂಕ್ತೇ-
ಭಿರ್ನೋ ವಚೋಭಿರ್ದೇವಜುಷ್ಟೈರಿಂದ್ರಾ ನ್ವ (ಅ) ೧ ಗ್ನೀ

ಅವಸೇ ಹುವಧ್ಯೈ । ಉಕ್ಥೇಭಿರ್ಹಿ ಷ್ಮಾ ಕವಯಃ ಸುಯಜ್ಞಾ
ಆವಿವಾಸಂತೋ ಮರುತೋ ಯಜಂತಿ ॥ 4 ॥ ಏತೋ ನ್ವ (ಅ) ದ್ಯ
ಸುಧ್ಯೋ (ಓ) ಽ ಭವಾಮ ಪ್ರ ದುಚ್ಛುನಾ ವಿನವಾಮಾ
ವರೀಯಃ । ಆರೇ ದ್ವೇಷಾಂಸಿ ಸನುತರ್ದಧಾಮಾಯೋವ
ಸ್ಕಾಂಚೋ ಯಜವಾನವುಚ್ಛ ॥ 5 ॥ ಏತಾ ಧಿಯಂ ಕೃಣವಾಮಾ
ಸಖಾಯೋಽಪ ಯಾ ವಾತಾಁ ಋಣುತ ವ್ರಜಂ ಗೋಃ ।
ಯಯೋ ರನುರ್ವಿಶಿಶಿಪ್ರಂ ಜಿಗಾಯ ಯಯೋ ವಣಿಗ್ವಂಕು-
ರಾಪಾ ಪುರೀಷವತ್ ॥ 6 ॥ ಅನೂನೋದತ್ರ ಹಸ್ತಯತೋ
ಅದ್ರಿರಾರ್ಚನ್, ಯೇನ ದಶ ವಾಸೋ ನವಗ್ವಾಃ । ಋತಂ
ಯತೀ ಸರಮಾ ಗಾ ಅವಿಂದದ್ವಿಶ್ವಾನಿ ಸತ್ಯಾಂಗಿರಾಶ್ಚಕಾರ
॥ 7 ॥ ವಿಶ್ವೇ ಅಸ್ಯಾ ವ್ಯುಷಿ ಮಾಹಿನಾಯಾಃ ಸಂ ಯದ್ಗೋ-
ಭಿರಂಗಿರಸೋ ನವಂತ । ಉತ್ಸ ಆಸಾಂ ಪರಮೇ ಸಧಸ್ಥ ಋತಸ್ಯ
ಪಥಾ ಸರಮಾ ವಿದದ್ಗಾಃ ॥ 8 ॥ ಆ ಸೂರ್ಯೋ ಯಾತು
ಸಪ್ತಾಶ್ವಃ, ಕ್ಷೇತ್ರಂ ಯದಸ್ಯೋರ್ವಿಯಾ ದೀರ್ಘಯಾಥೇ ।
ರಘುಃ ಶ್ಯೇನಃ ಪತಯದಂಧೋ ಅಚ್ಛಾ ಯುವಾ ಕವಿರ್ದೀ-

ದಯೆದ್ಯೋಷ್ಟು ಗಚ್ಛನ್ ॥ 9 ॥ ಆ ಸೂರ್ಯೋ ಅರುಹಚ್ಛು-
ಕ್ರಮುರ್ಯೋಽಯುಕ್ತ ಯದ್ಧರಿತೋ ವೀತಪೃಷ್ಠಾಃ । ಉದ್ನಾ ನ
ನಾವಮನಯಂತ ಧೀರಾ ಆಶೃಣ್ವತೀರಾಪೋ ಅರ್ವಾಗತಿಷ್ಠನ್
॥ 10 ॥ ಧಿಯಂ ವೋ ಅಪ್ಸು ದಧಿಷೇ ಸ್ವರ್ಷಾಂ ಯಯಾತರನ್ದಶ
ವ್ಯಾಸೋ ನವಗ್ವಾಃ । ಅಯಾ ಧಿಯಾ ಸ್ಯಾಮ ದೇವಗೋಪಾ
ಅಯಾ ಧಿಯಾ ತುತುರ್ಯಾಮಾತ್ಯಂಹಃ ॥ 11 ॥

ಸೂಕ್ತ 46

ಅಷ್ಟಕ 4 ಮಂಡಲ 5 ಅಧ್ಯಾಯ 2

ಋಷಿಃ ಪ್ರತಿಕ್ಷತ್ರ ಆತ್ರೇಯಃ ॥

ದೇವತಾಃ : 1-6 ವಿಶ್ವೇದೇವಾಃ । 7-8 ದೇವಪತ್ನ್ಯಃ ॥

ಛಂದಃ : 1, 3-7 ಜಗತೀ । 2, 8 ತ್ರಿಷ್ಟುಪ್ ।

ಹಯೋ ನ ವಿದ್ವಾ ಅಯುಜಿ ಸ್ವಯಂ ಧುರಿ ತಾಂ ವಹಾಮಿ
ಪ್ರತರಣೇವುವಸ್ಯವಮ್ । ನಾಸ್ಯಾ ವಶ್ಮಿ ವಿಮುಚಂ ನಾವೃತಂ
ಪುನರ್ವಿದ್ವಾನ್ಪಥಃ ಪುರಏತ ಋಜುನೇಷತಿ ॥ 1 ॥ ಅಗ್ನ ಇಂದ್ರ
ವರುಣ ಮಿತ್ರ ದೇವಾಃ ಶರ್ಧಃ ಪ್ರ ಯಂತ ಮಾರುತೋತ

ವಿಷ್ಣೋ । ಉಭಾ ನಾಸತ್ಯಾ ರುದ್ರೋ ಅಧ ಗ್ನಾಃ ಪೂಷಾ ಭಗಃ
ಸರಸ್ವತೀ ಜುಷಂತ ॥ 2 ॥ ಇಂದ್ರಾಗ್ನೀ ಮಿತ್ರಾವರುಣಾದಿತಿಂ ಸ್ವಃ
ಪೃಥಿವೀಂ ದ್ಯಾಂ ಮರುತಃ ಪರ್ವತಾ ಅಪಃ । ಹುವೇ ವಿಷ್ಣುಂ
ಪೂಷಣಂ ಬ್ರಹ್ಮಣಸ್ಪತಿಂ ಭಗಂ ನು ಶಂಸಂ ಸವಿತಾರಮೂತಯೇ
॥ 3 ॥ ಉತ ನೋ ವಿಷ್ಣುರುತ ವಾತೋ ಅಸ್ರಿಧೋ ದ್ರವಿಣೋದಾ
ಉತ ಸೋಮೋ ಮಯಸ್ಕರತ್ । ಉತ ಋಭವ ಉತ ರಾಯೋ
ನೋ ಅಶ್ವಿನೋತ ತ್ವಷ್ಟೋತ ವಿಭ್ವಾನು ಮಂಸತೇ ॥ 4 ॥ ಉತ
ತ್ಯಾನ್ನೋ ಮಾರುತಂ ಶರ್ಧ ಆ ಗಮದ್ದಿವಿಕ್ಷಯಂ ಯಜತಂ ಬರ್ಹಿ-
ರಾಸದೇ । ಬೃಹಸ್ಪತಿಃ ಶರ್ಮ ಪೂಷೋತ ನೋ ಯಮದ್ಭ-
ರೂಥ್ಯ (ಅ) ೧ ಂ ವರುಣೋ ಮಿತ್ರೋ ಅರ್ಯಮಾ ॥ 5 ॥ ಉತ
ತ್ಯೇ ನಃ ಪರ್ವತಾಸಃ ಸುಶಸ್ತಯಃ ಸುದೀತಯೋ ನದ್ಯ (ಅ) ೧-
ಸ್ತ್ರಾಮಣೇ ಭುವನ್ । ಭಗೋ ವಿಭಕ್ತಾ ಶವಸಾವಸಾ ಗಮದುರು-
ವ್ಯಚಾ ಅದಿತಿಃ ಶ್ರೋತು ಮೇ ಹವಮ್ ॥ 6 ॥ ದೇವಾನಾಂ
ಪತ್ನೀರುಶತೀರವಂತು ನಃ ಪ್ರಾವಂತು ನಸ್ತ್ರಿಜಯೇ ವಾಜಸಾ-
ತಯೇ । ಯಾಃ ಪಾರ್ಥಿವಾಸೋ ಯಾ ಅಪಾಮಪಿ ವ್ರತೇ ತಾ

ನೋ ದೇವೀಃ ಸುಹವಾಃ ಶರ್ಮ ಯಚ್ಛತ ॥ 7 ॥ ಉತ ಗ್ನಾ
ವ್ಯಂತು ದೇವಪತ್ನೀರಿಂದ್ರಾಣ್ಯ (ಅ) ಗ್ನಾಯ್ಯಶ್ವಿನೀ ರಾಟ್ । ಆ
ರೋದಸೀ ವರುಣಾನೀ ಶೃಣೋತು ವ್ಯಂತು ದೇವೀರ್ಯ ಋತು-
ರ್ಜನೀನಾಮ್ ॥ 8 ॥

ಸೂಕ್ತ 47

ಅಷ್ಟಕ 4 ಮಂಡಲ 5 ಅಧ್ಯಾಯ 3

ಋಷಿಃ ಪ್ರತಿರಥ ಆತ್ರೇಯಃ ॥

ದೇವತಾ : ವಿಶ್ವೇದೇವಾಃ । ಛಂದಃ : ತ್ರಿಷ್ಟುಪ್ ।

ಪ್ರ ಯೆಯುಂಜತೀ ದಿವ ಏತಿ ಬ್ರುವಾಣಾ ವಹೀ ವೂತಾ
ದುಹಿತುರ್ನೀರ್ಗೀಥಯಂತೀ । ಆವಿವಾಸಂತೀ ಯುವತಿರ್ಮನೀಷಾ
ಪಿತೃಭ್ಯ ಆ ಸದನೇ ಜೋಹುವಾನಾ ॥ 1 ॥ ಅಜಿರಾಸಸ್ತದಪ
ಈಯಮಾನಾ ಆತಸ್ಥಿವಾಂಸೋ ಅಮೃತಸ್ಯ ನಾಭಿಮ್ । ಅನ್ತಂ-
ತಾಸ ಉರವೋ ವಿಶ್ವತಃ ಸೀಂ ಪರಿ ದ್ಯಾವಾಪೃಥಿವೀ ಯಂತಿ
ಪಂಥಾಃ ॥ 2 ॥ ಉಕ್ಷಾ ಸಮುದ್ರೋ ಅರುಷಃ ಸುಪರ್ಣಃ
ಪೂರ್ವಸ್ಯ ಯೋನಿಂ ಪಿತುರಾ ವಿವೇಶ । ಮಧ್ಯೇ ದಿವೋ ನಿಹಿತಃ

ಪೃಶ್ನಿರಶ್ಮಾ ವಿ ಚಕ್ರಮೇ ರಜಸಸ್ಪಾತ್ಯಂತೌ ॥ 3 ॥ ಚತ್ವಾರ ಈಂ
ಬಿಭ್ರತಿ ಕ್ಷೇಮಯಂತೋ ದಶ ಗರ್ಭಂ ಚರಸೇ ಧಾಪಯಂತೇ ।
ತ್ರಿಧಾತವಃ ಪರಮಾ ಅಸ್ಯ ಗಾವೋ ದಿವಶ್ಚರಂತಿ ಪರಿ ಸದ್ಮೇ
ಅಂತಾನ್ ॥ 4 ॥ ಇದಂ ವಪುರ್ನಿವಚನಂ ಜನಾಸಶ್ಚರಂತಿ ಯನ್ನ-
ದ್ಯಸ್ತಸ್ಥುರಾಪಃ । ದ್ವೇ ಯದೀಂ ಬಿಭೃತೋ ಮಾತುರನ್ಯೇ
ಇಹೇಹ ಜಾತೇ ಯಮ್ಯಾ (ಆ) ಸಬಂಧೂ ॥ 5 ॥ ವಿ ತನ್ವತೇ
ಧಿಯೋ ಅಸ್ಮಾ ಅಪಾಂಸಿ ವಸ್ತ್ರಾ ಪುತ್ರಾಯ ಮಾತರೋ
ವಯಂತಿ । ಉಪಪ್ರಕ್ಷೇ ವೃಷಣೋ ಮೋದಮಾನಾ ದಿವಸ್ಪಥಾ
ವಧ್ವೋ ಯಂತ್ಯಚ್ಛ ॥ 6 ॥ ತದಸ್ತು ಮಿತ್ರಾವರುಣಾ ತದಗ್ನೇ
ಶಂ ಯೋರಸ್ಮಭ್ಯಮಿದಮಸ್ತು ಶಸ್ತವ್ । ಆಶೀರ್ಮಹಿ ಗಾಧಮುತ
ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಂ ನಮೋ ದಿವೇ ಬೃಹತೇ ಸಾದನಾಯ ॥ 7 ॥

****

ಸೂಕ್ತ 48

ಅಷ್ಟಕ 4 ಮಂಡಲ 5 ಅಧ್ಯಾಯ 3

ಋಷಿಃ ಪ್ರತಿಭಾನುರಾತ್ರೇಯಃ ॥

ದೇವತಾ : ವಿಶ್ವೇದೇವಾಃ ॥ ಛಂದಃ : ಜಗತೀ ॥

ಕದು ಪ್ರಿಯಾಯ ಧಾಮ್ನೇ ಮನಾಮಹೇ ಸ್ವಕ್ಷತ್ರಾಯ
ಸ್ವಯಶಸೇ ಮಹೇ ವಯೋವಮ್ । ಆಮೇನ್ಯಸ್ಯ ರಜಸೋ ಯದಭ್ರ
ಆ ಅಪೋ ವೃಣಾನಾ ವಿತನೋತಿ ಮಾಯಿನೀ ॥ 1 ॥ ತಾ ಅತ್ನತ
ವಯುನಂ ವೀರವಕ್ಷಣಂ ಸಮಾನ್ಯಾ ವೃತಯಾ ವಿಶ್ವಮಾ ರಜಃ ।
ಅಪ್ರೋ ಅಪಾಚೀರಪರಾ ಅಪೇಜತೇ ಪ್ರ ಪೂರ್ವಾಭಿಸ್ತಿರತೇ
ದೇವಯುರ್ಜನಃ ॥ 2 ॥ ಆ ಗ್ರಾವಭಿರಹನ್ಯೇಭಿರಕ್ತುಭಿರ್ವರಿಷ್ಠಂ
ವಜ್ರಮಾ ಜಿಘರ್ತಿ ಮಾಯಿನಿ । ಶತಂ ವಾ ಯಸ್ಯ ಪ್ರಚರನ್ತ್ಸಾನವೋ
ದಮೇ ಸಂವರ್ತಯಂತೋ ವಿ ಚ ವರ್ತಯನ್ನಹಾ ॥ 3 ॥ ತಾವುಸ್ರಾ
ರೀತಿಂ ಪರಶೋರಿವ ಪ್ರತ್ಯನೀಕಮುಖ್ಯಂ ಭುಜೇ ಅಸ್ಯ ವರ್ಪಸಃ ।
ಸಚಾ ಯದಿ ಪಿತುಮಂತಮಿವ ಕ್ಷಯಂ ರತ್ನಂ ದಧಾತಿ ಭರ-
ಹೂತಯೇ ವಿಶೇ ॥ 4 ॥ ಸ ಜಿಹ್ವಯಾ ಚತುರನೀಕ ಋಂಜತೇ

ಚಾರು ವಸಾನೋ ವರುಣೋ ಯತನ್ನರಿವ್ । ನ ತಸ್ಯ ವಿದ್ಮ
ಪುರುಷತ್ವತಾ ವಯಂ ಯತೋ ಭಗಃ ಸವಿತಾ ದಾತಿ ವಾರ್ಯವ್
॥ 15 ॥

ಸೂಕ್ತ 49

ಅಷ್ಟಕ 4 ಮಂಡಲ 5 ಅಧ್ಯಾಯ 3

ಋಷಿಃ ಪ್ರತಿಪ್ರಭ ಆತ್ರೇಯಃ ॥

ದೇವತಾ : ವಿಶ್ವೇದೇವಾಃ । ಛಂದಃ : ತ್ರಿಷ್ಟುಪ್ ।

ದೇವಂ ವೋ ಅದ್ಯ ಸವಿತಾರಮೇಷೇ ಭಗಂ ಚ ರತ್ನಂ
ವಿಭಜಂತಮಾಯೋಃ । ಆ ವಾಂ ನರಾ ಪುರುಭುಜಾ ವವೃತ್ಯಾಂ
ದಿವೇದಿವೇ ಚಿದಶ್ವಿನಾ ಸಖೀಯನ್ ॥ 1 ॥ ಪ್ರತಿ ಪ್ರಯಾಣ-
ಮುಸುರಸ್ಯ ವಿದ್ವಾನ್ತ್ಸಕ್ತೃರ್ದೇವಂ ಸವಿತಾರಂ ದುವಸ್ಯ । ಉಪ
ಬ್ರುವೀತ ನಮಸಾ ವಿಜಾನನ್ಜ್ಯೇಷ್ಠಂ ಚ ರತ್ನಂ ವಿಭಜಂತ-
ಮಾಯೋಃ ॥ 2 ॥ ಅದತ್ರಯಾ ದಯತೇ ವಾರ್ಯಾಣಿ ಪೂಷಾ
ಭಗೋ ಅದಿತಿರ್ವಸ್ತ ಉಸ್ರಃ । ಇಂದ್ರೋ ವಿಷ್ಣುರ್ವರುಣೋ
ಮಿತ್ರೋ ಅಗ್ನಿರಹಾನಿ ಭದ್ರಾ ಜನಯಂತ ದಸ್ಮಾಃ ॥ 3 ॥ ತನ್ನೋ

ಅನವ೯ಾ ಸವಿತಾ ವರೂಥಂ ತತ್ಸಿಂಧವ ಇಷಯಂತೋ ಅನು-
ಗ್ಮನ್ । ಉಪ ಯದ್ವೋೀಚೇ ಅಧ್ವರಸ್ಯ ಹೋತಾ ರಾಯಃ
ಸ್ಯಾಮ ಪತಯೋೀ ವಾಜರತ್ನಾಃ ॥ 4 ॥ ಪ್ರ ಯೋೀ ವಸುಭ್ಯ ಈವದಾ
ನವೋೀ ದುರ್ಯೋೀ ಮಿತ್ರೋ ವರುಣೋೀ ಸೂಕ್ತವಾಚಃ । ಅವೈತ್ವಭ್ವಂ
ಕೃಣುತಾ ವರೀಯೋೀ ದಿವಸ್ಪೃಥಿವ್ಯೋೀರವಸಾ ಮದೇಮ ॥ 5 ॥

ಸೂಕ್ತ 50

ಅಷ್ಟಕ 4 ಮಂಡಲ 5 ಅಧ್ಯಾಯ 3

ಋಷಿಃ ಸ್ವಸ್ಾತ್ರೇಯಃ ॥

ದೇವತಾ : ವಿಶ್ವೇದೇವಾಃ । ಛಂದಃ : 1-4 ಅನುಷ್ಟುಪ್ । 5 ಪಂಕ್ತಿಃ ।

ವಿಶ್ವೋೀ ದೇವಸ್ಯ ನೇತುರ್ಮರ್ತೋೀ ವುರೀತ ಸಖ್ಯಮ್ ।
ವಿಶ್ವೋೀ ರಾಯ ಇಷುಧ್ಯತಿ ದ್ಯುಮ್ನಂ ವೃಣೀತ ಪುಷ್ಯಸೇ ॥ 1 ॥
ತೇ ತೇ ದೇವ ನೇತರ್ಯೋೀ ಚೇವ೯ಾ ಅನುಶಸೇ । ತೇ ರಾಯಾ
ತೇ ಹ್ಯಾ (ಆ) ಋ ಪೃಚೇೀ ಸಚೇಮಹಿ ಸಚಥ್ಯೈಃ ॥ 2 ॥ ಅತೋೀ
ನ ಆ ನೂನತಿಥೀನತಃ ಪತ್ನೀರ್ದಶಸ್ಯತ । ಆರೇ ವಿಶ್ವಂ
ಪಥೇಷಾಂ ದ್ವಿಷೋೀ ಯುಯೋೀತು ಯೂಯುವಿಃ ॥ 3 ॥ ಯತ್ರ

ವಹ್ನಿರಭಿಹಿತೋ ದುದ್ರವದ್ಭ್ರೀಣ್ಯಃ ಪತಶುಃ । ನೃಮುಣಾ ವೀರ-
ಪತಸ್ತ್ಯೀsಣ್ಣಾ ಧೀರೇವ ಸನಿತಾ ॥ 4 ॥ ಏಷ ತೇ ದೇವ ನೇತಾ
ರಥಸ್ಪತಿಃ ಶಂ ರಯಿಃ । ಶಂ ರಾಯೇ ಶಂ ಸ್ವಸ್ತಯ ಇಷಃಸ್ತುತೋ
ಮನಾಮಹೇ ದೇವಸ್ತುತೋ ಮನಾಮಹೇ ॥ 5 ॥

ಸೂಕ್ತ 51

ಅಷ್ಟಕ 4 ಮಂಡಲ 5 ಅಧ್ಯಾಯ 3

ಋಷಿಃ ಸ್ವಸ್ಯಾತ್ರೇಯಃ ॥

ದೇವತಾ : ವಿಶ್ವೇದೇವಾಃ ॥

ಛಂದಃ : 1-4 ಗಾಯತ್ರೀ । 5-10 ಉಷ್ಣಿಕ್ । 11-13 ತ್ರಿಷ್ಟುಬ್ಜಗತೀ ವಾ ।
14,15 ಅನುಷ್ಟುಪ್ ॥

ಅಗ್ನೇ ಸುತಸ್ಯ ಪೀತಯೇ ವಿಶ್ವೈರೂಮೇಭಿರಾ ಗಹಿ ।
ದೇವೇಭಿರ್ಹವ್ಯದಾತಯೇ ॥ 1 ॥ ಋತಧೀತಯ ಆ ಗತ ಸತ್ಯ-
ಧರ್ಮಾಣೋ ಅಧ್ವರಮ್ । ಅಗ್ನೇಃ ಪಿಬತ ಜಿಹ್ವಯಾ ॥ 2 ॥
ವಿಪ್ರೇಭಿರ್ವಿಪ್ರ ಸಂತ್ಯ ಪ್ರಾತರ್ಯಾವಭಿರಾ ಗಹಿ । ದೇವೇಭಿಃ
ಸೋಮಪೀತಯೇ ॥ 3 ॥ ಅಯಂ ಸೋಮಶ್ಚಮೂ ಸುತೋs-

ಮತ್ರೀ ಪರಿ ಷಿಚ್ಯತೇ । ಪ್ರಿಯ ಇಂದ್ರಾಯ ವಾಯವೇ ॥ 4 ॥
ವಾಯವಾ ಯಾಹಿ ವೀತಯೇ ಜುಷ್ಟಾಣೋ ಹವ್ಯದಾತಯೇ ।
ಪಿಬಾ ಸುತಸ್ಯಾಂಧಸೋ ಅಭಿ ಪ್ರಯಃ ॥ 5 ॥ ಇಂದ್ರಶ್ಚ ವಾಯು-
ವೇಷಾಂ ಸುತಾನಾಂ ಪೀತಿಮರ್ಹಥಃ । ತಾನ್ ಜುಷೇಥಾಮರೇಪ-
ಸಾವಭಿ ಪ್ರಯಃ ॥ 6 ॥ ಸುತಾ ಇಂದ್ರಾಯ ವಾಯವೇ
ಸೋಮಾಸೋ ದಧ್ಯಾಶಿರಃ । ನಿಮ್ನಂ ನ ಯಂತಿ ಸಿಂಧವೋಽಭಿ
ಪ್ರಯಃ ॥ 7 ॥ ಸಜೂರ್ವಿಶ್ವೇಭಿರ್ದೇವೇಭಿರಶ್ವಿಭ್ಯಾಮುಷಸಾ ಸಜೂಃ ।
ಆ ಯಾಹ್ಯಗ್ನೇ ಅತ್ರಿವತ್ಸುತೇ ರಣ ॥ 8 ॥ ಸಜೂರ್ವಿತ್ರಾವರು-
ಣಾಭ್ಯಾಂ ಸಜೂಃ ಸೋಮೇನ ವಿಷ್ಣುನಾ । ಆ ಯಾಹ್ಯಗ್ನೇ ಅತ್ರಿ-
ವತ್ಸುತೇ ರಣ ॥ 9 ॥ ಸಜೂರಾದಿತ್ಯೈರ್ವಸುಭಿಃ ಸಜೂರಿಂದ್ರೇಣ
ವಾಯುನಾ । ಆ ಯಾಹ್ಯಗ್ನೇ ಅತ್ರಿವತ್ಸುತೇ ರಣ ॥ 10 ॥
ಸ್ವಸ್ತಿ ನೋ ಮಿಮೀತಾಮಶ್ವಿನಾ ಭಗಃ ಸ್ವಸ್ತಿ ದೇವ್ಯದಿತಿರ-
ನರ್ವಣಃ । ಸ್ವಸ್ತಿ ಪೂಷಾ ಅಸುರೋ ದಧಾತು ನಃ ಸ್ವಸ್ತಿ
ದ್ಯಾವಾಪೃಥಿವೀ ಸುಚೇತುನಾ ॥ 11 ॥ ಸ್ವಸ್ತಯೇ ವಾಯುಮುಪ
ಬ್ರವಾಮಹೈ ಸೋಮಂ ಸ್ವಸ್ತಿ ಭುವನಸ್ಯ ಯಸ್ಪತಿಃ । ಬೃಹ-

ಸ್ಪತಿಂ ಸರ್ವಗಣಂ ಸ್ವಸ್ತಯೇ ಸ್ವಸ್ತಯ ಆದಿತ್ಯಾಸೋ ಭವಂತು
ನಃ ॥ 12 ॥ ವಿಶ್ವೇ ದೇವಾ ನೋ ಅದ್ಯಾ ಸ್ವಸ್ತಯೇ ವೈಶ್ವಾ-
ನರೋ ವಸುರಗ್ನಿಃ ಸ್ವಸ್ತಯೇ । ದೇವಾ ಅವಂತ್ವೃಭವಃ
ಸ್ವಸ್ತಯೇ ಸ್ವಸ್ತಿ ನೋ ರುದ್ರಃ ಪಾತ್ವಂಹಸಃ ॥ 13 ॥ ಸ್ವಸ್ತಿ
ಮಿತ್ರಾವರುಣಾ ಸ್ವಸ್ತಿ ಪಥ್ಯೇ ರೇವತಿ । ಸ್ವಸ್ತಿ ನ ಇಂದ್ರಶ್ಚಾ-
ಗ್ನಿಶ್ಚ ಸ್ವಸ್ತಿ ನೋ ಅದಿತೇ ಕೃಧಿ ॥ 14 ॥ ಸ್ವಸ್ತಿ ಪಂಥಾಮನು
ಚರೇಮ ಸೂರ್ಯಾಚಂದ್ರಮಸಾವಿವ । ಪುನರ್ದದತಾಘ್ನತಾ
ಜಾನತಾ ಸಂ ಗಮೇಮಹಿ ॥ 15 ॥

ಸೂಕ್ತ 52

ಅಷ್ಟಕ 4 ಮಂಡಲ 5 ಅಧ್ಯಾಯ 3

ಋಷಿಃ ಶ್ಯಾವಾಶ್ವ ಆತ್ರೇಯಃ ॥

ದೇವತಾ : ಮರುತಃ ।

ಛಂದಃ : 1-5, 7-16 ಅನುಷ್ಟುಪ್ । 6-17 ಪಂಕ್ತಿಃ ।

ಪ್ರ ಶ್ಯಾವಾಶ್ವ ಧೃಷ್ಣುಯಾರ್ಚಾ ಮರುದ್ಭಿರ್ಋಕ್ವಭಿಃ ।
ಯೇ ಅದ್ರೋಘಮನುಷ್ವಧಂ ಶ್ರವೋ ಮದಂತಿ ಯಜ್ಞಿಯಾಃ

॥ 1 ॥ ತೇ ಹಿ ಸ್ಥಿರಸ್ಯ ಶವಸಃ ಸಖಾಯಃ ಸಂತಿ ಧೃಷ್ಣುಯಾ । ತೇ
ಯಾವನ್ನಾ ಧೃಷದ್ವಿನಸ್ತ್ಮನಾ ಪಾಂತಿ ಶಶ್ವತಃ ॥ 2 ॥ ತೇ
ಸ್ಪಂದ್ರಾಸೋ ನೋಕ್ಷಣೋSತಿ ಷ್ಕಂದಂತಿ ಶರ್ವರೀಃ । ಮರುತಾ-
ಮುಧಾ ಮಹೋ ದಿವಿ ಕ್ಷ್ಮಾ ಚ ಮನ್ಮಹೇ ॥ 3 ॥ ಮರುತ್ಸು
ವೋ ದಧೀಮಹಿ ಸ್ತೋಮಂ ಯಜ್ಞಂ ಚ ಧೃಷ್ಣುಯಾ । ವಿಶ್ವೇ
ಯೇ ಮಾನುಷಾ ಯುಗಾ ಪಾಂತಿ ಮರ್ತ್ಯಂ ರಿಷಃ ॥ 4 ॥
ಅರ್ಹಂತೋ ಯೇ ಸುದಾನವೋ ನರೋ ಅಸಾಮಿಶವಸಃ । ಪ್ರ
ಯಜ್ಞಂ ಯಜ್ಞಿಯೇಭ್ಯೋ ದಿವೋ ಅರ್ಚಾ ಮರುದ್ಭ್ಯಃ ॥ 5 ॥
ಆ ರುಕ್ಮೈರಾ ಯುಧಾ ನರ ಋಷ್ವಾ ಋಷ್ಟೀರಸೃಕ್ಷತ । ಅನ್ವೇನಾ
ಅಹ ವಿದ್ಯುತೋ ಮರುತೋ ಜಜ್ಝತೀರಿವ ಭಾನುರರ್ತ ತ್ಮನಾ
ದಿವಃ ॥ 6 ॥ ಯೇ ವಾವೃಧಂತ ಪಾರ್ಥಿವಾ ಯ ಉರಾವಂತರಿಕ್ಷ
ಆ । ವೃಜನೇ ವಾ ನದೀನಾಂ ಸಧಸ್ಥೇ ವಾ ಮಹೋ ದಿವಃ ॥ 7 ॥
ಶರ್ಧೋ ಮಾರುತಮುಚ್ಛಂಸ ಸತ್ಯಶವಸಮೃಭ್ವಸಮ್ । ಉತ ಸ್ಮ
ತೇ ಶುಭೇ ನರಃ ಪ್ರ ಸ್ಪಂದ್ರಾ ಯುಜತ ತ್ಮನಾ ॥ 8 ॥ ಉತ ಸ್ಮ
ತೇ ಪರುಷ್ಣ್ಯಮೂರ್ಣಾ ವಸತ ಶುಂಧ್ಯವಃ । ಉತ ಪವ್ಯಾ ರಥಾ-

ನಾವುದ್ರಂ ಭಿಂದಂತ್ಯೋಜಸಾ ॥ 9 ॥ ಆಪಥ್ಯೋ ವಿಪಥ್ಯೋ
ಯೋಽಂತಸ್ಪಥಾ ಅನುಪಥಾಃ । ಏತೇಭಿರ್ಮಹ್ಯಂ ನಾವುಭಿ-
ರ್ಯಜ್ಞಂ ವಿಷ್ಟಾರ ಓಹತೇ ॥ 10 ॥ ಅಧಾ ನರೋ ನ್ಯೋಹ-
ತೇಽಧಾ ನಿಯುತ ಓಹತೇ । ಅಧಾ ಸಾರಾವತಾ ಇತಿ ಚಿತ್ರಾ
ರೂಪಾಣಿ ದರ್ಶ್ಯ ॥ 11 ॥ ಛಂದಃಸ್ತುಭಃ ಕುಭನ್ಯವ ಉತ್ಸವಾ
ಕೀರಿಣೋ ನೃತುಃ । ತೇ ಮೇ ಕೇ ಚಿನ್ನ ತಾಯವ ಊವಾ
ಆಸನ್ದೃಶಿ ತ್ವಿಷೇ ॥ 12 ॥ ಯ ಋಷ್ವಾ ಋಷ್ಟಿವಿದ್ಯುತಃ
ಕವಯಃ ಸಂತಿ ವೇಧಸಃ । ತಮೃಷೇ ಮಾರುತಂ ಗಣಂ ನವುಸ್ಯಾ
ರವುಯಾ ಗಿರಾ ॥ 13 ॥ ಅಚ್ಛ ಋಷೇ ಮಾರುತಂ ಗಣಂ ದಾನಾ
ಮಿತ್ರಂ ನ ಯೋಷಣಾ । ದಿವೋ ವಾ ಧೃಷ್ಣವ ಓಜಸಾ ಸ್ತುತಾ
ಧೀಭಿರಿಷಣ್ಯತ ॥ 14 ॥ ನೂ ಮನ್ವಾನ ಏಷಾಂ ದೇವಾ ಅಚ್ಛಾ ನ
ವಕ್ಷಣಾ । ದಾನಾ ಸಚೇತ ಸೂರಿಭಿರ್ಯಾ ಮಶ್ರುತೇಭಿರಂಜಿಭಿಃ
॥ 15 ॥ ಪ್ರ ಯೇ ಮೇ ಬಂಧ್ವೇಷೇ ಗಾಂ ವೋಚಂತ ಸೂರಯಃ
ಪೃಶ್ನಿಂ ವೋಚಂತ ಮಾತರಮ್ । ಅಧಾ ಪಿತರಮಿಷ್ಣಾಂ ರುದ್ರಂ
ವೋಚಂತ ಶಿಕ್ವಸಃ ॥ 16 ॥ ಸಪ್ತ ಮೇ ಸಪ್ತ ಶಾಕಿನ ಏಕಮೇಕಾ

ಶತಾ ದದುಃ । ಯುವುನಾಯೂವುಧಿ ಶ್ರುತವುದ್ರಾಧ್ದೋ ಗವ್ಯಂ
ವೃಜೇ ನಿ ರಾಧ್ದೋ ಅಶ್ವ್ಯಂ ವೃಜೇ ॥ 17 ॥

ಸೂಕ್ತ 53

ಅಷ್ಟಕ 4 ಮಂಡಲ 5 ಅಧ್ಯಾಯ 3

ಋಷಿಃ ಶ್ಯಾವಾಶ್ವ ಆತ್ರೇಯಃ ॥

ದೇವತಾ : ಮರುತಃ ॥

ಛಂದಃ : 1,5,10,11,15 ಕಕುಪ್ । 2 ಬೃಹತೀ । 3 ಅನುಷ್ಟುಪ್ ।
4 ಪುರಉಷ್ಣಿಕ್ । 6,7,9,13,14,16 ಸತೋಬೃಹತೀ । 8,12 ಗಾಯತ್ರೀ ॥

ಕೋ ವೇದ ಜಾನಮೇಷಾಂ ಕೋ ವಾ ಪುರಾ ಸುಮ್ನೇಷ್ವಾಸ
ವುರುತಾವುಃ । ಯುದ್ಯುಯುಜ್ರೇ ಕಿಲಾಸ್ಯಃ ॥ 1 ॥ ಐತಾನ್ರಥೇಷು
ತಸ್ಥುಷಃ ಕಃ ಶುಶ್ರಾವ ಕಥಾ ಯುಯುಃ । ಕಸ್ಯೈ ಸಸ್ರುಃ ಸುದಾಸೇ
ಅನ್ವಾಪಯ ಇಳಾಭಿರ್ವೃಷ್ಟಯುಃ ಸಹ ॥ 2 ॥ ತೇ ವು ಆಹುರ್ಯು
ಆಯೇಯುರುಪ ದ್ಯುಭಿರ್ವಿಭಿರ್ವುದೇ । ನರೋ ವುರ್ಯಾ ಅರೇ-
ಪಸ ಇವಾನ್ವಶ್ನಿತಿ ಷ್ಟುಹಿ ॥ 3 ॥ ಯೇ ಅಂಜಿಷು ಯೇ
ವಾಶೀಷು ಸ್ವಭಾನವಃ ಸ್ರಕ್ಷು ರುಕ್ಮೇಷು ಖಾದಿಷು । ಶ್ರಾಯೋ

ರಥೇಷು ಧನ್ವಸು ॥ 4 ॥ ಯುಷ್ಮಾಕಂ ಸ್ಮಾ ರಥಾ ಅನು ಮಮದೇ
ದಧೇ ಮರುತೋ ಜೀರದಾನವಃ । ವೃಷ್ಟೀ ದ್ಯಾವೋ ಯತೀರಿವ
॥ 5 ॥ ಆ ಯಂ ನರಃ ಸುದಾನವೋ ದದಾಶುಷೇ ದಿವಃ ಕೋಶ-
ಮಚುಚ್ಯವುಃ । ವಿ ಪರ್ಜನ್ಯಂ ಸೃಜಂತಿ ರೋದಸೀ ಅನು ಧನ್ವನಾ
ಯಂತಿ ವೃಷ್ಟಯಃ ॥ 6 ॥ ತತೃದಾನಾಃ ಸಿಂಧವಃ, ಕ್ಷೋದಸಾ
ರಜಃ ಪ್ರ ಸಸ್ರುರ್ಧೇನವೋ ಯಥಾ । ಸ್ಯನಾ ಅಶ್ವಾಇವಾಧ್ವನೋ
ವಿಮೋಚನೇ ವಿ ಯದ್ವರ್ತಂತ ಏನ್ಯಃ ॥ 7 ॥ ಆ ಯಾತ ಮರುತೋ
ದಿವ ಆಂತರಿಕ್ಷಾದಮಾದುತ । ಮಾವ ಸ್ಥಾತ ಪರಾವತಃ ॥ 8 ॥
ಮಾ ವೋ ರಸಾನಿತಭಾ ಕುಭಾ ಕ್ರುಮುರ್ಮಾ ವಃ ಸಿಂಧುರ್ನಿ
ರೀರಮತ್ । ಮಾ ವಃ ಪರಿ ಷ್ಠಾತ್ಸರಯುಃ ಪುರೀಷಿಣ್ಯಸ್ಮೇ
ಇತ್ಸುಮ್ನಮಸ್ತು ವಃ ॥ 9 ॥ ತಂ ವಃ ಶರ್ಧಂ ರಥಾನಾಂ ತ್ವೇಷಂ
ಗಣಂ ಮಾರುತಂ ನವ್ಯಸೀನಾವತ್ । ಅನು ಪ್ರ ಯಂತಿ ವೃಷ್ಟಯಃ
॥ 10 ॥ ಶರ್ಧಂಶರ್ಧಂ ವ ಏಷಾಂ ವ್ರಾತಂವ್ರಾತಂ ಗಣಂಗಣಂ
ಸುಶಸ್ತಿಭಿಃ । ಅನು ಕ್ರಾಮೇಮ ಧೀತಿಭಿಃ ॥ 11 ॥ ಕಸ್ಯಾ ಅದ್ಯ
ಸುಜಾತಾಯ ರಾತಹವ್ಯಾಯ ಪ್ರ ಯಯುಃ । ಏನಾ ಯಾಮೇನ

ಮರುತಃ ॥ 12 ॥ ಯೇನ ತೋಕಾಯ ತನಯಾಯ ಧಾನ್ಯ(ಅ)ಂ
ಬೀಜಂ ವಹಧ್ವೇ ಅಕ್ಷಿತಮ್ । ಅಸ್ಮಭ್ಯಂ ತದ್ಧತ್ತನ ಯದ್ವ
ಈಮಹೇ ರಾಧೋ ವಿಶ್ವಾಯು ಸೌಭಗಮ್ ॥ 13 ॥ ಅತೀಯಾಮ
ನಿದಸ್ತಿರಃ ಸ್ವಸ್ತಿಭಿರ್ಹಿತ್ವಾವದ್ಯಮರಾತೀಃ । ವೃಷ್ಟ್ವೇ ಶಂ ಯೋ-
ರಾಪ ಉಸ್ರಿ ಭೇಷಜಂ ಸ್ಯಾಮ ಮರುತಃ ಸಹ ॥ 14 ॥ ಸುದೇವಃ
ಸಮಹಾಸತಿ ಸುವೀರೋ ನರೋ ಮರುತಃ ಸ ಮರ್ತ್ಯಃ । ಯಂ
ತ್ರಾಯಧ್ವೇ ಸ್ಯಾಮ ತೇ ॥ 15 ॥ ಸ್ತುಹಿ ಭೋಜಾನ್ ತ್ಸ್ತುವತೋ
ಅಸ್ಯ ಯಾಮನಿ ರಣನ್ಗಾವ್ಯೋ ನ ಯವಸೇ । ಯತಃ ಪೂರ್ವಾ
ಇವ ಸಖೀರನು ಹ್ವಯ ಗಿರಾ ಗೃಣೀಹಿ ಕಾಮಿನಃ ॥ 16 ॥

ಸೂಕ್ತ 54

ಅಷ್ಟಕ 4 ಮಂಡಲ 5 ಅಧ್ಯಾಯ 3

ಋಷಿಃ ಶ್ಯಾವಾಶ್ವ ಆತ್ರೇಯಃ ॥

ದೇವತಾ : ಮರುತಃ । ಛಂದಃ : 1-13, 15 ಜಗತೀ । 14 ತ್ರಿಷ್ಟುಪ್ ।

ಪ್ರ ಶರ್ಧಾಯ ಮಾರುತಾಯ ಸ್ವಭಾನವ ಇಮಾಂ ವಾಚ-
ಮನಜಾ ಪರ್ವತಚ್ಯುತೇ । ಘರ್ಮಸ್ತುಭೇ ದಿವ ಆ ಪೃಷ್ಠಯಜ್ವನೇ

ದ್ಯುಮ್ನಶ್ರವಸೇ ಮಹಿ ನೃಮ್ಣಮರ್ಚತ ॥ 1 ॥ ಪ್ರ ವೋ ಮರುತ-
ಸ್ತವಿಷಾ ಉದನ್ಯವೋ ವಯೋವೃಧೋ ಅಶ್ವಯುಜಃ ಪರಿಜ್ರಯಃ ।
ಸಂ ವಿದ್ಯುತಾ ದಧತಿ ವಾಶತಿ ತ್ರಿತಃ ಸ್ವರಂತ್ಯಾಪ್ಯೋsವನಾ ಪರಿ-
ಜ್ರಯಃ ॥ 2 ॥ ವಿದ್ಯುನ್ಮಹಸೋ ನರೋ ಅಶ್ಮದಿದ್ಯವೋ ವಾತ-
ತ್ವಿಷೋ ಮರುತಃ ಪರ್ವತಚ್ಯುತಃ । ಅಬ್ದಯಾ ಚಿನ್ಮಹುರಾ
ಹ್ರಾದುನೀವೃತಃ ಸ್ತನಯದವಾ ರಭಸಾ ಉದೌಜಸಃ ॥ 3 ॥
ವ್ಯ (ಅ) ೧ ಕ್ತೂನ್ರುದ್ರಾ ವ್ಯಹಾನಿ ಶಿಕ್ವಸೋ ವ್ಯ (ಅ) ೧ ಂತರಿಕ್ಷಂ
ವಿ ರಜಾಂಸಿ ಧೂತಯಃ । ವಿ ಯದಜ್ರಾ ಅಜಥ ನಾವ ಈಂ
ಯಥಾ ವಿ ದುರ್ಗಾಣಿ ಮರುತೋ ನಾಹ ರಿಷ್ಯತ ॥ 4 ॥
ತದ್ವೀರ್ಯಂ ವೋ ಮರುತೋ ಮಹಿತ್ವನಂ ದೀರ್ಘಂ ತತಾನ
ಸೂರ್ಯೋ ನ ಯೋಜನಮ್ । ವಿತಾ ನ ಯಾಮೋ ಅಗೃಭೀತ-
ಶೋಚಿಷೋsನಶ್ವದಾಂ ಯನ್ನ್ಯಯಾತನಾ ಗಿರಿಮ್ ॥ 5 ॥
ಅಭ್ರಾಜಿ ಶರ್ಧೋ ಮರುತೋ ಯದರ್ಣಸಂ ಮೋಷಥಾ ವೃಕ್ಷಂ
ಕಪನೇವ ವೇಧಸಃ । ಅಧ ಸ್ಮಾ ನೋ ಅರಮತಿಂ ಸಜೋಷಸಶ್ಚ-
ಕ್ಷುರಿವ ಯಂತಮನು ನೇಷಥಾ ಸುಗಮ್ ॥ 6 ॥ ನ ಸ ಜೀಯತೇ

ಮರುತೋ ನ ಹನ್ಯತೇ ನ ಸ್ರೇಧತಿ ನ ವ್ಯಥತೇ ನ ರಿಷ್ಯತಿ
ನಾಸ್ಯ ರಾಯ ಉಪ ದಸ್ಯಂತಿ ನೋತಯ ಋಷಿಂ ವಾ ಯಂ
ರಾಜಾನಂ ವಾ ಸುಷೂದಥ ॥ 7 ॥ ನಿಯುತ್ವಂತೋ ಗ್ರಾವ್ಣಜಿತೋ
ಯಥಾ ನರೋಽರ್ಯಮಣೋ ನ ಮರುತಃ ಕವಂಧಿನಃ । ಪಿನ್ವ-
ತ್ಯುತ್ಸಂ ಯದಿನಾಸೋ ಅಸ್ವರನ್ವ್ಯಂದಂತಿ ಪೃಥಿವೀಂ ಮಧ್ವೋ
ಅಂಧಸಾ ॥ 8 ॥ ಪ್ರವತ್ವತೀಯಂ ಪೃಥಿವೀ ಮರುದ್ಭ್ಯಃ ಪ್ರವ-
ತ್ವತೀ ದ್ಯೌರ್ಭವತಿ ಪ್ರಯದ್ಭ್ಯಃ । ಪ್ರವತ್ವತೀಃ ಪಥ್ಯಾ ಅಂತ-
ರಿಕ್ಷ್ಯಾಃ ಪ್ರವತ್ವಂತಃ ಪರ್ವತಾ ಜೀರದಾನವಃ ॥ 9 ॥ ಯನ್ಮರುತಃ
ಸಭರಸಃ ಸ್ವರ್ಣರಃ ಸೂರ್ಯ ಉದಿತೇ ಮದಥಾ ದಿವೋ ನರಃ ।
ನ ವೋಽಶ್ವಾಃ ಶ್ರಥಯಂತಾಹ ಸಿಸ್ರತಃ ಸದ್ಯೋ ಅಸ್ಮಾಧ್ವನಃ
ಪಾರಮಶ್ನಥ ॥ 10 ॥ ಅಂಸೇಷು ವ ಋಷ್ಟಯಃ ಪತ್ಸು
ಖಾದಯೋ ವಕ್ಷಃಸು ರುಕ್ಮಾ ಮರುತೋ ರಥೇ ಶುಭಃ । ಅಗ್ನಿ-
ಭ್ರಾಜಸೋ ವಿದ್ಯುತೋ ಗಭಸ್ತ್ಯೋಃ ಶಿಪ್ರಾಃ ಶೀರ್ಷಸು ವಿತತಾ
ಹಿರಣ್ಯಯೀಃ ॥ 11 ॥ ತಂ ನಾಕಮರ್ಯೋ ಅಗೃಭೀತಶೋಚಿಷಂ
ರುತತ್ವಿಪ್ಸಲಂ ಮರುತೋ ವಿ ಧೂನುಥ । ಸಮಜ್ಯಂತ ವೃಜ-

ನಾತಿತ್ವಿಷಂತ ಯತ್ಸ್ವರಂತಿ ಘೋಷಂ ವಿತತಮೃತಾಯವಃ ॥ 12 ॥
ಯುಷ್ಮಾದತ್ತಸ್ಯ ಮರುತೋ ವಿಚೇತಸೋ ರಾಯಃ ಸ್ಯಾಮ
ರಥ್ಯೋ (ಓ) ಽ ವಯಸ್ವತಃ । ನ ಯೋ ಯುಚ್ಛತಿ ತಿಷ್ಯೋ (ಓ) ಽ
ಯಥಾ ದಿವ್ಯೋ (ಓ) ಽ ಸ್ಮೇ ರಾರಂತ ಮರುತಃ ಸಹಸ್ರಿಣಮ್ ॥ 13 ॥
ಯೂಯಂ ರಯಿಂ ಮರುತಃ ಸ್ಪಾರ್ಹವೀರಂ ಯೂಯಮೃಷಿ ಮವಥ ಸಾಮವಿಪ್ರಮ್ ।
ಯೂಯಮರ್ವಂತಂ ಭರತಾಯ ವಾಜಂ ಯೂಯಂ ಧತ್ಥ ರಾಜಾನಂ ಶ್ರುಷ್ಟಿಮಂತಮ್
॥ 14 ॥ ತದ್ವೋ ಯಾಮಿ ದ್ರವಿಣಂ ಸವ್ಯಗೂತಯೋ ಯೇನಾ
ಸ್ವ (ಅ) ರ್ಣ ತತನಾಮ ನೃಭಿ । ಇದಂ ಸು ಮೇ
ಮರುತೋ ಹವ್ಯಂ ತಾ ವಚೋ ಯಸ್ಯ ತರೇಮ ತರಸಾ ಶತಂ
ಹಿಮಾಃ ॥ 15 ॥

****

ಸೂಕ್ತ 55

ಅಷ್ಟಕ 4 ಮಂಡಲ 5 ಅಧ್ಯಾಯ 3

ಋಷಿಃ ಶ್ಯಾವಾಶ್ವ ಆತ್ರೇಯಃ ॥

ದೇವತಾ : ಮರುತಃ ॥ ಛಂದಃ : 1-9 ಜಗತೀ । 10 ತ್ರಿಷ್ಟುಪ್ ॥

ಪ್ರಯ॑ಜ್ಯವೋ॒ ಮರು॑ತೋ॒ ಭ್ರಾಜ॑ದೃಷ್ಟಯೋ॒ ಬೃಹ॒-
ದ್ಧ್ವಯೋ॒ ದಧಿ॑ರೇ ರು॒ಕ್ಮವ॑ಕ್ಷಸಃ । ಈ॒ಯುಂ॒ತೇ॒ ಅಶ್ವ್ಯಃ॑ ಸು॒ಯು॒-
ಮೇ॒ಭಿ॒ರಾ॒ಶು॒ಭಿಃ॒ ಶುಭ॑ಂ ಯಾ॒ತಾ॒ಮನು॒ ರಥಾ॑ ಅವೃತ್ಸತ ॥ 1 ॥
ಸ್ವಯಂ॑ ದ॒ಧಿ॒ದ್ವೇ॒ ತವಿ॑ಷೀಂ॒ ಯಥಾ॒ ವಿದ॒ ಬೃಹ॑ನ್ಮಹಾಂತ
ಉ॒ರ್ವಿ॒ಯಾ ವಿ ರಾ॑ಜಥ । ಉ॒ತಾಂತರಿ॑ಕ್ಷಂ ಮಮಿರೇ॒ ವ್ಯೋ॑ಜಸಾ
ಶುಭ॑ಂ ಯಾ॒ತಾ॒ಮನು॒ ರಥಾ॑ ಅವೃತ್ಸತ ॥ 2 ॥ ಸಾ॒ಕಂ ಜಾ॒ತಾಃ
ಸು॒ಭ್ವಃ॑ ಸಾ॒ಕಮು॒ಕ್ಷಿ॑ತಾಃ ಶ್ರಿ॒ಯೇ ಚಿ॒ದಾ ಪ್ರ॒ತರ॑ಂ ವಾವೃಧು-
ರ್ನರ॑ಃ । ವಿ॒ರೋ॒ಕಿ॒ಣಃ ಸೂರ್ಯ॑ಸ್ಯೇವ ರ॒ಶ್ಮಯ॑ಃ ಶುಭ॑ಂ
ಯಾ॒ತಾ॒ಮನು॒ ರಥಾ॑ ಅವೃತ್ಸತ ॥ 3 ॥ ಆ॒ಭೂ॒ಷೇ॒ಣ್ಯಂ॑ ವೋ
ಮರುತೋ ಮಹಿ॒ತ್ವನಂ॑ ದಿ॒ದೃ॒ಕ್ಷೇ॒ಣ್ಯಂ॑ ಸೂರ್ಯ॑ಸ್ಯೇವ ಚ॒ಕ್ಷ॒-
ಣವ॑ಮ್ । ಉ॒ತೋ ಅ॒ಸ್ಮಾ ಅ॒ಮೃ॒ತ॒ತ್ವೇ ದ॒ಧಾ॒ತ॒ನ॒ ಶುಭ॑ಂ

ಯಾತಾವನ್ನು ರಥಾ ಅವೃತ್ಸತ ॥ 4 ॥ ಉದೀರಯಥಾ ಮರುತಃ
ಸಮುದ್ರತೋ ಯೂಯಂ ವೃಷ್ಟಿಂ ವರ್ಷಯಥಾ ಪುರೀಷಿಣಃ ।
ನ ವೋ ದಸ್ರಾ ಉಪ ದಸ್ಯಂತಿ ಧೇನವಃ ಶುಭಂ ಯಾತಾವನ್ನು
ರಥಾ ಅವೃತ್ಸತ ॥ 5 ॥ ಯದಶ್ವಾನ್ ಧೂರ್ಷು ಪೃಷತೀರಯುಗ್ಧ್ವಂ
ಹಿರಣ್ಯಯಾನ್ಪ್ರತ್ಯತ್ಕಾ ಅಮುಗ್ಧ್ವಮ್ । ವಿಶ್ವಾ ಇತ್ಸ್ಪೃಧೋ
ಮರುತ್ತೋ ವ್ಯಸ್ಯಥ ಶುಭಂ ಯಾತಾವನ್ನು ರಥಾ
ಅವೃತ್ಸತ ॥ 6 ॥ ನ ಪರ್ವತಾ ನ ನದ್ಯೋ ವರಂತ ವೋ ಯತ್ರಾ-
ಚಿಧ್ವಂ ಮರುತ್ತೋ ಗಚ್ಛಥೇದು ತತ್ । ಉತ ದ್ಯಾವಾಪೃಥಿವೀ
ಯಾಥನಾ ಪರಿ ಶುಭಂ ಯಾತಾವನ್ನು ರಥಾ ಅವೃತ್ಸತ ॥ 7 ॥
ಯತ್ಪೂರ್ವ್ಯಂ ಮರುತ್ತೋ ಯಚ್ಚ ನೂತನಂ ಯದುದ್ಯತೇ
ವಸವ್ಯೋ ಯಚ್ಚ ಶಸ್ಯತೇ । ವಿಶ್ವಸ್ಯ ತಸ್ಯ ಭವಥಾ ನವೇದಸಃ
ಶುಭಂ ಯಾತಾವನ್ನು ರಥಾ ಅವೃತ್ಸತ ॥ 8 ॥ ಮೃಳತ ನೋ
ಮರುತ್ತೋ ಮಾ ವಧಿಷ್ಟನಾಸ್ಮಭ್ಯಂ ಶರ್ಮ ಬಹುಲಂ ವಿ
ಯಂತನ । ಅಧಿ ಸ್ತೋತ್ರಸ್ಯ ಸಖ್ಯಸ್ಯ ಗಾತನ ಶುಭಂ ಯಾತಾ-
ವನ್ನು ರಥಾ ಅವೃತ್ಸತ ॥ 9 ॥ ಯೂಯಮುಸ್ಮಾನ್ನಯತ ವಸ್ಯೋ

ಅಚ್ಛಾ ನಿರಂಹತಿಭ್ಯೋ ಮರುತೋ ಗೃಣಾನಾಃ । ಜುಷಧ್ವಂ ನೋ ಹವ್ಯದಾತಿಂ ಯಜತ್ರಾ ವಯಂ ಸ್ಯಾಮ ಪತಯೋ ರಯೀಣಾಮ್ ॥ 10 ॥

ಸೂಕ್ತ 56

ಅಷ್ಟಕ 4 ಮಂಡಲ 5 ಅಧ್ಯಾಯ 3

ಋಷಿಃ ಶ್ಯಾವಾಶ್ವ ಆತ್ರೇಯಃ ॥

ದೇವತಾ : ಮರುತಃ ।

ಛಂದಃ । 1,2,4-6,8,9 ಬೃಹತೀ । 3,7 ಸತೋಬೃಹತೀ ।

ಅಗ್ನೇ ಶರ್ಧಂತವಾ ಗಣಂ ಪಿಷ್ಟಂ ರುಕ್ಮೇಭಿರಂಜಿಭಿಃ । ವಿಶೋ ಅದ್ಯ ಮರುತಾಮವ ಹ್ವಯೇ ದಿವಶ್ಚಿದ್ರೋಚನಾದಧಿ ॥ 1 ॥ ಯಥಾ ಚಿನ್ಮನ್ಯಸೇ ಹೃದಾ ತದಿನ್ನೋ ಜಗ್ಮುರಾಶಸಃ । ಯೇ ತೇ ನೇದಿಷ್ಠಂ ಹವನಾನ್ಯಾಗವನ್ತಾನ್, ವರ್ಧ ಭೀಮಸಂದೃಶಃ ॥ 2 ॥ ವಿಳ್ಹುಷ್ಮತೀವ ಪೃಥಿವೀ ಪರಾಹತಾ ಮದಂತ್ಯೇತ್ಯಸ್ಮದಾ । ಋಷ್ವಾಸೋ ನ ವೋ ಮರುತಃ ಶಿವಾವತಾ ಅನೋ

ದ್ರುಘ್ವೋ ಗೌರಿವ ಭೀಮಯುಃ ॥ 3 ॥ ನಿ ಯೇ ರಿಣಂತ್ಯೋಜಸಾ
ವೃಥಾ ಗಾವ್ಯೋ ನ ದುರ್ಧುರಃ । ಅಶ್ಮಾನಂ ಚಿತ್ಸ್ವರ್ಯಂ (ಅ) ಣಂ
ಪರ್ವತಂ ಗಿರಿಂ ಪ್ರ ಚ್ಯಾವಯಂತಿ ಯೇಮಭಿಃ ॥ 4 ॥ ಉತ್ತಿಷ್ಠ
ನೂನಮೇಷಾಂ ಸ್ತೋಮೈಃ ಸಮುಕ್ಷಿತಾನಾಮ್ । ಮರುತಾಂ
ಪುರುತಮಮಪೂರ್ವ್ಯಂ ಗವಾಂ ಸರ್ಗಮಿವ ಹ್ವಯೇ ॥ 5 ॥
ಯುಂಗ್ಧ್ವಂ ಹ್ಯರುಷೀ ರಥೇ ಯುಂಗ್ಧ್ವಂ ರಥೇಷು ರೋಹಿತಃ ।
ಯುಂಗ್ಧ್ವಂ ಹರೀ ಅಜಿರಾ ಧುರಿ ವೋಳ್ಹವೇ ವಹಿಷ್ಠಾ ಧುರಿ
ವೋಳ್ಹವೇ ॥ 6 ॥ ಉತ ಸ್ಯ ವಾಜ್ಯರುಷಸ್ತುವಿಷ್ವಣಿರಿಹ ಸ್ಮ
ಧಾಯಿ ದರ್ಶತಃ । ಮಾ ವೋ ಯಾಮೇಷು ಮರುತಶ್ಚಿರಂ ಕರತ್ಪ್ರ
ತಂ ರಥೇಷು ಚೋದತ ॥ 7 ॥ ರಥಂ ನು ಮಾರುತಂ ವಯಂ
ಶ್ರವಸ್ಯಮಾ ಹುವಾಮಹೇ । ಆ ಯಸ್ಮಿನ್ತ್ಸೌಭಾಗಾನಿ ಬಿಭ್ರತೀ
ಸಚಾ ಮರುತ್ಸು ರೋದಸೀ ॥ 8 ॥ ತಂ ವಃ ಶರ್ಧಂ ರಥೇಶುಭಂ
ತ್ವೇಷಂ ಪನಸ್ಯುಮಾ ಹುವೇ । ಯಸ್ಮಿನ್ತ್ಸುಜಾತಾ ಸುಭಗಾ
ಮಹೀಯತೇ ಸಚಾ ಮರುತ್ಸು ವಿಳ್ಹುಷೀ ॥ 9 ॥

ಸೂಕ್ತ 57

ಅಷ್ಟಕ 4 ಮಂಡಲ 5 ಅಧ್ಯಾಯ 3

ಋಷಿಃ ಶ್ಯಾವಾಶ್ವ ಆತ್ರೇಯಃ ॥

ದೇವತಾ : ಮರುತಃ ॥ ಛಂದಃ : 1-6 ಜಗತೀ । 7-8 ತ್ರಿಷ್ಟುಪ್ ॥

ಆ ರುದ್ರಾಸ ಇಂದ್ರವಂತಃ ಸಜೋಷಸೋ ಹಿರಣ್ಯರಥಾಃ
ಸುವಿತಾಯ ಗಂತನ । ಇಯಂ ವೋ ಅಸ್ಮತ್ಪ್ರತಿ ಹರ್ಯತೇ ಮತಿ-
ಸ್ತೃಷಜೇ ನ ದಿವ ಉತ್ಸಾ ಉದನ್ಯವೇ ॥ 1 ॥ ವಾಶೀಮಂತ
ಋಷ್ಟಿಮಂತೋ ಮನೀಷಿಣಃ ಸುಧನ್ವಾನ ಇಷುಮಂತೋ ನಿಷಂ-
ಗಿಣಃ । ಸ್ಪಶ್ವಾಃ ಸ್ಥ ಸುರಥಾಃ ಪೃಶ್ನಿಮಾತರಃ ಸ್ವಾಯುಧಾ
ಮರುತೋ ಯಾಥನಾ ಶುಭಸ್ಪತಿ ॥ 2 ॥ ಧೂನುಥ ದ್ಯಾಂ ಪರ್ವ-
ತಾನ್ದಾಶುಷೇ ವಸು ನಿ ವೋ ವನಾ ಜಿಹತೇ ಯಾಮನೋ ಭಿಯಾ ।
ಕೋಪಯಂಥ ಪೃಥಿವೀಂ ಪೃಶ್ನಿಮಾತರಃ ಶುಭೇ ಯದುಗ್ರಾಃ
ಪೃಷತೀರಯುಗ್ಧ್ವಮ್ ॥ 3 ॥ ವಾತತ್ವಿಷೋ ಮರುತೋ ವರ್ಷ-
ನಿರ್ಜೋ ಯಮಾ ಇವ ಸುಸದೃಶಃ ಸುಪೇಶಸಃ । ಪಿಶಂಗಾಶ್ವಾ
ಅರುಣಾಶ್ವಾ ಅರೇಪಸಃ ಪ್ರತ್ವಕ್ಷಸೋ ಮಹಿನಾ ದ್ಯಾವಿವೋರವಃ

॥ 4 ॥ ಪ್ರರುದ್ರಾಸ್ಸಾ ಅಂಜಿವಮಂತಃ ಸುದಾನವಸ್ತ್ವೀಷಸಂದೃಶೋ
ಅನವಭ್ರರಾಧಸಃ । ಸುಜಾತಾಸೋ ಜನುಷಾ ರುಕ್ಮವಕ್ಷಸೋ
ದಿವೋ ಅರ್ಕಾ ಅಮೃತಂ ನಾಮ ಭೇಜಿರೇ ॥ 5 ॥ ಋಷ್ಟಯೋ
ವೋ ಮರುತೋ ಅಂಸಯೋರಧಿ ಸಹ ಓಜೋ ಬಾಹ್ವೋರ್ವೋ
ಬಲಂ ಹಿತಮ್ । ನೃಮ್ಣಾ ಶೀರ್ಷಸ್ವಾಯುಧಾ ರಥೇಷು ವೋ
ವಿಶ್ವಾ ವಃ ಶ್ರೀರಧಿ ತನೂಷು ಪಿಪಿಶೇ ॥ 6 ॥ ಗೋಮದಶ್ವಾವದ್ರಥವತ್ಸುವೀರಂ ಚಂದ್ರವದ್ರಾಧೋ ಮರುತೋ ದದಾ ನಃ ।
ಪ್ರಶಸ್ತಿಂ ನಃ ಕೃಣುತ ರುದ್ರಿಯಾಸೋ ಭಕ್ಷೀಯ ವೋ�ऽವಸೋ
ದೈವ್ಯಸ್ಯ ॥ 7 ॥ ಹಯೇ ನರೋ ಮರುತೋ ಮೃಳತಾ ನಸ್ತುವೀ-
ಮಘಾಸೋ ಅಮೃತಾ ಋತಜ್ಞಾಃ । ಸತ್ಯಶ್ರುತಃ ಕವಯೋ
ಯುವಾನೋ ಬೃಹದ್ಗಿರಯೋ ಬೃಹದುಕ್ಷಮಾಣಾಃ ॥ 8 ॥

****

ಸೂಕ್ತ 58

ಅಷ್ಟಕ 4 ಮಂಡಲ 5 ಅಧ್ಯಾಯ 3

ಋಷಿಃ ಶ್ಯಾವಾಶ್ವ ಆತ್ರೇಯಃ ॥

ದೇವತಾ : ಮರುತಃ । ಛಂದಃ : ತ್ರಿಷ್ಟುಪ್ ।

ತವು ನೂನಂ ತವಿಷೀವಂತಮೇಷಾಂ ಸ್ತುಷೇ ಗಣಂ
ಮಾರುತಂ ನವ್ಯಸೀನಾಮ್ । ಯ ಆಶ್ವಶ್ವಾ ಅವವದ್ವಹಂತ
ಉತೇಶಿರೇ ಅಮೃತಸ್ಯ ಸ್ವರಾಜಃ ॥ 1 ॥ ತ್ವೇಷಂ ಗಣಂ ತವಸಂ
ಖಾದಿಹಸ್ತಂ ಧುನಿವ್ರತಂ ವಾಯಿನಂ ದಾತಿವಾರಮ್ ।
ವಯೋಭುವೋ ಯೇ ಅವಿತಾ ವಹಿತ್ವಾ ವಂದಸ್ವ ವಿಪ್ರ
ತುವಿರಾಧಸೋ ನೃನ್ ॥ 2 ॥ ಆ ವೋ ಯಂತೂದವಾಹಾಸೋ
ಅದ್ಯ ವೃಷ್ಟಿಂ ಯೇ ವಿಶ್ವೇ ಮರುತೋ ಜುನಂತಿ । ಅಯಂ ಯೋ
ಅಗ್ನಿರ್ಮರುತಃ ಸವಿದ್ಧ ಏತಂ ಜುಷಧ್ವಂ ಕವಯೋ ಯುವಾನಃ
॥ 3 ॥ ಯೂಯಂ ರಾಜಾನಮಿರ್ಯಂ ಜನಾಯ ವಿಶ್ವತಷ್ಟಂ
ಜನಯಥಾ ಯಜತ್ರಾಃ । ಯುಷ್ಮದೇತಿ ವುಷ್ಟಿಹಾ ಬಾಹು-
ಜೂತೋ ಯುಷ್ಮತ್ಸದಶ್ವೀ ಮರುತಃ ಸುವೀರಃ ॥ 4 ॥ ಆರಾ-

ಇವೇದಚರಮಾ ಅಹೇವ ಪ್ರಪ್ರ ಜಾಯಂತೇ ಅಕವಾ ಮಹೋಭಿಃ ।
ಪೃಶ್ನೇಃ ಪುತ್ರಾ ಉಪಮಾಸೋ ರಭಿಷ್ಠಾಃ ಸ್ವಯಾ ಮತ್ಯಾ
ಮರುತಃ ಸಂ ಮಿಮಿಕ್ಷುಃ ॥ 5 ॥ ಯತ್ವಾಯಾಸಿಷ್ಟ ಪೃಷತೀಭಿ-
ರಶ್ವೈರ್ವೀಳುಪವಿಭಿರ್ಮರುತೋ ರಥೇಭಿಃ । ಸ್ಥೋದಂತ ಆಪೋ
ರಿಣತೇ ವನಾನ್ಯವೋಸ್ರಿಯೋ ವೃಷಭಃ ಕ್ರಂದತು ದ್ಯೌಃ ॥ 6 ॥
ಪ್ರಖಿಷ್ಟ ಯಾಮನ್ಪೃಥಿವೀ ಚಿದೇಷಾಂ ಭರ್ತೇವ ಗರ್ಭಂ
ಸ್ವಮಿಚ್ಛವೋ ಧುಃ । ವಾತಾನ್, ಹ್ಯಶ್ವಾನ್ಧುರ್ಯಾಯುಯುಜ್ರೇ
ವರ್ಷಂ ಸ್ವೇದಂ ಚಕ್ರಿರೇ ರುದ್ರಿಯಾಸಃ ॥ 7 ॥ ಹಯೇ ನರೋ
ಮರುತೋ ಮೃಳತಾ ನಸ್ತುವೀಮಘಾಸೋ ಅಮೃತಾ ಋತಜ್ಞಾಃ ।
ಸತ್ಯಶ್ರುತಃ ಕವಯೋ ಯುವಾನೋ ಬೃಹದ್ಗಿರಯೋ ಬೃಹ-
ದುಕ್ಷವಾಣಾಃ ॥ 8 ॥

****

ಸೂಕ್ತ 59

ಅಷ್ಟಕ 4 ಮಂಡಲ 5 ಅಧ್ಯಾಯ 3

ಋಷಿಃ ಶ್ಯಾವಾಶ್ವ ಆತ್ರೇಯಃ ॥

ದೇವತಾ : ಮರುತಃ ॥ ಛಂದಃ : 1-7, ಜಗತೀ । 8 ತ್ರಿಷ್ಟುಪ್ ॥

ಪ್ರ ವಃ ಸ್ಪಳಕ್ರನ್ತ್ಸುವಿತಾಯ ದಾವನೇऽರ್ಚಾ ದಿವೇ ಪ್ರ ಪೃಥಿವ್ಯಾ ಋತಂ ಭರೇ । ಉಕ್ಷಂತೇ ಅಶ್ವಾನ್ತರುಷಂತ ಆ ರಜೋऽನು ಸ್ವಂ ಭಾನುಂ ಶ್ರಥಯಂತೇ ಅರ್ಣವೈಃ ॥ 1 ॥ ಅವೂ-ದೇಷಾಂ ಭಿಯೇಸಾ ಭೂಮಿರೇಜತಿ ನೌರ್ನ ಪ್ರೂಣ್ಣಾ ಕ್ಷರತಿ ವ್ಯಥಿ-ರ್ಯತೀ । ದೂರೇದೃಶೋ ಯೇ ಚಿತಯಂತ ಏಮಭಿರಂತರ್ಮಹೇ ವಿದಥೇ ಯೇತಿರೇ ನರಃ ॥ 2 ॥ ಗವಾಮಿವ ಶ್ರಿಯಸೇ ಶೃಂಗ-ಮುತ್ತಮಂ ಸೂರ್ಯೋ ನ ಚಕ್ಷೂ ರಜಸೋ ವಿಸರ್ಜನೇ । ಅತ್ಯಾಇವ ಸುಭ್ವ (ಅ) ಏ ಶ್ವಾರವಃ ಸ್ಥನ ಮರ್ಯಾಇವ ಶ್ರಿಯಸೇ ಚೇತಥಾ ನರಃ ॥ 3 ॥ ಕೋ ವೋ ಮಹಾಂತಿ ಮಹತಾಮುದಶ್ನ-ವತ್ಕಸ್ತ್ವಾವ್ಯಾ ಮರುತಃ ಕೋ ಹ ಪೌಂಸ್ಯಾ । ಯೂಯಂ ಹ ಭೂಮಿಂ ಕ್ಷರಣಂ ನ ರೇಜಥ ಪ್ರ ಯದ್ಭರಧ್ವೇ ಸುವಿತಾಯ

ದ್ರಾವನೇ ॥ 4 ॥ ಅಶ್ವಾ ಇವೇದರುಷಾಸಃ ಸಬಂಧವಃ ಶೂರಾಇವ ಪ್ರಯುಧಃ ಪ್ರೋತ ಯುಯುಧುಃ । ಮರ್ಯಾಇವ ಸುವೃಧೋ ವಾವೃಧುರ್ನರಃ ಸೂರ್ಯಸ್ಯ ಚಕ್ಷುಃ ಪ್ರ ಮಿನಂತಿ ವೃಷ್ಟಿಭಿಃ ॥ 5 ॥ ತೇ ಅಜ್ಯೇಷ್ಠಾ ಅಕನಿಷ್ಠಾಸ ಉದ್ಭಿದೋಽಮಧ್ಯಮಾಸೋ ಮಹಸಾ ವಿ ವಾವೃಧುಃ । ಸುಜಾತಾಸೋ ಜನುಷಾ ಪೃಶ್ನಿ-ಮಾತರೋ ದಿವೋ ಮರ್ಯಾ ಆ ನೋ ಅಚ್ಛಾ ಜಿಗಾತನ ॥ 6 ॥ ವಯೋ ನ ಯೇ ಶ್ರೇಣಯೇಃ ಪಪ್ರುರೋಜಸಾಂತಾನ್ದಿವೋ ಬೃಹತಃ ಸಾನುನಸ್ಪರಿ । ಅಶ್ವಾಸ ಏಷಾಮುಭಯೇ ಯಥಾ ವಿದುಃ ಪ್ರ ಪರ್ವತಸ್ಯ ನಭನೂರಚುಚ್ಯವುಃ ॥ 7 ॥ ಮಿಮಾತು ದ್ಯೌರದಿತಿರ್ವೀತಯೇ ನಃ ಸಂ ದಾನುಚಿತ್ರಾ ಉಷಸೋ ಯತಂತಾಮ್ । ಆ ಚುಚ್ಯವುರ್ದಿವ್ಯಂ ಕೋಶಮೇತ ಋಷೇ ರುದ್ರಸ್ಯ ಮರುತೋ ಗೃಣಾನಾಃ ॥ 8 ॥

****

ಸೂಕ್ತ 60

ಅಷ್ಟಕ 4 ಮಂಡಲ 5 ಅಧ್ಯಾಯ 3

ಋಷಿಃ ಶ್ಯಾವಾಶ್ವ ಆತ್ರೇಯಃ ॥

ದೇವತಾ : ಮರುತೋ ಮರುತೋ ವಾಗ್ನಿಶ್ಚ ।

ಛಂದಃ : 1-6, ತ್ರಿಷ್ಟುಪ್ । 7,8 ಜಗತೀ ।

ಈಳೇ ಅಗ್ನಿಂ ಸ್ವವಸಂ ನಮೋಭಿರಿಹ ಪ್ರಸ್ತೋತೀ ವಿ
ಚಯತ್ಕೃತಂ ನಃ । ರಥೈರಿವ ಪ್ರ ಭರೇ ವಾಜಯದ್ಭಿಃ ಪ್ರದಕ್ಷಿ-
ಣಿನ್ಮರುತಾಂ ಸ್ತೋಮಮೃಧ್ಯಾವ್ ॥ 1 ॥ ಆ ಯೇ ತಸ್ಥುಃ
ಪೃಷತೀಷು ಶ್ರುತಾಸು ಸುಖೇಷು ರುದ್ರಾ ಮರುತೋ ರಥೇಷು ।
ವನಾ ಚಿದುಗ್ರಾ ಜಿಹತೇ ನಿ ವೋ ಭಿಯಾ ಪೃಥಿವೀ ಚಿದ್ರೇಜತೇ
ಪರ್ವತಶ್ಚಿತ್ ॥ 2 ॥ ಪರ್ವತಶ್ಚಿನ್ಮಹಿ ವೃದೋ ಬಿಭಾಯ
ದಿವಶ್ಚಿತ್ಸಾನು ರೇಜತ ಸ್ವನೇ ವಃ । ಯತ್ಕ್ರೀಳಥ ಮರುತ
ಋಷ್ಟಿಮಂತ ಆಪಇವ ಸಧ್ರ್ಯಂಚೋ ಧವಧ್ವೇ ॥ 3 ॥ ವರಾ
ಇವೇದ್ಯೌವತಾಸೋ ಹಿರಣ್ಯೈರಭಿ ಸ್ವಧಾಭಿಸ್ತನ್ವಃ ಪಿಪಿಶ್ರೇ ।
ಶ್ರಿಯೇ ಶ್ರೇಯಾಂಸಸ್ತವಸೋ ರಥೇಷು ಸತ್ರಾ ಮಹಾಂಸಿ

ಚಕ್ರಿರೇ ತನೂಷು ॥ 4 ॥ ಅಜ್ಯೇಷ್ಠಾಸೋ ಅಕನಿಷ್ಠಾಸ ಏತೇ ಸಂ
ಭ್ರಾತರೋ ವಾವೃಧುಃ ಸೌಭಗಾಯ । ಯುವಾ ಪಿತಾ ಸ್ವಪಾ
ರುದ್ರ ಏಷಾಂ ಸುದುಘಾ ಪೃಶ್ನಿಃ ಸುದಿನಾ ಮರುದ್ಭ್ಯಃ ॥ 5 ॥
ಯದುತ್ತಮೇ ಮರುತೋ ಮಧ್ಯಮೇ ವಾ ಯದಾವವನೇ ಸುಭ-
ಗಾಸೋ ದಿವಿ ಷ್ಮ । ಅತೋ ನೋ ರುದ್ರಾ ಉತ ವಾ
ನ್ವ (ಅ) ಸ್ಯಾಗ್ನೇ ವಿತ್ತಾದ್ಧವಿಷೋ ಯದ್ಯಜಾಮ ॥ 6 ॥
ಅಗ್ನಿಶ್ಚ ಯನ್ಮರುತೋ ವಿಶ್ವವೇದಸೋ ದಿವೋ ವಹಧ್ವ ಉತ್ತ-
ರಾದಧಿಷ್ಣುಭಿಃ । ತೇ ಮಂದಸಾನಾ ಧುನಯೋ ರಿಶಾದಸೋ
ವಾಮಂ ಧತ್ತ ಯಜಮಾನಾಯ ಸುನ್ವತೇ ॥ 7 ॥ ಅಗ್ನೇ
ಮರುದ್ಭಿಃ ಶುಭಯದ್ಭಿರೃಕ್ವಭಿಃ ಸೋಮಂ ಪಿಬ ಮಂದಸಾನೋ
ಗಣಶ್ರಿಭಿಃ । ಪಾವಕೇಭಿರ್ವಿಶ್ವಮಿನ್ವೇಭಿರಾಯುಭಿರ್ವೈಶ್ವಾನರ
ಪ್ರದಿವಾ ಕೇತುನಾ ಸಜೂಃ ॥ 8 ॥

****

ಸೂಕ್ತ 61

ಅಷ್ಟಕ 4 ಮಂಡಲ 5 ಅಧ್ಯಾಯ 3

ಋಷಿಃ ಶ್ಯಾವಾಶ್ವ ಆತ್ರೇಯಃ ॥

ದೇವತಾ : 1-4, 11-16 ಮರುತಃ । 5 8, ಶಶೀಯಸೀ ತರಂತಮಹಿಷೀ ।
9, ಪುರುಮಿಳ್ಹೋ ವೈದದಶ್ವಿಃ । 10 ತರಂತೋ ವೈದದಶ್ವಿಃ ।
17-19 ರಥವೀತಿರ್ದಾಲ್ಭ್ಯಃ ॥

ಛಂದಃ : 1-4, 6-8,10-19 ಗಾಯತ್ರೀ । 5 ಅನುಷ್ಟುಪ್ ।
9 ಸದೋಬೃಹತೀ ॥

ಕೇ ಷ್ಮಾ ನರಃ ಶ್ರೇಷ್ಠತಮಾ ಯ ಏಕಏಕ ಆಯಯೌ ।
ಪರಮಸ್ಯಾಃ ಪರಾವತಃ ॥ 1 ॥ ಕ್ವ (ಅ) ೧ ವೋಽಶ್ವಾಃ
ಕ್ವಾ (ಅ) ಽಭೀಶವಃ ಕಥಂ ಶೇಕ ಕಥಾ ಯಯೌ । ಪೃಷ್ಠೇ
ಸದೋ ನಸೋರ್ಯಮಃ ॥ 2 ॥ ಜಘನೇ ಚೋದ ಏಷಾಂ ವಿ
ಸಕ್ಥಾನಿ ನರೋ ಯಮುಃ । ಪುತ್ರಕೃಥೇ ನ ಜನಯಃ ॥ 3 ॥
ಪರಾ ವೀರಾಸ ಏತನ ಮರ್ಯಾಸೋ ಭದ್ರಜಾನಯಃ । ಅಗ್ನಿ-
ತಪ್ತೋ ಯಥಾಸಥ ॥ 4 ॥ ಸನತ್ಸಾಶ್ವ್ಯಂ ಪಶುಮುತ ಗವ್ಯಂ ಶತಾ-
ವಯವಮ್ । ಶ್ಯಾವಾಶ್ವಸ್ತುತಾಯೌ ಯಾ ದೋರ್ವೀರಾಯೋಪ-
ಬರ್ಬೃಹತ್ ॥ 5 ॥ ಉತ ತ್ವಾ ಸ್ತ್ರೀ ಶಶೀಯಸೀ ಪುಂಸೋ ಭವತಿ

ವಸ್ಯಸೀ । ಅದೇವತ್ರಾದರಾಧಸಃ ॥ 6 ॥ ವಿ ಯೋ ಜಾನಾತಿ ಜಸುರಿಂ ವಿ ತೃಷ್ಯಂತಂ ವಿ ಕಾವಿನಮ್ । ದೇವತ್ರಾ ಕೃಣುತೇ ಮನಃ ॥ 7 ॥ ಉತ ಘಾ ನೇವೋ ಅಸ್ತುತಃ ಪುನ್ಮಾ ಇತಿ ಬ್ರುವೇ ಪಣಿಃ । ಸ ವೈರದೇಯ ಇತ್ಸಮಃ ॥ 8 ॥ ಉತ ಮೇಽರಪದ್ಯವತಿರ್ಮವುಂದುಷೀ ಪ್ರತಿ ಶ್ಯಾವಾಯ ವರ್ತನಿಮ್ । ವಿ ರೋಹಿತಾ ಪುರುವಿಳಾಳ್ಹಾಯ ಯೇಮತುರ್ವಿಷ್ಪ್ರಾಯ ದೀರ್ಘಯಶಸೇ ॥ 9 ॥ ಯೋ ಮೇ ಧೇನೂನಾಂ ಶತಂ ವೈದದಶ್ವ್ಯರ್ಥಾ ದದತ್ । ತರಂತ ಇವ ವುಂಹನಾ ॥ 10 ॥ ಯು ಈಂ ವಹಂತ ಆಶುಭಿಃ ಪಿಬಂತೋ ವುದಿರಂ ವುಧು । ಅತ್ರ ಶ್ರವಾಂಸಿ ದಧಿರೇ ॥ 11 ॥ ಯೇಷಾಂ ಶ್ರಿಯಾಧಿ ರೋದಸೀ ವಿಭ್ರಾಜಂತೇ ರಥೇಷ್ವಾ । ದಿವಿ ರುಕ್ಮ ಇವೋಪರಿ ॥ 12 ॥ ಯುವಾ ಸ ಮಾರುತೋ ಗಣಸ್ತ್ವೇಷರಥೋ ಅನೇದ್ಯಃ । ಶುಭಂಯಾವಾಪ್ರತಿಷ್ಕುತಃ ॥ 13 ॥ ಕೋ ವೇದ ನೂನಮೇಷಾಂ ಯತ್ರಾ ವುದಂತಿ ಧೂತಯಃ । ಋತಜಾತಾ ಅರೇಪಸಃ ॥ 14 ॥ ಯೂಯಂ ವರ್ತಂ ವಿಪನ್ಯವಃ ಪ್ರಣೇತಾರ ಇತ್ಥಾ ಧಿಯಾ । ಶ್ರೋತಾರೋ ಯಾವುಹೂತಿಷು

॥ 15 ॥ ತೇ ನೋ ವಸೂನಿ ಕಾವ್ಯಾ ಪುರುಶ್ಚಂದ್ರಾ ರಿಶಾದಸಃ ।
ಆ ಯಜ್ಞಿಯಾಸೋ ವವೃತ್ತನ ॥ 16 ॥ ಏತಂ ಮೇ ಸ್ತೋಮಮೂರ್ಮ್ಯೇ ದ್ರಾಭ್ಯಾಯ ಪರಾ ವಹ । ಗಿರೋ ದೇವಿ ರಥೀರಿವ
॥ 17 ॥ ಉತ ಮೇ ವೋಚತಾದಿತಿ ಸುತಸೋಮೇ ರಥವೀತೌ । ನ
ಕಾವ್ಯೋ ಅಪ ವೇತಿ ಮೇ ॥ 18 ॥ ಏಷ ಕ್ಷೇತಿ ರಥವೀತಿರ್ಮಘವಾ ಗೋಮತೀರನು । ಪರ್ವತೇಷ್ವಪಶ್ರಿತಃ ॥ 19 ॥

ಸೂಕ್ತ 62

ಅಷ್ಟಕ 4 ಮಂಡಲ 5 ಅಧ್ಯಾಯ 3

ಋಷಿಃ ಶ್ರುತವಿದಾತ್ರೇಯಃ ॥

ದೇವತಾ : ಮಿತ್ರಾವರುಣೌ । ಛಂದಃ : ತ್ರಿಷ್ಟುಪ್ ।

ಋತೇನ ಋತಮಪಿಹಿತಂ ಧ್ರುವಂ ವಾಂ ಸೂರ್ಯಸ್ಯ
ಯತ್ರ ವಿಮುಚಂತ್ಯಶ್ವಾನ್ । ದಶ ಶತಾ ಸಹ ತಸ್ಥುಸ್ತದೇಕಂ
ದೇವಾನಾಂ ಶ್ರೇಷ್ಠಂ ವಪುಷಾಮಪಶ್ಯಮ್ ॥ 1 ॥ ತತ್ಸು ವಾಂ
ಮಿತ್ರಾವರುಣಾ ಮಹಿತ್ವಮಾವರ್ಮಾ ತಸ್ಥುಷೀ ರಹಭಿರ್ದುದುಹ್ರೇ ।
ವಿಶ್ವಾಃ ಪಿನ್ವಥಃ ಸ್ವಸರಸ್ಯ ಧೇನಾ ಅನು ವಾಮೇಕಃ ಪವಿರಾ

ವವರ್ತ ॥ 2 ॥ ಅಧಾರಯೆತಂ ಪೃಥಿವೀಮುತ ದ್ಯಾಂ ಮಿತ್ರ-
ರಾಜಾನಾ ವರುಣಾ ಮಹೋಭಿಃ । ವರ್ಧಯೆತಮೋಷಧೀಃ ಪಿನ್ವತಂ
ಗಾ ಅವ ವೃಷ್ಟಿಂ ಸೃಜತಂ ಜೀರದಾನೂ ॥ 3 ॥ ಆ ವಾಮಶ್ವಾಸಃ
ಸುಯುಜೋ ವಹಂತು ಯೆತರಶ್ಮಯೆ ಉಪ ಯೆಂತ್ವರ್ವಾಕ್ ।
ಘೃತಸ್ಯ ನಿರ್ಣಿಗನು ವರ್ತತೇ ವಾಮುಪ ಸಿಂಧವಃ ಪ್ರದಿವಿ
ಕ್ಷರಂತಿ ॥ 4 ॥ ಅನು ಶ್ರುತಾಮುಮತಿಂ ವರ್ಧ ಮುರ್ವೀಂ ಬರ್ಹಿರಿವ
ಯೆಜುಷಾ ರಕ್ಷಮಾಣಾ । ನಮಸ್ವಂತಾ ಧೃತದಕ್ಷಾಧಿ ಗರ್ತೇ
ಮಿತ್ರಾಸಾಥೇ ವರುಣೇಳಾಸ್ವಂತಃ ॥ 5 ॥ ಅಕ್ರವಿಹಸ್ತಾ ಸುಕೃತೇ
ಪರಸ್ಪಾ ಯೆಂ ತ್ರಾಸಾಥೇ ವರುಣೇಳಾಸ್ವಂತಃ । ರಾಜಾನಾ ಕ್ಷತ್ರ-
ಮಹೃಣೀಯಮಾನಾ ಸಹಸ್ರಸ್ಥೂಣಂ ಬಿಭೃಥಃ ಸಹ ದ್ವೌ ॥ 6 ॥
ಹಿರಣ್ಯನಿರ್ಣಿಗಯೋ ಅಸ್ಯ ಸ್ಥೂಣಾ ವಿ ಭ್ರಾಜತೇ ದಿವ್ಯಾ (ಆ) ೧
ಶ್ವಾಜನೀವ । ಭದ್ರೇ ಕ್ಷೇತ್ರೇ ನಿಮಿತಾ ತಿಲ್ವಿಲೇ ವಾ ಸನೇಮ
ಮಧ್ವೋ ಅಧಿಗರ್ತ್ಯಸ್ಯ ॥ 7 ॥ ಹಿರಣ್ಯರೂಪಮುಷಸೋ ವ್ಯುಷ್ಟಾ-
ವಯೋಃ ಸ್ಥೂಣಮುದಿತಾ ಸೂರ್ಯಸ್ಯ । ಆ ರೋಹಥೋ ವರುಣ
ಮಿತ್ರ ಗರ್ತಮತಶ್ಚಕ್ಷಾಥೇ ಆದಿತ್ಯಂ ದಿತಿಂ ಚ ॥ 8 ॥ ಯುವ್ಯಂ-

ಹಿಷ್ಮಂ ನಾತಿವಿಧೇ ಸುದಾನೂ ಅಚ್ಛಿದ್ರಂ ಶರ್ಮ ಭುವನಸ್ಯ
ಗೋಪಾ । ತೇನ ನೋ ಮಿತ್ರಾವರುಣಾವವಿಷ್ಟಂ ಸಿಷಾಸಂತೋ
ಜಿಗ್ಯೀವಾಂಸಃ ಸ್ಯಾಮ ॥ 9 ॥

ಸೂಕ್ತ 63

ಅಷ್ಟಕ 4 ಮಂಡಲ 5 ಅಧ್ಯಾಯ 4

ಋಷಿಃ ಅರ್ಚನಾನಾ ಆತ್ರೇಯಃ ॥

ದೇವತಾ : ಮಿತ್ರಾವರುಣೌ । ಛಂದಃ ಜಗತೀ ।

ಋತಸ್ಯ ಗೋಪಾವಧಿ ತಿಷ್ಠಥೋ ರಥಂ ಸತ್ಯಧರ್ಮಾಣಾ
ಪರಮೇ ವ್ಯೋಮನಿ । ಯಮತ್ರ ಮಿತ್ರಾವರುಣಾವಥೋ ಯುವಂ
ತಸ್ಮೈ ವೃಷ್ಟಿರ್ಮಧುಮತ್ಪಿನ್ವತೇ ದಿವಃ ॥ 1 ॥ ಸಮ್ರಾಜಾವಸ್ಯ
ಭುವನಸ್ಯ ರಾಜಥೋ ಮಿತ್ರಾವರುಣಾ ವಿದಥೇ ಸ್ವರ್ದೃಶಾ ।
ವೃಷ್ಟಿಂ ವಾಂ ರಾಧೋ ಅಮೃತತ್ವಮೀಮಹೇ ದ್ಯಾವಾಪೃಥಿವೀ
ಇ ಚರಂತಿ ತನ್ಯವಃ ॥ 2 ॥ ಸಮ್ರಾಜಾ ಉಗ್ರಾ ವೃಷಭಾ ದಿವಸ್ಪತೀ
ಪೃಥಿವ್ಯಾ ಮಿತ್ರಾವರುಣಾ ವಿಚರ್ಷಣೀ । ಚಿತ್ರೇಭಿರಭ್ರೈರುಪ

ತಿಷ್ಠಥೋ ರವಂ ದ್ಯಾಂ ವರ್ಷಯಥೋ ಅಸುರಸ್ಯ ಮಾಯಯಾ ॥ 3 ॥ ಮಾಯಾ ವಾಂ ಮಿತ್ರಾವರುಣಾ ದಿವಿ ಶ್ರಿತಾ ಸೂರ್ಯೋ ಜ್ಯೋತಿಶ್ಚರತಿ ಚಿತ್ರಮಾಯುಧಮ್ । ತಮಭ್ರೇಣ ವೃಷ್ಟ್ಯಾ ಗೂಹಥೋ ದಿವಿ ಪರ್ಜನ್ಯ ದ್ರಪ್ಸಾ ಮಧುಮಂತ ಈರತೇ ॥ 4 ॥ ರಥಂ ಯುಂಜತೇ ಮರುತಃ ಶುಭೇ ಸುಖಂ ಶೂರೋ ನ ಮಿತ್ರಾ-ವರುಣಾ ಗವಿಷ್ಟಿಷು । ರಜಾಂಸಿ ಚಿತ್ರಾ ವಿ ಚರಂತಿ ತನ್ಯವೋ ದಿವಃ ಸಮ್ರಾಜಾ ಪಯಸಾ ನ ಉಕ್ಷತಮ್ ॥ 5 ॥ ವಾಚಂ ಸು ಮಿತ್ರಾವರುಣಾವಿರಾವತೀಂ ಪರ್ಜನ್ಯಶ್ಚಿತ್ರಾಂ ವದತಿ ತ್ವಿಷೀಮತೀಂ । ಅಭ್ರಾ ವಸತ ಮರುತಃ ಸು ಮಾಯಯಾ ದ್ಯಾಂ ವರ್ಷಯತ-ಮರುಣಾವರೇಪಸಮ್ ॥ 6 ॥ ಧರ್ಮಣಾ ಮಿತ್ರಾವರುಣಾ ವಿಪಶ್ಚಿತಾ ವ್ರತಾ ರಕ್ಷೇಥೇ ಅಸುರಸ್ಯ ಮಾಯಯಾ । ಋತೇನ ವಿಶ್ವಂ ಭುವನಂ ವಿ ರಾಜಥಃ ಸೂರ್ಯಮಾ ಧತ್ಥೋ ದಿವಿ ಚಿತ್ರ್ಯಂ ರಥಮ್ ॥ 7 ॥

****

ಸೂಕ್ತ 64

ಅಷ್ಟಕ 4 ಮಂಡಲ 5 ಅಧ್ಯಾಯ 4

ಋಷಿಃ ಅರ್ಚನಾನಾ ಆತ್ರೇಯಃ ॥

ದೇವತಾ : ಮಿತ್ರಾವರುಣೌ ॥ ಛಂದಃ : 1-6 ಅನುಷ್ಟುಪ್ । 7 ಪಂಕ್ತಿಃ ॥

ವರುಣಂ ವೋ ರಿಶಾದಸಮೃಚಾ ಮಿತ್ರಂ ಹವಾಮಹೇ ।
ಪರಿ ವ್ರಜೇವ ಬಾಹ್ವೋರ್ಜಗನ್ವಾಂಸಾ ॥ ಸ್ವರ್ಣರಮ್ ॥ 1 ॥ ತಾ
ಬಾಹವಾ ॥ ಸುಚೇತುನಾ ಪ್ರ ಯಂತಮಸ್ಮಾ ಅರ್ಚತೇ । ಶೇವಂ ಹಿ
ಜಾರ್ಯಂ ॥ ವಾಂ ವಿಶ್ವಾಸು ಕ್ಷಾಸು ಜೋಗುವೇ ॥ 2 ॥ ಯುನ್ವಾ-
ನಮುಶ್ಯಾಂ ॥ ಗತಿಂ ಮಿತ್ರಸ್ಯ ಯೋಯೋಂ ಪಥಾ । ಅಸ್ಯ ಪ್ರಿಯಸ್ಯ
ಶರ್ಮಣ್ಯಹಿಂಸಾನಸ್ಯ ॥ ಸಶ್ಚಿರೇ ॥ 3 ॥ ಯುವಾಭ್ಯಾಂ ॥ ಮಿತ್ರಾ-
ವರುಣೋಪಮಂ ॥ ಧೇಯಾವೃಚಾ । ಯದ್ಧ ಕ್ಷಯೇ ॥ ಮಘೋನಾಂ ॥
ಸ್ತೋತೄಣಾಂ ಚ ಸ್ಪೃಧಸೇ ॥ 4 ॥ಆ ನೋ ॥ ಮಿತ್ರ ಸುದೀತಿ-
ಭಿರ್ವರುಣಶ್ಚ ಸದಸ್ಕ ಆ । ಸ್ವೇ ಕ್ಷಯೇ ॥ ಮಘೋನಾಂ ॥ ಸಖೀನಾಂ
ಚ ವೃಧಸೇ ॥ 5 ॥ ಯುವಂ ನೋ ಯೇಷು ವರುಣ ಕ್ಷತ್ರಂ
ಬೃಹಚ್ಚ ಬಿಭೃಥಃ । ಉರು ಣೋ ವಾಜಸಾತಯೇ ಕೃತಂ

ರಾಯೇ ಸ್ವಸ್ತಯೇ ॥ 6 ॥ ಉಚ್ಛಂತ್ಯಾಂ ಮೇ ಯಜತಾ ದೇವ ಕ್ಷತ್ರೇ ರುಶದ್ಗವಿ । ಸುತಂ ಸೋಮಂ ನ ಹಸ್ತಿಭಿರಾ ಪಡ್ಭಿರ್ಧಾ-ವತಂ ನರಾ ಬಿಭ್ರತಾವರ್ಚನಾನಸಮ್ ॥ 7 ॥

ಸೂಕ್ತ 65

ಅಷ್ಟಕ 4 ಮಂಡಲ 5 ಅಧ್ಯಾಯ 4

ಋಷಿಃ ರಾತಹವ್ಯ ಆತ್ರೇಯಃ ॥

ದೇವತಾ : ಮಿತ್ರಾವರುಣೌ ॥ ಛಂದಃ : 1-5 ಅನುಷ್ಟುಪ್ । 6 ಪಂಕ್ತಿಃ ॥

ಯಶ್ಚಿಕೇತ ಸ ಸುಕ್ರತುರ್ದೇವತ್ರಾ ಸ ಬ್ರವೀತು ನಃ । ವರುಣೋ ಯಸ್ಯ ದರ್ಶತೋ ಮಿತ್ರೋ ವಾ ವನತೇ ಗಿರಃ ॥ 1 ॥ ತಾ ಹಿ ಶ್ರೇಷ್ಠವರ್ಚಸಾ ರಾಜಾನಾ ದೀರ್ಘಶ್ರುತ್ತಮಾ । ತಾ ಸತ್ಪತೀ ಋತಾವೃಧ ಋತಾವಾನಾ ಜನೇಜನೇ ॥ 2 ॥ ತಾ ವಾಮಿ-ಯಾನೋಽವಸೇ ಪೂರ್ವಾ ಉಪ ಬ್ರುವೇ ಸಚಾ । ಸ್ವಶ್ವಾಸಃ ಸು ಚೇತುನಾ ವಾಜಾ ಅಭಿ ಪ್ರ ದಾವನೇ ॥ 3 ॥ ಮಿತ್ರೋ ಅಂಹೋ-ಶ್ಚಿದಾದುರು ಕ್ಷಯಾಯ ಗಾತುಂ ವನತೇ । ಮಿತ್ರಸ್ಯ ಹಿ

ಪ್ರತೂರ್ವತಃ ಸುನೃತಿರಸ್ತು ವಿಧತಃ ॥ 4 ॥ ವಯಂ ಮಿತ್ರಸ್ಯಾವಸಿ ಸ್ಯಾಮ ಸಪ್ರಥಸ್ತಮೇ । ಅನೇಹಸಸ್ತ್ವೋತಯಃ ಸತ್ರಾ ವರುಣಶೇಷಸಃ ॥ 5 ॥ ಯುವಂ ಮಿತ್ರೋಮಂ ಜನಂ ಯತಥಃ ಸಂ ಚ ನಯಥಃ । ಮಾ ಮಘೋನಃ ಪರಿ ಖ್ಯತಂ ನೋ ಅಸ್ಮಾಕಮೃಷೀಣಾಂ ಗೋಪೀಥೇ ನ ಉರುಷ್ಯತಮ್ ॥ 6 ॥

ಸೂಕ್ತ 66

ಅಷ್ಟಕ 4 ಮಂಡಲ 5 ಅಧ್ಯಾಯ 4

ಋಷಿಃ ರಾತಹವ್ಯ ಆತ್ರೇಯಃ ॥

ದೇವತಾ : ಮಿತ್ರಾವರುಣೌ । ಛಂದಃ : ಅನುಷ್ಟುಪ್ ।

ಆ ಚಿಕಿತಾನ ಸುಕ್ರತೂ ದೇವೌ ಮರ್ತ ರಿಶಾದಸಾ । ವರುಣಾಯ ಋತಪೇಶಸೇ ದಧೀತ ಪ್ರಯಸೇ ಮಹೇ ॥ 1 ॥ ತಾ ಹಿ ಕ್ಷತ್ರಮವಿಹ್ರುತಂ ಸಮ್ಯಗಸುರ್ಯ (ಅ) ಂ ಮಾಶಾತೇ । ಅಧ ವ್ರತೇವ ಮಾನುಷಂ ಸ್ವ (ಅ) ರ್ಣ ಧಾಯಿ ದರ್ಶತಮ್ ॥ 2 ॥ ತಾ ನಾಮೇಷೇ ರಥಾನಾಮುರ್ವೀಂ ಗವ್ಯೂತಿಮೇಷಾಮ್ । ರಾತಹ-

ವ್ಯಸ್ಯ ಸುಷ್ಟುತಿಂ ದಧೃಕ್ಷ್ನೋರೇವೈರ್ಮನಾಮಹೇ ॥ 3 ॥ ಅಧ್ಹಾ ಹಿ ಕಾವ್ಯಾ ಯುವಂ ದಕ್ಷಸ್ಯ ಪ್ರೂರ್ಭಿರದ್ಭುತಾ । ನಿ ಕೇತುನಾ ಜನಾನಾಂ ಜಿಕೇಥೇ ಪೂತದಕ್ಷಸಾ ॥ 4 ॥ ತದೃತಂ ಪೃಥಿವಿ ಬೃಹಚ್ಛ್ರವಪಿಷ ಋಷೀಣಾಮ್ । ಜ್ರಯಸ್ತಾನಾವರಂ ಪೃಥ್ವತಿ ಕ್ಷರಂತಿ ಯಾವಭಿಃ ॥ 5 ॥ ಆ ಯದ್ವಾಮಿನಾಯಚಕ್ಷಸಾ ಮಿತ್ರ ವಯಂ ಚ ಸೂರಯಃ । ವ್ಯಚಿಷ್ಠೇ ಬಹುಪಾಯ್ಯೇ ಯತೇಮಹಿ ಸ್ವರಾಜ್ಯೇ ॥ 6 ॥

ಸೂಕ್ತ 67

ಅಷ್ಟಕ 4 ಮಂಡಲ 5 ಅಧ್ಯಾಯ 4

ಋಷಿಃ ಯಜತ ಆತ್ರೇಯಃ ॥

ದೇವತಾ : ಮಿತ್ರಾವರುಣೌ । ಛಂದಃ : ಅನುಷ್ಟುಪ್ ।

ಬಳಿತ್ಥಾ ದೇವ ನಿಷ್ಕೃತವಾದಿತ್ಯಾ ಯಜತಂ ಬೃಹತ್ ।
ವರುಣ ಮಿತ್ರಾರ್ಯಮನ್ವರ್ಷಿಷ್ಠಂ ಕ್ಷತ್ರಮಾಶಾಥೇ ॥ 1 ॥ ಆ ಯದ್ಯೋನಿಂ ಹಿರಣ್ಯಯಂ ವರುಣ ಮಿತ್ರ ಸದಥಃ । ಧರ್ತಾರಾ

ಚರ್ಷಣೀನಾಂ ಯಂತಂ ಸುಮ್ನಂ ರಿಶಾದಸಾ ॥ 2 ॥ ವಿಶ್ವೇ ಹಿ ವಿಶ್ವವೇದಸೋ ವರುಣೋ ಮಿತ್ರೋ ಅರ್ಯಮಾ । ವ್ರತಾ ಪದೇವ ಸಶ್ಚಿರೇ ಪಾಂತಿ ಮರ್ತ್ಯಂ ರಿಷಃ ॥ 3 ॥ ತೇ ಹಿ ಸತ್ಯಾ ಋತಸ್ಪೃಶ ಋತಾವಾನೋ ಜನೇಜನೇ । ಸುನೀಥಾಸಃ ಸುದಾನವೋಽಂಹೋಶ್ಚಿದುರುಚಕ್ರಯಃ ॥ 4 ॥ ಕೋ ನು ವಾಂ ಮಿತ್ರಾಸ್ತುತೋ ವರುಣೋ ವಾ ತನೂನಾಮ್ । ತತ್ಸು ವಾಮೇಷತೇ ಮತಿರತ್ರಿಭ್ಯ ಏಷತೇ ಮತಿಃ ॥ 5 ॥

ಸೂಕ್ತ 68

ಅಷ್ಟಕ 4 ಮಂಡಲ 5 ಅಧ್ಯಾಯ 4

ಋಷಿಃ ಯಜತ ಆತ್ರೇಯಃ ॥

ದೇವತಾ : ಮಿತ್ರಾವರುಣೌ । ಛಂದಃ : ಗಾಯತ್ರೀ ।

ಪ್ರ ವೋ ಮಿತ್ರಾಯ ಗಾಯತ ವರುಣಾಯ ವಿಪಾ ಗಿರಾ । ಮಹಿಕ್ಷತ್ರಾವೃತಂ ಬೃಹತ್ ॥ 1 ॥ ಸಮ್ರಾಜಾ ಯಾ ಘೃತ-

ಯೋನೀ ಮಿತ್ರಶ್ಚೀಭಾ ವರುಣಶ್ಚ । ದೇವಾ ದೇವೇಷು ಪ್ರಶಸ್ತಾ ॥ 2 ॥ತಾ ನಃ ಶಕ್ತಂ ಪಾರ್ಥಿವಸ್ಯ ಮಹೋ ರಾಯೋ ದಿವ್ಯಸ್ಯ । ಮಹಿ ವಾಂ ಕ್ಷತ್ರಂ ದೇವೇಷು ॥ 3 ॥ ಋತವೃತೇನ ಸಪಂತೇಷಿರಂ ದಕ್ಷಮಾಶಾತೇ । ಅದ್ರುಹಾ ದೇವೌ ವರ್ಧೇತೇ ॥ 4 ॥ ವೃಷ್ಟಿದ್ಯಾವಾ ರೀತ್ಯಾಪೇಷಸ್ಪತೀ ದಾನುಮತ್ಯಾಃ । ಬೃಹಂತಂ ಗರ್ತಮಾಶಾತೇ ॥ 5 ॥

ಸೂಕ್ತ 69

ಅಷ್ಟಕ 4 ಮಂಡಲ 5 ಅಧ್ಯಾಯ 4

ಋಷಿಃ ಉರುಚಕ್ರೀರಾತ್ರೇಯಃ ॥

ದೇವತಾ : ಮಿತ್ರಾವರುಣೌ । ಛಂದಃ : ತ್ರಿಷ್ಟುಪ್ । ತ್ರೀ ರೋಚನಾ ವರುಣ ತ್ರೀರುತ ದ್ಯೂನ್ತ್ರೀಣಿ ಮಿತ್ರ ಧಾರಯಥೋ ರಜಾಂಸಿ । ವಾವೃಧಾನಾವಮತಿಂ ಕ್ಷತ್ರಿಯಸ್ಯಾನು ವ್ರತಂ ರಕ್ಷಮಾಣಾವಜುರ್ಯಮ್ ॥ 1 ॥ ಇರಾವತೀರ್ವರುಣ ಧೇನವೋ ವಾಂ ಮಧುಮದ್ವಾಂ ಸಿಂಧವೋ ಮಿತ್ರದುಹ್ರೇ । ತ್ರಯಸ್ತಸ್ಥು-

ವೃಷಭಾಸಸ್ತಿಸ್ಫೂರ್ಣಾಂ ಧಿಷಣಾನಾಂ ರೇತೋಧಾ ವಿ ದ್ಯುಮಂತಃ ॥ 2 ॥ ಪ್ರಾತರ್ದೇವೀಮದಿತಿಂ ಜೋಹವೀಮಿ ಮಧ್ಯಂದಿನ ಉದಿತಾ ಸೂರ್ಯಸ್ಯ । ರಾಯೋ ವಿತ್ರಾವರುಣಾ ಸರ್ವತಾತೇಳೇ ತೋಕಾಯ ತನಯಾಯ ಶಂ ಯೋಃ ॥ 3 ॥ ಯಾ ಧರ್ತಾರಾ ರಜಸೋ ರೋಚನಸ್ಯೋತಾದಿತ್ಯಾ ದಿವ್ಯಾ ಪಾರ್ಥಿವಸ್ಯ । ನ ವಾಂ ದೇವಾ ಅಮೃತಾ ಆ ಮಿನಂತಿ ವ್ರತಾನಿ ವಿತ್ರಾವರುಣಾ ಧ್ರುವಾಣಿ ॥ 4 ॥

ಸೂಕ್ತ 70

ಅಷ್ಟಕ 4 ಮಂಡಲ 5 ಅಧ್ಯಾಯ 4

ಋಷಿಃ ಉರುಚಕ್ರಿರಾತ್ರೇಯಃ ॥

ದೇವತಾ : ವಿತ್ರಾವರುಣೌ ॥ ಛಂದಃ : ಗಾಯತ್ರೀ ।

ಪುರೂರುಣಾ ಚಿದ್ಧ್ಯಸ್ತ್ಯೋ ನೂನಂ ವಾಂ ವರುಣ । ವಿತ್ರ ವಂಸಿ ವಾಂ ಸುಷ್ಟುತಿಮ್ ॥ 1 ॥ ತಾ ವಾಂ ಸಮ್ಯಗದ್ರುಹ್ವಾಣೇಷಮುಶ್ಮಸಿ ಧಾಯಸೇ । ವಯಂ ತೇ ರುದ್ರಾ ಸ್ಯಾಮ

॥ 2 ॥ ಪಾತಂ ನೋ ರುದ್ರಾ ಪಾಯುಭಿರುತ ತ್ರಾಯೇಥಾಂ ಸುತ್ರಾತ್ರಾ । ತುರ್ಯಾಮ ದಸ್ಯೂನ್ತ್ರನೂಭಿಃ ॥ 3 ॥ ಮಾ ಕಸ್ಯಾದ್ಭುತಕ್ರತೂ ಯಕ್ಷಂ ಭುಜೇಮಾ ತನೂಭಿಃ । ಮಾ ಶೇಷಸಾ ಮಾ ತನಸಾ ॥ 4 ॥

ಸೂಕ್ತ 71

ಅಷ್ಟಕ 4 ಮಂಡಲ 5 ಅಧ್ಯಾಯ 4

ಋಷಿಃ ಬಾಹುವೃಕ್ತ ಆತ್ರೇಯಃ ॥

ದೇವತಾ : ಮಿತ್ರಾವರುಣೌ ॥ ಛಂದಃ : ಗಾಯತ್ರೀ ॥

ಆ ನೋ ಗಂತಂ ರಿಶಾದಸಾ ವರುಣ ಮಿತ್ರ ಬರ್ಹಣಾ । ಉಪೇಮಂ ಚಾರುಮಧ್ವರಮ್ ॥ 1 ॥ ವಿಶ್ವಸ್ಯ ಹಿ ಪ್ರಚೇತಸಾ ವರುಣ ಮಿತ್ರ ರಾಜಥಃ । ಈಶಾನಾ ಪಿಪ್ಯತಂ ಧಿಯಃ ॥ 2 ॥ ಉಪ ನಃ ಸುತಮಾ ಗತಂ ವರುಣ ಮಿತ್ರ ದಾಶುಷಃ । ಅಸ್ಯ ಸೋಮಸ್ಯ ಪೀತಯೇ ॥ 3 ॥

ಸೂಕ್ತ 72

ಅಷ್ಟಕ 4 ಮಂಡಲ 5 ಅಧ್ಯಾಯ 4

ಋಷಿಃ . ಬಾಹುವೃಕ್ತ ಆತ್ರೇಯಃ ॥

ದೇವತಾ : ಮಿತ್ರಾವರುಣೌ ॥ ಛಂದಃ : ಉಷ್ಣಿಕ್ ॥

ಆ ಮಿತ್ರೋ ವರುಣೇ ವಯುಂ ಗೀರ್ಭಿರ್ಜುಹುವೋ ಅತ್ರಿ-
ವತ್ । ನಿ ಬರ್ಹಿಷಿ ಸದತಂ ಸೋಮಪೀತಯೇ ॥ 1 ॥
ವ್ರತೇನ ಸ್ಥೋ ಧ್ರುವಕ್ಷೇಮಾ ಧರ್ಮಣಾ ಯಾತಯಜ್ಜನಾ ।
ನಿ ಬರ್ಹಿಷಿ ಸದತಂ ಸೋಮಪೀತಯೇ ॥ 2 ॥ ಮಿತ್ರಶ್ಚ ನೋ
ವರುಣಶ್ಚ ಜುಷೇತಾಂ ಯಜ್ಞಮಿಷ್ಟಯೇ । ನಿ ಬರ್ಹಿಷಿ ಸದತಾಂ
ಸೋಮಪೀತಯೇ ॥ 3 ॥

****

ಸೂಕ್ತ 73

ಅಷ್ಟಕ 4 ಮಂಡಲ 5 ಅಧ್ಯಾಯ 4

ಋಷಿಃ ಪೌರ ಆತ್ರೇಯಃ ॥

ದೇವತಾ : ಅಶ್ವಿನೌ ॥ ಛಂದಃ : ಅನುಷ್ಟುಪ್ ॥

ಯದದ್ಯ ಸ್ಥಃ ಪರಾವತಿ ಯದರ್ವಾವತ್ಯಶ್ವಿನಾ । ಯದಾ ಪುರೂ ಪುರುಭುಜಾ ಯದಂತರಿಕ್ಷ ಆ ಗತಮ್ ॥ 1 ॥ ಇಹ ತ್ಯಾ ಪುರುಭೂತಮಾ ಪುರೂ ದಂಸಾಂಸಿ ಬಿಭ್ರತಾ । ವರಸ್ಯಾ ಯೋನ್ಯೋ-ರ್ಧಿ ಗೂ ಹುವೇ ತುವಿಷ್ಟಮಾ ಭುಜೇ ॥ 2 ॥ ಈರ್ಮಾನ್ಯದ್ಯುಪುಷೇ ಯುಪುಜ್ರಕ್ರಂ ರಥಸ್ಯ ಯೇಮಥುಃ । ಪರ್ಯನ್ಯಾ ನಾಹುಷಾ ಯುಗಾ ಮಹ್ನಾ ರಜಾಂಸಿ ದೀಯಥಃ ॥ 3 ॥ ತದೂ ಷು ವಾಮೇನಾ ಕೃತಂ ವಿಶ್ವಾ ಯದ್ವಾಮನು ಷ್ಟವೇ । ನಾನಾ ಜಾತಾವರೇಪಸಾ ಸಮಸ್ಮೇ ಬಂಧುಮೇಯಥುಃ ॥ 4 ॥ ಆ ಯದ್ವಾಂ ಸೂರ್ಯೋ ರಥಂ ತಿಷ್ಠದ್ರಘುಷ್ಯದಂ ಸದಾ । ಪರಿ ವಾಮರುಷಾ ವಯೋ ಘೃಣಾ ವರಂತ ಆತಪಃ ॥ 5 ॥ ಯುವೋ-ರತ್ರಿಶ್ಚಿಕೇತತಿ ನರಾ ಸುಮ್ನೇನ ಚೇತಸಾ । ಘರ್ಮಂ ಯದ್ವಾ-

ಮರೀಪಸಂ ನಾಸತ್ಯಾಸ್ನಾ ಭುರಣ್ಯತಿ ॥ 6 ॥ ಉಗ್ರೋ ವಾಂ ಕಕ್ಷುಹೋ ಯೆಯಿಃ ಶೃಣ್ವೇ ಯಾಮೇಷು ಸಂತನಿಃ । ಯೆದ್ವಾಂ ದಂಸೋಭಿರಶ್ವಿನಾತ್ರಿರ್ನರಾವವರ್ತತಿ ॥ 7 ॥ ಮಧ್ವ ಊ ಷು ಮಧೂಯುವಾ ರುದ್ರಾ ಸಿಷಕ್ತಿ ಪಿಪ್ಯುಷೀ । ಯೆತ್ಸ-ಮುದ್ರಾತಿ ಪರ್ಷಥಃ ಪಕ್ವಾಃ ಪೃಕ್ಷೋ ಭರಂತ ವಾಮ್ ॥ 8 ॥ ಸತ್ಯಮಿದ್ವಾ ಉ ಅಶ್ವಿನಾ ಯುವಾಮಾಹುರ್ಮಯೋಭುವಾ । ತಾ ಯಾಮನ್, ಯಾಮಹೂತಮಾ ಯಾಮನ್ನಾ ಮೃಳಯೆ-ತ್ತಮಾ ॥ 9 ॥ ಇಮಾ ಬ್ರಹ್ಮಾಣಿ ವರ್ಧನಾಶ್ವಿಭ್ಯಾಂ ಸಂತು ಶಂತಮಾ । ಯಾ ತಕ್ಷ್ನಮ ರಥಾಂ ಇವಾವೋಚಾಮ ಬೃಹ-ನ್ನಮಃ ॥ 10 ॥

****

ಸೂಕ್ತ 74

ಅಷ್ಟಕ 4 ಮಂಡಲ 5 ಅಧ್ಯಾಯ 4

ಋಷಿಃ ಪೌರ ಆತ್ರೇಯಃ ॥

ದೇವತಾ : ಅಶ್ವಿನೌ ॥ ಛಂದಃ : ಅನುಷ್ಟುಪ್ ॥

ಕೂಷೋ ದೇವಾವಶ್ವಿನಾದ್ಯ ದಿವೋ ಮನಾವಸೂ ।
ತಚ್ಛ್ರವಥೋ ವೃಷಣ್ವಸೂ ಅತ್ರಿರ್ವಾಮಾ ವಿವಾಸತಿ ॥ 1 ॥ ಕುಹ
ತ್ಯಾ ಕುಹ ನು ಶ್ರುತಾ ದಿವಿ ದೇವಾ ನಾಸತ್ಯಾ । ಕಸ್ಮಿನ್ನಾ
ಯತಥೋ ಜನೇ ಕೋ ವಾಂ ನದೀನಾಂ ಸಚಾ ॥ 2 ॥ ಕಂ
ಯೋಷಃ ಕಂ ಹ ಗಚ್ಛಥಃ ಕಮುಚ್ಛಾ ಯುಂಜಾಥೇ ರಥವ್ । ಕಸ್ಯ
ಬ್ರಹ್ಮಾಣೆ ರಣ್ಯಥೋ ವಯಂ ವಾಮುಶ್ಮಸೀಷ್ಟಯೇ ॥ 3 ॥
ಪೌರಂ ಚಿದ್ಧ್ಯದಪ್ರುತಂ ಪೌರ ಪೌರಾಯು ಜಿನ್ವಥಃ । ಯದೀಂ
ಗೃಭೀತತಾತಯೇ ಸಿಂಹಮಿವ ದ್ರುಹಸ್ಪದೇ ॥ 4 ॥ ಪ್ರ ಚ್ಯವಾನಾ
ಜುಜುರುಷೋ ವವ್ರಿಮುತ್ಕಂ ನ ಮುಂಚಥಃ । ಯುವಾ ಯದೀ
ಕೃಥಃ ಪುನರಾ ಕಾಮಮೃಣ್ವೇ ವಧ್ವಃ॥ 5 ॥ ಅಸ್ತಿ ಹಿ ವಾಮಿಹ
ಸ್ತೋತಾ ಸ್ಮಸಿ ವಾಂ ಸಂದೃಶಿ ಶ್ರಿಯೇ । ನೂ ಶ್ರುತಂ ನು ಆ

ಗತ॒ಮು॒ವೋ॑ಭಿ॒ರ್ವಾಜಿ॑ನೀವಸೂ ॥ 6 ॥ ಕೋ ವಾ॒ಮ॒ದ್ಯ ಪು॒ರೂ॒ಣಾ॒ಮೂ॒ವ॒ನ್ನೇ ಮ॑ರ್ತ್ಯಾ॒ನಾ॑ಮ್ । ಕೋ ವಿ॑ಪ್ರೋ ವಿಪ್ರವಾಹಸಾ ಕೋ ಯ॒ಜ್ಞೈರ್ವಾ॑ಜಿನೀವಸೂ ॥ 7 ॥ ಆ ವಾ॒ಂ ರಥೋ॑ ರ॒ಥಾ॒ನಾಂ ಯೇ॑ಷೋ॒ ಯಾತ್ವ॑ಶ್ವಿನಾ । ಪು॒ರೂ ಚಿ॑ದಸ್ಮ॒ಯು॑ಸ್ತಿರ ಆಂ॒ಗೂ॒ಷೋ ಮ॑ರ್ತ್ಯೇ॒ಷ್ವಾ ॥ 8 ॥ ಶ॒ಮೂ॒ಷು ವಾ॒ಂ ಮ॒ಧೂ॒ಯು॒ವಾ॒ಸ್ಮ॒ಕ॒ಮ॒ಸ್ತು ಚ॑ರ್ಕೃ॒ತಿಃ । ಅ॒ರ್ವಾ॒ಚೀ॒ನಾ ವಿ॑ಚೇತಸಾ ವಿಭಿಃ ಶ್ಯೇ॒ನೇ॒ವ ದೀ॑ಯತ॒ಮ್ ॥ 9 ॥ ಅಶ್ವಿ॑ನಾ ಯು॒ದ್ಧ ಕರ್ಹಿ॑ ಚಿಚ್ಛ್ರು॒ಶ್ರೂ॒ಯಾ॒ತ॒-ಮಿ॒ಮಂ ಹವ॑ಮ್ । ವ॒ಸ್ವೀ॒ರೂ ಷು ವಾ॒ಂ ಭುಜಃ॑ ಪೃ॒ಂಚಂ॒ತಿ॒ ಸು ವಾ॒ಂ॒ ಪೃ॒ಚ॑ಃ ॥ 10 ॥

ಸೂಕ್ತ 75

ಅಷ್ಟಕ 4 ಮಂಡಲ 5 ಅಧ್ಯಾಯ 4

ಋಷಿಃ : ಅವಸ್ಯುರಾತ್ರೇಯಃ ॥

ದೇವತಾ : ಅಶ್ವಿನೌ ॥ ಛಂದಃ : ಪಂಕ್ತಿಃ ॥

ಪ್ರತಿ ಪ್ರಿಯತಮಂ ರಥಂ ವೃಷಣಂ ವಸುವಾಹನಮ್ ।
ಸ್ತೋತಾ ವಾಮಶ್ವಿನಾವೃಷಿಃ ಸ್ತೋಮೇನ ಪ್ರತಿ ಭೂಷತಿ ವಾಧ್ರ್ಯೋ
ಮಮ ಶ್ರುತಂ ಹವಮ್ ॥ 1 ॥ ಅತ್ಯಾಯಾತಮಶ್ವಿನಾ ತಿರೋ
ವಿಶ್ವಾ ಅಹಂ ಸನಾ । ದಸ್ರಾ ಹಿರಣ್ಯವರ್ತನೀ ಸುಷುಮ್ನಾ ಸಿಂಧು-
ವಾಹಸಾ ವಾಧ್ರ್ಯೋ ಮಮ ಶ್ರುತಂ ಹವಮ್ ॥ 2 ॥ ಆ ನೋ
ರತ್ನಾನಿ ಬಿಭ್ರತಾವಶ್ವಿನಾ ಗಚ್ಛತಂ ಯುವಮ್ । ರುದ್ರಾ ಹಿರಣ್ಯ-
ವರ್ತನೀ ಜುಷಾಣಾ ವಾಜಿನೀವಸೂ ವಾಧ್ರ್ಯೋ ಮಮ ಶ್ರುತಂ
ಹವಮ್ ॥ 3 ॥ ಸುಷ್ಟುಭೋ ವಾಂ ವೃಷಣ್ವಸೂ ರಥೇ ವಾಣೀ-
ಚ್ಯಾಹಿತಾ । ಉತ ವಾಂ ಕಕ್ಷುಹೋ ಮೃಗಃ ಪೃಕ್ಷಃ ಕೃಣೋತಿ
ವಾಪುಷೋ ವಾಧ್ರ್ಯೋ ಮಮ ಶ್ರುತಂ ಹವಮ್ ॥ 4 ॥ ಬೋಧಿ-
ನ್ಮನಸಾ ರಥ್ಯೇಷಿರಾ ಹವನಶ್ರುತಾ । ವಿಭಿಶ್ಚ್ಯವಾನಮಶ್ವಿನಾ ನಿ

ಯೋಥೋ ಅಧ್ವಯೋವಿನಂ ಮಾಧ್ವೀ ಮನು ಶ್ರುತಂ ಹವಮ್
॥ 5 ॥ ಆ ವಾಂ ನರಾ ಮನೋಯುಜೋಽಶ್ವಾಸಃ ಪ್ರುಷಿತಪ್ಸವಃ ।
ವಯೋ ವಹಂತು ಪೀತಯೇ ಸಹ ಸುಮ್ನೇಭಿರಶ್ವಿನಾ ಮಾಧ್ವೀ
ಮನು ಶ್ರುತಂ ಹವಮ್ ॥ 6 ॥ ಅಶ್ವಿನಾವೇಹ ಗಚ್ಛತಂ ನಾಸತ್ಯಾ
ಮಾ ವಿ ವೇನತಮ್ । ತಿರಶ್ಚಿದರ್ಯಯಾ ಪರಿ ವರ್ತಿರ್ಯಾತ–
ಮದಾಭ್ಯಾ ಮಾಧ್ವೀ ಮನು ಶ್ರುತಂ ಹವಮ್ ॥ 7 ॥ ಅಸ್ಮಿನ್,
ಯಜ್ಞೇ ಅದಾಭ್ಯಾ ಜರಿತಾರಂ ಶುಭಸ್ಪತೀ । ಅವಸ್ಯುಮಶ್ವಿನಾ
ಯುವಂ ಗೃಣಂತಮುಪ ಭೂಷಥೋ ಮಾಧ್ವೀ ಮನು ಶ್ರುತಂ
ಹವಮ್ ॥ 8 ॥ ಅಭೂದುಷಾರುಶತ್ಪಶುರಾಗ್ನಿರಧಾಯ್ಯೃತ್ವಿಯಃ ।
ಅಯೋಜಿ ವಾಂ ವೃಷಣ್ವಸೂ ರಥೋ ದಸ್ರಾವಮರ್ತ್ಯೋ
ಮಾಧ್ವೀ ಮನು ಶ್ರುತಂ ಹವಮ್ ॥ 9 ॥

****

ಸೂಕ್ತ 76

ಅಷ್ಟಕ 4 ಮಂಡಲ 5 ಅಧ್ಯಾಯ 4

ಋಷಿಃ ಅತ್ರಿಃ ॥

ದೇವತಾ : ಅಶ್ವಿನೌ ॥ ಛಂದಃ : ತ್ರಿಷ್ಟುಪ್ ॥

ಆ ಭಾತ್ಯಗ್ನಿರುಷಸಾಮನೀಕಮುದ್ವಿಪ್ರಾಣಾಂ ದೇವಯಾ
ವಾಚೋ ಅಸ್ಥುಃ । ಅರ್ವಾಂಚಾ ನೂನಂ ರಥ್ಯೇಹ ಯಾತಂ
ಪೀಪಿವಾಂಸಮಶ್ವಿನಾಘರ್ಮಮಚ್ಛ ॥ 1 ॥ ನ ಸಂಸ್ಕೃತಂ ಪ್ರ
ಮಿಮೀತೋ ಗಮಿಷ್ಠಾಂತಿ ನೂನಮಶ್ವಿನೋಪಸ್ತುತೇಹ । ದಿವಾ-
ಭಿಪಿತ್ವೇಽವಸಾಗಮಿಷ್ಠಾ ಪ್ರತ್ಯವರ್ತಿಂ ದಾಶುಷೇ ಶಂಭವಿಷ್ಠಾ
॥ 2 ॥ ಉತಾ ಯಾತಂ ಸಂಗವೇ ಪ್ರಾತರಹ್ನೋ ಮಧ್ಯಂದಿನ
ಉದಿತಾ ಸೂರ್ಯಸ್ಯ । ದಿವಾ ನಕ್ತಮವಸಾ ಶಂತಮೇನ
ನೇದಾನೀಂ ಪೀತಿರಶ್ವಿನಾ ತತಾನ ॥ 3 ॥ ಇದಂ ಹಿ ವಾಂ ಪ್ರದಿವಿ
ಸ್ಥಾನಮೋಕ ಇಮೇ ಗೃಹಾ ಅಶ್ವಿನೇದಂ ದುರೋಣಮ್ । ಆ
ನೋ ದಿವೋ ಬೃಹತಃ ಪರ್ವತಾದಾದ್ಭ್ಯೋ ಯಾತಮಿಷ-
ಮೂರ್ಜಂ ವಹಂತಾ ॥ 4 ॥ ಸಮಶ್ವಿನೋರವಸಾ ನೂತನೇನ

ಮುಯೋಭುವಾ ಸುಪ್ರಣೀತೀ ಗಮೇಮ । ಆ ನೋ ರಯಿಂ
ವಹತಮೋತ ವೀರಾನಾ ವಿಶ್ವಾನ್ಯಮೃತಾ ಸೌಭಗಾನಿ ॥ 5 ॥

ಸೂಕ್ತ 77

ಅಷ್ಟಕ 4 ಮಂಡಲ 5 ಅಧ್ಯಾಯ 4

ಋಷಿಃ ಅತ್ರಿಃ ॥

ದೇವತಾ : ಅಶ್ವಿನೌ । ಛಂದಃ : ತ್ರಿಷ್ಟುಪ್ ।

ಪ್ರಾತರ್ಯಾವಾಣಾ ಪ್ರಥಮಾ ಯಜಧ್ವಂ ಪುರಾ ಗೃಧ್ರಾ-
ದರರುಷಃ ಪಿಬಾತಃ । ಪ್ರಾತರ್ಹಿ ಯಜ್ಞಮಶ್ವಿನಾ ದಧಾತೇ ಪ್ರ
ಶಂಸಂತಿ ಕವಯಃ ಪೂರ್ವಭಾಜಃ ॥ 1 ॥ ಪ್ರಾತರ್ಯಜಧ್ವಮಶ್ವಿನಾ
ಹಿನೋತ ನ ಸ್ಥಾಯಮಸ್ತಿ ದೇವಯಾ ಅಜುಷ್ಟವಮ್ ।
ಉತಾನ್ಯೋ ಅಸ್ಮದ್ಯಜತೇ ವಿ ಚಾವಃ ಪೂರ್ವಃಪೂರ್ವೋ
ಯಜಮಾನೋ ವನೀಯಾನ್ ॥ 2 ॥ ಹಿರಣ್ಯತ್ವಙ್ಮಧುವರ್ಣೋ
ಘೃತಸ್ನುಃ ಪೃಕ್ಷೋ ವಹನ್ನಾ ರಥೋವರ್ತತೇ ವಾಮ್ ।
ಮನೋಜವಾ ಅಶ್ವಿನಾ ವಾತರಂಹಾ ಯೇನಾತಿಯಾಥೋ ದುರಿ-

ತಾನಿ ವಿಶ್ವಾ ॥ 3 ॥ ಯೋ ಭೂಯಿಷ್ಠಂ ನಾಸತ್ಯಾಭ್ಯಾಂ ವಿವೇಷ ಚನಿಷ್ಠಂ ಪಿತೋ್ವೀ ರರತೇ ವಿಭಾಗೇ । ಸ ತೋಕಮಸ್ಯ ಪೀಪರ-ಚ್ಛಮೀಭಿರನೂರ್ಧ್ವಭಾಸಃ ಸದಮಿತ್ತುತುರ್ಯಾತ್ ॥ 4 ॥ ಸಮು-ಶ್ವಿನೋರವಸಾ ನೂತನೇನ ಮಯೋಭುವಾ ಸುಪ್ರಣೇತೀ ಗಮೇಮ । ಆ ನೋ ರಯಿಂ ವಹತಮೋತ ವೀರಾನಾ ವಿಶ್ವಾನ್ಯ-ಮೃತಾ ಸೌಭಗಾನಿ ॥ 5 ॥

ಸೂಕ್ತ 78

ಅಷ್ಟಕ 4 ಮಂಡಲ 5 ಅಧ್ಯಾಯ 4

ಋಷಿಃ : ಸಪ್ತವಧ್ರಿರಾತ್ರೇಯಃ ॥

ದೇವತಾ : ಅಶ್ವಿನೌ ॥

ಛಂದಃ 1-3 ಉಷ್ಣಿಕ್ । 4 ತ್ರಿಷ್ಟುಪ್ 5-9 ಅನುಷ್ಟುಪ್ ॥

ಅಶ್ವಿನಾವೇಹ ಗಚ್ಛತಂ ನಾಸತ್ಯಾ ಮಾ ವಿ ವೇನತಮ್ । ಹಂಸಾವಿವ ಪತತಮಾ ಸುತಾ ಉಪ ॥ 1 ॥ ಅಶ್ವಿನಾ ಹರಿಣಾವಿವ ಗೌರಾವಿನಾನು ಯವಸಮ್ । ಹಂಸಾವಿವ ಪತತಮಾ ಸುತಾ ಉಪ

॥ 2 ॥ ಅಶ್ವಿನಾ ವಾಜಿನೀವಸೂ ಜುಷೇಥಾಂ ಯಜ್ಞಮಿಷ್ಟಯೇ ।
ಹಂಸಾವಿವ ಪತತಮಾ ಸುತಾಁ ಉಪ ॥ 3 ॥ ಆತ್ರ್ಯೇದಾ್ವನು-
ವರೋಹನ್ನಬೀಸಮುಜೋಹವೀನ್ನಾಧಮಾನೇವ ಯೋಷಾ ।
ಶ್ಯೇನಸ್ಯ ಚಿಜ್ಜವಸಾ ನೂತನೇನಾಗಚ್ಛತಮಶ್ವಿನಾ ಶಂತಮೇನ
॥ 4 ॥ ವಿ ಜಿಹೀಷ್ವ ವನಸ್ಪತೇ ಯೋನಿಃ ಸೂಷ್ಯಂತ್ಯಾ ಇವ ।
ಶ್ರುತಂ ಮೇ ಅಶ್ವಿನಾ ಹವಂ ಸಪ್ತವಧ್ರಿಂ ಚ ಮುಂಚತಮ್ ॥ 5 ॥
ಭೀತಾಯು ನಾಧಮಾನಾಯು ಇಷಯೇ ಸಪ್ತವಧ್ರಯೇ ।
ಮಾಯಾಭಿರಶ್ವಿನಾ ಯುವಂ ವೃಕ್ಷಂ ಸಂ ಚ ವಿ ಚಾಚಥಃ ॥ 6 ॥
ಯಥಾ ವಾತಃ ಪುಷ್ಕರಿಣೀಂ ಸಮಿಂಗಯತಿ ಸರ್ವತಃ । ಏವಾ ತೇ
ಗರ್ಭ ಏಜತು ನಿರೈತು ದಶಮಾಸ್ಯಃ ॥ 7 ॥ ಯಥಾ ವಾತೋ
ಯಥಾ ವನಂ ಯಥಾ ಸಮುದ್ರ ಏಜತಿ । ಏವಾ ತ್ವಂ ದಶಮಾಸ್ಯ
ಸಹಾವೇಹಿ ಜರಾಯುಣಾ ॥ 8 ॥ ದಶ ಮಾಸಾನ್ಶಶಯಾನಃ
ಕುಮಾರೋ ಅಧಿ ಮಾತರಿ । ನಿರೈತು ಜೀವೋ ಅಕ್ಷತೋ ಜೀವೋ
ಜೀವಂತ್ಯಾ ಅಧಿ ॥ 9 ॥

ಸೂಕ್ತ 79

ಅಷ್ಟಕ 4 ಮಂಡಲ 5 ಅಧ್ಯಾಯ 4

ಋಷಿಃ ಸತ್ಯಶ್ರವ ಆತ್ರೇಯಃ ॥

ದೇವತಾ : ಉಷಾಃ ॥ ಛಂದಃ : ಪಂಕ್ತಿಃ ॥

ಮಹೇ ನೋ ಅದ್ಯ ಬೋಧಯೋಷೋ ರಾಯೇ ದಿವಿತ್ಮತೀ ।
ಯಥಾ ಚಿನ್ನೋ ಅಬೋಧಯಃ ಸತ್ಯಶ್ರವಸಿ ವಾಯ್ಯೇ
ಸುಜಾತೇ ಅಶ್ವಸೂನೃತೇ ॥ 1 ॥ ಯಾ ಸುನೀಥೇ ಶೌಚದ್ರಥೇ
ವ್ಯೌಚ್ಛೋ ದುಹಿತರ್ದಿವಃ । ಸಾ ವ್ಯುಚ್ಛ ಸಹೀಯಸಿ ಸತ್ಯಶ್ರವಸಿ
ವಾಯ್ಯೇ ಸುಜಾತೇ ಅಶ್ವಸೂನೃತೇ ॥ 2 ॥ ಸಾ ನೋ ಅದ್ಯಾಭರದ್ವಸುರ್ವ್ಯುಚ್ಛಾ ದುಹಿತರ್ದಿವಃ ।
ಯೋ ವ್ಯೌಚ್ಛಃ ಸಹೀಯಸಿ
ಸತ್ಯಶ್ರವಸಿ ವಾಯ್ಯೇ ಸುಜಾತೇ ಅಶ್ವಸೂನೃತೇ ॥ 3 ॥ ಅಭಿ ಯೇ
ತ್ವಾ ವಿಭಾವರಿ ಸ್ತೋಮೈರ್ಗೃಣಂತಿ ವಹ್ನಯಃ । ಮಘೈರ್ಮ-
ಘೋನಿ ಸುಶ್ರಿಯೋ ದಾಮನ್ವಂತಃ ಸುರಾತಯಃ ಸುಜಾತೇ
ಅಶ್ವಸೂನೃತೇ ॥ 4 ॥ ಯಚ್ಚಿದ್ಧಿ ತೇ ಗಣಾ ಇಮೇ ಛದಯಂತಿ ಮಘತ್ತಯೇ ।
ಪರಿ ಚಿದ್ವಷ್ಟಯೋ ದಧುರ್ದದತೋ ರಾಧ್ನೋ

ಅಹ್ರಯೋಂ ಸುಜಾತೇ ಅಶ್ವಸೂನೃತೇ ॥ 5 ॥ ಐಷು ಧಾ ವೀರವ-
ದ್ಯಶ ಉಷೋ ಮಘೋನಿ ಸೂರಿಷು । ಯೇ ನೋ ರಾಧಾಂಸ್ಯ-
ಹ್ರಯಾ ಮಘವಾನೋ ಅರಾಸತ ಸುಜಾತೇ ಅಶ್ವಸೂನೃತೇ ॥ 6 ॥
ತೇಭ್ಯೋ ದ್ಯುಮ್ನಂ ಬೃಹದ್ಯಶ ಉಷೋ ಮಘೋನ್ಯಾ ವಹ ।
ಯೇ ನೋ ರಾಧಾಂಸ್ಯಶ್ವ್ಯಾ ಗವ್ಯಾ ಭಜಂತ ಸೂರಯಃ ಸುಜಾತೇ
ಅಶ್ವಸೂನೃತೇ ॥ 7 ॥ ಉತ ನೋ ಗೋಮತೀರಿಷ ಆ ವಹಾ
ದುಹಿತರ್ದಿವಃ । ಸಾಕಂ ಸೂರ್ಯಸ್ಯ ರಶ್ಮಿಭಿಃ ಶುಕ್ರೈಃ ಶೋಚ-
ದ್ಭಿರರ್ಚಿಭಿಃ ಸುಜಾತೇ ಅಶ್ವಸೂನೃತೇ ॥ 8 ॥ ವ್ಯುಚ್ಛಾ ದುಹಿತ-
ರ್ದಿವೋ ಮಾ ಚಿರಂ ತನುಥಾ ಅಪಃ । ನೇತ್ತ್ವಾಸ್ತೋತಾರ ಆ ಯಥಾ
ರಿಪುಂ ತಪಾತಿ ಸೂರೋ ಅರ್ಚಿಷಾ ಸುಜಾತೇ ಅಶ್ವಸೂನೃತೇ
॥ 9 ॥ ಏತಾವದ್ವೀದುಷಸ್ತ್ವಂ ಭೂಯೋ ವಾ ದಾತುಮರ್ಹಸಿ ।
ಯಾ ಸ್ತೋತೃಭ್ಯೋ ವಿಭಾವರ್ಯುಚ್ಛಂತೀ ನ ಪ್ರಮಿಯಸೇ
ಸುಜಾತೇ ಅಶ್ವಸೂನೃತೇ ॥ 10 ।

ಸೂಕ್ತ 80

ಅಷ್ಟಕ 4 ಮಂಡಲ 5 ಅಧ್ಯಾಯ 4

ಋಷಿಃ : ಸತ್ಯಶ್ರವಾ ಆತ್ರೇಯಃ ॥

ದೇವತಾ : ಉಷಾಃ ॥ ಛಂದಃ : ತ್ರಿಷ್ಟುಪ್ ॥

ದ್ಯುತದ್ಯಾಮಾನಂ ಬೃಹತೀವ್ಯುತೇನ ಋತಾವರೀವುರು-
ಣಪ್ಸ್ನಂ ವಿಭಾತೀವಮ್ । ದೇವೀಮುಷಸಂ ಸ್ವರಾವಹಂತೀಂ ಪ್ರತಿ
ವಿಪ್ರಾಸೋ ಮತಿಭಿರ್ಜರಂತೇ ॥ 1 ॥ ಏಷಾ ಜನಂ ದರ್ಶತಾ
ಬೋಧಯಂತಿ ಸುಗಾನ್ಪಥಃ ಕೃಣ್ವತೀ ಯಾತ್ಯಗ್ರೇ । ಬೃಹ-
ದ್ರಥಾ ಬೃಹತೀ ವಿಶ್ವವಿನ್ಯೋಷಾ ಜ್ಯೋತಿರ್ಯಚ್ಛತ್ಯಗ್ರೇ
ಅಹ್ನಾಮ್ ॥ 2 ॥ ಏಷಾ ಗೋಭಿರರುಣೇಭಿರ್ಯುಜಾನಾಸ್ರೇಧಂತೀ
ರಯಿಮಪ್ರಾಯ್ಯು ಚಕ್ರೇ । ಪಥೋ ರದಂತೀ ಸುವಿತಾಯ ದೇವೀ
ಪುರುಷ್ಟುತಾ ವಿಶ್ವವಾರಾ ವಿ ಭಾತಿ ॥ 3 ॥ ಏಷಾ ವ್ಯೇನೀ ಭವತಿ
ದ್ವಿಬರ್ಹಾ ಆವಿಷ್ಕೃಣ್ವಾನಾ ತನ್ವಂ ಪುರಸ್ತಾತ್ । ಋತಸ್ಯ
ಪಂಥಾಮನ್ವೇತಿ ಸಾಧು ಪ್ರಜಾನತೀವ ನ ದಿಶೋ ಮಿನಾತಿ ॥ 4 ॥
ಏಷಾ ಶುಭ್ರಾ ನ ತನ್ವೋ ವಿದಾನೋರ್ಧ್ವೇವ ಸ್ನಾತೀ ದೃಶಯೇ

ನೋ ಅಸ್ಥಾತ್ । ಅಪ ದ್ವೇಷೋ ಬಾಧಮಾನಾ ತಮಾಂಸ್ಯುಷಾ
ದಿವೋ ದುಹಿತಾ ಜ್ಯೋತಿಷಾಗಾತ್ ॥ 5 ॥ ಏಷಾ ಪ್ರತೀಚೀ
ದುಹಿತಾ ದಿವೋ ನೂನ್, ಯೋಷೇವ ಭದ್ರಾ ನಿ ರಿಣೀತೇ ಅಪ್ಸಃ ।
ವ್ಯೂರ್ಣ್ವತೀ ದಾಶುಷೇ ವಾರ್ಯಾಣಿ ಪುನರ್ಜ್ಯೋತಿರ್ಯುವತಿಃ
ಪೂರ್ವಥಾಕಃ ॥ 6 ॥

ಸೂಕ್ತ 81

ಅಷ್ಟಕ 4 ಮಂಡಲ 5 ಅಧ್ಯಾಯ 4

ಋಷಿಃ : ಶ್ಯಾವಾಶ್ವ ಆತ್ರೇಯಃ ॥

ದೇವತಾ : ಸವಿತಾ । ಛಂದಃ : ಜಗತೀ ।

ಯುಂಜತೇ ಮನ ಉತ ಯುಂಜತೇ ಧಿಯೋ ವಿಪ್ರಾ
ವಿಪ್ರಸ್ಯ ಬೃಹತೋ ವಿಪಶ್ಚಿತಃ । ವಿ ಹೋತ್ರಾ ದಧೇ ವಯುನಾ-
ವಿದೇಕ ಇನ್ಮಹೀ ದೇವಸ್ಯ ಸವಿತುಃ ಪರಿಷ್ಟುತಿಃ ॥ 1 ॥ ವಿಶ್ವಾ
ರೂಪಾಣಿ ಪ್ರತಿ ಮುಂಚತೇ ಕವಿಃ ಪ್ರಾಸಾವೀದ್ಭದ್ರಂ ದ್ವಿಪದೇ
ಚತುಷ್ಪದೇ । ವಿ ನಾಕಮಖ್ಯತ್ಸವಿತಾ ವರೇಣ್ಯೋಽನು ಪ್ರಯಾಣ-

ವ್ಯುಷಸ್ತೋ ವಿ ರಾಜತಿ ॥ 2 ॥ ಯಸ್ಯ ಪ್ರಯಾಣಮನ್ವನ್ಯ
ಇದ್ಯಯುರ್ದೇವಾ ದೇವಸ್ಯ ಮಹಿಮಾನಮೋಜಸಾ । ಯಃ
ಪಾರ್ಥಿವಾನಿ ವಿಮಮೇ ಸ ಏತಶೋ ರಜಾಂಸಿ ದೇವಃ ಸವಿತಾ
ಮಹಿತ್ವನಾ ॥ 3 ॥ ಉತ ಯಾಸಿ ಸವಿತಸ್ತ್ರೀಣಿ ರೋಚನೋತ
ಸೂರ್ಯಸ್ಯ ರಶ್ಮಿಭಿಃ ಸಮುಚ್ಯಸಿ । ಉತ ರಾತ್ರೀಮುಭಯತಃ
ಪರೀಯಸ ಉತ ಮಿತ್ರೋ ಭವಸಿ ದೇವ ಧರ್ಮಭಿಃ ॥ 4 ॥
ಉತೇಶಿಷೇ ಪ್ರಸವಸ್ಯ ತ್ವಮೇಕ ಇದುತ ಪೂಷಾ ಭವಸಿ ದೇವ
ಯಾಮಭಿಃ । ಉತೇದಂ ವಿಶ್ವಂ ಭುವನಂ ವಿ ರಾಜಸಿ ಶ್ಯಾವಾ-
ಶ್ವಸ್ತೇ ಸವಿತಃ ಸ್ತೋಮಮಾನಶೇ ॥ 5 ॥

****

ಸೂಕ್ತ 82

ಅಷ್ಟಕ 4 ಮಂಡಲ 5 ಅಧ್ಯಾಯ 4

ಋಷಿಃ ಶ್ಯಾವಾಶ್ವ ಆತ್ರೇಯಃ ॥

ದೇವತಾ : ಸವಿತಾ ॥ ಛಂದಃ : 1 ಅನುಷ್ಟುಪ್ । 2–9 ಗಾಯತ್ರೀ ॥

ತತ್ಸವಿತುರ್ವೃಣೀಮಹೇ ವಯಂ ದೇವಸ್ಯ ಭೋಜನಮ್ ।
ಶ್ರೇಷ್ಠಂ ಸರ್ವಧಾತಮಂ ತುರಂ ಭಗಸ್ಯ ಧೀಮಹಿ ॥ 1 ॥ ಅಸ್ಯ ಹಿ
ಸ್ವಯಶಸ್ತರಂ ಸವಿತುಃ ಕಚ್ಚನ ಪ್ರಿಯಮ್ । ನ ಮಿನಂತಿ
ಸ್ವರಾಜ್ಯಮ್ ॥ 2 ॥ ಸ ಹಿ ರತ್ನಾನಿ ದಾಶುಷೇ ಸುವಾತಿ ಸವಿತಾ
ಭಗಃ । ತಂ ಭಾಗಂ ಚಿತ್ರಮೀಮಹೇ ॥ 3 ॥ ಅದ್ಯಾ ನೋ ದೇವ
ಸವಿತಃ ಪ್ರಜಾವತ್ಸಾವೀಃ ಸೌಭಗಮ್ । ಪರಾ ದುಃಷ್ವಪ್ನ್ಯಂ
ಸುವ ॥ 4 ॥ ವಿಶ್ವಾನಿ ದೇವ ಸವಿತರ್ದುರಿತಾನಿ ಪರಾ ಸುವ ।
ಯದ್ಭದ್ರಂ ತನ್ನ ಆ ಸುವ ॥ 5 ॥ ಅನಾಗಸ್ತ್ವೇ ಅದಿತಯೇ
ದೇವಸ್ಯ ಸವಿತುಃ ಸವೇ । ವಿಶ್ವಾ ವಾಮಾನಿ ಧೀಮಹಿ ॥ 6 ॥ ಆ
ವಿಶ್ವದೇವಂ ಸತ್ಪತಿಂ ಸೂಕ್ತೈರದ್ಯಾ ವೃಣೀಮಹೇ । ಸತ್ಯಸವಂ
ಸವಿತಾರಮ್ ॥ 7 ॥ ಯ ಇಮೇ ಉಭೇ ಅಹನೀ ಪುರ ಏತ್ಯ–

ಪ್ರಯುಚ್ಛನ್ । ಸ್ತಾಧೀರ್ದೇವಃ ಸವಿತಾ ॥ 8 ॥ ಯ ಇವಾ ವಿಶ್ವಾ ಜಾತಾನ್ಯಾಶ್ರಾವಯತಿ ಶ್ಲೋಕೇನ । ಪ್ರ ಚ ಸುವಾತಿ ಸವಿತಾ ॥ 9 ॥

ಸೂಕ್ತ 83

ಅಷ್ಟಕ 4 ಮಂಡಲ 5 ಅಧ್ಯಾಯ 4

ಋಷಿಃ : ಅತ್ರಿಃ ॥

ದೇವತಾ : ಪರ್ಜನ್ಯಃ ॥

ಛಂದಃ : 1,5-8 ತ್ರಿಷ್ಟುಪ್ । 2-4 ಜಗತೀ । 9 ಅನುಷ್ಟುಪ್ ॥

ಅಚ್ಛಾ ವದ ತವಸಂ ಗೀರ್ಭಿರಾಭಿಃ ಸ್ತುಹಿ ಪರ್ಜನ್ಯಂ ನಮಸಾ ವಿವಾಸ । ಕನಿಕ್ರದದ್ವೃಷಭೋ ಜೀರದಾನೂ ರೇತೋ ದಧಾತ್ಯೋಷಧೀಷು ಗರ್ಭಮ್ ॥ 1 ॥ ವಿ ವೃಕ್ಷಾನ್, ಹಂತ್ಯುತ ಹಂತಿ ರಕ್ಷಸೋ ವಿಶ್ವಂ ಬಿಭಾಯ ಭುವನಂ ಮಹಾವಧಾತ್ । ಉತಾನಾಗಾ ಈಷತೇ ವೃಷ್ಣ್ಯಾವತೋ ಯತ್ಪರ್ಜನ್ಯಃ ಸ್ತನಯನ್, ಹಂತಿ ದುಷ್ಕೃತಃ ॥ 2 ॥ ರಥೀವ ಕಶಯಾಶ್ವಾ ಅಭಿಕ್ಷಿಪನ್ನಾ-

ವಿದ್ಯುತಾನ್ಕೃಣುತೇ ವರ್ಷ್ಯ (ಅ) ಽ ಅಹ । ದೂರಾತ್ಸಿಂಹಸ್ಯ
ಸ್ತನಥಾ ಉದೀರತೇ ಯತ್ಪರ್ಜನ್ಯಃ ಕೃಣುತೇ ವರ್ಷ್ಯ (ಅ) ಂ
ನಭಃ ॥ 3 ॥ ಪ್ರ ವಾತಾ ವಾಂತಿ ಪತಯಂತಿ ವಿದ್ಯುತ ಉದೋ-
ಷಧೀರ್ಜಿಹತೇ ಪಿನ್ವತೇ ಸ್ವಃ । ಇರಾ ವಿಶ್ವಸ್ಮೈ ಭುವನಾಯ
ಜಾಯತೇ ಯತ್ಪರ್ಜನ್ಯಃ ಪೃಥಿವೀಂ ರೇತಸಾವತಿ ॥ 4 ॥ ಯಸ್ಯ
ವ್ರತೇ ಪೃಥಿವೀ ನಂನಮೀತಿ ಯಸ್ಯ ವ್ರತೇ ಶಫವಜ್ಜರ್ಭುರೀತಿ ।
ಯಸ್ಯ ವ್ರತ ಓಷಧೀರ್ವಿಶ್ವರೂಪಾಃ ಸ ನಃ ಪರ್ಜನ್ಯ ಮಹಿ
ಶರ್ಮ ಯಚ್ಛ ॥ 5 ॥ ದಿವೋ ನೋ ವೃಷ್ಟಿಂ ಮರುತೋ
ರರೀಧ್ವಂ ಪ್ರ ಪಿನ್ವತ ವೃಷ್ಣೋ ಅಶ್ವಸ್ಯ ಧಾರಾಃ । ಅರ್ವಾಜತೇ-
ತೇನ ಸ್ತನಯಿತ್ನುನೇಹ್ಯಪೋ ನಿಷಿಂಚನ್ನಸುರಃ ಪಿತಾ ನಃ ॥ 6 ॥
ಅಭಿ ಕ್ರಂದ ಸ್ತನಯ ಗರ್ಭಮಾ ಧಾ ಉದನ್ವತಾ ಪರಿ ದೀಯಾ
ರಥೇನ । ದೃತಿಂ ಸು ಕರ್ಷ ವಿಷಿತಂ ನ್ಯಂಚಂ ಸಮಾ ಭವಂತೂ-
ದ್ವತೋ ನಿಪಾದಾಃ ॥ 7 ॥ ಮಹಾಂತಂ ಕೋಶಮುದಚಾ ನಿ ಷಿಂಚ
ಸ್ಯಂದಂತಾಂ ಕುಲ್ಯಾ ವಿಷಿತಾಃ ಪುರಸ್ತಾತ್ । ಘೃತೇನ ದ್ಯಾವಾ-
ಪೃಥಿವೀ ವ್ಯುಂಧಿ ಸುಪ್ರಪಾಣಂ ಭವತ್ವಘ್ನ್ಯಾಭ್ಯಃ ॥ 8 ॥

ಯತ್ಪರ್ಜನ್ಯ ಕನಿಕ್ರದತ್ ಸ್ತನಯನ್, ಹಂಸಿ ದುಷ್ಕೃತಃ ।
ಪ್ರತೀದಂ ವಿಶ್ವಂ ಮೋದತೇ ಯತ್ಕಿಂ ಚ ಪೃಥಿವ್ಯಾಮಧಿ ॥ 9 ॥

ಅವರ್ಷೀರ್ವರ್ಷಮುದು ಷೂ ಗೃಭಾಯಾಕರ್ಧನ್ವಾನ್ಯತ್ಯೇತವಾ
ಉ । ಅಜೀಜನ ಓಷಧೀಭ್ಯೋ ಜನಾಯ ಕಮುತ ಪ್ರಜಾಭ್ಯೋ ಽ-
ವಿದೋ ಮನೀಷಾಮ್ ॥ 10 ॥

ಸೂಕ್ತ 84

ಅಷ್ಟಕ 4 ಮಂಡಲ 5 ಅಧ್ಯಾಯ 4

ಋಷಿಃ ಅತ್ರಿಃ ॥

ದೇವತಾ : ಪೃಥಿವೀ ॥ ಛಂದಃ : ಅನುಷ್ಟುಪ್ ।

ಬಳಿತ್ಥಾ ಪರ್ವತಾನಾಂ ಖಿದ್ರಂ ಬಿಭರ್ಷಿ ಪೃಥಿವಿ । ಪ್ರ
ಯಾ ಭೂಮಿಂ ಪ್ರವತ್ವತಿ ಮಹ್ನಾ ಜಿನೋಷಿ ಮಹಿನಿ ॥ 1 ॥
ಸ್ತೋಮಾಸಸ್ತ್ವಾ ವಿಚಾರಿಣಿ ಪ್ರತಿ ಷ್ಟೋಭಂತ್ಯಕ್ತುಭಿಃ । ಪ್ರ
ಯಾ ವಾಜಂ ನ ಹೇಷಂತಂ ಪೇರುಮಸ್ಯರ್ಜುನಿ ॥ 2 ॥ ದೃಳ್ಹಾ

ಚಿದ್ಯಾ ವನಸ್ಪತೀನ್ ಪ್ಲಕ್ಷಯಾ ದರ್ಧಸ್ಯೋರ್ಜಸಾ । ಯತ್ತೇ
ಅಭ್ರಸ್ಯ ವಿದ್ಯುತೋ ದಿವೋ ವರ್ಷಂತಿ ವೃಷ್ಟಯಃ ॥ 3 ॥

ಸೂಕ್ತ 85

ಅಷ್ಟಕ 4 ಮಂಡಲ 5 ಅಧ್ಯಾಯ 4

ಋಷಿಃ ಅತ್ರಿಃ ॥

ದೇವತಾ : ವರುಣಃ । ಛಂದಃ ತ್ರಿಷ್ಟುಪ್ ।

ಪ್ರ ಸವ್ರಾಜೇ ಬೃಹದರ್ಚಾ ಗಭೀರಂ ಬ್ರಹ್ಮ ಪ್ರಿಯಂ
ವರುಣಾಯ ಶ್ರುತಾಯ । ವಿ ಯೋ ಜಘಾನ ಶಮಿತೇವ
ಚರ್ಮೋಪಸ್ತಿರೇ ಪೃಥಿವೀಂ ಸೂರ್ಯಾಯ ॥ 1 ॥ ವನೇಷು
ವ್ಯ (ಅ) ಂತರಿಕ್ಷಂ ತತಾನ ವಾಜಮರ್ವತ್ಸು ಪಯ ಉಸ್ರಿ-
ಯಾಸು । ಹೃತ್ಸು ಕ್ರತುಂ ವರುಣೋ ಅಪ್ಸ್ವ (ಅ) ಗ್ನಿಂ ದಿವಿ
ಸೂರ್ಯಮದಧಾತ್ಸೋಮಮದ್ರೌ ॥ 2 ॥ ನೀಚೀನಬಾರಂ ವರುಣಃ
ಕಬಂಧಂ ಪ್ರ ಸಸರ್ಜ ರೋದಸೀ ಅಂತರಿಕ್ಷಮ್ । ತೇನ ವಿಶ್ವಸ್ಯ
ಭುವನಸ್ಯ ರಾಜಾ ಯವಂ ನ ವೃಷ್ಟಿರ್ವ್ಯನತ್ತ್ಯ ಭೂಮಿ ॥ 3 ॥

ಉನತ್ತಿ ಭೂಮಿಂ ಪೃಥಿವೀಮುತ ದ್ಯಾಂ ಯದಾ ದುಗ್ಧಂ
ವರುಣೋ ವಷ್ಟ್ಯದಿತ್ । ಸಮುಭ್ರೇಣ ವಸತ ಪರ್ವತಾಸಸ್ತ-
ವಿಷೀಯಂತಃ ಶ್ರಥಯಂತ ವೀರಾಃ ॥ 4 ॥ ಇಮಾಮೂ ಷ್ವಾಸು-
ರಸ್ಯ ಶ್ರುತಸ್ಯ ಮಹೀಂ ಮಾಯಾಂ ವರುಣಸ್ಯ ಪ್ರ ವೋಚತಮ್ ।
ಮಾನೇನೇವ ತಸ್ಥಿವಾಂ ಅಂತರಿಕ್ಷೇ ವಿ ಯೋ ಮಮೇ ಪೃಥಿವೀಂ
ಸೂರ್ಯೇಣ ॥ 5 ॥ ಇಮಾಮೂ ನು ಕವಿತಮಸ್ಯ ಮಾಯಾಂ
ಮಹೀಂ ದೇವಸ್ಯ ನಕಿರಾ ದಧರ್ಷ । ಏಕಂ ಯದುದ್ನಾ ನ
ಪೃಣಂತ್ಯೇನೀರಾಸಿಂಚಂತೀರವನಯಃ ಸಮುದ್ರಮ್ ॥ 6 ॥
ಅರ್ಯಮ್ಣಂ ವರುಣ ಮಿತ್ರ್ಯಂ ವಾ ಸಖಾಯಂ ವಾ ಸದಮಿ-
ದ್ಭ್ರಾತರಂ ವಾ । ವೇಶಂ ವಾ ನಿತ್ಯಂ ವರುಣಾರಣಂ ವಾ ಯತ್ಸೀ-
ಮಾಗಶ್ಚಕೃಮಾ ಶಿಶ್ರಥಸ್ತತ್ ॥ 7 ॥ ಕಿತವಾಸೋ ಯದ್ರಿರಿಪುರ್ನ
ದೀವಿ ಯದ್ವಾ ಘಾ ಸತ್ಯಮುತ ಯನ್ನ ವಿದ್ಮ । ಸರ್ವಾ ತಾ ವಿ
ಷ್ಯ ಶಿಥಿರೇವ ದೇವಾಧಾ ತೇ ಸ್ಯಾಮ ವರುಣ ಪ್ರಿಯಾಸಃ ॥ 8 ॥

****

ಸೂಕ್ತ 86

ಅಷ್ಟಕ 4 ಮಂಡಲ 5 ಅಧ್ಯಾಯ 4

ಋಷಿಃ ಅತ್ರಿಃ ॥

ದೇವತಾ : ಇಂದ್ರಾಗ್ನೀ ॥

ಛಂದಃ : 1-5 ಅನುಷ್ಟುಪ್ । 6 ವಿರಾಟ್‌ಪೂರ್ವಾ ॥

ಇಂದ್ರಾಗ್ನೀ ಯೇಮುವಥ ಉಭಾ ವಾಜೇಷು ಮರ್ತ್ಯಮ್ ।
ದೃಳ್ಹಾ ಚಿತ್ಸ ಪ್ರ ಭೇದತಿ ದ್ಯುಮ್ನಾ ವಾಣೀರಿವ ತ್ರಿತಃ ॥ 1 ॥
ಯೌ ಪೃತನಾಸು ದುಷ್ಟರಾ ಯೌ ವಾಜೇಷು ಶ್ರವಾಯ್ಯಾ । ಯೌ
ಪಂಚ ಚರ್ಷಣೀರಭೀಂದ್ರಾಗ್ನೀ ತಾ ಹವಾಮಹೇ ॥ 2 ॥ ತಯೋ-
ರಿದಮವಚ್ಛವಸ್ತಿಗ್ಮಾ ದಿದ್ಯುನ್ಮಘೋನೋಃ । ಪ್ರತಿ ದ್ರುಷಾ
ಸಹಸ್ಯೋರ್ಗವಾಂ ವೃತ್ರಘ್ನ ಏಷತೇ ॥ 3 ॥ ತಾ ವಾಮೇಷೇ
ರಥಾನಾಮಿಂದ್ರಾಗ್ನೀ ಹವಾಮಹೇ । ಪತೀ ತುರಸ್ಯ ರಾಧಸೋ
ವಿದ್ವಾಂಸಾ ಗಿರ್ವಣಸ್ತಮಾ ॥ 4 ॥ ತಾ ವೃಧಂತಾವನು ದ್ಯೂನ್ಮ-
ರ್ತಾಯ ದೇವಾವದಭಾ । ಅರ್ಹಂತಾ ಚಿತ್ಪುರೋ ದಧೇಽಂಶೇವ
ಪ್ರೇಮಾವರ್ವತೇ ॥ 5 ॥ ಏವೇಂದ್ರಾಗ್ನಿಭ್ಯಾಮಹಾವಿ ಹವ್ಯಂ

ಶೂಷ್ಯಂ ಘೃತಂ ನ ಪೂತಮದ್ರಿಭಿಃ । ತಾ ಸೂರಿಷು ಶ್ರವೋ
ಬೃಹದ್ರಯಿಂ ಗೃಣತ್ಸು ದಿಧೃತವಿಷಂ ಗೃಣತ್ಸು ದಿಧೃತವ್ ॥ 6 ॥

ಸೂಕ್ತ 87

ಅಷ್ಟಕ 4 ಮಂಡಲ 5 ಅಧ್ಯಾಯ 4

ಋಷಿಃ ಏವಯಾಮರುದಾತ್ರೇಯಃ ॥

ದೇವತಾ : ಮರುತಃ । ಛಂದಃ : ಅತಿಜಗತೀ ।

ಪ್ರ ವೋ ಮಹೇ ಮತಯೋ ಯಂತು ವಿಷ್ಣವೇ ಮರುತ್ವತೇ
ಗಿರಿಜಾ ಏವಯಾಮರುತ್ । ಪ್ರ ಶರ್ಧಾಯ ಪ್ರಯಜ್ಯವೇ
ಸುಖಾದಯೇ ತವಸೇ ಭಂದದಿಷ್ಟಯೇ ಧುನಿವ್ರತಾಯ ಶವಸೇ ॥ 1 ॥
ಪ್ರ ಯೇ ಜಾತಾ ಮಹಿನಾ ಯೇ ಚ ನು ಸ್ವಯಂ ಪ್ರ ವಿದ್ಮನಾ
ಬ್ರುವತ ಏವಯಾಮರುತ್ । ಕೃತ್ವಾ ತದೊಷೇ ಮರುತ್ತೋ
ನಾಧೃಷೇ ಶವೋ ದಾನಾ ತುಹಾ ತದೇಷಾಮಧೃಷ್ಟಾಸೋ
ನಾದ್ರಯಃ ॥ 2 ॥ ಪ್ರ ಯೇ ದಿವೋ ಬೃಹತಃ ಶೃಣ್ವಿರೇ ಗಿರಾ
ಸುಶುಕ್ವಾನಃ ಸುಭ್ವ ಏವಯಾಮರುತ್ । ನ ಯೇಷಾಮಿರೇ

ಸಧಸ್ಥ ಈಷ್ವ ಆ ಅಗ್ನಯೋ ನ ಸ್ವವಿದ್ಯುತಃ ಪ್ರ ಸ್ಪಂದ್ರಾಸೋ
ಧುನೀನಾವ್ ॥ 3 ॥ ಸ ಚಕ್ರಮೇ ಮಹತೋ ನಿರುರುಕ್ರಮಃ
ಸವ್ಮಾನಸ್ಮಾತ್ಸದಸ ಏವಯಾಮರುತ್ । ಯದಾಯುಕ್ತ ತ್ಮನಾ
ಸ್ವಾದಧಿ ಷ್ಣುಭಿರ್ವಿಷ್ಪರ್ಧಸೋ ವಿಮಹಸೋ ಜಿಗಾತಿ ಶೇವೃಧೋ
ನೃಭಿಃ ॥ 4 ॥ ಸ್ವನೋ ನ ವೋಽಮವಾನ್ರೇಜಯದ್ವೃಷಾ
ತ್ವೇಷೋ ಯಯಿಸ್ತವಿಷ ಏವಯಾಮರುತ್ । ಯೇನಾ ಸಹಂತ
ಭುಂಜತ ಸ್ವರೋಚಿಷಃ ಸ್ಥಾರಶ್ಮಾನೋ ಹಿರಣ್ಯಯಾಃ ಸ್ವಾಯುಧಾಸ ಇಷ್ಮಿಣಃ ॥ 5 ॥ ಅಪಾರೋ ವೋ ಮಹಿಮಾ ವೃದ್ಧಶವಸ-
ಸ್ತ್ವೇಷಂ ಶವೋಽವತ್ವೇವಯಾಮರುತ್ । ಸ್ಥಾತಾರೋ ಹಿ
ಪ್ರಸಿತೌ ಸಂದೃಶಿ ಸ್ಥನ ತೇ ನ ಉರುಷ್ಯತಾ ನಿದಃ ಶುಶುಕ್ವಾಂಸೋ ನಾಗ್ನಯಃ ॥ 6 ॥ ತೇ ರುದ್ರಾಸಃ ಸುಮುಖಾ
ಅಗ್ನಯೋ ಯಥಾ ತುವಿದ್ಯುಮ್ನಾ ಅವಂತ್ವೇವಯಾಮರುತ್ ।
ದೀರ್ಘಂ ಪೃಥು ಪಪ್ರಥೇ ಸದ್ಮ ಪಾರ್ಥಿವಂ ಯೇಷಾಮಜ್ಮೇಷ್ವಾ ಮಹಃ ಶರ್ಧಾಂಸ್ಯದ್ಭುತೈನಸಾವ್ ॥ 7 ॥ ಅದ್ವೇಷೋ
ನೋ ಮರುತೋ ಗಾತುಮೇತನ ಶ್ರೋತಾ ಹವಂ ಜರಿತುರೇವ-

ಯೂಮರುತ್ । ವಿಷ್ಣೋರ್ವರ್ಮಹಃ ಸಮನ್ಯವೋ ಯುಯೋತನ
ಸ್ಮದ್ರಥ್ಯೋ (ಓ) ಽ ನ ದಂಸನಾಪ ದ್ವೇಷಾಂಸಿ ಸನುತಃ ॥ 8 ॥
ಗಂತಾ ನೋ ಯಜ್ಞಂ ಯಜ್ಞಿಯಾಃ ಸುಶಮಿ ಶ್ರೋತಾ ಹವ-
ಮರ್ಕ್ಷ ಏವಯಾಮರುತ್ । ಜ್ಯೇಷ್ಠಾಸೋ ನ ಪರ್ವತಾಸೋ
ವ್ಯೋಮನಿ ಯೂಯಂ ತಸ್ಯ ಪ್ರಚೇತಸಃ ಸ್ಯಾತ ದುರ್ಧರ್ತರ್ವೋ
ನಿದಃ ॥ 9 ॥

॥ ಪಂಚಮಂ ಮಂಡಲಂ ಸಮಾಪ್ತಮ್ ॥

****

ಪರಿಶಿಷ್ಟಮಂತ್ರಾಃ

1

44 – ಸೂಕ್ತಸ್ಯಾನಂತರಮ್

ಜಾಗರ್ಷಿ ತ್ವಂ ಭುವನೇ ಜಾತವೇದೋ ಜಾಗರ್ಷಿ ಯತ್ರ
ಯಜತೇ ಹವಿಷ್ಮಾನ್ । ಇದಂ ಹವಿಃ ಶ್ರದ್ಧಾನೋ ಜುಹೋಮಿ
ತೇನ ಪಾಸಿ ಗುಹ್ಯಂ ನಾಮ ಗೋನಾಮ್ ॥

2

49 – ಸೂಕ್ತಸ್ಯಾನಂತರಮ್

ಸೂಕ್ತಾಂತೇಽಸ್ಯೇತ್ತೃಣಾನ್ಯಗ್ನಾವಿರಿಣೇ ವೋದಕೇಽಪಿ ವಾ ।
ಯದಸೃಣ್ಯೈರಧೀತಂ ತತ್ ತೃಣಾನಿ ಭವತಿ ಧ್ರುವಮ್ ॥ ವಾಪೀ-
ಕೂಪತಡಾಗಾನಾಂ ಸಮುದ್ರಂ ಗಚ್ಛ ಸ್ವಾಹಾ (ಅಗ್ನಿಂ ಗಚ್ಛ
ಸ್ವಾಹಾ) ॥

3

51 – ಸೂಕ್ತಸ್ಯಾನಂತರಮ್

ಸ್ವಸ್ತ್ಯಯನಂ ತಾಕ್ಷ್ಯಮರಿಷ್ಟನೇಮಿಂ ಮಹದ್ಭೂತಂ
ವಾಯಸಂ ದೇವತಾನಾಮ್ । ಅಸುರಘ್ನಮಿಂದ್ರಸಖಂ ಸಮತ್ಸು

ಬೃಹದ್ಭಯೋ ನಾವಮಿವಾ ರುಹೇಮ ॥ ಅಂಹೋಮುಚಮೂಂಗಿ-
ರಸಂ ಗಯಂ ಚ ಸ್ವಸ್ತ್ಯಾತ್ರೇಯಂ ಮನಸಾ ಚ ತಾರ್ಕ್ಷ್ಯಮ್ ।
ಪ್ರಯತಪಾಣಿಃ ಶರಣಂ ಪ್ರ ಪದ್ಯೇ ಸ್ವಸ್ತಿ ಸಂಬಾಧೇಷ್ವಭಯಂ
ನೋ ಅಸ್ತು ॥

4

84 - ಸೂಕ್ತಸ್ಯಾನಂತರಮ್

ವರ್ಷಂತು ತೇ ವಿಭಾವರಿ ದಿವೋ ಅಭ್ರಸ್ಯ ವಿದ್ಯುತಃ ।
ರೋಹಂತು ಸರ್ವಬೀಜಾನ್ಯವ ಬ್ರಹ್ಮದ್ವಿಷೋ ಜಹಿ ॥

5

ಪಂಚಮಮಂಡಲಸ್ಯಾಂತೇ

ಆ ತೇ ಗರ್ಭೋ ಯೋನಿಮೈತು ಪುಮಾನ್ಬಾಣ ಇವೇ-
ಷುಧಿಮ್ । ಆ ವೀರೋ ಜಾಯತಾಂ ಪುತ್ರಸ್ತೇ ದಶಮಾಸ್ಯಃ ॥ 1 ॥
ಕರೋಮಿ ತೇ ಪ್ರಾಜಾಪತ್ಯಮಾ ಗರ್ಭೋ ಯೋನಿಮೈತು ತೇ ।
ಅನೂನಃ ಪೂರ್ಣೋ ಜಾಯತಾಮುಶ್ಲೋಣೋಽಪಿ ಶಾಚದ್ಧೀತಃ
॥ 2 ॥ ಪುಮಾಂಸ್ತೇ ಪುತ್ರೋ ನಾರಿ ತಂ ಪುಮಾನನುಜಾಯು-

ತಾವತ್ । ತಾನಿ ಭದ್ರಾಣಿ ಬೀಜಾನ್ಯೃಷಭಾ ಜನಯಂತಿ ನೌ ॥ 3 ॥ ಯಾನಿ ಭದ್ರಾಣಿ ಬೀಜಾನ್ಯೃಷಭಾ ಜನಯಂತಿ ನಃ । ತೈಸ್ತ್ವಂ ಪುತ್ರಾನ್, ವಿಂದಸ್ವ ಸಾ ಪ್ರಸೂರ್ಧೇನುಕಾ ಭವ ॥ 4 ॥ ಕಾಮುಃ ಸಮೃದ್ಧ್ಯತಾಂ ವ್ಯಹ್ಯಮುಪರಾಜಿತಮೇವ ಮೇ । ಯಂ ಕಾಮಂ ಕಾಮಯೇ ದೇವ ತಂ ಮೇ ವಾಯೋ ಸಮರ್ಧಯ ॥ 5 ॥

6

ಪಂಚಮುಮಂಡಲಸ್ಯಾಂತೇ

ಆಗ್ನಿರೈತು ಪ್ರಥಮೋ ದೇವತಾನಾಂ ಸೋಽಸ್ಯೈ ಪ್ರಜಾಂ ಮುಂಚತು ಮೃತ್ಯುಪಾಶಾತ್ । ತದಯಂ ರಾಜಾ ವರುಣೋಽನುಮನ್ಯತಾಂ ಯಥೇಯಂ ಸ್ತ್ರೀ ಪೌತ್ರಮಘಂ ನ ರೋದಾತ್ ॥ 1 ॥ ಇಮಾಮಗ್ನಿಸ್ತ್ರಾಯತಾಂ ಗಾರ್ಹಪತ್ಯಃ ಪ್ರಜಾಮಸ್ಯೈ ನಯತು ದೀರ್ಘಮಾಯುಃ । ಅಶೂನ್ಯೋಪಸ್ಥಾ ಜೀವತಾಮಸ್ತು ಮಾತಾ ಪೌತ್ರಮಾನಂದಮಭಿ ಪ್ರಬುದ್ಧ್ಯತಾಮಿಯಮ್ ॥ 2 ॥ ಮಾ ತೇ ಗೃಹೇ ನಿಶಿ ಘೋಷ ಉತ್ಥಾದನ್ಯತ್ರ ತ್ವದುದತ್ಯಃ ಸಂವಿಶಂತು । ಮಾ ತ್ವಂ ವಿಕೇಶ್ಯುರ ಆ ವಧಿಷ್ಮಾ ಜೀವಪತ್ನೀ

ಪತಿಲೋಕೇ ವಿರಾಜ ಪಶ್ಯಂತೀ ಪ್ರಜಾಂ ಸುಮನಸ್ಯಮಾನಾ
॥ 3 ॥ ಅಪ್ರಜಸ್ತಾಂ ಪೌತ್ರಮೃತ್ಯುಂ ಪ್ರಾಪ್ಮಾನಮುತ ವಾಘವಮ್ ।
ಶೀರ್ಷ್ಣಿ ಸ್ರಜಮಿವೋನ್ಮುಚ್ಯ ದ್ವಿಷದ್ಭ್ಯಃ ಪ್ರತಿಮುಂಚಾಮಿ
ಪ್ರಾಶಮ್ ॥ 4 ॥ ದೇವಕೃತಂ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಂ ಕಲ್ಪಮಾನಂ ತೇನ
ಹನ್ಮಿ ಯೋನಿಷದಃ ಪಿಶಾಚಾನ್ । ಕ್ರವ್ಯಾದೋ ಮೃತ್ಯೂನಧರಾನ್
ಪಾತಯಾಮಿ ಧೀರ್ಘಮಾಯುಸ್ತವ ಜೀವಂತು ಪುತ್ರಾಃ ॥ 5 ॥

7

ಪಂಚಮಮಂಡಲಾಸ್ಯಾಂತೇ ।

ಶ್ರೀಸೂಕ್ತಮ್

ಹಿರಣ್ಯವರ್ಣಾಂ ಹರಿಣೀಂ ಸುವರ್ಣರಜತಸ್ರಜಾಮ್ ।
ಚಂದ್ರಾಂ ಹಿರಣ್ಮಯೀಂ ಲಕ್ಷ್ಮೀಂ ಜಾತವೇದೋ ಮ ಆ ವಹ
॥ 1 ॥ ತಾಂ ಮ ಆವಹ ಜಾತವೇದೋ ಲಕ್ಷ್ಮೀಮನಪಗಾಮಿ-
ನೀಮ್ । ಯಸ್ಯಾಂ ಹಿರಣ್ಯಂ ವಿಂದೇಯಂ ಗಾಮಶ್ವಂ ಪುರುಷಾ-

ನಹವಮ್ ॥ 2 ॥ ಅಶ್ವಪೂರ್ವಾಂ ರಥಮಧ್ಯಾಂ ಹಸ್ತಿನಾದಪ್ರಬೋಧಿನೀಮ್ । ಶ್ರಿಯಂ ದೇವೀಮುಪಹ್ವಯೇ ಶ್ರೀರ್ಮಾ ದೇವೀರ್ಜುಷತಾಮ್ ॥ 3 ॥ ಕಾಂ ಸೋಸ್ಮಿತಾಂ ಹಿರಣ್ಯಪ್ರಾಕಾರಾಮಾರ್ದ್ರಾಂ ಜ್ವಲಂತೀಂ ತೃಪ್ತಾಂ ತರ್ಪಯಂತೀಮ್ । ಪದ್ಮೇಸ್ಥಿತಾಂ ಪದ್ಮವರ್ಣಾಂ ತಾಮಿಹೋಪಹ್ವಯೇ ಶ್ರಿಯಮ್ ॥ 4 ॥ ಚಂದ್ರಾಂ ಪ್ರಭಾಸಾಂ ಯಶಸಾ ಜ್ವಲಂತೀಂ ಶ್ರಿಯಂ ಲೋಕೇ ದೇವಜುಷ್ಟಾಮುದಾರಾಮ್ । ತಾಂ ಪದ್ಮಿನೀಮೀಂ ಶರಣಮಹಂ ಪ್ರಪದ್ಯೇಽಲಕ್ಷ್ಮೀರ್ಮೇ ನಶ್ಯತಾಂ ತ್ವಾಂ ವೃಣೇ ॥ 5 ॥ ಆದಿತ್ಯವರ್ಣೇ ತಪಸೋಽಧಿಜಾತೋ ವನಸ್ಪತಿಸ್ತವ ವೃಕ್ಷೋಽಥ ಬಿಲ್ವಃ । ತಸ್ಯ ಫಲಾನಿ ತಪಸಾನುದಂತು ಮಾಯಾಂತರಾಯಾಶ್ಚ ಬಾಹ್ಯಾ ಅಲಕ್ಷ್ಮೀಃ ॥ 6 ॥ ಉಪೈತು ಮಾಂ ದೇವಸಖಃ ಕೀರ್ತಿಶ್ಚ ಮಣಿನಾ ಸಹ । ಪ್ರಾದುರ್ಭೂತೋಸ್ಮಿ ರಾಷ್ಟ್ರೇಽಸ್ಮಿನ್ ಕೀರ್ತಿಮೃದ್ಧಿಂ ದದಾತು ಮೇ ॥ 7 ॥ ಕ್ಷುತ್ಪಿಪಾಸಾಮಲಾಂ ಜ್ಯೇಷ್ಠಾಮಲಕ್ಷ್ಮೀಂ ನಾಶಯಾಮ್ಯಹಮ್ । ಅಭೂತಿಮಸಮೃದ್ಧಿಂ ಚ ಸರ್ವಾಂ ನಿರ್ಣುದ ಮೇ ಗೃಹಾತ್ ॥ 8 ॥ ಗಂಧದ್ವಾರಾಂ ದುರಾಧರ್ಷಾಂ ನಿತ್ಯಪುಷ್ಟಾಂ

ಕರೀಷಿಣೀವ್ । ಈಶ್ವರೀಂ ಸರ್ವಭೂತಾನಾಂ ತಾಮಿಹೋಪ-
ಹ್ವಯೇ ಶ್ರಿಯೆವ್ ॥ 9 ॥ ಮನಸಃ ಕಾಮಮಾಕೂತಿಂ ವಾಚ-
ಸ್ಪತ್ಯಮಶೀಮಹಿ । ಪಶೂನಾಂ ರೂಪಮನ್ನಸ್ಯ ಮಯಿ ಶ್ರೀ-
ಶ್ರ್ರಯತಾಂ ಯಶಃ ॥ 10 ॥ ಕರ್ದಮೇನ ಪ್ರಜಾಭೂತಾ ಮಯಿ
ಸಂಭವ ಕರ್ದಮ । ಶ್ರಿಯಂ ವಾಸಯ ಮೇ ಕುಲೇ ಮಾತರಂ
ಪದ್ಮಮಾಲಿನೀವ್ ॥ 11 ॥ ಆಪಃ ಸೃಜಂತು ಸ್ನಿಗ್ಧಾನಿ ಚಿಕ್ಲೀತ
ವಸ ಮೇ ಗೃಹೇ । ನಿ ಚ ದೇವೀಂ ಮಾತರಂ ಶ್ರಿಯಂ ವಾಸಯ
ಮೇ ಕುಲೇ ॥ 12 ॥ ಆರ್ದ್ರಾಂ ಪುಷ್ಕರಿಣೀಂ ಪುಷ್ಟಿಂ ಪಿಂಗಲಾಂ
ಪದ್ಮಮಾಲಿನೀವ್ । ಚಂದ್ರಾಂ ಹಿರಣ್ಮಯೀಂ ಲಕ್ಷ್ಮೀಂ ಜಾತ-
ವೇದೋ ಮ ಆವಹ ॥ 13 ॥ ಆರ್ದ್ರಾಂ ಯಃ ಕರಿಣೀಂ ಯಷ್ಟಿಂ
ಸುವರ್ಣಾಂ ಹೇಮಮಾಲಿನೀವ್ । ಸೂರ್ಯಾಂ ಹಿರಣ್ಮಯೀಂ
ಲಕ್ಷ್ಮೀಂ ಜಾತವೇದೋ ಮ ಆವಹ ॥ 14 ॥ ತಾಂ ಮ ಆವಹ
ಜಾತವೇದೋ ಲಕ್ಷ್ಮೀಮನಪಗಾಮಿನೀವ್ । ಯಸ್ಯಾಂ ಹಿರಣ್ಯಂ
ಪ್ರಭೂತಂ ಗಾವೋ ದಾಸ್ಯೋಽಶ್ವಾನ್, ವಿಂದೇಯಂ ಪುರುಷಾ-
ನಹವ್ ॥ 15 ॥ ಯಶ್ಚಿಃ ಪ್ರಯತೋ ಭೂತ್ವಾ ಜುಹು-

ಯೋದಾಜ್ಯಮನ್ವಹಮ್ । ಶ್ರಿಯಃ ಪಂಚದಶರ್ಚಂ ಚ ಶ್ರೀಕಾಮ-
ಸ್ತತತಂ ಜಪೇತ್ ॥ 16 ॥

ಪದ್ಮಾನನೇ ಪದ್ಮ ಊರೂ ಪದ್ಮಾಕ್ಷೀ ಪದ್ಮಸಂಭವೇ । ತ್ವಂ
ಮಾಂ ಭಜಸ್ವ ಪದ್ಮಾಕ್ಷಿ ಯೇನ ಸೌಖ್ಯಂ ಲಭಾಮ್ಯಹಮ್ ॥ 1 ॥
ಅಶ್ವದಾಯಿನೀ ಗೋದಾಯಿನೀ ಧನದಾಯಿನೀ ಮಹಾಧನೇ । ಧನಂ ಮೇ
ಜುಷತಾಂ ದೇವಿ ಸರ್ವಕಾಮಾಂಶ್ಚ ದೇಹಿ ಮೇ ॥ 2 ॥ ಪದ್ಮಾನನೇ
ಪದ್ಮವಿಪದ್ಮಪತ್ರೇ ಪದ್ಮಪ್ರಿಯೇ ಪದ್ಮದಲಾಯತಾಕ್ಷಿ । ವಿಶ್ವಪ್ರಿಯೇ
ವಿಷ್ಣುಮನೋಽನುಕೂಲೇ ತ್ವತ್ಪಾದಪದ್ಮಂ ಮಯಿ ಸನ್ನಿಧತ್ಸ್ವ ॥ 3 ॥
ಪುತ್ರಪೌತ್ರಧನಂ ಧಾನ್ಯಂ ಹಸ್ತ್ಯಶ್ವಾದಿಗವೇ ರಥಮ್ । ಪ್ರಜಾನಾಂ
ಭವಸಿ ಮಾತಾ ಆಯುಷ್ಮಂತಂ ಕರೋತು ಮಾಮ್ ॥ 4 ॥ ಧನಮ-
ಗ್ನಿರ್ಧನಂ ವಾಯುರ್ಧನಂ ಸೂರ್ಯೋ ಧನಂ ವಸುಃ । ಧನಮಿಂದ್ರೋ
ಬೃಹಸ್ಪತಿರ್ವರುಣಂ ಧನಮಶ್ನುತೇ ॥ 4 ॥ ವೈನತೇಯ ಸೋಮಂ
ಪಿಬ ಸೋಮಂ ಪಿಬತು ವೃತ್ರಹಾ । ಸೋಮಂ ಧನಸ್ಯ ಸೋಮಿನೋ
ಮಹ್ಯಂ ದದಾತು ಸೋಮಿನೀ ॥ 6 ॥ ನ ಕ್ರೋಧೋ ನ ಚ

ಮಾತ್ಸರ್ಯಂ ನ ಲೋಭೋ ನಾಶುಭಾಮತಿಃ । ಭವಂತಿ ಕೃತಪುಣ್ಯಾನಾಂ ಭಕ್ತಾನಾಂ ಶ್ರೀಸೂಕ್ತಂ ಜಪೇತ್ಸದಾ ॥ 7 ॥ ವರ್ಷಂತು ತೇ ವಿಭಾವರಿದಿವೋ ಅಭ್ರಸ್ಯ ವಿದ್ಯುತಃ । ರೋಹಂತು ಸರ್ವಬೀಜಾನ್ಯವ ಬ್ರಹ್ಮದ್ವಿಷೋ ಜಹಿ ॥ 8 ॥ ಯಾ ಸಾ ಪದ್ಮಾಸನಸ್ಥಾ ವಿಪುಲಕಟಿತಟೀ ಪದ್ಮಪತ್ರಾಯತಾಕ್ಷೀ ಗಂಭೀರಾವರ್ತನಾಭಿಸ್ತನಭರನಮಿತಾ ಶುಭ್ರವಸ್ತ್ರೋತ್ತರೀಯಾ । ಲಕ್ಷ್ಮೀರ್ದಿವ್ಯೈರ್ಗಜೇಂದ್ರೈರ್ಮಣಿಗಣಖಚಿತೈಃ ಸ್ನಾಪಿತಾ ಹೇಮಕುಂಭೈರ್ನಿತ್ಯಂ ಸಾ ಪದ್ಮಹಸ್ತಾ ಮಮ ವಸತುಗೃಹೇ ಸರ್ವಮಾಂಗಲ್ಯಯುಕ್ತಾ ॥ 9 ॥ ಲಕ್ಷ್ಮೀಂ ಕ್ಷೀರಸಮುದ್ರರಾಜತನಯಾಂ ಶ್ರೀರಂಗಧಾಮೇಶ್ವರೀಂ ದಾಸೀಭೂತಸಮಸ್ತದೇವವನಿತಾಂ ಲೋಕೈಕ ದೀಪಾಂಕುರಾಮ್ । ಶ್ರೀಮನ್ಮಂದಕಟಾಕ್ಷಲಬ್ಧ ವಿಭವ ಬ್ರಹ್ಮೇಂದ್ರ ಗಂಗಾಧರಾಂ ತ್ವಾಂ ತ್ರೈಲೋಕ್ಯಕುಟುಂಬಿನೀಂ ಸರಸಿಜಾಂ ವಂದೇ ಮುಕುಂದಪ್ರಿಯಾಮ್ ॥ 10 ॥ ಸಿದ್ಧಲಕ್ಷ್ಮೀರ್ಮೋಕ್ಷಲಕ್ಷ್ಮೀರ್ಜಯಲಕ್ಷ್ಮೀಃ ಸರಸ್ವತೀ । ಶ್ರೀ ಲಕ್ಷ್ಮೀರ್ವರಲಕ್ಷ್ಮೀಶ್ಚ ಪ್ರಸನ್ನಾ ಭವ ಸರ್ವದಾ ॥ 11 ॥ ವರಾಂಕುಶೌ ಪಾಶಮಭೀತಿಮುದ್ರಾಂ ಕರೈರ್ವಹಂತೀಂ ಕಮಲಾಸನ-

ಸ್ಥಾವಮ್ । ಬಾಲಾರ್ಕಕೋಟಿಪ್ರತಿಭಾಂ ತ್ರಿಣೇತ್ರಾಂ ಭಜೇಽಹ-
ಮಾದ್ಯಾಂ ಜಗದೀಶ್ವರೀಂ ತಾವಮ್ ॥ 12 ॥ ಸರ್ವಮಂಗಲಮಾಂಗಲ್ಯೇ
ಶಿವೇ ಸರ್ವಾರ್ಥಸಾಧಕೇ । ಶರಣ್ಯೇ ತ್ರ್ಯಂಬಕೇ ದೇವಿ ನಾರಾಯಣಿ
ನಮೋಽಸ್ತುತೇ ॥ 13 ॥ ಸರಸಿಜ ನಿಲಯೇ ಸರೋಜಹಸ್ತೇ ಧವಲತ-
ರಾಂಶುಕಗಂಧಮಾಲ್ಯ ಶೋಭೇ । ಭಗವತಿ ಹರಿವಲ್ಲಭೇ ಮನೋಜ್ಞೇ
ತ್ರಿಭುವನಭೂತಿಕರಿ ಪ್ರಸೀದ ಮಹ್ಯಮ್ ॥ 14 ॥ ವಿಷ್ಣುಪತ್ನೀಂ
ಕ್ಷಮಾಂ ದೇವೀಂ ಮಾಧವೀಂ ಮಾಧವಪ್ರಿಯಾಮ್ । ವಿಷ್ಣೋಃ
ಪ್ರಿಯಸಖೀಂ ದೇವೀಂ ನಮಾಮ್ಯಚ್ಯುತವಲ್ಲಭಾಮ್ ॥ 15 ॥
ಮಹಾಲಕ್ಷ್ಮ್ಯೈ ಚ ವಿದ್ಮಹೇ ವಿಷ್ಣುಪತ್ನ್ಯೈ ಚ ಧೀಮಹಿ । ತನ್ನೋ
ಲಕ್ಷ್ಮೀಃ ಪ್ರಚೋದಯಾತ್ ॥ 16 ॥ ಶ್ರೀರ್ವರ್ಚಸ್ಯಮಾಯುಷ್ಯ-
ಮಾರೋಗ್ಯಮಾವಿಧಾತ್ಪವಮಾನಂ ಮಹೀಯತೇ । ಧನಂ ಧಾನ್ಯಂ
ಪಶುಂ ಬಹುಪುತ್ರಲಾಭಂ ಶತಸಂವತ್ಸರಂ ದೀರ್ಘಮಾಯುಃ
॥ 17 ॥ ಋಣರೋಗಾದಿ ದಾರಿದ್ರ್ಯ ಪಾಪಕ್ಷುದಪಮೃತ್ಯವಃ । ಭಯ
ಶೋಕಮನಸ್ತಾಪಾನಶ್ಯಂತು ಮಮ ಸರ್ವದಾ ॥ 18 ॥

ಶ್ರಿಯೇ ಜಾತ ಶ್ರಿಯ ಆನಿರ್ಯಾಯ ಶ್ರಿಯಂ ವಯೋ ಜನಿ-
ತೃಭ್ಯೋ ದಧಾತು। ಶ್ರಿಯಂ ವಸಾನಾ ಅಮೃತತ್ವಮಾಯನ್-
ಭಜಂತಿ ಸದ್ಯಃ ಸವಿತಾ ವಿದಧ್ಯಾನ್ ॥ ಶ್ರಿಯ ಏವೈನಂ ತಚ್ಛ್ರಿ-
ಯಮಾದಧಾತಿ। ಸಂತತಮೃಚಾ ವಷಟ್ಕೃತ್ಯಂ ಸಂಧತ್ತಂ
ಸಂಧೀಯತೇ ಪ್ರಜಯಾ ಪಶುಭಿಃ। ಯ ಏವಂ ವೇದ। ಓಂ
ಮಹಾದೇವ್ಯೈ ಚ ವಿದ್ಮಹೇ ವಿಷ್ಣುಪತ್ನ್ಯೈ ಚ ಧೀಮಹಿ। ತನ್ನೋ
ಲಕ್ಷ್ಮೀಃ ಪ್ರಚೋದಯಾತ್ ॥

ಓಂ ಶಾಂತಿಶ್ಶಾಂತಿಶ್ಶಾಂತಿಃ ॥

****

8

ಪಂಚಮ ಮಂಡಲಾಸ್ಯಾಂತೇ

ವಿಶ್ವೇಶ್ವರ ವಿರೂಪಾಕ್ಷ ವಿಶ್ವರೂಪ ಸದಾಶಿವ ।
ಶರಣಂ ಭವ ಭೂತೇಶ ಕರುಣಾಕರ ಶಂಕರ ॥

ಹರ ಶಂಭೋ ಮಹಾದೇವ ವಿಶ್ವೇಶಾಮರವಲ್ಲಭ ।
ಶಿವಶಂಕರ ಸರ್ವಾತ್ಮನ್ ನೀಲಕಂಠ ನಮೋಽಸ್ತು ತೇ ॥

ಮೃತ್ಯುಂಜಯಾಯ ರುದ್ರಾಯ ನೀಲಕಂಠಾಯ ಶಂಭವೇ ।
ಅಮೃತೇಶಾಯ ಸರ್ವಾಯ ಮಹಾದೇವಾಯ ತೇ ನಮಃ ॥

ಏತಾನಿ ಶಿವನಾಮಾನಿ ಯಃ ಪಠೇನ್ನಿಯತಃ ಸಕೃತ್ ।
ನಾಸ್ತಿ ಮೃತ್ಯುಭಯಂ ತಸ್ಯ ಪಾಪರೋಗಾದಿ ಕಿಂಚನ ॥

ಯಜ್ಞೇಶಾಚ್ಯುತ ಗೋವಿಂದ ಮಾಧವಾನಂತ ಕೇಶವ ।
ಕೃಷ್ಣ ವಿಷ್ಣೋ ಹೃಷೀಕೇಶ ವಾಸುದೇವ ನಮೋಽಸ್ತು ತೇ ॥

ಕೃಷ್ಣಾಯ ಗೋಪಿನಾಥಾಯ ಚಕ್ರಿಣೇ ಮುರವೈರಿಣೇ ।
ಅಮೃತೇಶಾಯ ಗೋಪಾಯ ಗೋವಿಂದಾಯ ನಮೋ ನಮಃ ॥

ವಾಸನಾದ್ವಾಸುದೇವೋಽಸಿ ವಾಸಿತಂ ತೇ ಜಗತ್ತ್ರಯಮ್ ।
ಸರ್ವಭೂತ ನಿವಾಸೋಽಸಿ ವಾಸುದೇವ ನಮೋಽಸ್ತು ತೇ ॥

ದಶ ಸಪ್ತ ಚ ನಾಮಾನಿ ಮಂಡಲಾಂತೇಷು ಯಃ ಪಠೇತ್ ।
ಸ ಶಿವಸ್ಯ ಪದಂ ಗತ್ವಾ ಶಿವಲೋಕೇ ಮಹೀಯತೇ ॥

ಏತಾನಿ ಶಿವನಾಮಾನಿ ಮಂಡಲಾಂತೇ ಸಕೃತ್ಪಠೇತ್ ॥